

Nr. 15 – 2006
Side 1855 – 2082

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 15 – 2006
Utgitt 15. januar 2007

Innhold

Side

Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet

2006

Des.	8.	Lov nr. 67 om endr. i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (komitémodell, avtalevalg m.m.)	1855
Des.	8.	Lov nr. 68 om endr. i jordlova mv.	1858
Des.	15.	Lov nr. 69 om endr. i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.).....	1859
Des.	15.	Lov nr. 70 om endr. i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter	1861
Des.	15.	Lov nr. 71 om endr. i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt	1861
Des.	15.	Lov nr. 72 om endr. i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver	1862
Des.	15.	Lov nr. 73 om endr. i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift	1863
Des.	15.	Lov nr. 74 om endr. i lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering.....	1865
Des.	15.	Lov nr. 75 om endr. i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v.	1867
Des.	15.	Lov nr. 76 om endr. i lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift.....	1868
Des.	15.	Lov nr. 77 om endr. i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning.....	1868
Des.	15.	Lov nr. 78 om endr. i lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen	1874
Des.	15.	Lov nr. 79 om endr. i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard	1874
Des.	15.	Lov nr. 80 om endr. i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd	1874
Des.	15.	Lov nr. 81 om endr. i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt.....	1875
Des.	15.	Lov nr. 82 om endr. i lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten	1880
Des.	15.	Lov nr. 83 om endr. i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv.	1881
Des.	15.	Lov nr. 84 om endr. i lov 28. mai 2004 nr. 29 om register over opplysninger om valutaveksling og overføring av betalingsmidler inn og ut av Norge	1881
Des.	15.	Lov nr. 85 om endr. i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav	1881
Des.	15.	Lov nr. 86 om endr. i lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond	1886
Des.	15.	Lov nr. 87 om endr. i lov 2. juli 2004 nr. 59 om personell i Forsvaret (gjeninnføring av særskilt stillingsvern mot oppsigelse for yrkesbefal).....	1887
Des.	15.	Lov nr. 88 om endr. i aksjelovgivningen mv.	1887
Des.	15.	Lov nr. 89 om endr. i lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova).....	1895
Des.	15.	Lov nr. 90 om endr. i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (statleg tilsyn med kommunesektoren)	1896
Des.	15.	Lov nr. 91 om endr. i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (interkommunalt samarbeid).....	1897
Des.	15.	Lov nr. 92 om endr i veglov 21. juni 1963 nr. 23	1899
Des.	8.	Ikrafts. av lov 8. desember 2006 nr. 68 om endringer i jordlova mv. (Nr. 1361)	1914
Des.	8.	Deleg. av myndighet til Landbruks- og matdepartementet etter odelslova § 16 og § 31 (Nr. 1362)	1914
Des.	8.	Ikrafttr. av lov 30. juni 2006 nr. 39 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirhandellden og i enkelte andre lover (nytt kapitaldekningsregelverk) (Nr. 1375) ..	1934
Des.	8.	Deleg. av myndighet til Finansdepartementet etter lov 30. juni 2006 nr. 39 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirhandellden og i enkelte andre lover (nytt kapitaldekningsregelverk) (Nr. 1376)	1934
Des.	8.	Ikrafttr. av lov 8. desember 2006 nr. 67 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (komitémodell, avtalevalg m.m.) (Nr. 1377)	1934
Des.	11.	Deleg. av myndighet til Direktoratet for arbeidstilsynet til å fastsette endringer i forskrift om vern mot mekaniske vibrasjoner § 4 bokstav a (Nr. 1397)	1956
Des.	15.	Ikrafttr. av lov 15. desember 2006 nr. 69 om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.) (Nr. 1406)	1960
Des.	15.	Ikrafttr. av lov 15. desember 2006 nr. 89 om endring i lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova) (Nr. 1407)	1960
Des.	15.	Ikrafttr. av lov 15. desember 2006 nr. 92 om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23 (Nr. 1421)	1970

Des.	15.	Ikrafttr. av lov 30. juni 2006 nr. 45 om endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven m.v. (Nr. 1422).....	1970
Des.	15.	Ikrafttr. av lov 23. april 2004 nr. 18 om endringer i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs og i enkelte andre lover og delvis ikrafttr. av lov 27. januar 2006 nr. 4 om endringer i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs og andre lover (elektronisk kommunikasjon mv.) (Nr. 1426).....	1985
Des.	15.	Ikrafttr. av lov 15. desember 2006 nr. 90 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (statleg tilsyn med kommunesektoren) (Nr. 1427)	1985
Des.	15.	Ikrafttr. av lov 15. desember 2006 nr. 91 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (interkommunalt samarbeid) (Nr. 1428).....	1985
Des.	15.	Delvis ikrafttr. av lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv. (Nr. 1432)	1986
Des.	15.	Ikrafttr. av lov 10. juni 2005 nr. 52 om endringer i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner og lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard (Nr. 1434).....	1987
Des.	15.	Deleg. av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om betaling og innkreving av skatt § 27 nr. 3 (Nr. 1447)	2035

Kunngjøring av stortingsvedtak

2006

Des.	6.	Vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2007 (Nr. 1460)	2050
Des.	6.	Vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterminen 2007 (Nr. 1461) ...	2050

Forskrifter

2006

Des.	5.	Forskrift om fastsetting av kvotefaktor ved fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 (Nr. 1355)	1900
Des.	6.	Forskrift om krav til sporvei, tunnelbane og forstadsbane, og sidespor m.m. (kravforskriften) (Nr. 1356).....	1901
Des.	6.	Forskrift om eksamen ved Forsvarets ingeniørhøgskole (Nr. 1357).....	1909
Des.	6.	Forskrift om krav til bachelorgrad i ingeniørfag ved Forsvarets ingeniørhøgskole (Nr. 1358)	1913
Des.	7.	Forskrift om nærare føresegner om oppnemning av tilsynsperson, utøving av tilsynet og godtgjering for dette (Nr. 1360).....	1914
Juni	15.	Forskrift om krav til bachelorgraden ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (Nr. 1365)	1915
Juni	15.	Forskrift om eksamen ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (Nr. 1366).....	1915
Juni	15.	Forskrift om studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (Nr. 1367).....	1920
Juni	15.	Forskrift om opptak ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (Nr. 1368).....	1924
Des.	8.	Forskrift om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med luftfartsulykker og luftfartshendelser mv. (Nr. 1393).....	1938
Des.	8.	Forskrift om forbud mot å fiske lodde i Barentshavet i 2007 (Nr. 1394).....	1955
Des.	10.	Forskrift om stopp i kystgruppens fiske etter norsk vårgytende sild i 2006 (Nr. 1396).....	1956
Des.	14.	Forskrift om norsk farmakopé (Nr. 1402).....	1957
Des.	15.	Forskrift om sanksjoner mot Nord-Korea (Nr. 1405)	1959
Des.	14.	Forskrift om adgang for ungdom til å delta i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2007 (ungdomsfiskeordningen) (Nr. 1415).....	1963
Des.	14.	Forskrift om takseringsregler til bruk ved ligningen av utenlandske artister for inntektsåret 2007 etter lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. (Nr. 1418)	1967
Des.	15.	Forskrift om forvaltningen av Statens pensjonsfond – Norge (Nr. 1419).....	1967
Des.	15.	Forskrift om bruk av skjerming i institusjoner i det psykiske helsevernet (Nr. 1423).....	1970
Des.	15.	Forskrift om etablering av tvungent psykisk helsevern mv. (Nr. 1424).....	1973
Des.	15.	Forskrift om overgangsbestemmelser til lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv. (Nr. 1433)	1986
Des.	13.	Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Akershus (Nr. 1438).....	1988
Des.	14.	Forskrift om takseringsregler til bruk ved beskatning ved trekk i lønn mv. (lønnstrekkeordningen) av personer som skattlegges på Svalbard i inntektsåret 2007 etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (Nr. 1441).....	2000
Des.	15.	Forskrift om rammer for vannforvaltningen (Nr. 1446)	2004
Des.	15.	Forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 (Nr. 1451).....	2038
Des.	15.	Forskrift om regulering av fisket etter breiflabbi i 2007 (Nr. 1452)	2039

Des.	15.	Forskrift om regulering av fisket etter brisling i 2007 (Nr. 1453)	2040
Des.	15.	Forskrift om utvidet virkeområde for lov 16. juni 1989 nr. 54 om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå til å gjelde for Svalbard (Nr. 1454).....	2041
Des.	15.	Forskrift om geografisk virkeområde og bruk av dei regional- og distriktpolitiske verkemidla (Nr. 1455).....	2041
Des.	15.	Forskrift til forvaltningsloven (forvaltningslovforskriften) (Nr. 1456).....	2043
Des.	18.	Forskrift om renter ved forsinket betaling (Nr. 1457).....	2048
Des.	14.	Forskrift til utfylling av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden § 1 om arbeidsgiveravgift (Nr. 1465).....	2058
Des.	18.	Forskrift om regulering av fisket etter tobis og øyepål i 2007 (Nr. 1469)	2059
Des.	18.	Forskrift om regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen og Skagerrak i 2007 (Nr. 1470)	2060
Des.	18.	Forskrift om regulering av fisket etter sjøtunge i EU-sonen i 2007 (Nr. 1474)	2063
Des.	18.	Forskrift om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2007 (Nr. 1475).....	2064
Des.	18.	Forskrift om regulering av fisket etter uer og forbud mot fiske med torsketrål og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i nærmere bestemte områder i Norges økonomiske sone i 2007 (Nr. 1477)	2065
Des.	18.	Forskrift om mekling etter ekteskapsloven og barneloven (Nr. 1478).....	2066
Des.	18.	Forskrift om regulering av fisket etter vassild nord for 62° N i 2007 (Nr. 1493)	2070
Des.	18.	Forskrift om tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk (Nr. 1496).....	2072
Des.	19.	Forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for friskolar som får statstilskot etter lov om frittstående skolar (økonomiforskrift til friskolelova) (Nr. 1503).....	2078

Endringsforskrifter

2006

Nov.	29.	Endr. i forskrift om melding av foretakssammenslutninger mv. (Nr. 1354).....	1899
Des.	6.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 (Nr. 1359)	1914
Nov.	24.	Endr. i forskrift om bingo (Nr. 1369).....	1925
Nov.	24.	Endr. i forskrift om lotterivirksomhet om bord på norske skip i rute mellom norsk og utenlandsk havn (Nr. 1370).....	1925
Des.	6.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1371).....	1926
Des.	8.	Endr. i forskrift om materielle konkurranseregler i EØS-avtalen (Nr. 1372).....	1928
Des.	8.	Endr. i forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (Nr. 1373).....	1933
Des.	8.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 (Nr. 1374)	1933
Des.	9.	Endr. i forskrift om kjøre- og hviletid m.v. ved innenlandsk transport og transport innen EØS-området (Nr. 1378).....	1934
Des.	11.	Endr. i forskrift om støtteordningen for fri scenekunst (Nr. 1379)	1935
Des.	6.	Endr. i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) (Nr. 1391).....	1935
Des.	7.	Endr. i forskrift om gjennomføring av felleseuropeiske driftskrav for ervervsmessig lufttransport med helikopter (Joint Aviation Requirements Operations), BSL JAR-OPS 3 endringsutgave 3 (Nr. 1392)	1937
Des.	8.	Endr. i forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2006 (Nr. 1395)	1955
Des.	11.	Endr. i forskrift om fartøykvoter i fangst av kongekrabbe øst for 26° Ø i 2006/2007 (Nr. 1398)	1956
Des.	11.	Endr. i forskrift om nedsettelse av pensjonsgivende inntekt, pensjonspoeng og avgift når utlignet skatt og avgift helt eller delvis ikke er betalt (Nr. 1399).....	1957
Des.	12.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Nr. 1400).....	1957
Des.	13.	Endr. i forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1401).....	1957
Des.	14.	Endr. i forskrift (Nr. 24) vedrørende omsetning av varer og tjenester til bruk i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen (Nr. 1403).....	1958
Des.	15.	Endr. i forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser (Nr. 1404).....	1958
Des.	7.	Endr. i forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat (Nr. 1408).....	1960
Des.	12.	Endr. i forskrift om bruk av kjøretøy (Nr. 1409)	1961
Des.	12.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 1410).....	1961

Des.	12.	Endr. i forskrift om førerkort m.m. (Nr. 1411)	1961
Des.	13.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1412)	1962
Des.	14.	Endr. i forskrift om energiutredninger, forskrift om beredskap i kraftforsyningen og forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (Nr. 1413)	1962
Des.	14.	Endr. i forskrift om gebyr for tjenester som utføres av Sjøfartsdirektoratet (Sjøfartsdirektoratets gebyrtariff) (Nr. 1414).....	1963
Des.	14.	Endr. i forskrift om næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov (Nr. 1416)	1964
Des.	14.	Endr. i forskrift om opplysningsplikt for næringsdrivende som omsetter jord- og husdyrprodukter o.l. fra produsent (Nr. 1417).....	1966
Des.	15.	Endr. i forskrift om revisjon og revisorer (Nr. 1420).....	1969
Des.	15.	Endr. i forskrift om undersøkelse og behandling uten eget samtykke mfl. (Nr. 1425)	1978
Des.	15.	Endr. i forskrift om fredning av kulturminner på Jan Mayen (Nr. 1429).....	1985
Des.	15.	Endr. i forskrift om vern av miljøet i Antarktis (Nr. 1430).....	1986
Des.	15.	Endr. i forskrift om fredning av Bouvetøya med tilliggende territorialfarvann som naturreservat (Nr. 1431).....	1986
Des.	11.	Endr. i forskrift om anvendelse av det kvantum av torsk som er satt av til distriktskvote i 2006 (Nr. 1436).....	1987
Des.	12.	Endr. i forskrift om deltakelse i kystfartøygruppenes fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) (Nr. 1437)	1988
Des.	13.	Endr. i forskrift om justergebyrer mv. (Nr. 1439).....	1996
Des.	13.	Endr. i forskrift om anvendelse av det kvantum av torsk som er satt av til distriktskvote i 2006 (Nr. 1440).....	1999
Des.	15.	Endr. i forskrift om særavgifter (Nr. 1442).....	2000
Des.	15.	Endr. i forskrift om dokumentavgift (Nr. 1443).....	2003
Des.	15.	Endr. i forskrift om årsavgift for motorvogn (Nr. 1444).....	2003
Des.	15.	Endr. i forskrift om engangsavgift på motorvogner (Nr. 1445)	2004
Des.	15.	Endr. i forskrift om rentegodtgjørelse og rentetillegg av skatt m.v. (Nr. 1448).....	2035
Des.	15.	Endr. i forskrift (Nr. 122) om levering av årsterminoppgave for registreringspliktig næringsdrivende med liten omsetning (Nr. 1449).....	2035
Des.	15.	Endr. i forskrift om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse (Nr. 1450).....	2035
Nov.	16.	Endr. i forskrift til partnerskapsloven om prøving av vilkår og fremgangsmåte m.v. ved registrering av partnerskap (Nr. 1459).....	2049
Des.	13.	Endr. i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) (Nr. 1462).....	2051
Des.	14.	Endr. i forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester (Nr. 1463).....	2054
Des.	14.	Endr. i forskrift om leveringskvalitet i kraftforsyningen og forskrift om systemansvar i kraftforsyningen (Nr. 1464).....	2055
Des.	15.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1466)	2058
Des.	15.	Endr. i forskrift om deltakelse i kystfartøygruppenes fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) (Nr. 1467)	2058
Des.	15.	Endr. i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) (Nr. 1468)	2059
Des.	18.	Endr. i forskrift om avgift på enkelte farlige stoffer, anlegg og innretninger som omfattes av lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (Nr. 1471).....	2061
Des.	18.	Endr. i forskrift om regulativ for erleggelse av avgift for godkjennelse av og tilsyn med elektriske sterkstrømanlegg (Nr. 1472).....	2061
Des.	18.	Endr. i forskrift om avgifter for tilsyn med elektromedisinsk utstyr (Nr. 1473)	2062
Des.	18.	Endr. i forskrift om begrensning av lønnsoppgaveplikten (Nr. 1476)	2065
Des.	18.	Endr. i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (Nr. 1479)	2068
Des.	11.	Endr. i forskrift om radiokommunikasjon for lasteskip (Nr. 1492)	2069
Des.	18.	Endr. i forskrift om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. og forskrift om avskrivning eller ettergivelse av statens krav etter lønnsgarantiordningen (Nr. 1494).....	2071
Des.	18.	Endr. i forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer (Nr. 1495)....	2071
Des.	19.	Endr. i forskrift om ytelser under yrkesrettet attføring (Nr. 1497).....	2074

Des.	19.	Endr. i forskrift om levering av ligningsoppgaver fra forvaltningsselskaper og verdipapirregistre til ligningsmyndighetene (Nr. 1498).....	2074
Des.	19.	Endr. i forskrift om egenandelstak 1 (Nr. 1499)	2074
Des.	19.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 1500)	2075
Des.	19.	Endr. i forskrift om vern mot mekaniske vibrasjoner (Nr. 1501).....	2076
Des.	19.	Endr. i forskrift om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse (Nr. 1502).....	2076

**Diverse
2006**

Des.	15.	Opph. av forskrift om forbud mot utførsel av kulturminner (Nr. 1435).....	1987
Juni	16.	Endr. i regler for Kirkerådets virksomhet (Nr. 1458)	2049
Des.	20.	Ikrafttr. av forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser, delvis ikrafttr. av forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) og ikrafttr. av forskrift 24. november 2006 nr. 1297 om endring i forskrift til offentlighetsloven. Delegering av myndighet (Nr. 1504).....	2082

		Oversikt over rettelser	3. omslagsside
		Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 15. januar 2007

Nr. 15 – 2006

8. des. Lov nr. 67 2006

Lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (komitémodell, avtalevalg m.m.).

Ot.prp.nr.96 (2005–2006), Innst.O.nr.9 (2006–2007) og Besl.O.nr.5 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 23. november 2006. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 8. desember 2006.

Endringer i følgende annen lov:

Lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

§ 7 nr. 3 skal lyde:

3. Endring av medlemstallet vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv senest 31. desember i nest siste år av valgperioden, med virkning for kommende valgperiode.

Ny § 10 a skal lyde:

§ 10 a. Kommunestyrekomiteer. Fylkestingskomiteer.

1. Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer som saksforberedende organ for kommunestyret og fylkestinget. Komiteene kan ikke gis avgjørelsesmyndighet. Slike komiteer skal ha minst tre medlemmer.

2. Kommunestyret og fylkestinget deler selv alle kommunestyrets og fylkestingets medlemmer inn i kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer, og velger leder og nestleder til komiteene. Medlemmer av kontrollutvalget som også sitter i kommunestyret eller fylkestinget, er utelukket fra valg til komiteene. Ordfører og fylkesordfører kan fritas fra valget dersom kommunestyret eller fylkestinget bestemmer det.

3. Valget gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til komiteene. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i hver komité med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas med simpelt flertall.

4. Komiteene skal sammensettes forholdsmessig etter den kjønnsmessige fordeling blant de som skal velges. Varamedlemmer til komiteene velges på samme måte blant kommunestyrets og fylkestingets varamedlemmer.

5. Ved varig uttreden eller forfall til kommunestyret og fylkestinget etter § 16 nr. 2 skal vedkommende varamedlem tre inn i den kommunestyrekomité eller fylkestingskomité som den uttredende tilhørte.

6. Komiteene kan opprette arbeidsutvalg hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet.

7. Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer.

§ 12 nr. 4 skal lyde:

4. Kommunedelsutvalget kan gi lederen, et arbeidsutvalg eller lederen av administrasjonen i kommunedelen myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet.

§ 14 nr. 1 bokstav a første ledd skal lyde:

- a) Valgbar og pliktig til å ta imot valg er den som har stemmerett ved valg til kommunestyre og fylkesting, og som på valgdagen står innført i folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommune eller i en av kommunene i fylket. Ved valg til kommunedelsutvalg kan kommunestyret vedta at bare de som er innført i folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommunedel, er valgbare.

§ 16 nr. 1 annet punktum skal lyde:

Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.

§ 16 nr. 2 første punktum skal lyde:

2. Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg.

§ 16 nr. 3 skal lyde:

3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomité og fylkestingskomité trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den uttredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.

§ 16 nr. 5 annet punktum skal lyde:

Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer.

§ 16 ny nr. 6 skal lyde:

6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.

§ 17 nr. 2 skal lyde:

2. Som første sak i det konstituerende møtet tar kommunestyret og fylkestinget stilling til om kommunestyrevalget eller fylkestingsvalget er gyldig, jf. valgloven § 13–4 første ledd. Dersom kommunen har avholdt direkte valg til kommunedelsutvalg, tar kommunestyret stilling til gyldigheten av dette valget før øvrige valg foretas. Når det er avgjort at valg som nevnt i første og annet punktum er gyldige, foretas valg av formannskap eller fylkesutvalg, ordfører eller fylkesordfører og varaordførere for den nye valgperioden. I møtet bør det også velges medlemmer av kommunale eller fylkeskommunale nemnder, og ledere for disse, hvis det ikke er overlatt til vedkommende nemnd selv å foreta dette valget.

§ 24 nr. 2 skal lyde:

2. Kommunestyret og fylkestinget kan selv bestemme at ledende administrative stillinger, herunder ledere av kommunale og fylkeskommunale foretak, skal ansettes på åremål. Det samme gjelder for ombud. Åremålsperioden skal være på minst seks år.

Nåværende § 24 nr. 4 blir nr. 3.

§ 29 nr. 1 skal lyde:

1. Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for kommunestyre, fylkesting, formannskap, fylkesutvalg, faste utvalg, kommunestyrekomiteer, fylkestingskomiteer, kommunedelsutvalg, kommuneråd og fylkesråd samt kommunale eller fylkeskommunale nemnder opprettet i medhold av andre lover.

§ 29 nr. 3 siste punktum skal lyde:

Det kan likevel ikke gjøres unntak fra §§ 36 til 38 a.

§ 29 nr. 4 siste punktum skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 36 til 38 a kommer likevel ikke til anvendelse.

§ 29 ny nr. 6 skal lyde:

6. Bestemmelsene i §§ 36 til 38 a gjelder ikke for kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer.

§ 35 nr. 4 skal lyde:

4. Valg av medlemmer av nemnder holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg.

§ 38 skal lyde:

§ 38. Flertallsvalg. Ansettelse.

Ved flertallsvalg og ansettelse er den valgt eller ansatt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Hvis ingen får slikt flertall, holdes ny avstemning. Ved denne er den valgt eller ansatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres ansettelse av møtelederen, mens valg avgjøres ved loddtrekning.

Ny § 38 a skal lyde:

§ 38 a. Avtalevalg.

1. Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.
2. Valget gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i organet med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret eller fylkestinget.
3. Skal det velges fire medlemmer eller flere, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent blant dem som velges. Skal det velges to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert. Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av disse regler, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg til arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse reglene følges så langt det er mulig.
4. Ved valg av varamedlemmer gjelder nr. 3 tilsvarende.

§ 39 a skal lyde:

§ 39 a. Innbyggerinitiativ.

1. Innbyggerne i kommunen eller fylket kan fremme forslag som gjelder kommunens eller fylkeskommunenes virksomhet. Kommunestyret eller fylkestinget plikter selv å ta stilling til forslaget dersom minst 2 prosent av innbyggerne står bak forslaget. Likevel er 300 underskrifter i kommunen eller 500 i fylket alltid tilstrekkelig.
2. Kommunestyret eller fylkestinget skal ta stilling til forslaget senest 6 måneder etter at det er fremmet. Tidsfristen gjelder ikke dersom forslaget henvises til behandling i forbindelse med pågående plansak etter plan- og bygningsloven. Initiativtakerne skal informeres om de avgjørelser som treffes og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.
3. I samme valgperiode kan det ikke fremmes forslag dersom dette har
 - a) samme innhold som et tidligere forslag fremmet etter denne bestemmelse, eller
 - b) samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret eller fylkestinget i løpet av valgperioden.
4. Et forslag som er fremmet etter reglene i denne paragraf og som blir nedstemt i kommunestyret eller fylkestinget, kan ikke påklages med mindre dette følger av andre regler.

II

I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 34 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Endring av medlemstallet vedtas av lokalstyret selv senest 31. desember i nest siste år av valgperioden, med virkning for kommende valgperiode.

Ny § 36 a skal lyde:

Lokalstyret kan selv opprette lokalstyrekomiteer som saksforberedende organ for lokalstyret. Kommuneloven § 10 a får tilsvarende anvendelse så langt den passer.

Ny § 36 b skal lyde:

Lokalstyret kan selv bestemme at administrasjonsutvalget eller et fast utvalg skal ha myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette.

Melding om vedtak truffet i medhold av denne paragraf forelegges vedkommende organ i dettes neste møte.

Ny § 39 a skal lyde:

Kommuneloven § 24 nr. 2 om åremål får tilsvarende anvendelse for Longyearbyen lokalstyre.

Ny § 44 a skal lyde:

Kommuneloven § 39 a om innbyggerinitiativ får tilsvarende anvendelse for Longyearbyen lokalstyre.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

8. des. Lov nr. 68 2006**Lov om endringar i jordlova mv.**

Ot.prp.nr.75 (2005–2006), Innst.O.nr.4 (2006–2007) og Besl.O.nr.7 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 23. november 2006. Fremja av Landbruks- og matdepartementet. Kunngjort 8. desember 2006.

Endringar i følgjande lov:

Lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten.

Følgjande lover blir oppheva:

- 1 Lov 22. juni 1934 nr. 5 om midlertidige innførselsforbud m.v.
- 2 Lov 31. mai 1935 nr. 5 om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustempelt kjøtt og skinn av tamrein.
- 3 Lov 16. juni 1939 nr. 10 om regulering av tilvirkning og omsetning av potetmjøl m.m.
- 4 Lov 13. desember 1946 nr. 23 om omsetning av pelsdyrskinn.
- 5 Lov 31. mai 1974 nr. 20 om importavgift og råvareprisutjevning ved eksport (eksportrestitusjon) for produkter framstilt ved bearbeidelse av jordbruksråvarer.
- 6 Lov 22. desember 1999 nr. 103 om opphevelse av lov 5. februar 1965 nr. 2 om Statens Landbruksbank m.m. (Overføring av Landbruksbankens oppgaver til Statens nærings- og distriktsutviklingsfond).

I

I lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) blir det gjort følgjande endringar:

§ 6 skal lyde:

På vegne av staten skal Fylkesmannen, fylkeslandbruksstyret og kommunen arbeide med dei føremåla som er nemnde i § 1. Dei skal mellom anna arbeide ut planar for korleis jorda skal nyttast, hjelpa til med førebuing av grunnutnyttingsplanar som vedkjem landbruket etter plan- og bygningslova og gjera det arbeidet som dei vert pålagde ved lov eller ved vedtak av departementet.

§ 8 femte ledd skal lyde:

Om pålegg ikkje er etterkomne når fristen er ute, kan departementet gjera avtale om bortleige av heile eller delar av jorda for ei tid av inntil 10 år.

Kap. VI blir oppheva.

§ 18 skal lyde:

Etter retningslinjer fastsett av Stortinget, kan departementet fastsetja føresegner om fordeling og vilkår for utbetaling og formidling av tilskot etter jordbruksavtalen eller liknande tilskot, herunder atterhald og avkorting av tilskot, utestenging frå ei ordning, og rente ved krav om tilbakebetaling.

II

I lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten blir det gjort følgjande endringar:

§ 16 fjerde ledd skal lyde:

Jord som blir lagt til ein eigedom som tilleggsjord går inn under odel eller odling på den eigedomen jorda blir tillagt når departementet har godkjent kjøpet av di kjøparen bør få tilleggsjord, og jorda – dersom det er odelsjord – er gjort odelsfri i samsvar med reglane om odelsfrigjering.

§ 31 skal lyde:

I den mon odelsrett vil kunne skiple ei eigedomstileigning som departementet har godkjent av di kjøparen bør få tilleggsjord kan departementet fri slik jord for eldre odelsrett. Odelsfrigjering kan likevel ikkje skje andsynes dei som etter konsesjonslova § 5 første ledd nr. 1 kunne kjøpe eigedomen konsesjonsfritt, med mindre det gjeld eigedom der arealet er under 30 dekar, eller det ikkje er tvil om at omsynet til odelsrettshavarane må vike av di eigedomstileigninga inneber ei god driftsmessig løysing.

III

Lov 22. juni 1934 nr. 5 om midlertidige innførselsforbud m.v. blir oppheva.

IV

Lov 31. mai 1935 nr. 5 om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustempelt kjøtt og skinn av tamrein blir oppheva.

V

Lov 16. juni 1939 nr. 10 om regulering av tilvirkning og omsetning av potetmjøl m.m. blir oppheva.

VI

Lov 13. desember 1946 nr. 23 om omsetning av pelsdyrskinn blir oppheva.

VII

Lov 31. mai 1974 nr. 20 om importavgift og råvareprisutjevning ved eksport (eksportrestitusjon) for produkter framstilt ved bearbeidelse av jordbruksråvarer blir oppheva.

VIII

Lov 22. desember 1999 nr. 103 om opphevelse av lov 5. februar 1965 nr. 2 om Statens Landbruksbank m.m. (Overføring av Landbruksbankens oppgaver til Statens nærings- og distriktsutviklingsfond) blir oppheva.

IX

Ikrafttreding og overgangsføresegner

Endringane i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) §§ 6, 8 femte ledd, 18 og opphevinga av kap. VI, samt endringane i lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten §§ 16 fjerde ledd og 31 trer i kraft frå den tid Kongen fastset. Det same gjeld opphevinga av lov 22. juni 1934 nr. 5 om midlertidige innførselsforbud m.v., lov 31. mai 1935 nr. 5 om adgang til å utferdige forbud mot omsetning av ustemplet kjøtt og skinn av tamrein, lov 16. juni 1939 nr. 10 om regulering av tilvirkning og omsetning av potetmjøl m.m., lov 13. desember 1946 nr. 23 om omsetning av pelsdyrskinn, lov 31. mai 1974 nr. 20 om importavgift og råvareprisutjevning ved eksport (eksportrestitusjon) for produkter framstilt ved bearbeidelse av jordbruksråvarer og lov 22. desember 1999 nr. 103 om opphevelse av lov 5. februar 1965 nr. 2 om Statens Landbruksbank m.m. (Overføring av Landbruksbankens oppgaver til Statens nærings- og distriktsutviklingsfond) blir oppheva.

Endringane får verknad for søknader som ikkje er avgjort før lova her tar til å gjelde. Det same gjeld om jorda er vanhevdva før lova tar til å gjelde.

Jord som staten har kjøpt i medhald av jordlova, forkjøp, eller har oreigna for å seljast vidare som tilleggsjord, skal seljast vidare etter føresegnene slik dei var før lova tar til å gjelde.

Søknader om oreigning i medhald av jordlova § 14 som er innkomne til kommunen innan fem år frå endringa etter første ledd trer i kraft, skal handsamast og avgjerast etter føresegnene i jordlova slik dei var før lova tar til å gjelde.

15. des. Lov nr. 69 2006

Lov om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.).

Ot.prp.nr.91 (2005–2006), Innst.O.nr.17 (2006–2007) og Besl.O.nr.32 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I

I lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) gjøres følgende endringer:

§ 2–2 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av arbeidsgivers plikter etter denne paragraf.

§ 6–1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Hvem som til enhver tid fungerer som verneombud ved virksomheten, skal kunngjøres ved oppslag på arbeidsplassen.

§ 7–1 fjerde ledd skal lyde:

(4) Arbeidsgiveren og arbeidstakerne skal ha like mange representanter i utvalget. Lederen for utvalget velges vekselvis av arbeidsgiverens og arbeidstakernes representanter. Representantene for bedriftshelsetjenesten har ikke stemmerett i utvalget. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget.

§ 7–2 sjette ledd skal lyde:

(6) Arbeidsmiljøutvalget skal hvert år avgi rapport om sin virksomhet til virksomhetens styrende organer og arbeidstakernes organisasjoner. Direktoratet for arbeidstilsynet kan gi nærmere regler om årsrapportens innhold og utforming.

Kapittel 7 skal lyde:

Kapittel 7. Arbeidsmiljøutvalg

§ 10–4 andre ledd skal lyde:

(2) For arbeid som helt eller i det vesentlige er av passiv karakter, kan arbeidstiden forlenges med inntil halvparten av de passive periodene, men ikke med mer enn to timer i løpet av 24 timer og ti timer i løpet av sju dager. Arbeidstilsynet kan når arbeidet er særlig passivt, gi samtykke til at arbeidstiden forlenges utover det som er

fastsatt i første punktum, men slik at arbeidstiden ikke overstiger 13 timer i løpet av 24 timer. Den alminnelige arbeidstiden må ikke overstige 48 timer i løpet av sju dager.

Nåværende tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde ledd blir tredje ledd og skal lyde:

(3) For beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet skal som hovedregel minst 1/5 av vekten regnes med i den alminnelige arbeidstid. Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan ved skriftlig avtale fravike bestemmelsen i første punktum. Arbeidstilsynet kan etter krav fra arbeidsgiver eller arbeidstakernes tillitsvalgte fastsette en annen beregningsmåte dersom beregningen av arbeidstiden etter første punktum vil virke åpenbart urimelig.

Nåværende femte og sjette ledd blir fjerde og femte ledd.

§ 10-5 skal lyde:

Gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstid

(1) Arbeidsgiver og arbeidstaker kan skriftlig avtale at den alminnelige arbeidstid kan ordnes slik at den i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i § 10-4, men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger ni timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager.

(2) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftlig avtale at den alminnelige arbeidstiden skal ordnes slik at den i løpet av en periode på høyst 52 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i § 10-4, men slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger ti timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Grensen på 48 timer i løpet av sju dager kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker, likevel slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 54 timer i noen enkelt uke.

(3) Arbeidstilsynet kan samtykke i at den alminnelige arbeidstiden i løpet av en periode på høyst 26 uker i gjennomsnitt ikke blir lenger enn foreskrevet i § 10-4, men slik at den samlede arbeidstiden ikke overstiger 13 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Grensen på 48 timer kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker. Før Arbeidstilsynet treffer sin avgjørelse, skal ordningen av arbeidstiden drøftes med arbeidstakernes tillitsvalgte. Referat fra drøftingene samt utkast til arbeidsplan skal vedlegges søknaden. Arbeidstilsynet skal ved sin avgjørelse legge særlig vekt på hensynet til arbeidstakernes helse og velferd.

§ 10-6 femte ledd skal lyde:

(5) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale kan skriftlig avtale overtidsarbeid inntil 15 timer i løpet av sju dager, men slik at samlet overtidsarbeid ikke overstiger 40 timer i fire sammenhengende uker. Overtidsarbeidet må ikke overstige 300 timer innenfor en periode på 52 uker.

§ 10-6 niende ledd skal lyde:

(9) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftlig avtale unntak fra grensen på 13 timer i åttende ledd, men slik at den samlede arbeidstid ikke overstiger 16 timer i løpet av 24 timer. Arbeidstaker skal i så fall sikres tilsvarende kompenserende hvileperioder eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.

§ 10-8 første ledd skal lyde:

(1) Arbeidstaker skal ha minst 11 timer sammenhengende arbeidsfri i løpet av 24 timer. Den arbeidsfrie perioden skal plasseres mellom to hovedarbeidsperioder.

§ 10-8 tredje ledd skal lyde:

(3) Arbeidsgiver og arbeidstakernes tillitsvalgte i virksomhet som er bundet av tariffavtale, kan skriftlig avtale unntak fra bestemmelsene i første og andre ledd. Slik avtale kan bare inngås dersom arbeidstaker sikres tilsvarende kompenserende hvileperioder eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern. Det kan ikke avtales kortere arbeidsfri periode enn 8 timer i løpet av 24 timer eller 28 timer i løpet av sju dager. Grensen på 8 timer gjelder ikke når arbeid utover avtalt arbeidstid (jf. § 10-6 første ledd) eller arbeid ved utkalling under beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet er nødvendig for å unngå alvorlige driftsforstyrrelser. Ved virksomhet som ikke er bundet av tariffavtale, kan arbeidsgiver og arbeidstakernes representanter på samme vilkår skriftlig avtale arbeid i den arbeidsfrie perioden, når dette er nødvendig for å unngå alvorlige driftsforstyrrelser.

§ 10-12 sjette, nytt sjuende og nytt åttende ledd skal lyde:

(6) Arbeidstilsynet kan gi samtykke til arbeidstidsordninger som fraviker § 10-8 og § 10-10 andre ledd når det er lang avstand mellom arbeidsstedet og arbeidstakers bosted. Slikt samtykke kan bare gis dersom det har sikkerhetsmessig betydning å legge til rette for en helhetlig regulering av arbeidstidsordningene på arbeidsplassen. Fravik fra § 10-8 første og andre ledd forutsetter at arbeidstakerne sikres kompenserende hvile eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.

(7) Arbeidstilsynet kan gi samtykke til arbeidstidsordninger som fraviker § 10-8 første og andre ledd og grensen på 13 timer i § 10-5 tredje ledd for helse- og omsorgsarbeid samt vakt- og overvåkningsarbeid der arbeidet

helt eller delvis er av passiv karakter (jf. § 10–4 andre ledd). Slikt samtykke kan bare gis dersom arbeidstakerne sikres kompensierende hvile eller, der dette ikke er mulig, annet passende vern.

(8) Samtykke etter sjette og sjuende ledd forutsetter at partene ikke har kompetanse til å etablere den aktuelle arbeidstidsordning ved tariffavtale.

Nåværende sjette ledd blir nytt niende ledd.

§ 14–17 andre ledd første punktum skal lyde:

(2) Når ikke bestemmelsene i første ledd får anvendelse, må arbeidsreglementet for å bli gyldig, godkjennes av Arbeidstilsynet.

§ 14–18 andre punktum skal lyde:

Reglementsutkast etter § 14–17 andre ledd skal sendes Arbeidstilsynet senest tre måneder etter at virksomheten er satt i gang.

§ 14–19 andre og tredje ledd skal lyde:

(2) Dersom utkast etter § 14–17 andre ledd inneholder bestemmelser som strider mot loven eller er ubillige overfor arbeidstakerne, eller dersom utkastet ikke er istandbrakt på lovlig måte, skal Arbeidstilsynet nekte å godkjenne det.

(3) Dersom et reglement fastsatt ved avtale etter § 14–17 første ledd inneholder bestemmelser som strider mot loven, skal Arbeidstilsynet gjøre partene i avtalen oppmerksom på dette, og påse at bestemmelsene blir rettet.

§ 15–4 andre ledd siste punktum oppheves.

§ 17–2 fjerde ledd skal lyde:

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om oppnevning av nemndas medlemmer, om dens sammensetning, om frister for å fremme sak for nemnda og om øvrige regler om saksbehandlingen.

§ 17–4 femte ledd skal lyde:

(5) Retten til å fortsette i stillingen etter § 15–11 gjelder dersom søksmål reises innen utløpet av oppsigelsesfristen, og innen åtte uker fra forhandlingenes avslutning eller fra oppsigelsen fant sted. Det samme gjelder hvis arbeidstaker skriftlig underretter arbeidsgiver om at søksmål vil bli reist innen åtte-ukersfristen. Fristene gjelder ikke dersom arbeidsgivers oppsigelse ikke oppfyller formkravene i § 15–4 første og andre ledd, jf. tredje ledd i paragrafen her.

II

I lov 3. juni 2005 nr. 33 om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv. (diskrimineringsloven) skal § 3 nytt tredje ledd lyde:

Departementet gir forskrift om lovens anvendelse for utsendte arbeidstakere, jf. arbeidsmiljøloven § 1–7.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

15. des. Lov nr. 70 2006

Lov om endring i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter.

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.15 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter gjøres følgende endring:

I

§ 4 annet ledd skal lyde:

Registrert eier og bruker av motorvogn er solidarisk ansvarlige for avgift etter denne paragraf.

II

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Lov nr. 71 2006

Lov om endringer i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt.

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.16 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt gjøres følgende endringer:

I

§ 27 nr. 2 annet ledd skal lyde:

Hver av terminene settes som hovedregel lik halvparten av den utliknede skatt ved siste likning, eventuelt forhøyet eller redusert med en prosentsats som fastsettes for det enkelte år av vedkommende departement.

§ 27 nr. 3 annet ledd skal lyde:

Likningssjefen kan etter krav fra den skattepliktige frafalle forhåndsskatten når det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli utliknet skatt for vedkommende inntektsår. Dersom det er overveiende sannsynlig at det vil oppstå et større avvik mellom utskrevet forhåndsskatt og utlignet skatt, kan likningssjefen etter krav fra den skattepliktige endre utskrivningen. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hva som i denne sammenheng vil utgjøre et større avvik.

§ 27 nr. 7 skal lyde:

7. Resterende skatt tillegges renter etter regler som fastsettes av departementet. Rentebeløpet forfaller til betaling sammen med resterende skatt.

§ 27 nr. 9 skal lyde:

Er den innbetalte forhåndsskatt større enn utliknet skatt, har den skattepliktige krav på rentegodtgjørelse etter regler som fastsettes av departementet.

II

§ 21 skal lyde:

§ 21. Forskottsskatt kan innbetales med høyere beløp enn det som er utskrevet når den utskrevne forskottsskatt må antas å bli utilstrekkelig til dekning av den skatt som vil bli fastsatt ved likningen. Innbetaling som her nevnt kan foretas også etter utløpet av inntektsåret, men ikke senere enn 31. mai i det år ligningen foretas. For skattytere som får utskrevet forhåndsutfylt selvangivelse etter ligningsloven § 4–7 nr. 2, er fristen for betaling av tilleggsforskudd 30. april.

§ 27 nr. 4 skal lyde:

4. Forhåndsskatt kan innen 31. mai innbetales med et høyere beløp enn det som er utskrevet når dette anses utilstrekkelig til å dekke den skatt som vil bli utliknet.

III

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

15. des. Lov nr. 72 2006

Lov om endringer i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.17 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver gjøres følgende endringer:

I

§ 24 nytt annet ledd skal lyde:

Skattekontoret er avgiftsmyndighet i de tilfellene som ikke omfattes av første ledd. Arveavgiftsfastsettelsen foretas ved det skattekontoret departementet bestemmer.

§ 24 tredje ledd første og annet punktum oppheves.

§ 25 første ledd første punktum skal lyde:

Når bo etter avdød eller forsvunnet person ikke er overtatt av tingretten, skal melding om arv gis til skattekontoret innen seks måneder etter dødsfallet eller etter at dødsformodningsdag er endelig fastsatt.

§ 25 annet ledd første punktum skal lyde:

Melding om avgiftspliktig gave eller utdeling av uskiftemidler skal gis til skattekontoret innen en måned etter at midlene er ytet, jf. § 2 tredje ledd.

§ 25 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Hvis meldingen ikke har kunnet gjøres fullstendig, skal skattekontoret sette en frist for ny melding med de manglende opplysninger.

§ 25 femte ledd skal lyde:

Når forholdene i særlig grad tilsier det, kan skattekontoret innrømme lempninger i meldeplikten.

§ 27 fjerde ledd skal lyde:

Den som har fått utsatt forfall etter reglene i § 20 A plikter innen tre måneder å melde fra til skattekontoret hvis retten til avdragsbetaling faller bort, jf. § 20 A femte ledd.

§ 32 første og annet ledd skal lyde:

Ved utbetaling eller utlevering av avgiftspliktige midler plikter tingretten å holde tilbake det nødvendige for å dekke vedkommende avgift for så vidt forfallstiden ikke er utsatt i henhold til skattebetalingsloven § 10–31 tredje ledd.

Er forfallstiden utsatt eller erverves rådigheten over midlene først på et senere tidspunkt enn utlodningen, plikter retten etter anmodning fra skattekontoret å holde tilbake avgiftspliktige midler som sikkerhet for avgiften.

§ 35 første ledd nytt siste punktum skal lyde:

Klage leveres skattekontoret.

II

Endringene under I gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

15. des. Lov nr. 73 2006

Lov om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.18 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift gjøres følgende endringer:

I

§ 31a skal lyde:

§ 31a. Registreringspliktig næringsdrivende som har liten omsetning kan etter søknad levere årsoppgave. Årsoppgaven må være kommet frem til avgiftsmyndigheten innen 2 måneder og 10 dager etter kalenderårets utløp.

Departementet kan gi forskrifter om avgrensing og gjennomføring av bestemmelsen i første ledd.

§ 33 første ledd skal lyde:

Oppgaven må være kommet frem til avgiftsmyndigheten innen 1 måned og 10 dager etter utløpet av hver termin eller fra tidspunktet for virksomhetens opphør. Fristen for 3. termin, mai og juni, er likevel 20. august. Oppgave som sendes i posten, anses fremkommet i rett tid hvis den er poststempelt innen utløpet av fristen.

§ 34 første ledd skal lyde:

Avgift forfaller til betaling ved utløpet av oppgavefristen etter §§ 31, 31 a, 33 og 40.

II

§ 5a annet ledd ny nr. 10 skal lyde:

10. omsetning av rett til å disponere kommunal havn mot havneavgifter eller vederlag i samsvar med kapittel VI i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v.

III

§ 27 første ledd første punktum skal lyde:

Næringsdrivende som driver omsetning som går inn under denne lovs kap. IV eller den som er avgiftspliktig etter § 10 annet, tredje, fjerde og femte ledd, § 11 og § 12 fjerde ledd, skal uoppfordret og uten opphold sende skriftlig melding om virksomheten til skattekontoret.

§ 28 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Registrert virksomhet skal forbli registrert i minst 2 hele kalenderår etter registreringen eller etter at omsetning og avgiftspliktig uttak er sunket under den beløpsgrense som er nevnt i første ledd, med mindre virksomheten er opphørt eller skattekontoret av særlige grunner finner å kunne slette den.

§ 46 tredje ledd første punktum skal lyde:

Andre næringsdrivende enn de som er nevnt i første ledd skal når avgiftsmyndighetene forlanger det, gi de opplysninger om virksomheten som kreves.

§ 48 annet ledd første punktum skal lyde:

Skattekontoret kan foreta undersøkelser eller forlange opplysninger om navngitt registreringspliktig eller frivillig registrert næringsdrivendes midler som has til forvaltning og om avkastning av disse, om innskudds- og gjeldskonto, deposita og andre økonomiske mellomværende med navngitt næringsdrivende som nevnt.

§ 49a første ledd første punktum skal lyde:

Næringsdrivende og offentlig organ som har gitt en utenlandsk næringsdrivende et oppdrag på plass for bygge- eller monteringsarbeid, skal uoppfordret gi skattekontoret opplysninger om oppdraget og enhver oppdragstaker som i tilknytning til hovedoppdraget utfører oppdrag.

§ 50 første ledd oppheves.

§ 50 annet til femte ledd blir første til fjerde ledd.

Ny § 56 skal lyde:

Forhøyelse etter § 54 og fastsettelse etter § 55 kan endres av skattekontoret, Skattedirektoratet og Klagenemnda for merverdiavgift. Det samme gjelder vedtak etter § 28 om registrering eller sletting i avgiftsmanntallet når det samtidig er truffet vedtak etter § 55 som har direkte sammenheng med registrerings- eller slettingsvedtaket. Skattedirektoratets endringskompetanse etter første og annet punktum er begrenset til vedtak hvor etterberegnet beløp er under 15 000 kroner, renter ikke medregnet.

Dersom det foreligger nye opplysninger som viser at det tidligere vedtaket er uriktig, kan vedtaket endres til ugunst for den avgiftspliktige i inntil ti år etter utløpet av vedkommende termin.

Dersom det ikke foreligger nye opplysninger, må varsel om endring til ugunst for den avgiftspliktige gis innen to år etter tidspunktet for vedtaket.

§ 57 første og annet ledd skal lyde:

Vedtak etter kap. XIII og § 73 kan påklages til Klagenemnda for merverdiavgift. Det samme gjelder vedtak etter § 28 om registrering eller sletting i avgiftsmanntallet når det samtidig klages over vedtak etter første punktum som har direkte sammenheng med registrerings- eller slettingsvedtaket.

Klage til nemnda tas ikke under behandling uten samtykke av nemndas leder dersom klagegjenstandens verdi er under 15 000 kroner, renter ikke medregnet. Denne avgjørelsen kan ikke påklages. Dersom klagegjenstandens verdi er mellom 4 000 og 15 000 kroner, renter ikke medregnet, avgjøres klagen av Skattedirektoratet. Departementet avgjør hvilket organ som skal være klageinstans for andre vedtak etter denne lov.

§ 57 annet til femte ledd blir tredje til sjettede ledd.

Ny § 57a skal lyde:

Dersom Klagenemnda for merverdiavgift endrer et vedtak til gunst for klageren, avgjør skattekontoret saker om dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 første ledd.

Skattekontorets vedtak etter første ledd kan påklages til Klagenemnda for merverdiavgift.

§ 58 nytt tredje ledd skal lyde:

Klage over vedtak som nevnt i § 57 første ledd tas ikke under behandling uten samtykke fra klagenemndas leder dersom klagegjenstandens verdi er under 4 000 kroner, renter ikke medregnet. Denne avgjørelsen kan ikke påklages.

§ 58a første ledd første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet og skattekontoret kan på anmodning fra avgiftspliktig avgi forhåndsuttalelse om de avgiftsmessige virkningene av en konkret planlagt disposisjon før den igangsettes.

§ 58d første ledd skal lyde:

Skattedirektoratets og skattekontorenes avgjørelse om ikke å avgi bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages.

§ 61 nytt første ledd skal lyde:

Søksmål mot staten anlegges ved saksøkers alminnelige vernetting etter reglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven).

Nåværende § 61 første og annet ledd blir annet og tredje ledd.

§ 67 oppheves.

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringen under II trer i kraft 1. januar 2007.

Endringene under III gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

15. des. Lov nr. 74 2006**Lov om endringer i lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering.**

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.19 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering gjøres følgende endringer:

I

Ny § 1 skal lyde:

Det skal være ett sentralt folkeregister for Norge. I Det sentrale folkeregister registreres alle personer som:

- a) er eller har vært bosatt i Norge,
- b) er født i Norge,
- c) har fått tildelt fødselsnummer eller D-nummer.

§ 2 skal lyde:

Staten sørger for folkeregistreringen og bærer kostnadene ved denne virksomheten.

Ny § 3 skal lyde:

Skattekontoret er folkeregistermyndighet i første instans. Departementet fordeler oppgaver mellom skattekontorene.

Skattedirektoratet er sentral folkeregistermyndighet.

§ 4 tredje punktum skal lyde:

Departementet gir nærmere regler om tildeling og endring av fødselsnummer og D-nummer.

§ 5 skal lyde:

Departementet kan bestemme at det skal iverksettes landsomfattende eller lokale undersøkelser med sikte på å kontrollere, revidere og supplere opplysningene i folkeregisteret.

§ 6 skal lyde:

Ved undersøkelser som nevnt i § 5, plikter enhver som er bosatt eller er midlertidig tilstede i en kommune, å gi registermyndigheten følgende opplysninger om seg selv og sin husstand: Fullt navn, fødselsdato, fødested, kjønn og sivilstand, foreldreansvar for barn, utdanning, yrke, arbeidsgiver, bosted i kommunen (for midlertidig tilstedeværende også i hvilken kommune de er bosatt), trossamfunn, statsborgerforhold og for personer som er tilflyttet kommunen i løpet av de siste fem år, også når og hvorfra de er flyttet inn. Opplysning om tilhørighet i Den norske Kirke kan tas inn i det sentrale register som nevnt i § 1 første ledd.

Enhver som avgir hus eller husrom til beboelse for andre, plikter videre å gi oppgave til registermyndigheten over de personer han avgir hus eller husrom til, antall leiligheter, deres størrelse og husleien. Det samme plikter gårdens bestyrer eller forretningsfører.

Etter departementets nærmere bestemmelse kan også andre opplysninger kreves gitt om forhold som står i nær tilknytning til opplysningsplikten i første og annet ledd.

Ny § 7 skal lyde:

Den som endrer bosted i Norge, plikter innen 8 dager etter flyttingen å melde dette til Skattekontoret.

§ 8 skal lyde:

Når en person som er bosatt eller som har oppholdt seg i Norge minst 6 måneder flytter til utlandet for å bosette seg der eller for å oppholde seg der i minst 6 måneder, skal han før utreisen melde fra til skattekontoret. Den som har meldt fravær, plikter også å melde fra til skattekontoret når han vender tilbake.

Den som kommer fra utlandet for å bosette seg i Norge, skal innen 8 dager etter ankomsten personlig melde seg for skattekontoret og vise fram pass eller annet legitimasjonspapir. Det samme gjelder personer som kommer fra utlandet for å oppholde seg her i minst 6 måneder. Den meldepliktige kan pålegges å skaffe og levere inn flytteattest. Departementet kan bestemme at det helt eller delvis kan gjøres unntak fra denne meldeplikten for utlendinger (enhver som ikke er norsk statsborger) som ved innreisen også har meldeplikt til annen offentlig myndighet.

§ 9 oppheves.

§ 10 første ledd annet punktum skal lyde:

Denne plikt faller bort når den som flytter, viser bevitnelse fra skattekontoret for at han selv har gitt påbudt melding.

§ 11 skal lyde:

På henvendelse fra skattekontoret plikter alle personer over 15 år som oppholder seg i Norge til enhver tid å gi de opplysninger om seg og sin husstand som er nevnt i §§ 6–10.

Har en person gitt uriktige, ufullstendige, unøyaktige eller innbyrdes motstridende meldinger eller opplysninger, plikter han etter oppfordring å møte personlig for skattekontoret for å gi nærmere forklaring om forholdet. Er det grunn til å tvile på riktigheten av opplysninger som gis eller er gitt, kan registermyndigheten kreve at vedkommende på egen kostnad skaffer de attester eller andre beviser som trengs.

Registermyndigheten kan om nødvendig kreve politiets bistand til å innhente opplysninger etter denne lov.

§ 12 første ledd skal lyde:

Etter pålegg fra registermyndigheten plikter offentlige myndigheter uten hinder av lovbestemt taushetsplikt å gi de meldinger og opplysninger som er nødvendige for registerføringen.

§ 13 første ledd første punktum skal lyde:

Enhver som i stillings medfør eller som i medhold av denne loven eller bestemmelser gitt i medhold av loven, har høve til å gjøre seg kjent med opplysninger i folkeregisteret om noens private forhold, er pliktige til å bevare taushet om det han får kjennskap til.

§ 13 første ledd tredje punktum skal lyde:

Etter begjæring fra personer og private institusjoner kan skattekontoret bestemme at opplysning om sivilstand, ektefelle, barn og foreldre i særlige tilfelle kan unntas fra taushetsplikt.

§ 13 første ledd fjerde punktum skal lyde:

Et avslag kan påklages til Skattedirektoratet av den som har satt frem begjæringen.

§ 13 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om i hvilken utstrekning begjæring om utlevering av opplysninger som nevnt i dette ledd skal etterkommes.

§ 13 tredje ledd første punktum skal lyde:

Tjenestemenn som i stillings medfør har adgang til folkeregisteret, skal ved tiltredelsen underskrive erklæring om taushetsplikt.

§ 14 første ledd første punktum skal lyde:

Uten hinder av taushetsplikten etter § 13 kan det i medhold av lov eller regler fastsatt av departementet gis opplysninger fra folkeregisteret til offentlige myndigheter til bruk i deres virksomhet.

§ 14 tredje ledd første punktum skal lyde:

Når det finnes rimelig, og det ikke medfører skade for vedkommendes interesser, kan Skattedirektoratet bestemme at opplysninger uten hinder av taushetsplikten i § 13 skal gis til forskning.

§ 14 fjerde ledd skal lyde:

Det kan etter regler som fastsettes av departementet kreves godtgjørelse for opplysninger som registermyndigheten gir.

§ 14a skal lyde:

En kommune kan innen rammen av de regler som fastsettes av departementet, kreve at skattekontoret foretar undersøkelser i statistisk øyemed. Kommunene kan pålegges å dekke utgiftene ved særlige tiltak.

§ 15 skal lyde:

Departementet fastsetter nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av denne lov.

§ 16 tredje ledd skal lyde:

Den skyldige plikter å erstatte de utgifter som hans forhold har påført skattekontoret.

§ 18 første og annet punktum skal lyde:

Medlemmer av Regjeringen og Stortinget, statssekretærer og politiske rådgivere i departementene og ved statsministerens kontor, anses bosatt i den kommune der de hadde sitt bosted før de tiltrådte. Dette gjelder bare så lenge personen disponerer bolig til privat bruk under opphold i kommunen.

II

Endringene under I gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

15. des. Lov nr. 75 2006**Lov om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v.**

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.20 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster m.v. gjøres følgende endringer:

I

§ 3 c femte ledd nytt femte til åttende punktum skal lyde:

Skattebetalingsloven § 32 a gjelder ikke for krav etter dette ledd. Retten til motregning går likevel foran rettigheter stiftet ved pantsettelse eller overdragelse. Skattebetalingsloven § 31 nr. 4 gjelder tilsvarende når kravet på tilbakebetaling rettes mot panthaver eller den som har fått seg overdratt fordringen. Krav på tilbakebetaling kan også rettes mot skattyter etter de samme regler.

§ 3 d skal lyde:

Med de begrensninger som følger av denne lov, blir de områder som er nevnt i § 1, å anse som ett distrikt (sokkeldistriktet).

Det gis fradrag for netto finanskostnader påløpt på rentebærende gjeld. I dette inngår summen av rentekostnader og valutatap fratrukket valutagevinster på gjelden. Fradraget settes til andelen av selskapets netto finanskostnader som svarer til 50 prosent av forholdet mellom skattemessig nedskrevet verdi per 31. desember i inntektsåret av formuesobjekter tilordnet sokkeldistriktet og gjennomsnittlig rentebærende gjeld gjennom inntektsåret. Hvis valutagevinster overstiger summen av rentekostnader og valutatap på rentebærende gjeld, skal en tilsvarende andel av netto finansinntekter tas til inntekt.

Ved anvendelsen av foregående ledd skal følgende formuesobjekter tilordnes sokkeldistriktet, når de er anskaffet eller pådratt som ledd i, eller senere tatt i bruk i virksomhet som nevnt i § 5, og per 31. desember i inntektsåret ikke er realisert eller tatt ut av slik virksomhet:

- a) Driftsmiddel som nevnt i § 3 b,
- b) Driftsmiddel som nevnt i skatteloven § 14–40 første ledd, og kostnader som er påløpt til erverv av slikt driftsmiddel per 31. desember i inntektsåret,
- c) Leiet flyttbar produksjonsinnretning som den skattepliktige leietaker krever behandlet etter de særlige reglene fastsatt i medhold av § 3 i,
- d) Kostnader til egen forskning og utvikling knyttet til konkrete prosjekter som kan bli eller er blitt til driftsmidler, jf. skatteloven § 6–25,
- e) Annet ervervet immaterielt formuesobjekt enn ervervet forretningsverdi.

Selskapets overskytende netto finanskostnader påløpt på rentebærende gjeld som ikke kommer til fradrag i sokkeldistriktet etter bestemmelsene foran, føres til fradrag i det alminnelige skattestedet (landdistriktet). Overskytende netto finansinntekter tas tilsvarende til inntekt i landdistriktet.

Hvis det etter bestemmelsene foran ikke foreligger formuesobjekter tilordnet sokkeldistriktet, føres selskapets netto finanskostnader påløpt på rentebærende gjeld til fradrag i landdistriktet. Netto finansinntekter tas tilsvarende til inntekt i landdistriktet.

Renteinntekter og andre finansielle inntekter, øvrige valutagevinster og valutatap og finansielle ytelser som ikke kan henføres til noen bestemt inntektskilde, tas til inntekt eller føres til fradrag i landdistriktet.

Netto finanskostnader som etter annet til sjetten ledd skal føres til fradrag i landdistriktet, men som ikke kommer til fradrag i landdistriktet fordi det ikke er inntekt å føre fradraget mot i inntektsåret, kan føres til fradrag i alminnelig inntekt i sokkeldistriktet. Bestemmelsene i § 3 c første til fjerde ledd gjelder tilsvarende for underskudd som skriver seg fra kostnader som etter denne bestemmelsen er tilordnet sokkeldistriktet. Fradraget etter første punktum i alminnelig inntekt i sokkeldistriktet gis før fradrag for underskudd etter § 3 c sjetten ledd.

§ 3 h skal lyde:

Ved aktivering av rentekostnader som del av kostpris på driftsmiddel som nevnt i § 3 b, kan beløp som aktiveres ikke overstige netto finanskostnader som kommer til fradrag i sokkeldistriktet etter § 3 d annet ledd. Årets aktiverede rentekostnader medregnes ikke i skattemessig nedskrevet verdi per 31. desember i inntektsåret av formuesobjekter tilordnet sokkeldistriktet etter § 3 d annet ledd.

§ 3 j oppheves.

§ 6 nr. 1 bokstav e skal lyde:

Oljeskattenemnda eller Klagenemnda avgjør hva som skal anses som skattepliktig inntekt og fradragsberettiget kostnad for finansielle poster som nevnt i § 3 d annet til syvende ledd.

Når klage etter bokstav c) er avgjort, treffes avgjørelse om fordeling mellom distrikter i riket av formue og inntekt, herunder utgifter, underskudd eller tap, som ikke er tatt med ved ligningen etter bokstav a), jf. bokstav c), etter bestemmelsene i lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven).

II

Ved ikrafttredelse av endringene under I gjelder følgende overgangsregel:

Selskap som i vilkår for samtykke etter petroleumsskatteloven § 10 har fått nøytralisert effekten av regnskapsmessig merverdi ved å inntektsføre i transaksjonsåret nåverdien av beregnede rentekostnader i beregningsperioden, kan kreve fradrag ved ligningen for inntektsåret 2007 for et beløp som svarer til den beregnede nåverdieffekten for årene fra og med 2007 til og med utløpet av beregningsperioden. Forrige punktum gjelder bare for vilkår som nevnt fastsatt i vedtak etter § 10 truffet etter 10. mai 2004. Selskapet må framsette krav overfor Oljeskattekontoret om fradrag etter denne bestemmelsen senest ved innlevering av selvangivelsen for inntektsåret 2007.

III

Endringene under I og II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

15. des. Lov nr. 76 2006

Lov om endringer i lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift.

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.21 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift gjøres følgende endringer:

I

§ 7 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Avgift av dokument som overfører hjemmel til bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til tomta, beregnes tilsvarende.

§ 7 annet ledd oppheves.

Nåværende § 7 tredje til sjette ledd, blir nye annet til femte ledd.

§ 8 nytt annet ledd skal lyde:

Første ledd bokstav a gjelder tilsvarende ved overføring av felles bolig mellom samboere ved samlivsbrudd. Med samboere menes i denne lov to personer som har levd sammen i et ekteskapslignende eller partnerskapslignende forhold, og hatt felles folkeregistrert adresse i minst to år forut for samlivsbruddet, eller venter, har eller har hatt felles barn.

II

Endringene under I trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Lov nr. 77 2006

Lov om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning.

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.22 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning gjøres følgende endringer:

I

§ 9–11 nr. 1 nytt annet punktum skal lyde:

På vilkår som nevnt i første punktum, skal overligningsnemnda, fylkesskattenemnda eller Riksskattenemnda tilkjenne dekning av sakskostnader når skattyter har fått medhold ved domstolsavgjørelse.

§ 9–11 nr. 2 skal lyde:

2. Skattyteren må levere krav om dekning etter nr. 1 første punktum innen tre uker etter at meldingen om nemndas vedtak er kommet fram. Krav om dekning etter nr. 1 annet punktum må leveres innen tre uker etter at meldingen om endringsvedtak som følger av domstolsavgjørelse er kommet fram.

II

Ny § 2–1 skal lyde:

§ 2–1. *Ligningsmyndighet i første instans*

Skattekontoret er ligningsmyndighet i første instans. Landet er delt i regioner med ett skattekontor i hver region.

Ny § 2–2 skal lyde:

§ 2–2. *Skatteklagenemnder*

1. Det er en skatteklagenemnd for hvert skattekontor. Skatteklagenemndenes medlemmer oppnevnes av fylkestingene i vedkommende region.
2. Departementet oppnevner særskilte skatteklagenemnder for behandling av bestemte skattytergrupper.
3. Departementet gir forskrifter om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene.

Ny § 2–3 skal lyde:

§ 2–3. *Sentrale ligningsmyndigheter*

Skattedirektoratet og Riksskattenemnda er sentrale ligningsmyndigheter. Riksskattenemnda består av en leder og fire andre medlemmer som oppnevnes av departementet.

Ny § 2–4 skal lyde:

§ 2–4. *Særskilte ligningsmyndigheter*

For skattyter som driver utvinning, behandling og rørledningstransport av petroleum i område som nevnt i petroleumsskatteloven § 1, er Oljeskattekontoret, Oljeskattenemnda og Klagenemnda for petroleumsskatt særskilte ligningsmyndigheter, jf. petroleumsskatteloven § 6. Departementet kan gi nærmere forskrifter til denne paragrafen.

§ 2–5 innledningen og bokstav b og c skal lyde:

Utelukket fra å gjøre tjeneste som medlem av nemnd som nevnt i §§ 2–2 til 2–4 er

- a) skatteoppkrevere samt tjenestemenn ved deres kontorer, jf. skattebetalingsloven § 2–1,
- c) tjenestemenn i Skattedirektoratet og ved skattekontorene,

§ 2–6 nr. 1 og 2 skal lyde:

1. Enhver stemmeberettiget person som bor i det aktuelle fylket er valgbar og plikter å gjøre tjeneste etter valg eller oppnevning som medlem av, eller varamedlem til, nemnd som nevnt i § 2–2 nr. 1.
2. Rett til å kreve seg fritatt for valg eller oppnevning som nevnt i § 2–2 nr. 1 har
 - a. den som vil ha fylt seksti år ved funksjonstidens begynnelse og
 - b. den som har vært medlem av et ligningsorgan hele den foregående valgperiode.

§ 2–7 skal lyde:

§ 2–7. *Samtidige verv*

Ingen kan samtidig være medlem av, eller varamedlem til, flere enn ett ligningsorgan som nevnt i §§ 2–2 til 2–4.

§ 2–8 nr. 1 skal lyde:

1. Medlemmer av nemnd som nevnt i §§ 2–2 til 2–4, og varamedlemmer velges eller oppnevnes for fire år.

§ 3–1 skal lyde:

§ 3–1. *Veiledningsplikt*

Skattekontoret skal på forespørsel gi veiledning om utfylling av skjemaer som gjelder ligningen. Når arbeidssituasjonen tillater det, skal skattekontoret dessuten gi veiledning om lover, forskrifter og vanlig praksis som har betydning for de rettigheter og plikter vedkommende har, og om mulig peke på forhold som særlig kan ha betydning.

§ 3–2 skal lyde:

§ 3–2. *Muntlig henvendelse*

1. Den som ønsker det, skal, når ikke særlige grunner taler mot det gis anledning til å samtale om sin ligning eller opplysningsplikt med en tjenestemann på skattekontoret.
2. Skattekontoret kan kreve skriftlig bekreftelse på muntlige opplysninger når vedkommende plikter å gi opplysningene eller ønsker å påberope at han har gitt dem.

§ 3–4 nr. 3 og nr. 4 skal lyde:

3. Skattekontoret eller Skattedirektoratet bestemmer ut fra hensynet til en forsvarlig saksbehandling hvordan skattyteren skal gjøres kjent med dokument eller deler av dokument etter denne paragraf. Den som ber om det, skal få kopi eller utskrift av dokumentet.
4. Skattekontorets avslag på krav etter nr. 1 kan påklages til Skattedirektoratet når avslaget er begrunnet i nr. 2 c og e eller kravet ble satt fram under forberedelse av en sak for skatteklagenemnda eller Riksskattenemnda. Avslag

som nevnt i første punktum gitt av Oljeskattekontoret kan påklages til Skattedirektoratet etter de samme vilkår. Klage leveres innen tre uker til skattekontoret eller for saker som nevnt i annet punktum, til Oljeskattekontoret.

§ 3–6 nr. 3 annet punktum skal lyde:

For pålegg gitt av Oljeskattekontoret treffer Skattedirektoratet denne avgjørelsen.

§ 3–8 nr. 1 bokstav e og f skal lyde:

- e. en overordnet tjenestemann ved skattekontoret eller Skattedirektoratet er ugild i saken,
- f. han har deltatt i tidligere avgjørelse i saken som medlem av skatteklagenemnda eller

Ny § 3–9 skal lyde:

§ 3–9. Saksforberedelse

1. Skattekontoret forbereder sak som skal avgjøres av skatteklagenemnda.
2. Skattedirektoratet er sekretariat for Riksskattenemnda og fremmer saker for nemnda.
3. Når skatteklagenemnda avgjør saker i møte, har skattekontoret rett – og hvis nemnda krever det – plikt, til å møte og gi uttalelse. Det samme gjelder Skattedirektoratet ved møter i Riksskattenemnda.

Ny § 3–10 skal lyde:

§ 3–10. Nemndsavgjørelse

1. Skatteklagenemnda treffer avgjørelse i avdeling som består av tre av nemndas medlemmer. Avgjørelsen treffes skriftlig eller i fulltallig møte.
2. Dersom det er dissens i avdelingen eller nemndas leder bestemmer det, treffes avgjørelse i møte der avdelingen utvides med to medlemmer, hvorav en er nemndas leder.
3. Skatteklagenemnder oppnevnt av departementet etter § 2–2 nr. 2 og Riksskattenemnda treffer avgjørelse i møte hvor minst halvparten av nemndas medlemmer deltar, og hvor lederens stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet.
4. Skattedirektoratet kan godkjenne at skatteklagenemnder oppnevnt av departementet etter § 2–2 nr. 2 treffer avgjørelse i enkeltsak etter bestemmelsene i nr. 1.

§ 3–11 nr. 2, 3 og 4 skal lyde:

2. Skattekontoret sender gjenpart av vedtaket til skattyteren med opplysning om den adgang han har til å klage på vedtaket.
3. Skattekontoret kan rette skrive- eller beregningsfeil i vedtaket.
4. Der skattekontoret avgjør endringssak og skattyter ikke har kommet med innsigelser til varsel om endring, eller skattyters klage fullt ut tas til følge, gjelder § 8–3 nr. 5 tilsvarende. Hvis tilleggsskatt ilegges, følges reglene i nr. 1 til 3.

§ 3–13 nr. 2 bokstav f siste punktum oppheves.

§ 3A–1 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet og skattekontoret kan på anmodning fra en skattyter avgi bindende forhåndsuttalelse om de skattemessige virkningene av en konkret planlagt disposisjon før den igangsettes.

§ 3A–3 nr. 1 skal lyde:

1. Skattedirektoratets og skattekontorets avgjørelse om ikke å avgi bindende forhåndsuttalelse kan ikke påklages.

Ny § 4–6 skal lyde:

§ 4–6. Hvor selvangivelse skal leveres

Selvangivelse som omfatter skattyterens samlede formue og inntekt, og alle påbudte vedlegg, skal leveres til skattekontoret. Skattytere som nevnt i § 2–4 skal levere selvangivelse til Oljeskattekontoret.

§ 4–7 nr. 3, 5, 6 og nr. 7 skal lyde:

3. Skattyter som nevnt i § 2–4 skal levere selvangivelse med vedlegg innen utgangen av april i året etter inntektsåret.
5. Godtgjør noen at det av særlige grunner vil skape betydelige vanskeligheter å levere selvangivelse med vedlegg innen fristen, skal skattekontoret etter skriftlig søknad gi utsettning.
6. Skattekontoret kan etter søknad fra regnskapsfører eller revisor som bistår næringsdrivende med utfylling av selvangivelse med vedlegg, gi utsettelse av leveringsfristen for en mindre andel av søkerens klienter. Søknaden må gjelde navngitte skattytere. Utsettelse på dette grunnlag kan ikke gis lengre enn til 30. juni i året etter inntektsåret.
7. Skattedirektoratet kan forlenge fristen etter nr. 1 og nr. 2 med inntil en måned for grupper av skattytere.

§ 4–9 nr. 5 skal lyde:

5. Selskapsoppgave og andre pliktige oppgaver skal leveres til skattekontoret. Selskapsoppgave som skal behandles av Oljeskattekontoret skal leveres dit.

§ 6–2 nr. 5 annet punktum skal lyde:

Dog skal oppgaver fra person bosatt i utlandet og der hjemmehørende selskaper m.v. være innsendt før virksomheten innen riket opphører, med mindre skattekontoret har gitt tillatelse til at oppgaver leveres på et senere tidspunkt.

§ 6–3 nr. 4 skal lyde:

4. Pelsdyrnæringens Markedsutjevningfond skal ukrevet sende årsoppgave over medlemskontienes saldo og bevegelse til skattekontoret.

§ 6–8 nr. 1 annet punktum skal lyde:

Oppgaven skal leveres innen 31. januar til skattekontoret.

§ 6–9 annet punktum skal lyde:

Oppgavene skal innen 31. januar leveres til skattekontoret.

§ 6–10 nr. 5 første punktum skal lyde:

Rederi eller arbeidsgiver som driver næringsvirksomhet om bord på fartøy, skal ukrevet gi skattekontoret opplysninger på skjema fastsatt av skattekontoret om arbeidstaker bosatt i utlandet i tjeneste på norsk registrert fartøy, herunder fartøy registrert i Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS).

§ 6–11 nr. 2 og 3 skal lyde:

2. Med mindre annet er bestemt, leveres oppgave som nevnt i nr. 1 til skattekontoret.

3. Skattekontoret kan pålegge selskapet å levere ny oppgave over aksjonærene og deres skattekommuner når verdsettingen av selskapets aksjer er endret.

§ 7–1 nr. 2 skal lyde:

2. Skattekontoret kan fastsette en lokal takseringsregel når lokale forhold tilsier at en takseringsregel fravikes for en gruppe skattytere eller når takseringsregel for hele landet ikke er fastsatt.

§ 8–1 nr. 2 skal lyde:

2. ligning av sjømenn bosatt i utlandet, som ikke har sendt selvangivelse, skal i alminnelighet baseres på de samme forhold som ble lagt til grunn ved forskuddsutrivningen.

§ 8–4 nr. 1 skal lyde:

1. Skattekontoret treffer alle avgjørelser vedrørende ligningen etter dette kapittel som ikke i lov eller forskrift er lagt til annen ligningsmyndighet.

§ 8–4 nr. 2 oppheves. Nåværende nr. 3 blir nr. 2.

§ 8–4 nr. 2 skal lyde:

2. Ved den særskilte sentrale ligningsmyndighet som angitt i § 2–4, følger avgjørelsesmyndigheten under ligningen petroleumsskattelovens regler.

§ 8–5 skal lyde:

§ 8–5. Særskilt avgjørelsesmyndighet

De verdier som er nevnt i skatteloven § 18–7 første ledd bokstavene b og c og fordelingen av dem mellom kommunene fastsettes av den skatteklagenemnda som departementet bestemmer, etter oppgave fra Norges vassdrags- og energiverk. Før Norges vassdrags- og energiverk gir sin oppgave, skal det ha gitt eieren av elektrisitetsverket og vedkommende skatteklagenemnd anledning til å uttale seg. Skatteklagenemndas avgjørelser etter denne paragraf kan ikke påklages.

§ 8–6 skal lyde:

§ 8–6. Stedet for ligning

Ligningen foretas ved det skattekontoret som departementet bestemmer.

§ 8–8 nr. 2 siste ledd skal lyde:

Departementet kan bestemme at det skal legges ut skattelister for bestemte grupper skattytere, og hvor slike lister skal legges ut.

§ 8–8 nr. 3 første ledd første og annet punktum skal lyde:

Skattelisten legges ut på skattekontoret til alminnelig ettersyn i tre uker. Skattekontoret kan bestemme at skattelisten også skal legges ut på annet kontor hvor skattekontoret er representert.

§ 8–8 nr. 3 annet ledd første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet kan gjøre skattelisten tilgjengelig på Internett i den perioden listen er lagt ut på skattekontoret.

§ 8–9 nr. 1 annet punktum skal lyde:

Melding om fastsetting av formue og inntekt fastsatt etter reglene i skatteloven §§ 10–40 til 10–45, sendes selskapets styre og daglig leder.

§ 8–9 nr. 2 skal lyde:

Enhver skattyter kan kreve at skattekontoret gir opplysninger om hvordan ligningsmyndighetene er kommet fram til fastsettingene.

§ 8–10 nr. 2 oppheves. Nåværende nr. 3 blir nr. 2.

§ 8–10 nr. 2 første punktum skal lyde:

Den som krever forhåndsligning kan kreve at skattekontoret straks skriftlig erkjenner å ha mottatt kravet.

Ny § 9–2 nr. 1 skal lyde:

1. Skattyteren kan klage
 - a. til skattekontoret over ligning etter kapittel 8,
 - b. til skatteklagenemnda over skattekontorets vedtak i endringssak etter kapittel 9 eller
 - c. til Skattedirektoratet over avgjørelser som medfører at samme inntekt eller formue blir skattlagt til flere kommuner.

§ 9–2 nr. 3 skal lyde:

3. Klage leveres til skattekontoret. Klage over vedtak fattet av ligningsmyndighet som nevnt i § 2–4 leveres til Oljeskattekontoret.

§ 9–2 nr. 6 skal lyde:

6. Har skattyteren innenfor klagefristen bedt om opplysninger som han må få fra skattekontoret for å klage, kan han levere endelig klage innen tre uker etter at skattekontoret har sendt de nødvendige opplysninger.

Ny § 9–2 nr. 9 skal lyde:

9. Klagen kan ikke tas under behandling som klagesak dersom det er gått mer enn ett år siden ligningen ble lagt ut, eller vedtak i endringssak er truffet.

§ 9–3 nr. 4 annet punktum skal lyde:

Klage som nevnt i nr. 2 leveres til skattekontoret.

§ 9–5 skal lyde:

§ 9–5. Endring uten klage

1. Skattekontoret kan ta opp ethvert endringsspørsmål som gjelder
 - a. avgjørelse under den ordinære ligning eller forhåndsligning eller
 - b. vedtak i endringssak når det faktiske grunnlag for vedtaket var uriktig eller ufullstendig.
2. Skattekontoret skal ta opp spørsmål om endring
 - a. som følger av, eller forutsettes i, en domstolsavgjørelse,
 - b. når skattelovgivningen foreskriver endring av ligningen som følge av senere inntrufne omstendigheter eller
 - c. som følger av avtale som nevnt i lov av 28. juli 1949 nr. 15 om adgang for Kongen til å inngå overenskomst med fremmede stater til forebyggelse av dobbeltbeskatning m.v.
3. Skattekontoret kan kreve at skatteklagenemnda overprøver skattekontorets vedtak i endringssak.
- 4.
5. Skattedirektoratet kan kreve at Riksskattenemnda overprøver vedtak truffet av skatteklagenemndene. Departementet gir forskrift om når vedtak kan bringes inn for overprøving.
6. Innenfor fristene etter § 9–6 kan ligningsmyndighetene på ethvert trinn i saksbehandlingen utvide saken til å omfatte andre spørsmål i skattyterens ligning. Skattyteren kan i slike tilfeller kreve at disse spørsmålene behandles på nytt av skattekontoret som endringssak. For disse spørsmålene gjelder varslingsreglene i § 9–7 tilsvarende.
7. Før spørsmål om endring tas opp etter nr. 1 eller nr. 3–6 skal det vurderes om det er grunn til det under hensyn til blant annet spørsmålets betydning, skattyterens forhold, sakens opplysning og den tid som er gått. Etter tilsvarende vurdering kan slik sak henlegges av den som skal treffe vedtak. Bestemmelsene i første og annet punktum gjelder ikke der skattekontoret behandler endringssak, og skattyter ikke har kommet med innsigelser til varsel om endring.
8. Når arbeidsgiver har levert uriktige eller ufullstendige oppgaver over ytelser til ansatte, og det medfører uforholdsmessig byrde å gjennomføre ordinære endringssaker for den enkelte, kan skattekontoret gjøre vedtak om at det, i stedet for å foreta endring av ligning på den enkelte ansattes hånd, skal foretas et summarisk oppgjør av skatt og arbeidsgiveravgift på arbeidsgiverens hånd (summarisk fellesoppgjør). Vedtaket kan påklages av arbeidsgiver etter reglene i § 9–2.

Summarisk fellesoppgjør kan vedtas innen de frister som er gitt i § 9–6 nr. 1.

Departementet gir forskrift om beregning og gjennomføring av summarisk fellesoppgjør.

§ 9–8 skal lyde:

§ 9–8. Vedtaksmyndighet

1. Endringsspørsmål som tas opp av skattyteren ved klage etter § 9–2 eller av ligningsmyndighetene etter § 9–5 avgjøres av de organer som er angitt i de nevnte bestemmelser, med mindre det gjelder en domstolsavgjørelse som forutsetter en annen behandling etter kapittel 8 eller 9.

2. Saker etter dette kapitlet behandles og avgjøres av det skattekontor og den skatteklagenemnd som departementet bestemmer.

§ 9–9 nr. 1 skal lyde:

1. Når skattekontoret tar opp endringsspørsmål etter § 9–5 nr. 1 kan tillegg eller fradrag i formue eller inntekt tas i betraktning ved ligningen etter kapittel 8 for et senere inntektsår i stedet for at ligningen for vedkommende inntektsår blir endret.

Ny § 9–11 skal lyde:

§ 9–11. Dekning av sakskostnader

1. Når skatteklagenemnda endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, skal skattekontoret tilkjenne skattyteren hel eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at meldingen om nemndas vedtak er kommet fram.

2. Når Riksskattenemnda endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, skal den samtidig tilkjenne hel eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at melding om at saken skal behandles i Riksskattenemnda er kommet fram.

3. Når skattekontoret endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyteren, som følger av eller forutsettes i en domstolsavgjørelse, skal skattekontoret samtidig tilkjenne hel eller delvis dekning av statskassen for sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at melding om at saken skal behandles av skattekontoret er kommet fram.

4. Sakskostnader skal bare tilkjennes når kostnadene er vesentlige, pådratt med god grunn og det ville være urimelig om skattyteren måtte dekke dem selv.

5. Skattyteren kan påklage skattekontorets avgjørelse til skatteklagenemnda innen tre uker etter at melding om avgjørelsen er kommet fram. Riksskattenemndas avgjørelse kan ikke påklages. Det samme gjelder skatteklagenemndas avgjørelse av klage etter første punktum. Bestemmelsene i nr. 1 og 4 får tilsvarende anvendelse ved endring av avgjørelse om dekning av sakskostnader.

§ 10–1 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattyter som leverer selvangivelse, næringsoppgave eller pliktig selskapsoppgave med vedlegg etter fristen, skal svare en forsinkelsesavgift.

Annet og tredje punktum oppheves. Nåværende fjerde og femte punktum blir nytt annet og tredje punktum.

§ 10–2 nr. 2 annet og tredje punktum oppheves.

§ 10–6 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattedirektoratet og skattekontoret kan pålegge den som ikke har etterkommet plikten til å gi oppgave eller opplysning eller adgang til kontrollundersøkelse m.v. etter kapittel 6 å oppfylle sin plikt under en daglig løpende tvangsmulkt.

§ 10–7 nr. 1 første punktum skal lyde:

Skattekontoret kan pålegge oppdragsgiver som ikke har oppfylt sin opplysningsplikt etter § 6–10 nr. 1–3 ansvar for forfalt men ikke innbetalt skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk fra en oppdragstaker, når den manglende betaling må antas å skyldes at opplysningene ikke ble gitt i rett tid.

§ 10–8 nr. 5 skal lyde:

5. Vedtak om gebyr truffet av skattekontoret kan påklages til Skattedirektoratet. Den skatteklagenemnd som departementet bestemmer, er klageorgan for vedtak truffet av Skattedirektoratet. Vedtak om gebyr truffet av skatteoppkreveren, kan påklages til skattekontoret. Klagefristen etter denne bestemmelsen er tre uker.

§ 11–1 nr. 2 skal lyde:

2. Søksmål skal anlegges ved saksøkers alminnelige verneting etter reglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile saker (tvisteloven). Statens partsstilling utøves av skattekontoret for dette distriktet.

§ 11–2 nr. 3 første punktum skal lyde:

Søksmål etter nr. 1 reises mot lederen i det ligningsorgan som har truffet avgjørelsen eller mot lederen av skattekontoret dersom kontoret har truffet avgjørelsen.

III

Endringene under I trer i kraft straks med virkning for saker som bringes inn for domstolen etter ikrafttredelsestidspunktet.

Endringene under II gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

15. des. Lov nr. 78 2006**Lov om endring i lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.**

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.23 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen gjøres følgende endring:

I

§ 2 første ledd skal lyde:

CO₂-avgift beregnes av petroleum som brennes og naturgass som slippes ut til luft samt av CO₂ som utskilles fra petroleum og slippes ut til luft, på innretning som nyttes i forbindelse med utvinning eller transport av petroleum

- a) i indre norsk farvann, på norsk sjøterritorium og på kontinentalsokkelen, jf. petroleumsloven § 1–6 bokstav I),
- b) i tilstøtende havområder utenfor kontinentalsokkelen i den utstrekning utvinning av petroleum er forbeholdt Norge etter avtale med annen stat,
- c) i havområder utenfor kontinentalsokkelen for så vidt gjelder norsk anlegg for transport av petroleum,
- d) i riket for så vidt gjelder anlegg som omfattes av petroleumsskatteloven § 3 b) tredje punktum.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med 1. januar 2007.

15. des. Lov nr. 79 2006**Lov om endring i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.**

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.24 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard gjøres følgende endring:

I

Ny § 6–3 skal lyde:

Skattefradrag for inntektsårene 2006 og 2007

Personer som innen utløpet av inntektsåret har vært skattemessig bosatt på Svalbard i minst 12 måneder, gis et skattefradrag på 7 200 kroner ved den endelige fastsettelsen av årets inntekts- og formuesskatt.

Skattefradraget gis ikke med høyere beløp enn summen av inntekts- og formuesskatt.

Denne paragraf gjelder ikke for ansatte i virksomheter som følger særskilt praksis med forenklet felles oppgjør for ansattes skatt.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for inntektsårene 2006 og 2007.

15. des. Lov nr. 80 2006**Lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd.**

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.25 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

I

§ 23–3 annet ledd nr. 2 bokstav c, d og e skal lyde:

- c) personinntekt fastsatt etter skatteloven § 12–10 vunnet i næring der det svares produktavgift som nevnt i § 23–5,

- d) personinntekt fastsatt etter skatteloven § 12–10 vunnet ved jordbruk med binæringer og skogbruk,
- e) personinntekt fastsatt etter skatteloven § 12–10 for pass og stell av barn som ikke har fylt 12 år før utgangen av inntektsåret, eller som har særlig behov for omsorg og pleie, når barnepasset skjer i barnepasserens hjem.

II

§ 23–3 fjerde ledd skal lyde:

Det skal ikke betales avgift når inntekten er inntil 39 600 kroner. Avgiften må ikke overstige mer enn 25 pst av den del av inntekten som overstiger 39 600 kroner.

III

Endringen under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

Endringen under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

15. des. Lov nr. 81 2006

Lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt.

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.26 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt gjøres følgende endringer:

I

§ 2–1 åttende ledd skal lyde:

(8) Utsendt utenriktjenestemann som oppholder seg utenlands i norsk statstjeneste, og utsendt administrativt personell ved utenriksstasjon, anses som bosatt i utlandet.

II

§ 9–3 sjette ledd nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Gevinstskattefritaket etter første punktum omfatter realisasjon til arveberettiget slektning av selgerens ektefelle. Fritaket gjelder også landbrukseiendom eiet i sameie mellom personer som alle er innenfor familiekretsen som nevnt i første og annet punktum, når eiendommen overdras til en av sameierne eller til annet familiemedlem innenfor kretsen.

Tidligere annet til fjerde punktum blir nytt fjerde til sjette punktum.

§ 9–3 sjette ledd nytt sjuende punktum skal lyde:

Gevinst ved vern av skog i forbindelse med etablering eller utvidelse av verneområde etter naturvernloven, er fritatt for skatteplikt.

§ 14–5 fjerde ledd bokstav g annet punktum skal lyde:

Departementet kan gi forskrift om overgangsregler og om utfylling og gjennomføring av bestemmelsen i første punktum ved anvendelse av endrede regnskapsregler om behandling av utlån og garantier i årsregnskapet, herunder gi bestemmelser om at beregnede og resultatførte renteinntekter etter nevnte regnskapsregler, skal legges til grunn ved beskatningen.

III

§ 14–1 tredje ledd skal lyde:

For næringsdrivende regnskapspliktig skattyter, som etter regnskapsloven § 1–7 første ledd annet og tredje punktum benytter et annet regnskapsår enn kalenderåret (avvikende regnskapsår), fastsettes inntekten til det beløpet den har utgjort i det siste regnskapsåret som er utløpt før 1. januar i det året ligningen utføres.

IV

§ 2–3 tredje og fjerde ledd oppheves.

§ 4–12 sjette ledd skal lyde:

Andel i aksjefond verdsettes til 80 prosent av andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Andel i verdipapirfond som ikke er aksjefond, verdsettes til andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Med aksjefond menes verdipapirfond der minst 50 prosent av forvaltningskapitalen per 31. desember i inntektsåret og i gjennomsnitt i løpet av inntektsåret, regnet ved utgangen av hver måned, er plassert i aksjer og/eller grunnfondsbevis. Likt med et verdipapirfonds direkte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis etter foregående punktum regnes indirekte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis via verdipapirfondsandeler, i ett eller flere ledd. Andel i verdipapirfond som forvaltes av utenlandsk selskap anses som aksjefondsandel dersom skattyter krever dette og kan godtgjøre at andelen er omfattet av definisjonen i tredje og fjerde punktum. Departementet kan gi forskrift om dokumentasjonskrav etter femte punktum.

§ 7–2 annet ledd oppheves.

Nåværende tredje og fjerde ledd blir nytt annet og tredje ledd.

§ 18–3 tredje ledd bokstav b skal lyde:

- b. I tillegg gis det fradrag for en friinntekt, tilsvarende gjennomsnittet av de skattemessige verdier av driftsmidlene pr. 1. januar og 31. desember i inntektsåret, herunder ervervet forretningsverdi og immaterielle rettigheter knyttet til kraftproduksjonen i kraftverket, multiplisert med en normrente fastsatt av departementet i forskrift. Ved beregning av fradrag etter foregående punktum blir kostnader som skal behandles som en del av kostprisen for driftsmidler som nevnt, å hensynta fra og med det inntektsåret det oppstår en ubetinget forpliktelse til å dekke eller innfri kostnaden.

V

Ny § 2–3 tredje ledd skal lyde:

(3) Person som tidligere har hatt skatteplikt etter § 2–1, men som ikke lenger anses som bosatt i riket, er skattepliktig for inntekt ved realisasjon av følgende formuesobjekter innen fem år etter utløpet av det kalenderår bostedsskatteplikten til Norge bortfalt:

- a) aksje eller andel i norsk selskap,
- b) opsjon eller annet finansielt instrument knyttet til aksje eller andel i norsk selskap,
- c) tegningsrett til aksje i norsk selskap,
- d) grunnfondsbevis i norsk sparebank, gjensidig forsikringsselskap, kredittforening eller selveiende finansieringsforetak.

Dersom skatteplikt samtidig følger av bestemmelsene i § 10–70, skal skattlegging etter paragrafen her ikke gjennomføres.

VI

§ 4–2 annet ledd skal lyde:

(2) Uten hensyn til bestemmelsen i første ledd c, skal livrenteforsikring som nevnt i forsikringsavtaleloven § 10–2 e medtas ved fastsettelse av skattepliktig formue, forutsatt at forsikringen er tegnet i selskap som har eller har hatt tillatelse til å drive forsikringsvirksomhet her i landet. Dette omfatter likevel ikke rettigheter etter folketrygdloven, lov om foretakspensjon og lov om innskuddspensjon, samt rettigheter etter offentlige tjenestepensjonsordninger og andre pensjonsordninger som er pålagt i lov eller i medhold av lov. Det samme gjelder kollektiv livrenteforsikring som nevnt i forsikringsavtaleloven § 10–1 g, samt uforfalt krav i tilknytning til uførepensjon under utbetaling.

Annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 4–3 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Uten hensyn til bestemmelsen i første ledd c, gis det fradrag for verdien av plikt til å yte livrente som er skattepliktig formue etter § 4–2 annet ledd.

§ 4–16 overskrift og første ledd første punktum skal lyde:

§ 4–16. Livsforsikringspolise mv.

(1) Verdien av livsforsikringspolise som ikke omfattes av § 4–2 første ledd j, jf. § 4–2 tredje ledd, samt livrenteforsikring som nevnt i § 4–2 annet ledd, settes til gjenkjøpsverdien.

§ 5–12 nytt sjette ledd skal lyde:

(6) Fordel ved arbeidsgivers premiebetaling til kollektiv livrente, som ikke er omfattet av bestemmelsen i § 6–45, fastsettes i forhold til det enkelte medlems andel av den årlige premien til ordningen.

§ 5–40 tredje ledd skal lyde:

(3) Bestemmelsen i annet ledd og § 5–41 gjelder tilsvarende for ytelser fra annen pensjonsordning i arbeidsforhold enn pensjonsforsikring og for individuelle pensjonsavtaler eller fripoliser utgått fra slike avtaler.

§ 5–40 fjerde ledd skal lyde:

(4) Dersom utbetaling fra individuell pensjonsavtale eller fripolise utgått fra slik avtale, eller utbetaling fra innskuddspensjonsordning i arbeidsforhold ikke er skattepliktig, skal beløpet skattlegges med den skattesats som Stortinget fastsetter, og etter nærmere regler gitt av departementet.

Skatteloven § 5–40 femte og sjette ledd oppheves.

§ 5–41 annet ledd skal lyde:

(2) Departementet kan gi forskrift om beskatning av utbetalinger fra individuelle pensjonsavtaler hvor sparebeløpet eller premien er innbetalt før 12. mai 2006 og kollektive livrenter hvor premien er innbetalt før 1. januar 2007.

Skatteloven § 6–47 første ledd bokstav c og d oppheves. Nåværende e, f og g blir c, d og e.

§ 12–2 første ledd bokstav d skal lyde:

- d. utbetaling under individuell pensjonsavtale der det er gitt fradrag for premie, innskudd eller tilskudd til premiefond. Det samme gjelder utbetaling under individuell pensjonsavtale der innskutt beløp har vært unntatt fra beskatning på betingelse av at det er innbetalt til individuell pensjonsavtale.

§ 14–3 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Premie som nevnt i § 5–12 sjette ledd skatlegges det år arbeidsgiver foretar innbetaling av premie til den kollektive livrenteordningen.

VII

Overgangsregel til skatteloven § 4–2 annet ledd:

- (1) Ved fastsettelse av skattepliktig formue unntas følgende eiendeler:
 - a) rettigheter i henhold til avtale om individuell pensjonsforsikring eller pensjonsspareavtale etter skatteloven (IPA), når avtalen er inngått før 12. mai 2006.
 - b) Individuell livrenteforsikring, når skattyter godtgjør at livrenten er ervervet i sammenheng med utbetaling av tilkjent erstatning for personskade utmålt etter skadeerstatningsloven kapittel 3, forutsatt at erstatningssummens størrelse er fastsatt med bindende virkning før 6. oktober 2006 og erstatningssummen helt eller delvis er brukt til kjøp av livrente innen 30. juni 2007. Dette unntaket gjelder likevel ikke livrente ervervet med midler fra tilkjent erstatning utmålt etter skadeerstatningsloven § 3–2 a.
- (2) Det gis ikke fradrag etter skatteloven § 4–3 annet ledd for verdien av plikt til å yte livrente som nevnt i første ledd.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 5–41 annet ledd:

Bestemmelsene om beskatning av livrenter i skatteloven § 5–41 kommer ikke til anvendelse for kollektive livrenter i arbeidsforhold etablert før 2007.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 6–47 første ledd bokstav c:

Departementet kan gi forskrift om opphør av individuelle pensjonsavtaler etter skatteloven, og om at selskapet skal sørge for at det utstedes en fripolise som sikrer forsikringstakeren opptjente rettigheter etter avtalen. I forskriften kan forsikringstakeren gis rett til å tegne ny avtale uten å gi nye helseopplysninger, og størrelsen på gebyr ved slik avtale kan fastsettes. I forskriften kan det også gis bestemmelser om gjenkjøp.

Overgangsregel ved oppheving av skatteloven § 6–47 første ledd bokstav d:

Departementet kan gi forskrift om opphør av fortsettelsesforsikring inngått før 1. januar 2007. I forskriften kan det videre fastsettes bestemmelser på tilsvarende områder som etter overgangsregel til skatteloven § 6–47 første ledd bokstav c.

VIII

§ 4–10 sin overskrift skal lyde:

Fast eiendom, herunder andel i boligselskap

§ 4–10 første ledd skal lyde:

- (1) Verdien av fast eiendom kan settes lavere enn omsetningsverdien.

§ 4–12 skal lyde:

§ 4–12. *Aksje, grunnfondsbevis og andel i verdipapirfond*

- (1) Børsnotert aksje verdsettes i alminnelighet til 85 prosent av kursverdien 1. januar i ligningsåret.
- (2) Ikke-børsnotert aksje verdsettes til 85 prosent av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets eller allmennaksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før ligningsåret fordelt etter pålydende.
- (3) Ikke-børsnotert aksje i utenlandsk selskap verdsettes til 85 prosent av aksjens antatte salgsverdi 1. januar i ligningsåret. Aksjen skal verdsettes etter annet ledd når skattyteren krever dette og kan sannsynliggjøre selskapets skattemessige formuesverdi.
- (4) Departementet kan
 - a) gi forskrift om beregning av aksjeverdien i annet ledd, og om dokumentasjonskrav etter tredje ledd,
 - b) fastsette skjema til bruk ved beregningen,
 - c) ved forskrift bestemme at ikke-børsnoterte aksjer som er undergitt annen kursnotering, verdsettes som bestemt i første ledd,
 - d) ved forskrift gi bestemmelser om samordning av verdsettelse av ikke-børsnoterte aksjer i utenlandske selskaper mellom forskjellige likningskontorer og skattefogdkontorer.
- (5) Grunnfondsbevis i sparebank, gjensidig forsikringsselskap, kreditt- og hypotekforening og selveiende finansieringsforetak verdsettes til 85 prosent av kursverdien 1. januar i ligningsåret. Er kursen ikke notert eller kjent, settes verdien til 85 prosent av den antatte salgsverdi.

(6) Andel i aksjefond verdsettes til 85 prosent av andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Andel i verdipapirfond som ikke er aksjefond verdsettes til andelsverdien 1. januar i ligningsåret. Med aksjefond menes verdipapirfond der minst 50 prosent av forvaltningskapitalen per 31. desember i inntektsåret og i gjennomsnitt i løpet av inntektsåret, regnet ved utgangen av hver måned, er plassert i aksjer og/eller grunnfondsbevis. Likt med et verdipapirfonds direkte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis etter foregående punktum regnes indirekte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis via verdipapirfondsandeler, i ett eller flere ledd. Andel i verdipapirfond som forvaltes av utenlandsk selskap anses som aksjefondsandel dersom skattyter krever dette og kan godtgjøre at andelen er omfattet av definisjonen i tredje og fjerde punktum. Departementet kan gi forskrift om dokumentasjonskrav etter femte punktum.

§ 4–13 første ledd første punktum skal lyde:

For aksjeselskap eller allmennaksjeselskap som er stiftet året før ligningsåret, settes aksjeverdien til 85 prosent av summen av aksjenes pålydende beløp og overkurs.

Overskriften til § 4–22 skal lyde:

Skattefrihet for visse engangserstatningsutbetalinger til barn

§ 4–22 annet ledd skal lyde:

(2) Skattyter som fyller 21 år eller mindre i inntektsåret, og som har fått engangserstatning for tap av forsørger etter reglene i skadeserstatningsloven kapittel 3, er fritatt for formuesskatt på erstatningsbeløpet.

Nåværende § 4–22 annet ledd blir tredje ledd.

§ 5–15 første ledd bokstav a nr. 1 tredje punktum skal lyde:

Bestemmelsen i forrige punktum gjelder tilsvarende for arbeidstakere født i 1947 eller tidligere som etter fylte 62 år mottar tilsvarende avtalefestet pensjon i henhold til vedtekter godkjent av vedkommende departement

§ 6–19 annet ledd fjerde punktum skal lyde:

Fradrag kan enten gis med inntil 2 700 kroner eller med inntil to promille av samlet utbetalt lønn.

§ 6–20 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Fradrag kan samlet gis med inntil 2 700 kroner eller med en forholdsmessig del av dette beløpet når fradragsberettiget kontingent er betalt for bare en del av året.

§ 6–32 første ledd første og annet punktum skal lyde:

(1) Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 36 prosent av summen av inntekt som omfattes av § 6–31 første ledd a, c eller d eller annet ledd (lønnsinntekt). Minstefradraget fastsettes til et beløp som svarer til 26 prosent av summen av inntekt som omfattes av § 6–31 første ledd b (pensjonsinntekt).

§ 8–1 femte ledd første punktum skal lyde:

Ved fastsettelsen av årets positive, alminnelige inntekt fra jord- og hagebruk, herunder biinntekter fra slik virksomhet, gis produsenten et jordbruksfradrag på inntil 45 000 kroner per driftsenhet per år.

§ 8–1 femte ledd tredje punktum skal lyde:

For inntekt over 45 000 kroner gis i tillegg et fradrag på 32 prosent av inntekten opp til samlet fradrag på 142 000 kroner.

§ 8–1 åttende ledd skal lyde:

(8) Fradrag etter § 8–1 sjetten og sjuende ledd kan til sammen ikke overskride 71 500 kroner. Fradrag etter § 8–1 femte og sjetten eller sjuende ledd kan til sammen ikke overskride 142 000 kroner.

Ny § 10–70 skal lyde:

§ 10–70. Skatteplikt for gevinst på aksjer og andeler mv. ved utflytting

(1) Gevinst på eiendel som nevnt i annet ledd, og som skattyter eier på det tidspunkt skatteplikten til riket opphører etter bestemmelsene i § 2–1 tredje ledd eller da skattyter skal anses bosatt i en annen stat etter skatteavtale, er skattepliktig som om aksjen eller andelen var realisert siste dag før dette tidspunkt, jf. § 14–25. Tilsvarende gjelder ved overføring av eiendel som nevnt i annet ledd til ektefelle som er skattemessig bosatt i annen stat.

(2) Skatteplikt etter denne paragraf omfatter gevinst på:

- aksje, andel og grunnfondsbevis i norsk selskap som nevnt i § 2–2 første ledd a–e,
- andel i norsk selskap som nevnt i § 2–2 annet ledd,
- aksje og andel i tilsvarende utenlandsk selskap som nevnt i bokstav a eller b, og
- tegningsrett til aksje, opsjon og annet finansielt instrument hvor det underliggende objekt er eiendel som nevnt i bokstav a, b eller c.

(3) Tap er fradragsberettiget ved utflytting til annen EØS-stat, i samme utstrekning og på samme vilkår som gevinst er skattepliktig etter denne paragraf. Det gis ikke fradrag for tap som har kommet til fradrag i annen stat. Tapet fastsettes i ligningen for utflyttingsåret, jf. § 14–25, men avregningen utsettes til aksjen eller andelen er realisert. Departementet kan gi forskrift om vilkår for rett til tapsfradrag.

(4) Samlet gevinst for alle skattepliktige aksjer og andeler som fratrukket fradragsberettigede tap ikke overstiger 500 000 kroner omfattes ikke av skatteplikten etter denne paragraf.

(5) Ved gevinstberegningen fastsettes utgangsverdien til markedsverdien på det tidspunkt realisasjon anses å ha funnet sted. Bestemmelsene i §§ 10–30 til 10–36 og § 10–44 gjelder så langt de passer. Når det ikke foreligger en kjent markedsverdi, fastsettes denne ved skjønn. Departementet kan gi forskrift om verdsettelsen.

(6) Skattyter som har bosatt seg i riket etter fødselen og som ikke omfattes av § 2–1 tredje ledd b, kan kreve at inngangsverdien for aksjer og andeler som vedkommende eide ved innflyttingen fastsettes til markedsverdien på det tidspunkt skattyteren ble bosatt i riket etter § 2–1 første ledd og skatteavtale med annen stat. Når den fastsatte inngangsverdien er høyere enn utgangsverdien etter femte ledd, gis det ikke fradrag for tap.

(7) Skattyter kan gis utsettelse med innbetaling av utlignet skatt dersom det stilles betryggende sikkerhet for skatteforpliktelsen. Ved flytting til annen EØS-stat gis utsettelse uten sikkerhetsstillelse når Norge i medhold av folkerettslig overenskomst kan kreve utlevert opplysninger fra denne staten om skattyterens inntekts- og formuesforhold, samt bistand til innfordring. Betalingsutsettelsen gjennomføres ved at den utlignede skatt ikke medtas ved avregningen for inntektsåret. Departementet kan gi forskrift om vilkår for utsettelse og sikkerhetsstillelse etter dette ledd.

(8) Retten til utsettelse med betaling av skatten etter bestemmelsen i forrige ledd bortfaller ved gaveoverføring til person som ikke er skattemessig bosatt i Norge og ved opphør av virksomhet i selskap med andel som nevnt i første ledd jf. andre ledd bokstav b. Departementet kan gi forskrift til utfylling av dette ledd.

(9) Den beregnede skatten reduseres eller bortfaller etter følgende regler:

- a) Dersom skattyter realiserer aksjen eller andelen til en lavere verdi enn verdien fastsatt etter femte ledd, kan skattyteren kreve å få redusert utlignet skatt på aksjen eller andelen som om gevinsten var fastsatt etter faktisk realisasjonsverdi. Realisasjonsverdien kan ikke settes lavere enn inngangsverdien. Lavt eller ikke beskattet utbytte de foregående fem år legges til realisasjonsverdien. Valg av realisasjonsverdien gjelder ikke ved tap eller ved gaveoverføringer som nevnt i forrige ledd. Departementet kan gi forskrift til utfylling av denne bokstav.
- b) Dersom gevinsten er skattepliktig til annen stat, gis fradrag i skatt etter denne paragraf etter reglene i skatteloven § 16–20 til § 16–28 så langt de passer.
- c) Skatteplikten bortfaller hvis skattyteren ikke har realisert aksjen eller andelen innen fem år etter at skatteplikten opphørte etter § 2–1 tredje ledd eller skatteavtale med annen stat.
- d) Skatteplikten bortfaller hvis skattyteren igjen blir bosatt i riket etter § 2–1 eller skal anses bosatt i Norge etter skatteavtale.

Nåværende § 10–70 blir ny § 10–80.

Ny § 14–25 skal lyde:

§ 14–25. *Gevinst og tap på aksjer og andeler mv. ved utflytting*

Gevinst og tap på eiendel som nevnt i § 10–70 annet ledd tas til inntekt eller fradras siste dag før skatteplikten til riket opphører etter bestemmelsene i § 2–1 tredje ledd eller da skattyter skal anses bosatt i en annen stat etter skatteavtale.

§ 14–70 første ledd bokstav c og annet ledd annet til fjerde punktum oppheves.

§ 14–72 skal lyde:

§ 14–72. *Betinget skattefritak ved innløsning av festet tomt*

(1) Gevinst av vederlag ved innløsning av festetomt, kan kreves fritatt for beskatning så langt skattyteren bruker vederlaget til erverv av annen tomt som bortfestes, eller i erverv av eller påkostning på areal, bygg eller anlegg som brukes i skattyterens næringsvirksomhet eller annen inntektsgivende aktivitet. Dette gjelder likevel ikke bolig- og fritidseiendom. Departementet kan i forskrift gi regler til presisering og avgrensning av reinvesteringsområdet etter annet og tredje punktum.

(2) § 14–70 tredje, fjerde og åttende ledd gjelder tilsvarende.

§ 17–1 første ledd bokstav e første punktum skal lyde:

- e) er født i 1947 eller tidligere og som etter fylte 62 år mottar tilsvarende avtalefestet pensjon i henhold til vedtekter godkjent av departementet, eller tilsvarende avtalefestet pensjon hvor dette er bestemt i tariffavtale hvor staten er part, eller i tariffavtale godkjent av departementet.

§ 17–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Ved anvendelsen av første og annet ledd skal alminnelig inntekt tillegges en og en halv prosent av skattyters og ektefelles eller samboers nettoformue ved statsskatteligningen, utover 200.000 kroner. Tillegget avrundes til nærmeste 100 kroner.

IX

Skatteloven § 8–2 annet ledd innledningen og bokstav a og b skal lyde:

Tidligere avsatte skogfondsmidler som utbetales, er skattepliktig inntekt. Ved utbetalingen gjelder følgende særregler:

- a) Frigitte skogfondsmidler som brukes til skogkultur, bygging og opprusting av skogsveier, sommervedlikehold av skogsbilvei, miljøtiltak, skogbruksplanlegging med miljøregistrering, forsikring mot stormskader og brann på skog, kompetansehevende tiltak, oppmerking av eiendomsgrenser og nødvendige håndlangerutgifter i forbindelse med jordskifte av skog, samt investeringer i bioenergitiltak i tilknytning til bruket og som bidrar til varmeleveranser basert på eget råstoff eller lokale skogressurser, tas til inntekt med 15 prosent.
- b) Skogfondsmidler som utbetales til investering i avskrivbart driftsmiddel, skal ikke gå til fradrag i driftsmidlets kostpris (avskrivningsgrunnlag). Skattepliktig del av utbetaling til skogbruksplan skal likevel gå til fradrag i planens kostpris, mot at skattlegging unnlates.

X

Overskriften i § 10–50 skal lyde:

Samvirkeforetaks bonus og avsetning til andelskapital

§ 10–50 første ledd annet punktum skal lyde:

I tillegg kan det gis fradrag for avsetning til felleseid andelskapital med inntil 15 prosent av inntekten.

Nåværende § 10–50 første ledd annet punktum blir tredje punktum.

Nåværende § 10–50 første ledd tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

§ 10–50 nytt femte ledd skal lyde:

Boligbyggelag som omfattes av lov om boligbyggelag kan kreve fradrag for avsetning til felleseid andelskapital. Første ledd andre til fjerde punktum gjelder tilsvarende, men slik at fradrag kan gis i inntekt av omsetning med medlemmene og tilknyttede borettslag.

Nåværende § 10–50 femte ledd blir nytt sjetted ledd.

XI

Endringen under I trer i kraft straks.

Endringene under II trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2005.

Endringen under III trer i kraft straks med virkning fra og med 1. juli 2005.

Endringene under IV trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

Endringen under V trer i kraft straks med virkning fra 13. juni 2006 til og med inntektsåret 2008.

Endringene under VI og VII trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2007.

Endringene under VI skal likevel tre i kraft straks med virkning for inntektsåret 2006, for så vidt gjelder anvendelse av endring av skatteloven § 4–2 annet ledd på ny avtale om individuell livrenteforsikring som inngås etter 5. oktober 2006 og for eksisterende livrenteavtaler der det foretas innbetalinger etter dette tidspunkt.

Endringen under VI skal likevel tre i kraft straks med virkning fra og med 12. mai 2006 for så vidt gjelder oppheving av skatteloven § 6–47 første ledd bokstav c og endring av skatteloven § 12–2 første ledd bokstav d.

Endringen under VII skal likevel tre i kraft straks for så vidt gjelder overgangsregler til oppheving av skatteloven § 6–47 første ledd bokstav c og d.

Endringene under VIII trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

Endringene under IX trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007. Endringene i anvendelsesområder med skattefordel etter § 8–2 annet ledd bokstav a gjelder ikke for tiltak utført før 2007.

Endringene under X trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

XII

Overgangsbestemmelse

Ved ikrafttredelse av endringen under II gjelder følgende overgangsregel til § 9–3 sjetted ledd sjuende punktum:

Har skattyter brukt verneerstatning til reinvestering i nytt objekt, bortfaller plikten etter § 14–70 tredje ledd annet punktum til å fradra gevinsten i det nye objektets kostpris.

15. des. Lov nr. 82 2006

Lov om endring i lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriksstjenesten.

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.27 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriksstjenesten gjøres følgende endring:

I

§ 20 annet ledd oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

15. des. Lov nr. 83 2006**Lov om endring i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv.**

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.28 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og fylkeskommuner mv. gjøres følgende endring:

I

§ 4 tredje ledd siste punktum oppheves.

II

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Lov nr. 84 2006**Lov om endring i lov 28. mai 2004 nr. 29 om register over opplysninger om valutaveksling og overføring av betalingsmidler inn og ut av Norge.**

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.29 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 28. mai 2004 nr. 29 om register over opplysninger om valutaveksling og overføring av betalingsmidler inn og ut av Norge gjøres følgende endring:

I

§ 6 første ledd skal lyde:

Politiet, skatteetaten, toll- og avgiftsetaten, Arbeids- og velferdsdirektoratet og Kredittilsynet skal ha elektronisk tilgang til opplysningene i registeret. Søk i registeret skal kun skje ut fra disse etatenes behov for opplysninger i forbindelse med forebygging og bekjempelse av kriminalitet, kontrollvirksomhet og tilsyn.

II

Endringen under I trer i kraft straks.

15. des. Lov nr. 85 2006**Lov om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav.**

Ot.prp.nr.1 (2006–2007), Innst.O.nr.10 (2006–2007) og Besl.O.nr.30 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav gjøres følgende endringer:

I

§ 1–1 annet ledd bokstav a skal lyde:

- a) skatt på formue og inntekt og tonnasjesskatt etter skatteloven (formues- og inntektsskatt), skatt på formue og inntekt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskatt) og trygdeavgift etter folketrygdloven kapittel 23, herunder forskuddstrekk, forskuddsskatt og restskatt etter kapitlene 5 til 7 i loven her, samt krav på skatt fastsatt ved summarisk fellesoppgjør etter ligningsloven § 9–5 nr. 8

§ 1–1 annet ledd bokstav d skal lyde:

- d) arbeidsgiveravgift etter folketrygdloven kapittel 23, herunder krav fastsatt ved summarisk fellesoppgjør etter ligningsloven § 9–5 nr. 8

§ 1–1 tredje ledd bokstav c skal lyde:

- c) tvangsmulkt etter § 5–16, lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 43, lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 52 og ligningsloven § 10–6

§ 1–3 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Første ledd gjelder tilsvarende når kravet rettes mot panthaver eller den som har fått seg overdratt fordringen. Kravet kan også rettes mot skattyter etter reglene i første ledd.

§ 2–2 annet ledd første punktum skal lyde:

- (2) Arveavgift skal betales til og innkreves av skattefogdkontoret for det fylket hvor kravet er fastsatt.

§ 4–1 første ledd bokstav c skal lyde:

- c) arbeidsgiver: Den som selv eller ved fullmektig utbetaler lønn eller annen godtgjørelse eller ytelse som det skal foretas forskuddstrekk eller utleggstrekk i.

§ 5–1 tredje ledd skal lyde:

(3) Trekktabeller og skjema for skattekort fastsettes av Skattedirektoratet. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5–2 nytt fjerde ledd skal lyde:

- (4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5–3 nytt tredje ledd skal lyde:

- (3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5–4 nytt fjerde ledd skal lyde:

- (4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

§ 5–7 første ledd bokstav b skal lyde:

- b) livrente, pensjon, vartpenger, introduksjonsstønad og supplerende stønad til person med kort botid i Norge for desember måned. Fritaket gjelder ikke beløp som først kan heves etter årets utgang.

§ 6–5 første ledd skal lyde:

- (1) For upersonlige skattytere fastsettes forskuddsskatten lik den utlignede skatt ved siste ligning.

§ 6–5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Ligningskontoret kan etter krav fra skattyteren frafalle forskuddsskatten, når det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli utlignet skatt for vedkommende inntektsår. Dersom det er overveiende sannsynlig at det vil oppstå et større avvik mellom utskrevet forskuddsskatt og utlignet skatt, kan ligningskontoret etter krav fra skattyter endre utskrivningen. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hva som i denne sammenheng vil utgjøre et større avvik.

§ 9–1 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Krav belastet dagsoppgjørordningen skal betales kontant. Tollregionen kan bestemme at oppgjøret også kan skje ved elektronisk betaling via bank.

Nåværende § 9–1 annet ledd blir nytt tredje ledd.

§ 10–1 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Annet ledd gjelder ikke utbetalinger etter petroleumsskatteloven § 3 bokstav c femte ledd. Retten til motregning går likevel foran rettigheter stiftet ved pantsettelse eller overdragelse.

§ 10–30 skal lyde:

§ 10–30. Innenlands merverdiavgift

Innenlands merverdiavgift for en periode forfaller til betaling samme dag som det skal leveres omsetningsoppgave til avgiftsmyndighetene etter lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift §§ 31, 31a, 33 og 40.

§ 10–41 første ledd skal lyde:

(1) Toll og avgifter som oppstår ved innførsel, og som ikke belastes tollkreditten eller dagsoppgjørordningen, jf. § 14–20, forfaller til betaling samtidig med at tollplikten oppstår.

§ 10–41 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Skatte- og avgiftskrav belastet dagsoppgjørordningen forfaller til betaling første virkedag etter fortolling. Tollregionen kan fastsette en nærmere frist for når på forfallsdagen betaling må ha skjedd.

§ 10–51 bokstav f skal lyde:

- f) tilleggsavgift etter ligningsloven § 10–2, tilleggsavgift etter lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift §§ 64 og 73, lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 44, lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter § 3

og § 4 første ledd, lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 3, og tilleggstoll etter tolloven § 69

§ 10–51 ny bokstav g skal lyde:

g) tvangsmulkt etter lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 52

§ 10–52 skal lyde:

§ 10–52. Ansvarskrav

Ansvarskrav etter kapittel 16, ansvarskrav etter § 4–1 annet ledd og ansvarskrav etter lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. § 8 fjerde ledd skal betales senest to uker etter at melding om kravet er sendt, jf. tvangsfyllbyrdelsesloven § 4–18.

§ 10–60 første ledd skal lyde:

(1) Når det er betalt for mye skatt eller avgift, skal beløpet og renter etter § 11–4 tilbakebetales den skatte- eller avgiftspliktige så snart som mulig, og senest tre uker etter at vedtaket som medførte tilbakebetaling ble truffet, når ikke annet er bestemt i lov eller forskrift. Tilbakebetalingen skal også omfatte renter som er betalt av refusjonsbeløpet. Renter som er påløpt, men ikke betalt, bortfaller.

Overskriften i § 11–2 skal lyde:

§ 11–2. Renter ved vedtak om endring, arveavgift betalt etter forfall mv.

§ 11–2 annet ledd skal lyde:

(2) Renten er beregnet fra forfallstidspunktet for kravene etter §§ 10–1 til 10–41, fram til det treffes vedtak om endring mv, med de unntak som følger av tredje til syvende ledd.

§ 11–2 nytt sjette ledd skal lyde:

(6) Dersom arveavgift i medhold av § 10–31 fjerde ledd blir betalt senere enn den forfallstid som følger av § 10–31 første og annet ledd, skal det betales rente av avgiftsbeløpet for tiden fra ordinært forfall og fram til endelig avgiftsfastssettelse skjer.

Nåværende § 11–2 sjette ledd blir nytt syvende ledd.

§ 11–5 første ledd første punktum skal lyde:

Restskatt etter § 7–1 annet ledd tillegges rentetillegg.

§ 11–5 annet ledd oppheves.

Nåværende § 11–5 første ledd tredje punktum blir nytt annet ledd.

§ 14–2 skal lyde:

§ 14–2. Forholdet til tvangsfyllbyrdelsesloven

Tvangsfyllbyrdelsesloven gjelder tilsvarende så langt den passer ved innkrevingsmyndighetenes gjennomføring av utleggsforretninger. Dette gjelder likevel ikke §§ 5–1 til 5–5 og §§ 7–1 til 7–8.

§ 14–5 annet ledd første punktum skal lyde:

(2) Ved utleggstrekk nedlagt av skatteoppkreverne skal arbeidsgivere som har plikt til å ha skattetrekkskonto, følge de reglene som gjelder for oppgjør mv. for forskuddstrekk, jf. kapittel 5.

§ 14–5 tredje ledd skal lyde:

(3) Det beløpet som er trukket går ikke inn i arbeidsgiverens konkursbo, og er heller ikke gjenstand for utlegg eller andre tvangsforføyninger fra enkeltforfølgende fordringshaveres side.

§ 14–11 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke overfor personer som er ansvarlige for avgiften etter §§ 16–40 og 16–41.

§ 16–20 tredje ledd skal lyde:

(3) Felles ansvarskrav fra flere kommuner kan ved motregning, jf. § 16–1 annet ledd, motregnes i krav som arbeidsgiveren har på hver enkelt av skattekreditorene.

§ 19–3 nr. 8 om endringer i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift første avsnitt skal lyde:

§ 24 tredje ledd, § 27 annet ledd tredje punktum, §§ 34 til 38, § 52 tredje ledd, § 59 og § 59 a oppheves.

§ 19–3 nr. 10 om endringer i lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. første avsnitt skal lyde:

§ 3 bokstav c nr. 5 femte til åttende punktum oppheves.

Nåværende § 19–3 nr. 10 første til fjerde avsnitt blir annet til femte avsnitt.

§ 19–3 nr. 15 om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) nytt første avsnitt skal lyde:

§ 24–1 femte ledd skal lyde:

Når ligningen er avsluttet, beregner Skattedirektoratet tilskott fra kommunen og fylkeskommunen, se skattebetalingsloven § 8–2 første og femte ledd.

Nåværende § 19–3 nr. 15 første avsnitt blir annet avsnitt.

§ 19–3 nr. 15 nytt tredje avsnitt skal lyde:

§ 24–3 tredje ledd skal lyde:

Når det foreligger forhold som nevnt i skattebetalingsloven § 4–1 annet ledd, hviler pliktene etter paragrafen her på den som har plikt til å foreta forkottstrekk.

Nåværende § 19–3 nr. 15 annet til sjetten avsnitt blir fjerde til åttende avsnitt.

II

§ 2–2 skal lyde:

§ 2–2. *Skattekontorene – merverdiavgift og arveavgift*

(1) Merverdiavgift skal betales til og innkreves av skattekontoret. Se likevel § 2–4 første ledd om merverdiavgift som oppstår ved innførsel.

(2) Arveavgift skal betales til og innkreves av skattekontoret. Ved offentlig skifte skal arveavgift som ikke blir tilbakeholdt av tingretten, innkreves av og betales til skattekontoret.

§ 2–3 skal lyde:

§ 2–3. *Skattekontorene – formues- og inntektsskatt for skattytere som ikke har varig tilknytning til riket og sjømenn bosatt i utlandet, artistskatt, petroleumsskatt og svalbardskatt*

(1) Formues- og inntektsskatt for skattytere som ikke har varig tilknytning til riket og sjømenn bosatt i utlandet skal betales til og innkreves av det skattekontoret departementet bestemmer.

(2) Artistskatt skal betales til og innkreves av det skattekontoret departementet bestemmer.

(3) Petroleumsskatt skal betales til og innkreves av det skattekontoret departementet bestemmer.

(4) Formues- og inntektsskatt til Svalbard og lønnstrekk av inntekt på Svalbard skal betales til og innkreves av det skattekontoret departementet bestemmer.

§ 2–8 annet ledd annet punktum skal lyde:

Departementet kan også gi instruks om teknisk og arbeidsmessig samordning av skatteoppkrevernes og skattekontorenes oppgaver.

§ 3–3 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Klage over skattekontorets vedtak settes fram for skattekontoret.

§ 4–4 første ledd første punktum skal lyde:

Skattyter plikter å sende de meldinger og å gi de opplysninger som er nødvendige for at skattekontoret skal få fastsatt og regulert forskuddstrekk og forskuddsskatt i samsvar med bestemmelsene i denne del av loven.

§ 4–4 tredje ledd skal lyde:

(3) Skattyter som ikke etterkommer plikten til å sende melding eller pålegg om å gi opplysninger, eller som gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, har ikke krav på å få endret skattekontorets avgjørelse vedrørende forskuddstrekk eller forskuddsskatt.

§ 4–5 første til femte ledd oppheves og erstattes av nytt første ledd. Nåværende sjetten ledd blir nytt annet ledd.

§ 4–5 første og annet ledd skal lyde:

(1) Forskuddsutskrivningen foretas av skattekontoret.

(2) Skattedirektoratet kan utføre de funksjoner som tilligger skattekontorene.

§ 5–1 første og annet ledd skal lyde:

(1) Før inntektsårets begynnelse skal skattekontoret skrive ut skattekort som angir forskuddstrekkets størrelse og hvordan forskuddstrekk skal gjennomføres, for alle skattytere som må forutsettes å få trekkpliktig inntekt av betydning. Skattekontoret kan når som helst i løpet av inntektsåret skrive ut nytt skattekort når det er gjort feil ved utskrivningen, eller når andre særlige grunner gjør det urimelig å ikke skrive ut nytt skattekort.

(2) Skattekontoret kan kreve at skattekort som kontoret har skrevet ut, skal leveres tilbake.

§ 5-3 annet ledd første og annet punktum skal lyde:

Skattyteren skal fritas for trekk resten av året når skattekontoret finner det overveiende sannsynlig at det som allerede er innbetalt, er tilstrekkelig til dekning av den skatt og trygdeavgift som vil bli utlignet for inntektsåret. Er inntekten falt bort eller foreligger det andre særlige forhold som gjør det overveiende sannsynlig at det som er innbetalt som forskuddstrekk er vesentlig mer enn den skatt og trygdeavgift som vil bli utlignet for inntektsåret, kan skattekontoret bestemme at det overskytende skal betales tilbake til skattyteren.

§ 5-13 tredje punktum skal lyde:

Også skattekontoret eller Riksrevisjonen kan foreta slike ettersyn og kreve fremlagt dokumenter som nevnt.

§ 5-14 fjerde ledd skal lyde:

(4) Også skattekontoret og den som har fått fullmakt fra skattekontoret eller skatteoppkreveren til å foreta bokettersyn etter § 5-13, kan kreve opplysninger etter første til tredje ledd.

§ 5-16 første ledd skal lyde:

(1) Skattedirektoratet og skattekontoret kan pålegge den som ikke har etterkommet plikten til å gi opplysninger etter § 5-14, å oppfylle sin plikt under en daglig løpende tvangsmulkt.

§ 6-3 fjerde ledd skal lyde:

(4) Skattekontoret kan til enhver tid forhøye eller sette ned forskuddsskatten når det er begått feil ved den opprinnelige utskrivningen.

§ 6-3 sjette ledd skal lyde:

(6) Skattekontoret kan fritta skattyter fra plikten til å innbetale gjenstående terminer av forskuddsskatt eller treffe bestemmelse om tilbakebetaling av forskuddsskatt, når vilkårene i § 5-3 annet ledd foreligger.

§ 6-4 første ledd bokstav a skal lyde:

a) når skattyter ikke tidligere har vært tatt opp til skattlegging ved skattekontoret, eller

§ 6-5 tredje ledd skal lyde:

(3) Skattekontoret kan forhøye eller sette ned den utskrevne forskuddsskatten når det er gjort feil ved utskrivningen.

§ 6-5 fjerde ledd første punktum skal lyde:

(4) Skattekontoret kan etter krav fra skattyteren frafalle forskuddsskatten, når det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli utlignet skatt for vedkommende inntektsår.

§ 6-6 annet ledd skal lyde:

(2) Skattekontoret kan beslutte at beregningsgrunnlaget for forskuddsskatten skal forhøyes eller reduseres med et prosentvis tillegg eller fradrag for bestemte grupper skattytere, når det som følge av konjunkturutviklingen eller av andre grunner må ventes en alminnelig stigning eller nedgang i inntekten for denne gruppen i forhold til inntekten ved siste ligning.

§ 9-1 tredje ledd skal lyde:

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om betalingsordningen for skatte- og avgiftskrav, herunder om finansinstitusjoners plikt til å avvise betalingsoppdrag med manglende opplysninger, og om hvor kontant betaling kan skje.

§ 9-3 skal lyde:

§ 9-3. Betaling av petroleumsskatt

(1) Petroleumsskatt skal betales ved overføring av beløpet til konto for petroleumsskatt hos det skattekontor departementet bestemmer. Bestemmelsene i § 9-1 gjelder ikke.

(2) Betaling anses for å være skjedd når beløpet er godskrevet skattekontorets bank, jf. første ledd. Ved overføring innen samme bank anses betaling for å være skjedd når beløpet er godskrevet skattekontorets konto. En fastsatt betalingsfrist anses for å være avbrutt når beløpet er godskrevet skattekontorets konto. Bestemmelsene i § 9-2 gjelder ikke.

§ 14-3 skal lyde:

§ 14-3. Forretning for utleggspant

(1) Skattekontorene kan holde forretning for utleggspant for skatte- og avgiftskrav som de har innkrevingsansvaret for. Skatteoppkreverne kan holde forretning for utleggspant i sitt distrikt for skatte- og avgiftskrav som de har innkrevingsansvaret for.

(2) En skatteoppkrever kan på anmodning holde forretning for utleggspant for skatte- og avgiftskrav som en annen skatteoppkrever eller et skattekontor har innkrevingsansvaret for. På tilsvarende måte kan et skattekontor holde utleggsforretninger for skatteoppkrevere.

§ 14-4 første ledd skal lyde:

(1) Skatteoppkreverne og skattekontorene kan nedlegge utleggstrekk i hele landet for skatte- og avgiftskrav som de har innkrevingsansvaret for.

§ 14-5 første ledd første punktum skal lyde:

Utleggstrekk nedlagt av skatteoppkreverne og skattekontorene gjelder også for det organet som utbetaler dagpenger under arbeidsløshet etter folketrygdloven kapittel 4 og sykepenger etter folketrygdloven kapittel 8.

§ 14-6 annet ledd annet punktum skal lyde:

Skattyteren kan kreve at skattekontoret beregner størrelsen på det beløpet som skal betales.

§ 15-1 tredje ledd skal lyde:

(3) I skattesaker treffes avgjørelser etter første ledd av skatteutvalget etter innstilling fra skatteoppkreveren. I saker som gjelder ettergivelse av skatt for mer enn 200 000 kroner, blir likevel avgjørelsen å treffe av departementet etter forslag fra skatteutvalget. Departementet fastsetter hvilket utvalg den enkelte kommune hører under, og kan i forskrift gi bestemmelser om den enkelte kommunes representasjon i skatteutvalget. For skattytere som utelukkende skal betale statsskatt, kan departementet bestemme at avgjørelse som nevnt i dette ledd kan legges til andre organer.

§ 17-2 første ledd skal lyde:

(1) Rettslig prøving av andre avgjørelser etter skattebetalingsloven rettes mot staten som saksøkt. Søksmål anlegges for retten i det distriktet hvor det angrepne vedtak er truffet i første instans når skatteoppkrever eller tollregion er innkrevingsmyndighet. Søksmål i saker hvor skattekontorene er innkrevingsmyndighet, skal anlegges ved saksøkers alminnelige verneting etter reglene i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven). Statens partsstilling utøves av innkrevingsmyndigheten for kravet. Bestemmelsene i § 17-1 tredje og sjettede ledd gjelder tilsvarende.

III

§ 4-7 skal lyde:

§ 4-7. Tilleggsforskudd

Forskudd på skatt kan innbetales med høyere beløp enn det som er utskrevet når det utskrevne forskudd må antas å bli utilstrekkelig til dekning av den skatt som vil bli fastsatt ved ligningen. Slik innbetaling kan foretas også etter utløpet av inntektsåret, men ikke senere enn 31. mai i ligningsåret. For skattytere som får utskrevet forhåndutfyllt selvangivelse etter ligningsloven § 4-7 nr. 2, må tilleggsforskudd være innbetalt innen 30. april.

Nåværende § 4-7 blir ny § 4-8.

§ 7-1 første ledd skal lyde:

(1) Når ligningen er gjennomført, skal forskuddstrekk, utskrevet forskuddsskatt og tilleggsforskudd innbetalt innen fristene i § 4-7 i ligningsåret gå til fradrag i utlignet skatt. Avregningen foretas av skatteoppkreveren for den kommunen hvor ligningen skal skje, jf. ligningsloven § 8-6.

IV

Endringene under I trer i kraft straks.

Endringene under II gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Departementet kan gi overgangsbestemmelser.

Endringene under III trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

15. des. Lov nr. 86 2006

Lov om endring i lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond.

Ot.prp.nr.1 (2006-2007), Innst.O.nr.10 (2006-2007) og Besl.O.nr.31 (2006-2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 1. og 7. desember 2006. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond gjøres følgende endring:

I

§ 3 annet ledd nytt tredje strekpunkt skal lyde:

- avgiftsinntekter ved utslipp av NO_x i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.

II

Endringen under I trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Lov nr. 87 2006**Lov om endring i lov 2. juli 2004 nr. 59 om personell i Forsvaret (gjeninnføring av særskilt stillingsvern mot oppsigelse for yrkesbefal).**

Ot.prp.nr.89 (2005–2006), Innst.O.nr.8 (2006–2007) og Besl.O.nr.8 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 23. november og 7. desember 2006. Fremmet av Forsvarsdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I

I lov 2. juli 2004 nr. 59 om personell i Forsvaret skal § 19 nytt annet ledd lyde:

Yrkesbefal tilsatt før 1. januar 2005 kan sies opp etter lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn § 10 nr. 2 bokstav a når tjenestemannen på grunn av sykdom er varig uskikket til forsvarlig å utføre sin tjeneste. For øvrig kan yrkesbefal tilsatt før 1. januar 2005, ikke sies opp etter reglene i lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m.

II

Loven trer i kraft straks.

15. des. Lov nr. 88 2006**Lov om endringer i aksjelovgivningen mv.**

Ot.prp.nr.55 (2005–2006), Innst.O.nr.12 (2006–2007) og Besl.O.nr.10 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 23. november og 7. desember 2006. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven).
- 2 Lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven).
- 3 Lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven).
- 4 Lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven).

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven) gjøres følgende endringer:

§ 1–4 første ledd skal lyde:

(1) Følgende regler om morselskap gjelder også når morselskapet er allmennaksjeselskap: § 3–8, § 6–5, § 6–16 første ledd, § 8–5, §§ 8–7 til 8–10 og § 9–8.

§ 1–4 annet ledd første punktum skal lyde:

Følgende regler om datterselskap gjelder også for datterselskap med utenlandsk morselskap: § 3–8, § 4–26, § 6–16 første ledd, § 8–7 første, annet og fjerde ledd, §§ 8–8 til 8–10, § 9–1 første ledd og § 9–8.

§ 2–6 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Stifterne skal datere og undertegne redegjørelsen.

Nåværende annet og tredje punktum blir nye tredje og fjerde punktum.

§ 2–8 første ledd skal lyde:

(1) Stifterne skal utarbeide og datere og undertegne en åpningsbalanse som skal vedlegges stiftelsesdokumentet.

§ 3–2 annet ledd nr. 4 skal lyde:

4. andre formål, hvis selskapet følger reglene i kapittel 12 om nedsetting av aksjekapitalen.

§ 3–5 skal lyde:

§ 3–5. Handleplikt ved tap av egenkapital

(1) Hvis det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet, skal styret straks behandle saken. Det samme gjelder hvis det må antas at selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av aksjekapitalen. Styret skal innen rimelig tid innkalle generalforsamlingen og gi den en redegjørelse for selskapets økonomiske stilling. Dersom selskapet ikke har en forsvarlig egenkapital i samsvar med § 3–4, skal styret på generalforsamlingen foreslå tiltak for å rette på dette.

(2) Hvis styret ikke finner grunnlag for å foreslå tiltak som nevnt i første ledd fjerde punktum, eller slike tiltak ikke lar seg gjennomføre, skal det foreslå selskapet oppløst.

I kapittel 3 skal overskriften til avsnitt IV lyde:

IV. Transaksjoner mellom selskapet og aksjeeiere mv.

§ 3–8 skal lyde:

§ 3–8. Avtaler med aksjeeiere eller medlemmer av selskapets ledelse mv.

(1) En avtale mellom selskapet og en aksjeeier, en aksjeeiers morselskap, et styremedlem eller daglig leder er ikke bindende for selskapet uten at avtalen godkjennes av generalforsamlingen hvis selskapets ytelse har en virkelig verdi som utgjør over en tidel av aksjekapitalen på tidspunktet for ervervet eller avhendelsen. Dette gjelder ikke:

1. avtale inngått i samsvar med reglene i § 2–4, jf § 2–6, og § 10–2,
2. avtale om lønn og godtgjørelse til daglig leder og avtale som nevnt i § 6–10,
3. avtale om overdragelse av verdipapirer til pris i henhold til offentlig kursnotering,
4. avtale som inngås som ledd i selskapets vanlige virksomhet og inneholder pris og andre vilkår som er vanlige for slike avtaler,
5. avtale der selskapets ytelse har en virkelig verdi som utgjør mindre enn 50 000 kroner, og som er godkjent av styret.

(2) Styret skal sørge for at det utarbeides en redegjørelse for avtalen etter reglene i § 2–6. Redegjørelsen skal inneholde en erklæring om at det er rimelig samsvar mellom verdien av det vederlaget selskapet skal yte og verdien av det vederlaget selskapet skal motta. Redegjørelsen skal vedlegges innkallingen til generalforsamlingen, og den skal uten opphold meldes til Foretaksregisteret.

(3) Oppfyllelse i henhold til avtale som ikke binder selskapet, skal tilbakeføres. § 3–7 annet ledd gjelder tilsvarende.

(4) Første til tredje ledd gjelder tilsvarende når avtalen er inngått med en nærstående til en aksjeeier eller en nærstående til en aksjeeiers morselskap, eller med noen som handler etter avtale eller for øvrig opptrer i forståelse med noen som nevnt i første ledd.

§ 3–9 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 4–15 tredje ledd skal lyde:

(3) Aksjeeierne har rett til å overta en aksje som har skiftet eier med mindre noe annet er fastsatt i vedtektene, jf §§ 4–19 til 4–23.

§ 4–19 skal lyde:

§ 4–19. Forkjøpsrett mv

(1) Aksjeeierne har rett til å overta en aksje som har skiftet eier med mindre noe annet er fastsatt i vedtektene. Bestemmelsene i §§ 4–20 til 4–23 gjelder med mindre noe annet er fastsatt i vedtektene.

(2) Det kan fastsettes i vedtektene at aksjeeierne har rett til å overta en aksje som skal avhendes eller for øvrig skifte eier, og det kan fastsettes i vedtektene at andre enn aksjeeierne har rett til å overta en aksje som har skiftet eier, eller som skal avhendes eller for øvrig skifte eier. Dersom det er fastsatt slike vedtektsbestemmelser, gjelder §§ 4–20 til 4–23 så langt de passer og hvis ikke noe annet er fastsatt i vedtektene.

§ 4–20 skal lyde:

§ 4–20. Varsel til rettighetshaverne

Selskapet skal straks varsle rettighetshaverne når det mottar melding om eierskifte etter § 4–12, eller dersom en aksjeeier underretter selskapet om at en aksje er avhendt.

§ 6–14 første ledd annet punktum oppheves.

§ 6–15 første ledd skal lyde:

(1) Daglig leder skal minst hver fjerde måned, i møte eller skriftlig, gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling.

§ 6–17 første ledd første punktum skal lyde:

Et styremedlem, daglig leder eller noen ansatt i selskapet må ikke i anledning av rettshandel for selskapet ta imot godtgjørelse fra andre enn selskapet.

§ 6–19 første ledd nye tredje og fjerde punktum skal lyde:

Når tilsetting av daglig leder hører under styret, skal fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til daglig leder skje i møte. Det samme gjelder når styret fastsetter lønn og godtgjørelse til andre ledende ansatte.

§ 8–1 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Ved beregningen av fri egenkapital kommer kreditt til en aksjeeier ikke til fradrag etter første ledd nr 3 i den grad kreditten avvikles ved at det foretas en avregning i utbyttet.

§ 8–10 første ledd skal lyde:

(1) Selskapet kan ikke stille midler til rådighet eller yte lån eller stille sikkerhet i forbindelse med erverv av aksjer eller rett til aksjer i selskapet eller selskapets morselskap.

§ 10–1 annet ledd nr. 7 skal lyde:

7. fra hvilket tidspunkt de nye aksjene gir rett til utbytte;

§ 10–14 tredje ledd første punktum skal lyde:

Styrefullmakten kan ikke gjelde et større beløp enn at det samlede pålydende av aksjer som kan utstedes etter fullmakten, ligger innenfor halvdelene av aksjekapitalen på den tid da fullmakten ble registrert.

§ 11–2 tredje ledd nr. 11 skal lyde:

11. fra hvilket tidspunkt de nye aksjene gir rett til utbytte.

Overskriften i avsnitt II oppheves.

§ 11–8 tredje ledd første punktum skal lyde:

Styrefullmakten kan ikke gjelde et større beløp enn at det samlede pålydende av de aksjer som kan utstedes i henhold til låneavtale på bakgrunn av fullmakten, ligger innenfor halvdelene av aksjekapitalen på den tid da fullmakten ble registrert.

Etter § 11–9 skal nytt avsnitt II og nye §§ 11–10 og 11–11 lyde:

II. Tegningsrettsaksjer

§ 11–10. Beslutning av generalforsamlingen om utstedelse av tegningsrettsaksjer

(1) I beslutning om kapitalforhøyelse ved nytegning av aksjer etter § 10–1 kan generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring bestemme at de aksjer som tegnes i forbindelse med kapitalforhøyelsen, skal gi aksjetegneren rett til senere å kreve utstedt én eller flere nye aksjer mot innskudd. Ved bruk av retten til å kreve utstedt aksjer etter en slik beslutning kan aksjekapitalen forhøyes uten ytterligere beslutning av generalforsamlingen.

(2) Retten til å kreve utstedt nye aksjer kan ikke skilles fra aksjen.

(3) Allmennaksjeloven § 11–10 annet ledd nr 1 til 5 gjelder tilsvarende.

§ 11–11. Fortrinnsrett, melding til Foretaksregisteret mv.

(1) Reglene i § 10–4 om aksjeeiernes fortrinnsrett gjelder ikke for aksjer som utstedes på grunnlag av rettigheter som nevnt i § 11–10.

(2) Beslutningen om å utstede aksjer etter § 11–10 skal meldes til Foretaksregisteret, jf § 10–9. Meldingen skal angi at de aksjer som kapitalforhøyelsen gjelder, gir rett til å kreve utstedt nye aksjer i selskapet, det beløpet aksjekapitalen kan forhøyes med ved bruk av tegningsrettene og fristen for å bruke retten til å kreve utstedt aksjer. § 11–7 gjelder tilsvarende.

Etter ny § 11–11 skal nytt avsnitt III og nye §§ 11–12 og 11–13 lyde:

III. Frittstående tegningsretter

§ 11–12. Beslutning av generalforsamlingen om utstedelse av frittstående tegningsretter

(1) Generalforsamlingen kan med flertall som for vedtektsendring beslutte at det skal utstedes tegningsretter som gir rettighetshaveren rett til senere å kreve utstedt én eller flere nye aksjer i selskapet. Ved bruk av retten til å kreve utstedt aksjer etter en slik beslutning kan aksjekapitalen forhøyes uten ytterligere beslutning av generalforsamlingen.

(2) Bare aksjeeierne eller bestemte navngitte personer kan innbys til å tegne tegningsrettene.

(3) Generalforsamlingens beslutning skal angi:

1. antallet tegningsretter som skal utstedes;

2. hvem som skal tegne tegningsrettene;

3. fristen for tegning av tegningsrettene. Fristen for tegning på grunnlag av fortrinnsrett må ikke være kortere enn to uker fra avgivelsen av underretningen etter fjerde ledd;

4. det vederlaget som skal ytes for tegningsrettene;

5. vilkår for å kunne kreve utstedt aksjer, herunder hva som skal ytes som vederlag for de nye aksjene;

6. fristen for å bruke retten til å kreve utstedt aksjer. Fristen må ikke være lengre enn fem år fra generalforsamlingens beslutning ble truffet;

7. dersom det er eller skal være aksjer av ulike slag i selskapet, hvilken aksjeklasse de nye aksjene skal tilhøre;

8. hvilken stilling rettighetshaverne skal ha ved selskapets beslutning om forhøyelse eller nedsetting av aksjekapitalen, ved ny beslutning om utstedelse av tegningsretter som omhandlet i dette kapitlet, eller ved oppløsning, fusjon, fisjon eller omdanning. Det kan bestemmes at rettighetshaverne ved slike beslutninger skal ha samme rettigheter som en aksjeeier;

9. fra hvilket tidspunkt de nye aksjene gir rett til utbytte.

(4) Aksjeeiere eller andre som etter beslutningen skal ha fortrinnsrett til tegning, skal gjøres kjent med beslutningen etter reglene i § 10–1 tredje ledd.

(5) Styret skal utarbeide forslag til generalforsamlingens beslutning om utstedelse av tegningsretter som nevnt i første til tredje ledd. § 10–3 gjelder tilsvarende.

§ 11–13. Fortrinnsrett, melding til Foretaksregisteret mv.

(1) Aksjeeierne har fortrinnsrett til tegning av tegningsrettene. Bestemmelsene i §§ 10–4 og 10–5 gjelder tilsvarende. § 10–4 gjelder likevel ikke for aksjer som utstedes på grunnlag av tegningsretter som nevnt i § 11–12.

(2) Den som er rettighetshaver til en tegningsrett, kan kreve å få utferdiget et bevis for tegningsretten. § 10–6 gjelder tilsvarende.

(3) § 10–7 om tegning, § 11–6 om melding til Foretaksregisteret og § 11–7 om gjennomføring av kapitalforhøyelsen ved utstedelse av nye aksjer gjelder tilsvarende.

(4) Det beløpet som betales for tegningsrettene, skal tilføres overkursfondet.

Nåværende § 11–10 blir ny § 11–14.

Mellom ny § 11–13 og ny § 11–14 skal overskriften i nytt romertall IV lyde:

IV. Lån med særlige vilkår

§ 13–1 annet punktum skal lyde:

Ved fusjon mellom ett eller flere aksjeselskaper og ett eller flere allmennaksjeselskaper og ved fusjon hvor vederlaget i aksjer skal ytes av et allmennaksjeselskap (jf § 13–2 annet ledd), gjelder bestemmelsene i kapittel 13 i lov om allmennaksjeselskaper.

§ 13–16 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Ved fusjon etter § 13–2 annet ledd skal meldingen til Foretaksregisteret vedlegges en erklæring fra styret i det overtakende selskapet om at eierforholdene i konsernet ved ikrafttredelsen oppfyller kravene etter bestemmelsen.

§ 13–17 tredje ledd skal lyde:

(3) Det overtakende selskapet skal oppbevare det eller de overdragende selskapenes oppbevaringspliktige regnskapsmateriale etter bokføringsloven § 13 og bøker i minst ti år etter at fusjonen er registrert. Registrerte regnskapsopplysninger i det eller de overdragende selskapene på fusjonstidspunktet skal kunne gjengis som angitt i bokføringsloven § 6 i minst ti år etter at fusjonen er registrert.

I § 13–24 skal overskriften og første ledd lyde:

§ 13–24. Fusjon mellom selskaper med samme eier

(1) Har to aksjeselskaper samme eier, som eier samtlige aksjer i selskapene, kan disse vedta en fusjonsplan som går ut på at det ene selskapets eiendeler, rettigheter og forpliktelser som helhet skal overføres til det andre selskapet uten vederlag.

§ 14–1 annet ledd skal lyde:

(2) Er et allmennaksjeselskap overtakende selskap, eller skal vederlaget i aksjer ytes av et allmennaksjeselskap (jf § 14–2 tredje ledd), gjelder likevel lov om allmennaksjeselskaper kapittel 14.

§ 16–4 første ledd annet punktum skal lyde:

I kunngjøringen skal selskapets kreditorer varsles om at de må melde sine krav til avviklingsstyrets leder innen to måneder fra kunngjøringen i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon.

§ 16–9 første ledd skal lyde:

(1) Utdeling til aksjeeierne av annet overskudd enn utbytte etter § 8–1 kan ikke finne sted før selskapets forpliktelser er dekket og det er gått minst to måneder siden kunngjøringen av kreditorvarselet i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon etter § 16–4.

§ 16–10 tredje ledd skal lyde:

(3) Avviklingsstyret skal sørge for at selskapets oppbevaringspliktige regnskapsmateriale etter bokføringsloven § 13 og bøker oppbevares i minst ti år etter den endelige oppløsningen. Registrerte regnskapsopplysninger skal kunne gjengis som angitt i bokføringsloven § 6 i minst ti år etter den endelige oppløsningen.

§ 16–17 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Dersom vesentlige samfunnsmessige hensyn tilsier det, kan Kongen av eget tiltak treffe vedtak om at selskapet tillates å drive videre, og at saken likevel ikke skal oversendes tingretten for tvangsoppløsning, men at selskapet skal gis en ytterligere frist før tvangsoppløsning gjennomføres. Kongen skal treffe vedtak om at selskapet i så fall skal betale en løpende tvangsmulkt til staten fra en frist som fastsettes og frem til forholdet er rettet.

§ 17-1 skal lyde:

§ 17-1. Erstatningsansvar

(1) Selskapet, aksjeeier eller andre kan kreve at daglig leder, styremedlem, medlem av bedriftsforsamlingen, gransker eller aksjeeier erstatter skade som de i den nevnte egenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt vedkommende.

(2) Selskapet, aksjeeier eller andre kan også kreve erstatning av den som forsettlig eller uaktsomt har medvirket til skadevolding som nevnt i første ledd. Erstatning kan kreves av medvirkeren selv om skadevolderen ikke kan holdes ansvarlig fordi han eller hun ikke har utvist forsett eller uaktsomhet.

§ 20-6 skal lyde:

§ 20-6. Representasjon av begge kjønn i styret i statsaksjeselskaper

(1) I styret i statsaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:

1. Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.
2. Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.
3. Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.
4. Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.
5. Reglene i nr 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.

(2) Første ledd gjelder ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6-4 eller § 6-35 jf. allmennaksjeloven § 6-37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.

(3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende for aksjeselskap som er heleid datterselskap til statsaksjeselskap eller statsallmennaksjeselskap, eller til statsforetak.

§ 20-7 skal lyde:

§ 20-7. Riksrevisjonens kontroll

Riksrevisjonen fører kontroll med forvaltningen av statens interesser og kan foreta undersøkelser mv. i selskaper der staten eier alle aksjene og heleide datterselskaper til slike selskaper etter lov 7. mai 2004 nr. 21 om Riksrevisjonen og instruks fastsatt av Stortinget.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-4 første ledd skal lyde:

(1) Følgende regler om morselskap gjelder også når morselskapet er aksjeselskap: § 3-8, § 6-5, § 6-16 første ledd, § 6-16 a første ledd tredje punktum nr 3, § 6-35 femte ledd, § 8-5, §§ 8-7 til 8-10 og § 9-8.

§ 1-4 annet ledd første punktum skal lyde:

Følgende regler om datterselskap gjelder også for datterselskap med utenlandsk morselskap: § 3-8, § 4-25, § 6-16 første ledd, § 6-16 a første ledd tredje punktum nr 3, § 8-7 første, annet og fjerde ledd, §§ 8-8 til 8-10, § 9-1 første ledd og § 9-8.

§ 2-8 første ledd skal lyde:

(1) Stifterne skal utarbeide og datere og undertegne en åpningsbalanse som skal vedlegges stiftelsesdokumentet.

§ 3-2 annet ledd nr. 4 skal lyde:

4. andre formål, hvis selskapet følger reglene i kapittel 12 om nedsetting av aksjekapitalen.

§ 3-5 skal lyde:

§ 3-5. Handleplikt ved tap av egenkapital

(1) Hvis det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet, skal styret straks behandle saken. Det samme gjelder hvis det må antas at selskapets egenkapital er blitt mindre enn halvparten av aksjekapitalen. Styret skal innen rimelig tid innkalle generalforsamlingen og gi den en redegjørelse for selskapets økonomiske stilling. Dersom selskapet ikke har en forsvarlig egenkapital i samsvar med § 3-4, skal styret på generalforsamlingen foreslå tiltak for å rette på dette. I tilfeller som nevnt i annet punktum, skal generalforsamlingen innkalles senest innen seks måneder.

(2) Hvis styret ikke finner grunnlag for å foreslå tiltak som nevnt i første ledd fjerde punktum, eller slike tiltak ikke lar seg gjennomføre, skal det foreslå selskapet oppløst.

I kapittel 3 skal overskriften til avsnitt IV lyde:

IV. Transaksjoner mellom selskapet og aksjeeiere mv.

§ 3–8 skal lyde:

§ 3–8. *Avtaler med aksjeeiere eller medlemmer av selskapets ledelse mv*

(1) En avtale mellom selskapet og en aksjeeier, en aksjeeiers morselskap, et styremedlem eller daglig leder er ikke bindende for selskapet uten at avtalen godkjennes av generalforsamlingen hvis selskapets ytelser har en virkelig verdi som utgjør over en tjuedel av aksjekapitalen på tidspunktet for ervervet eller avhendelsen. Dette gjelder ikke:

1. avtale inngått i samsvar med reglene i § 2–4, jf § 2–6, og § 10–2,
2. avtale som nevnt i § 6–10 og § 6–16 a,
3. avtale om overdragelse av verdipapirer til pris i henhold til offentlig kursnotering,
4. avtale som inngås som ledd i selskapets vanlige virksomhet og inneholder pris og andre vilkår som er vanlige for slike avtaler.

(2) Styret skal sørge for at det utarbeides en redegjørelse for avtalen etter reglene i § 2–6. Redegjørelsen skal inneholde en erklæring om at det er rimelig samsvar mellom verdien av det vederlaget selskapet skal yte og verdien av det vederlaget selskapet skal motta. Redegjørelsen skal vedlegges innkallingen til generalforsamlingen, og den skal uten opphold meldes til Foretaksregisteret.

(3) Oppfyllelse i henhold til avtale som ikke binder selskapet, skal tilbakeføres. § 3–7 annet ledd gjelder tilsvarende.

(4) Første til tredje ledd gjelder tilsvarende når avtalen er inngått med en nærstående til en aksjeeier eller en nærstående til en aksjeeiers morselskap, eller med noen som handler etter avtale eller for øvrig opptrer i forståelse med noen som nevnt i første ledd.

§ 3–9 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 4–2 første og annet ledd skal lyde:

(1) Erververen av en aksje kan bare utøve de rettigheter som tilkommer en aksjeeier når ervervet er innført i aksjeeierregisteret, eller når ervervet er meldt og godtgjort uten at det hindres på grunn av bestemmelsene i §§ 4–16 til 4–23. Dette gjelder likevel ikke retten til utbytte og andre utdelinger og retten til nye aksjer ved kapitalforhøyelse.

(2) Ved eierskifte kan erververen og avhenderen avtale at avhenderen kan utøve rettigheter som aksjeeier frem til disse går over til erververen.

§ 5–6 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Den ordinære generalforsamlingen skal også behandle styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte etter § 6–16 a. Det skal holdes en rådgivende avstemning over styrets retningslinjer for lederlønnfastsettelsen. Retningslinjer om ytelser som nevnt i § 6–16 a første ledd tredje punktum nr 3 skal godkjennes av generalforsamlingen.

(4) Årsregnskapet, årsberetningen, revisjonsberetningen, bedriftsforsamlingens uttalelse etter § 6–37 tredje ledd og styrets erklæring etter § 6–16 a skal senest en uke før generalforsamlingen sendes til hver aksjeeier med kjent adresse.

Ny § 6–16 a skal lyde:

§ 6–16 a. *Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte*

(1) Styret skal utarbeide en erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til daglig leder og andre ledende ansatte. I vedtektene kan det fastsettes at erklæringen skal utarbeides av et annet organ. Erklæringen skal omfatte lønn og i tillegg godtgjørelse i form av:

1. naturalytelser,
2. bonuser,
3. tildeling av aksjer, tegningsretter, opsjoner og andre former for godtgjørelse som er knyttet til aksjer eller utviklingen av aksjekursen i selskapet eller i andre selskaper innenfor det samme konsernet,
4. pensjonsordninger,
5. etterlønnordninger,
6. alle former for variable elementer i godtgjørelsen, eller særskilte ytelser som kommer i tillegg til basislønnen.

(2) Erklæringen skal inneholde retningslinjer for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse som nevnt i første ledd for det kommende regnskapsåret. Retningslinjene bør angi hovedprinsippene for selskapets lederlønnspolitikk. Retningslinjene skal angi om det skal kunne gis godtgjørelse i tillegg til basislønn, om det skal settes vilkår eller rammer for slik godtgjørelse, og hva disse i så fall går ut på, samt eventuelle ytelseskriterier eller andre tildelingskriterier. Retningslinjene for ordninger som nevnt i første ledd tredje punktum nr 3 er bindende for styret, hvis ikke noe annet er fastsatt i vedtektene. For øvrig er retningslinjene veiledende, men det kan fastsettes i vedtektene at de skal være bindende. Dersom styret i en avtale fraviker retningslinjene, skal begrunnelsen for dette angis i styreprotokollen.

(3) Erklæringen skal også inneholde en redegjørelse for den lederlønnspolitikken som har vært ført det foregående regnskapsåret, herunder hvordan retningslinjene for lederlønnfastsettelsen er blitt gjennomført.

(4) Erklæringen skal dessuten gi en redegjørelse for virkningene for selskapet og aksjeeierne av avtaler om godtgjørelse som nevnt i første ledd tredje punktum nr 1 til 6 som er inngått eller endret det foregående regnskapsåret.

§ 6–17 første ledd første punktum skal lyde:

Et styremedlem, daglig leder eller noen ansatt i selskapet må ikke i anledning av rettshandel for selskapet ta imot godtgjørelse fra andre enn selskapet.

§ 6–19 første ledd nye tredje og fjerde punktum skal lyde:

Når tilsetting av daglig leder hører under styret, skal fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til daglig leder skje i møte. Det samme gjelder når styret fastsetter lønn og godtgjørelse til andre ledende ansatte.

§ 6–37 tredje ledd nye tredje og fjerde punktum skal lyde:

Bedriftsforsamlingen kan også gi uttalelse til generalforsamlingen om styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte etter § 6–16 a. Annet punktum gjelder tilsvarende for erklæringen.

§ 8–1 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Ved beregningen av fri egenkapital kommer kreditt til en aksjeeier ikke til fradrag etter første ledd nr 3 i den grad kreditten avvikles ved at det foretas en avregning i utbyttet.

§ 8–10 første og annet ledd skal lyde:

(1) Selskapet kan ikke stille midler til rådighet eller yte lån eller stille sikkerhet i forbindelse med erverv av aksjer eller rett til aksjer i selskapet eller selskapets morselskap.

(2) Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra første ledd for erverv av aksjer av eller for ansatte i selskapet eller i selskapets morselskap.

§ 10–1 annet ledd nr. 8 skal lyde:

8. fra hvilket tidspunkt de nye aksjene gir rett til utbytte;

§ 10–4 tredje ledd fjerde og femte punktum oppheves.

I § 10–7 skal paragrafoverskriften lyde:

Tegning mv.

§ 10–7 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) Bestemmelser i denne loven er ikke til hinder for at selskapet kan bli ansvarlig etter en skadesløserklæring som utstedes i forbindelse med kapitalforhøyelsen til noen som på forretningsmessig basis gjennomfører eller tilrettelegger kapitalforhøyelsen. Ansvar etter første punktum er begrenset til det samlede beløpet av aksjeinnskudd regnet netto etter fradrag for utgifter til kapitalforhøyelsen.

§ 10–12 fjerde ledd skal lyde:

(4) §§ 2–12 til 2–17 gjelder tilsvarende for oppgjøret av aksjeinnskuddet. Hvis tilbud om tegning av aksjer ved kapitalforhøyelsen rettes til 100 personer eller flere og gjelder et beløp på minst 100 000 euro, kan en annen enn aksjetegneren gjøre opp et forfalt aksjeinnskudd på aksjetegnerens vegne etter følgende regler:

1. Slike aksjer skal foreløpig registreres på en egen konto i verdipapirregisteret. Aksjene gir ikke rettigheter i selskapet før tegneren har gjort opp aksjeinnskuddet eller en annen enn tegneren har overtatt rettighetene etter reglene i nr 2 og 3, jf § 4–2.
2. Dersom aksjetegneren ikke har gjort opp aksjeinnskuddet innen syv dager etter at vedkommende er gitt oppfordring om dette, kan den som har gjort opp på vegne av aksjetegneren, etter registreringen av kapitalforhøyelsen overta aksjen selv ved å melde dette til selskapet innen to dager etter at fristen i oppfordringen har gått ut, eller selge den for tegnerens regning og risiko. For den nevnte oppfordringen gjelder § 2–13 tredje ledd tilsvarende. Salget skal foretas til børskurs eller en kurs som etter markedets stilling er rimelig.
3. Dersom en slik adgang fremgår av tegningsgrunnlaget, kan aksjen overtas eller selges etter reglene i nr 2 etter tre dager fra forfalltidspunktet og uten særskilt betalingsoppfordring. Skal aksjen overtas, må dette meldes til selskapet innen to dager etter at aksjene tidligst kunne vært overtatt.

§ 10–14 tredje ledd første punktum skal lyde:

Styrefullmakten kan ikke gjelde et større beløp enn at det samlede pålydende av aksjer som kan utstedes etter fullmakten, ligger innenfor halvdelen av aksjekapitalen på den tid da fullmakten ble registrert.

§ 11–2 annet ledd nr. 12 skal lyde:

12. fra hvilket tidspunkt de nye aksjene gir rett til utbytte;

§ 11–8 tredje ledd første punktum skal lyde:

Styrefullmakten kan ikke gjelde et større beløp enn at det samlede pålydende av de aksjer som kan utstedes i henhold til låneavtale på bakgrunn av fullmakten, ligger innenfor halvdelens av aksjekapitalen på den tid da fullmakten ble registrert.

§ 11–10 annet ledd nr. 5 skal lyde:

5. fra hvilket tidspunkt de nye aksjene gir rett til utbytte;

§ 11–12 annet ledd nr. 10 skal lyde:

10. fra hvilket tidspunkt de nye aksjene gir rett til utbytte.

§ 13–1 nytt annet punktum skal lyde:

Bestemmelsene i kapitlet her gjelder også fusjon mellom aksjeselskaper hvis vederlaget i aksjer skal ytes av et allmennaksjeselskap, jf § 13–2 annet ledd.

§ 13–17 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Ved fusjon etter § 13–2 annet ledd skal meldingen til Foretaksregisteret vedlegges en erklæring fra styret i det overtakende selskapet om at eierforholdene i konsernet ved ikrafttredelsen oppfyller kravene etter bestemmelsen.

§ 13–18 fjerde ledd første og annet punktum skal lyde:

Det overtakende selskapet skal oppbevare det eller de overdragende selskapenes oppbevaringspliktige regnskapsmateriale etter bokføringsloven § 13 og bøker i minst ti år etter at fusjonen er registrert. Registrerte regnskapsopplysninger i det eller de overdragende selskapene på fusjonstidspunktet skal kunne gjengis som angitt i bokføringsloven § 6 i minst ti år etter at fusjonen er registrert.

§ 14–1 annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene i kapitlet her gjelder også ved fusjon av et aksjeselskap når et allmennaksjeselskap er overtakende selskap eller skal yte vederlaget i aksjer (jf § 14–2 tredje ledd).

§ 16–4 første ledd annet punktum skal lyde:

I kunngjøringen skal selskapets kreditorer varsles om at de må melde sine krav til avviklingsstyrets leder innen to måneder fra kunngjøringen i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon.

§ 16–9 første ledd skal lyde:

(1) Utdeling til aksjeeierne av annet overskudd enn utbytte etter § 8–1 kan ikke finne sted før selskapets forpliktelser er dekket og det er gått minst to måneder siden kunngjøringen av kreditorvarselet i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon etter § 16–4.

§ 16–10 tredje ledd første og annet punktum skal lyde:

Avviklingsstyret skal sørge for at selskapets oppbevaringspliktige regnskapsmateriale etter bokføringsloven § 13 og bøker oppbevares i minst ti år etter den endelige oppløsningen. Registrerte regnskapsopplysninger skal kunne gjengis som angitt i bokføringsloven § 6 i minst ti år etter den endelige oppløsningen.

§ 16–17 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Dersom vesentlige samfunnsmessige hensyn tilsier det, kan Kongen av eget tiltak treffe vedtak om at selskapet tillates å drive videre, og at saken likevel ikke skal oversendes tingretten for tvangsoppløsning, men at selskapet skal gis en ytterligere frist før tvangsoppløsning gjennomføres. Kongen skal treffe vedtak om at selskapet i så fall skal betale en løpende tvangsmulkt til staten fra en frist som fastsettes og frem til forholdet er rettet.

§ 17–1 skal lyde:

§ 17–1. Erstatningsansvar

(1) Selskapet, aksjeeier eller andre kan kreve at daglig leder, styremedlem, medlem av bedriftsforsamlingen, uavhengig sakkyndig, gransker eller aksjeeier erstatter skade som de i den nevnte egenskap forsettlig eller uaktsomt har voldt vedkommende.

(2) Selskapet, aksjeeier eller andre kan også kreve erstatning av den som forsettlig eller uaktsomt har medvirket til skadevolding som nevnt i første ledd. Erstatning kan kreves av medvirkeren selv om skadevolderen ikke kan holdes ansvarlig fordi han eller hun ikke har utvist forsett eller uaktsomhet.

§ 20–6 skal lyde:

§ 20–6. Representasjon av begge kjønn i styret i statsallmennaksjeselskaper

(1) I styret i statsallmennaksjeselskap skal begge kjønn være representert på følgende måte:

1. Har styret to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert.
2. Har styret fire eller fem medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst to.
3. Har styret seks til åtte medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst tre.

4. Har styret ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har styret flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.
5. Reglene i nr 1 til 4 gjelder tilsvarende ved valg av varamedlemmer.
 - (2) Første ledd gjelder ikke styremedlemmer som skal velges blant de ansatte etter § 6–4 eller § 6–37 første ledd. Når det skal velges to eller flere styremedlemmer som nevnt i første punktum, skal begge kjønn være representert. Det samme gjelder for varamedlemmer. Annet og tredje punktum gjelder ikke dersom et av kjønnene utgjør mindre enn 20 prosent av samlet antall ansatte i selskapet på det tidspunkt valget skjer.
 - (3) Første og annet ledd gjelder tilsvarende for allmennaksjeselskap som er heleid datterselskap til statsaksjeselskap eller statsallmennaksjeselskap, eller til statsforetak.

§ 20–7 skal lyde:

§ 20–7. Riksrevisjonens kontroll

Riksrevisjonen fører kontroll med forvaltningen av statens interesser og kan foreta undersøkelser mv. i selskaper der staten eier alle aksjene og heleide datterselskaper til slike selskaper etter lov 7. mai 2004 nr. 21 om Riksrevisjonen og instruks fastsatt av Stortinget.

III

I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) skal nytt syvende ledd i § 7–31 b lyde:

Allmennaksjeselskaper skal opplyse om innholdet i erklæringen om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte, jf. allmennaksjeloven § 6–16 a.

Nåværende syvende ledd blir nytt åttende ledd.

IV

I lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) gjøres følgende endringer:

§ 10 annet ledd skal lyde:

Vedtektene for en næringsdrivende stiftelse skal også angi stiftelsens foretaksnavn, jf. foretaksnavneloven § 2–2 åttende ledd.

§ 44 tredje ledd skal lyde:

Dersom styremedlemmer eller ansatte i stiftelsen, oppretter, eller nærstående til noen av disse, har mottatt lån eller annen ytelse fra stiftelsen, skal revisor attestere at ytelsen er i samsvar med lov, forskrifter og stiftelsens formål.

V

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.
2. Endringene i aksjeloven §§ 4–15, 4–19 og 4–20 gjelder ikke for eierskifte som er gjennomført når endringene trer i kraft. For eierskifte som ikke er gjennomført når endringene i aksjeloven §§ 4–15, 4–19 og 4–20 trer i kraft, gjelder de regler som gjaldt før ikrafttredelsen, dersom rettighetshaverne var varslet etter aksjeloven § 4–20 før ikrafttredelsen.
3. Kravet om redegjørelser etter allmennaksjeloven § 6–16 a tredje og fjerde ledd gjelder ikke erklæringer som utarbeides til behandling på den første ordinære generalforsamlingen etter lovens ikrafttredelse.
4. Kongen kan gi forskrift om nærmere overgangsregler.

15. des. Lov nr. 89 2006

Lov om endring i lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova).

Ot.prp.nr.82 (2005–2006), Innst.O.nr.20 (2006–2007) og Besl.O.nr.11 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 30. november og 7. desember 2006. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I

I lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova) skal § 8–13 annet ledd første punktum lyde:

Pengar skal plasserast som innskott i norsk bank eller i annan finansinstitusjon som har rett til å tilby slik teneste i Noreg.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

15. des. Lov nr. 90 2006**Lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (statleg tilsyn med kommunesektoren).**

Ot.prp.nr.97 (2005–2006), Innst.O.nr.19 (2006–2007) og Besl.O.nr.13 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 30. november og 7. desember 2006. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

Endring i følgende annen lov:

Lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard.

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:
Overskriften til kapittel 10 skal lyde:

Kapittel 10. Lovlighetskontroll. Statlig godkjenning av økonomiske forpliktelser.

Nytt kapittel 10 A skal lyde:

Kapittel 10 A. Statlig tilsyn med kommunen eller fylkeskommunen.

§ 60 a. Kapitlets virkeområde

Statlig tilsyn med kommunens eller fylkeskommunens oppfyllelse av plikter pålagt i eller i medhold av lov skjer etter reglene i dette kapittel når ikke annet følger av lovgivningen ellers.

Reglene i dette kapittel er avgrenset til tilsyn med plikter som bare er pålagt kommunene eller fylkeskommunene. Bestemmelsen i § 60 e gjelder likevel for alt statlig tilsyn rettet mot en kommune eller fylkeskommune.

§ 60 b. Lovlighetstilsyn

Fylkesmannen kan føre tilsyn med lovligheten av kommunens eller fylkeskommunens oppfyllelse av plikter pålagt i eller i medhold av lov der departementet i lov er gitt myndighet til å føre tilsyn.

§ 60 c. Innsyn

Som tilsynsmyndighet etter dette kapitlet, kan fylkesmannen kreve at kommunen eller fylkeskommunen gir opplysninger om enkeltsaker eller sider av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet. Fylkesmannen har rett til innsyn i alle kommunale og fylkeskommunale saksdokumenter og kan kreve at kommunale eller fylkeskommunale organer, folkevalgte og ansatte uten hinder av taushetsplikt gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at fylkesmannen kan utføre tilsyn i henhold til dette kapitlet. Fylkesmannen kan også kreve adgang til alle kommunale eller fylkeskommunale institusjoner, lokaler og anlegg som er nødvendig for at fylkesmannen kan utføre tilsyn i henhold til dette kapitlet.

Første ledd gjelder tilsvarende overfor andre egne rettssubjekter som utfører kommunale eller fylkeskommunale oppgaver for kommuner eller fylkeskommuner.

§ 60 d. Pålegg

Fylkesmannen kan gi pålegg til kommunen eller fylkeskommunen om å rette forhold som er i strid med de bestemmelser fylkesmannen fører tilsyn med etter § 60 b.

Før pålegg benyttes, skal kommunen eller fylkeskommunen gis en rimelig frist til å rette forholdet.

Før fylkesmannen eller annen statlig tilsynsetat vedtar pålegg eller andre sanksjoner mot en kommune eller en fylkeskommune skal tilsynsetaten vurdere de virkninger disse kan ha for kommunens eller fylkeskommunens øvrige virksomhet.

Reglene i forvaltningsloven kapittel IV, V, VI samt §§ 41 og 42 gjelder tilsvarende for saker om pålegg etter denne bestemmelsen.

§ 60 e. Samordning av tilsynsvirksomheten

Fylkesmannen samordner praktiske sider og bruk av reaksjoner ved statlig tilsyn rettet mot kommunen eller fylkeskommunen.

Alle tilsynsetater skal underrette fylkesmannen om tilsynsplaner og om varsel om pålegg eller andre sanksjoner med vesentlige virkninger for kommunen eller fylkeskommunen. Tilsynsetater som er utpekt som koordinerende myndighet for tilsyn, skal underrette fylkesmannen om koordinert tilsynsplan.

Før pålegg eller andre sanksjoner med vesentlige virkninger for kommunen eller fylkeskommunen vedtas, skal tilsynsetaten så langt det er mulig ha dialog med kommunen eller fylkeskommunen om sanksjonene og kommunens eller fylkeskommunens oppfølging. Kommunen eller fylkeskommunen plikter å delta i dialogen.

II

I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard skal § 43 lyde:

Kommuneloven §§ 59 om lovlighetskontroll, 60 om statlig kontroll og godkjenning av økonomiske forpliktelser, samt kapittel 10 A Statlig tilsyn med kommunen eller fylkeskommunen får tilsvarende anvendelse for Longyearbyen lokalstyre.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

15. des. Lov nr. 91 2006

Lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (interkommunalt samarbeid).

Ot.prp.nr.95 (2005–2006), Innst.O.nr.21 (2006–2007) og Besl.O.nr.12 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 30. november og 7. desember 2006. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) kapittel 5 skal ny §§ 28 a til 28 k lyde:

§ 28 a. Overføring av myndighet til vertskommune

1. En kommune kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver, herunder delegere myndighet til å treffe vedtak som omtalt i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a (offentlig myndighetsutøvelse) til en vertskommune etter §§ 28 b og 28 c hvis den aktuelle lov ikke er til hinder for det.

2. Bestemmelsen i nr. 1 gjelder tilsvarende for fylkeskommuner.

§ 28 b. Administrativt vertskommunesamarbeid

1. En kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

2. Bestemmelsen i nr. 1 gjelder tilsvarende for vertskommunesamarbeid mellom fylkeskommuner.

3. Delegasjon av myndighet som nevnt i nr. 1 skjer ved at kommunestyret eller fylkestinget selv gir instruks til egen administrasjonssjef om delegasjon til administrasjonssjefen i vertskommunen.

4. Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet der delegasjon er skjedd i samsvar med nr. 3.

5. En samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelsen av den delegerte myndighet i saker som alene gjelder samarbeidskommunen eller berørte innbyggere.

6. For vedtak vertskommunen treffer etter delegasjon fra en samarbeidskommune, har samarbeidskommunen samme omgjøringsmyndighet som etter forvaltningsloven § 35 første ledd.

§ 28 c. Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd

1. Kommuner som deltar i et vertskommunesamarbeid, kan avtale å opprette én felles folkevalgt nemnd i vertskommunen.

2. Bestemmelsen i nr. 1 gjelder tilsvarende for vertskommunesamarbeid mellom fylkeskommuner.

3. Deltakerkommunene kan delegere til nemnda myndighet til å treffe vedtak også i saker av prinsipiell betydning. Dette skal skje ved at kommunestyrene eller fylkestingene selv delegerer samme kompetanse til nemnda. Nemnda kan delegere til vertskommunens administrasjon myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning.

4. Hver av deltakerne skal være representert med to eller flere representanter i nemnda. Nemnda velger selv blant sine medlemmer leder og nestleder. Det kan avtales at ledervervet skal gå på omgang mellom deltakerne. Nærmere regulering av dette skal fremgå av avtalen.

5. For øvrig gjelder bestemmelsene for faste utvalg så langt de passer.

6. Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet der delegasjon er skjedd i samsvar med nr. 3.

7. En samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelsen av den delegerte myndighet i saker som alene gjelder samarbeidskommunen eller berørte innbyggere.

8. For vedtak vertskommunen treffer etter delegasjon fra en samarbeidskommune, har samarbeidskommunen samme omgjøringsmyndighet som etter forvaltningsloven § 35 første ledd.

9. Der det i lov er satt en grense for antallet medlemmer i et folkevalgt organ, og representasjonskravet i nr. 4 fører til at den felles nemnda får flere medlemmer enn det loven tillater, skal antallet medlemmer reduseres på følgende måte: Det antall medlemmer av nemnda som overstiger det tillatte maksimum, skal ved loddtrekning skytes ut av nemnda. Dersom denne fremgangsmåten fører til at en deltakerkommune ikke blir representert i nemnda ved behandling av saker fra vedkommende kommune, skal det skytes ut ytterligere ett medlem som erstattes med ett medlem fra denne kommunen.

§ 28 d. *Parlamentarisk styreform*

Der en av deltakerne har parlamentarisk styreform, trer rådet i administrasjonssjefens sted i forhold til §§ 28 b og 28 c.

§ 28 e. *Samarbeidsavtalen*

1. For et vertskommunesamarbeid skal det opprettes en skriftlig samarbeidsavtale. Avtalen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv. Endringer i avtalen som gjelder forhold som omtalt i nr. 2 og 3, skal skje på samme måte.

2. Samarbeidsavtalen skal inneholde bestemmelser om:

- a) angivelse av deltakerne og hvilken av disse som er vertskommunen,
- b) hvilke oppgaver og hvilken avgjørelsesmyndighet som skal legges til vertskommunen,
- c) tidspunkt for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet,
- d) underretning til deltakerne om vedtak som treffes i vertskommunen,
- e) det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen,
- f) nærmere regler for uttreden og avvikling av samarbeidet,
- g) annet som etter lov krever avtale.

3. I avtale om vertskommunesamarbeid med felles nemnd skal avtalen også inneholde bestemmelser om antall representanter i nemnda fra den enkelte deltaker.

4. I et vertskommunesamarbeid mellom kommuner skal vertskommunen orientere fylkesmannen om etableringen av samarbeidet. I et vertskommunesamarbeid mellom fylkeskommuner skal vertskommunen orientere departementet om etableringen av samarbeidet.

§ 28 f. *Klage ved administrativt vertskommunesamarbeid*

1. Når en vertskommune fatter vedtak som kan påklages etter forvaltningsloven § 28 første ledd, er den kommunen som har delegert myndigheten, klageinstans. Vedkommende statlige organ er likevel klageinstans når vedtak er truffet i henhold til myndighet delegert fra et statlig organ.

2. Når vertskommunen fatter vedtak som kan påklages etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 2–4, gjelder de særskilte klagereglene i den bestemmelsen.

3. Administrasjonen i vertskommunen er underinstans etter forvaltningsloven § 33 annet ledd ved behandling av klager etter nr. 1 eller 2. Det samme gjelder der det i lov er fastsatt at et statlig organ er klageinstans.

4. Klageinstansen har ikke omgjøringsrett etter forvaltningsloven § 35 annet og tredje ledd. Statlige klageinstanser kan likevel oppheve vedtak som må anses ugyldige.

5. Bestemmelsene i nr. 1, 3 og 4 gjelder tilsvarende for vertskommunesamarbeid mellom fylkeskommuner.

§ 28 g. *Klage ved vertskommunesamarbeid med felles nemnd*

1. Når det i et vertskommunesamarbeid med felles nemnd treffes vedtak som kan påklages etter forvaltningsloven § 28 første ledd, er klageinstansen en eller flere særskilte klagenemnder oppnevnt av kommunestyrene i deltakerkommunene. Vedkommende statlige organ er likevel klageinstans når vedtak er truffet i henhold til myndighet delegert fra et statlig organ.

2. Når det i et vertskommunesamarbeid med felles nemnd treffes vedtak som kan påklages etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 2–4, gjelder de særskilte klagereglene i den bestemmelsen. Klageinstansen er likevel én særskilt klagenemnd oppnevnt av kommunestyrene i deltakerkommunene.

3. Hver av deltakerkommunene skal være representert i klagenemnd oppnevnt etter nr. 1 eller 2. Klagenemnda velger selv sin leder og nestleder. For øvrig gjelder bestemmelsene om faste utvalg så langt de passer.

4. Dersom representasjonskravet i nr. 3 fører til at klagenemnd etter nr. 2 får flere enn fem medlemmer, skal antallet medlemmer reduseres til fem på følgende måte: Det antall medlemmer av klagenemnda som overstiger fem, skal ved loddrekning skytes ut av nemnda. Dersom denne fremgangsmåten fører til at en deltakerkommune ikke blir representert i klagenemnda ved behandling av saker delegert fra vedkommende kommune, skal det skytes ut ytterligere ett medlem som erstattes med ett medlem fra denne kommunen.

5. Den felles nemnda er underinstans etter forvaltningsloven § 33 annet ledd ved behandling av klager etter nr. 1 og 2. Det samme gjelder der det i lov er fastsatt at statlig organ er klageinstans.

6. Klageinstansen har ikke omgjøringsrett etter forvaltningsloven § 35 annet og tredje ledd. Statlige klageinstanser kan likevel oppheve vedtak som må anses ugyldige.

7. Bestemmelsene i nr. 1, 3, 5 og 6 gjelder tilsvarende for vertskommunesamarbeid mellom fylkeskommuner.

§ 28 h. *Lovlighetskontroll*

1. Avgjørelser truffet av vertskommunens organer på vegne av en samarbeidskommune kan av tre eller flere medlemmer i samarbeidskommunens kommunestyre bringes inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet etter § 59.

2. Medlemmer av kommunestyret i vertskommunen kan ikke kreve slik kontroll av avgjørelser truffet av vertskommunens organer på vegne av en samarbeidskommune.

3. Bestemmelsen gjelder tilsvarende for vertskommunesamarbeid mellom fylkeskommuner.

§ 28 i. *Oppløsning og uttreden*

1. Dersom deltakerne er enige om det, kan samarbeidet oppløses med øyeblikkelig virkning.

2. Den enkelte deltaker kan med ett års varsel si opp sitt deltakerforhold i et vertskommunesamarbeid. Annen oppsigelsesfrist kan avtales.

§ 28 j. Kontrollutvalgets myndighet i vertskommune

Vertskommunens kontrollutvalg har myndighet etter § 77 nr. 1 uten hensyn til at kommunestyret i vertskommunen har begrenset myndighet etter § 28 b nr. 4 og § 28 c nr. 6.

§ 28 k. Statlig tilsyn med vertskommune

1. Der en samarbeidskommune har overlatt utførelsen av lovpålagte oppgaver til en vertskommune, skal statlige tilsynsetater rette pålegg eller andre sanksjoner til vertskommunen. Vertskommunen er ansvarlig for at pålegg eller andre sanksjoner etterkommes.

2. Der en oppgave er delegert til vertskommunen, har statlige tilsynsetater rett til innsyn i vertskommunens saksdokumenter, og kan kreve at vertskommunens organer, folkevalgte og ansatte uten hinder av taushetsplikt gir de opplysninger og meldinger som er nødvendige for at tilsynsorganet kan utføre tilsyn. Tilsynet kan også kreve adgang til alle vertskommunens institusjoner, lokaler og anlegg som er nødvendige for at tilsynet kan utføre tilsyn.

3. Bestemmelsen i nr. 1 og 2 gjelder tilsvarende for vertskommunesamarbeid mellom fylkeskommuner.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere overgangsregler.

15. des. Lov nr. 92 2006

Lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23.

Ot.prp.nr.83 (2005–2006), Innst.O.nr.3 (2006–2007) og Besl.O.nr.6 (2006–2007). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 23. november 2006. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I

I veglov 21. juni 1963 nr. 23 skal ny § 21 lyde:

§ 21. Paragrafen her gjeld avtaler mellom vedkomande vegstyremakt og det selskapet som skal finansiere og stå for utbygging av ein offentleg veg, og stå for drift og vedlikehald av vegen i minst ti år etter at han er opna for trafikk.

Paragrafen gjeld berre dersom det følgjer av avtalen at minst halvparten av selskapet sitt vederlag skal betalast etter at vegen er opna for trafikk, og at dette vederlaget skal betalast i samsvar med avtalen fram til selskapet si plikt til å drifte og vedlikehalde vegen tek slutt.

Om det vert opna konkurs i selskapet sitt bu, har konkursbuett ikkje rett til å tre inn i ein avtale som nemnt i paragrafen her.

Departementet kan gje føresegner om utfylling og gjennomføring av paragrafen her.

II

Lova gjeld frå den tid Kongen fastset.

29. nov. Nr. 1354 2006

Forskrift om endring i forskrift om melding av foretakssammenslutninger mv.

Fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet 29. november 2006 med hjemmel i lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (konkurranseloven) § 18 femte ledd, jf. delegeringsvedtak 16. april 2004 nr. 631, omorganiseringsvedtak 1. oktober 2004 nr. 1304 og omorganiseringsvedtak 16. desember 2005 nr. 1479. Kunngjort 8. desember 2006.

I

I forskrift 28. april 2004 nr. 673 om melding av foretakssammenslutninger mv. gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Den alminnelige meddeleplikten i konkurranseloven § 18 første ledd gjelder ikke:

- a) dersom de involverte foretakene har en samlet årlig omsetning i Norge under 50 millioner kroner, eller
- b) dersom bare ett av de involverte foretakene har en årlig omsetning i Norge over 20 millioner kroner.

§ 2 tredje ledd nytt første punktum skal lyde:

Ved erverv av kontroll etter konkurranseloven § 17 første ledd bokstav b første strekpunkt skal omsetningen til alle foretak som kontrolleres av den eller de ervervende personer tas med ved beregningen av årlig omsetning.

§ 2 tidligere tredje ledd blir nytt annet og tredje punktum i tredje ledd, og skal lyde:

Ved erverv av kontroll etter konkurranseloven § 17 første ledd bokstav b annet strekpunkt skal omsetningen til alle foretak i samme konsern som det eller de ervervende foretak tas med ved beregningen av årlig omsetning. Omsetning innen de økonomiske enhetene etter første og annet punktum skal trekkes fra.

I merknadene til forskriften skal merknaden til § 2 lyde:

Bestemmelsens *første ledd* oppstiller to alternative vilkår for at en foretakssammenslutning skal være unntatt fra den alminnelige meldeplikten. Det er tilstrekkelig at ett av dem er oppfylt for at unntaket skal komme til anvendelse. En foretakssammenslutning er etter bestemmelsen unntatt fra den alminnelige meldeplikten enten dersom de involverte foretakenes samlede årlige omsetning i Norge er mindre enn 50 millioner kroner, eller dersom bare ett av de involverte foretakene har en årlig omsetning i Norge over 20 millioner kroner. Begrunnelsen for unntaket er at sammenslutninger mellom små foretak, eller mellom ett stort og ett eller flere små foretak, i de aller fleste tilfeller ikke fører til eller forsterker en vesentlig begrensning av konkurransen, og det vil derfor heller ikke være aktuelt med inngrep etter konkurranseloven § 16.

I *annet ledd* knyttes begrepet «årlig omsetning» til regnskapslovens regler om beregning av salgsinntekt. Dermed kan foretakene hente tallene fra forrige års regnskaper når de skal vurdere om de er omfattet av alminnelig meldeplikt. Der forskrifter til regnskapsloven gir regler som fraviker eller utfyller regnskapslovens regler for foretak innen visse bransjer, gis disse tilsvarende anvendelse etter meldepliktforskriften. Det gjelder for eksempel særregler for finansieringsforetak, forsikringsforetak, verdipapirforetak, eiendomsmeglere og inkassovirksomhet. Som hovedregel skal omsetningen tilsvare summen av de varer og tjenester som er solgt som ledd i foretakets alminnelige virksomhet i løpet av året. At bare salg knyttet til den alminnelige virksomheten skal regnes med, innebærer at salg av for eksempel fast eiendom ikke skal regnes med – med mindre nettopp salg av fast eiendom er foretakets alminnelige virksomhet. Uttrykket varer og tjenester omfatter også renteinntekter.

I *tredje ledd første punktum* slås det fast at ved erverv av kontroll etter konkurranseloven § 17 første ledd bokstav b første strekpunkt skal omsetningen til alle foretak som kontrolleres av den eller de ervervende personer tas med ved beregningen av årlig omsetning. Ved beregning av årlig omsetning etter konkurranseloven § 17 første ledd bokstav b annet strekpunkt skal omsetningen til alle foretak i samme konsern som det eller de ervervende foretak tas med, jf. forskriften § 2 tredje ledd annet punktum. På selgersiden er det kun det solgte selskapet eller delen av selskapet, som skal regnes med. Salg mellom foretak i samme konsern skal trekkes fra ved beregning av omsetning. Foretakssammenslutninger som er omfattet av unntaket, kan i enkelte tilfeller føre til en vesentlig begrensning av konkurransen. Det kan dersom konkurransesituasjonen tilsier det, være av interesse for Konkurransetilsynet å følge enkelte aktører eller markeder særlig nøye når det gjelder strukturendringer. I slike tilfeller kan Konkurransetilsynet etter *fjerde ledd* pålegge enkeltforetak eller grupper av foretak å sende inn alminnelig melding for de foretakssammenslutninger de er involvert i selv om foretakssammenslutningene er omfattet av unntaket i første ledd. Dersom det er snakk om en gruppe foretak som ikke er navngitt, for eksempel dersom pålegget skal gjelde generelt for et marked eller en bransje, må pålegget gis ved forskrift. Et alternativ til å pålegge alminnelig meldeplikt er å gi pålegg om fullstendig melding etter § 4 tredje ledd (jf. merknadene til § 4 nedenfor) for en konkret foretakssammenslutning.

I *femte ledd* unntas foretakssammenslutninger som er omfattet av reglene om fusjonskontroll i EU/EØS. Dette er sagt uttrykkelig slik at det ikke skal oppstå tvil om man skal melde foretakssammenslutninger som oppfyller terskelverdiene i fusjonsforordningen også til Konkurransetilsynet.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

5. des. Nr. 1355 2006

Forskrift om fastsetting av kvotefaktor ved fiske etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 5. desember 2006 med hjemmel i forskrift 19. desember 2005 nr. 1591 om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 § 10, jf. § 23. Kunngjort 8. desember 2006.

§ 1. *Fartøy med nordsjøtråltillatelse eller pelagisk tråltillatelse*

Faktoren for fartøy med nordsjøtråltillatelse eller pelagisk tråltillatelse, jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesiell tillatelse til å drive enkelte former for fiske og fangst § 2–6 og § 2–10, fastsettes til 1,5.

§ 2. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til 31. desember 2006.

6. des. Nr. 1356 2006**Forskrift om krav til sporvei, tunnelbane og forstadsbane, og sidespor m.m. (kravforskriften).**

Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 6. desember 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5 og § 6, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1489 om tillatelse til å drive sporvei, tunnelbane og forstadsbane samt sidespor m.m. (tillatelsesforskriften) § 1–3. Kunngjort 8. desember 2006.

*Del I. Generelle bestemmelser**Kapittel 1. Innledende bestemmelser***§ 1–1. Virkeområde**

Forskriften gjelder for jernbanevirksomheter som har tillatelse til å drive sporvei, tunnelbane, forstadsbane, museumsbane og lignende, som ikke er en del av det nasjonale jernbanenettet.

Forskriften gjelder også jernbanevirksomhet på privateid jernbaneinfrastruktur som brukes bare av eierne til egen godstransport.

Forskriften gjelder også jernbanevirksomheter som omfatter drift av sidespor, havnespor, terminalspor og lignende infrastruktur.

§ 1–2. Definisjoner

I forskriften her forstås med:

- a) *jernbanevirksomhet*: virksomhet som driver gods- og persontransport, infrastruktur og/eller trafikkstyring,
- b) *infrastruktur*: trasé, over- og underbygning, banestrømforsyning, kontaktledningsanlegg, signalanlegg og telekommunikasjonsanlegg,
- c) *rullende materiell*: kjøretøy med eller uten trekraft for bruk på jernbane eller lignende sporsystem,
- d) *tog*: trekraftkjøretøy med eller uten vogner som skal framføres fra et bestemt utgangssted til et bestemt ankomststed,
- e) *automatisk hastighetsovervåking*: den del av signalanlegget som overvåker togets hastighet og aktiverer togets bremses dersom hastigheten overstiges,
- f) *jernbaneulykke*: en uønsket eller utilsiktet plutselig hendelse eller en bestemt rekke slike hendelser som har skadelige følger, herunder som medfører at noen dør eller blir alvorlig skadet, eller som medfører betydelig skade på jernbanemateriell, på infrastruktur eller på eiendom utenfor jernbanen, og alle andre lignende ulykker,
- g) *alvorlig jernbanehendelse*: en uønsket hendelse som under litt andre omstendigheter kunne ha ført til en jernbaneulykke,
- h) *jernbanehendelse*: enhver annen hendelse enn en jernbaneulykke, som har sammenheng med jernbanedriften, og som innvirker på sikkerheten,
- i) *barriere*: teknisk, operasjonell, organisatorisk eller andre planlagte og iverksatte tiltak som har til hensikt å bryte en identifisert uønsket hendelseskjede,
- j) *akseptkriterier*: kriterier basert på standarder, erfaring, teoretisk kunnskap m.m. som legges til grunn for beslutninger om tolererbar risiko.

*Del II. Generelle krav til jernbanevirksomhet**Kapittel 2. Overordnede krav til sikkerhet***§ 2–1. Sikkerhetsmessig forsvarlig drift**

Virksomheten skal drives sikkerhetsmessig forsvarlig slik at jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser unngås så langt det med rimelighet er gjennomførbart.

Virksomheten skal planlegges, organiseres og utføres med det formål å kontinuerlig forbedre sikkerheten.

*Kapittel 3. Sikkerhetspolitikk og sikkerhetsmål***§ 3–1. Sikkerhetspolitikk**

Jernbanevirksomheten skal ha en sikkerhetspolitikk som er forankret hos organisasjonens øverste leder og formidlet til alt personell.

§ 3–2. Sikkerhetsmål

Jernbanevirksomheten skal ha kvalitative og kvantitative mål som er egnet til å opprettholde og forbedre sikkerheten. Målene skal være utformet slik at resultatene kan sammenlignes med målene.

Jernbanevirksomheten skal ha planer som viser hvordan de fastsatte målene for sikkerhet skal oppnås.

§ 3–3. Barrierer

Jernbanevirksomheten skal ha barrierer som reduserer sannsynligheten for at feil og fare- og ulykkessituasjoner utvikler seg. Barrierene skal begrense mulige skader og ulemper. Der det er nødvendig med flere barrierer, skal det være tilstrekkelig uavhengighet mellom barrierene.

Virksomheten skal planlegges, organiseres og utføres med henblikk på at enkeltfeil ikke skal føre til tap av menneskeliv eller alvorlig personskaade.

Det skal være kjent i virksomheten hvilke barrierer som er etablert og hvilken funksjon de skal ivareta.

Kapittel 4. Sikkerhetsstyring og sikkerhetsstyringssystem**§ 4–1. Sikkerhetsstyring**

Jernbanevirksomheten skal utøve sikkerhetsstyring av den virksomhet som drives.

§ 4–2. Krav om sikkerhetsstyringssystem

Jernbanevirksomheten skal ha et sikkerhetsstyringssystem.

§ 4–3. Krav til sikkerhetsstyringssystem

Sikkerhetsstyringssystemet skal være tilpasset virksomheten og den aktivitet som drives og skal omfatte alle forhold knyttet til virksomheten, herunder bruk av leverandører. Videre skal det tas hensyn til risikoforhold som oppstår som følge av andre jernbanevirksomheter og tredjeparts virksomhet.

Jernbanevirksomheten skal ha interne bestemmelser som er nødvendig for at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig og som utfyller krav i eller i medhold av jernbaneloven.

§ 4–4. Ledelsens gjennomgang og interne revisjon av sikkerhetsstyringssystemet

Jernbanevirksomheten skal systematisk gjennomføre interne revisjoner av sikkerhetsstyringssystemet for å vurdere om det er tilfredsstillende implementert, vedlikeholdt og om det tilfredsstillende krav i eller i medhold av jernbaneloven, samt kravene til sikkerhetsstyringssystem som jernbanevirksomheten har etablert.

Jernbanevirksomhetens ledelse skal regelmessig foreta en gjennomgang av sikkerhetsstyringssystemet for å sikre at det er hensiktsmessig, tilstrekkelig og virker effektivt.

§ 4–5. Dokumentasjon

Sikkerhetsstyringssystemet skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal være gjort tilgjengelig og kjent for alt personell i virksomheten med behov for slik tilgang.

Jernbanevirksomheten skal ha interne bestemmelser om styring og kontroll av dokumentene som inngår i sikkerhetsstyringssystemet. Dokumentasjonen skal være sporbar.

Kapittel 5. Akseptkriterier og risikoanalyser**§ 5–1. Akseptkriterier**

Jernbanevirksomheten skal ha akseptkriterier for alle forhold av betydning for sikkerheten, vurdert ut fra sannsynlighet og konsekvens. Vurderingene som ligger til grunn for utformingen av kriteriene skal fremgå.

§ 5–2. Risikoanalyser

Jernbanevirksomheten skal planlegge og gjennomføre risikoanalyser som er nødvendige for at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig. Risikoanalysene skal planlegges og gjennomføres på en systematisk og koordinert måte gjennom alle virksomhetsfaser.

Det skal gå klart fram hva som er formålet med den enkelte analysen og hvilke forutsetninger og avgrensninger som er lagt til grunn.

§ 5–3. Oppfølging av risikoanalyser

Jernbanevirksomheten skal systematisk følge opp forutsetningene for, avgrensningene og resultatene av risikoanalysene.

§ 5–4. Oppdatering av risikoanalyser

Jernbanevirksomheten skal oppdatere risikoanalysene når endringer i forutsetningene og avgrensningene enkeltvis eller samlet påvirker resultatene av analysene, eller når det foreligger annen ny kunnskap som er av betydning for resultatene av analysene.

Jernbanevirksomheten skal ha en samlet oversikt over de risikoanalyser som er utført. Det skal sikres konsistens mellom analyser som utfyller eller bygger på hverandre.

Kapittel 6. Organisasjon og kompetanse**§ 6–1. Klare ansvarsforhold**

Jernbanevirksomheten skal være organisert slik at ansvar og myndighet klart fremgår.

Beskrivelse av ledelses- og ansvarsforhold av betydning for sikkerheten skal til enhver tid foreligge.

En person i jernbanevirksomhetens ledelse skal ha ansvaret for å følge opp sikkerhetsstyringssystemet.

§ 6–2. Sikkerhetsmessig tilrettelegging av arbeidsmiljøet

Jernbaneverksamheten skal legge arbeidsmiljøet til rette for mestring av oppgaver av betydning for sikkerheten.

§ 6–3. Kompetanse

Jernbaneverksamheten skal ha tilgjengelig den kompetanse som er nødvendig for at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig.

Personell som utfører arbeidsoppgaver som er av betydning for sikkerheten skal ha tilstrekkelig kompetanse i forhold til oppgavene.

§ 6–4. Krav til kompetanse for personell

Jernbaneverksamheten skal ha krav til kompetanse for personell som skal utføre oppgaver av betydning for sikkerheten.

Jernbaneverksamheten skal ha opplæringsprogrammer for å sikre personellet kompetanse.

§ 6–5. Kompetanse for personell hos leverandør

Jernbaneverksamheten skal sørge for at det er etablert krav til kompetanse for personell hos leverandører som skal utføre oppgaver av betydning for sikkerheten. Videre skal jernbaneverksamheten påse at leverandørene har systemer som sikrer at personellet som utfører ovennevnte oppgaver har tilstrekkelig kompetanse i forhold til oppgavene.

Kapittel 7. Beredskap**§ 7–1. Beredskap**

Jernbaneverksamheten skal ha beredskap for nødssituasjoner. Beredskapen skal være basert på resultatet av analyser og være beskrevet i egne beredskapsplaner.

Beredskapsplanene skal være samordnet med relevante offentlige myndigheter.

Der trafikkutøvelse og drift av infrastruktur er organisert i ulike selskaper, skal beredskapsplanene samordnes for den aktuelle strekning.

§ 7–2. Beredskapsøvelser

Jernbaneverksamheten skal regelmessig gjennomføre øvelser for å verifisere at beredskapen fungerer etter sin hensikt.

Jernbaneverksamheter skal samordne slike øvelser i den grad det er nødvendig.

Kapittel 8. Intern rapportering og oppfølging m.m.**§ 8–1. Intern rapportering og registrering av jernbaneulykker m.m.**

Jernbaneverksamheten skal sikre at jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser blir rapportert og registrert internt.

§ 8–2. Intern oppfølging av jernbaneulykker m.m.

Jernbaneverksamheten skal undersøke og analysere jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser for å sikre at nødvendige tiltak treffes. Tiltakene skal følges opp og effekten evalueres. Inntil nødvendige tiltak er satt i verk, skal det ved behov iverksettes kompenserende tiltak.

§ 8–3. Intern oppfølging av avvik

Jernbaneverksamheten skal registrere og følge opp avvik fra interne bestemmelser av betydning for å oppfylle krav i eller i medhold av jernbaneloven. Det skal tas stilling til avvikenes betydning for sikkerheten enkeltvis og i forhold til andre avvik.

Jernbaneverksamheten skal klarlegge årsaker og iverksette korrigerende tiltak for å begrense skade og ulemper, samt hindre at avvik oppstår igjen. Tiltakene skal følges opp og effekten av tiltakene evalueres. Inntil avvik er korrigert skal det ved behov iverksettes nødvendige kompenserende tiltak.

Kapittel 9. Årlig rapportering til tilsynet**§ 9–1. Årlig rapportering**

Jernbaneverksamheter skal årlig utarbeide statistikk over foregående års jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser. Rapporteringen skal årlig sendes Statens jernbanetilsyn innen 15. mars på den form og etter de definisjoner Statens jernbanetilsyn bestemmer.

Jernbaneverksamheter skal utarbeide en årlig sikkerhetsrapport om foregående kalenderår. Sikkerhetsrapporten skal sendes Statens jernbanetilsyn innen 15. mars på den form Statens jernbanetilsyn bestemmer.

Del III. Særskilte bestemmelser**Kapittel 10. Krav til forvaltning av infrastruktur**

§ 10-1. Generelle krav til forvaltning av infrastruktur

Jernbanevirksomheten skal sikre at infrastrukturen til enhver tid er utformet på en slik måte og er i en slik tilstand at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig. Det skal kun gis adgang til rullende materiell som er kompatibel med infrastrukturen.

Jernbanevirksomheten skal drifte og vedlikeholde infrastrukturen i henhold til nasjonale og internasjonale standarder.

Forutsetninger og begrensninger knyttet til infrastrukturens utforming skal legges til grunn for prosedyrer for drift og vedlikehold av infrastrukturen.

§ 10-2. Prinsipper for trafikkavvikling (romblokkprinsippet)

Jernbanevirksomheten skal utforme og drifte infrastrukturen samt drive trafikkstyring slik at kjøring av tog på en strekning eller på et spor kontrolleres på en måte som sikrer at et tog ikke kjører inn på en strekning eller et spor der det befinner seg rullende materiell (romblokkprinsippet).

På dobbeltsporede sporvognsstrekninger og forstadsbaner hvor hvert spor kun trafikkeres i en retning, kan tog og sporvogner rutinemessig framføres på sikt dersom hastigheten begrenses slik at de til enhver tid kan stoppe på synlig foranliggende strekning.

§ 10-3. Signalprinsipper

Jernbanevirksomheten skal ha prinsipper for tillatte signalmidler og deres plassering, nødvendige signalavstander og sikringssoner samt retningslinjer for sporplaner og forriglingstabeller eller togveislistene.

Prinsippene skal godkjennes av Statens jernbanetilsyn.

§ 10-4. Kontroll og vedlikehold av infrastruktur

Jernbanevirksomheten skal føre kontroll med infrastrukturen. Jernbanevirksomheten skal ha sikkerhetsmessige minimumskrav til systemer, deler og komponenter.

Jernbanevirksomheten skal vedlikeholde infrastrukturen. Vedlikeholdet skal sikre at ingen systemer, deler eller komponenter forringes så mye at det fører til funksjonssvikt. Blant annet skal sikkerhetsmessige slitasjegrenser for slitasjeutsatte deler være angitt, og terminer for vedlikehold og utskifting for alle sikkerhetskritiske komponenter skal være angitt. Jernbanevirksomheten skal ha kontroll på utført vedlikehold.

§ 10-5. Teknisk dokumentasjon

Jernbanevirksomheten skal ha oppdatert teknisk dokumentasjon for alle systemer, deler og komponenter. Dokumentasjonen skal kunne bekrefte at systemer, deler og komponenter er i samsvar med de nasjonale og internasjonale standarder som er lagt til grunn for prosjektering og bygging av infrastruktur. Dokumentasjonen skal beskrive de forutsetninger og begrensninger som er knyttet til infrastrukturens utforming.

For infrastruktur til eksklusiv bruk for museumsbanevirksomhet der dokumentasjonen i henhold til første ledd ikke er fullstendig, skal jernbanevirksomheten ha tilgjengelig tilstrekkelig kompetanse om infrastrukturen, herunder teknisk utforming, vedlikeholdsbehov, bruksmessige forutsetninger og begrensninger m.m.

§ 10-6. Register over infrastrukturen

Jernbanevirksomheten skal ha et register over systemer, deler og komponenter som inngår i infrastrukturen. Registeret skal identifisere systemer, deler og komponenter ved hjelp av en stedsangivelse.

§ 10-7. Kjøring av tog i forbindelse med drift av infrastruktur

Der trafikkutøvelse og drift av infrastruktur er organisert i ulike selskaper, gjelder bestemmelsene for trafikkutøvelse tilsvarende ved drift av infrastruktur.

§ 10-8. Trafikkstyring

All trafikk på infrastrukturen skal overvåkes og ledes (trafikkstyring). Trafikkstyring skal skje på en slik måte at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig. Når framføring skjer etter romblokkprinsippet, skal trafikkstyringen bl.a. sikre at det til enhver tid er oversikt over de enkelte togs retning, posisjon og rekkefølge. På spor som ikke er bekreftet fri for tog, kan framføring skje på sikt dersom hastigheten begrenses slik at toget kan stoppe på halvparten av synlig foranliggende strekning.

Den som driver trafikkstyring skal ha velegnet utstyr for å drive trafikkstyring, herunder for å kunne kommunisere med togbetjening.

Kommunikasjonen i forbindelse med trafikkstyringen skal lagres sikkert til bruk ved eventuell undersøkelse av jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser. Bestemmelsen gjelder ikke for framføring av materiell på infrastruktur til eksklusiv bruk for slik museumsbanevirksomhet.

§ 10-9. Bestemmelser for sikker trafikkavvikling

Jernbanevirksomheten skal ha bestemmelser for trafikkavvikling tilpasset banens sikringsstandard. Bestemmelsene skal ivareta en sikker trafikkavvikling under alle driftssituasjoner, herunder situasjoner med redusert teknisk sikringsstandard. Bestemmelsene skal gjenspeile systemet for trafikkavvikling og skal minst inneholde bestemmelser om:

- a) signaler og deres betydning i trafikkavviklingen

b) ansvarsforhold, ordrelinjer og kommunikasjonsprosedyrer i trafikkavviklingen.

Bestemmelsene skal godkjennes av Statens jernbanetilsyn.

For sidespor tilknyttet det nasjonale jernbanenettet er bestemmelser for trafikkavvikling fastsatt i egne forskrifter.

§ 10–10. Bestemmelser om skifting

Jernbanevirksomheten skal ha bestemmelser for skifting av rullende materiell.

Bestemmelsene skal godkjennes av Statens jernbanetilsyn.

§ 10–11. Nødkommunikasjon

På all infrastruktur skal det være system for nødkommunikasjon, slik at det til enhver tid er gjensidig mulighet for rask kontakt mellom fører av det enkelte tog og den som driver trafikkstyring.

Kapittel 11. Krav til trafikkutøvelse

§ 11–1. Generelle krav til jernbanevirksomheten

Jernbanevirksomheten skal sikre at trafikken skjer på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte, herunder at det rullende materiellet som brukes til enhver tid er i sikkerhetsmessig forsvarlig stand.

Jernbanevirksomheten skal drifte og vedlikeholde rullende materiell i henhold til nasjonale og internasjonale standarder.

Forutsetninger og begrensninger knyttet til det rullende materiellets utforming skal legges til grunn for prosedyrer for drift og vedlikehold av det rullende materiell.

§ 11–2. Kontroll og vedlikehold av rullende materiell

Jernbanevirksomheten skal føre kontroll med det rullende materiellet. Jernbanevirksomheten skal ha sikkerhetsmessige minimumskrav til systemer, deler og komponenter.

Jernbanevirksomheten skal vedlikeholde det rullende materiellet. Vedlikeholdet skal sikre at ingen systemer, deler eller komponenter forringes så mye at det fører til funksjonssvikt. Blant annet skal sikkerhetsmessige slitasjegrenser for slitasjeutsatte deler være angitt, og terminer for vedlikehold og utskifting for alle sikkerhetskritiske komponenter skal være angitt. Jernbanevirksomheten skal ha kontroll på utført vedlikehold.

§ 11–3. Teknisk dokumentasjon

Jernbanevirksomheten skal ha oppdatert teknisk dokumentasjon for alle systemer, deler og komponenter. Dokumentasjonen skal kunne bekrefte at systemer, deler og komponenter er i samsvar med de nasjonale og internasjonale standarder som er lagt til grunn for prosjektering og bygging av det rullende materiellet. Dokumentasjonen skal beskrive de forutsetninger og begrensninger som er knyttet til det rullende materiellets utforming.

For museumsmateriell der dokumentasjonen i henhold til første ledd ikke er fullstendig skal jernbanevirksomheten ha tilgjengelig tilstrekkelig kompetanse om det rullende materiellet, herunder teknisk utforming, vedlikeholdsbehov, bruksmessige forutsetninger og begrensninger m.m.

§ 11–4. Register over rullende materiell

Jernbanevirksomheten skal ha et register over alt rullende materiell som virksomheten bruker. Registeret skal som et minimum identifisere rullende materiell individuelt.

§ 11–5. Nødkommunikasjon

Rullende materiell skal ha fastmontert utstyr tilpasset infrastrukturens system for nødkommunikasjon, slik at det til enhver tid er gjensidig mulighet for rask kontakt mellom fører og den som driver trafikkstyring.

Kravet om at utstyr for nødkommunikasjon skal være fastmontert gjelder ikke for materiell som framføres på infrastruktur til eksklusiv bruk for museumsbanevirksomhet.

§ 11–6. Bestemmelser for togframføring

Jernbanevirksomheten skal ha utarbeidet nødvendige bestemmelser for togframføring. Bestemmelsene skal være avstemt med gjeldende regler for den aktuelle infrastruktur og skal minst inneholde:

- a) bestemmelse om sammensetting av tog, bremsekraft, aksellast, lasteprofil, metervekter, tillatte hastigheter m.m.
- b) bestemmelser om sikring av last.

Bestemmelsene skal godkjennes av Statens jernbanetilsyn.

§ 11–7. Kontrollrutiner

Jernbanevirksomheten skal ha:

- a) bestemmelser for prøving av togenes bremses,
- b) kontrollrutiner for rullende materiell som sikrer at materiellet til enhver tid er i full driftssikker stand.

Minimumskrav til bestemmelser for prøving av bremses for den som driver jernbanevirksomhet på spor tilknyttet det nasjonale jernbanenettet er fastsatt i egen forskrift.

Del IV. Infrastruktur og rullende materiell

Kapittel 12. Krav til infrastruktur

§ 12-1. Generelle krav til infrastruktur

Infrastrukturen skal utformes slik at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig. Trasé, over- og underbygning, banestrømforsyning, kontaktledningsanlegg, signalanlegg og telekommunikasjonsanlegg skal være harmonisert.

Infrastrukturen skal prosjekteres, bygges og testes i henhold til nasjonale og internasjonale standarder. Standarder, herunder avvik fra standarder, skal være akseptert av Statens jernbanetilsyn.

Ved ny og vesentlig endret infrastruktur skal prosessstandarden EN 50126 (1999) benyttes. Denne bestemmelsen gjelder ikke for infrastruktur til eksklusiv bruk for museumsbanevirksomhet.

§ 12-2. Trasé m.m.

Trasé, under- og overbygning samt sporgeometri skal utformes og vedlikeholdes slik at muligheten for avsporinger minimaliseres. Sikkerhetsmessige grenseverdier for sporfeil, herunder vindskjevhet, sporutvidelser, høyde- og sidefeil skal fastsettes i forhold til det rullende materiellet som tillates brukt på strekningen og strekningens tillatte kjørehastigheter.

For traseer som ligger i rasfarlige områder eller områder med ustabile grunnforhold, skal det iverksettes tiltak slik at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig.

Spor for hensetting av rullende materiell skal sikres slik at rullende materiell ikke kommer ut i spor der det kjøres tog.

§ 12-3. Plattformen m.m.

Plattformen og atkomst til disse skal være utformet og utstyrt, herunder skiltet og oppmerket, slik at ferdseil til plattform, opphold på plattform og av- og påstigning til tog kan foregå sikkerhetsmessig forsvarlig.

Plattformenes bredde skal være tilpasset antall reisende og hastighet på passerende tog.

Plattformenes lengde skal være tilpasset lengde og utrustning på persontog som stopper for av- og påstigning. Høyde- og avstandsforskjeller mellom tog og plattform skal minimaliseres. Plattformen og plattformutrustningen skal være utformet slik at føreren, eventuelt i samarbeid med ombordpersonellet har oversikt langs hele toget ved av- og påstigning.

Forholdene skal legges til rette for orienterings- og bevegelseshemmede.

Bestemmelsene i annet til fjerde ledd gjelder for infrastruktur til eksklusiv bruk for museumsbanevirksomhet så langt de passer.

§12-4. Tunneler og broer m.m.

Tunneler og broer skal utformes og utstyres slik at det gir muligheter for evakuering og selvberging i tilfelle av brann og andre ulykker. Det skal spesielt legges til rette for evakuering av orienterings- og bevegelseshemmede. I tillegg skal det legges til rette for at redningspersonell kan drive effektivt redningsarbeid.

Gangbaner på broer skal være skjermet med rekkverk. Gangbaner skal være fri for hindringer i høyden og bredden slik at evakuering kan foregå på en sikker måte.

Tunneler skal ikke inneholde lett antennelige materialer. Materialene som skal brukes skal i minst mulig grad avgi røyk og skadelige branngasser ved en eventuell brann.

§ 12-5. Planoverganger

Planoverganger skal være tilrettelagt for sikker passering for veifarende.

§ 12-6. Signalanlegg

Signalanlegg skal være konstruert slik at de feiler til sikker tilstand. Anleggets sikkerhetsfunksjoner skal være automatiske og uavhengige av den som betjener anlegget.

Signaler skal plasseres slik at det klart går fram hvilke spor signalene gjelder for, og signalbildet skal være synlig for togets fører i god tid før signalpassering.

Strekning med fjernstyrte signalanlegg skal være utbygd med automatisk hastighetsovervåkning.

§ 12-7. Kommunikasjonssystem

Strekning med fjernstyrte signalanlegg skal være utbygd med radiosystem for kommunikasjon til bruk i togframføringen.

§ 12-8. Tillatelse til å ta i bruk infrastruktur

Før infrastruktur settes i drift skal Statens jernbanetilsyn gi tillatelse til å ta infrastrukturen i bruk. Dersom det senere foretas endring av infrastrukturen, skal Statens jernbanetilsyn vurdere om endringen er av en slik art at ny tillatelse til å ta i bruk infrastrukturen, eventuelt tillatelse til å ta i bruk endringen, er nødvendig.

§ 12-9. Melding om ny eller endret infrastruktur

Det skal sendes melding til Statens jernbanetilsyn om ny eller endret infrastruktur så tidlig som mulig.

Meldingen skal minst inneholde:

- a) navn på kontaktperson,

- b) planlagt fremdrift i prosjektet,
- c) beskrivelse av den nye eller endrede infrastrukturen (systembeskrivelse),
- d) plan over sikkerhetsaktiviteter i prosjektet (sikkerhetsplan),
- e) oversikt over standarder som skal anvendes og
- f) risikoanalyse.

§ 12–10. Søknad om tillatelse til å ta infrastruktur i bruk

Søknad om tillatelse til å ta infrastruktur i bruk skal minst inneholde:

- a) beskrivelse av ferdig infrastruktur,
- b) oversikt over verifikasjoner,
- c) rapport som viser hvordan sikkerhetsplanen er implementert (sikkerhetsrapport),
- d) oppdatert liste over anvendte standarder med oversikt over avvik fra standarder og de sikkerhetsmessige vurderingene som ligger til grunn for virksomhetens aksept av avvikene,
- e) oversikt over utførte risikoanalyser med samlet oversikt over forutsetninger og anbefalinger fra risikoanalysene samt beskrivelse av hvordan forutsetningene og anbefalingene er fulgt opp og
- f) plan som viser hvordan gjenstående risikoforhold skal følges opp i drift (sikkerhetsoppfølgingsplan).

Dersom det er benyttet assessor eller andre uavhengige parter, skal søknaden også vedlegges en oversikt over, rapporter fra og oppfølgingen av disse.

Statens jernbanetilsyn kan kreve at det benyttes en assessor, og at Statens jernbanetilsyn får ha direkte kontakt med vedkommende. Assessoren skal aksepteres av Statens jernbanetilsyn. Statens jernbanetilsyn kan også kreve at det benyttes uavhengige parter til andre typer aktiviteter, herunder verifiseringer og granskninger.

Kapittel 13. Krav til rullende materiell

§ 13–1. Generelle krav til rullende materiell

Rullende materiell skal ha en teknisk utforming og driftsmessig tilstand som gjør at virksomheten drives sikkerhetsmessig forsvarlig.

Rullende materiell skal prosjekteres, konstrueres, bygges, testes og endres i henhold til nasjonale og internasjonale standarder. Standarder, herunder avvik fra disse, skal være akseptert av Statens jernbanetilsyn.

Ved alle anskaffelser av nytt materiell eller vesentlige oppgraderinger av eksisterende materiell skal prosessstandard EN 50126 (1999) følges. Dette gjelder ikke materiell til eksklusiv bruk på infrastruktur for museumsbanevirksomhet.

Rullende materiell skal være konstruert slik at det tåler de driftsmessige og klimamessige belastninger det utsettes for under drift.

Rullende materiell skal være identitetsmerket samt teknisk og bruksmessig merket.

§ 13–2. Kompatibilitet med infrastrukturen

Rullende materiell skal være kompatibelt med infrastrukturen det skal brukes på, herunder profil, over- og underbygning, kontaktledningsanlegg, signalanlegg og telekommunikasjonsanlegg.

Rullende materiell som skal benyttes på strekninger med automatisk hastighetsovervåkning skal ha utstyr som kan samvirke med dette.

§ 13–3. Bremseser

Alt rullende materiell skal ha bremseser. Bremsesene skal under alle forhold kunne stanse materiellet innenfor en maksimal bremseveilegde definert av jernbanevirksomheten. Bremsesystemene skal være konstruert slik at de feiler til sikker tilstand.

Rullende materiell skal ha parkeringsbrems eller annet utstyr for sikker parkering av det rullende materiellet.

Persontogmateriell skal ha nødbremsutløser som kan betjenes fra alle vogner i toget. Dette gjelder likevel ikke for håndbremsset materiell til eksklusiv bruk på infrastruktur for museumsbanevirksomhet. På nytt materiell skal fører kunne utsette aktivisering av nødbremsen.

Enmannsbetjent trekraftkjøretøy skal være utstyrt med et system for årvåkenhetskontroll som aktiverer bremsesene om føreren faller i søvn eller mister bevisstheten.

§ 13–4. Dører, vinduer og innredning

Dører, vinduer og innredning i rullende materiell skal være utformet slik at sikkerheten for passasjerer og personell ivaretas.

Fjernstyrte dører skal være låst under fart og fører skal fra førerplass kunne overvåke at dørene er lukket. Videre skal det finnes innretning til å åpne døren i nødstilfelle, beskyttelse mot at passasjerer eller personell blir fastklemt og avstengingsmulighet for den enkelte dør.

§ 13–5. Materialer og brannsikkerhet

Rullende materiell skal ikke inneholde lett antenkelige materialer. Materialene som brukes skal i minst mulig grad avgi røyk og skadelige branngasser ved en eventuell brann. Bestemmelsen gjelder for materiell til eksklusiv bruk på infrastruktur for museumsbanevirksomhet så langt den passer.

§ 13-6. Evakuering

Rullende materiell skal være utformet slik at evakuering og selvberging kan skje i tilfelle brann og andre ulykker. Det skal spesielt legges til rette for evakuering av orienterings- og bevegelsehemmede. Det skal legges til rette for at redningspersonell kan drive effektivt redningsarbeid. Denne bestemmelsen gjelder for materiell til eksklusiv bruk på infrastruktur for museumsbanevirksomhet så langt den passer.

Rullende materiell skal ha nødlys. Denne bestemmelsen gjelder ikke for materiell til eksklusiv bruk på infrastruktur for museumsbanevirksomhet når materiellet benyttes i dagslys.

Nødutganger og rømningsveier skal være plassert, dimensjonert og merket slik at evakuering kan foretas på en sikkerhetsmessig forsvarlig måte.

Rullende materiell skal ha nødutstyr om bord tilpasset materiellets bruk. Nødutstyr og plassering av dette skal være merket.

§ 13-7. Tillatelse til å ta i bruk rullende materiell m.m.

Før rullende materiell tas i bruk på infrastrukturen, skal det foreligge tillatelse til å ta det rullende materiellet i bruk dersom ikke annet følger av internasjonale avtaler. Dersom det senere foretas endring av det rullende materiellet, skal Statens jernbanetilsyn vurdere om endringen er av en slik art at ny tillatelse til å ta i bruk det rullende materiellet, eventuelt tillatelse til å ta i bruk endringen, er nødvendig.

§ 13-8. Melding om anskaffelse eller endring av rullende materiell

Det skal sendes melding til Statens jernbanetilsyn om nytt eller endret rullende materiell så tidlig som mulig.

Meldingen skal minst inneholde:

- a) navn på kontaktperson,
- b) planlagt fremdrift i prosjektet,
- c) beskrivelse av det nye eller endrede rullende materiellet (systembeskrivelse),
- d) plan over sikkerhetsaktiviteter i prosjektet (sikkerhetsplan),
- e) oversikt over standarder som skal anvendes og
- f) risikoanalyse.

§ 13-9. Søknad om tillatelse til å ta i bruk rullende materiell

Søknad om tillatelse til å ta rullende materiell i bruk skal minst inneholde:

- a) oversiktstegninger og beskrivelser av materielltypen,
- b) oversikt over verifikasjoner,
- c) rapport som viser hvordan sikkerhetsplanen er implementert (sikkerhetsrapport),
- d) oppdatert liste over anvendte standarder med oversikt over avvik fra standarder og de sikkerhetsmessige vurderingene som ligger til grunn for virksomhetens aksept av avvikene,
- e) oversikt over utførte risikoanalyser med samlet oversikt over forutsetninger og anbefalinger fra risikoanalysene, samt beskrivelse av hvordan forutsetningene og anbefalingene er fulgt opp,
- f) plan som viser hvordan gjenstående risikoforhold skal følges opp i drift (sikkerhetsoppfølgingsplan),
- g) erklæring om kompatibilitet med infrastrukturen (kompatibilitetserklæring) og
- h) eventuell godkjenning fra andre land.

Dersom det er benyttet assessor eller andre uavhengige parter, skal søknaden også vedlegges en oversikt over, rapporter fra og oppfølgingen av disse.

Statens jernbanetilsyn kan kreve at det benyttes assessor, og at Statens jernbanetilsyn har direkte kontakt med vedkommende. Assessoren skal aksepteres av Statens jernbanetilsyn. Statens jernbanetilsyn kan også kreve at det benyttes uavhengige parter til andre typer aktiviteter, herunder verifisering og granskninger.

Del V. Avsluttende bestemmelser**Kapittel 14. Unntak, overgangsbestemmelser og ikrafttredelse****§ 14-1. Unntak**

Tilsynet kan i det enkelte tilfelle gjøre unntak fra denne forskriften dersom særlige grunner tilsier det.

§ 14-2. Overgangsbestemmelser

Den som driver jernbanevirksomhet må innen 6 måneder etter ikrafttredelse av denne forskriften ha rettet seg etter nye krav som følger av denne forskriften.

Unntak gitt i medhold av forskrift 4. desember 2001 nr. 1334 om krav til jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (kravforskriften) gjelder etter forskriften her.

§ 14-3. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 4. desember 2001 nr. 1334 om krav til jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (kravforskriften).

6. des. Nr. 1357 2006**Forskrift om eksamen ved Forsvarets ingeniørhøgskole.**

Fastsatt av Forsvarsdepartementet 6. desember 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–6 femte ledd, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1575 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 2 første ledd. Kunngjort 8. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for utdanningen ved Forsvarets ingeniørhøgskole (FIH). Forskriften omfatter alle eksamener, prøver, bedømmelser, vurderinger og lignende innenfor alle fag, emner, delemner og kurs, når resultatet fremgår på, eller inngår som beregningsgrunnlag for karakterutskrift eller vitnemål for bachelorutdanningen, eller deler av den. Bestemmelser om retten til å fortsette i studiet, jf. § 12, gjelder også kravene til obligatoriske oppgaver, som er en forutsetning for å kunne gå opp til eksamen/deleksamen.

Eksamen i fag som ikke inngår i bachelorstudiet reguleres av Tjenestereglement for Forsvaret, utdanning av befal (TfF kl. 4). Karakterer i slike fag kommer i tillegg til karakterene som inngår i bachelorgraden. Disse fremgår på en egen karakterutskrift/vitnemål.

Denne forskriften gjelder i tillegg til bestemmelser om eksamen og vurdering i Rammeplan for ingeniørutdanning.

§ 2. Definisjoner**1. Eksamen**

Med eksamen menes skriftlig og/eller muntlig prøve i et fag/emne eller en del av et fag/emne, presentasjon av praktisk oppgave, demonstrasjon av egenferdighet eller innlevert rapport om utført laboratorie- eller prosjektarbeid eller annet selvstendig arbeid – f.eks. hovedprosjekt eller bacheloroppgave – som inngår i sluttvurderingen av et fag/emne, eller som gir grunnlag for fastsettelse av selvstendig karakter på vitnemålet. Begrepet skriftlig eksamen omfatter også eksamener der datamaskin benyttes.

2. Ordinær eksamen

Den første eksamen som avholdes i et fag/emne, eller del av fag/emne (deleksamen).

3. Utsatt eksamen

Eksamen for studenter med gyldig fravær ved siste ordinære eksamen.

4. Ny eksamen

Eksamen for studenter som ikke bestod ved siste ordinære eksamen (kontinuasjon). Ny eksamen avholdes samtidig med utsatt eksamen.

Det kan etter søknad gis anledning til å gå opp til ny eksamen for å forbedre karakteren i et fag. Ny eksamen for å forbedre karakterer må avlegges innenfor normert studielengde. Vilkår for å gå opp til eksamen, eller prøve på nytt, må være oppfylt.

Vedrørende ny eksamen innen fag som ikke inngår i bachelorutdanningen, henvises det til TfF kl. 4, pkt. 10.2.10.

5. Deleksamen

Noen fag/emner omfatter deleksamener fastsatt i fagplanen. Deleksamen brukes primært i fag hvor sammensettingen naturlig kan inndeles i avsluttende moduler. Karakteren i faget/emnet/delemnet fastsettes på grunnlag av karakterer fra deleksamener. Opplysninger om hvordan slike sammensatte karakterer beregnes, fremgår av fagplanen/studieplanen.

6. Evalueringssmappe

Samling av arbeider og prøver som til sammen danner grunnlag for karakterfastsetting i gjeldende fag/emne. Innenfor begrepet «arbeider og prøver» forstås alle former for evaluering i den hensikt å bedømme studentens faglige nivå (eksempler: eksamen, deleksamen, standpunktprøver, erfaringslogg, innleveringer, rapporter, presentasjoner, observasjoner m.m.).

7. Høgskolefag

Fag/emner som inngår i graden bachelor ingeniørfag.

8. Militære fag

Fag/emner i henhold til definisjonen i TfF kl. 4.

9. Rammeplan

Planer for studiene, hvor overordnet myndighet har fastsatt nasjonale rammer for studienes innhold. Studiene er nærmere konkretisert i fagplanen.

10. Fagplan

En helhetlig beskrivelse av et studieprogram ved en høgskole og gjelder studier med rammeplaner. Med utgangspunkt i en godkjent rammeplan gir fagplanen en nærmere konkretisering av det faglige innholdet i alle emnene i et studieprogram. Fagplanen beskriver organiseringen av studiet, studieprogresjon, arbeids- og undervisningsformer, eventuelle praksisformer og forholdet mellom teori og praksis, samt vurderingsordningene.

11. Fagbeskrivelse

Betegnelse på den detaljerte delen av en fagplan som gjelder ett avsluttende fag/emne/delemne. Fagbeskrivelsen er en konkretisering av faget/emnet, og gir opplysninger om fagets/emnets mål, innhold,

arbeids- og undervisningsformer, og om emnets eksamens-/vurderingsordning. Er det flere deleksamener i et fag/emne, skal den innbyrdes vektningen, eller sammenhengen mellom deleksamenene, oppgis. Pensumlitteratur bør oppgis.

12. *Student*

Person som har gjennomgått en seleksjon til studiet gjennom opptaksprøver ved militære skoler, og som deltar i undervisningen på heltid.

13. *Privatist*

Person som gjennomfører deler av et gitt studieprogram.

14. *Studiepoeng*

Omfanget av et fag, emne eller kurs i universitets- og høyskolesystemet måles i studiepoeng. Ett års normal arbeidsinnsats på heltid har et omfang som tilsvarer 60 studiepoeng.

15. *Kandidatnummer*

Alle kandidatene som meldes opp til eksamen, får tildelt et kandidatnummer. Kandidatene får tildelt et nytt tilfeldig valgt kandidatnummer før hver eksamen/deleksamen.

16. *Rangering*

Kandidatene blir rangert ut fra eksamensresultatene. Rangeringen bygger på hovedkarakteren i bachelor ingeniørfagene og militære fag. Denne beregningen reguleres gjennom Tff kl. 4, pkt. 10.3.7.

17. *Skoleråd*

Rådgivende organ for skolesjefen som trer sammen for å behandle skolemessige forhold som gjelder studenter. Rådets sammensetning og oppgaver fremgår av Tff kl. 4.

Skolerådet behandler spørsmål om eksamen, sensur og klager, hvor løsningen ikke følger av forskriften. Skolerådet består av NK/stedfortredende sjef (leder), ansvarlige studieledere, ansvarlige for lederutvikling, og tiltredende medlemmer etter behov. Studenten som omhandles i skoleråd, kan delta i skolerådet, med anledning til bistand fra tillitsvalgt/medstudent.

§ 3. *Beskrivelse av eksamen*

Eksamen, deleksamen og evalueringsmappe som har innflytelse på karakterer på vitnemålet (heretter omtalt som eksamen), skal fremgå av fagplanen. En eksamen kan omfatte ett eller flere delemner, i henhold til beskrivelsen i fagplanen. Bruk av gradert karakterskala, eller karakterene bestått eller ikke bestått, omfang målt i studiepoeng, og hvordan eksamenen inngår i karakteren på vitnemålet, skal forklares.

Følgende opplysninger skal bestemmes senest 3 uker før eksamensdato og presiseres gjennom en skoleordre:

- eksamensform (skriftlig, muntlig, ev. kombinasjon av flere eksamensformer)
- varighet av skriftlig eksamen
- tillatelse til bruk av hjelpemidler, og i tilfelle hvilke.

Ved utsatt eller ny eksamen kan høyskolen unntaksvis benytte en annen eksamensform enn ved ordinær eksamen.

Ved gruppeeksamener kan det fastsettes at karakterene gis på individuelt grunnlag på bakgrunn av resultatet fra gruppeeksamen, justert i forhold til resultatet fra individuell muntlig eksamen. Slike ordninger fremgår av fagplanen.

§ 4. *Oppmelding til eksamen*

Studentene blir kollektivt oppmeldt til ordinær eksamen i obligatoriske emner. Oppmelding til utsatt eksamen (supra § 2 pkt. 3) og ny eksamen (supra § 2 pkt. 4) skjer automatisk første gang, med mindre studenten skriftlig søker om utsettelse. Ved stryk etter annet forsøk vises det til § 12 – rett til å fortsette studiet. Studenten har selv ansvar for å melde seg opp til eksamen til studieadministrasjonen i andre tilfeller enn ved ordinær eksamen, og første gangs ny eller utsatt eksamen, ref. Tff kl. 4 pkt. 10.2.10 om ny prøve i militære fag.

§ 5. *Tidspunkt for eksamen*

Eksamensperioden fastsettes ved semesterstart. Endelig eksamensdato og eksamenssted fastsettes senest tre uker før eksamen, og reguleres gjennom skoleordre.

§ 6. *Gjennomføring av skriftlig eksamen*

På skriftlige eksamensoppgaver skal alltid følgende opplysninger gis: Fagets/emnets/delemnets navn og eventuelt nummer/fagkode/emnekode, eksamensdato, eksamens varighet, navn på fagansvarlig, antall sider i oppgaven og antall sider med vedlegg (herunder også korrekt antall vedlegg). Videre skal det fremgå hvilke hjelpemidler studentene kan medbringe ved eksamen og hvor mange studiepoeng eksamenen teller, samt spesielle forhold, og frist for sensur. Dette skal samsvare med emnebeskrivelsen.

Studentene skal møte senest 15 min. før eksamen begynner. Plass tildeles av eksamensvakten.

Eksamenstiden (angitt antall klokketimer) begynner å løpe når de studentene som har møtt til riktig tid får utdelt eksamensoppgaven. Etter at eksamen har begynt, kan studentene kun forlate plassen etter tillatelse fra, og i følge med, en eksamensvakt. Det er ikke anledning til å forlate plassen før tidligst 1/2 time etter at eksamen har begynt. Ved felleseksamener med andre institusjoner, hvor oppstartstiden for eksamen ikke samsvarer, reguleres forholdet gjennom skoleordre.

Studentene har krav på inntil 15 minutter ut over oppsatt eksamenstid for å klargjøre besvarelsen før innlevering. Denne tiden skal ikke brukes til arbeid med oppgavene.

Studenter som møter mindre enn 1/2 time for sent, og før noen kan ha forlatt eksamenslokalet, vil vanligvis få adgang til eksamen. De må likevel levere besvarelsen ved eksamenstidens utløp.

Ved alle skriftlige eksamener skal det utleveres kandidatnummer. Ved vanlig skriftlig eksamen skal kandidatene påføre kandidatnummeret på samtlige svarark. Svararkene legges i omslagsark, som også påføres kandidatnummeret. Som en kvalitetssikring skal kandidatene i tillegg fylle ut og levere inn navneseddel.

Det er kun tillatt å nytte godkjent eksamenspapir utlevert i eksamenslokalet. FIH bruker blankettsett som gir tre eksemplarer av besvarelsen. Besvarelsen føres med penn eller blyant som gir tydelig gjennomslag til kopiarkene. Studentene har ansvar for at også gjenpartene er tydelige.

Kladdeark skal også utleveres. Kladdark kan innleveres, dersom tiden ikke strekker til. Arkene skal i så fall nummereres, påføres kandidatnummer, og behandles som et eksamenspapir. Sensor avgjør hvor stor vekt det skal legges på besvarelsen som kun er ført på kladdark.

Når en student ønsker å avslutte, gis det tegn til eksamensvakten for innsamling av besvarelsen.

Fusk, eller forsøk på fusk, medfører bortvisning fra eksamenslokalet, og behandles i skoleråd i samsvar med TFF kl. 4 pkt. 10.2.14.

§ 7. Hjelpemidler til eksamen

Skriftlig eksamen gjennomføres uten hjelpemidler så fremt ikke annet fremgår av emnebeskrivelsen. Informasjon om hjelpemidler kan komme inntil 3 uker før eksamen. Hvis ikke alle skriftlige hjelpemidler tillates, skal det tydelig fremgå hvilke hjelpemidler som er tillatt. Studentene har selv ansvar for å medbringe hjelpemidler.

Hjelpemidler som deles ut sammen med eksamensoppgaven, benyttes uavhengig av slik informasjon. Hjelpemidler kontrolleres før eksamensoppstart.

§ 8. Vilkår for å få gå opp til eksamen

Betingelser for å kunne gå opp til eksamen i et fag/emne, fremgår av fagplanen.

Studenter som enten ikke har levert, eller som ikke fått godkjent obligatoriske innleveringer hvor krav om godkjenning er fastsatt i fagplanen – med antall og leveringsfrister spesifisert av faglæreren senest 1. september i høstsemesteret, eller 1. mars i vårsemesteret, gis ikke adgang til å gå opp til eksamen, og heller ikke til utsatt eksamen i emnet. Hvis kandidaten ut fra normal studieprogresjon skulle ha avlagt eksamen, men er fraværende uten gyldig grunn, frafaller retten til å gjennomføre ny eksamen.

§ 9. Sensur

I alle emner kan det engasjeres en ekstern sensor. Ved ny sensur etter klage, jf. § 5–2 og § 5–3 i lov om universiteter og høyskoler, benyttes minst to nye sensorer, hvorav minst én er ekstern. Ved førstegangs gjennomføring av eksamen i nytt fag/emne skal det være minst en ekstern sensor.

Sensur skal foreligge innen tre uker, så fremt ikke særlige grunner gjør det tilrådelig å bruke lengre tid. Skolesjefen kan vedta forlenget sensur.

§ 10. Karakterer

Endelig karakter i fag/emner og delemner som ut fra fagplanen fremgår på vitnemålet, fastsettes på grunnlag av eksamener, deleksamener og evalueringsskema. Skalaer: UH-loven § 3–9 (6) gjelder. Fagplanen angir for hver eksamen bruken av vurderingen bestått/ikke bestått, eller gradert skala.

§ 11. Kunngjøring av eksamensresultater

Tidspunkt for kunngjøring av eksamensresultater fastsettes på forhånd. Kunngjøringen skjer ved oppslag på fastsatt sted. Karakterlistene skal anonymiseres ved bruk av kandidatnummer.

De som ikke har bestått, tilskrives med en advarsel hvor vilkår for å fortsette studiet fremgår. Ved 2. gangs stryk (se § 12) behandles saken i skoleråd. Samme prosedyre nyttes ved deleksamener som inngår i, eller forutsettes bestått forut for eksamen med karakterfastsetting på vitnemålet.

§ 12. Rett til å fortsette studiet

Forutsetningen for å kunne fortsette som student er bestått eksamen fra tidligere årskurs.

Ved stryk på ny eksamen behandles saken i skoleråd. Skolesjef beslutter om studenten får fortsette studiet i henhold til angitte vilkår, eller relegeres etter en helhetsvurdering.

Ved tredje gangs stryk i samme fag/emne, vil studenten bli relegert fra skolen.

For studenter som har hatt lovlig fravær, eller som ikke har bestått siste ordinære eksamen i et emne, arrangeres det utsatt eksamen.

Det er ikke anledning til å fremstille seg til eksamen, inklusiv utsatt eksamen, i samme emne mer enn to ganger i løpet av et studieår. Saken behandles i skoleråd før tillatelse kan gis for et tredje forsøk.

I siste semester er det bare én ny/utsatt eksamen etter ordinær eksamen.

Resultatet ikke bestått på hovedprosjekt eller bacheloroppgave, vil bli behandlet i skoleråd.

I militære fag behandles studentene etter bestemmelsene om frabeordning, ref. TFF kl. 4 pkt. 10.2.10.

§ 13. Ranging

Karakterene i militære fag og bachelor ingeniørfag danner beregningsgrunnlaget for ranging innen det samme kullet, hvor den innbyrdes vektleggingen fastsettes av skolesjefen. Militære fag teller en tredel, og bachelor ingeniørfag teller to tredeler. Rangingen beregnes på grunnlag av første gangs gjennomføring i hvert enkelt

fag/emne. I de tilfellene hvor dette er strykkarakter, er det dette som inngår i beregningsgrunnlaget, mens det er ståkarakter etter ny eksamen som fremgår på vitnemålet.

§ 14. Særordninger

Studenter som har behov for særordninger ved eksamen, kan søke studieadministrasjonen om spesiell tilrettelegging, eller forlenget tid. Studenter som har et varig behov, må søke snarest etter studiestart. Ved akutt oppstått behov, må studenten søke så snart som mulig. Legeerklæring, eller unntaksvis annen relevant dokumentasjon, må fremlegges, jf. TFF kl. 4 pkt. 10.2.12.

Ordningen gjelder normalt ikke for muntlige prøver, og heller ikke ved gruppeeksamener, hjemmeeksamener eller prosjektoppgaver.

Tilleggstid kan gis med inntil 25% av eksamenstiden, maksimum en time.

§ 15. Sykdom under eksamen

Kandidater som er forhindret fra å gå opp til eksamen grunnet sykdom, eller som blir syk under eksamen, skal levere legeerklæring så snart dette er mulig.

§ 16. Vitnemål

Etter fullført og bestått utdanning skal studentene tildeles vitnemål med karakterutskrift for hele utdanningen på fastsatt blankett. Studentene får ett vitnemål for bachelor ingeniørutdanningen, og ev. et eget for militærfaglig utdanning (jf. TFF kl. 4 pkt. 10.5.6). Studentene får også vitnemålsvedlegg i henhold til UH-loven § 3–11 (1) (Diploma Supplement).

På vitnemålet skal antall studiepoeng og oppnådd eksamenskarakter fremgå for hvert fag/emne, med dato for avlagt eksamen. Valgfag, fordypningsemner og tittelen på bacheloroppgaven, eller hovedprosjektet, føres også på karakterutskriften.

Vitnemålet fra den militærfaglige utdanningen viser også hvilke obligatoriske kurs og øvelser studenten har gjennomført.

Når en student har fått fritak fra et emne, skal grunnen for fritaket fremgå av karakterutskriften.

Studenter som avbryter sin utdanning ved høyskolen, eller som blir relegert, kan kreve karakterutskrift kun for gjennomførte emner.

§ 17. Begrunnelse for og klage på karakterfastsetting

Studenten har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen av sine prestasjoner. Ved muntlig eksamen, eller bedømmelse av praktiske ferdigheter, må krav om slik begrunnelse fremsettes umiddelbart etter at karakteren er meddelt. Ved annen bedømmelse må krav om begrunnelse fremsettes innen én uke fra kandidaten fikk kjennskap til karakteren, likevel ikke mer enn tre uker fra karakteren ble kunngjort.

Begrunnelse skal normalt være gitt innen to uker etter at kandidaten har bedt om dette. I begrunnelsen skal det gjøres rede for de generelle prinsipper som er lagt til grunn for bedømmelsen og for bedømmelsen av kandidatens prestasjon. Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg.

Hvis det er gitt skriftlige retningslinjer for bedømmelsen, skal disse være tilgjengelige for studenten etter at karakterer er fastsatt.

Studenten kan klage skriftlig over karakteren for egne prestasjoner innen tre uker etter at eksamensresultatet er kunngjort. Ny sensurering skal da foretas. Fremsettes krav om begrunnelse for karakterfastsetting, eller klage over formelle feil ved oppgavegivning, eksamensavvikling eller selve gjennomføringen av vurderingen, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen, eller endelig avgjørelse av klagen foreligger. Ved bruk av løpende vurdering kan institusjonen bestemme om studenten skal fremsette klage etter vurdering av separat prøve, oppgave eller annen vurdering, eller om klage skal fremsettes når resultatet fra fag, emne eller emnegruppe er kunngjort.

Bedømmelse av muntlig prestasjon og vurdering av praksisopplæring eller lignende, som etter sin art ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages. Forprøver kan bare påklages hvis prøven ikke er bestått.

Karakterfastsetting etter ny sensurering kan ikke påklages.

§ 18. Klage på karakterfastsetting av deleksamener og evalueringsmappe

Deleksamen behandles på lik linje med eksamen. Klageadgangen gjelder ikke vurderingen av evalueringsmappe.

§ 19. Adgang til å forbedre karakteren

Studentene har adgang til å gå opp på nytt selv om eksamen er bestått. De kan bare gå opp ved neste ordinære eksamen etter innvilget søknad. FIH tar forbehold om at ved endret eller justert fagplan gis det ikke adgang til å ta eksamen på nytt. Etter fullført studieprogram gis det ikke adgang til å forbedre karakteren. Siste forsøk er tellende. Ved allerede bestått eksamen i militære fag, gis ikke anledning til å gå opp til ny eksamen.

§ 20. Klage over formelle feil ved eksamen

Den som har vært oppe til eksamen eller prøve, har en klagefrist over formelle feil gjeldende tre uker etter at studenten er, eller burde være, kjent med det forhold som begrunner klagen. Slik klage avgjøres av skolesjef etter forutgående behandling i skoleråd.

Hvis det er begått feil som kan ha hatt betydning for studentens prestasjon eller bedømmelsen av denne, skal sensurvedtaket oppheves. Hvis feilen kan rettes opp ved ny sensur av innleverte arbeider, foretas ny sensurering. I

motsatt fall avholdes ny eksamen, eller ny prøve med sensorer til stede. Karakterfastsetting ved ny sensurering kan påklages etter reglene i UH-loven, § 5–3.

Er krav om begrunnelse for, eller klage over karakterfastsettingen fremsatt, løper klagefristen fra det tidspunkt studenten har blitt gjort kjent med begrunnelsen, eller det foreligger endelig klageavgjørelse.

§ 21. *Andre forhold*

Spørsmål om dispensasjon fra forskriften, ev. utfyllende retningslinjer, behandles i skoleråd og avgjøres av skolesjefen. FIH kan gi utfyllende bestemmelser, instruksjer og rutinebeskrivelser.

§ 22. *Endringer i forskriften*

Endringer i forskriften vedtas av skolesjefen, etter høring.

§ 23. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft med virkning fra og med skoleåret 2006/2007.

6. des. Nr. 1358 2006

Forskrift om krav til bachelorgrad i ingeniørfag ved Forsvarets ingeniørhøgskole.

Fastsatt av Forsvarsdepartementet 6. desember 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–6 femte ledd, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1575 om delvis innlemming av Forsvarets høyskoler under lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 2 første ledd. Kunngjort 8. desember 2006.

§ 1. *Virkeområde*

Forskriften gjelder for tildeling av graden bachelor ingeniørfag ved Forsvarets ingeniørhøgskole.

§ 2. *Definisjoner*

<i>Rammeplan:</i>	Plan for studier der øverste myndighet har fastsatt nasjonale rammer for innholdet i studiene. Studiet er nærmere konkretisert i en fagplan.
<i>Fagplan:</i>	En nærmere konkretisering av rammeplanen med beskrivelse av mål, innhold og gjennomføring av hvert emne.
<i>Studieplan:</i>	Plan for studier som ikke er regulert av rammeplan, konkretisert tilsvarende en fagplan.
<i>Studieprogram:</i>	Studieløp med et definert innhold etter fagplaner eller studieplaner som kadettene/studentene tas opp til, og som fører frem til en avsluttende eksamen eller grad.
<i>Studiepoeng:</i>	Omfanget av et fag, emne eller kurs i universitets- og høyskolesystemet måles i studiepoeng. Ett år med fulltidsstudier gir 60 studiepoeng.
<i>Fag:</i>	Samling beslektede emner samlet under en felles fagbetegnelse.
<i>Emnegruppe:</i>	Kombinasjon av emner fra ett eller flere fag/fagområder som gjennom en fagplan defineres å utgjøre en samlet enhet.
<i>Emne:</i>	Den minste selvstendige enheten målt i studiepoeng som inngår i et studieprogram, fag, emnegruppe eller grad.

§ 3. *Krav til bachelorgraden*

Graden bachelor ingeniørfag oppnås på grunnlag av eksamen i fag, emner, emnegrupper eller studieprogram av minimum 180 studiepoengs omfang.

Grunnlaget for bachelorgraden ved Forsvarets ingeniørhøgskole er treårig ingeniørutdanning etter rammeplan fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

§ 4. *Fritak for eksamen eller prøve*

Skolesjef ved Forsvarets ingeniørhøgskole kan etter søknad gi fritak fra eksamen eller prøve som inngår i grunnlaget for bachelorgraden når det kan dokumenteres at tilsvarende eksamen eller prøve er avlagt ved Forsvarets ingeniørhøgskole, eller ved annen utdanningsinstitusjon. Dokumentert realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak.

§ 5. *Vitnemål og vitnemålstillegg*

For oppnådd bachelorgrad utstedes vitnemål på norsk. Vitnemålet skal angi gradens faglige innhold. Et eget vitnemålstillegg («Diploma Supplement») skal gi en nærmere beskrivelse på engelsk av kandidatens utdanning og av det norske høyere utdanningssystemet.

§ 6. *Utfyllende bestemmelser*

Skolesjefen ved Forsvarets ingeniørhøgskole kan gi utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

§ 7. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft med virkning fra og med skoleåret 2006/2007.

6. des. Nr. 1359 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 6. desember 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 § 30 annet ledd. Kunngjort 8. desember 2006.

I

I forskrift 21. desember 2005 nr. 1664 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006 gjøres følgende endring:

§ 14 andre ledd skal lyde:

Fartøy på eller over 28 meter største lengde som har adgang til å delta og som har kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande en fartøykvote på 95 tonn hyse. Fartøyene kan fra og med 6. desember 2006 fiske innenfor en tilleggskvote (maksimalkvote) på 105 tonn.

II

Endringen trer i kraft straks.

7. des. Nr. 1360 2006**Forskrift om nærare føresegner om oppnemning av tilsynsperson, utøving av tilsynet og godtgjering for dette.**

Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 7. desember 2006 med heimel i lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) § 43 tredje ledd. Kunngjort 8. desember 2006.

§ 1. Den statlege regionale familievernmyndigheten har ansvar for at det blir oppnemnd tilsynsperson i samband med samvær, i dei tilfelle retten pålegg det etter barnelova § 43 tredje stykket, anna punktum. Den forelder som skal ha samvær under tilsyn, vender seg til næraste offentlege familievernkontor.

Tilsynspersonen kan vere ein tilsatt fagperson ved familievernkontoret, eller ein som kontoret inngår avtale med. Tilsynspersonen må vere egna i forhold til domspremissane for tilsynet.

§ 2. Pålegg om å oppnemne tilsynsperson kan omfatte inntil 16 timer samvær per år.

§ 3. Tilsynsperson som ikkje er tilsatt i Barne-, ungdoms- og familieetaten, mottar godtgjering som dekker tapte lønnsinntekter.

Sjølvtendig næringsdrivande får dekt tap arbeidshforteneste, normalt utrekna etter gjennomsnittleg tap per dag.

Reiseutgifter vert dekt etter reglane i «Særavtale for reiser innenlands etter statens regning».

§ 4. Utøvinga av tilsynet skal skje i samsvar med rettens premisser for samvær under tilsyn. Tilsynspersonen har ingen oppgåver eller myndigheit utover å vera til stades, dersom det ikkje går fram av domspremissane. Med mindre retten har fastsett det, skal ikkje tilsynspersonen gi skriftleg referat om gjennomføringa av samværet under tilsyn.

§ 5. Forskrifta trer i kraft 1. januar 2007.

8. des. Nr. 1361 2006**Ikraftsetjing av lov 8. desember 2006 nr. 68 om endringar i jordlova mv.**

Fastsatt ved kgl.res. 8. desember 2006 med heimel i lov 8. desember 2006 nr. 68 om endringar i jordlova mv. del IX første ledd. Fremja av Landbruks- og matdepartementet. Kunngjort 8. desember 2006.

Lov 8. desember 2006 nr. 68 om endringar i jordlova mv. trer i kraft 1. januar 2007.

8. des. Nr. 1362 2006**Delegering av myndigheit til Landbruks- og matdepartementet etter odelslova § 16 og § 31.**

Fastsatt ved kgl.res. 8. desember 2006 med heimel i lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten § 16 og § 31. Fremja av Landbruks- og matdepartementet. Kunngjort 8. desember 2006.

Den myndigheit som etter lov 28. juni 1974 nr. 58 om odelsretten og åsetesretten § 16 og § 31 er lagt til departementet blir lagt til Landbruks- og matdepartementet.

15. juni Nr. 1365 2006**Forskrift om krav til bachelorgraden ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.**

Fastsatt av styret ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) 15. juni 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–3. Kunngjort 12. desember 2006.

Kap. 1. Forskriftens virkeområde

§ 1–1. Forskriften gjelder studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap som fører fram til graden bachelor.

Kap. 2. Myndighetsbestemmelser

§ 2–1. Graden bachelor tildeles av universitetsstyret.

§ 2–2. Universitetsstyret fastsetter innen hvilke studieprogram graden bachelor kan tildeles.

§ 2–3. Studienemnda kan fastsette utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

Kap. 3. Krav for tildeling av graden bachelor

§ 3–1. Graden bachelor omfatter bestått eksamen i til sammen minst 180 studiepoeng.

§ 3–2. Av de 180 studiepoeng skal 10 studiepoeng være knyttet til et felles innføringsemne (Ex.phil.).

§ 3–3. I de 180 studiepoeng skal det inngå en fordypning på minst 80 studiepoeng som skal framgå av utdanningsplanen.

§ 3–4. Minst 15 studiepoeng bør være knyttet til ett eller flere selvstendige arbeider.

§ 3–5. I tillegg til disse krav kan studienemnda etter forslag fra undervisningsutvalgene fatte vedtak om obligatoriske studiepoeng på ulike nivåer innen fagområder, og andre særregler for å få tildelt graden bachelor innen et studieprogram.

Kap. 4. Vitnemål

§ 4–1. For oppnådd bachelorgrad angis gradens faglige innhold på vitnemålet som
Bachelor i «navn på studieprogram» Studieretning < navn på studieretning >.

§ 4–2. For å få utstedt bachelorvitnemål fra UMB må eksamen i emner tilsvarende minst 60 studiepoeng være avlagt ved UMB, jf. § 2 i forskrift om godskrivning av høyere utdanning. Det er en forutsetning at disse 60 studiepoeng ikke allerede inngår i en annen grad ved et annet lærested, jf. § 3 i forskrift om godskrivning av høyere utdanning.

Kap. 5. Overgangsordninger fra gammelt til nytt gradssystem

§ 5–1. Alle studenter som fra og med høstsemesteret 2003 tilfredsstiller kravene til bachelorgraden og som ikke har fått utstedt vitnemål for en cand.mag.-grad, skal tildeles bachelorgraden uansett når de startet studiet.

Kap. 6. Klagebestemmelser

§ 6–1. Studenter har klagerett på vedtak i henhold til forvaltningslovens bestemmelser kap. 4. Normal klagefrist er 3 uker.

Kap. 7. Sluttbestemmelser

§ 7–1. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft f.o.m. 1. august 2006.

15. juni Nr. 1366 2006**Forskrift om eksamen ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.**

Fastsatt av styret ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) 15. juni 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3–9, § 3–10, § 4–7, § 4–10 og § 5–3. Kunngjort 12. desember 2006.

Kap. 1. Forskriftens virkeområde

§ 1–1. Forskriften gjelder alle eksamener ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) herunder også eksamener utenfor UMB som UMB er eksamensansvarlig for.

§ 1–2. Forskriften gjelder også for eksaminander som ikke er tatt opp som studenter ved UMB, når disse er gitt rett til å avlegge eksamen.

Kap. 2. Myndighetsbestemmelser

§ 2–1. Styret fastsetter instruks for sensorer og for styrets klagenemnd.

§ 2–2. Studienemnda selv kan vedta utfyllende bestemmelser og instruks innenfor rammen av denne forskrift.

Kap. 3. Rett til å avlegge eksamen

§ 3–1. Enhver som er semesterregistrert ved UMB og er oppmeldt til eksamen innen fastsatte tidsfrister har rett til å avlegge eksamen ved UMB.

§ 3–2. Før en student kan fremstille seg til en gitt eksamen kan det stilles krav om at obligatoriske aktiviteter skal være godkjente. Opplysninger om dette må være oppgitt under aktuelt emne i emnebeskrivelsen eller være meddelt studentene på annen måte innen første undervisningsdag i emnet.

§ 3–3. Når et emne opphører eller er lagt om, har en student rett til å avlegge eksamen i emnet inntil ett år etter siste ordinære eksamen i emnet.

Kap. 4. Eksamen – eksamensordninger, eksamensdeler og eksamensformer

§ 4–1. I hvert emne skal studentene avlegge eksamen, det vil si at studentenes kunnskaper og ferdigheter prøves mot emnets læringsmål. Dette kan skje enten i form av langsgående vurdering eller avsluttende prøver. Det kan unntaksvis fastsettes av aktuelt institutt at enkeltemner ikke skal ha slik vurdering.

§ 4–2. Emneansvarlig institutt godkjenner gjeldende eksamensordning for det enkelte emnet etter forslag fra emneansvarlig lærer. Eksamensordningen for det enkelte emnet skal fremgå av emnebeskrivelsen.

§ 4–3. Emneansvarlig har hovedansvaret for å utforme eksamen.

§ 4–4. Alle innleverte eksamensarbeider kan av universitetet benyttes til undervisnings- og forskningsformål. Arbeidene kan ikke utgis eller brukes til andre formål uten særskilt avtale mellom institutt og student.

§ 4–5. Avsluttende prøve arrangeres og vurderes etter at undervisningen i emnet er over. Studieavdelingen er ansvarlig for organiseringen av avsluttende skriftlig prøve.

§ 4–6. Den muntlige delen av eksamener og prøver skal være offentlig, med mindre hensynet til gjennomføringen av eksamenen eller prøven tilsier noe annet. Universitetsstyret kan gjøre unntak fra regelen om offentlig eksamen i det enkelte tilfellet etter ønske fra vedkommende eksamenskandidat, når tungtveiende hensyn taler for det.

§ 4–7. Langsgående vurdering er en vurdering av alle arbeider som er utført av studenten. Dette arbeidet skal godkjennes eller vurderes. Delelementer i en langsgående vurdering kan evalueres underveis i undervisningsperioden eller etter at undervisningen i emnet er over.

§ 4–8. Studienemnda kan vedta instruks for gjennomføring av forskjellige former for langsgående vurdering.

Kap. 5. Sentral avvikling – skriftlig og muntlig prøve

§ 5–1. Tidspunkt for skriftlig og muntlig prøve som organiseres sentralt skal kunngjøres senest ved oppmeldingsfrist for ordinær eksamen. Sted kunngjøres senest tre dager før eksamen.

Eksaminanden er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

Ved skriftlig prøve skal det i hvert eksamenslokale være vakthold. En av vaktene skal ha hovedansvaret for vaktholdet og den tekniske gjennomføringen av prøven i lokalet.

§ 5–2. En eksaminand som opptrer uverdigg eller støyende eller er til sjenanse for øvrige eksaminander, kan bortvises fra eksamenslokalet.

§ 5–3. Eksamenens varighet i det enkelte emnet framgår av emnebeskrivelsen. Skriftlig prøve kan normalt ikke overstige 3,5 timer.

§ 5–4. Under eksamen kan eksaminanden forlate eksamenslokalet etter behov i følge med en eksamensvakt.

§ 5–5. Eksamen kan besvares på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

§ 5–6. Eksaminander som av helsemessige årsaker må ha utvidet eksamenstid må søke studieavdelingen innen fristen for oppmelding til eksamen. Dokumentasjon fra spesialist må framlegges.

§ 5–7. Eksaminander med behov for særordninger ved eksamen, eksempelvis på grunn av alvorlig funksjonshemming, må kontakte studieavdelingen senest innen fristen for oppmelding til eksamen, for å klarlegge sitt behov for hjelpemidler etc. Behovet skal dokumenteres med attest fra lege eller annen relevant sakkyndig.

Kap. 6. Avvikling av selvstendig arbeid og gradsoppgaver

§ 6-1. Selvstendig arbeid og bacheloroppgave kan ha en offentlig fremlegging eller en avsluttende muntlig diskusjon med intern og ekstern sensor som en del av vurderingen av oppgaven.

§ 6-2. Masteroppgaven (30 studiepoeng) avsluttes med en gradseksamen som skal inneholde en muntlig diskusjon med intern og ekstern sensor som er en del av vurderingen av gradsoppgaven, jf. kap. 12 i forskrift om studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. Som en del av gradseksamen kan det avholdes muntlig prøve i et spesialpensum på 5, 10 eller 15 studiepoeng, i tillegg til de 30 studiepoeng.

§ 6-3. Masteroppgaven (60 studiepoeng) avsluttes med en gradseksamen som skal inneholde en muntlig diskusjon med intern og ekstern sensor som er en del av vurderingen av gradsoppgaven, jf. kap. 12 i forskrift om studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. Som en del av gradseksamen skal det avholdes muntlig prøve i et spesialpensum på 5, 10 eller 15 studiepoeng, i tillegg til de 60 studiepoeng.

Kap. 7. Oppmelding til eksamen

§ 7-1. Studenten er ansvarlig for å melde seg opp til eksamen innen angitte frister.

§ 7-2. Studienemnda fastsetter frister for oppmelding til eksamen.

Kap. 8. Karakterregel/vurdering

§ 8-1. I emnebeskrivelsen framgår hvilken karakterregel som skal benyttes – «bestått»/«ikke bestått» eller bokstavkarakter.

§ 8-2. Bokstavkarakterene går fra A–F, der A er beste ståkarakter og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved ikke bestått. Karakterene har følgende betegnelser og generelle vurderingskriterier:

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	god	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

§ 8-3. Ved «bestått» – «ikke bestått» skal grensen for bestått fastsettes av emneansvarlig og sensor i det enkelte emnet, og gi uttrykk for at besvarelsen har et tilfredsstillende kunnskapsnivå i emnet.

Bedømmelsen «bestått» skal bare gis når emneansvarlig og sensor er enige om det, i de tilfellene ekstern sensor deltar i bedømmelsen. Dersom en av dem mener at besvarelsen ikke har et tilfredsstillende nivå, gis «ikke bestått».

§ 8-4. Hvis to sensorer ikke blir enige om karakterfastsetting, skal sensureringen suppleres med en tredje sensor. Karakteren fastsettes av sensorgruppen i fellesskap.

Kap. 9. Sensorer og sensur

§ 9-1. For alle eksamener som omfattes av denne forskriftens kap. 1, skal ekstern sensor oppnevnes. Instituttstyret selv oppnevner sensorer.

§ 9-2. Ekstern sensor skal være tilsatt i vitenskapelig stilling ved universitet, høyskole eller annen forskningsinstitusjon, eller på annen måte ha dokumentert nødvendig vitenskapelig kompetanse innen vedkommende fagområde.

Ekstern sensor kan ikke være tilsatt ved UMB i hel- eller deltidsstilling i samme semester eller studieår som eksamenen finner sted.

§ 9-3. Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene. Ekstern sensor skal kontrollere og godkjenne eksamensoppgaver og sensorveiledning. I tillegg skal ekstern sensor delta ved enten vurderingen av eksamensbesvarelsene fra alle eksaminandene eller ved vurderingen av eksamensbesvarelsene fra et tilfeldig utvalg eksaminander.

§ 9-4. Det skal være minst to sensorer, hvorav minst en ekstern, ved bedømmelse av kandidatenes selvstendige arbeid i høyere grad, jf. universitets- og høyskoleloven § 3-9.

§ 9-5. Intern sensor vil normalt være emneansvarlig.

§ 9-6. Ved forfall skal instituttstyret selv oppnevne annen kvalifisert sensor, ekstern eller intern. Kravet om ekstern sensor skal ikke fravikes på grunn av forfall.

§ 9-7. Den som påtar seg eller er pålagt et sensoroppdrag, har plikt til å overholde bestemmelser i universitets- og høyskoleloven, denne forskrifts kap. 8, 9 og 10, samt instruks for sensorer ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

§ 9-8. Ved ny sensur som følge av klage, eller bytte av sensor som følge av uforutsett forfall, regnes sensurfristen fra det tidspunkt ny(e) sensor(er) er oppnevnt.

§ 9-9. Det skal skrives kontrakt mellom ekstern sensor og institutt om gjennomføring av sensuren.

Kap. 10. Bekjentgjøring av sensur

§ 10-1. Sensuren skal foreligge innen 3 uker (15 arbeidsdager) etter siste eksamen med mindre universitetsstyret selv har fastsatt en lengre frist.

For masteroppgave (30 studiepoeng) og masteroppgave (60 studiepoeng) er sensurfristen 6 uker (30 arbeidsdager) fra fastsatt innleveringsfrist med mindre universitetsstyret selv har fastsatt en lengre frist.

§ 10-2. Sensuren kunngjøres fra studieavdelingen.

§ 10-3. Eksaminandene er selv ansvarlige for å gjøre seg kjent med sensuren. UMB er ikke ansvarlig for eventuelle feil og misforståelser som oppstår ved muntlig beskjed om eksamensresultat.

Kap. 11. Karakterutskrift og vitnemål

§ 11-1. En student kan, etter anmodning, få karakterutskrift over samtlige avlagte, beståtte eksamener ved UMB. Karakterutskriften kan utstedes på bokmål, nynorsk eller engelsk.

§ 11-2. Vitnemål utstedes innen 2 måneder dersom studenten fyller kravene for å få graden.

Kap. 12. Hjelpemidler ved avsluttende skriftlig prøve

§ 12-1. Eksaminanden må selv ta med tillatte hjelpemidler. Dette gjelder ikke der UMB stiller hjelpemidler til disposisjon for eksaminanden. Tillatte hjelpemidler skal stå påført eksamensoppgavene. Det er ikke lov å ha med andre hjelpemidler enn det som er tillatt til vedkommende eksamen.

Eksaminanden er ansvarlig for at medbrakte hjelpemidler ikke inneholder ulovlige notater. Lån av tillatte hjelpemidler fra en eksaminand til en annen er ikke tillatt.

§ 12-2. Hjelpemidler som ikke har vært i vanlig bruk blant studentene i vedkommende emne, og som ikke kan stilles til disposisjon for alle under eksamen, skal ikke tillates.

§ 12-3. Hjelpemiddelkoder for det enkelte emne er angitt i emnebeskrivelsen. Det kan ikke tillates andre kombinasjoner av hjelpemidler enn de som er beskrevet av kodene.

§ 12-4. Brudd på hjelpemiddelbestemmelsene betraktes som fusk.

Kap. 13. Sykdom og andre særskilte grunner til fravær i forbindelse med eksamen

§ 13-1. Dersom en eksaminand ikke kan møte til eksamen på grunn av sykdom som er oppstått etter at trekkfristen for eksamensoppmelding er utløpt, må legeattest innleveres.

§ 13-2. Dersom en eksaminand på grunn av andre særskilte forhold omkring egen person er utelukket fra å gjennomføre eller fullføre eksamen, må dette dokumenteres på tilsvarende måte som ved sykdom.

§ 13-3. Når dokumentasjon framlegges som foreskrevet, teller ikke den aktuelle eksamen som forsøk.

Kap. 14. Fusk. Annullering av eksamen

§ 14-1. Fusk eller forsøk på fusk medfører at eksamen eller prøve for vedkommende eksaminand kan bli annullert. Fusk eller forsøk på fusk kan medføre bortvisning, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-7.

§ 14-2. UMBs klagemnd kan annullere eksamen eller prøve eller godkjenning av kurs, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-7.

Kap. 15. Adgang til å fremstille seg til samme eksamen flere ganger

§ 15-1. Det er adgang til å fremstille seg til samme eksamen inntil tre ganger, uansett om eksamen er bestått eller ikke. Dersom en eksaminand har bestått samme eksamen mer enn én gang, skal beste karakter gjelde, og bare denne skal fremgå av karakterutskrift og vitnemål.

§ 15-2. Eksaminander som melder seg opp til ny eksamen i emne(r) som tidligere er bestått, har ikke krav på å kunne følge undervisningen i emner med begrenset kapasitet, selv om det gis tillatelse til å gå opp til ny eksamen.

§ 15-3. En eksaminand som etter tre forsøk ikke har bestått eksamen, kan etter begrunnet søknad til studienemnda, etter innstilling fra faglærer, gis dispensasjon til å fremstille seg for eksamen en fjerde gang dersom ett av følgende vilkår foreligger:

- ved å bestå eksamen i emnet vil søkeren oppnå en godkjent fordypning nødvendig for bachelorgraden
- ved å bestå eksamen i emnet vil søkeren oppnå en grad ved UMB
- søkeren kan dokumentere sosiale eller personlige grunner til at eksamen i emnet ikke er oppnådd innen fastsatt tid.

§ 15-4. Eksaminand som har meldt seg opp til eksamen, kan trekke tilbake oppmeldingen, skriftlig eller elektronisk, innenfor nærmere angitte tidsfrister. En eksaminand som trekker seg senere enn angitt frist for avmelding til eksamen får «ikke møtt», og oppmeldingen regnes som forsøk.

Kap. 16. Skikkethetsvurdering i lærerutdanningene

§ 16-1. En student som utgjør en mulig fare for elevs rettigheter, sikkerhet og psykisk og fysisk helse, er ikke skikket for læreryrket jf. forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene.

§ 16-2. Saker som behandles i UMBs skikkethetsnemnd skal påføres innstilling og oversendes UMBs klagenemnd til avgjørelse etter reglene i universitets- og høyskoleloven, § 4–10. Det skal ikke utstedes lærervitnemål til en student som er funnet ikke skikket. Studenten kan utestenges fra lærerutdanningen i inntil 3 år. Ved kortere utestenging kan styret stille vilkår som må være oppfylt før lærerutdanningen gjenopptas.

§ 16-3. Vedtak om utestenging sendes til Samordnet opptak. Opplysningene skal inngå i et sentralt register. Vedtak om utestenging skal opplyse studenten om at studenten ikke kan søke eller ta i mot plass ved andre lærerutdanninger i utestengingsperioden.

Kap. 17. Klagebestemmelser

§ 17-1. Eksaminanden har rett til å kreve begrunnelse for karakteren og til å klage over karakterfastsettelse etter bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven § 5–3. Begrunnelse gis muntlig eller skriftlig etter sensors valg. Hvis sensorene i forbindelse med krav om begrunnelse finner at det kan være grunn til å endre den fastsatte karakteren, skal de gi uttrykk for dette i skriftlig begrunnelse for karakterfastsettelsen. Sensorene kan på dette tidspunkt opprettholde karakteren eller endre den opprinnelige karakterfastsettelsen til gunst for studenten.

§ 17-2. Ved klage på karakter foretas ny sensur med nye sensorer. Nye sensorer oppnevnes av instituttstyret selv. Studentens klage, Instruks for sensorer ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) og utarbeidet sensorveiledning oversendes de nye sensorene. Ny karakterfastsettelse kan skje til gunst eller ugunst for klager. Karakterfastsettelsen ved den nye sensureringen kan ikke påklages.

§ 17-3. For gruppearbeider der bare en del av gruppe medlemmene klager, skal et positivt utfall av ny sensur komme hele gruppen til gode. Et negativt utfall får kun gyldighet for klageren.

§ 17-4. Ved langsgående vurderinger er det klagerett når endelig karakter i emnet er kunngjort. Det kan klages på endelig karakter i emnet.

§ 17-5. For klager over formelle feil ved eksamen er UMBs klagenemnd klageinstans. Klager stiles og sendes til UMBs klagenemnd. Klagenemndas sekretariat videresender alle klager til vedkommende institutt og eventuelle andre enheter som har vært involvert i saksbehandlingen for uttalelse før nemnda behandler klagen, jf. pkt. 3–2 i retningslinjer for klagenemnda ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.

§ 17-6. Bedømmelse av muntlig prestasjon kan ikke påklages, jf. universitets- og høyskoleloven § 5–3.

Kap. 18. Sluttbestemmelser

§ 18-1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft f.o.m. 1. august 2006.

15. juni Nr. 1367 2006**Forskrift om studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.**

Fastsatt av styret ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) 15. juni 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-8, § 3-10 og § 4-2. Kunngjort 12. desember 2006.

Kap. 1. Forskriftens virkeområde

§ 1-1. Forskriften gjelder for studier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

Kap. 2. Myndighetsbestemmelser

§ 2-1. Studienemnda selv kan vedta utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

Kap. 3. Studieår og undervisningsinndeling

§ 3-1. Studieåret er inndelt på følgende måte:

Høstsemester:	
Semesterstart	ca. uke 33, mandag
Augustblokk	ca. uke 33, 34, 35, t.o.m. onsdag i uke 36
Blokkeksamen	ca. onsdag i uke 36
Tidspunkt for ny prøve/utsatt eksamen*	ca. torsdag og fredag i uke 36
Høstparallel	ca. f.o.m. mandag i uke 37 t.o.m. fredag i uke 49
Eksamensperiode	ca. uke 50-51
Semesterslutt	ca. uke 51, fredag
Vårsemester:	
Tidspunkt for ny prøve/utsatt eksamen	ca. uke 1
Semesterstart	ca. uke 2, mandag
Januarblokk	ca. uke 2, 3, 4 t.o.m. onsdag uke 5
Blokkeksamen	ca. onsdag i uke 5
Vårparallel	ca. f.o.m. torsdag i uke 5 t.o.m. fredag i uke 20
Eksamensperiode	ca. uke 21-22
Juniblokk	ca. uke 23-26, pluss uke 32
Blokkeksamen	ca. uke 26, fredag
Semesterslutt	ca. uke 26, fredag

* Tidspunktet for ny prøve/utsatt eksamen, ca. torsdag og fredag i uke 36, er i 2007 flyttet til lørdag 5. mai og lørdag 12. mai.

§ 3-2. Forventet studentarbeidsmengde ved UMB er 60 studiepoeng pr. år.

§ 3-3. Studienemnda fastsetter dato for immatrikulering.

§ 3-4. UMB har 2 demokratitimer pr. uke.

Kap. 4. Etablering og nedlegging av studieprogram og emner

§ 4-1. Universitetsstyret vedtar etablering og nedlegging av studieprogram etter forslag fra undervisningsutvalgene og tilråding fra studienemnda. Studienemnda selv kan fastsette endringer i et studieprograms struktur, dersom endringene gjelder mindre enn halvparten av de obligatoriske emnene, eller gjelder endringer som ikke er vesentlige i studieprogrammets struktur.

§ 4-2. Instituttene foreslår etablering og nedlegging av emner. Studienemnda godkjenner årlig emneporteføljen til det enkelte institutt.

§ 4-3. Undervisningen kan avlyses, hvis færre studenter er oppmeldt til et emne enn oppgitt som krav i emnebeskrivelsen.

Kap. 5. Studieplaner

§ 5-1. Studienemnda selv vedtar studieplaner for de enkelte studieprogram etter forslag fra undervisningsutvalgene.

§ 5-2. Studieplanen skal være beskrevet etter regler fastsatt av studienemnda.

Kap. 6. Emnebeskrivelser

§ 6-1. UMB utarbeider og gjør tilgjengelig en samlet oversikt over hvilke emner som tilbys. Emnene skal være beskrevet etter regler fastsatt av studienemnda.

§ 6-2. Instituttet godkjenner emnebeskrivelsene.

§ 6-3. Emnene skal være på minimum 5 studiepoeng og være et multiplum av 5 studiepoeng.

§ 6-4. Hvert emne skal ha et unikt og beskrivende navn.

§ 6-5. Emnene skal ha emnekoder etter følgende modell; en kombinasjon av 3 eller 4 bokstaver og 3 tall. Første siffer viser nivå på emnet. Bokstavene bestemmes av instituttene, og bør være logiske i forhold til faglig innhold.

Kap. 7. Utdanningsplaner

§ 7-1. Studenter, som blir tatt opp til studier av 60 studiepoengs omfang eller mer, skal i samarbeid med UMB inngå en individuell utdanningsplan i løpet av første semester. Utdanningsplanen består av en generell og en individuell del.

§ 7-2. Generell del. Utdanningsplanen skal inneholde informasjon om bestemmelser knyttet til institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens ansvar og forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter, og hvilke konsekvenser brudd på dette kan medføre.

§ 7-3. Individuell del. Av utdanningsplanen skal det framgå hvilket studieprogram studenten er tatt opp til. Utdanningsplanen skal vise innholdet og progresjonen i den planlagte utdanningen for studenten, herunder når et eventuelt delstudium i inn- eller utland skal gjennomføres.

§ 7-4. Utdanningsplanen kan revideres og skal bekreftes av studenten hvert semester innen frister fastsatt av studienemnda.

§ 7-5. Studenter som har studierett og er registret som student ved UMB, kan søke studiepermisjon for hele semestre i opptil ett år. Søknader om permisjon ut over ett år, kan innvilges ved for eksempel sykdom, svangerskap, for å avtjene verneplikt eller siviltjeneste, eller annen viktig årsak. Søknad om studiepermisjon sendes til og innvilges av undervisningsutvalget ved det institutt med ansvar for studieprogrammet studenten er registrert ved.

§ 7-6. Ved permisjon mister studenten rettigheter i forhold til allerede valgte emner hvor studenten har fått bekreftet plass.

Kap. 8. Obligatoriske aktiviteter

§ 8-1. Obligatoriske aktiviteter er arbeider som skal godkjennes og som er utført av studenten mens undervisningen i emnet pågår (jf. utfyllende bestemmelser til kap. 3 i forskrift om eksamen ved Universitetet for miljø- og biovitenskap). Aktiviteter kan godkjennes underveis i undervisningsperioden eller etter at undervisningen i emnet er over. Obligatorisk aktivitet kan omfatte en eller flere deler og kan eksempelvis være:

- skriftlige eller muntlige prøver arrangert lokalt
- prosjektoppgaver
- obligatoriske innleveringsoppgaver
- laboratorieøvelser
- objektsamlinger
- ekskursjonsdeltagelse og ev. rapport
- praksis og ev. praksisrapport
- obligatorisk frammøte.

§ 8-2. Obligatorisk praksis må registreres som eget emne i utdanningsplanen. UMB har ansvar for å finne relevant praksisplass.

Kap. 9. Utferder og annen undervisning

§ 9-1. Utferder kan settes opp som et selvstendig studiepoenggivende emne.

§ 9-2. Utferder av flere dagers varighet skal normalt legges til blokkperioder.

§ 9-3. Studenter som har obligatoriske utferder skal få dekket merkostnader til transport og overnatting av emneansvarlig institutt.

Kap. 10. Frie emner

§ 10-1. Før en student begynner et fritt emne, skal det utformes en avtale mellom studenten og instituttet, som ansvarlig institutt for emnet skal godkjenne. Avtalen skal inneholde nivå, evalueringsform, framdriftsplan og ansvarsforhold, både i forhold til veiledning i den skriftlige delen av oppgaven, og også for eventuelt laboratoriearbeid og omfanget av arbeidet.

Kap. 11. Delstudium ved annet lærested

§ 11–1. I det ordinære studiet ved UMB har studenten mulighet for delstudium ved et annet lærested i inn- og utlandet. Delstudium vil si et eller flere emner som inngår i utdanningsplanen, herunder også praksis, fritt emne og gradsoppgaver som sensureres ved UMB. Studieoppholdet må være forhåndsgodkjent av instituttet før utreisen.

Etter tilbakekomst til UMB må studenten søke instituttet om en endelig godkjenning av emnene.

§ 11–2. UMB skal legge forholdene til rette for delstudier i utlandet gjennom å gi generell veiledning vedrørende samarbeidsavtaler, finansieringsmuligheter og forsikringsordning.

Kap. 12. Gradsoppgaver

§ 12–1. I bachelorgraden kan det inngå et selvstendig arbeid av 15 studiepoengs omfang (bacheloroppgave).

I mastergrad av 120 og 300 studiepoengs omfang skal det inngå selvstendig arbeid (masteroppgave).

Det selvstendige arbeidet kan være et av følgende:

- Masteroppgave – 30 studiepoengs omfang
- Masteroppgave – 60 studiepoengs omfang.

§ 12–2. Gradsoppgaven på bachelornivå skal vise forståelse, selvstendighet og være en faglig fordypning innen gradens fagområde.

§ 12–3. Gradsoppgaven på masternivå skal vise forståelse, refleksjon, modenhet og analytisk evne. Oppgaven skal være en opplæring i å kunne identifisere problemer innenfor et fagområde i studiet og analysere og behandle disse på en vitenskaplig måte, samt å kunne produsere en skriftlig vitenskaplig oppgave om dette.

Omfang av gradsoppgaven på masternivå fastsettes i studieplanen for det enkelte studieprogram jf. § 12–1.

Masteroppgaven – 30 studiepoeng skal diskuteres ved muntlig eksamen, jf. kap. 6 i forskrift om eksamen ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. Eksamen kan i tillegg inneholde et spesialpensum.

Masteroppgave – 60 studiepoeng skal diskuteres ved muntlig eksamen, jf. kap. 6 i forskrift om eksamen ved Universitetet for miljø- og biovitenskap. Eksamen skal i tillegg inneholde et spesialpensum.

§ 12–4. Ansvarlig institutt oppnevner hovedveileder og eventuelle tilleggsveiledere til gradsoppgaven. Veilederne forplikter seg til å gi studenten en faglig og metodisk kritikk av arbeidet.

Kap. 13. Studieretten

§ 13–1. Den som har akseptert tilbud om studieplass, tildeles studierett ved UMB. Rettigheter tilknyttet et studieprogram er for eksempel rett til undervisning, smågruppeundervisning, tilgang til nødvendige hjelpemidler, laboratoriekurs og organisert veiledning.

§ 13–2. Studenter med studierett ved UMB plikter å registrere seg hvert semester innen kunngjorte frister.

For studenter som har inngått en utdanningsplan, skal registreringen fastsette og bekrefte opplysningene i utdanningsplanen for inneværende semester.

For andre studenter gjelder en tilsvarende plikt til å registrere seg.

Registreringen gir adgang til de ressursene UMB tilbyr for at studenten skal kunne gjennomføre sine emner dette semesteret.

§ 13–3. Studieretten til det studieprogram studenten er tatt opp til, termineres:

- når studenten oppfyller kravene for tildeling av vitnemål for fullført grad
- dersom det i løpet av ett år ikke har funnet sted aktivitet i form av avlagte studiepoeng, innvilget permisjonssøknad eller delstudier i utlandet
- når studenten selv skriftlig bekrefter at han/hun trekker seg fra studieprogrammet før det er fullført.

Studenter som er tatt opp til enkeltemner får en begrenset studierett i opp til ett år utover normert tid for emnene.

Den som har mistet studieretten, kan søke om nytt opptak.

Kap. 14. Informasjonsspråk

§ 14–1. UMB forplikter seg til å gi informasjon om alle reglement, studier og emner på norsk og engelsk.

Kap. 15. Reduksjon i studiepoeng

§ 15–1. Studenter som avlegger eksamen i emner som faglig overlapper hverandre helt eller delvis, får redusert sin samlede studiepoengsum for de aktuelle emnene. Omfanget av reduksjonen vedtas av instituttene etter forslag fra de institutt som tilbyr emnene, og skal framgå av emnebeskrivelsen.

Kap. 16. Godkjenning av utdanning tatt ved annen institusjon

§ 16–1. Grad, emne eller emnegruppe fra en annen institusjon som skal erstatte tilsvarende emne eller emnegruppe ved UMB, skal godskrives studenten med samme antall studiepoeng med de begrensninger som er nedfelt i forskrift

om krav til bachelorgraden ved Universitetet for miljø- og biovitenskap i § 4–2 og i tilsvarende krav til mastergraden.

UMB skal påse at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold, jf. § 3–5 i universitets- og høyskoleloven.

Kap. 17. Overgang til annet studieprogram

§ 17–1. Studenter kan søke overgang til annet studieprogram.

Kap. 18. Privatister og gjestestudenter

§ 18–1. Privatistenes rettigheter ved UMB er begrenset til deltakelse i offentlige forelesninger og adgang til å gå opp til eksamen i samsvar med lov om universiteter og høyskoler. Med forelesning menes formidling av kunnskap til den samlede studentgruppen på emnet, og hvor deltakernes egenaktivitet som hovedregel er begrenset til enkeltspørsmål og kommentarer. Det instituttet som har ansvar for emnet, kan gi privatister adgang til undervisning som ikke er offentlig.

§ 18–2. Privatister kan nektes adgang til eksamen dersom det i emnebeskrivelsen er fastsatt krav om obligatorisk undervisning, praksis og innleveringsoppgaver. I tillegg må dette være en del av formålet med utdanningen og være en så vesentlig kompetanse at den ikke kan prøves ved ordinær eksamen.

§ 18–3. Privatister må melde seg til eksamen innen fastsatt frist. Dokumentasjon av generell og eventuell spesiell studiekompetanse må vedlegges oppmeldingen.

§ 18–4. Styret selv kan fastsette at privatister skal betale eksamensavgift – jf. universitets- og høyskolelovens § 3–10. Eventuell eksamensavgift må være betalt innen fastsatt frist for at privatister skal få adgang til eksamen.

§ 18–5. Privatister betaler semesteravgift i samsvar med bestemmelser i lov om organisering av velferd for elever og studenter, med forskrifter. Privatister som har betalt semesteravgift, har krav på studiekort og semesterkort som viser at avgiften er betalt. For privatister skal semesterkortet påføres merknad om at vedkommende bare har eksamensrett etter universitets- og høyskolelovens § 3–10.

§ 18–6. Gjestestudenter som er på UMB ifølge en avtale, har samme rett som ordinære studenter til å følge undervisning og ta eksamen.

Kap. 19. Overgangsordninger mellom gammel og ny gradsstruktur

§ 19–1. Studenter som 1. august 2003 eller senere oppfyller kravene til bachelor- og mastergradene, tildeles disse. Fra og med 1. juli 2005 gis det ikke lenger anledning til å fullføre studiet som cand.mag. ved UMB.

§ 19–2. En student kan ikke tildeles både bachelorgraden og den tidligere cand.mag.-graden (t.o.m. 30. juni 2005) på grunnlag av samme utdanning/studium, selv om grunnlaget for tildeling av cand.mag.-graden i omfang gikk ut over grunnlaget for tildeling av bachelorgraden.

§ 19–3. Studenter som 1. august 2003 har gjennomført studier og avlagt eksamen i vesentlige deler av studiet (definert ved at alle obligatoriske eksamener er avlagt eller avtale om gjennomføring av hovedfagoppgave er inngått), gis anledning til å fullføre cand.agric., sivilingeniør eller cand.scient. frem til 30. juni 2007. Fra 1. juli 2007 er disse gradene opphevet.

Kap. 20. Bortvisning og utestenging

§ 20–1. En student som tross skriftlig advarsel fra universitetsstyret, gjentatte ganger opptrer på en måte som virker grovt forstyrrende for medstudenters arbeid eller for virksomheten ved institusjonen ellers, kan etter vedtak av UMBs klagenemnd bortvises fra nærmere bestemte områder ved institusjonen for inntil ett år. Hvis en student etter skriftlig advarsel fra universitetsstyret fortsatt ikke respekterer slik bortvisning, kan UMBs klagenemnd utestenge ham eller henne fra studiet inntil ett år.

§ 20–2. Vedtak om bortvisning eller utestenging treffes med minst to tredelers flertall. Vedtak om slik reaksjon kan påklages av studenten etter reglene i forvaltningsloven. Departementet eller særskilt klageorgan oppnevnt av dette, er klageinstans.

Kap. 21. Sluttbestemmelser

§ 21–1. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft f.o.m. 1. august 2006.

15. juni Nr. 1368 2006**Forskrift om opptak ved Universitetet for miljø- og biovitenskap.**

Fastsatt av styret ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) 15. juni 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-6 og § 3-7. Kunngjort 12. desember 2006.

Kap. 1. Forskriftens virkeområde

§ 1-1. Forskriften omfatter alle opptak som gir studierett ved Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB)

Kap. 2. Opptaksrammer og regulering

§ 2-1. Opptaksrammene for de enkelte studieprogrammene fastsettes av universitetsstyret.

*Kap. 3. Opptakskomiteer***§ 3-1. Sentral opptakskomiteé**

Det nedsettes en sentral opptakskomiteé som er ansvarlig for opptaket. Komiteen skal bestå av tre representanter fra UMBs studieprogram og to fra studienemnda. Av studienemndas representanter skal det være en studentrepresentant og en representant for de vitenskapelig tilsatte.

Den sentrale opptakskomiteen skal totalt ha minst to studenter. Studieavdelingen er saksbehandlende organ for den sentrale opptakskomiteen.

§ 3-2. Opptakskomiteer – mastergrad

Ved opptak til mastergrad skal hvert undervisningsutvalg nedsette en opptakskomiteé med minst 4 medlemmer, hvorav minst 2 studenter. Komiteen skal vurdere om søkerne er kvalifiserte.

Kap. 4. Opptak til grunnstudier

§ 4-1. Regler for opptak til grunnstudier gjennom Samordnet opptak fastsettes av departementet.

§ 4-2. Ved søknad gjennom Samordnet opptak gjelder de nasjonale frister fastsatt av departementet for søknad, ettersending av dokumentasjon og svarfrist ved tilbud om studieplass.

§ 4-3. Regler for opptak til grunnstudier utenom Samordnet opptak fastsettes av universitetsstyret etter tilråding fra studienemnda.

Kap. 5. Opptak til høyere grads studier

§ 5-1. For opptak til 2-årig masterprogram og høyere årstrinn av 5-årig masterprogram kreves at søkeren har bachelorgrad, cand.mag.-grad eller har gjennomført tilsvarende studieløp med minst 180 studiepoengs omfang. Studienemnda kan, etter nærmere regler, gjøre unntak fra denne bestemmelsen.

§ 5-2. Det fastsettes i studieplanen for det enkelte masterprogram hvilke fagkrav som gjelder for opptak.

§ 5-3. Ved opptak rangeres søkerne etter vektning og relevans fra tidligere utdanning. Vitnemål fra utenlandske søkere konverteres i tråd med ECTS-reglene.

§ 5-4. Det kreves dokumentert kunnskap i engelsk for opptak på alle masterprogram. For norskspråklige masterprogram kreves i tillegg dokumenterte kunnskaper i norsk.

§ 5-5. Opptak til masterprogram samordnes. Det kan søkes på inntil fem studieprogram i prioritert rekkefølge.

§ 5-6. Studienemnda kan innføre kvoteregulering av opptak.

§ 5-7. Frister for søknad, ettersending av dokumentasjon og svarfrist ved tilbud om studieplass fastsettes av studienemnda.

Kap. 6. Opptak til forskerutdanning (Ph.D.)

§ 6-1. Regler for opptak til forskerutdanning (Ph.D.) fastsettes av universitetsstyret.

Kap. 7. Opptak til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

§ 7-1. For å bli tatt opp til PPU må søkeren dokumentere kompetanse som kvalifiserer for undervisning og formidling innen naturfag eller naturbruk, eller en kombinasjon av disse.

§ 7-2. Opptak forutsetter tilgang til datamaskin med tilkobling til Internett.

§ 7-3. Frister for søknad, ettersending av dokumentasjon og svarfrist ved tilbud om studieplass fastsettes av studienemnda.

Kap. 8. Opptak til enkeltemner

§ 8-1. Ved opptak til enkeltemner gjelder de generelle krav for opptak til grunnstudier (kap. 4, § 4-1).

§ 8-2. Studienemnda kan fastsette tilleggskrav etter tilråing fra vedkommende undervisningsutvalg.

Kap. 9. Opptak til videreutdanning

§ 9-1. Ved opptak til videreutdanning gjelder de generelle krav for opptak til grunnstudier (kap. 4, § 4-1).

§ 9-2. Frister for søknad, ettersending av dokumentasjon og svarfrist ved tilbud om studieplass fastsettes av Senter for etter- og videreutdanning (SEVU).

Kap. 10. Opptak til etterutdanning

§ 10-1. Det gjelder ingen særskilte krav til opptak på etterutdanningskurs.

§ 10-2. Frister for påmelding fastsettes av Senter for etter- og videreutdanning (SEVU).

Kap. 11. Opptak av gjestestudenter

§ 11-1. Kravene ved opptak av gjestestudenter bestemmes gjennom avtaler mellom samarbeidende institusjoner og Universitetet for miljø- og biovitenskap.

Kap. 12. Utsettelse med å begynne på studiet (reservert studieplass)

§ 12-1. Søkere som er tatt opp som student ved Universitetet for miljø- og biovitenskap kan få ett års utsettelse med å begynne på studiet grunnet sykdom, svangerskap, for å avtjene verneplikt eller siviltjeneste eller annen vektig årsak.

Kap. 13. Klage

§ 13-1. Søker har klagerett på vedtak om opptak til studium i henhold til forvaltningslovens bestemmelser. Klagefristen er 3 uker, jf. § 29 i forvaltningsloven.

Kap. 14. Sluttbestemmelser

§ 14-1. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft f.o.m. opptak til studieåret 2006/2007.

24. nov. Nr. 1369 2006**Forskrift om endring i forskrift om bingo.**

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 24. november 2006 med hjemmel i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 3. Kunngjort 12. desember 2006.

I

I forskrift 30. november 2004 nr. 1528 om bingo gjøres følgende endring:

§ 32 skal lyde:

Tillatelse til oppstilling av bingoautomater kan bare gis dersom politiet finner at kontrollen med spillet kan ivaretas på en betryggende måte. Tillatelse kan ikke gis varighet ut over 30. juni 2007. For bingoautomatene stilles det krav om at minimum 30% av overskuddet skal tilføres oppstillende lag eller forening.

II

Endringen trer i kraft straks.

24. nov. Nr. 1370 2006**Forskrift om endring i forskrift om lotterivirksomhet om bord på norske skip i rute mellom norsk og utenlandsk havn.**

Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 24. november 2006 med hjemmel i lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. § 3. Kunngjort 12. desember 2006.

I

I forskrift 17. desember 2004 nr. 1777 om lotterivirksomhet om bord på norske skip i rute mellom norsk og utenlandsk havn gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd første punktum skal lyde:

For rederier som har lotterivirksomhet, og som har rapportert dette til Lotteri- og stiftelsestilsynet i løpet av 2004, trer forskriften først i kraft fra 1. juli 2007.

II

Endringen trer i kraft straks.

6. des. Nr. 1371 2006

Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).

Fastsatt av Vegdirektoratet 6. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 12. desember 2006.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endring:

§ 7–2 skal lyde:

§ 7–2. *Reparasjon, ombygging og oppbygging av kjøretøy*

1. *Definisjoner*

1.1 *Understell*: Den komplette enhet bestående av ramme eller underdel (bunn) i selvbærende karosseri, for- og bakstillinger, hjul, styreinnetning, motor og drivverk.

1.2 *Karosseri*: Den enhet som sammen med understellet utgjør det komplette kjøretøy.

1.3 *Ramme*: Den bærende enhet som karosseriet samt for- og bakstilling, hjul, styreinnetning, motor og drivverk er montert til.

1.4 *Selvbærende karosseri*: Karosseri hvor bunn og overdel er bygd i ett, som er spesielt forsterket og som for- og bakstilling, hjul, styreinnetning, motor og drivverk kan monteres direkte til – eventuelt via korte rammeseksjoner – uten at særskilt ramme under hele kjøretøyet er nødvendig.

1.5 *Hovedkomponenter på motorsykkkel*: Motorsykkkel består av to hovedkomponenter:

– ramme

– motor.

1.6 *Reparasjon*: Utbedringer av slitasjemangler, karosseri- og rustskader mv., herunder utskifting av deler og komponenter, som kan anses som vanlig vedlikehold og som ikke er å anse som ombygging eller oppbygging, jf. pkt. 1.7 og 1.8.

1.7 *Ombygging*: Forandringer som medfører at kjøretøyets tekniske spesifikasjoner, utseende mv. blir endret i forhold til den utførelse kjøretøyet hadde ved første gangs registrering i riket, eventuelt i forhold til den utførelse det senere er godkjent med av godkjenningmyndigheten, men hvor endringen ikke er av større omfang enn at kjøretøyet som helhet anses som samme kjøretøy som det opprinnelige kjøretøyet.

1.8 *Oppbygging*: Produksjon/sammensetning av kjøretøy av nye og/eller brukte deler, av to eller flere kjøretøyer, eller av deler og kjøretøy som nevnt i kombinasjon, til et kjøretøy som tidligere ikke har vært godkjent i riket.

2. *Reparasjon av kjøretøy*

2.1 Kjøretøy skal framstilles for regionvegkontoret til ny godkjenning etter reparasjon av omfattende skade i forbindelse med kollisjon, utforkjøring e.l.

2.2 Kjøretøyet anses som reparert bl.a. når:

2.2.1 karosseri til kjøretøy med ramme (ikke selvbærende karosseri) blir skiftet ut med karosseri av samme type og det ikke foretas omfattende utskifting av deler og komponenter for øvrig.

2.2.2 ramme skiftes ut med ramme av samme type uten at det foretas omfattende utskifting av deler og komponenter for øvrig.

2.2.3 en forpart og en bakpart fra to kjøretøy med selvbærende karosseri av identisk type sammenføyes, og det ikke foretas omfattende utskifting av deler og komponenter for øvrig.

2.2.4 én av hovedkomponentene på motorsykkkel, motor eller ramme, repareres eller skiftes ut med identiske deler på motorsykkkel. Dette gjelder uavhengig av om det tidligere er godkjent ombygging av den andre hovedkomponenten.

3. *Ombygging av kjøretøy*

3.1 Kjøretøy skal framstilles for regionvegkontoret til ny godkjenning dersom det foretas ombygging eller endring av kjøretøyet som gjør at det ikke lenger er i samsvar med vognkortet. Det samme gjelder andre

- ombygginger eller endringer av kjøretøy som har betydning for trafikksikkerheten, eksempelvis i bærende konstruksjoner, styring, forstilling, bremses mv.
- 3.2 Kjøretøy anses som ombygd bl.a. når:
- 3.2.1 personbil (M1) ominnredes til varebil (N1), og omvendt.
- 3.2.2 karosseri til kjøretøy med chassisramme (ikke selvbærende karosseri) skiftes ut med karosseri av samme eller tilnærmet samme type, f.eks. 4-dørs til 2-dørs, og det ikke foretas omfattende ombygging eller utskifting av deler og komponenter for øvrig. Det forutsettes at karosseriet det skiftes til passer rett på rammen, uten modifikasjon av festepunkter og lignende.
- 3.2.3 det monteres ekstra aksel, og det ikke foretas omfattende utskifting av deler og komponenter for øvrig.
- 3.2.4 én av hovedkomponentene på motorsykkel, motor eller ramme, bygges om eller skiftes ut med ikke-identiske deler. Denne hovedkomponenten kan bygges om eller skiftes ut flere ganger.
- 3.3 Ved ombygging som innebærer at kjøretøyet faller inn under definisjonen for annen kjøretøygruppe, skal kjøretøyet registreres/omregistreres til den gruppe som kjøretøyet i ombygd utførelse hører inn under.
4. *Oppbygging av kjøretøy*
- 4.1 Kjøretøy som er oppbygd, skal før det tas i bruk, fremstilles for regionvegkontoret for godkjenning.
- 4.2 Kjøretøyet anses som oppbygd bl.a. når:
- 4.2.1 karosseri til kjøretøy med ramme (ikke selvbærende karosseri) blir skiftet ut samtidig eller i forbindelse med omfattende utskiftning av andre deler og komponenter f.eks. rammen.
- 4.2.2 karosseri til kjøretøy med ramme skiftes ut med karosseri av annen utførelse, og/eller når karosseriet det skiftes til ikke passer rett på rammen uten modifikasjon av festepunkter og lignende.
- 4.2.3 selvbærende karosseri er skiftet.
- 4.2.4 ramme er skiftet ut samtidig eller i forbindelse med at omfattende utskifting av andre deler og komponenter er foretatt.
- 4.2.5 begge hovedkomponentene på motorsykkel, motor og ramme, bygges om eller skiftes ut med ikke-identiske deler.
- 4.3 Ved godkjenning av oppbygd kjøretøy skal de tekniske krav som er angitt i denne forskrift og som gjelder for kjøretøy som registreres første gang i riket på angjeldende tidspunkt, legges til grunn for godkjenningen. Dog kan oppbygd kjøretøy fritas for vesentlige destruktive prøver, som f.eks. kollisjonsprøver, dersom relevant dokumentasjon kan fremlegges fra kompetent, uavhengig laboratorium eller tilsvarende for at kjøretøyet oppfyller de krav som skulle vært kontrollert ved slike prøver.
- 4.4 Dersom Toll- og avgiftsdirektoratet har gitt fritak for oppbyggingsavgift fordi det dreier seg om oppbygging etter skade, og det oppbygde kjøretøy er av samme type som det opprinnelige kjøretøy, bortfaller kravet i pkt. 4.3.
5. *Understellsnummer*
- 5.1 Når reparasjon eller ombygging av kjøretøy vil medføre at kjøretøyets understellsnummer blir beskadiget eller fjernet, skal kjøretøyet før reparasjon påbegynnes, og etter at reparasjon er utført, men før kjøretøyet på nytt tas i bruk, fremstilles for regionvegkontoret. Etter nærmere avtale mellom regionvegkontoret og vedkommende verksted, person, firma mv. som skal utføre reparasjonen, kan dog erklæring fra den som utfører reparasjonen om at understellsnummeret er blitt beskadiget eller fjernet, godtas ved den etterfølgende kontroll/godkjenning uten at kjøretøyet på forhånd er fremstilt for regionvegkontoret. Slik avtale må eventuelt inngås før reparasjonen påbegynnes.
- 5.2 Ved reparasjon eller ombygging av kjøretøy som har medført at kjøretøyets understellsnummer er blitt beskadiget eller fjernet, skal kjøretøyets opprinnelige understellsnummer angis på nytt ved preging eller tilsvarende i rammen/karosseriet.
- Hvis rammen/karosseriet i forbindelse med reparasjon og/eller ombygging blir skiftet, angis på samme måte kjøretøyets opprinnelige understellsnummer. Har den/det innsatte ramme/karosseri annet understellsnummer innpreget fra før, skal dette samtidig overstrekes på en slik måte at det fortsatt er leselig.
- 5.3 Ved ombygging av motorsykkel skal hovedkomponentene motor og ramme utstyres med et varig identifikasjonsnummer, dersom de ikke er utstyrt med dette. Det påhviler den som fremstiller kjøretøyet for godkjenning å dokumentere benyttede hovedkomponenters opprinnelse, ved fremleggelse av registreringsdokumenter, kvitteringer eller lignende.
- 5.4 Oppbygd kjøretøy skal utstyres med understellsnummer.
- 5.4.1 Understellsnummer for enkelt kjøretøy tildeles av regionvegkontoret. Nummeret skal i alminnelighet være samme bokstav-/sifferkombinasjon som i kjøretøyets kjennemerke.
- 5.4.2 Understellsnummer ved produksjon av flere kjøretøy tildeles av produsenten. I spesielle tilfelle kan dog forholdes i samsvar med pkt. 5.3.1. Hvis ramme/karosseri som kjøretøyet er bygd opp av har understellsnummer innpreget fra før, skal dette overstrekes på en slik måte at det fortsatt er leselig, når annet understellsnummer blir tildelt.

- 5.4.3 Understallsnummer skal være angitt ved preging eller tilsvarende i rammen eller i egnet del i bærende konstruksjon når kjøretøyet ikke har ramme. Det skal være plassert slik at det er godt synlig og utført slik at det vanskelig kan fjernes eller endres.
- 5.4.4 Det påhviler eieren av kjøretøyet å føre bevis for at kjøretøyets identitetsmerking (understallsnummer, typebetegnelse mv.) er riktig, når det oppstår tvil om dette.
6. *Registreringsdokumenter*
- 6.1 Når registrert kjøretøy har fått understallsnummer innpreget ifølge bestemmelsene i pkt. 5.1 skal det gjøres anmerking om forholdet på registerkortet og i anmerkningsrubrikken i vognkortet. For avregistrert kjøretøy gjøres anmerking på registerkortet. Tilsvarende anmerkninger gjøres også om andre forhold som vil ha betydning under senere kontroller.
- 6.2 Når registrert kjøretøy etter ombygging er endret slik at det ikke lenger er i samsvar med det som er angitt på registreringskortet og i vognkortet, rettes registreringskortet, og det utstedes nytt vognkort, samtidig som Motorvognregisteret tilsendes melding på blankett nr. 227a. For avregistrert kjøretøy rettes registreringskortet.
- 6.3 Oppbygd kjøretøy meldes til registrering på ny blankett nr. 221 (opprettet nytt registerkort). Oppbygd kjøretøy som oppfyller betingelsene i pkt. 4.4 skal beholde sitt opprinnelige registreringsår, men oppbyggingsåret anmerkes i vognkortet.
- For kjøretøy som er oppbygd her i landet, kreves ikke at blanketten er stemplet av tollvesenet. I stedet skal framlegges særskilt bevis for at oppbyggingsavgift er betalt i den utstrekning det er fastsatt at slik avgift skal svares.
7. *Krav om dokumentasjon*
- For kjøretøy som repareres/ombygges/oppbygges slik at vitale deler på kjøretøyet – ramme, karosseri, bremses, lysutstyr, styring, motor, fjærer, støtdempere, felger, dekk osv. – avviker fra den utførelsen som er foreskrevet eller tillatt av kjøretøyfabrikanten og/eller fra den utførelse som kjøretøyet hadde ved første gangs registrering i riket, skal det fremlegges dokumentasjon fra kjøretøyfabrikanten eller fra kompetent, uavhengig laboratorium for at de benyttede deler er egnet og at kjøretøyet etter reparasjonen/ombyggingen/oppbyggingen har tilfredsstillende kjøreegenskaper og vil tåle de påkjenninger det kan regnes med å bli utsatt for.
- Slik dokumentasjon som nevnt i første ledd, kreves ikke dersom kjøretøyet på de aktuelle punkter med rimelighet kan kontrolleres av regionvegkontoret.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

8. des. Nr. 1372 2006

Forskrift om endring i forskrift om materielle konkurranseregler i EØS-avtalen.

Fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet 8. desember 2006 med hjemmel i lov 5. mars 2004 nr. 11 om gjennomføring og kontroll av EØS-avtalens konkurranseregler mv. (EØS-konkurranseloven) § 5, jf. delegeringsvedtak 16. april 2004 nr. 630. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIV nr. 11e (forordning (EF) nr. 1459/2006). Kunngjort 12. desember 2006.

I

I forskrift 4. desember 1992 nr. 964 om materielle konkurranseregler i EØS-avtalen gjøres følgende endring:

Del II. Kapittel XIII skal lyde:

Kapittel XIII. Om anvendelse av EØS-avtalens artikkel 53 nr. 3 på visse grupper av avtaler og samordnet opptreden når det gjelder tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer på ruteflyginger og fordeling av tidsluker i lufthavnene¹

¹ EØS-avtalens artikler er gjennomført i norsk rett ved lov 27. november 1992 nr. 109 om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) m.v. Endringene i dette kapittel ved forskrift 8. desember 2006 nr. 1372 svarer til EØS-avtalens vedlegg XIV pkt. G nr. 11e inntatt ved EØS-komiteens beslutning nr. 153/2006 og rådsforordning (EF) nr. 1459/2006 av 28. september 2006, kunngjort i EUT L 272 av 3.10.2006 s. 3.

[I henhold til EØS-avtalen protokoll 1 punkt 1 er EF-forordningens innledning ikke tilpasset med sikte på EØS-avtalen. Innledningen er imidlertid relevant i den utstrekning den er nødvendig for en riktig fortolkning og anvendelse av forskriftens bestemmelser innenfor EØS-avtalens ramme. Innledningen gjengis derfor nedenfor:

*KOMMISJONEN FOR EUROPEISKE FELLESKAP HAR –
under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,
under henvisning til rådsforordning (EØF) nr. 3976/87 av 14. desember 1987 om anvendelse av traktatens artikkel 85 nr. 3 på visse grupper av avtaler og samordnet opptreden innen lufttransport,¹ særlig artikkel 2,*

etter offentliggjøring av utkast til denne forordning,²

etter samråd med Den rådgivende komité for konkurransesaker og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Siden 1. mai 2004 har lufttransportsektoren vært omfattet av de alminnelige bestemmelsene i rådsforordning (EF) nr. 1/2003 av 16. desember 2002 om gjennomføring av konkurransereglene fastsatt i traktatens artikkel 81 og 82.³
- 2) I henhold til forordning (EF) nr. 1/2003 skal avtaler som omfattes av traktatens artikkel 81 nr. 1 og som oppfyller vilkårene i artikkel 81 nr. 3, ikke være forbudt, uten at det kreves vedtak om dette på forhånd. I prinsippet må foretak og sammenslutninger av foretak nå på egen hånd vurdere hvorvidt deres avtaler, samordnede opptreden og beslutninger er forenlige med traktatens artikkel 81.
- 3) Forordning (EØF) nr. 3976/87 gir Kommisjonen myndighet til å anvende traktatens artikkel 81 nr. 3 ved forordning på visse grupper av avtaler, beslutninger eller samordnet opptreden som direkte eller indirekte er knyttet til yting av lufttransporttjenester på ruter mellom lufthavner i Fellesskapet og på ruter mellom Fellesskapet og tredjestater.
- 4) Avtaler, beslutninger eller samordnet opptreden med hensyn til konsultasjoner om tariff for transport av passasjerer på ruteflyginger og fordeling av tidsluker og fastsettelse av ruteplaner i lufthavnene kan begrense konkurransen og påvirke handelen mellom medlemsstater.
- 5) Ettersom slike avtaler, beslutninger eller samordnet opptreden kan være fordelaktige for transportbrukerne og/eller luftfartsselskapene, ble det ved kommisjonsforordning (EØF) nr. 1617/93 av 25. juni 1993 om anvendelse av traktatens artikkel 85 nr. 3 på visse grupper av avtaler, beslutninger og samordnet opptreden som gjelder felles planlegging og samordning av ruteplaner, felles drift, tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer og gods ved ruteflyging og fordeling av tidsluker i lufthavnene⁴ erklært at traktatens artikkel 81 nr. 1 ikke får anvendelse på blant annet visse avtaler, beslutninger eller samordnet opptreden som gjelder tariffkonsultasjoner og konsultasjoner om fordeling av tidsluker i lufthavner for flyginger mellom lufthavner i Fellesskapet. Forordning (EØF) nr. 1617/93 utløp 30. juni 2005.
- 6) Kommisjonen innledet i juni 2004 en høring om revisjonen av forordning (EØF) nr. 1617/93 med sikte på å avgjøre om gruppeunntaket burde oppheves, opprettholdes i sin opprinnelige form eller få utvidet sitt virkeområde. Kommisjonen fikk svar fra medlemsstater, luftfartsselskaper, reisebyråer og forbrukergrupper.
- 7) I lys av resultatene av høringen og ordningen med direkte anvendelig unntak innført ved forordning (EF) nr. 1/2003 er det ikke tilstrekkelig grunn til fortsatt å erklære ved forordning at artikkel 81 nr. 1 ikke får anvendelse på konsultasjoner om fordeling av tidsluker og avtaler om fastsettelse av ruteplaner i lufthavnene, eller på tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer med bagasje på ruteflyginger mellom lufthavner i Fellesskapet. Luftfartsindustrien bør imidlertid få tilstrekkelig tid til å tilpasse seg til den nye situasjonen og til på egen hånd å vurdere hvorvidt dens avtaler og opptreden er forenlige med traktatens artikkel 81 og om nødvendig å endre dem. Ettersom forordning (EØF) nr. 1617/93 allerede har utløpt, må det vedtas en ny gruppeunntaksforordning for en overgangsperiode.
- 8) Ordninger for fordeling av tidsluker og fastsettelse av ruteplaner i lufthavnene kan føre til en mer effektiv utnyttelse av lufthavnkapasiteten og luftstrømmet, lette flygekontrollen og bidra til å spre lufthavnenes lufttrafikk tjenester. Adgang til overbelastede lufthavner må fortsatt være mulig for at konkurransen ikke skal bortfalle. For å sørge for en tilfredsstillende grad av sikkerhet og åpenhet kan slike ordninger godkjennes bare dersom alle berørte luftfartsselskaper kan delta i forhandlingene og fordelingen skjer uten forskjellsbehandling og i full åpenhet.
- 9) Det bør gis gruppeunntak fram til 31. desember 2006 for konsultasjoner om fordeling av tidsluker og fastsettelse av ruteplaner i lufthavnene i den grad de berører flyginger der avgangslufthavnen og/eller bestemmelseslufthavnen ligger i Fellesskapet. Etter 31. desember 2006 bør luftfartsindustrien på egen hånd vurdere hvorvidt avtaler og samordnet opptreden mellom foretak og beslutninger tatt av sammenslutninger av foretak som omfattes av traktatens artikkel 81 nr. 1, oppfyller vilkårene i artikkel 81 nr. 3. I forbindelse med vurderingen bør det blant annet undersøkes hvorvidt alle berørte luftfartsselskaper kan delta i konsultasjonene om fordeling av tidsluker og fastsettelse av ruteplaner i lufthavnene, og hvorvidt disse konsultasjonene gjennomføres uten forskjellsbehandling og i full åpenhet. Denne forordning berører ikke rådsforordning (EØF) nr. 95/93 av 18. januar 1993 om fastsettelse av felles regler for fordeling av tidsluker i lufthavnene i Fellesskapet.⁵
- 10) Tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer kan bidra til allmenn aksept av tariff for transport av passasjerer som gir mulighet for interlining, til fordel for både luftfartsselskaper og lufttransportbrukere. Konsultasjonene må imidlertid ikke gå lenger enn målet om å lette interlining.
- 11) Resultatene av høringen som ble innledet av Kommisjonen i juni 2004 med sikte på revisjon av forordning (EØF) nr. 1617/93, tyder på at lufttransportmarkedet i Fellesskapet har utviklet seg på en slik måte at det er stadig mer uvisst om tariffkonsultasjoner fortsatt vil oppfylle samtlige kriterier i traktatens artikkel 81 nr. 3.
- 12) Det bør derfor gis et gruppeunntak fram til 31. desember 2006 for tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer med bagasje på ruteflyginger mellom lufthavner i Fellesskapet. Etter den datoen bør luftfartsindustrien på egen hånd vurdere hvorvidt avtaler og samordnet opptreden mellom foretak og beslutninger tatt av sammenslutninger av foretak som omfattes av traktatens artikkel 81 nr. 1, oppfyller vilkårene i artikkel 81 nr. 3.

- 13) Siden 1. mai 2004 har Kommisjonen hatt myndighet til å anvende traktatens artikkel 81 nr. 3 ved forordning på flyginger både på ruter mellom Fellesskapet og tredjestater og på ruter mellom lufthavner i Fellesskapet.
- 14) I motsetning til lufttrafikken innenfor Fellesskapet omfattes flyginger mellom medlemsstater og tredjestater vanligvis av bilaterale luftfartsavtaler. Arten av og detaljnivået på reguleringskravene i disse avtalene varierer sterkt. Med forbehold for Fellesskapets regelverk, herunder europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 847/2004 av 29. april 2004 om framforhandling og gjennomføring av luftfartsavtaler mellom medlemsstater og tredjestater,⁶ er det vanlig at slike avtaler begrenser og/eller regulerer markedsadgangen og/eller prisene, noe som kan hindre konkurransen mellom luftfartsselskaper på ruter mellom Fellesskapet og tredjestater. Det er dessuten vanlig at luftfartsavtaler begrenser luftfartsselskapenes mulighet for å inngå den type bilaterale samarbeidsavtaler som gir forbrukerne alternativer til interlining-systemet til International Air Transport Association (IATA).
- 15) På ruter mellom Fellesskapet og tredjestater er andelen av reiser som innebærer flybytte, merkbart høyere enn på internasjonale ruter innenfor Fellesskapet. Derfor bør fordelene for forbrukerne med interlining som oppnås gjennom tariffkonsultasjoner, være større på ruter mellom Fellesskapet og tredjestater.
- 16) Det kan med tilstrekkelig stor sikkerhet antas at tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer med bagasje på ruteflyginger mellom lufthavner i Fellesskapet og lufthavner i tredjestater, for tiden oppfyller vilkårene i traktatens artikkel 81 nr. 3. Lufttransportmarkedene er imidlertid i rask utvikling. Det bør derfor gis et kortvarig gruppeunntak med hensyn til slike konsultasjoner fram til 31. oktober 2007.
- 17) Vedkommende myndigheter i De forente stater og Australia er i ferd med å gjennomgå sin antitrustpolitikk i forhold til IATAs tariffkonsultasjoner. Disse gjennomgangene vil sannsynligvis være avsluttet innen juni 2007. Det er derfor hensiktsmessig at Kommisjonen gjennomgår gruppeunntaket for tariffkonsultasjonene om transport av passasjerer på ruter mellom Fellesskapet og disse statene innen nevnte tidspunkt.
- 18) Det bør samles inn data for å gi Kommisjonen økt kunnskap om den relative bruken av passasjertarifffene som fastsettes ved konsultasjonene og deres relative betydning for den faktiske bruken av interlining på ruteflyginger mellom Fellesskapet og tredjestater. Dataene bør også sette Kommisjonen i stand til å foreta en bedre vurdering av virkningene av reguleringsmessige begrensninger som følger av bilaterale luftfartsavtaler. Det bør derfor kreves at luftfartsselskaper som deltar i konsultasjoner, for hver IATA-sesong fra 1. mai 2004 samler inn data for alle takstklasser der det er avtalt interlining-takster.
- 19) I samsvar med artikkel 4 i forordning (EØF) nr. 3976/87 bør denne forordning få anvendelse med tilbakevirkende kraft på avtaler, beslutninger og samordnet opptreden som foreligger den dagen denne forordning trer i kraft, forutsatt at de oppfyller vilkårene for unntak fastsatt i denne forordning.
- 20) Fellesskapets regelverk om sivil luftfart som er relevant for det indre marked, ble utvidet til å gjelde området som omfatter Fellesskapet og Norge, Island og Liechtenstein gjennom avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde. Derfor bør flyginger mellom Fellesskapet og Norge, Island og Liechtenstein behandles på samme måte som flyginger innenfor Fellesskapet. Fellesskapets regelverk utvides til også å gjelde på territoriet som omfattes av EØS-avtalen etter beslutning i EØS-komiteen. I forbindelse med denne forordning er det imidlertid nødvendig å fastsette at gruppeunntaket som gis for flyginger utenfor Fellesskapet, ikke får anvendelse på flyginger mellom lufthavner i Fellesskapet og lufthavner i Norge, Island og Liechtenstein.
- 21) Fellesskapets regelverk om sivil luftfart som er relevant for det indre marked, ble utvidet til å gjelde i området som omfatter Fellesskapet og Sveits gjennom avtalen mellom Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om lufttransport.⁷ Så lenge den avtalen er i kraft, bør derfor flyginger mellom Fellesskapet og Sveits behandles på samme måte som flyginger innenfor Fellesskapet. Fellesskapets regelverk utvides til også å gjelde på territoriet som omfattes av avtalen etter beslutning i felleskomiteen nedsatt i henhold til avtalen. I forbindelse med denne forordning er det imidlertid nødvendig å fastsette at gruppeunntaket som gis for flyginger mellom Fellesskapet og tredjestater, ikke får anvendelse på flyginger mellom lufthavner i Fellesskapet og lufthavner i Sveits.
- 22) Denne forordning berører ikke anvendelsen av traktatens artikkel 82.]
- 1 EFT L 374 av 31.12.1987, s. 9. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 411/2004 (EUT L 68 av 6.3.2004, s. 1).
- 2 EUT C 42 av 18.2.2006, s. 15.
- 3 EFT L 1 av 4.1.2003, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 411/2004 (EUT L 68 av 6.3.2004, s. 1).
- 4 EFT L 155 av 26.6.1993, s. 18. Forordningen sist endret ved tiltredelsesakten av 2003.
- 5 EFT L 14 av 22.1.1993, s. 1. Forordningen sist endret ved europaparlaments- og rådsforordning 793/2004/EF (EUT L 138 av 30.4.2004, s. 50).
- 6 EUT L 157 av 30.4.2004, s. 7, rettet ved EUT L 195 av 2.6.2004, s. 3.
- 7 Avtale mellom Det europeiske fellesskap og Det sveitsiske edsforbund om lufttransport (EFT L 114 av 30.4.2002, s. 73).

Artikkel 1

Unntak

I samsvar med EØS-avtalens artikkel 53 nr. 3, og på vilkårene fastsatt i denne forskrift, erklæres det at EØS-avtalens artikkel 53 nr. 1 ikke får anvendelse på avtaler mellom foretak innen lufttransport, beslutninger truffet av sammenslutninger av slike foretak og samordnet opptreden mellom slike foretak der formålet er ett eller flere av følgende:

- a) konsultasjoner om fordeling av tidsluker og trafikk i lufthavner for flyginger der avgangslufthavnen og/eller bestemmelseslufthavnen ligger på det territoriet som omfattes av EØS-avtalen,
- b) tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer med bagasje ved ruteflyging mellom lufthavner på det territoriet som omfattes av EØS-avtalen eller mellom disse og Sveits,
- c) tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer med bagasje ved ruteflyging mellom lufthavner på det territoriet som omfattes av EØS-avtalen og lufthavner i Australia eller De forente stater,
- d) tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer med bagasje ved ruteflyging mellom lufthavner på det territoriet som omfattes av EØS-avtalen og lufthavner i andre tredjestater enn dem som er nevnt i bokstav b og c.

Artikkel 2

Fordeling av tidsluker og fastsettelse av ruteplaner i lufthavnene

1. Artikkel 1 bokstav a får anvendelse bare dersom følgende vilkår er oppfylt:

- a) Konsultasjonene er åpne for alle luftfartsselskaper som har uttrykt interesse for de tidslukene som omfattes av konsultasjonene.
- b) Det fastsettes regler om fortrinnsrett som anvendes uten forskjellsbehandling, direkte eller indirekte, av grunner knyttet til luftfartsselskapenes identitet eller nasjonalitet eller de tjenester de yter, som tar hensyn til de begrensninger eller regler for fordeling av lufttrafikken som er fastsatt av vedkommende nasjonale eller internasjonale myndigheter, og som tar behørig hensyn til de reisendes og vedkommende lufthavns behov; med forbehold for bokstav c kan slike regler om fortrinnsrett ta hensyn til rettigheter som luftfartsselskapene har oppnådd gjennom bruk av visse tidsluker i den tilsvarende foregående sesongen.
- c) Det tildeles tidsluker til nyinntredere som definert i artikkel 2 bokstav b i rådsforordning (EØF) nr. 95/93¹ og de tilsvarende bestemmelser inntatt i EØS-avtalens vedlegg XIII kapittel VI pkt. 64b,² etter følgende regler:
 - i) i lufthavner på det territoriet som omfattes av EØS-avtalen, en andel på 50% av nyopprettede eller ubrukte tidsluker eller tidsluker som et luftfartsselskap har frasagt seg i løpet av eller ved slutten av sesongen eller som er blitt tilgjengelige på annet vis, for at nyinntredere skal kunne konkurrere effektivt med etablerte luftfartsselskaper på ruter til eller fra de aktuelle lufthavnene; andelen som tildeles nyinntredere, kan være under 50% dersom søknader fra nyinntredere står for mindre enn 50% av alle søknader for slike nye tidsluker,
 - ii) i lufthavner i tredjestater, en tilstrekkelig andel av slike tilgjengelige tidsluker til at inntreden på overbelastede lufthavner fortsatt er mulig på ruter mellom slike lufthavner og lufthavner som ligger på det territoriet som omfattes av EØS-avtalen.
- d) Når reglene om fortrinnsrett er fastsatt, gjøres de på anmodning tilgjengelige for alle berørte parter.
- e) Luftfartsselskapene som deltar i konsultasjonene har, senest når konsultasjonene finner sted, tilgang til følgende opplysninger:
 - i) en oversikt over tidligere fordeling av tidsluker, etter luftfartsselskap og i kronologisk rekkefølge, for samtlige luftfartsselskaper som benytter lufthavnen,
 - ii) en oversikt over hvilke tidsluker det er søkt om (opprinnelig søknad), etter luftfartsselskap og i kronologisk rekkefølge, for samtlige luftfartsselskaper,
 - iii) en oversikt over alle tildelte tidsluker og søknader som ikke er avgjort, oppført enkeltvis og i kronologisk rekkefølge etter luftfartsselskap, for samtlige luftfartsselskaper,
 - iv) en oversikt over tidsluker som fortsatt er tilgjengelige,
 - v) utførlige og detaljerte opplysninger om kriteriene for tildeling.
- f) Dersom en søknad om tidsluker ikke blir innvilget, har det berørte luftfartsselskapet rett til en begrunnelse for avslaget.

2. Kommisjonen, EFTAs overvåkningsorgan og de berørte medlemsstater i EU og EFTA-stater skal ha rett til å sende observatører til konsultasjoner om fordeling av tidsluker og fastsettelse av ruteplaner i lufthavnene som finner sted i form av et multilateralt møte før hver sesong. I den forbindelse skal luftfartsselskapene gi de berørte medlemsstater i EU og EFTA-stater og Kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan samme underretning som de gir deltakerne om tid og sted for konsultasjonene og om hva de skal omfatte. Underretningen til de berørte medlemsstater i EU og EFTA-stater og Kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan skal gis minst 10 dager i forveien.

Slik underretning skal gis

- a) til de berørte medlemsstater i EU og EFTA-stater etter en framgangsmåte som skal fastsettes av vedkommende myndigheter i disse statene,
- b) til Kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan etter en framgangsmåte som skal offentliggjøres i Den europeiske unions tidende og i EØS- tillegget til dette.

¹ EFT L 14 av 22.1.1993 s. 1.

² Forskrift 15. juli 1994 nr. 691 om gjennomføring og håndheving av EØS-avtalen på luftfartens område.

Artikkel 3

Tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer

1. Artikkel 1 bokstav b, c og d får anvendelse bare dersom følgende vilkår er oppfylt:
 - a) Deltakerne i konsultasjonene drøfter ikke annet enn flytakstene som skal betales av transportbrukerne direkte til et deltakende luftfartsselskap eller dets agenter som vederlag for transport av passasjerer på en ruteflyging, samt vilkårene knyttet til disse passasjertariffene; konsultasjonene skal ikke omfatte den kapasitet som tariffene skal gjelde for.
 - b) Konsultasjonene fører til interlining, hvilket vil si at brukerne for hver type passasjertariff og for de sesonger som omfattes av konsultasjonene:
 - i) på en og samme billett skal kunne kombinere flygingen som var omfattet av konsultasjonene, med flyging på samme rute eller på korresponderende ruter som drives av andre luftfartsselskaper, etter de tariffene og på de vilkår som er fastsatt av det eller de luftfartsselskapene som utfører transporten, og
 - ii) i den grad vilkårene for den opprinnelige reservasjonen tillater det, skal kunne endre en reservasjon på en flyging som var omfattet av konsultasjonene til en flyging med et annet luftfartsselskap på samme rute, etter de tariffene og på de vilkår som er fastsatt av det andre selskapet.
 - c) Et luftfartsselskap har rett til å nekte å tillate slike kombinasjoner og endringer av reservasjoner når det foreligger objektive tekniske eller forretningsmessige grunner som ikke innebærer forskjellsbehandling, særlig dersom luftfartsselskapet som utfører transporten er i tvil om hvorvidt luftfartsselskapet som skal motta betaling for transporten er kredittverdig; sistnevnte skal i slike tilfeller underrettes skriftlig om forholdet.
 - d) Tariffene for transport av passasjerer som omfattes av konsultasjonene, anvendes av de deltakende luftfartsselskapene uten forskjellsbehandling av passasjerene av grunner knyttet til nasjonalitet eller bosted.
 - e) Deltaking i konsultasjonene er frivillig og åpent for ethvert luftfartsselskap som driver eller har til hensikt å drive direkte eller indirekte flyginger på den aktuelle ruten.
 - f) Konsultasjonene binder ikke deltakerne, det vil si at deltakerne etter konsultasjonene beholder retten til å handle uavhengig med hensyn til tariffene for transport av passasjerer.
 - g) Konsultasjonene fører ikke til avtaler om vederlag til agenter eller om andre forhold ved tariffene som drøftes.

2. Luftfartsselskaper som deltar i tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer på ruteflyginger mellom lufthavner på det territoriet som omfattes av EØS-avtalen og lufthavner i andre tredjestater enn dem som er nevnt i artikkel 1 bokstav b, skal samle inn data om:

- a) antall billetter utstedt etter tariffene fastsatt i konsultasjonene sammenholdt med det samlede antall billetter utstedt for reiser mellom det territoriet som omfattes av EØS-avtalen og andre tredjestater enn dem som er nevnt i artikkel 1 bokstav b,
- b) i hvilken utstrekning billetter utstedt etter tariffene som er fastsatt gjennom konsultasjonene blir utstedt for reiser der passasjerer benytter interlining,
- c) i hvilken utstrekning billetter utstedt etter tariffene utenom dem som er fastsatt gjennom konsultasjonene, blir utstedt for reiser der passasjerer benytter interlining.

Disse dataene skal samles inn for alle typer billetter og takster som omfattes av konsultasjonene. Dataene skal gjøre det mulig å skille mellom de forskjellige formene for samarbeid mellom luftfartsselskaper som gir passasjerene mulighet til å kombinere flyginger som foretas av mer enn ett luftfartsselskap på én og samme billett. De innsamlede dataene skal oversendes Kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan av eller på vegne av de berørte luftfartsselskapene for hver IATA-sesong fra 1. mai 2004. Dataene kan også gjøres tilgjengelige for vedkommende myndigheter i medlemsstater i EU og EFTA-stater.

3. Kommisjonen, EFTAs overvåkningsorgan og de berørte medlemsstater i EU og EFTA-stater skal ha rett til å sende observatører til tariffkonsultasjoner om transport av passasjerer. I den forbindelse skal luftfartsselskapene gi de berørte medlemsstater i EU og EFTA-stater og Kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan samme underretning som de gir deltakerne om tid og sted for konsultasjonene og om hva de skal omfatte. Underretningen til de berørte medlemsstater i EU og EFTA-stater og Kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan skal gis minst 10 dager i forveien.

Slik underretning skal gis:

- a) til de berørte medlemsstater i EU og EFTA-stater etter en framgangsmåte som skal fastsettes av vedkommende myndigheter i disse statene,
- b) til EU-kommisjonen og EFTAs overvåkningsorgan etter en framgangsmåte som skal offentliggjøres i Den europeiske unions tidende og i EØS- tillegget til dette.

En fullstendig rapport om konsultasjonene skal framlegges for det kompetente overvåkningsorgan av eller på vegne av de berørte luftfartsselskapene samtidig som den framlegges for deltakerne, men ikke senere enn seks uker etter at konsultasjonene fant sted.

Artikkel 4

Ikrafttredelse

Bestemmelsene i dette kapittelet trer i kraft 9. desember 2006.

Unntak i henhold til artikkel 1 bokstav a og b får anvendelse til 31. desember 2006.

Unntak i henhold til artikkel 1 bokstav c får anvendelse til 30. juni 2007.

Unntak i henhold til artikkel 1 bokstav d får anvendelse til 31. oktober 2007.

Dette kapittelet får anvendelse med tilbakevirkende kraft på avtaler, beslutninger og samordnet opptreden som foreligger den dag forordningen trer i kraft, med virkning fra det tidspunkt da vilkårene fastsatt i dette kapittelet var oppfylt.

II

Endringen trer i kraft 9. desember 2006.

8. des. Nr. 1373 2006

Forskrift om endring i forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 8. desember 2006 med hjemmel i lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 14. Kunngjort 12. desember 2006.

I

I forskrift 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer gjøres følgende endringer:

§ 3 nr. 3 skal lyde:

3) Egg

Vedtak om markedsregulators mottakplikt for egg og eggehvite fra uavhengige aktører, skal sikre avsetningsadgang for alle primærprodusenter. Mottakplikten for egg fra uavhengige eggpakkerier skal inntre når det er overskudd i det innenlandske markedet og markedsregulator har avsetningsmuligheter, inkl. reguleringseksport, for varen. Overskudd for egg defineres som en situasjon der markedsregulator ut over innenlandsk forbruk, i to påfølgende uker, har fjernet til sammen 50 tonn usorterte egg og A-egg, fra markedet ved eksport eller andre reguleringsaktiviteter.

Oppgjør for egg fra uavhengige eggpakkerier skal skje med utgangspunkt i en veid pris for de ulike størrelses- og kvalitetssorteringer, og med korrigeringer fastsatt i nærmere bestemmelser av Omsetningsrådet.

Så lenge det brukes reguleringsmidler til eksport av eggehvite, har markedsregulator kjøpeplikt på innenlands produsert eggehvite som er produsert av norske egg, til den til enhver tid gjeldende engrosnotering på de aktuelle varer fratrukket markedsregulators engrosmargin. Nødvendige kontroll- og kvalitetsbestemmelser for eggehvite, fastsettes av Omsetningsrådet.

§ 4 nr. 3 skal lyde:

3) Egg

Vedtak om markedsregulators forsyningsplikt skal sikre markedsaktører lik tilgang på råvarer til like vilkår. Forsyningsplikten gjelder for norskproduserte konsumegg på det regulerte nivå i verdikjeden jf. jordbruksavtalen. Normalt skal markedsregulator søke å gi alle aktører samme dekningsgrad med norsk råvare, med utgangspunkt i aktørenes bestilling.

Når det er underskudd av konsumegg innenlands og tollene på egg er satt ned etter forskrift om administrative tollnedsettelse, kan markedsregulator fordele norsk vare best mulig mellom aktørene på grunnlag av deres ordinære kjøp av egg. I slike situasjoner kan forsyningene til uavhengige aktører med egen leveranse av egg fra primærprodusent avkortes med sikte på lik dekningsgrad med norsk råvare. Ved underskudd av konsumegg, skal ikke konsumegg gjennom forsyningsplikten nyttes for å dekke opp underdekning av industriegg som produksjonsgrunnlag ved eggproduktfabrikk.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

8. des. Nr. 1374 2006

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 8. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 5 og forskrift 14. desember 2005 nr. 1460 om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 § 8. Kunngjort 12. desember 2006.

I

I forskrift 14. desember 2005 nr. 1460 om regulering av fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak i 2006 gjøres følgende endring:

§ 4 femte ledd skal lyde:

Maksimalkvoten for perioden 1. september – 31. desember oppheves 8. desember. Fra samme tidspunkt åpnes det for fritt fiske innenfor totalkvoten.

II

Endringen trer i kraft straks.

8. des. Nr. 1375 2006**Ikrafttredelse av lov 30. juni 2006 nr. 39 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirhandelloven og i enkelte andre lover (nytt kapitaldekningsregelverk).**

Fastsatt ved kgl.res. 8. desember 2006 med hjemmel i lov 30. juni 2006 nr. 39 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirhandelloven og i enkelte andre lover (nytt kapitaldekningsregelverk) del V. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2006.

1. Følgende bestemmelser i lov 30. juni 2006 nr. 39 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirhandelloven og i enkelte andre lover (nytt kapitaldekningsregelverk) trer i kraft 14. desember 2006:
 - Bestemmelsene i lovvedtaket del III som gjelder finansieringsvirksomhetsloven ny § 2–9a åttende ledd, ny § 2–9b femte ledd og ny § 2–9c annet ledd.
 - Bestemmelsene i lovvedtaket del IV som gjelder verdipapirhandelloven ny § 8–10a tiende ledd, ny § 8–10b femte ledd og ny § 8–10c annet ledd.
2. De øvrige bestemmelsene i loven trer i kraft 1. januar 2007.

8. des. Nr. 1376 2006**Delegering av myndighet til Finansdepartementet etter lov 30. juni 2006 nr. 39 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirhandelloven og i enkelte andre lover (nytt kapitaldekningsregelverk).**

Fastsatt ved kgl.res. 8. desember 2006 med hjemmel i lov 30. juni 2006 nr. 39 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirhandelloven og i enkelte andre lover (nytt kapitaldekningsregelverk). Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 12. desember 2006.

Med departementet menes i lov 30. juni 2006 nr. 39 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven, verdipapirhandelloven og i enkelte andre lover (nytt kapitaldekningsregelverk) del III ny § 2–9a åttende ledd, ny § 2–9b femte ledd og ny § 2–9c annet ledd, del IV ny § 8–10a tiende ledd, ny § 8–10b femte ledd og ny § 8–10c annet ledd Finansdepartementet.

Kongens myndighet etter lovvedtakets del V tredje ledd delegeres til Finansdepartementet.

8. des. Nr. 1377 2006**Ikrafttredelse av lov 8. desember 2006 nr. 67 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (komitémodell, avtalevalg m.m.).**

Fastsatt ved kgl.res. 8. desember 2006 med hjemmel i lov 8. desember 2006 nr. 67 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (komitémodell, avtalevalg m.m.) del III. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 12. desember 2006.

Lov 8. desember 2006 nr. 67 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (komitémodell, avtalevalg m.m.) trer i kraft fra 1. januar 2007, med unntak av ny § 10a i kommuneloven og ny § 36a i svalbardloven.

Ny § 10a i kommuneloven og ny § 36a i svalbardloven trer i kraft fra 10. september 2007.

9. des. Nr. 1378 2006**Forskrift om endring i forskrift om kjøre- og hviletid m.v. ved innenlandsk transport og transport innen EØS-området.**

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 9. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 20 og § 21. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 21 og nr. 24e (forordning (EF) nr. 561/2006). Kunngjort 12. desember 2006.

I

I forskrift 28. september 1993 nr. 910 om kjøre- og hviletid m.v. ved innenlandsk transport og transport innen EØS-området gjøres følgende endringer:

§ 1–1 skal lyde:

§ 1–1. *Bestemmelser om kjøre- og hviletid, farts skriver m.m.*

EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 20 (forordning (EØF) nr. 3820/85), nr. 21 (forordning (EØF) nr. 3821/85 endret ved forordning (EØF) nr. 3314/90, forordning (EØF) nr. 3572/90, forordning (EØF) nr. 3688/92, forordning (EF) nr. 2479/95, forordning (EF) nr. 1056/97, forordning (EF) nr. 2135/98, forordning (EF) nr. 1360/2002, forordning (EF) nr. 432/2004 og forordning (EF) nr. 561/2006 artikkel 26 nr. 3 og 4), nr. 23 (direktiv 88/599/EØF endret ved forordning (EF) nr. 2135/98) og nr. 24e (forordning (EF) nr. 561/2006 artikkel 10 nr. 5 og artikkel 27) gjelder som norsk forskrift med de endringer som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 og avtalen ellers.

§ 7–2 tredje ledd første punktum skal lyde:

Fra 9. desember 2006 skal alle kjøretøy som registreres første gang være utstyrt med digital farts skriver.

II

Endringene trer i kraft 9. desember 2006.

11. des. Nr. 1379 2006

Forskrift om endring i forskrift om støtteordningen for fri scenekunst.

Fastsatt av Kultur- og kirke departementet 11. desember 2006 med hjemmel i Stortingets budsjettvedtak. Kunngjort 12. desember 2006.

I

I forskrift 12. oktober 1998 nr. 1440 om støtteordningen for fri scenekunst gjøres følgende endring:

§ 6 lyde skal lyde:

Tildelingen av midler fra avsetningen dans og avsetningen scenekunst skjer to ganger årlig. En halvdel av det samlede prosjekttilskuddet kan benyttes til prosjekter som går over flere år (maksimalt fire år).

Innkommne søknader om tilskudd til danseprosjekter behandles av Norsk kulturråds scenekunstkonsulent, som sammen med ett medlem fra Kulturrådets faglige utvalg for dans innstiller overfor et samlet danseutvalg. Øvrige søknader behandles av scenekunstkonsulenten, som sammen med ett medlem fra Kulturrådets faglige utvalg for scenekunst innstiller til et samlet utvalg for scenekunst. Kulturrådet fatter endelig vedtak i sakene etter innstilling fra faglig utvalg for dans og faglig utvalg for scenekunst.

Innstillingene bygger på en vurdering av det enkelte prosjektets kunstneriske potensial og en samlet helhetsvurdering av de innkomne søknadene. Kvalitetsmessige kriterier legges til grunn for vedtaket. Det legges vekt på følgende:

- a) kunstnerisk nivå, slik det framkommer gjennom viste forestillinger
- b) kunstnerisk vekst og utvikling de senere år
- c) kunstnerisk målsetting og framtidig potensial
- d) egenart, originalitet og evne til nyskaping.

Utvalgene kan ta hensyn til søkers aktivitetsnivå og prosjektets geografiske plassering.

Som hovedregel støttes ikke tiltak som er satt i gang før søknad om støtte er innsendt.

Søkere informeres skriftlig om Norsk kulturråds vedtak i eget brev. Ved vedtak om tilskudd vil tilskuddsbrevet gi nærmere bestemmelser om vilkårene for tilskuddet, herunder antall utbetalingsrater og krav om rapportering og regnskap for tildelt tilskudd.

II

Endringen trer i kraft straks.

6. des. Nr. 1391 2006

Forskrift om endring i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).

Fastsatt av Miljøverndepartementet 6. desember 2006 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 52a. Kunngjort 14. desember 2006.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) gjøres følgende endringer:

Del 10. Gebyrer første strekpunkt skal lyde:

- gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven står i kapittel 39.

Del 10. Gebyrer andre strekpunkt oppheves.

Kapittel 39 skal lyde:

Kapittel 39. Gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 52a.

§ 39-1. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder innkreving av gebyr for forurensningsmyndighetens arbeid med tillatelser etter forurensningsloven, herunder arbeid med beredskapskrav, beredskapsplaner og beredskapsøvelser mot akutt forurensning, samt for arbeid med kontroll av disse virksomhetene. Videre gjelder det kontroll med overholdelse av krav fastsatt i denne forskriften, forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) og forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften), som alle er gitt i medhold av forurensningsloven.

Med forurensningsmyndigheten menes Statens forurensningstilsyn eller Fylkesmannen, avhengig av den til enhver tid gjeldende oppgavefordeling.

Bestemmelsene gjelder ikke forurensningsmyndighetens arbeid med kommunale beredskapsplaner og beredskapsøvelser.

Bestemmelsene gjelder ikke arbeid med tillatelser og kontroll som er omfattet av andre gebyrordninger gitt i medhold av forurensningsloven.

§ 39-2. Definisjoner

I dette kapitlet menes med:

Tillatelse:

Vedtak i medhold av forurensningsloven § 11 eller vedtak i medhold av forskrifter fastsatt med hjemmel i forurensningsloven som krever tillatelse, samt vedtak om beredskapskrav og godkjenning av beredskapsplaner i medhold av forurensningsloven § 40 og § 41.

Saksbehandling:

Forurensningsmyndighetens arbeid med tillatelser.

Kontroll:

Undersøkelse av virksomhetens status i henhold til krav fastsatt i forurensningsloven og i forskrift eller enkeltvedtak gitt i medhold av loven, herunder systemrevisjon.

Systemrevisjon:

Systematisk granskning av virksomheten for å fastslå om internkontrollaktiviteter og tilhørende resultater stemmer overens med det som er planlagt og om de er effektivt gjennomført eller hensiktsmessige for å oppnå målene (flerdagstilsyn).

§ 39-3. Generelle bestemmelser om gebyrene

I samsvar med § 39-3 til § 39-8 skal den ansvarlige for virksomheten betale gebyr til statskassen for forurensningsmyndighetens saksbehandling og kontrolltiltak.

Gebyrene skal samlet sett ikke overstige forurensningsmyndighetens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollen.

Forurensningsmyndigheten vedtar hvilken gebyrsats som skal gjelde i det enkelte tilfelle. Ved fastsettelse av gebyrsats etter § 39-4, § 39-5, § 39-7 og § 39-8 skal forventet ressursforbruk knyttet til saksbehandlingen eller kontrolltiltaket legges til grunn.

Dersom det påløper kostnader for fremskaffelse av analyseresultater fra prøver som forurensningsmyndigheten tar, skal virksomheten betale disse i tillegg til gebyr etter § 39-4 til § 39-8.

Forurensningsmyndigheten skal, så langt det er mulig, underrette den gebyrpliktige på forhånd om valg av gebyrsats etter § 39-4, § 39-5, § 39-7 og § 39-8.

Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter at virksomheten har mottatt faktura fra forurensningsmyndigheten.

§ 39-4. Gebyr for arbeid med fastsettelse av nye tillatelser

For arbeid med fastsettelse av nye tillatelser skal det betales gebyr etter følgende satser:

Sats 1	kr	99.500
Sats 2	kr	71.200
Sats 3	kr	46.100
Sats 4	kr	17.600

§ 39-5. Gebyr for endring av tillatelser

For endring av tillatelser skal det betales gebyr etter følgende satser:

Sats 1	kr	40.800
Sats 2	kr	19.300
Sats 3	kr	4.700

Dersom endringen er av en slik karakter at den vil medføre ressursforbruk betydelig ut over det som ligger til grunn for sats 1, benyttes satsene i § 39–4.

§ 39–6. Gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse

Ved kontroll i virksomheter med tillatelse skal det betales gebyr etter faste satser basert på virksomhetens risikoklasse. Risikoklasse fastsettes i tillatelsen. Dersom en virksomhet i henhold til tillatelser gitt før 1. januar 2007 er plassert i en bestemt kontrollklasse skal denne plasseringen gjelde som risikoklasse. Virksomheter som ikke er plassert i risikoklasse betaler gebyr som risikoklasse 4.

Risikoklasse 1	kr	17.700
Risikoklasse 2	kr	13.300
Risikoklasse 3	kr	10.200
Risikoklasse 4	kr	4.000

§ 39–7. Gebyr for kontroll i virksomheter uten tillatelse

Ved kontroll av virksomheter som omfattes av krav fastsatt i forskriftene nevnt i § 39–1 skal det betales gebyr etter følgende satser:

Sats 1	kr	17.700
Sats 2	kr	13.300
Sats 3	kr	10.200
Sats 4	kr	4.000
Sats 5	kr	2.000

Forurensningsmyndighetens deltakelse på beredskapsøvelser, med unntak av kommunale beredskapsøvelser, jf. § 39–1, omfattes av denne bestemmelsen.

§ 39–8. Gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn)

Ved systemrevisjon skal det betales gebyr etter følgende satser:

Sats 1	kr	188.000
Sats 2	kr	120.000
Sats 3	kr	71.300
Sats 4	kr	39.500

§ 39–9. Gebyr ved kontroll i virksomheter som er EMAS-registrert eller ISO-14001-sertifisert

For virksomheter som er EMAS-registrert eller ISO-14001-sertifisert kan forurensningsmyndigheten gi inntil 50% reduksjon i gebyrsatsen i forhold til satsene angitt i § 39–6 til § 39–8.

§ 39–10. Unntak

Når særlige grunner foreligger kan forurensningsmyndigheten redusere eller frafalle gebyr etter § 39–4 til § 39–8.

§ 39–11. Endring av gebyrsatsene

Statens forurensningstilsyn kan endre gebyrsatsene i samsvar med endring i konsumprisindeksen i perioden 1. oktober til 30. september. Den endrede satsen skal avrundes til nærmeste 100 kr. Endringen trer i kraft den påfølgende 1. januar.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

7. des. Nr. 1392 2006

Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av felleseuropeiske driftskrav for ervervsmessig lufttransport med helikopter (Joint Aviation Requirements Operations), BSL JAR-OPS 3 endringsutgave 3.

Fastsatt av Luftfartstilsynet 7. desember 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 9–1 annet ledd jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 14. desember 2006.

I

I forskrift 2. juni 2005 nr. 546 om gjennomføring av felleseuropeiske driftskrav for ervervsmessig lufttransport med helikopter (Joint Aviation Requirements Operations), BSL JAR-OPS 3 endringsutgave 3, gjøres følgende endring:

Kapittel M – Vedlikehold av helikopter oppheves.

II

Endringen trer i kraft straks.

8. des. Nr. 1393 2006

Forskrift om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med luftfartsulykker og luftfartshendelser mv.

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 8. desember 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 4–7 annet ledd, § 6–2 annet ledd, § 12–4 annet ledd, § 12–5 tredje ledd, § 12–9, § 13–4 og § 15–4. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66g (direktiv 2003/42/EF). Jf. Eurocontrol Safety Regulatory Requirement on Reporting and Assessment of Safety Occurrences (ESARR 2). Kunngjort 14. desember 2006.

Kapittel A. Generelle bestemmelser

§ 1. Forskriftens formål

Formålet med denne forskriften er å sikre rask, pålitelig og mest mulig utfyllende informasjon til de myndighetene som det i henhold til bestemmelsene i denne forskriften skal varsles og rapporteres til. De rapporteringspliktige er beskyttet mot negative konsekvenser av å rapportere gjennom reglene i luftfartsloven kapittel XII. Den mottatte informasjonen skal benyttes til søk og redning, havariundersøkelser, analyser for å avdekke spesielle risikoområder og trender, skadebegrensning m.m.

§ 2. Forskriftens virkeområde

(1) Forskriften gjelder for utøvere av sivil luftfart med norsk registrert sivil luftfartøy innenfor norsk område. Forskriften gjelder også for utøvelse av slik luftfart utenfor norsk område når annet ikke fremgår av luftfartsloven og det er forenlig med fremmed rett som kommer til anvendelse eller for øvrig ut i fra alminnelige rettsgrunnsetninger. Annet punktum gjelder likevel ikke varslingsplikt etter kapittel B og rapportering til Statens havarikommisjon for transport etter § 14 og § 15. Første og annet punktum gjelder for utøvere som midlertidig benytter norsk sivil luftfartøy til militær bruk. Foregående punktum gjelder likevel ikke fartøy som er forsynt med særskilt tilleggsmerke etter regelen i luftfartsloven § 17–10.

(2) Forskriften gjelder for norske og utenlandske utøvere av sivil luftfart med utenlandsk registrert sivil luftfartøy, innenfor norsk område. Unntatt er hendelser som omhandlet i kapittel C, underkapittel 2 når disse gjelder tekniske forhold ved et luftfartøy som brukes av en utenlandsk utøver.

(3) Forskriften gjelder for eier av norsk luftfartøy som benyttes som nevnt i første og annet ledd.

(4) Forskriften gjelder for foretak, og ansatte i foretak, som driver flysikringstjeneste innenfor norsk område, og innenfor områder hvor Norge i henhold til internasjonale avtaler er forpliktet til å yte flysikringstjeneste.

(5) Forskriften gjelder for ansvarlig for administrasjonen av landingsplass, personer som er ansatt eller utfører arbeid i bakketjeneste ved landingsplass, og andre personer som utfører oppgaver i forbindelse med betjening av luftfartøy på bakken. Første punktum gjelder ikke for militært ansatt som utfører oppdrag i forbindelse med rent militære operasjoner.

(6) Forskriften gjelder for teknisk personell som innenfor norsk område konstruerer, produserer eller godkjenner produkter som skal brukes i sivil luftfart, som utfører vedlikehold på, inspiserer eller modifierer slike produkter, eller som signerer attester for utført vedlikehold.

(7) For utøvere av luftfart med mikrolett fly, fallskjermhopping og henge-/paragliding i Norge gjelder kapittel A, D, og E.

§ 3. Forholdet til andre varslings- og rapporteringsregler

Kravene i denne forskriften gjelder i tillegg til de personlige rapporteringsforpliktelsene som følger av andre regler. Unntak gjelder i de tilfellene hvor det følger av de enkelte bestemmelsene i forskriften at rapporteringsforpliktelsene sammenfaller.

§ 4. Definisjoner

(1) Med *varsling* menes en umiddelbar, eller raskest mulig, beskjed til offentlig myndighet eller annet utpekt organ som angitt i de enkelte bestemmelser i forskriften

(2) Med *rapportering* menes en skriftlig redegjørelse til den eller de myndigheter som er angitt i de enkelte bestemmelser i forskriften.

(3) Med *luftfartsulykke* menes en uønsket begivenhet som inntreffer i forbindelse med bruk av et luftfartøy fra det tidspunkt en person går om bord i fartøyet med flygning som formål, til alle har forlatt fartøyet, såfremt

a) noen avgår ved døden eller påføres slik alvorlig skade som definert i (7) som følge av

– å være i luftfartøyet,

– direkte kontakt med en del av luftfartøyet, herunder deler som er løsnet fra det, eller

– direkte virkninger av eksosstrøm fra motor(er), og/eller luftstrøm fra propell(er) og rotor(er)

med mindre dødsfallet eller skaden skyldes naturlige årsaker, er selvpåført eller påført av andre personer, eller er påført en blindpassasjer som har gjemt seg på et sted som normalt ikke er tilgjengelig for passasjerer eller besetningen; eller

- b) luftfartøyet utsettes for skade som nedsetter strukturens styrke eller fartøyets yteevne eller flyegegenskaper, og som normalt nødvendiggjør større reparasjon eller utskifting av angjeldende del eller komponent. Unntatt er motorsvikt eller -skade, såfremt skaden er begrenset til motoren, dens deksler eller tilbehør. Unntatt er videre skade begrenset til propeller, vingespisser, antenner, dekk, bremses, glatt kledning, små bulker eller små hull i fartøyets kledning; eller
- c) luftfartøyet er savnet eller fullstendig utilgjengelig.
- (4) Med *luftfartshendelse* menes et driftsavbrudd, en feil, eller annen uregelmessig omstendighet, som har eller kan ha påvirket flysikkerheten, og som ikke har medført en luftfartsulykke.
- (5) Med *lufttrafikkhendelse* menes en trafikkrelatert luftfartshendelse som for eksempel en nærpassering («aircraft proximity»), alvorlige vanskeligheter som oppstår fordi fartøysjefen eller lufttrafikkjentesten unnlater å følge gjeldende fremgangsmåte eller avviker fra gjeldende («procedure») samt alvorlige vanskeligheter forårsaket av mangler eller feil ved bakkeinstallasjon eller hjelpemiddel («facility»).
- (6) Med *alvorlig luftfartshendelse* menes en luftfartshendelse der omstendighetene tilsier at det nesten inntrådte en luftfartsulykke.
- (7) Med *luftfartshendelse som ikke er alvorlig* menes alle luftfartshendelser som ikke er å regne som alvorlige luftfartshendelse etter definisjonen i (6).
- (8) Med *alvorlig skade* menes en skade en person har pådratt seg i forbindelse med en ulykke og som:
- krever innleggelse på sykehus innen 7 dager etter at skaden ble pådratt og har varighet mer enn 48 timer, eller
 - resulterer i brudd i et hvilket som helst ben (unntatt enkle benbrudd i fingre, tær eller nese), eller
 - omfatter sår som medfører alvorlig blødning, nerve-, muskel- eller seneskade, eller
 - omfatter skade på et hvilket som helst indre organ, eller
 - omfatter andre- eller tredjegrads forbrenning, eller hvilken som helst forbrenning som dekker mer enn 5 prosent av kroppens overflate, eller
 - omfatter bekreftet kontakt med smittefarlige stoffer eller stoffer som avgir skadelig stråling.
- (9) Med *bruker av luftfartøy* menes den personen som er utpekt som ansvarlig leder av luftfartsforetak etter bestemmelsene i JAR-OPS 1.175 bokstav (h) eller JAR-OPS 3.175 bokstav (h).
- (10) Med *flysikringstjeneste* menes yter av lufttrafikkjenester, sambands-, navigasjons- og overvåkingstjenester, flyværtjenester for luftfart og kunngjøringstjenester.
- (10) Med *farlig gods* menes varer, substanser og artikler som nevnt i § 3 i forskrift 11. januar 2003 nr. 41 om transport av gods i luftfartøy (BSL D 1– 7).
- (11) Med *JAR-OPS 1* menes vedlegget til forskrift 24. mai 2005 nr. 481 om gjennomføring av felleseuropeiske driftskrav for ervervsmessig lufttransport med fly (Joint Aviation Requirements Operations), BSL JAR-OPS 1 amendment 6.
- (12) Med *JAR-OPS 3* menes vedlegget til forskrift 2. juni 2005 nr. 546 om gjennomføring av felleseuropeiske driftskrav for ervervsmessig lufttransport med helikopter (Joint Aviation Requirements Operations), BSL JAR-OPS 3 endringsutgave 3.
- (13) Med *Part-M* menes vedlegg I til forordning (EF) nr. 2042/2003 slik denne er gjennomført i norsk rett ved forskrift 24. mai 2005 nr. 462 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 2042/2003 av 20. november 2003 om kontinuerlig luftdyktighet for luftfartøyer og luftfartøyprodukter, -deler og -utstyr og om godkjenning av organisasjoner og personell som deltar i disse oppgaver (vedlikeholdsforskriften).
- (14) Med *Part-145* menes vedlegg II til forordning (EF) nr. 2042/2003 slik denne er gjennomført i norsk rett ved forskrift 24. mai 2005 nr. 462 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 2042/2003 av 20. november 2003 om kontinuerlig luftdyktighet for luftfartøyer og luftfartøyprodukter, -deler og utstyr og om godkjenning av organisasjoner og personell som deltar i disse oppgavene (vedlikeholdsforskriften).
- (15) Med *Part-21* menes vedlegg til forskrift 24. mai 2005 nr. 461 om gjennomføring av forordning (EF) nr. 1702/2003 av 24. september 2003 om fastsettelse av gjennomføringsregler for luftdyktighetsertifisering og miljøsertifisering for luftfartøyer og tilhørende produkter, deler og utstyr, og for sertifisering av konstruksjons- og produksjonsorganisasjon (sertifiseringsforskriften).

§ 5. Personlig rapporteringsplikt – flere varslings- og rapporteringspliktige

- (1) Varslings- og rapporteringsplikten etter denne forskriften er personlig dersom ikke annet følger av de enkelte bestemmelsene nedenfor.
- (2) Når flere er gjort ansvarlig for varslingen eller rapporteringen skal den utføres av den personen som står øverst på de nummererte prioriteringslistene i de paragrafene hvor det finnes slike lister. Hvis vedkommende ikke er i stand til å varsle eller rapportere, eller av andre årsaker ikke varsler eller rapporterer, skal varsel og rapport gis av den som er oppført deretter, i den rekkefølge som følger av prioriteringslisten. Selv om en eller flere personer lenger oppe på prioriteringslisten har sendt rapport, plikter en som står lenger nede på listen å rapportere opplysninger vedkommende er kjent med at ingen lenger oppe på listen har rapportert.
- (3) Når flere er gjort ansvarlige for rapportering i paragrafer hvor det ikke finnes prioriteringslister som nevnt i annet ledd, skal hver enkelt rapportere parallelt.

§ 6. Rapporteringsmåte – bruk av skjema – elektronisk rapportering

(1) Rapporteringen skal som hovedregel skje skriftlig og på rapporteringsskjema som angitt i de enkelte bestemmelsene nedenfor. Skjemaet er en del av forskriften. Luftfartstilsynet har myndighet til å bestemme hvilket innhold skjemaet skal ha til enhver tid. Oppdatert versjon av skjemaet skal alltid være mulige å laste ned fra Luftfartstilsynets hjemmeside på Internett.

(2) Departementet, eller den departementet bemyndiger, kan godkjenne alternative rapporteringsrutiner som er likeverdige.

(3) Dersom Luftfartstilsynet eller Statens havarikommisjon for transport etablerer ett eller flere elektroniske rapporteringssystemer som helt eller delvis dekker det samme formålet som det skriftlige rapporteringssystemet omtalt i første ledd, vil de rapporteringspliktige ha rett til å benytte seg av disse i stedet. Samferdselsdepartementet tar stilling til om et nytt elektronisk rapporteringssystem tilfredsstiller kravene i første punktum. Når systemet er godkjent er det en del av forskriften på samme måte som papirversjonen. Luftfartstilsynet har myndighet til å foreta senere endringer i et system som er godkjent etter annet punktum.

(4) Rapporteringen skal skje ved at den eller de som har personlig rapporteringsplikt som angitt i § 5 selv sender det utfylte rapporteringsskjemaet til vedkommende myndighet, eller selv rapporterer gjennom et elektronisk rapporteringssystem.

§ 7. Innarbeiding i håndbøker og tilrettelegging for rapportering

(1) Foretak med lisens eller annen tillatelse etter luftfartsloven skal innarbeide innholdet i denne forskriften i sitt interne håndboksystem. Dersom slike foretak benytter seg av underleverandører som selv ikke har lisens eller annen tillatelse fra Luftfartstilsynet, skal førstnevnte påse at de som utfører arbeid for underleverandøren kjenner de pliktene de har etter denne forskriften.

(2) Foretak og underleverandører som nevnt i første ledd skal legge til rette for at ansatte på en enkel og kostnadsfri måte kan foreta skriftlig eller elektronisk rapportering som nevnt i § 6.

§ 8. Luftfartstilsynets lagring av rapporterte opplysninger – Statens havarikommisjon for luftfarts tilgang til lagrede opplysninger

(1) Opplysninger som Luftfartstilsynet mottar med hjemmel i kapittel C skal lagres i den eller de databasene Luftfartstilsynet etter luftfartsloven § 12–2 første ledd er pålagt å opprette i den grad det er påkrevd for å ivareta Norges internasjonale forpliktelser etter artikkel 5 i direktiv 2003/42/EF av 13. juni 2002 om rapportering av hendelser i sivil luftfart.

(2) Luftfartstilsynet skal utføre alle de oppgave som påligger medlemsstatene i medhold av artikkel 6 i direktiv 2003/42/EF av 13. juni 2002 om rapportering av hendelser i sivil luftfart. Herunder skal opplysninger som lagres etter første ledd lagres på en måte som gjør det mulig for Luftfartstilsynet å utføre oppgavene som nasjonalt ansvarlig myndighet for utveksling av rapporterte opplysninger i henhold til den samme bestemmelsen.

(3) Statens havarikommisjon for transport skal ha full tilgang til de opplysningene som er lagret i den eller de databasene som er nevnt i første ledd.

Kapittel B. Varsling**§ 9. Varsling av luftfartsulykker**

(1) Inntreffer en luftfartsulykke skal

1. fartøysjefen
2. andre flygebesetningsmedlemmer
3. bruker av luftfartøyet
4. eier av luftfartøyet
5. ansatte i flysikringstjeneste
6. ansatte i bakketjenesten

straks varsle nærmeste enhet av lufttrafikkjenesten, nærmeste politimyndighet eller Hovedredningsentralen om ulykken.

(2) Varsel etter første ledd skal gis pr. telefon eller annet egnet middel, og, så langt det er praktisk mulig, inneholde opplysninger om

- luftfartøyets registrering (og radiokallesignal, hvis forskjellig) og type
- tidspunkt for ulykken
- posisjon/sted hvor ulykken har inntruffet angitt i bredde- og lengdegrad eller i forhold til et kjent geografisk punkt, samt opplysninger om terrengforholdene
- eierens og/eller brukerens navn
- fartøysjefens navn, hvordan han/hun kan kontaktes og om vedkommendes skadetilstand i den grad undersøkelsesmyndigheten bør vite om det
- antall personer om bord, antall alvorlig skadede og lettere skadede
- omfanget av skader på luftfartøyet
- skade på tredjemanns eiendom
- kort beskrivelse av hendelsesforløpet.

(3) Varslingen må ikke forsinkes på grunn av at enkelte opplysninger mangler.

§ 10. Varsling av alvorlige luftfartshendelser

(1) Inntreffer det en alvorlig luftfartshendelse skal

1. fartøysjefen
2. andre flygebesetningsmedlemmer
3. bruker av luftfartøyet
4. eier av luftfartøyet
5. ansatte i flysikringstjeneste
6. ansatte i bakketjenesten

straks varsle Statens havarikommisjon for transport om hendelsen. Luftfartshendelser som nevnt i vedlegg 1 skal i denne sammenheng alltid anses som alvorlige. Er den varslingspliktige hendelsen en lufttrafikkhendelse, plikter fartøysjefen dessuten umiddelbart å varsle den enhet av lufttrafikkjenesten som han/hun står i forbindelse med over radio. Hvis dette ikke er mulig, skal varsling gis over telefon eller over det faste sambandsnettet for luftfarten umiddelbart etter landing.

(2) Varsel etter første ledd skal gis pr. telefon eller annet egnet middel, og, så langt det er praktisk mulig, inneholde opplysninger som nevnt i § 9 (2).

(3) Varslingen må ikke forsinkes på grunn av at enkelte opplysninger mangler.

§ 11. Varsling av alvorlige tekniske feil

(1) Tekniske feil som er av en slik karakter at det kan bli aktuelt å gjennomføre tiltak på samtlige produkter eller utstyr av en bestemt type, skal snarest mulig varsles til Luftfartstilsynet av

1. fartøysjefen
2. andre flygebesetningsmedlemmer
3. vedlikeholdsinstans
4. bruker av luftfartøyet
5. eier av luftfartøyet

hvis det dreier seg om feil ved et luftfartøy, og av

1. ansatte i flysikringstjeneste
2. ansatte i bakketjeneste

hvis det dreier seg om feil ved produkter eller utstyr som brukes i slike typer virksomhet.

(2) Varsel etter første ledd skal gis pr. telefon eller annet egnet middel.

§ 12. Varsling av hendelser med farlig gods i luftfartøy

Inntrener en irregulær hendelse med farlig gods, når godset er om bord i et luftfartøy, skal

1. fartøysjefen
2. bruker eller eier av luftfartøyet
3. den som på vegne av bruker forestår lasting eller lossing av fartøyet

snarest mulig varsle nærmeste politimyndighet og brannvesen, og nærmeste enhet av lufttrafikkjenesten.

§ 13. Varsling av kollisjon mv. mellom luftfartøy og fugl

Oppdages kollisjon mellom luftfartøy og fugl under flyging, skal

1. fartøysjefen
2. annet besetningsmedlem

snarest mulig varsle den enheten av lufttrafikkjenesten som han/hun står i forbindelse med over radio. Det samme gjelder dersom det er fare for slik kollisjon.

Kapittel C. Rapportering

1. Rapportering av luftfartsulykker og alvorlige luftfartshendelser

§ 14. Flygebesetningsmedlemmer mfl.

(1) Inntrener en luftfartsulykke eller en alvorlig luftfartshendelse, skal

1. fartøysjefen
2. andre flygebesetningsmedlemmer
3. bruker av luftfartøyet
4. eier av luftfartøyet

snarest mulig, og senest innen 72 timer etter at ulykken eller den alvorlige luftfartshendelsen har funnet sted, sende rapport til Statens havarikommisjon for transport og til Luftfartstilsynet. De luftfartshendelsene som er listet i vedlegg 1 skal i denne sammenheng alltid anses som alvorlige. Er den rapporteringspliktige i tvil om en hendelse omfattes av reglene i paragrafen her, eller av bestemmelsene i § 16, skal rapportering skje i henhold til bestemmelsene i paragrafen her.

(2) Personlig plikt til å rapportere luftfartsulykker og alvorlige luftfartshendelser til Luftfartstilsynet i henhold til JAR-OPS 1 eller JAR-OPS 3 sammenfaller med rapporteringsplikten etter første ledd.

(3) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

§ 15. Ansatte i flysikringstjeneste og bakketjenesten

(1) Inntreer en luftfartsulykke eller en alvorlig luftfartshendelse, skal ansatte i flysikringstjeneste eller bakketjenesten som har hatt direkte befatning med ulykken eller den alvorlige hendelsen, eller som ellers har kunnskap om hendelsesforløpet, snarest mulig, og senest innen 72 timer etter at den fant sted, sende rapport til Statens havarikommisjon for transport og til Luftfartstilsynet. De luftfartshendelsene som er listet i vedlegg 1 skal i denne sammenheng alltid anses som alvorlige. Er den rapporteringspliktige i tvil om en hendelse omfattes av reglene i paragrafen her, eller av bestemmelsene i § 17, skal rapportering skje i henhold til bestemmelsene i paragrafen her.

(2) Foretak som har plikt til å etablere og vedlikeholde et system for intern systematisk rapportering, registrering, og oppfølging som nevnt i § 9 første ledd i forskrift 21. august 2003 nr. 1068 om bruk av system for sikkerhetsstyring innen flysikringstjeneste og bakketjenesten (BSL A 1–9) skal rapportere resultatet av de undersøkelsene og analysene som foretas til Statens havarikommisjon for transport og til Luftfartstilsynet i den grad disse gjelder luftfartsulykker og alvorlige luftfartshendelser.

(3) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

2. Rapportering av luftfartshendelser som ikke er alvorlige**§ 16. Flygebesetningsmedlemmer mfl.**

(1) Inntreer en luftfartshendelse som ikke er alvorlig skal

1. fartøysjefen
2. andre flygebesetningsmedlemmer
3. bruker av luftfartøyet
4. eier av luftfartøyet

sende rapport til Luftfartstilsynet innen 72 timer etter at hendelsen har funnet sted. Vedlegg 2 inneholder en liste over eksempler på luftfartshendelser som alltid skal rapporteres i henhold til første punktum. Er den rapporteringspliktige i tvil om en hendelse omfattes av reglene i paragrafen her, eller av bestemmelsene i § 14, skal rapportering skje i henhold til bestemmelsene i § 14.

(2) Personlig plikt til å rapportere luftfartshendelser til Luftfartstilsynet i henhold til JAR-OPS 1 eller JAR-OPS 3 sammenfaller med rapporteringsplikten etter første ledd.

(3) Utøvere av ikke-erhvervsmessig luftfart skal rapportere luftfartshendelsene etter reglene i første ledd, dog slik at vedlegg 3 erstatter henvisningen til vedlegg 2.

(4) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

§ 17. Ansatte i flysikringstjeneste mv.

(1) Inntreer en luftfartshendelse som ikke er alvorlig, skal ansatte i flysikringstjeneste som har hatt direkte befatning med hendelsen, eller som ellers har kunnskap om hendelsesforløpet, sende rapport til Luftfartstilsynet innen 72 timer etter at hendelsen har funnet sted. Det samme gjelder teknisk personell som foretar installasjoner, endringer, vedlikehold, reparasjoner, kontrollflyging eller inspeksjon av installasjoner som brukes til flynavigasjonstjeneste. Vedlegg 4 inneholder en liste over eksempler på luftfartshendelser som alltid skal rapporteres i henhold til første og annet punktum. Er den rapporteringspliktige i tvil om en hendelse omfattes av reglene i paragrafen her, eller av bestemmelsene i § 15, skal rapportering skje i henhold til bestemmelsene i § 15.

(2) Foretak som har plikt til å etablere og vedlikeholde et system for intern systematisk rapportering, registrering, og oppfølging som nevnt i § 9 første ledd i forskrift 21. august 2003 nr. 1068 om bruk av system for sikkerhetsstyring innen flysikringstjeneste og bakketjenesten (BSL A 1–9) har plikt til å rapportere resultatet av de undersøkelsene og analysene som foretas til Luftfartstilsynet i den grad disse gjelder luftfartshendelser som ikke er alvorlige.

(3) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

§ 18. Flyplassadministrasjon, bakketjeneste og annen betjening av luftfartøy på bakken

(1) Inntreer en luftfartshendelse som ikke er alvorlig, skal ansvarlig for administrasjonen av landingsplass, personer ansatt i bakketjenesten ved landingsplass, samt andre personer som utfører oppgaver i forbindelse med betjening av luftfartøy på bakken, og som har hatt direkte befatning med hendelsen, eller som ellers har kunnskap om hendelsesforløpet, sende rapport til Luftfartstilsynet innen 72 timer etter at hendelsen har funnet sted. Vedlegg 5 inneholder en liste over eksempler på luftfartshendelser som alltid skal rapporteres i henhold til første punktum.

(2) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

§ 19. Konstruktører, produsenter og personer som foretar modifikasjoner

(1) Teknisk sjef i virksomheter som er godkjent i henhold til Part 21 skal rapportere luftfartshendelser som ikke er alvorlige og som vedkommende har hatt befatning med til Luftfartstilsynet innen 72 timer etter at hendelsen har funnet sted. Vedlegg 6 inneholder en liste over eksempler på luftfartshendelser som alltid skal rapporteres i henhold til første punktum.

(2) I den grad teknisk sjef har plikt til å rapportere opplysninger som nevnt i første ledd til Luftfartstilsynet etter reglene i Part 21A.3 (b) («Reporting to the Agency»), sammenfaller disse forpliktelsene.

(3) Teknisk sjef i et selskap som er innehaver av et norsk supplerende typesertifikat skal rapportere luftfartshendelser etter samme regler som i første ledd.

(4) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

§ 20. *Personer som er ansvarlig for kontinuerlig luftdyktighet og personer som signerer attester for utført vedlikehold*

(1) Personer som er ansatt i flyselskaper som i henhold til Part-M skal ha et internt rapporteringssystem, og som er ansvarlig for gjennomføring av kontinuerlig luftdyktighet, skal rapportere luftfartshendelser som ikke er alvorlige og som har hatt direkte befatning med til Luftfartstilsynet innen 72 timer etter at hendelsen har funnet sted. Vedlegg 7 inneholder en liste over eksempler på luftfartshendelser som alltid skal rapporteres i henhold til første punktum. Unntak gjelder når hendelsen allerede er konstatert av et verksted som nevnt i annet ledd.

(2) Personer som er ansatt i et verksted som er autorisert i henhold til Part 145, og som er ansvarlige for å signere attester for utført vedlikehold, skal rapportere luftfartshendelser som ikke er alvorlige og som de har hatt direkte befatning med til Luftfartstilsynet innen 72 timer etter at hendelsen har funnet sted. Vedlegg 7 inneholder en liste over eksempler på luftfartshendelser som alltid skal rapporteres i henhold til første punktum. Unntak gjelder når hendelsen allerede er konstatert av et flyselskap som nevnt i første ledd.

(3) Personlig plikt til å rapportere til Luftfartstilsynet i henhold til JAR-OPS 1, JAR-OPS 3 eller Part 145 sammenfaller med rapporteringsplikten etter første og annet ledd.

(4) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

3. Rapportering av hendelser med farlig gods og kollisjon mellom luftfartøy og fugl

§ 21. *Rapportering av hendelse med farlig gods i luftfartøy*

(1) Inntreer en irregulær hendelse med farlig gods, når godset er om bord i et luftfartøy, skal

- fartøysjefen
- annet besetningsmedlem
- bruker eller eier av luftfartøyet
- den som på vegne av bruker forestår lasting eller lossing av luftfartøy

rapportere hendelsen til Luftfartstilsynet innen 72 timer etter at hendelsen har funnet sted. Det samme gjelder uregelmessighet ved forsendelse eller forsøk på forsendelse av farlig gods. De forpliktelsene som følger av bestemmelsene foran gjelder i tillegg til de forpliktelsene som følger av bestemmelsene i underkapittel 1 og 2 foran.

(2) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

§ 22. *Rapportering av kollisjon mellom luftfartøy og fugl*

(1) Inntreer en kollisjon mellom luftfartøy og fugl skal

1. fartøysjef
2. annet besetningsmedlem
3. bruker eller eier av luftfartøy
4. ansatte i flysikringstjenesten
5. ansatte i bakketjenesten

rapportere kollisjonen til Luftfartstilsynet innen 72 timer etter at kollisjonen har funnet sted.

(2) Rapportering skal skje på skjemaet i vedlegg 8.

Kapittel D. Særlige bestemmelser for ulykker og hendelser med mikrolett fly, fallskjerm og henge-/paragliders

§ 23. *Plikt til å varsle ulykker og hendelser med mikrolett fly, fallskjerm og henge-/paragliders*

(1) Fører en luftfartsulykke til tap av menneskeliv og/eller alvorlig personskade under flyging med mikrolett fly, ved fallskjermhopping eller under flyging med henge-/paragliders, skal

1. fartøysjef
2. utøver
3. den person som er oppnevnt som operativt ansvarlig for angjeldende luftsportsaktivitet
4. eier av innretningen

varsle nærmeste politimyndighet om ulykken. Det samme gjelder dersom en luftfartshendelse har ført til skade på tredjemanns eiendom.

(2) Varsel etter første ledd skal gis pr. telefon eller annet egnet middel, og, så langt det er praktisk mulig, inneholde opplysninger som nevnt i § 9 (2).

Kapittel E. Avsluttende fellesbestemmelser

§ 24. *Dispensasjon*

Luftfartstilsynet kan dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften som legger myndighet til Luftfartstilsynet eller som gjelder rapportering til Luftfartstilsynet. På samme måte kan Statens havarikommisjon for transport dispensere fra bestemmelser som legger myndighet til havarikommisjonen, eller som gjelder varsling eller rapportering til havarikommisjonen. Både etter første og annet punktum kreves det at det foreligger særlige grunner og at dispensasjonen anses å være forenlig med de hensynene som ligger til grunn for vedkommende bestemmelse.

Ingen dispensasjon kan gis som strider mot Norges forpliktelser etter direktiv 2003/42/EF av 13. juni 2003 om rapportering av hendelser i sivil luftfart.

§ 25. *Ikrafttredelse*

- (1) Forskriften trer i kraft 1. juli 2007.
- (2) Fra samme dato oppheves forskrift 31. august 2001 nr. 1008 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med luftfartsulykker, luftfartshendelser, driftsforstyrrelser og lignende.

§ 26. *Overgangsregler*

- (1) Forskriften gjelder for varslings- og rapportering av opplysninger om luftfartsulykker og luftfartshendelser som inntreffer etter at forskriften har trådt i kraft.
- (2) Dispensasjoner som er gitt i medhold av forskrift 31. august 2001 nr. 1008 om varslings- og rapporteringsplikt i forbindelse med luftfartsulykker, luftfartshendelser, driftsforstyrrelser og lignende er ikke gyldige etter denne forskriften. Dette samme gjelder for tillatelse til å benytte alternative rapporteringsrutiner som nevnt i pkt. 4.4 i samme forskrift.

Vedlegg 1

(Jf. forskriften § 10 første ledd, § 14 første ledd og § 15 første ledd.)

Eksempler på alvorlige luftfartshendelser

1. Kollisjonsfare mellom luftfartøyer der en unnvikelsesmanøver har vært utført eller unnvikelsestiltak burde vært iverksatt for å unngå kollisjon eller farlig situasjon.
2. Kollisjon med terreng/hindringer ved kontrollert flyging som så vidt unngås eller avverges (Controlled Flight Into Terrain, CFIT).
3. Avbrutt avgang på stengt eller opptatt rullebane, eller avgang fra en slik rullebane med marginal klarering fra hindring(er).
4. Landing eller forsøk på landing på en stengt eller opptatt rullebane.
5. Grovt avvik fra forventet ytelse ved avgang eller under innledende stigning.
6. Enhver brann eller røykutvikling i førerrom/passasjerkabin eller lasterom, samt motorbrann, selv om brannen slukkes med sløkkemiddel.
7. Tilfeller der nødbruk av oksygen for flygebesetningen har vært nødvendig.
8. Strukturell svikt ved luftfartøyet eller motorhavari/sammenbrudd som ikke klassifiseres som luftfartsulykke.
9. Funksjonsfeil i ett eller flere av luftfartøyets systemer som fører til alvorlige problemer med å kontrollere luftfartøyet.
10. Ethvert tilfelle av arbeidsudyktighet (incapacitation) hos flygebesetningsmedlem(mer).
11. Drivstoffbeholdning som tilsier at fartøysjefen burde erklære en nødsituasjon.
12. Hendelser ved avgang og landing, f.eks. landing foran rullebaneterskel, utforkjøring over rullebaneende eller utforkjøring på siden av rullebanen.
13. Systemfeil, værforhold, flyging utenfor godkjent flyoperativt begrensingsområde eller andre hendelser som kan gjøre det vanskelig å bevare kontroll over luftfartøyet.
14. Svikt i mer enn ett av systemene i et redundant system som er påkrevd for styring (flight guidance) og navigasjon.
15. Varsel fra luftbåret system for kollisjonsvarslings med forslag til unnvikelsesmanøver (ACAS Resolution Advisory).
16. ATM-relatert hendelse der svikt i prosedyrer og/eller koordinering har ført til en faretruende situasjon som er beskrevet som eller vurdert til å være en Klasse 3 større hendelse iht. BSL A 1–10 Vedlegg 1 eller «Major Incident» med Severity Class B eller alvorligere i ESARR 2, skal rapporteres.
17. ATM-relatert hendelse der svikt i kommunikasjonsutstyr, radarutstyr, system for behandling av reiseplandata eller andre hjelpemidler for luftrafikkjenesten har ført til en faretruende situasjon som er beskrevet som eller vurdert til å være en Klasse 3 større hendelse iht. BSL A 1–10 Vedlegg 1 eller «Major Incident» med Severity Class B eller alvorligere i ESARR 2, skal rapporteres.
18. Underskridelse av atskillelsesminima som er beskrevet som eller vurdert til å være en Klasse 3 større hendelse iht. BSL A 1–10 Vedlegg 1 eller «Major Incident» med Severity Class B eller alvorligere i ESARR 2, skal rapporteres.

Vedlegg 2

(Jf. forskriften § 16 første ledd.)

Eksempler på luftfartshendelser som flygebesetningsmedlemmer mfl. plikter å rapportere

1. *Flyging*
- 1.1 *Operasjon av luftfartøy*

- 1.1.1 Fare for kollisjon med et annet luftfartøy, terrenget eller andre gjenstander eller en farlig situasjon der en unnvikelsesmanøver ville ha vært hensiktsmessig.
- 1.1.2 Unnvikelsesmanøver som er nødvendig for å unngå kollisjon med et annet luftfartøy, terrenget eller andre gjenstander.
- 1.1.3 En unnvikelsesmanøver for å unngå andre farlige situasjoner.
- 1.1.4 Hendelser ved start eller landing, herunder sikkerhets- eller nødlandinger. Hendelser som f.eks. landing før rullebanen eller utforkjøring over enden eller siden av rullebanen. Avganger, avbrutte avganger, landinger eller landingsforsøk på en stengt eller opptatt rullebane, eller på feil rullebane. Inntrenging på rullebanen.
- 1.1.5 Manglende evne til å oppnå forventet ytelse ved avgang eller innledende stigning.
- 1.1.6 Kritisk lavt drivstoffnivå eller manglende evne til å overføre drivstoff eller utnytte alt tilgjengelig drivstoff.
- 1.1.7 Tap av kontrollen (også delvis eller midlertidig), uansett årsak.
- 1.1.8 Hendelser i nærheten av eller over V1 som er forårsaket av, eller som fører til, en farlig eller potensielt farlig situasjon (f.eks. avbrutt avgang, halepartiet treffer bakken ved avgang eller landing (tail strike), tap av motoreffekt osv.).
- 1.1.9 Avbrutt innflyging (go around) som skaper en farlig eller potensielt farlig situasjon.
- 1.1.10 Utilsiktet betydelig avvik fra flygehastighet, påtenkt bane eller høyde (mer enn 300 fot), uansett årsak.
- 1.1.11 Nedstigning under beslutningshøyde eller under den laveste nedstigningshøyde uten den nødvendige visuelle referanse.
- 1.1.12 Tap av kontroll med egen posisjon i forhold til faktisk posisjon eller andre luftfartøyer.
- 1.1.13 Brudd i kommunikasjonen mellom flygebesetningen (CRM) eller mellom flygebesetningen og andre parter (kabinpersonale, flygekontroll, flymekanikere).
- 1.1.14 Hard landing – en landing som gjør at det kreves en inspeksjon.
- 1.1.15 Overskridelse av grensene for ubalanse i fordelingen av drivstoff.
- 1.1.16 Feilaktig innstilling av en SSR-kode eller av en høydemåler.
- 1.1.17 Feilaktig programmering av, eller innkoding i, utstyr som brukes til navigasjon eller ytelsesberegning, eller bruk av feilaktige data.
- 1.1.18 Feilaktig mottak eller tolking av meldinger over radiotelefon.
- 1.1.19 Funksjonssvikt eller mangler i drivstoffsystemet, som påvirker drivstofftilførselen og/eller -fordelingen.
- 1.1.20 Luftfartøyet forlater utilsiktet området med fast overflatedekke.
- 1.1.21 Kollisjon mellom et luftfartøy og et annet luftfartøy, kjøretøy eller andre objekter på bakken.
- 1.1.22 Utilsiktet og/eller feilaktig bruk av en betjeningsinnretning.
- 1.1.23 Manglende evne til å oppnå luftfartøyets tilsiktede konfigurasjon i en flygefase (f.eks. understell og tilhørende luker, flaps, stabilisatorer, forkantklaffer («slats») osv.).
- 1.1.24 En farlig eller potensielt farlig situasjon som oppstår som følge av bevisst simulering av en nødssituasjon i forbindelse med trening, systemkontroll eller opplæring.
- 1.1.25 Unormale vibrasjoner.
- 1.1.26 Utløsing av et primært varslingsystem som har sammenheng med manøvrering av luftfartøyet, f.eks. konfigurasjonsvarsel, steilevarsel (stick shaker), varsel om for høy hastighet osv., med mindre
 - a) besetningen med sikkerhet har fastslått at advarselen var falsk, og forutsatt at besetningens reaksjon på den falske advarselen ikke førte til vanskeligheter eller farer, eller
 - b) det skjer i forbindelse med opplæring eller kontroll.
- 1.1.27 GPWS/TAWS-varsling når
 - a) luftfartøyet kommer nærmere bakken enn planlagt eller forventet, eller
 - b) varslingen utløses under instrumentværforhold (IMC) eller om natten, og det fastslås at den ble utløst av for høy nedstigningshastighet (modus 1), eller
 - c) varslingen utløses på grunn av manglende valg av landingsstell eller landingsklaffer på riktig tidspunkt under innflyging (modus 4), eller
 - d) en vanskelighet eller fare oppstår eller kunne ha oppstått som følge av besetningens reaksjon på varslingen, f.eks. mulig redusert avstand fra annen trafikk. Dette kan omfatte alarmer av enhver art eller type, dvs. virkelig, feil eller falsk alarm.
- 1.1.28 GPWS/TAWS-alarm når en vanskelighet eller fare oppstår eller kunne ha oppstått som følge av besetningens reaksjon på alarmen.
 - a) ACAS RA.
 - b) Hendelser som skyldes luftstrømmen fra jetmotorer eller propeller, og som medfører betydelig materiell skade eller alvorlig personskade.
- 1.2 *Nødssituasjoner*
- 1.2.1 Brann, eksplosjon, røyk eller giftig eller skadelig gass, selv når brannen er slukket.
- 1.2.2 Fly- eller kabinbesetningens bruk av en ikke fastlagt prosedyre for å håndtere en nødssituasjon når
 - a) prosedyren finnes, men ikke benyttes,
 - b) prosedyren ikke finnes,

- c) prosedyren finnes, men er ufullstendig eller utilstrekkelig,
 - d) prosedyren er feil,
 - e) feil prosedyre benyttes.
- 1.2.3 Mangler ved framgangsmåter som skal benyttes i nødssituasjoner, også når de benyttes i forbindelse med vedlikehold, opplæring eller kontroll.
- 1.2.4 En hendelse som fører til en nødevakuering.
- 1.2.5 Trykkfall.
- 1.2.6 Bruk av nødutstyr eller foreskrevne nødprosedyrer for å håndtere en situasjon.
- 1.2.7 En hendelse som fører til en nødmelding («Mayday» eller «Pan»).
- 1.2.8 Et nødsystem eller nødutstyr som ikke virker tilfredsstillende, herunder alle utganger og belysning, også når det brukes til vedlikehold, opplæring eller kontroll.
- 1.2.9 Hendelser der det blir nødvendig for et besetningsmedlem å benytte nødoksygen.
- 1.3 *Arbeidsudyktig besetning*
- 1.3.1 Arbeidsudyktighet hos et flygebesetningsmedlem, også før avgang dersom det anses at den kunne ha ført til arbeidsudyktighet etter avgang.
- 1.3.2 Arbeidsudyktighet hos et kabinbesetningsmedlem som gjør vedkommende ute av stand til å utføre viktige oppgaver i nødssituasjoner.
- 1.4 *Skader*
- 1.4.1 Hendelser som forårsaker eller kunne ha forårsaket alvorlige skader på passasjerer eller besetning, men som ikke anses for å utgjøre en rapporteringspliktig ulykke.
- 1.5 *Værforhold*
- 1.5.1 Et lynnedslag som fører til skade på luftfartøyet, eller tap av eller feil ved en vesentlig funksjon.
- 1.5.2 En haglbyge som fører til skade på luftfartøyet, eller tap av eller feil på en vesentlig funksjon.
- 1.5.3 Kraftig turbulens som fører til skade på dem som er om bord, eller som anses for å kreve en «turbulenskontroll» av luftfartøyet.
- 1.5.4 Vindskjær.
- 1.5.5 Ising som fører til vanskeligheter med å håndtere luftfartøyet, skade på luftfartøyet, eller tap av eller feil på en vesentlig funksjon.
- 1.6 *Sikkerhet*
- 1.6.1 Ulovlig anslag mot luftfartøyet, herunder bombetrussel eller kapring.
- 1.6.2 Vanskeligheter med å kontrollere berusede, voldelige eller uregjerlige passasjerer.
- 1.6.3 Oppdagelse av en blindpassasjer.
- 1.7 *Andre hendelser*
- 1.7.1 Gjentatte forekomster av en særskilt type hendelser som isolert sett ikke ville ha blitt ansett som rapporteringsverdige, men som på grunn av sin hyppighet utgjør en mulig fare.
- 1.7.2 En kollisjon med en fugl som fører til skade på luftfartøyet, eller tap av eller feil på en vesentlig funksjon.
- 1.7.3 Vingevirvler.
- 1.7.4 Enhver annen hendelse, uansett art, som anses å ha utgjort eller kunne ha utgjort en fare for luftfartøyet eller dem som er om bord, i luftfartøyet eller på bakken.
2. *Tekniske sider ved luftfartøyet*
- 2.1 *Struktur*
- 2.1.1 Skade på et vesentlig strukturelement som ikke har evne til å tåle skade (element med begrenset levetid). Vesentlige strukturelementer er de som bidrar vesentlig til at belastninger i forbindelse med flyging, landing og trykkforhold kan tåles, og som kan føre til katastrofale feil ved luftfartøyet dersom de skades.
- 2.1.2 Feil eller skader som overskrider tillatte avvik for vesentlige strukturelementer, som er klassifisert som skadetolerant.
- 2.1.3 Skade eller feil på et strukturelement som kan føre til frigjøring av gjenstander som kan skade personer om bord i luftfartøyet.
- 2.1.4 Skade eller feil på et strukturelement som kan føre til at systemene ikke virker riktig.
- 2.1.5 Tap av deler av luftfartøyet under flygingen.
- 2.2 *Systemer*
- 2.2.1 Tap av eller vesentlig funksjonssvikt eller mangel ved et system, undersystem eller utstyrsett når standardrutiner, øvelser osv. ikke kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte.
- 2.2.2 Besetningen har problemer med å kontrollere systemet, f.eks.
- a) ikke beordrede handlinger,
 - b) feilaktig og/eller ufullstendig reaksjon, herunder manøvreringsbegrensning eller stivhet,
 - c) ukontrollert utslag,
 - d) mekanisk frakopling eller feil.
- 2.2.3 Feil eller svikt i systemets særskilte funksjon(er) (ett system kan ha flere funksjoner).
- 2.2.4 Forstyrrelse i eller mellom systemer.

- 2.2.5 Feil eller funksjonssvikt i verneinnretningen eller nødsystemet tilknyttet systemet.
- 2.2.6 Redundanstap i systemet.
- 2.2.7 Hendelser som følge av at systemet opptrer på en uforutsett måte.
- 2.2.8 Tap av eller vesentlig funksjonssvikt eller mangel ved et hovedsystem, undersystem eller utstyrsett (for luftfartøytyper med ett enkelt hovedsystem, undersystem eller utstyrsett).
- 2.2.9 Tap av eller vesentlig funksjonssvikt eller mangel ved flere enn ett hovedsystem, undersystem eller utstyrsett (for luftfartøytyper med flere uavhengige hovedsystemer, undersystemer eller utstyrsett).
- 2.2.10 Utløsning av et primært varslingsystem knyttet til luftfartøysystemer eller -utstyr med mindre besetningen med sikkerhet har fastslått at advarselen var falsk, og forutsatt at besetningens reaksjon på den falske advarselen ikke førte til vanskeligheter eller farer.
- 2.2.11 Lekkasje av hydrauliske væsker, drivstoff, olje eller andre væsker som medfører brannfare eller mulighet for farlig forurensning av luftfartøyet, dets systemer eller utstyr, eller fare for personer om bord.
- 2.2.12 Funksjonssvikt eller mangel i et indikatorsystem når dette fører til en mulighet for at det gis misvisende angivelser til besetningen.
- 2.2.13 Enhver feil, funksjonssvikt eller mangel dersom den oppstår i en kritisk fase av flygingen og er relevant for systemets drift.
- 2.2.14 Betydelig nedgang i den faktiske ytelse sammenlignet med den godkjente ytelse dersom dette fører til en farlig situasjon (der det tas hensyn til nøyaktigheten til metoden for ytelsesberegning), herunder bremseeffekt, drivstofforbruk osv.
- 2.2.15 Asymmetri i styresystem f.eks. flaps, forkantklaffer («slats»), bremseklaffer osv.
- 2.3 *Drivkraft (herunder motorer, propeller og rotorsystemer) og hjelpemotorer (APU)*
- 2.3.1 Flameout, stans av eller funksjonssvikt i en motor.
- 2.3.2 Overhastighet eller manglende mulighet for å kontrollere hastigheten til en komponent som roterer i høy hastighet (for eksempel: hjelpemotor, luftstarter, klimaanlegg, turbingenerator, propell eller rotor).
- 2.3.3 Feil eller funksjonssvikt i en del av en motor eller motorinstallasjon som medfører en eller flere av følgende hendelser:
- manglende beskyttelse av komponenter/bruddstykker,
 - ukontrollert innvendig eller utvendig brann, eller utslipp av varm gass,
 - skyvkraft i en annen retning enn den flygeren velger,
 - reverseringsmekanismen virker ikke eller virker på feil måte,
 - manglende evne til å kontrollere effekt, skyvkraft eller o/min,
 - delvis eller fullstendig tap av en stor del av motorinstallasjonen,
 - tett synlig røyk eller konsentrasjoner av giftige produkter i tilstrekkelig grad til at besetning eller passasjerer mister evnen til å handle,
 - umulig å stanse en motor på vanlig måte,
 - umulig å omstarte en brukbar motor.
- 2.3.4 Utilstekt tap av skyvkraft/effekt, endring eller vibrasjon som klassifiseres som et tap av skyvkraft eller effektregulering (LOTC):
- for et luftfartøy med én motor, eller
 - der det anses som for kraftig for luftfartøyet, eller
 - der det kan påvirke flere enn én motor i et luftfartøy med flere motorer, særlig i et luftfartøy med to motorer, eller
 - for et luftfartøy med flere motorer der samme eller lignende motortype brukes i et luftfartøy der hendelsen ville ha blitt ansett som farlig eller kritisk.
- 2.3.5 En motorbegrenser eller betjeningsinnretning som ikke virker når det kreves, eller som virker på feil måte.
- 2.3.6 Overskridelse av motorparametere.
- 2.3.7 FOD – fremmedlegemer som fører til skade.
- 2.3.8 Feil eller funksjonssvikt i en del av en propell eller motorinstallasjon som medfører en eller flere av følgende hendelser:
- overhastighet på propellen (propeller overspeed),
 - utvikling av for sterk luftmotstand,
 - skyvkraft i motsatt retning av den flygeren velger,
 - tap av propellen eller en viktig del av propellen,
 - en feil som fører til kraftig ubalanse,
 - utilstekt endring av propellbladene til under minste fastsatte stigningsvinkel for flygning,
 - umulig å kantstille propellen,
 - umulig å endre propellstigning,
 - utilstekt endring av propellstigning,
 - ukontrollerbart dreiemoment eller endring av hastighet,
 - tap av lavenergideler.

- 2.3.9 Skade eller feil på hovedrotorens girkasse/feste som kan føre til at rotorenheten løsner under flyging og/eller funksjonssvikt i rotorstyringen.
- 2.3.10 Skade på halerotor, overføring og lignende systemer.
- 2.3.11 Stans av eller feil ved hjelpemotoren (APU) når det av driftsmessige grunner kreves at denne er tilgjengelig f.eks. ETOPS, MEL.
- 2.3.12 Umulig å stanse hjelpemotoren (APU).
- 2.3.13 Overhastighet.
- 2.3.14 Umulig å starte hjelpemotoren (APU) når den kreves av driftsmessige grunner.
- 2.4 *Andre hendelser*
- 2.4.1 Enhver hendelse der en egenskap eller mangel ved flykonstruksjonen kunne ha ført til feil bruk som kunne ha bidratt til å skape en farlig eller katastrofal situasjon.
- 2.4.2 En hendelse som ikke vanligvis anses som rapporteringspliktig (f.eks. kabinens innredning og utstyr, vannsystemer), der omstendighetene medfører en risiko for luftfartøyet eller personer om bord.
- 2.4.3 Brann, eksplosjon, røyk eller giftig eller skadelig gass.
- 2.4.4 Enhver annen hendelse som kan sette luftfartøyet i fare eller påvirke sikkerheten for personer om bord eller personer eller eiendom i nærheten av luftfartøyet eller på bakken.
- 2.4.5 Feil eller svikt i høyttaleranlegget som fører til at det ikke virker eller ikke kan høres.
- 2.4.6 Mangel på styring av flygersete under flyging.
3. *Flysikringstjenester, anlegg og bakketjenester*
- 3.1 *Flysikringstjenester*
- 3.1.1 Nesten-kollisjon (herunder særskilte situasjoner der et luftfartøy og et annet luftfartøy/bakken/et kjøretøy/en person eller en gjenstand oppfattes som for nær hverandre):
- underskridelse av minsteavstanden,
 - utilstrekkelig avstand,
 - nesten-kollisjon med terrenget ved kontrollert flyging (nesten CFIT),
 - rullebaneinntrenging der en unnvikelsesmanøver var nødvendig.
- 3.1.2 Mulighet for kollisjon eller nesten-kollisjon (herunder særlige situasjoner som vil kunne utvikle seg til en ulykke eller en nesten-kollisjon, dersom et annet luftfartøy er i nærheten):
- uautorisert ferdsel på rullebanen der en unnvikelsesmanøver ikke var nødvendig,
 - luftfartøys utforkjøring fra rullebane,
 - luftfartøys avvik fra klarering gitt av flygekontrolltjenesten (ATC-klarering),
 - luftfartøys avvik fra gjeldende ATM-regler (Air Traffic Management).
- 3.1.3 ATM-spesifikke hendelser (herunder situasjoner der evnen til å yte sikre ATM-tjenester påvirkes, også situasjoner der sikker drift av luftfartøyet tilfeldigvis ikke har blitt satt i fare):
- Opplysninger som i stor grad er feilaktige, utilstrekkelige eller misvisende, fra kilder på bakken, for eksempel fra flygekontroll (ATC), automatisk terminalinformasjon (ATIS), værtjenester, navigasjonsdatabaser, kart, diagrammer, håndbøker osv.
 - Angivelse av feilaktige trykkreferansedata (dvs. høydemålerinnstilling)
 - Feilaktig sending, mottak eller tolking av viktige meldinger når det fører til en farlig situasjon
 - Svikt i flysikringstjenestens kommunikasjons- og navigasjonsanlegg
 - Lufthavnens manøvreringsområder blokkert av luftfartøy, kjøretøy, dyr eller fremmedlegemer som fører til en farlig eller potensielt farlig situasjon
 - Feil eller mangler ved merking av hinder eller farer på lufthavnens manøvreringsområder som fører til en farlig situasjon
 - Feil ved, eller betydelig funksjonssvikt ved eller mangel på lufthavnsbelysning.
- 3.2 *Lufthavner og lufthavnanlegg*
- 3.2.1 Påfylling av feil drivstoffmengde som kan ha betydelig innvirkning på luftfartøyet rekkevidde, ytelse, balanse eller konstruksjonsstyrke.
- 3.3 *Håndtering av passasjerer, bagasje og last*
- 3.3.1 Betydelig forurensning av luftfartøyet, dets systemer og utstyr som skyldes frakt av bagasje eller last.
- 3.3.2 Feil lasting av passasjerer, bagasje eller last som kan ha en betydelig innvirkning på luftfartøyet vekt og/eller balanse.
- 3.3.3 Feil stuing av bagasje eller last (herunder håndbagasje) som kan innebære en fare for luftfartøyet, dets utstyr eller personer om bord, eller som kan hindre nødevakuering.
- 3.3.4 Feil stuing av fraktcontainere eller andre betydelige fraktenheter.
- 3.3.5 Frakt eller forsøk på frakt av farlig gods i strid med gjeldende regler, herunder feil merking og pakking av farlig gods.
- 3.4 *Bakkearbeid og service på luftfartøy*
- 3.4.1 Lasting av forurenset eller feil type drivstoff eller andre viktige væsker (herunder oksygen og drikkevann).

Vedlegg 3

(Jf. forskriften § 16 tredje ledd.)

Eksempler på luftfartshendelser som utøvere av ikke-erhvervsmessig luftfart plikter å rapportere

1. *Flyging*
 - 1.1 *Operasjon av luftfartøy*
 - 1.1.1 Fare for kollisjon med et annet luftfartøy, terrenget eller andre gjenstander eller en farlig situasjon der en unnvikelsesmanøver ville ha vært hensiktsmessig.
 - 1.1.2 Unnvikelsesmanøver som er nødvendig for å unngå kollisjon med et annet luftfartøy, terrenget eller andre gjenstander.
 - 1.1.3 En unnvikelsesmanøver for å unngå andre farlige situasjoner.
 - 1.1.4 Hendelser ved start eller landing, herunder sikkerhets- eller nødlandinger. Hendelser som f.eks. landing før rullebanen eller utforkjøring over enden eller siden av rullebanen. Avganger, avbrutte avganger, landinger eller landingsforsøk på en stengt eller opptatt rullebane, eller på feil rullebane. Inntrenging på rullebanen.
 - 1.1.5 Tap av kontrollen (også delvis eller midlertidig), uansett årsak.
 - 1.1.6 Avbrutt innflyging (go around) som skaper en farlig eller potensielt farlig situasjon.
 - 1.1.7 Tap av kontroll med egen posisjon i forhold til faktisk posisjon eller andre luftfartøyer.
 - 1.1.8 Feilaktig programmering av, eller innkoding i, utstyr som brukes til navigasjon eller ytelsesberegning, eller bruk av feilaktige data.
 - 1.1.9 Kollisjon mellom et luftfartøy og et annet luftfartøy, kjøretøy eller andre objekter på bakken.
 - 1.1.10 En farlig eller potensielt farlig situasjon som oppstår som følge av bevisst simulering av en nødsituasjon i forbindelse med trening, systemkontroll eller opplæring.
 - 1.2 *Nødsituasjoner*
 - 1.2.1 Brann, eksplosjon, røyk eller giftig eller skadelig gass, selv når brannen er slukket.
 - 1.2.2 Trykkfall.
 - 1.2.3 Bruk av nødutstyr eller foreskrevne nødprosedyrer for å håndtere en situasjon.
 - 1.2.4 En hendelse som fører til en nødmelding («Mayday» eller «Pan»).
 - 1.2.5 Et nødsystem eller nødutstyr som ikke virker tilfredsstillende, herunder alle utganger og belysning, også når det brukes til vedlikehold, opplæring eller kontroll.
 - 1.3 *Skader*
 - 1.3.1 Hendelser som forårsaker eller kunne ha forårsaket alvorlige skader på passasjerer eller besetning, men som ikke anses for å utgjøre en rapporteringspliktig ulykke.
 - 1.4 *Værforhold*
 - 1.4.1 Et lynnedslag som fører til skade på luftfartøyet, eller tap av eller feil ved en vesentlig funksjon.
 - 1.5 *Andre hendelser*
 - 1.5.1 En kollisjon med en fugl som fører til skade på luftfartøyet, eller tap av eller feil på en vesentlig funksjon.
2. *Tekniske sider ved luftfartøyet*
 - 2.1 *Struktur*
 - 2.1.1 Skade på et vesentlig strukturelement som ikke har evne til å tåle skade (element med begrenset levetid). Vesentlige strukturelementer er de som bidrar vesentlig til at belastninger i forbindelse med flyging, landing og trykkforhold kan tåles, og som kan føre til katastrofale feil ved luftfartøyet dersom de skades.
 - 2.1.2 Feil eller skader som overskrider tillatte avvik for vesentlige strukturelementer, som er klassifisert som skadetolerant.
 - 2.1.3 Skade eller feil på et strukturelement som kan føre til frigjøring av gjenstander som kan skade personer om bord i luftfartøyet.
 - 2.1.4 Skade eller feil på et strukturelement som kan føre til at systemene ikke virker riktig.
 - 2.1.5 Tap av deler av luftfartøyet under flygingen.
 - 2.2 Drivkraft (herunder motorer, propeller og rotorsystemer) og hjelpemotorer (APU).
 - 2.2.1 Flameout, stans av eller funksjonssvikt i en motor.
 - 2.2.2 Skade eller feil på hovedrotorens girkasse/feste som kan føre til at rotorenheten løsner under flyging og/eller funksjonssvikt i rotorstyringen.
 - 2.2.3 Skade på halerotor, overføring og lignende systemer.
 - 2.3 *Andre hendelser*
 - 2.3.1 Enhver hendelse der en egenskap eller mangel ved flykonstruksjonen kunne ha ført til feil bruk som kunne ha bidratt til å skape en farlig eller katastrofal situasjon.
 - 2.3.2 Mangel på styring av flygersete under flyging.
3. *Flysikringstjenester, anlegg og bakketjenester*
 - 3.1 *Flysikringstjenester*

- 3.1.1 Nesten-kollisjon (herunder særskilte situasjoner der et luftfartøy og et annet luftfartøy/bakken/et kjøretøy/en person eller en gjenstand oppfattes som for nær hverandre):
- underskridelse av minsteavstanden,
 - utilstrekkelig avstand,
 - nesten-kollisjon med terrenget ved kontrollert flyging (nesten CFIT),
 - rullebaneinntrenging der en unnvikelsesmanøver var nødvendig.
- 3.1.2 ATM-spesifikke hendelser (herunder situasjoner der evnen til å yte sikre ATM-tjenester påvirkes, også situasjoner der sikker drift av luftfartøyet tilfeldigvis ikke har blitt satt i fare):
- Opplysninger som i stor grad er feilaktige, utilstrekkelige eller misvisende, fra kilder på bakken, for eksempel fra flygekontroll (ATC), automatisk terminalinformasjon (ATIS), værtjenester, navigasjonsdatabaser, kart, diagrammer, håndbøker osv.

Vedlegg 4

(Jf. forskriften § 17 første ledd.)

Eksempler på luftfartshendelser som ansatte i flysikringstjenesten mv. plikter å rapportere

- Flyging*
 - Operasjon av luftfartøy*
 - 1.1.1 Fare for kollisjon med et annet luftfartøy, terrenget eller andre gjenstander eller en farlig situasjon der en unnvikelsesmanøver ville ha vært hensiktsmessig.
 - 1.1.2 Unnvikelsesmanøver som er nødvendig for å unngå kollisjon med et annet luftfartøy, terrenget eller andre gjenstander.
 - 1.1.3 En unnvikelsesmanøver for å unngå andre farlige situasjoner.
 - 1.1.4 Hendelser ved start eller landing, herunder sikkerhets- eller nødlandinger. Hendelser som f.eks. landing før rullebanen eller utforkjøring over enden eller siden av rullebanen. Avganger, avbrutte avganger, landinger eller landingsforsøk på en stengt eller opptatt rullebane, eller på feil rullebane. Inntrenging på rullebanen.
 - 1.1.5 Avbrutt innflyging (go around) som skaper en farlig eller potensielt farlig situasjon.
 - 1.1.6 Utilstekt betydelig avvik fra flygehastighet, påtenkt bane eller høyde (mer enn 300 fot), uansett årsak.
 - 1.1.7 Nedstigning under beslutningshøyde eller under den laveste nedstigningshøyde uten den nødvendige visuelle referanse.
 - 1.1.8 Tap av kontroll med egen posisjon i forhold til faktisk posisjon eller andre luftfartøyer.
 - 1.1.9 Feilaktig innstilling av en SSR-kode eller av en høydemåler.
 - 1.1.10 Feilaktig mottak eller tolking av meldinger over radiotelefon.
 - 1.1.11 Luftfartøyet forlater utilsiktet området med fast overflatedekke.
 - 1.1.12 Kollisjon mellom et luftfartøy og et annet luftfartøy, kjøretøy eller andre objekter på bakken.
 - 1.1.13 GPWS/TAWS-varsling når en vanskelighet eller fare oppstår eller kunne ha oppstått som følge av besetningens reaksjon på varslingen, for eksempel mulig redusert avstand fra annen trafikk. Dette kan omfatte alarmer av enhver art eller type, dvs. virkelig, feil eller falsk alarm.
 - 1.1.14 GPWS/TAWS-alarm når en vanskelighet eller fare oppstår eller kunne ha oppstått som følge av besetningens reaksjon på alarmen.
 - Nødssituasjoner*
 - 1.2.1 En hendelse som fører til en nødmelding («Mayday» eller «Pan»).
 - Sikkerhet*
 - 1.3.1 Ulovlig anslag mot luftfartøyet, herunder bombetrussel eller kapring.
 - Andre hendelser*
 - 1.4.1 Gjentatte forekomster av en særskilt type hendelser som isolert sett ikke ville ha blitt ansett som rapporteringsverdige, men som på grunn av sin hyppighet utgjør en mulig fare.
 - 1.4.2 Vingevirvler.
 - 1.4.3 Enhver annen hendelse, uansett art, som anses å ha utgjort eller kunne ha utgjort en fare for luftfartøyet eller dem som er om bord, i luftfartøyet eller på bakken.
- Flysikringstjenester*
 - 2.1 Nesten-kollisjon (herunder særskilte situasjoner der et luftfartøy og et annet luftfartøy/bakken/et kjøretøy/en person eller en gjenstand oppfattes som for nær hverandre)
 - 2.1.1 Underskridelse av minsteavstanden.
 - 2.1.2 Utilstrekkelig avstand.
 - 2.1.3 Nesten-kollisjon med terrenget ved kontrollert flyging (nesten CFIT).
 - 2.1.4 Rullebaneinntrenging der en unnvikelsesmanøver var nødvendig.
 - 2.2 Mulighet for kollisjon eller nesten-kollisjon (herunder særlige situasjoner som vil kunne utvikle seg til en ulykke eller en nesten-kollisjon, dersom et annet luftfartøy er i nærheten)
 - 2.2.1 Uautorisert ferdsel på rullebanen der en unnvikelsesmanøver ikke var nødvendig.

- 2.2.2 Luftfartøys utforkjøring fra rullebane.
- 2.2.3 Luftfartøys avvik fra klarering gitt av flygekontrolltjenesten (ATC-klarering).
- 2.2.4 Luftfartøys avvik fra gjeldende ATM-regler (Air Traffic Management):
 - a) luftfartøys avvik fra gjeldende offentliggjorte ATM-rutiner,
 - b) ikke-godkjent inntrenging i luftrommet,
 - c) avvik fra gjeldende regler om å medbringe og anvende luftfartøyets ATM-tilknyttede utstyr.
- 2.3 ATM-spesifikke hendelser (herunder situasjoner der evnen til å yte sikre ATM-tjenester påvirkes, også situasjoner der sikker drift av luftfartøyet tilfeldigvis ikke har blitt satt i fare). Dette skal omfatte følgende hendelser:
 - 2.3.1 Manglende evne til å yte ATM-tjenester:
 - a) manglende evne til å yte lufttrafikktenester,
 - b) manglende evne til å yte tjenester knyttet til forvaltning av luftrommet,
 - c) manglende evne til å yte tjenester knyttet til lufttrafikkflyt.
 - 2.3.2 Svikt i kommunikasjonstjeneste.
 - 2.3.3 Svikt i overvåkingstjeneste.
 - 2.3.4 Svikt i behandling og distribusjon av data.
 - 2.3.5 Svikt i navigeringstjeneste.
 - 2.3.6 ATM-systemsikkerhet.
 - 2.3.7 Opplysninger som i stor grad er feilaktige, utilstrekkelig eller misvisende, fra kilder på bakken, f.eks. fra flygekontroll (ATC), automatisk terminalinformasjon (ATIS), værtjenester, navigasjonsdatabaser, kart, diagrammer, håndbøker osv.
 - 2.3.8 Tildeling av lavere flygehøyde enn foreskrevet.
 - 2.3.9 Angivelse av feilaktige trykkreferansedata (dvs. høydemålerinnstilling).
 - 2.3.10 Feilaktig sending, mottak eller tolking av viktige meldinger når det fører til en farlig situasjon.
 - 2.3.11 Ikke-autorisert inntrenging i luftrommet.
 - 2.3.12 Ureglementert radiokommunikasjon.
 - 2.3.13 Svikt i flysikringstjenestens kommunikasjons- og navigasjonsanlegg.
 - 2.3.14 Alvorlig feil i, eller betydelig forringelse av ATC/ATM.
 - 2.3.15 Lufthavnens manøvreringsområder blokkert av luftfartøyer, kjøretøyer, dyr eller fremmedlegemer som fører til en farlig eller potensielt farlig situasjon.
 - 2.3.16 Feil eller mangler ved merking av hinder eller farer på lufthavnens manøvreringsområder som fører til en farlig situasjon.
 - 2.3.17 Feil ved, betydelig funksjonssvikt ved eller mangel på lufthavnbelysning.

Vedlegg 5

(Jf. forskriften § 18.)

Eksempler på luftfartshendelser som flyplassadministrasjon, bakkjetjeneste og annen betjening av luftfartøy på bakken har plikt til å rapportere

1. *Flyging*
 - 1.1 *Operasjon av luftfartøy*
 - 1.1.1 Kollisjon mellom et luftfartøy og et annet luftfartøy, kjøretøy eller andre objekter på bakken.
 - 1.2 *Sikkerhet*
 - 1.2.1 Ulovlig anslag mot luftfartøyet, herunder bombetrussel eller kapring.
 - 1.2.2 Vanskeligheter med å kontrollere berusede, voldelige eller uregjerlige passasjerer.
 - 1.2.3 Oppdagelse av en blindpassasjer.
2. *Tekniske sider ved luftfartøyet*
 - 2.1 *Systemer*
 - 2.1.1 Lekkasje av hydrauliske væsker, drivstoff, olje eller andre væsker som medfører brannfare eller mulighet for farlig forurensning av luftfartøyet, dets systemer eller utstyr, eller fare for personer om bord.
3. *Flysikringstjenester, anlegg og bakkjetjenester*
 - 3.1 *Lufthavner og lufthavnanlegg*
 - 3.1.1 Betydelig spill av drivstoff under tanking.
 - 3.1.2 Påfylling av feil drivstoffmengde som kan ha betydelig innvirkning på luftfartøyets rekkevidde, ytelse, balanse eller konstruksjonsstyrke.
 - 3.2 *Håndtering av passasjerer, bagasje og last*
 - 3.2.1 Betydelig forurensning av luftfartøyet, dets systemer og utstyr som skyldes frakt av bagasje eller last.
 - 3.2.2 Feil lasting av passasjerer, bagasje eller last som kan ha en betydelig innvirkning på luftfartøyets vekt og/eller balanse.
 - 3.2.3 Feil stuing av bagasje eller last (herunder håndbagasje) som kan innebære en fare for luftfartøyet, dets utstyr eller personer om bord, eller som kan hindre nødevakuering.

- 3.2.4 Feil stuing av fraktcontainere eller andre betydelige fraktenheter.
- 3.2.5 Frakt eller forsøk på frakt av farlig gods i strid med gjeldende regler, herunder feil merking og pakking av farlig gods.
- 3.3 *Bakkearbeid og service på luftfartøy*
- 3.3.1 Lasting av forurenset eller feil type drivstoff eller andre viktige væsker (herunder oksygen og drikkevann).

Vedlegg 6

(Jf. forskriften § 19.)

Eksempler på luftfartshendelser som konstruktører, produsenter og personer som foretar modifikasjoner har plikt til å rapportere

- 1. *Tekniske sider ved luftfartøyet*
 - 1.1 *Drivkraft (herunder motorer, propeller og rotorsystemer) og hjelpemotorer (APU)*
 - 1.1.1 Feil i en del med begrenset levetid som medfører at delen skiftes ut før dens levetid utløper.
 - 1.1.2 Feil med felles opprinnelse som kan medføre en så høy forekomst av motorstopp under flygingen at det er fare for at flere enn én motor stanser under samme flyging.
 - 1.1.3 En motorbegrenser eller betjeningsinnretning som ikke virker når det kreves, eller som virker på feil måte.
 - 1.1.4 Feil eller funksjonssvikt i en del av en propell eller motorinstallasjon som medfører en eller flere av følgende hendelser:
 - a) overhastighet på propellen
 - b) utvikling av for sterk luftmotstand
 - c) skyvkraft i motsatt retning av den flygeren velger
 - d) tap av propellen eller en viktig del av propellen
 - e) en feil som fører til kraftig ubalanse
 - f) utilsiktet endring av propellbladene til under minste fastsatte stigningsvinkel for flyging
 - g) umulig å kantstille propellen
 - h) umulig å endre propellstigning
 - i) utilsiktet endring av propellstigning
 - j) ukontrollerbart dreiemoment eller endring av hastighet
 - k) tap av lavenergideler.
 - 1.1.5 Skade eller feil på hovedrotorens girkasse/feste som kan føre til at rotorenheten løsner under flyging og/eller funksjonssvikt i rotorstyringen.
 - 1.1.6 Stans av eller feil ved hjelpemotoren (APU) når det av driftsmessige grunner kreves at denne er tilgjengelig f.eks. ETOPS, MEL.
 - 1.1.7 Umulig å stanse hjelpemotoren (APU).
 - 1.1.8 Overhastighet.
 - 1.1.9 Umulig å starte hjelpemotoren (APU) når den kreves av driftsmessige grunner.
 - 1.2 *Andre hendelser*
 - 1.2.1 Enhver hendelse der en egenskap eller mangel ved flykonstruksjonen kunne ha ført til feil bruk som kunne ha bidratt til å skape en farlig eller katastrofal situasjon.
 - 1.2.2 En hendelse som ikke vanligvis anses som rapporteringspliktig (f.eks. kabinens innredning og utstyr, vannsystemer), der omstendighetene medfører en risiko for luftfartøyet eller personer om bord.
 - 1.2.3 Brann, eksplosjon, røyk eller giftig eller skadelig gass.
 - 1.2.4 Enhver annen hendelse som kan sette luftfartøyet i fare eller påvirke sikkerheten for personer om bord eller personer eller eiendom i nærheten av luftfartøyet eller på bakken.
 - 1.2.5 Feil eller svikt i høyttaleranlegget som fører til at det ikke virker eller ikke kan høres.
 - 1.2.6 Mangel på styring av flygersete under flyging.
- 2. *Vedlikehold og reparasjon av luftfartøyet*
 - 2.1 Lekkasje av varm avtappingsluft som fører til skade på konstruksjonen.
 - 2.2 Feil ved en del med begrenset levetid som medfører at delen skiftes ut før dens levetid utløper.
 - 2.3 Skade eller forringelse (f.eks. brudd, sprekker, korrosjon, delaminering, oppløsning osv.) uansett årsak (f.eks. vibrasjon, manglende stivhet eller strukturell feil) i:
 - a) en hovedkonstruksjon eller et vesentlig strukturelement (som definert i produsentens reparasjonshåndbok), der skaden eller forringelsen overskrider tillatte grenseverdier angitt i reparasjonshåndboken og krever reparasjon eller fullstendig eller delvis utskifting,
 - b) en sekundærkonstruksjon som medførte eller kunne ha medført fare for luftfartøyet,
 - c) motoren, propellen eller rotorsystemet.

- 2.4 Enhver feil, funksjonssvikt eller mangel ved et system eller utstyr, eller skade eller forringelse av det, som oppdages som resultat av overholdelse av et luftdyktighetsdirektiv eller annen obligatorisk instruks utstedt av en reguleringsmyndighet, når
- a) den oppdages første gang av den rapporterende organisasjon som kontrollerer overholdelsen
 - b) den ved en påfølgende kontroll overskrider de tillatte grensene i instruksene og/eller skriftlige rutiner for reparasjon/korrigerende tiltak ikke er tilgjengelige.
- 2.5 Feil ved et nødsystem eller nødutstyr, herunder alle utganger og belysning, også når dette brukes til vedlikehold eller kontroll.

Vedlegg 7

(Jf. forskriften § 20 første og annet ledd.)

Eksempler på luftfartshendelser som personer som signerer attester for utført vedlikehold har plikt til å rapportere

1. *Tekniske sider ved luftfartøyet*
 - 1.1 *Struktur*
 - 1.1.1 Skade på et vesentlig strukturelement som ikke har evne til å tåle skade (element med begrenset levetid). Vesentlige strukturelementer er de som bidrar vesentlig til at belastninger i forbindelse med flyging, landing og trykkforhold kan tåles, og som kan føre til katastrofale feil ved luftfartøyet dersom de skades.
 - 1.1.2 Feil eller skader som overskrider tillatte avvik for vesentlige strukturelementer, som er klassifisert som skadetolerant.
 - 1.1.3 Skader eller feil som overstiger tillatte avvik for et strukturelement, og kan redusere strukturens stivhet i en slik grad at de fastsatte marginer for vibrasjon, avvik eller reversering ikke lenger overholdes.
 - 1.1.4 Skade eller feil på et strukturelement som kan føre til frigjøring av gjenstander som kan skade personer om bord i luftfartøyet.
 - 1.1.5 Skade eller feil på et strukturelement som kan føre til at systemene ikke virker riktig.
 - 1.1.6 Tap av deler av luftfartøyet under flygingen.
 - 1.2 *Systemer*
 - 1.2.1 Tap av eller vesentlig funksjonssvikt eller mangel ved et system, undersystem eller utstyrsett når standardrutiner, øvelser osv. ikke kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte.
 - 1.2.2 Feil eller svikt i systemets særskilte funksjon(er) (ett system kan ha flere funksjoner).
 - 1.2.3 Forstyrrelse i eller mellom systemer.
 - 1.2.4 Feil eller funksjonssvikt i verneinnretningen eller nødsystemet tilknyttet systemet.
 - 1.2.5 Redundanstap i systemet.
 - 1.2.6 Hendelser som følge av at systemet opptrer på en uforutsett måte.
 - 1.2.7 Tap av eller vesentlig funksjonssvikt eller mangel ved et hovedsystem, undersystem eller utstyrsett (for luftfartøytyper med ett enkelt hovedsystem, undersystem eller utstyrsett).
 - 1.2.8 Tap av eller vesentlig funksjonssvikt eller mangel ved flere enn ett hovedsystem, undersystem eller utstyrsett (for luftfartøytyper med flere uavhengige hovedsystemer, undersystemer eller utstyrsett).
 - 1.2.9 Utløsing av et primært varslingsystem knyttet til luftfartøysystemer eller -utstyr med mindre besetningen med sikkerhet har fastslått at advarselen var falsk, og forutsatt at besetningens reaksjon på den falske advarselen ikke førte til vanskeligheter eller farer.
 - 1.2.10 Lekkasje av hydrauliske væsker, drivstoff, olje eller andre væsker som medfører brannfare eller mulighet for farlig forurensning av luftfartøyet, dets systemer eller utstyr, eller fare for personer om bord.
 - 1.2.11 Funksjonssvikt eller mangel i et indikatorsystem når dette fører til en mulighet for at det gis misvisende angivelser til besetningen.
 - 1.2.12 Enhver feil, funksjonssvikt eller mangel dersom den oppstår i en kritisk fase av flygingen og er relevant for systemets drift.
 - 1.2.13 Betydelig nedgang i den faktiske ytelse sammenlignet med den godkjente ytelse dersom dette fører til en farlig situasjon (der det tas hensyn til nøyaktigheten til metoden for ytelsesberegning), herunder bremseeffekt, drivstofforbruk osv.
 - 1.2.14 Asymmetri i styresystem f.eks. flaps, forkantklaffer («slats»), bremseklaffer osv.
 - 1.3 *Drivkraft (herunder motorer, propeller og rotorsystemer) og hjelpemotorer (APU)*
 - 1.3.1 Flameout, stans av eller funksjonssvikt i en motor.
 - 1.3.2 Overhastighet eller manglende mulighet for å kontrollere hastigheten til en komponent som roterer i høy hastighet (for eksempel: hjelpemotor, luftstarter, klimaanlegg, turbingenerator, propell eller rotor).
 - 1.3.3 Feil eller funksjonssvikt i en del av en motor eller motorinstallasjon som medfører en eller flere av følgende hendelser:
 - a) manglende beskyttelse av komponenter/bruddstykker,
 - b) ukontrollert innvendig eller utvendig brann, eller utslipp av varm gass,
 - c) skyvkraft i en annen retning enn den flygeren velger,
 - d) reverseringsmekanismen virker ikke eller virker på feil måte,
 - e) manglende evne til å kontrollere effekt, skyvkraft eller o/min,

- f) skade på motorfundament,
 - g) delvis eller fullstendig tap av en stor del av motorinstallasjonen,
 - h) tett synlig røyk eller konsentrasjoner av giftige produkter i tilstrekkelig grad til at besetning eller passasjerer mister evnen til å handle,
 - i) umulig å stanse en motor på vanlig måte,
 - j) umulig å omstarte en brukbar motor.
- 1.3.4 Utsiktet tap av skyvkraft/effekt, endring eller vibrasjon som klassifiseres som et tap av skyvkraft eller effektregulering (LOTG):
- a) for et luftfartøy med én motor, eller
 - b) der det anses som for kraftig for luftfartøyet, eller
 - c) der det kan påvirke flere enn én motor i et luftfartøy med flere motorer, særlig i et luftfartøy med to motorer, eller
 - d) for et luftfartøy med flere motorer der samme eller lignende motortype brukes i et luftfartøy der hendelsen ville ha blitt ansett som farlig eller kritisk.
- 1.3.5 Feil i en del med begrenset levetid som medfører at delen skiftes ut før dens levetid utløper.
- 1.3.6 Feil med felles opprinnelse som kan medføre en så høy forekomst av motorstopp under flygingen at det er fare for at flere enn én motor stanser under samme flyging.
- 1.3.7 En motorbegrenser eller betjeningsinnretning som ikke virker når det kreves, eller som virker på feil måte.
- 1.3.8 Overskridelse av motorparametere.
- 1.3.9 FOD – Fremmedlegemer som fører til skade.
- 1.3.10 Feil eller funksjonssvikt i en del av en propell eller motorinstallasjon som medfører en eller flere av følgende hendelser:
- a) overhastighet på propellen (propeller overspeed),
 - b) utvikling av for sterk luftmotstand,
 - c) skyvkraft i motsatt retning av den flygeren velger,
 - d) tap av propellen eller en viktig del av propellen,
 - e) en feil som fører til kraftig ubalanse,
 - f) utsiktet endring av propellbladene til under minste fastsatte stigningsvinkel for flyging,
 - g) umulig å kantstille propellen,
 - h) umulig å endre propellstigning,
 - i) utsiktet endring av propellstigning,
 - j) ukontrollerbart dreiemoment eller endring av hastighet,
 - k) tap av lavenergideler.
- 1.3.11 Skade eller feil på hovedrotorens girkasse/feste som kan føre til at rotorenheten løsner under flyging og/eller funksjonssvikt i rotorstyringen.
- 1.3.12 Skade på halerotor, overføring og lignende systemer.
- 1.3.13 Stans av eller feil ved hjelpemotoren (APU) når det av driftsmessige grunner kreves at denne er tilgjengelig f.eks. ETOPS, MEL.
- 1.3.14 Umulig å stanse hjelpemotoren (APU).
- 1.3.15 Overhastighet.
- 1.3.16 Umulig å starte hjelpemotoren (APU) når den kreves av driftsmessige grunner.
- 1.4 *Andre hendelser*
- 1.4.1 Enhver hendelse der en egenskap eller mangel ved flykonstruksjonen kunne ha ført til feil bruk som kunne ha bidratt til å skape en farlig eller katastrofal situasjon.
- 1.4.2 En hendelse som ikke vanligvis anses som rapporteringspliktig (f.eks. kabinens innredning og utstyr, vannsystemer), der omstendighetene medfører en risiko for luftfartøyet eller personer om bord.
- 1.4.3 Brann, eksplosjon, røyk eller giftig eller skadelig gass.
- 1.4.4 Enhver annen hendelse som kan sette luftfartøyet i fare eller påvirke sikkerheten for personer om bord eller personer eller eiendom i nærheten av luftfartøyet eller på bakken.
- 1.4.5 Feil eller svikt i høyttaleranlegget som fører til at det ikke virker eller ikke kan høres.
- 1.4.6 Mangel på styring av flygersete under flyging.
2. *Vedlikehold og reparasjon av luftfartøyet*
- 2.1 Feil montering av luftfartøyets deler eller komponenter som oppdages under en inspeksjon eller testprosedyre som ikke var beregnet for dette bestemte formålet.
- 2.2 Lekkasje av varm avtappingsluft som fører til skade på konstruksjonen.
- 2.3 Feil ved en del med begrenset levetid som medfører at delen skiftes ut før dens levetid utløper.
- 2.4 Skade eller forringelse (f.eks. brudd, sprekker, korrosjon, delaminering, oppløsning osv.) uansett årsak (f.eks. vibrasjon, manglende stivhet eller strukturell feil) i:
- a) en hovedkonstruksjon eller et vesentlig strukturelement (som definert i produsentens reparasjonshåndbok), der skaden eller forringelsen overskrider tillatte grenseverdier angitt i reparasjonshåndboken og krever reparasjon eller fullstendig eller delvis utskifting,

- b) en sekundærkonstruksjon som medførte eller kunne ha medført fare for luftfartøyet,
 - c) motoren, propellen eller rotorsystemet.
- 2.5 Enhver feil, funksjonssvikt eller mangel ved et system eller utstyr, eller skade eller forringelse av det, som oppdages som resultat av overholdelse av et luftdyktighetsdirektiv eller annen obligatorisk instruks utstedt av en reguleringsmyndighet, når
- a) den oppdages første gang av den rapporterende organisasjon som kontrollerer overholdelsen
 - b) den ved en påfølgende kontroll overskrider de tillatte grensene i instruksene og/eller skriftlige rutiner for reparasjon/korrigering ikke er tilgjengelige.
- 2.6 Feil ved et nødsystem eller nødutstyr, herunder alle utganger og belysning, også når dette brukes til vedlikehold eller kontroll.
- 2.7 Manglende overholdelse eller betydelige mangler ved utførelsen av påkrevde vedlikeholdsrutiner.
- 2.8 Produkter, deler, apparater og materialer av ukjent eller mistenkelig opprinnelse.
- 2.9 Misvisende, uriktige eller utilstrekkelige vedlikeholdsdata eller -rutiner som kan føre til feil ved vedlikeholdet.
- 2.10 Enhver feil, funksjonssvikt eller mangel ved bakkeutstyr som brukes til prøving eller kontroll av luftfartøysystemer og -utstyr dersom problemet ikke ble påvist under obligatoriske rutineinspeksjoner og prøvingsmetoder, når dette fører til en farlig situasjon.
3. *Flysikringstjenester, anlegg og bakketjenester*
- 3.1 *Bakkearbeid og service på luftfartøy*
- 3.1.1 Enhver feil, funksjonssvikt eller mangel ved bakkeutstyr som brukes til prøving eller kontroll av luftfartøysystemer og -utstyr dersom problemet ikke ble påvist under obligatoriske rutineinspeksjoner og testprosedyrer, når dette fører til en farlig situasjon.
- 3.1.2 Manglende overholdelse eller betydelige mangler ved utførelsen av påkrevde vedlikeholdsrutiner.

Vedlegg 8

For å lese vedlegget, trykk [her](#).

8. des. Nr. 1394 2006

Forskrift om forbud mot å fiske lodde i Barentshavet i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 8. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 14. desember 2006.

§ 1. Forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande lodde i 2007.

Forbudet nevnt i første ledd gjelder norske fartøy i det nordøstlige Atlanterhav og i Barentshavet (ICES statistikkområder I og II). Forbudet gjelder også for norske fartøy som nyttes til loddefiske i dette området av andre enn norske statsborgere eller de som er likestilt med norske statsborgere etter lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 1 annet ledd.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

8. des. Nr. 1395 2006

Forskrift om endring i forskrift om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2006.

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 8. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v., jf. forskrift 21. desember 2005 nr. 1663 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2006 § 8. Kunngjort 14. desember 2006.

I

I forskrift 18. januar 2006 nr. 45 om kvotefaktor i fisket etter norsk vårgytende sild i 2006 gjøres følgende endring:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Kvotefaktor for fartøy med adgang til å fiske med trål

Faktoren for fartøy med tillatelse til å fiske etter norsk vårgytende sild med trål, jf. forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst § 2–20, økes til 5,44.

II

Endringen trer i kraft straks.

10. des. Nr. 1396 2006**Forskrift om stopp i kystgruppens fiske etter norsk vårgytende sild i 2006.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 10. desember 2006 med hjemmel i forskrift 21. desember 2005 nr. 1663 om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 2006 § 26. Kunngjort 14. desember 2006.

§ 1. Stopp i fisket

Kystfartøygruppens fiske etter norsk vårgytende sild stoppes med virkning fra 10. desember kl. 20.00.
Siste frist for innmelding av fangst er 10. desember kl. 22.00.

§ 2. Unntak fra stopp i fisket

Uavhengig av denne forskriftens bestemmelse om stopp av fisket kan fartøyene fortsette fisket innenfor den opprinnelige kvoteenheten på 37 tonn.

Fartøy uten deltakeradgang som fisker med landnot og garn er unntatt fra denne forskriftens bestemmelse om stopp.

§ 3. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskrift, straffes etter lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53.

§ 4. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

11. des. Nr. 1397 2006**Delegering av myndighet til Direktoratet for arbeidstilsynet til å fastsette endringer i forskrift om vern mot mekaniske vibrasjoner § 4 bokstav a.**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 11. desember 2006 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 4–4 femte ledd. Kunngjort 14. desember 2006.

Arbeids- og inkluderingsdepartementets myndighet til å fastsette endringer i forskrift 6. juli 2005 nr. 804 om vern mot mekaniske vibrasjoner § 4 bokstav a delegeres til Direktoratet for arbeidstilsynet.

11. des. Nr. 1398 2006**Forskrift om endring i forskrift om fartøykvoter i fangst av kongekrabbe øst for 26° Ø i 2006/2007.**

Fastsatt av Fiskeridirektoratet 11. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 5 og forskrift 5. juli 2006 nr. 938 om regulering av adgangen til å delta i fangst av kongekrabbe øst for 26° Ø i 2006/2007 § 17. Kunngjort 14. desember 2006.

I

I forskrift 15. september 2006 nr. 1065 om fartøykvoter i fangst av kongekrabbe øst for 26° Ø i 2006/2007 gjøres følgende endringer:

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. Tilleggskvote

Fra og med 11. desember kan fartøy med deltakeradgang fiske innenfor en tilleggskvote på 100 kongekrabber. Fisket vil bli stoppet når totalkvoten er beregnet oppfisket. Ved en eventuell stopp i fisket vil fartøyene likevel kunne fiske innenfor sine opprinnelige fartøykvoter i henhold til § 1 og § 2.

Nåværende § 3 og § 4 blir nye § 4 og § 5.

II

Endringene trer i kraft straks.

11. des. Nr. 1399 2006**Forskrift om endring i forskrift om nedsettelse av pensjonsgivende inntekt, pensjonspoeng og avgift når utlignet skatt og avgift helt eller delvis ikke er betalt.**

Fastsatt av Finansdepartementet 11. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 3–15 femte ledd. Kunngjort 14. desember 2006.

I

I forskrift 18. desember 1997 nr. 1408 om nedsettelse av pensjonsgivende inntekt, pensjonspoeng og avgift når utlignet skatt og avgift helt eller delvis ikke er betalt gjøres følgende endring:

§ 1 annet ledd første punktum skal lyde:

Nedsettelse av den pensjonsgivende inntekt etter folketrygdloven § 3–15 femte ledd foretas som endringssak etter ligningsloven kapittel 9.

II

Endringen trer i kraft straks.

12. des. Nr. 1400 2006**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften).**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 12. desember 2006 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 59, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 14. desember 2006.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 197a annet ledd ny bokstav e skal lyde:

- e) søknad som er fremsatt i henhold til instruks fra departementet om midlertidig arbeids- eller oppholdstillatelse for utlendinger som antas å være utsatt for menneskehandel.

II

Endringen trer i kraft straks.

13. des. Nr. 1401 2006**Forskrift om endring i forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.**

Fastsatt av Skattedirektoratet 13. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–13, jf. forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 § 5–13–8. Kunngjort 14. desember 2006.

I

I forskrift 22. november 1999 nr. 1160 fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

§ 5–13–1 endres ved at «239.100» erstattes med «243.300».

II

Endringen trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

14. des. Nr. 1402 2006**Forskrift om norsk farmakopé.**

Fastsatt av Statens legemiddelverk 14. desember 2006 med hjemmel i lov 4. desember 1992 nr. 132 om legemidler m.v. (legemiddeloven) § 5, forskrift 20. juli 1995 nr. 698 om legemidlers kvalitet, standarder m.m., jf. delegeringsvedtak 8. juni 1995 nr. 521 og delegeringsvedtak 16. desember 1994 nr. 4659. Kunngjort 14. desember 2006.

Statens legemiddelverk godkjenner følgende som del av norsk farmakopé fra 1. januar 2007:

– Norske legemiddelstandarder 2006, Addendum 2007.

Addendum 2007 opptar endringer til Ph. Eur. som følge av vedtak i Den europeiske farmakopékommisjon ved Helsekomiteens resolusjoner AP-CSP (05) 3 og (06) 1–3.

De viktigste endringene fremgår av forordet i Addendum 2007.

Fra 1. januar 2007 består gyldig norsk farmakopé av:

– European Pharmacopoeia 5th Edition 2005 med Supplement 5.1 – 5.6

– Norske legemiddelstandarder 2006 med Addendum 2007.

European Pharmacopoeia 5th Edition, Supplement 5.7 trer i kraft 1. april 2007.

European Pharmacopoeia 5th Edition, Supplement 5.8 trer i kraft 1. juli 2007.

Addendum 2007 vil foreligge i januar 2007.

Boken kan bestilles direkte fra ABC Fagbokhandel, Postboks 2728 St. Hanshaugen, 0131 Oslo. Ordretelefon: 22994840, ordrefaks: 22208971 eller e-post: post@abcfagbokhandel.no.

Addendum 2007 koster 98 kr + frakt.

ISBN 978–82–05–37309–9.

Forskrift 14. desember 2006 nr. 1402 om norsk farmakopé opphever forskrift 15. desember 2005 nr. 1487 om norsk farmakopé.

14. des. Nr. 1403 2006

Forskrift om endring i forskrift (Nr. 24) vedrørende omsetning av varer og tjenester til bruk i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen.

Fastsatt av Finansdepartementet 14. desember 2006 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 16 siste ledd bokstav a, jf. første ledd nr. 2. Kunngjort 14. desember 2006.

I

I forskrift (Nr. 24) 23. februar 1970 nr. 1 vedrørende omsetning av varer og tjenester til bruk i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen gjøres følgende endring:

§ 15 første ledd ny bokstav e skal lyde:

- e) Rett til å disponere kommunal havn som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5a annet ledd nr. 10.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1404 2006

Forskrift om endring i forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser.

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 16. juli 1999 nr. 69 § 7a. Fremmet av Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

I

I forskrift 15. november 2002 nr. 1288 om klagenemnd for offentlige anskaffelser gjøres følgende endringer:

§ 1 nytt tredje punktum skal lyde:

Nemnda har også myndighet til å fatte vedtak om overtredelsesgebyr etter lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 7b.

§ 3 nytt annet punktum skal lyde:

I særlige tilfeller kan det oppnevnes medlemmer for en kortere periode.

§ 3 annet og tredje punktum blir nytt tredje og fjerde punktum.

§ 4 første punktum skal lyde:

Konkurransetilsynet utpeker sekretariatet for klagenemnda.

Ny § 13a skal lyde:

§ 13a. Særskilte regler for klager på ulovlige direkte anskaffelser

Kravet om saklig interesse i denne forskrifts § 6 annet ledd gjelder ikke.

Klage kan fremsettes inntil et krav om overtredelsesgebyr er foreddet etter lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser § 7b tredje ledd.

Fristen for innklagede til å inngi tilsvar etter denne forskrifts § 10 første ledd, er fire uker.

Nemnda kan fatte vedtak om overtredelsesgebyr ved ulovlige direkte anskaffelser, selv om klager ikke har nedlagt påstand om dette.

Plikten til å betale rettsgebyr etter denne forskrifts § 13 gjelder ikke.

§ 15 annet punktum og nytt tredje punktum skal lyde:

I saker om overtredelsesgebyr gjelder lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker for nemndas virksomhet, med de særlige bestemmelser som er gitt i lov om offentlige anskaffelser § 7b. I andre saker gjelder lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker kapittel I til III tilsvarende for nemndas virksomhet.

II

Ikraftsetting

1. Endringene i § 3 og § 4 gjelder straks.
2. Endringene i § 1, § 13a og § 15 gjelder fra 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1405 2006

Forskrift om sanksjoner mot Nord-Korea.

Fastsatt ved kgl. res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 7. juni 1968 nr. 4 om gjennomføring av bindende vedtak av De Forente Nasjoners Sikkerhetsråd. Fremmet av Utenriksdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

Med hjemmel i lov 7. juni 1968 nr. 4 til gjennomføring av bindende vedtak av De Forente Nasjoners Sikkerhetsråd fastsettes følgende forskrift til gjennomføring av Sikkerhetsrådets resolusjon nr. 1718 av 14. oktober 2006.

§ 1.

1. Det er forbudt for norske rettssubjekter og for enhver som befinner seg på norsk territorium å selge, forsyne eller overføre til Nord-Korea:

- a) militært materiell som definert i De forente nasjoners register over konvensjonelle våpen¹ eller materiell tilknyttet dette, inkludert reservedeler
- b) materiell som er listeført av Sanksjonskomiteen for Nord-Korea eller av Sikkerhetsrådet²
- c) varer, materiell, utstyr og teknologi som er listeført av Sanksjonskomiteen for Nord-Korea eller av Sikkerhetsrådet³ på bakgrunn av at det vil kunne bidra til utvikling av masseødeleggelsesvåpen, herunder atomvåpen og ballistiske missiler
- d) luksusvarer.

2. Forbudet i nr. 1 gjelder uavhengig av hvor varene, materiellet, utstyret eller teknologien har sin opprinnelse. Likeledes er det forbudt for norskregistrert skip eller luftfartøy å frakte varer, materiell, utstyr eller teknologi nevnt i nr. 1 til Nord-Korea.

3. Det er forbudt for norske borgere å anskaffe fra Nord-Korea varer, materiell, utstyr eller teknologi nevnt i nr. 1 a) til c). Forbudet gjelder uavhengig av hvor varene, materiellet, utstyret eller teknologien har sin opprinnelse. Likeledes er det forbudt for norskregistrert skip eller luftfartøy å frakte varer, materiell, utstyr eller teknologi nevnt i nr. 1 a) til c) fra Nord-Korea.

4. Det er forbudt for norske rettssubjekter og for enhver som befinner seg på norsk territorium å utveksle tjenester i form av teknisk trening eller bistand i forbindelse med anskaffelse, fremstilling, vedlikehold eller bruk av varer, materiell, utstyr eller teknologi nevnt i nr. 1 a) til c), med nordkoreanske statsborgere eller på nordkoreansk territorium.

1 Informasjon om registeret finnes på <http://disarmament.un.org/cab/register.html>

2 Lister er ved forskriftens ikrafttredelse ennå ikke utarbeidet.

3 Listene finnes på Sanksjonskomiteens hjemmeside: <http://www.un.org/Docs/sc/committees/1718/1718SelEng.htm>.

§ 2.

1. Formuesgoder som tilhører eller direkte eller indirekte kontrolleres av personer eller enheter som er listeført av Sanksjonskomiteen for Nord-Korea eller av Sikkerhetsrådet, skal fryses. Den som fryser et formuesgode skal straks underrette Utenriksdepartementet om dette.

2. Det er forbudt for enhver å stille formuesgoder til rådighet for personer eller enheter som er angitt i nr. 1.

3. Nr. 1 og nr. 2 får ikke anvendelse på godskrivning av renter eller beløp som er forfalt til betaling før fryspålegget trådte i kraft, under forutsetning av at også slike midler fryses. Utenriksdepartementet skal straks underrettes om eventuell godskrivning etter denne bestemmelse.

4. Unntak fra nr. 1 og nr. 2 kan gjøres for anvendelse av formuesgoder til:

- a) dekning av vesentlige behov og nødvendige ekstraordinære utgifter i Norge for en person som er angitt i nr. 1
- b) betaling i Norge av skatt, lovpliktige forsikringspremier og avgifter for offentlige tjenester
- c) innfrielse av en pantheftelse hvor det aktuelle formuesgodet var gjenstand for pantsettelse før fryspålegget trådte i kraft, og midlene ikke tilgodeser personer eller enheter angitt i nr. 1
- d) oppfyllelse av en dom hvor det aktuelle formuesgodet var søksmålgjenstand forutsatt at dom har falt før fryspålegget trådte i kraft, og formuesgodet ikke tilfaller personer eller enheter angitt i nr. 1

e) betaling av gebyrer til en finansinstitusjon i Norge til vedlikehold av konti.
Godkjenning av utbetalinger i medhold av denne bestemmelse beslutes av Utenriksdepartementet i samråd med Sanksjonskomiteen for Nord-Korea.

§ 3. Utenriksdepartementet gis fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve bestemmelsene i denne forskrift.

§ 4. Denne forskrift trer i kraft straks. § 1 nr. 1 d) trer imidlertid i kraft på det tidspunkt Utenriksdepartementet bestemmer.

15. des. Nr. 1406 2006

Ikrafttredelse av lov 15. desember 2006 nr. 69 om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.).

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 69 om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.) del III. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

Lov 15. desember 2006 nr. 69 om endringer i arbeidsmiljøloven og diskrimineringsloven (arbeidstid mv.) trer i kraft fra 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1407 2006

Ikrafttredelse av lov 15. desember 2006 nr. 89 om endring i lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova).

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 89 om endring i lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova) del II. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 15. desember 2006.

Lov 15. desember 2006 nr. 89 om endring i lov 6. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova) trer i kraft 1. januar 2007.

7. des. Nr. 1408 2006

Forskrift om endring i forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat.

Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 7. desember 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 6–4 fjerde ledd. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 31. januar 2006 nr. 102 om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat gjøres følgende endringer:

§ 1–5 fjerde ledd skal lyde:

(4) Åremålsperioden skal være fra to til fire år. Ved ansettelse utover to år avgjør arbeidsgiver om den ansatte skal pålegges pliktarbeid i form av undervisningsarbeid og tilsvarende arbeid, og omfanget av eventuelt pliktarbeid. Ved kombinasjon med ansettelse i stipendiatstilling kan det ansettes i halv spesialistkandidatstilling fra fire til åtte år. For spesialistutdanning i oral kirurgi og oral medisin skal åremålsperioden være fra to til fem år. Ved kombinasjon med ansettelse i stipendiatstilling kan det på disse fagområdene ansettes i halv spesialistkandidatstilling fra fire til ti år.

§ 2–3 nytt sjette ledd skal lyde:

(6) For stipendiat kan ansettelsesorganet i særskilte tilfeller gi forlengelse av ansettelsesperioden for forhold som har vært til hinder for progresjonen i forskerutdanningen. Slike forhold kan være særlige omsorgsbelastninger og uforutsette hindringer av arbeidsmessig art som ikke kan lastes stipendiaten. Når slike forhold medfører forsinkelse, kan det gis forlengelse av ansettelsesperioden, forutsatt at stipendiaten vil kunne fullføre forskerutdanningen innen forlengelsestidas utløp.

Nåværende sjette ledd blir nytt syvende ledd.

§ 2–3 nytt åttende ledd skal lyde:

(8) For stipendiat med pliktarbeid kan flere kortvarige, gyldige fravær under to uker gi grunnlag for ensidig reduksjon i pliktarbeidsdelen, når dette anses nødvendig for at stipendiaten skal kunne fullføre forskerutdanningen innenfor ansettelsesperioden.

II

Endringene trer i kraft straks.

12. des. Nr. 1409 2006**Forskrift om endring i forskrift om bruk av kjøretøy.**

Fastsatt av Vegdirektoratet 12. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 16 og § 43, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1 og delegeringsvedtak 29. september 2003 nr. 1196. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 25. januar 1990 nr. 92 om bruk av kjøretøy gjøres følgende endring:

§ 2–8 skal lyde:

§ 2–8. Gebyr for dagsprøvekjennermerke

Gebyr for utlån/utstedelse av dagsprøvekjennermerke skal være kr 225,- pr. gyldighetsdag (kl. 00.00–24.00). Gebyr for ubenyttede dager refunderes ikke.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

12. des. Nr. 1410 2006**Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).**

Fastsatt av Vegdirektoratet 12. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 14, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) gjøres følgende endring:

§ 1–14 nr. 3.1 bokstav a skal lyde:

- a) Kjøretøy med tillatt totalvekt til og med 3.500 kg Kr 430,-

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

12. des. Nr. 1411 2006**Forskrift om endring i forskrift om førerkort m.m.**

Fastsatt av Vegdirektoratet 12. desember 2006 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 24 og § 43, jf. delegeringsvedtak 29. september 2003 nr. 1196. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 19. januar 2004 nr. 298 om førerkort m.m. gjøres følgende endring:

§ 14–2 sjettede ledd skal lyde:

Gebyrsatsene er som følger:

1. Teoretisk prøve	kr 335
2. Praktisk prøve, klasse A, A1, S	kr 665
3. Praktisk prøve, klasse T, BE	kr 550
4. Praktisk prøve, andre klasser	kr 720
5. Produksjon av førerkort	kr 200

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

13. des. Nr. 1412 2006**Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.**

Fastsatt av Finansdepartementet 13. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 16–40 syvende ledd. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 16–40–6 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Ved beregningen av personal- og indirekte kostnader begrenses antall timer for egne ansatte til maksimalt 1850 timer pr. år, og timesatsen begrenses til maksimum 500 kroner pr. time.

§ 16–40–6 femte ledd siste punktum skal lyde:

Som offentlig støtte regnes finansiell bistand til prosjektet fra offentlige virkemidler, støtte til prosjektet fra Den europeiske union og differensiert arbeidsgiveravgift.

II

Endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsskatteåret 2007.

14. des. Nr. 1413 2006**Forskrift om endring i forskrift om energiutredninger, forskrift om beredskap i kraftforsyningen og forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer.**

Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat 14. desember 2006 med hjemmel i forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 7–1, gitt med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 7–6. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 16. desember 2002 nr. 1607 om energiutredninger gjøres følgende endring:

Ny § 12a skal lyde:

§ 12a. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 3, § 5, § 7 og § 9 kan det ilegges overtredelsesgebyr.

II

I forskrift 16. desember 2002 nr. 1606 om beredskap i kraftforsyningen gjøres følgende endring:

Ny § 7–2a skal lyde:

§ 7–2a. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i kapittel 1, § 2–3 og § 2–4, § 3–1, § 3–2 og § 3–4 til § 3–8, kapittel 4, § 5–1, § 5–2 og § 5–4 til § 5–7, kapittel 6 og § 7–1 kan det ilegges overtredelsesgebyr.

III

I forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer gjøres følgende endring:

Ny § 18–1a skal lyde:

§ 18–1a. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 2–1, § 2–2, § 2–8, § 4–1, § 5–1, § 7–1, § 7–4, § 7–5, § 7–7, § 9A–2, § 9A–4, § 11–4, og kapittel 13 til 17 kan det ilegges overtredelsesgebyr.

IV

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

14. des. Nr. 1414 2006**Forskrift om endring i forskrift om gebyr for tjenester som utføres av Sjøfartsdirektoratet (Sjøfartsdirektoratets gebyrtariff).**

Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 14. desember 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontrol med Skibes Sjødygtighed m.v. § 14, § 1 tredje ledd nr. 1–3 og fjerde ledd, lov 19. juni 1964 nr. 20 om måling av fartøyer § 7, jf. delegeringsvedtak 4. februar 1994 nr. 107 og lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 198, jf. forskrift 24. mai 1996 nr. 514 om forsikring og annen sikkerhet mot oljesølansvar for skip. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 56b (direktiv 95/21/EF). Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 13. januar 2004 nr. 252 om gebyr for tjenester som utføres av Sjøfartsdirektoratet (Sjøfartsdirektoratets gebyrtariff) gjøres følgende endringer:

§ 4 og § 6 oppheves.

Nåværende § 5 blir ny § 4.

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Årsgebyr for skip

Årsgebyret gjelder for skip registrert i NOR og skip registrert i NIS. Dette omfatter lasteskip, passasjerskip, fiskefartøyer, lektere.

Grunngebyr betales for alle sertifikatpliktige skip og for alle andre skip som har fått utstedt noe påbudt godkjenningssdokument med hjemmel i direktoratets lovgrunnlag eller regelverk. Tilsynsgebyr betales for skip som er underlagt regelmessig kontroll under direktoratets myndighet, hvor denne utføres av direktoratet og ikke av klaseselskap eller annen godkjent organisasjon.

	<i>Grunngebyr</i>	<i>Tilsynsgebyr</i>
Under 10 m	2.000	1.000
Fra og med 10 m, men under 15 m	3.000	3.000
Fra og med 15 m, men under 100 BT	5.000	5.000
Fra og med 100 BT, men under 500 BT	10.000	10.000
Fra og med 500 BT	15.000 + 2,00 pr. NT	20.000 + 3,00 pr. NT
for de første 30.000 NT	20.000 + 1,50 pr. NT	20.000 + 2,50 pr. NT
for de neste 40.000 NT	20.000 + 1,00 pr. NT	20.000 + 2,00 pr. NT
for tonnasje over 70.000 NT		

Tilsynsgebyret for passasjerskip multipliseres med en faktor på 3,60.

Summen av grunngebyr og alt tilsynsgebyr multipliseres med en faktor på 1,30.

Nåværende § 7 til § 11 blir § 6 til § 10.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

14. des. Nr. 1415 2006**Forskrift om adgang for ungdom til å delta i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2007 (ungdomsfiskeordningen).**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 14. desember 2006 med hjemmel i lov 14. desember 1951 nr. 3 om omsetning av råfisk § 7 og lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 9. Kunngjort 18. desember 2006.

§ 1. Forbud

Det er forbudt å drive fiske med konvensjonelle redskap etter artene torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2007, med mindre en har tillatelse i henhold til forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppene fiske for 2007 (deltakelsesforskriften).

§ 2. Ungdomsfiskeordningen

Forbudet i § 1 gjelder ikke for de som fyller vilkårene i denne forskrift for å delta i ordningen om adgang for ungdom til å delta i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2006.

Ungdomsfiskeordningen gjelder i perioden fra mandag 25. juni 2007 til og med fredag 10. august 2007.

§ 3. Vilkår for deltakelse

Den som skal delta i ungdomsfiskeordningen etter denne forskrift, må fylle 12 år senest i 2007, men ikke være fylt 25 år på forskriftens ikrafttredelsestidspunkt.

Adgang til å delta i ungdomsfiskeordningen etter første ledd gjelder ikke for manntallsførte fiskere.

§ 4. Registrering

Den som skal delta i ungdomsfiskeordningen må registreres ved Fiskeridirektoratets regionkontor for tildeling av deltakernummer.

§ 5. Redskapsbegrensning

Fisket kan drives med følgende redskaper:

- a) Stang og håndsnøre, og
- b) en juksamaskin, og
- c) garn med samlet lengde på inntil 210 meter, og
- d) liner med inntil 300 angler, og
- e) inntil 20 teiner eller ruser.

Fra et enkelt fartøy kan det ikke fiskes med større antall redskap enn nevnt i første ledd.

§ 6. Bifangst av blåkkeite

Det er ikke tillatt å ha mer enn inntil 5% bifangst av blåkkeite av fangsten om bord til enhver tid og av landet fangst.

§ 7. Levering av fangst

Det er forbudt å motta og levere fangst fisket av annet fartøy.

Fangst kan bare leveres til godkjent kjøper. Kjøper skal skrive ut landingsseddel/sluttседdel etter salgslagets bestemmelser spesifisert på art straks etter levering. Seddelen skal undertegnes av kjøper og fisker før denne forlater mottaksstedet. I rubrikken for registreringsmerke påføres det nummer som er tildelt av Fiskeridirektoratet.

§ 8. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft mandag 25. juni 2007 og gjelder til og med fredag 10. august 2007.

14. des. Nr. 1416 2006**Forskrift om endring i forskrift om næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 14. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zi (direktiv 2006/34/EF). Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1382 om næringsmidler til bruk ved spesielle ernæringsmessige behov gjøres følgende endringer:

Vedlegg 1 pkt. 1. Vitaminer skal lyde:

Vitamin A	Retinol Retinylacetat Retinylpalmitat Beta-karoten
Vitamin D	Vitamin D ₃ (kolekalsiferol) Vitamin D ₂ (ergokalsiferol)
Vitamin E	D-alfa-tokoferol DL-alfa-tokoferol D-alfa-tokoferylacetat DL-alfa-tokoferylacetat D-alfa-tokoferylsuccinatsyre
Vitamin K	Fyllokinon (Fytomenadion)
Tiamin (vitamin B ₁)	Tiaminhydroklorid Tiaminmononitrat
Riboflavin (vitamin B ₂)	Riboflavin Natrium-riboflavin-5'-fosfat
Niacin	Nikotinsyre Nikotinamid

Pantotensyre	Kalsium-D-pantotenat Natrium-D-pantotenat Dexpantenol
Vitamin B ₆	Pyridoksinhydroklorid Pyridoksin-5'-fosfat Pyridoksindipalmitat
Folat	Pteroylmonoglutaminsyre Kalsium-L-methylfolat
Vitamin B ₁₂	Cyanokobalamin Hydroksykobalamin
Biotin	D-biotin
Vitamin C	L-askorbinsyre Natrium-L-askorbat Kalsium-L-askorbat Kalium-L-askorbat L-askorbyl-6-palmitat

Vedlegg 1 pkt. 2. Mineraler skal lyde:

Kalsium (Ca)	Kalsiumkarbonat Kalsiumklorid Kalsiumsitrater Kalsiumglukonat Kalsiumglyserofosfat Kalsiumlaktat Kalsiumsalter av ortofosforsyre Kalsiumhydroksid Kalsiumoksid Kalsiumsulfat
Magnesium (Mg)	Magnesiumacetat Magnesiumkarbonat Magnesiumklorid Magnesiumsitrater Magnesiumglukonat Magnesiumglyserofosfat Magnesiumsalter av ortofosforsyre Magnesiumlaktat Magnesiumhydroksid Magnesiumoksid Magnesiumsulfat Magnesium L-aspartat (bare i næringsmidler til spesielle medisinske formål)
Jern (Fe)	Jern(II)karbonat Jern(II)sitrat Jern(III)ammoniumsitrater Jern(II)glukonat Jern(II)fumarat Jern(III)natriumdifosfat Jern(II)laktat Jern(II)sulfat Jern(III)difosfat (jernpyrofosfat) Jern(III)sakkarat Jern (karbonyljern, elektrolytisk jern, hydrogenredusert jern) Jernbisglycinat
Kobber (Cu)	Kobberkarbonat Kobbersitrat Kobberglukonat Kobbersulfat Kobber-lysin-kompleks
Jod (I)	Kaliumjodid Kaliumjodat

	Natriumjodid Natriumjodat
Sink (Zn)	Sinkacetat Sinkklorid Sinksitrat Sinkglukonat Sinklaktat Sinkkoksid Sinkkarbonat Sinksulfat
Mangan (Mn)	Mangankarbonat Manganklorid Mangansitrat Manganglukonat Manganglyserofosfat Mangansulfat
Natrium (Na)	Natriumbikarbonat Natriumkarbonat Natriumklorid Natriumsitrat Natriumglukonat Natriumlaktat Natriumhydroksid Natriumsalter av ortofosforsyre
Kalium (K)	Kaliumbikarbonat Kaliumkarbonat Kaliumklorid Kaliumsitrat Kaliumglukonat Kaliumglyserofosfat Kaliumlaktat Kaliumhydroksid Kaliumsalter av ortofosforsyre
Selen (Se)	Natriumselenat Natriumhydrogenselenitt Natriumselenitt
Krom(III) (Cr) inklusive hexahydrater	Kromklorid Kromsulfat
Molybden(VI) (Mo)	Ammoniummolybdat Natriummolybdat
Fluor (F)	Kaliumfluorid Natriumfluorid

II

Endringene trer i kraft straks.

14. des. Nr. 1417 2006

Forskrift om endring i forskrift om opplysningsplikt for næringsdrivende som omsetter jord- og husdyrprodukter o.l. fra produsent.

Fastsatt av Finansdepartementet 14. desember 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 6–3 nr. 6 og § 6–16 bokstav c, jf. § 6–3 nr. 5. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 8. januar 1997 nr. 6 om opplysningsplikt for næringsdrivende som omsetter jord- og husdyrprodukter o.l. fra produsent gjøres følgende endring:

Hjemmelsfeltet skal lyde:

Fastsatt av Finans- og tolldepartementet 8. januar 1997 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 6–3 nr. 6 og § 6–16 bokstav c, jf. § 6–3 nr. 5.

II

Endringen trer i kraft straks.

14. des. Nr. 1418 2006**Forskrift om takseringsregler til bruk ved ligningen av utenlandske artister for inntektsåret 2007 etter lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v.**

Fastsatt av Skattedirektoratet 14. desember 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 7-1 og delegeringsvedtak 22. januar 1982 nr. 1998. Kunngjort 18. desember 2006.

*1.0 Fradragposter**1.1 Fradrag for utgifter til kost*

Når artisten sannsynliggjør at han har hatt utgifter til kost i forbindelse med arrangement i Norge, innrømmes fradrag med følgende satser:

- Kr 460 pr. døgn når artisten sannsynliggjør å ha bodd på hotell.
- Kr 385 pr. døgn når artisten sannsynliggjør å ha bodd på hotell og får fradrag for utgifter til losji inkl. frokost eller disse utgiftene refunderes etter regning.
- Kr 261 pr. døgn når det sannsynliggjøres at artisten mv. har bodd på pensjonat eller hybel/brakke uten kokemuligheter.
- Kr 169 pr. døgn når artisten har bodd privat eller på hybel, brakke, leilighet mv. med kokemuligheter, eller han ikke kan sannsynliggjøre hvordan han har innrettet seg i forbindelse med arrangementet.

Utgifter til kost som artisten har dekket for utenlandske medarbeidere i forbindelse med arrangementet i Norge innrømmes etter samme satser pr. døgn pr. person.

Krav om sannsynliggjøring innebærer at artisten i vedlegg til oppgjørsblanketten må fremlegge en fortløpende oppstilling over hvordan vedkommende har innrettet seg i forbindelse med arrangementet i Norge. Oppstillingen skal minst inneholde følgende opplysninger:

- dato for avreise fra og ankomst til utlandet
- dato for ankomst til og avreise fra Norge
- reisemåte og reisevei
- navn og adresse på overnattingssted/utleier. Ved flere overnattingssteder skal dato for overnattingene angis
- type losji fordelt på hotell, pensjonat eller annet nærmere angitt losji.

*1.2 Fradrag for utgifter til bruk av eget transportmiddel**1.2.1 Fradragssats for bruk av bil*

Når artisten sannsynliggjør at han har hatt utgifter til transport med eget transportmiddel i forbindelse med arrangement i Norge, innrømmes fradrag med kr 3,00 pr. km.

15. des. Nr. 1419 2006**Forskrift om forvaltningen av Statens pensjonsfond – Norge.**

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 123 om Statens pensjonsfond § 7. Kunngjort 18. desember 2006.

§ 1. Forvaltningen av Statens pensjonsfond – Norge

Folketrygdfondet forvalter Statens pensjonsfond – Norge (heretter kalt «fondet») på vegne av Finansdepartementet.

§ 2. Plassering av fondet

Fondet er et kapitalinnskudd i Folketrygdfondet. Folketrygdfondet skal i eget navn videreplassere dette innskuddet i finansielle instrumenter og kontantinnskudd.

Styret har ansvaret for at fondets midler anbringes med sikte på best mulig avkastning over tid i norske kroner under hensyntaken til betryggende sikkerhet og den nødvendige likviditet. Styret skal påse at det er betryggende risikostyring i forvaltningen av fondet.

Styret skal utpeke Folketrygdfondets internrevisjon. Styret skal godkjenne internrevisjonens ressurser og planer på årlig basis. Internrevisjonen rapporterer til styret.

§ 3. Regnskapsmessig avkastning

Verdien av fondet settes lik verdien av Folketrygdfondets portefølje av finansielle instrumenter og kontantinnskudd. Folketrygdfondets forvaltningsresultat tillegges kapitalen pr. 31. desember hvert år.

§ 4. *Plasseringsrammer*

Fondets midler kan plasseres i aksjer, grunnfondsbevis, obligasjoner, sertifikater og som innskudd i forretnings- og sparebanker.

Innenfor en ramme på 50 prosent av fondets kapital målt til anskaffelseskost kan midlene plasseres i aksjer og grunnfondsbevis notert på norsk børs eller på børs i Danmark, Finland eller Sverige, børsnoterte konvertible obligasjoner, børsnoterte obligasjoner med kjøpsrett til aksjer i norske selskaper og, etter godkjenning fra Finansdepartementet, i aksjer i norske selskaper ellers hvor aksjene er gjenstand for regelmessig og organisert omsetning. Plassering i aksjer notert på børs i Danmark, Finland eller Sverige må samlet ikke overstige 20 prosent av fondets ramme for aksjeplasseringer. Innenfor rammen for aksjeplasseringer kan fondets midler plasseres i ikke-børsnoterte aksjer i norske selskaper som har søkt eller har konkrete planer om å søke børsnotering. Plassering i denne type aksjer kan ikke overstige 5 prosent av rammen for aksjeplasseringer.

Inntil 10 prosent av fondets kapital målt til anskaffelseskost kan plasseres i obligasjoner og sertifikater av utstedere hjemmehørende i Danmark, Finland eller Sverige.

Annet ledd er ikke til hinder for at Folketrygdfondet kan beholde aksjer i norsk selskap som i forbindelse med oppkjøp, fusjon e.l. endrer status til å bli utenlandsk selskap.

Folketrygdfondet kan eie andeler for inntil 15 prosent av total aksjekapital eller grunnfondskapital i ett enkelt selskap i Norge. Folketrygdfondet kan eie andeler for inntil 5 pst. av total aksjekapital i ett enkelt selskap i Danmark, Finland og Sverige.

Folketrygdfondet skal utøve eierrettigheter for fondet. Det overordnede målet for eierskapsutøvelsen er å sikre fondets finansielle interesser.

Folketrygdfondet kan, etter nærmere retningslinjer fastsatt av Finansdepartementet, inngå salgs- og gjenkjøpsavtaler knyttet til egenkapitalinstrumenter og rentebærende instrumenter der erververen av instrumentene etter avtalen har plikt til å tilbakeføre disse til selger.

Folketrygdfondet kan benytte rente- og valutaderivater i styring av porteføljen av renteinstrumenter.

§ 5. *Sammensetning av styret*

Styret skal bestå av ni medlemmer, som med personlige varamedlemmer oppnevnes av Kongen for fire år om gangen, inntil regnskapet er avsluttet for det fjerde året som er gått etter at oppnevningen ble foretatt.

Dersom medlemmer eller varamedlemmer entlediges eller dør i løpet av den tid de er oppnevnt for, skal nytt medlem eller varamedlem oppnevnes for den gjenstående tid.

Kongen utpeker lederen for styret. Styret velger nestlederen blant sine medlemmer.

Styret skal ha sete i Oslo.

§ 6. *Styremøter*

Styremøte holdes når lederen eller et av styrets øvrige medlemmer krever det. Lederen sørger for innkalling til møtene med minst 8 dagers varsel.

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene eller deres varamedlemmer er til stede, herunder lederen eller nestlederen.

Styremedlemmene og varamedlemmene skal ha godtgjøring som fastsettes av Finansdepartementet. Under reise tilkommer skyss- og kostgodtgjøring som bestemt for offentlige tjenestemenn.

§ 7. *Folketrygdfondets administrasjon*

Folketrygdfondets administrasjon har ansvar for å forberede og forelegge de saker som skal behandles av styret, og skal også forestå den administrative håndtering av plasseringsvirksomheten, dersom styret ikke har bestemt noe annet.

Utgifter til forvaltningen av Statens pensjonsfond – Norge dekkes av fondets midler.

Administrerende direktør i Folketrygdfondets administrasjon besikkes av Kongen i statsråd. Folketrygdfondets styre kan avgi uttalelse før stillingen besettes, jf. kgl. res. 11. desember 1983.

De øvrige tjenestemenn tilsettes i henhold til reglene i fondets personalreglement, jf. lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m. Deres lønns- og arbeidsvilkår fastsettes av styret med orientering til Finansdepartementet.

Styret har ansvaret for å fastsette nærmere instruks for direktøren.

§ 8. *Årsregnskap, årsberetning og halvårsrapport*

Styret skal sørge for at det for hvert kalenderår blir utarbeidet årsregnskap og årsberetning i samsvar med god regnskapsskikk og at Folketrygdfondet følger god bokføringskikk. Årsregnskap og årsberetning skal være fastsatt senest 15. mars. Styret skal også sørge for at det blir utarbeidet halvårsrapport innen 15. august.

Årsregnskapet, årsberetningen og halvårsrapporten er offentlige.

§ 9. *Revisjon*

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjonen av Statens pensjonsfond – Norge.

Styret skal snarest mulig og senest 15. mars sende årsberetning og årsregnskap til Finansdepartementet som sender melding til Stortinget.

§ 10. Taushetsplikt

Alle som deltar i fondsforvaltningen i medhold av disse regler, har taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 til § 13e.

§ 11. Utfyllende regler

Finansdepartementet kan gi nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av reglene. Finansdepartementet kan i særlige tilfeller dispensere fra § 4.

§ 12. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007. Fra den tid reglene trer i kraft, oppheves regler 20. juni 1997 nr. 886 om administrasjon av Folketrygdfondet og om forvaltning av midlene, revisjon mv. fastsatt av Stortinget, sist endret 15. desember 2004 nr. 1819.

15. des. Nr. 1420 2006**Forskrift om endring i forskrift om revisjon og revisorer.**

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) § 3–6. Jf. EØS-avtalen vedlegg VII nr. 1 (direktiv 89/48/EØF som endret ved direktiv 2001/19/EF). Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 25. juni 1999 nr. 712 om revisjon og revisorer gjøres følgende endringer:

§ 1–4 skal lyde:

§ 1–4. Godkjenning av revisorer med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-stater

Godkjenning som registrert eller statsautorisert revisor skal gis til søkere fra andre EØS-stater dersom

1. vedkommende har diplom som revisor fra annen EØS-stat som nevnt i EØS-regler som svarer til direktiv 89/48/EØF som endret ved direktiv 2001/19/EF (yrkeskvalifikasjonsdirektivet), artikkel 3 første ledd bokstav a, eller
2. vedkommende har virket som revisor på heltid i minst to år i løpet av de siste ti år i en EØS-stat hvor yrket ikke er lovregulert, og har kvalifikasjonsbevis fra en annen EØS-stat, jf. yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 3 første ledd bokstav b, jf. annet og tredje ledd, og
3. vedkommende oppfyller vilkårene i revisorloven § 3–4.

Dersom søkers utdanning er minst ett år kortere enn det som kreves i og i medhold av revisorloven § 3–2, kan Kredittilsynet kreve at søkeren dokumenterer yrkeserfaring i samsvar med yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 4 nr. 1 bokstav a.

Dersom

- a) søkers utdanning avviker vesentlig fra kravene fastsatt i og i medhold av revisorloven § 3–2 for å få godkjenning som henholdsvis registrert eller statsautorisert revisor eller
- b) revisjon i Norge omfatter virksomhet som ikke omfattes av revisjon i den andre EØS-staten, og ulikheten gjelder forhold som omfattes av revisorutdanningen i Norge og er vesentlig forskjellig fra det som omfattes av søkerens diplom eller kvalifikasjonsbevis, skal Kredittilsynet kreve at søkeren avlegger en egnethetstest i samsvar med yrkeskvalifikasjonsdirektivet artikkel 4 nr. 1 bokstav b siste avsnitt. Før Kredittilsynet krever egnethetstest, skal Kredittilsynet undersøke om søkerens yrkeserfaring helt eller delvis dekker den vesentlige forskjellen i utdanning.

Ny § 1–5 skal lyde:

§ 1–5. Godkjenning av revisorer med yrkeskvalifikasjoner fra stater utenfor EØS

Kredittilsynet kan gi godkjenning som registrert eller statsautorisert revisor til søker med godkjenning som revisor fra stat utenfor EØS dersom

1. vedkommende består en egnethetstest i skatterett og rettslære som tilsvarende den revisorer med tilsvarende utdanning i Norge har avlagt,
2. kravene til utdanning og praksis som vedkommende måtte oppfylle for å bli godkjent som revisor i hjemlandet, bestått egnethetstest og den yrkeserfaring vedkommende kan dokumentere, samlet sett innebærer kvalifikasjoner på minst samme nivå som det som kreves i og i medhold av revisorloven § 3–2 og § 3–3, og
3. vilkårene i og i medhold av revisorloven § 3–4 er oppfylt.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1421 2006**Ikrafttredelse av lov 15. desember 2006 nr. 92 om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 92 om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23 del II. Fremmet av Samferdselsdepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

Lov 15. desember 2006 nr. 92 om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23 trer i kraft fra 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1422 2006**Ikrafttredelse av lov 30. juni 2006 nr. 45 om endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven m.v.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 30. juni 2006 nr. 45 om endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven m.v. del IV. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

Lov 30. juni 2006 nr. 45 om endringer i psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven m.v. skal gjelde fra 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1423 2006**Forskrift om bruk av skjerming i institusjoner i det psykiske helsevernet.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern § 4–3. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

§ 1. Formål

Forskriften regulerer vilkårene for og den nærmere gjennomføringen av skjerming for å bidra til å sikre at tiltaket brukes på forsvarlig måte og i samsvar med grunnleggende rettsikkerhetsprinsipper. Videre skal forskriften bidra til å sikre at pasientens verdighet og integritet blir respektert.

§ 2. Definisjon

Med skjerming menes tiltak som innebærer at en pasient holdes helt eller delvis atskilt fra medpasienter og fra personell som ikke deltar i undersøkelse og behandling av og omsorg for pasienten. Tiltaket iverksettes av behandlingsmessige hensyn eller for å ivareta hensynet til andre pasienter.

§ 3. Skjermingens innhold

Skjerming skal ikke gjøres mer omfattende eller inngripende enn det som er strengt nødvendig for å ivareta de hensyn som ligger til grunn for at tiltaket iverksettes, jf. psykisk helsevernloven § 4–2.

Skjerming kan innebære at pasienten henvises til opphold på sitt eget rom eller på en skjermet enhet eller lignende. Med skjermet enhet eller lignende menes lokaler som er atskilt fra fellesareal og pasientrom i avdelingen. Det er ikke adgang til å låse eller på annen måte stenge døren til rommet der pasienten befinner seg.

§ 4. Pasientens rett til innflytelse

Ved bruk av skjerming skal det legges til rette for at pasienten gis så stor innflytelse på tiltaket som mulig, jf. psykisk helsevernloven § 4–2. Herunder skal det tas hensyn til hvor og hvordan pasienten ønsker at tiltaket skal gjennomføres.

All informasjon om skjermingen skal være tilpasset pasientens individuelle forutsetninger.

§ 5. Vilkår for skjerming

Pasienten må ha en psykisk tilstand eller utagerende atferd som gjør skjerming nødvendig.

Skjerming skal være begrunnet i behandlingsmessige hensyn eller i hensyn til andre pasienter. Behandlingsmessige hensyn vil blant annet kunne foreligge dersom det er nødvendig å begrense pasientens sanseintrykk, pasienten er kataton, eller i situasjoner hvor pasienten utviser tiltagende uro eller angst og tiltaket vurderes å kunne motvirke forverring av pasientens tilstand. Det er ikke tilstrekkelig at pasienten lider av en uro som må anses vanlig ved etablering av tvungen psykisk helsevern.

Hensynet til andre pasienter kan danne grunnlag for skjerming når pasientens oppførsel er svært forstyrrende, plagsom eller uheldig for andre pasienter. Det kreves ikke at pasienten utgjør en fare for andre pasienter.

Ved vurderingen av om skjerming er nødvendig må det vurderes om tiltaket ventes å ha en så gunstig virkning at det klart oppveier ulempene det innebærer for pasienten. Ved skjerming av hensyn til pasienten selv, må det vurderes om tiltaket vil ha en gunstig behandlingseffekt. Ved vurderingen av om skjerming skal iverksettes må medpasientenes behov vurderes opp mot de uheldige konsekvenser skjerming kan få for pasienten.

§ 6. Vedtak om bruk av skjerming

Dersom skjerming opprettholdes ut over 24 timer skal det treffes vedtak om dette.

Dersom pasienten overføres til skjermet enhet eller liknende og dette innebærer en betydelig endring av vedkommendes omgivelser eller bevegelsesfrihet, skal det treffes vedtak dersom skjerming opprettholdes ut over 12 timer.

Ved vurderingen av om tiltaket innebærer en betydelig endring av pasientens omgivelser eller bevegelsesfrihet må det foretas en sammenligning av pasientens situasjon under skjerming og uten slikt tiltak. Sentrale momenter i vurderingen vil være hvilke restriksjoner pasienten blir underlagt, for eksempel om det settes strenge begrensinger for tilgang til bestemte ting eller utgangsmuligheter, og hvordan lokalet tiltaket gjennomføres i er innredet.

Vedtaket om skjerming treffes av den faglig ansvarlige. Vedtaket må beskrive skjermingsinnhold og begrunnelsen for tiltaket.

Vedtaket skal nedtegnes og skriftlig meddeles pasienten. Det skal samtidig opplyses om adgangen til å klage.

Det må fortløpende vurderes hvorvidt skjermingsvedtaket skal opprettholdes. Ved denne vurderingen skal det tas hensyn til pasientens syn på saken og eventuelle negative konsekvenser skjerming kan ha for vedkommende.

§ 7. Gjennomføring av skjerming

Pasienten kan fysisk ledes dit skjermingen skal gjennomføres.

En pasient kan holdes tilbake dersom vedkommende forsøker å forlate stedet hvor skjermingen blir gjennomført. En pasient som er under frivillig psykisk helsevern kan imidlertid ikke holdes tilbake eller på annen måte forhindres i å forlate institusjonen dersom vedkommende ønsker dette. Dette gjelder også under gjennomføringen av skjerming. Pasienten må informeres om sin rett til å skrive seg ut fra institusjonen.

Helsepersonell skal være tilstede i den utstrekning det er nødvendig. Dersom pasienten gir uttrykk for å ville være alene, skal helsepersonellet forlate rommet dersom tilstedeværelse ikke vurderes som nødvendig.

Innskrenkninger i pasientens forbindelse med omverdenen forutsetter at det treffes eget vedtak om dette, jf. psykisk helsevernloven § 4–5.

§ 8. Klage

Pasienten eller vedkommendes nærmeste pårørende kan påklage vedtak om bruk av, og om forlengelse av, skjerming til kontrollkommisjonen.

Klagen kan fremsettes skriftlig eller muntlig overfor en av helsepersonellet eller direkte til kontrollkommisjonen. Helsepersonellet skal bistå med nedtegning av klage og straks oversende klagen til kontrollkommisjonen. Klagen har ikke oppsettende virkning.

Kontrollkommisjonen skal behandle klagen selv om tiltaket har opphørt, med mindre klageren skriftlig har gitt uttrykk for at klagen trekkes tilbake.

§ 9. Registrering av vedtak om skjerming

Opplysninger om vedtak om skjerming skal føres inn i protokoll godkjent av Sosial- og helsedirektoratet.

Kontrollkommisjonen og Helsetilsynet i fylket skal på forespørsel forelegges skjermingsprotokollen. Bruk av skjerming over lengre tid skal uoppfordret meldes til kontrollkommisjonen.

§ 10. Ikrafttreden

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007.

Merknader til forskrift om bruk av skjerming i institusjoner i det psykiske helsevernet

Til § 2 Definisjon:

Skjerming innebærer at pasienten ikke får ta del i aktiviteten i fellesmiljøet på vanlig måte, og at han eller hun får begrenset bevegelsesfrihet og selvbestemmelsesrett. Tiltaket kan også innebære restriksjoner med hensyn til for eksempel tilgang til bestemte ting eller utgangsmulighet.

Fotfølging – altså at helsepersonell ved institusjonen til enhver tid har visuell kontakt med pasienten – vil ikke i seg selv være å anse som skjerming. Fotfølging innebærer normalt ikke at pasienten gis restriksjoner på hvor vedkommende kan oppholde seg. Pasienten kan bevege seg fritt også blant andre pasienter og helsepersonell. Tiltaket vil dermed ikke i seg selv falle innunder definisjonen av skjerming.

Til § 3 Skjermingsinnhold:

Første ledd:

Faglig ansvarlig skal vurdere konkret hvilket omfang og innhold det enkelte skjermingstiltak skal ha, herunder hvor det skal gjennomføres og/eller hvilke restriksjoner pasienten skal være underlagt når det gjelder for eksempel tilgang til ting og utgangsmulighet. Tiltaket skal ikke gjøres mer omfattende enn det som er strengt nødvendig for å ivareta de hensyn som ligger til grunn for at tiltaket iverksettes.

At pasienten ved skjerming kan «henvises til eget rom» skal ikke tolkes slik at det å be en pasient om å gå til rommet sitt skal være å betrakte som skjerming. Derimot vil det være skjerming dersom pasienten etter anmodningen motsetter seg å gå på rommet, men likevel pålegges å gjøre det.

Andre ledd:

Det er ikke adgang til å låse døren til rommet der pasienten befinner seg, eller på annen måte holde døren fysisk stengt, for eksempel ved fysisk makt eller ved hjelp av en kloss eller lignende. Det er imidlertid anledning for

helsepersonell som er inne i rommet med pasienten å hindre pasienten i å ta seg ut av døren – for eksempel ved at helsepersonellet stiller seg slik at de blokkere/stenger for utgangen.

Ved skjerming på egen enhet er det adgang til å holde døren ut mot øvrige lokaler stengt. Dette må imidlertid praktiseres slik at pasienter under frivillig psykisk helsevern opplever at de har mulighet til å be seg utskrevet og forlate institusjonen.

Til § 4 Pasientens rett til innflytelse:

Det skal tas hensyn til hvor og hvordan pasienten ønsker at tiltaket skal gjennomføres. Opplysninger om pasientens syn på tiltaket bør nedtegnes i journalen.

Til § 5 Vilkår for skjerming:

Skjerming av behandlingsmessige hensyn kan være nødvendig for eksempel for å begrense pasientens sanseinntrykk. Skjerming kan også brukes i forebyggingshensikt dersom pasienten utviser tiltagende uro eller angst og tiltaket vurderes å kunne motvirke forverring av pasientens tilstand. Tilfeller hvor pasientens psykiske tilstand kan gjøre skjerming påkrevd kan, i tillegg til sterk uro, blant annet omfatte tilfeller hvor vedkommende er kataton. Det er ikke tilstrekkelig at pasienten lider av en uro som må anses vanlig ved etablering av tvungent psykisk helsevern. Hvor sterk uroen må være er gjenstand for en faglig vurdering.

Skjerming av hensyn til andre pasienter kan for eksempel være ønskelig når en svært dårlig pasient utviser ukritisk og støyende atferd.

Skjerming av hensyn til andre pasienter kan også ha et fare- eller skadeavvergende formål. Dette kan særlig være tilfelle hvor pasienten utagerer i miljøet ved avdelingen. Et skjermingstiltak vil i slike situasjoner kunne forhindre at bruk av tvangsmidler blir nødvendig, jf. psykisk helsevernloven § 4–8. Skjerming vil være et mindre inngripende tiltak enn for eksempel isolasjon. Det forutsettes derfor at det skal vurderes om et skjermingstiltak vil være tilstrekkelig i en konkret situasjon, også i situasjoner med et visst element av fare.

Det går likevel et viktig skille mot situasjoner hvor skjerming ikke vil være et tilstrekkelig tiltak og bruk av tvangsmidler blir aktuelt som eneste løsning. Sentrale momenter for om tiltaket anses som skjerming eller isolasjon vil være bakgrunnen for tiltaket og hvilket innhold det har. Som eksempel nevnes det at en pasient utviser utagerende og aggressiv oppførsel i fellesarealet, og at en pleier leder pasienten til dennes rom i den hensikt å skjerme andre pasienter og å hindre at situasjonen utarter seg, samt å få roet ned pasienten. Hvis dette tiltaket viser seg tilstrekkelig i den konkrete situasjonen, må det regnes som skjerming, jf. § 4–3. Er pasienten derimot så utagerende at det er behov for å ha stengt dør mellom pasient og helsepersonell må tiltaket regnes som isolasjon, jf. § 4–8. Dette gjelder også i tilfeller der situasjonen tilspisser seg etter at pasienten er ledet til rommet for skjerming.

Skjerming kan ikke settes i verk av hensyn til personalet/bemanningssituasjon.

Utagering kan bare begrunne skjerming dersom oppførselen er av et slikt omfang at den er svært forstyrrende, plagsom eller uheldig for de andre pasientene. Utageringen må være av kvalifisert art, men det kreves ikke at pasienten utgjør en fare.

Til § 6 Vedtak om bruk av skjerming:

Første ledd:

Dersom pasienten skjerms i kortere perioder på en måte som må regnes som regelmessig, regnes fristen for å treffe vedtak fra det første tiltaket ble iverksatt.

Andre ledd:

Med «skjermet enhet eller lignende» menes lokale som er atskilt fra fellesarealer og pasientrom i avdelingen.

Til § 7 Gjennomføring av skjerming:

Første ledd:

Det er adgang til å bruke fysisk makt for å iverksette og opprettholde skjerming. Frivillig innlagte pasienter har anledning til å trekke tilbake samtykket til innleggelsen og skrive seg ut fra sykehuset dersom de ønsker det. Skjermingstiltak overfor frivillig innlagte må derfor praktiseres slik at det ikke hindrer pasienten i å skrive seg ut og forlate stedet. Pasienten må informeres om sin rett til dette.

Andre ledd:

Hvorvidt og i hvilken grad helsepersonell skal være tilstede avgjøres på bakgrunn av en faglig vurdering. Dersom pasienten ikke ønsker tilstedeværelse skal dette respekteres i den grad det er forsvarlig og tilstedeværelse ikke er nødvendig av behandlingsmessige hensyn.

Til § 8 Klage:

Hvem som er pasientens nærmeste pårørende følger av definisjonen i pasientrettighetsloven § 1–3 bokstav b. Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til den klageberettigede, jf. forskrift om kontrollkommissjonens virksomhet § 2–2 første ledd. Klage på vedtak om skjerming skal oversendes kontrollkommissjonen straks. Klagen har ikke oppsettende virkning. Men for at klageadgangen skal være reell og for å unngå at skjerming gjennomføres over en relativt lang periode uten overprøving, bør kontrollkommissjonen

behandle klager så raskt som mulig. Etter forskrift om kontrollkomisjonens virksomhet § 2–7 femte ledd skal Kontrollkomisjonen om mulig treffe sitt vedtak innen to uker etter at saken ble brakt inn for den. Hvis fristen ikke kan overholdes, skal grunnen til dette opplyses i vedtaket.

Til § 9 Registrering av vedtak om skjerming:

Gjentatt eller vedvarende bruk av skjerming kan si noe om institusjonens evne til å håndtere pasienten. Etter andre ledd andre punktum skal institusjonen uoppfordret melde fra til kontrollkomisjonen dersom skjerming blir brukt over lengre tid. Med lengre tid forstås ikke bare sammenhengende bruk av skjerming utover den tidsperiode som etter psykisk helsevernloven § 4–3 krever nytt vedtak (utover to uker), men også gjentatt bruk over et lengre tidsrom. Dette kan for eksempel være tilfelle der en pasient gjentatte ganger holdes skjermet over en periode på flere uker uten at dette medfører noen forandring i forholdet som gjorde skjermingen nødvendig, og dette kan tilsi at pasienten har behov for annen form for behandling enn avdelingen kan tilby. Over hvor lang tidsperiode skjerming kan brukes før det skal meldes til Kontrollkomisjonen, vil avhenge av hvor hyppig bruken av skjerming er i perioden og hvor inngripende tiltakets innhold og gjennomføring er i det enkelte tilfelle.

15. des. Nr. 1424 2006

Forskrift om etablering av tvungent psykisk helsevern mv.

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) § 1–3, § 3–1, § 3–6, § 3–10, § 4–9 og § 5–9. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

§ 1. Virkeområde

Denne forskrift regulerer hvordan etablering og opphør av tvungent psykisk helsevern gjennomføres, herunder:

- legeundersøkelse for å bringe på det rene om en person trenger tvungent psykisk helsevern, jf. loven § 3–1,
- offentlig myndighets begjæring om tvungen undersøkelse, tvungen observasjon og tvungent psykisk helsevern, jf. loven § 3–6 andre ledd,
- vedtak om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern, jf. loven § 3–2 og § 3–3,
- kontrollundersøkelser, jf. loven § 4–9,
- vedtak om overføringer uten samtykke, jf. loven § 4–10 og
- opphør av tvungent psykisk helsevern, jf. loven § 3–7 og § 7–1.

§ 2. Legeundersøkelse

Legeundersøkelse i henhold til psykisk helsevernloven § 3–1 kan foretas av lege eller turnuslege med rett til å utøve legevirksomhet i Norge.

Legen skal på grunnlag av den personlige undersøkelsen gi råd og veiledning om de tiltak legen mener bør settes i verk. Finner legen grunnlag for tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern, skal legen gi en skriftlig uttalelse om dette.

Uttalelsen skal gi opplysninger om:

- hvem som har tatt initiativ til legeundersøkelsen,
- tidspunkt og sted for undersøkelsen,
- relevante opplysninger om pasienten som legen har mottatt fra andre,
- de observasjoner av medisinsk eller annen art som er gjort, herunder om det antas å foreligge en alvorlig sinnslidelse og
- hvilket grunnlag som anses å være tilstede for å etablere tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern, jf. loven § 3–2 og § 3–3.

Den som har tatt initiativ til legeundersøkelsen skal informeres om legens konklusjoner med hensyn til pkt. e) ovenfor. Vedkommende har ikke krav på å få innsyn i de skriftlige medisinske opplysningene.

§ 3. Vedtak om tvungen legeundersøkelse

Hvis den antatt syke unndrar seg undersøkelse som nevnt i § 2 i forskriften her, kan kommunelegen etter de nærmere vilkår i psykisk helsevernloven § 3–1 andre ledd, vedta tvungen legeundersøkelse hvis det foreligger grunn til å tro at vilkårene for etablering av tvungent psykisk helsevern er tilstede. Den som har vedtatt tvungen legeundersøkelse, bør la en annen lege foreta selve undersøkelsen.

Kommunelegens vedtak i saken skal være skriftlig og opplyse om hvem som eventuelt har fremsatt begjæringen og gitt uttalelse i saken. Den saken gjelder, skal informeres om adgangen til å påklage vedtaket til fylkesmannen, jf. psykisk helsevernloven § 3–1 tredje ledd.

Kommunelegen kan delegere sin myndighet til å treffe vedtak om tvungen legeundersøkelse til kommunalt ansatt lege eller klinisk psykolog. Delegasjon kan også skje til lege eller klinisk psykolog som den aktuelle kommune har avtale med.

§ 4. Begjæring om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern

Offentlig myndighet skal fremme begjæring om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern når det er et nødvendig tiltak overfor en person som antas å fylle vilkårene for tvungent psykisk helsevern, og som selv ikke søker behandling. Den som fremsetter begjæringen må ha kjennskap til saken og pasientens situasjon.

Offentlig myndighets begjæring om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern kan fremsettes av

- a) kommunelegen eller dennes stedfortreder,
- b) sosialtjenesten hvor den på forhånd har hatt kontakt med den antatt syke,
- c) politiet dersom den antatt syke allerede er i politiets varetekt, eller det dreier seg om å avverge vesentlig fare for vedkommendes eller andres liv eller helse, eller når politiets bistand er nødvendig for å få han eller henne under tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern eller
- d) ansvarlig fengselsmyndighet når den antatt syke er innsatt i anstalt under fengselsvesenet.

Begjæring som nevnt i første ledd skal være skriftlig, datert og adressert til den aktuelle institusjon. Pasientens navn, fødselsdato og adresse skal framgå. Det skal også framgå hvem som begjærer, og eventuelt hvilket forhold vedkommende har til pasienten.

Opplysninger fra legeundersøkelsen, jf. § 2, skal legges ved i lukket konvolutt, eller sendes direkte fra den lege som har foretatt undersøkelsen.

Skriftlig begjæring og legeuttalelse skal være institusjonen i hende senest samtidig med at pasienten ankommer institusjonen. Ved øyeblikkelig hjelp kan pasienten mottas på grunnlag av muntlig begjæring og muntlig uttalelse fra lege under forutsetning av at opplysningene vil foreligge skriftlig innen 24 timer etter pasientens ankomst, jf. § 5 tredje ledd.

§ 5. Vedtak om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern

Den faglig ansvarlige for vedtak, jf. psykisk helsevernloven § 1–4, treffer vedtak om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern på bakgrunn av uttalelse fra lege, samt ny legeundersøkelse av pasienten ved institusjonen. Den som treffer vedtaket skal selv ha undersøkt pasienten.

Dersom det foreligger begjæring fra offentlig myndighet skal den faglig ansvarlige for vedtak påse at begjæringen er fremmet av rett instans, jf. § 4, samt at uttalelse fra lege foreligger. En eventuell begjæring og legeuttalelsen skal ikke ligge lenger tilbake i tid enn 10 dager før vedtak treffes.

Vedtaket skal treffes snarest og senest innen 24 timer etter pasientens ankomst til institusjonen.

Vedtak om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern, eventuelt avslag på begjæring om dette, skal nedtegnes og inntas i pasientens journal. Underretning om vedtak, herunder avslag, og begrunnelsen for dette skal gis pasienten, hans eller hennes nærmeste pårørende, den som i størst utstrekning har hatt varig og løpende kontakt med pasienten, jf. pasientrettighetsloven § 1–3 første ledd bokstav b siste punktum, samt den som har fremsatt begjæringen. Det skal samtidig informeres om adgangen til å klage til kontrollkommisjonen. Gjenpart av vedtak om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern og de dokumenter vedtaket bygger på, skal sendes kontrollkommisjonen.

§ 6. Nærmere om tvungen observasjon

Tvungen observasjon skal ikke ha lengre varighet enn det som er strengt nødvendig for å bringe på det rene om vilkårene for tvungent psykisk helsevern er oppfylt. Observasjonen skal likevel ikke vare utover 10 dager fra undersøkelsens begynnelse uten at pasienten samtykker, jf. psykisk helsevernloven § 3–2 første ledd. Dersom pasientens tilstand tilsier at det er strengt nødvendig, kan fristen forlenges inntil 10 dager etter samtykke fra kontrollkommisjonens leder. I slike tilfeller skal kontrollkommisjonens leder varsles snarest mulig, og et eventuelt samtykke må gis innen utløpet av den opprinnelige fristen på 10 dager.

Opplysninger om hvilke undersøkelser som er gjort, og hvilke observasjonsmetoder som er brukt, skal nedtegnes og inntas i pasientens journal. Det samme gjelder opplysninger om samtykket fra kontrollkommisjonens leder.

§ 7. Kontrollundersøkelser

Den faglig ansvarlige for vedtak skal fortløpende vurdere om vilkårene for tvungent psykisk helsevern fremdeles er tilstede, jf. psykisk helsevernloven § 3–7 første ledd, jf. § 3–3 første ledd.

Den faglig ansvarlige for vedtak skal sørge for at det minst en gang hver tredje måned ved undersøkelse vurderes om de grunnleggende krav og vilkår etter psykisk helsevernloven § 3–3 første ledd fremdeles er tilstede, jf. psykisk helsevernloven § 4–9.

Den faglig ansvarlige skal ved kontrollundersøkelsen etter andre ledd redegjøre overfor kontrollkommisjonen for pasientens individuelle plan. Dersom det ikke er utarbeidet individuell plan for pasienten, skal faglig ansvarlig redegjøre for årsaken til dette.

Resultatet av kontrollundersøkelsen skal inntas i pasientens journal og sendes kontrollkommisjonen i kopi.

§ 8. Vedtak om overføringer, jf. psykisk helsevernloven § 4–10 og § 5–4

Ved overføring til annen døgninstitusjon eller til annen form for tvungent psykisk helsevern skal det treffes særskilt vedtak. Vedtaket skal treffes av faglig ansvarlig.

Det treffes ikke vedtak ved overføring mellom ulike former for døgnopphold innen samme institusjon.

Fylkesmannen avgjør i tvilstilfeller om en overføring omfattes av bestemmelsen her.

Vedtaket skal nedtegnes og inntas i pasientens journal.

Den person saken gjelder og hans eller hennes nærmeste pårørende skal straks underrettes om vedtaket og begrunnelsen for dette. Det skal samtidig orienteres om adgangen til å klage til kontrollkommisjonen.

Påtalemyndigheten skal underrettes om vedtaket.

§ 9. Opphør av tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern

Tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern opphører ved:

- a) den faglig ansvarliges vedtak etter begjæring av pasienten selv eller hans eller hennes nærmeste pårørende, jf. psykisk helsevernloven § 3–7 tredje ledd,
- b) den faglig ansvarliges vedtak etter eget initiativ, jf. psykisk helsevernloven § 3–7 andre ledd,
- c) kontrollkomisjonens vedtak etter klage, jf. psykisk helsevernloven § 6–4, jf. § 3–7 fjerde ledd,
- d) dom for opphør av tvungent psykisk helsevern ved prøving av kontrollkomisjonens vedtak om opprettholdelse av tvungent psykisk helsevern, jf. psykisk helsevernloven § 7–1 og tvistemålsloven kapittel 33.

Vedtak om opphør av tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern skal nedtegnes i pasientens journal.

Tvungent psykisk helsevern opphører etter ett år hvis ikke kontrollkomisjonen samtykker i forlengelse av vernet. Begjæring om samtykke til forlengelse må være kontrollkomisjonen i hende senest tre uker før det tvungne psykiske helsevernet opphører.

§ 10. Veiledningsplikt

Institusjonen plikter å sørge for at den person saken gjelder og dennes nærmeste pårørende får nødvendig informasjon om sine rettigheter, herunder adgangen til å klage til kontrollkomisjonen og bistand til dette, om rett til advokat eller annen fullmektig, om adgangen til å kreve dokumentinnsyn mv.

§ 11. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007. Fra samme tid oppheves forskrift 21. desember 2000 nr. 1410 om etablering av tvungent psykisk helsevern mv.

Merknader til forskrift om etablering av tvungent psykisk helsevern mv.***Til § 2 Legeundersøkelse***

Det følger av lovens § 3–1 at tvungent psykisk helsevern ikke kan etableres uten at en lege personlig har undersøkt vedkommende. Legeundersøkelsen kan komme i stand ved at vedkommende selv oppsøker lege, eller ved at vedkommende f.eks. bringes til lege av sine pårørende eller andre.

Det følger av *første ledd* at legeundersøkelsen kan foretas av lege eller turnuslege med rett til å utøve legevirksomhet i Norge. Den lege som foretar undersøkelsen bør ikke ha tilknytning til den institusjonen hvor det psykiske helsevernet eventuelt skal etableres. Begrunnelsen for dette er at de to legeundersøkelsene som danner basis for det tvungne psykiske helsevern, skal foretas av personell som er uavhengige av hverandre.

Andre ledd:

Formålet med legeundersøkelsen er å bringe på det rene om lovens vilkår for tvungent psykisk helsevern er oppfylt, jf. psykisk helsevernloven § 3–1. Hvis legen etter undersøkelsen konkluderer med at det er grunnlag for videre undersøkelse eller tvungent psykisk helsevern, skal han gi en skriftlig uttalelse, som skal sendes/følge med til den institusjon hvor vernet søkes etablert.

Tredje ledd:

Tredje ledd inneholder en oppregning om hvilke opplysninger som alltid skal fremgå av legeuttalelsen. I tråd med de generelle krav til dokumentasjon skal legen, uavhengig av utfallet av undersøkelsen, nedtegne sine observasjoner, funn og tiltak. Det vises her til helsepersonelloven §§ 39 flg.

Fjerde ledd:

Bestemmelsen må ses i sammenheng med de alminnelige reglene om taushetsplikt, jf. helsepersonelloven kap. 5. Bestemmelsen innebærer derfor ikke en videre opplysningsadgang enn det som ellers ville følge av reglene om taushetsplikt.

Til § 3 Vedtak om tvungen legeundersøkelse***Første og andre ledd:***

Et vilkår for tvungen undersøkelse, jf. psykisk helsevernloven § 3–1 andre ledd, er at den det gjelder unndrar seg undersøkelsen. Det vil her dreie seg om situasjoner hvor pasienten i ord eller handling tydelig motsetter seg en undersøkelse. Det følger av loven at kommunelegen i disse tilfellene kan treffe vedtak om tvungen legeundersøkelse ved behov. I forskriften her er dette behovet presisert ved uttrykket «grunn til å tro.» Kommunelegens vurderingstema ved avgjørelse om det er grunnlag for tvungen legeundersøkelse, vil være om det foreligger sannsynlighetsovervekt for at vilkårene for tvungent psykisk helsevern er oppfylt.

Den person saken gjelder skal som hovedregel gis anledning til å uttale seg, jf. psykisk helsevernloven § 3–9 og forvaltningsloven § 16. Hvis varsling kan medføre at undersøkelsen ikke kan gjennomføres, eller innhenting av uttalelse av andre grunner ikke er mulig, kan dette være omstendigheter som gjør at forhåndsvarsling kan unnlates, jf. forvaltningsloven § 16 siste ledd.

Kommunelegen kan treffe vedtak om tvungen legeundersøkelse etter eget initiativ, eller etter begjæring fra offentlig myndighet eller vedkommendes nærmeste.

Tredje ledd:

Selv om bestemmelsen gir kommunelegen mulighet til å utstyre annen lege eller klinisk psykolog med vedtaksmyndighet i sitt fravær, vil kommunelegen ha et ansvar for at myndigheten utøves forsvarlig. Delegasjon etter denne bestemmelsen bør derfor primært skje til kommunalt ansatt lege eller klinisk psykolog, så sant dette er praktisk mulig og hensiktsmessig. Med avtale siktes det her til fastlegeavtale eller annen driftsavtale, for eksempel kommunal eller interkommunal legevaktavtale. Det vises for øvrig også til kommunehelsetjenesteloven kapittel 4.

*Til § 4 Begjæring om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern**Første ledd:*

Bestemmelsen gjengir den plikt som følger av loven til å fremme begjæring om tvungent psykisk helsevern i tilfeller hvor offentlig myndighet gjennom sin virksomhet blir kjent med personer som antas å fylle vilkårene for tvungent psykisk helsevern, og hvor vedkommende myndighetsinstans mener tvungent vern er nødvendig. Nødvendighetskravet er presisert, selv om dette også ligger i vilkårene for tvungent psykisk helsevern. Tvang skal bare benyttes i tilfeller hvor det ikke finnes frivillige alternativer.

Begjæring fra offentlig myndighet eller pårørende er ikke lenger et vilkår for å kunne etablere tvungent psykisk helsevern. Etter psykisk helsevernloven § 3–6 første ledd har imidlertid offentlig myndighet plikt til å bidra til at personer som må antas å fylle vilkårene for tvungent psykisk helsevern, og som ikke selv søker behandling, blir undersøkt av lege. Om nødvendig skal det fremmes begjæring om tvungen undersøkelse, tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern. Offentlig myndigheter og den enkelte institusjon som er godkjent for bruk av tvang må ha systemer for å ivareta sin plikt til å fremsette begjæring etter denne bestemmelsen.

Andre ledd:

Offentlig myndighet er i psykisk helsevernloven § 1–3 defineres som kommunelegen eller dennes stedfortreder, sosialtjenesten, politiet eller kriminalomsorgen. Hvilken offentlig myndighet som vil være rette instans i det enkelte tilfelle vil være avhengig av den konkrete situasjon. Bestemmelsen utdyper lovens § 1–3 med hensyn til hvilken offentlig myndighet som vil være rette vedkommende til å fremme en begjæring. Det forutsettes i alle tilfeller at vedkommende myndighet har kjennskap til den antatt syke. Dette er viktig for at ordningen skal ha den ønskede rettsikkerhetsmessige verdi.

Bokstav c: Hvem i politiet som er tillagt denne myndigheten vil reguleres av politiets egne instruksjoner. Etter gjeldende praksis er dette vanligvis en representant for påtalemyndigheten.

Tredje ledd:

For at den faglig ansvarlige for vedtak skal ha mulighet for å vurdere om begjæringen er fremsatt av rette vedkommende, må det fremgå opplysninger om vedkommendes rolle i forhold til pasienten. Det bør m.a.o. fremgå at vedkommende er en person som i henhold til loven kan fremme slik begjæring, jf. psykisk helsevernloven § 1–3 og § 5 i forskriften her.

Fjerde ledd:

Fordi den som mottar pasienten ikke nødvendigvis er den faglig ansvarlige for vedtak, bør opplysningene fra legen stiles til vakthavende ved institusjonen.

Femte ledd:

Kravet må ses i sammenheng med at den faglig ansvarlige etter forskriften § 5 tredje ledd skal fatte vedtak innen 24 timer, og at begjæringen og legeuttalelsen vil være en viktig forutsetning for at den faglige ansvarlige kan foreta en forsvarlig vurdering. Bestemmelsen gjør unntak fra kravet om samtidighet i øyeblikkelig hjelp-tilfeller. Begjæring og opplysningene fra legen kan da gis muntlig. Muntlig begjæring og legeuttalelse bør da innhentes så tidlig som mulig, slik at den faglig ansvarlige får tid til en forsvarlig vurdering av pasienten. Skriftlige dokumenter må da foreligge innen 24 timer, som er fristen den faglig ansvarlige har for å treffe vedtak, jf. § 6 tredje ledd.

*Til § 5 Vedtak om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern**Første ledd:*

Bestemmelsen er en konkretisering av forvaltningslovens krav om forsvarlig utredning, jf. fvl. § 17. Den faglig ansvarlige skal kontrollere at både de materielle og prosessuelle krav er oppfylt. I tillegg til den undersøkelse som er foretatt av lege i forbindelse med innleggelsen, skal faglig ansvarlig i henhold til psykisk helsevernloven § 3–3 andre ledd selv foreta en undersøkelse av pasienten.

Andre ledd:

På grunn av at pasientens tilstand og situasjon kan ha endret seg, er det viktig at begjæringen og legeopplysningene ikke ligger for langt tilbake i tid. Forskriften krever derfor at slike opplysninger ikke kan være eldre enn 10 dager.

Tredje ledd:

Bestemmelsen innebærer at den faglig ansvarlige for vedtak må ta stilling til spørsmålet om tvungent psykisk helsevern senest innen 24 timer etter pasientens ankomst. Dersom det etter 24 timer fremdeles er uklart om vilkårene for tvungent psykisk helsevern foreligger, må den faglig ansvarlige kunne vedta tvungen observasjon.

Fjerde ledd:

Bestemmelsen utdyper forvaltningsloven bestemmelser om skriftlighet, underretning og begrunnelse av vedtak (fv. kap. V). Underretning må skje innenfor taushetspliktens grenser.

En klage på vedtak om tvungen observasjon eller etablering av tvungent psykisk helsevern har som hovedregel ikke oppsettende virkning. I henhold til forvaltningsloven § 42 kan imidlertid underinstansen, klageinstans eller annet overordnet organ beslutte at vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Dette innebærer at den klageberettigede kan anmode den faglig ansvarlige for vedtak eller kontrollkommisjonen om slik utsatt iverksettelse. I henhold til forvaltningsloven § 42 første ledd, fjerde punktum, skal en slik anmodning avgjøres snarest mulig. Det følger videre av andre ledd i samme bestemmelse at avslag på anmodning skal være grunnlagt, og at slik begrunnelse skal gis samtidig med avslaget.

Underlagsdokumentene som kontrollkommisjonen skal ha kopier av vil være legeopplysningene, og eventuelt begjæringen fra offentlig myndighet. Vedtak om avslag på begjæring om tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern må bare sendes til kontrollkommisjonen ved en eventuell klage. Det følger av lovens § 3–8 første ledd at kontrollkommisjonen skal underrettes om opprettelse av tvungent psykisk helsevern. Dette gjelder også dersom pasienten overføres fra tvungen observasjon til tvungent psykisk helsevern.

*Til § 6 Nærmere om tvungen observasjon**Første ledd:*

Bestemmelsen synliggjør blant annet at det ved etablering av tvungen observasjon stilles krav til denne undersøkelsens kvalitative innhold. Det vises til psykisk helsevernloven § 3–2 første ledd nr. 4 om grunnleggende krav til institusjonen som skal gjennomføre tvungen observasjon.

I løpet av observasjonstiden skal det utredes om det foreligger en alvorlig sinnslidelse, og om det foreligger et tilleggsvilkår som gir hjemmel til etablering av tvungent psykisk helsevern, jf. loven § 3–3. Undersøkelsen vil innebære at lege, psykolog og annet personell vurderer pasientens mentale og fysiske tilstand. Undersøkelsen vil videre omfatte observasjon av pasientens atferd, f.eks. pasientens verbale ytringer og meddelelser (eventuelt manglende meddelelse) av tanker og ideer, interaksjoner med andre personer, ivaretagelse av personlig hygiene og utseende osv. Det dreier seg med andre ord om en generell observasjon og vurdering av pasienten for å bringe på det rene om pasientens oppfyller vilkårene for tvungent psykisk helsevern.

I spesielle tilfeller hvor pasientens tilstand innebærer at fristen på 10 dager ikke er tilstrekkelig til å klargjøre om det foreligger en alvorlig sinnslidelse, eller om pasientens symptomer skyldes andre forhold kan det gjøres unntak fra 10-dagers fristen. Fristen kan forlenges med inntil 10 dager etter samtykke fra kontrollkommisjonens leder. Dette unntaket vil særlig relevant overfor pasienter som misbruker rusmidler, og hvor pasientens symptomer kan skyldes dette misbruket. Av hensyn til blant annet menneskerettslige forpliktelser forutsetter lovens forarbeider at unntaket praktiseres strengt. Unntaket skal ikke benyttes for å holde tilbake pasienter hvor man har klarlagt at det ikke foreligger en alvorlig sinnslidelse, eller hvor institusjonen mangler ressurser til å foreta en tilstrekkelig undersøkelse og dokumentasjon innen fristen på 10 dager.

Samtykke fra kontrollkommisjonens leder kan innhentes muntlig. Opplysninger om innhenting av samtykket skal da nedtegnes og inntas i pasientens journal, sammen med opplysninger om hvilke undersøkelser som er gjort, og hvilke observasjonsmetoder som er brukt.

Ved vurderingen av om det skal gis samtykke til å forlenge fristen, skal kontrollkommisjonens leder vurdere om kriteriene for forlengelse etter loven er tilstede. Det vil si om forlengelse er strengt nødvendig på grunn av pasientens tilstand. Vurderingen skjer på grunnlag av de opplysninger som kontrollkommisjonen leder blir forelagt. Unntaksregelen skal praktiseres strengt. Det vil derfor kreves at kontrollkommisjonens leder blir forelagt hvilke konkrete opplysninger om hvilke særskilte forhold ved pasientens tilstand som kan begrunne en forlengelse.

Andre ledd:

Bestemmelsen må ses i sammenheng med dokumentasjonsplikten i helsepersonelloven §§ 39 flg. En dokumentasjon av hvilke nærmere undersøkelser som er foretatt, og undersøkelsesmetoder som er benyttet vil også gjøre det lettere for kontrollkommisjonen og vurdere om lovens vilkår, herunder vilkårene for forlenget observasjon, kan anses oppfylt.

*Til § 7 Kontrollundersøkelser**Første ledd:*

Bestemmelsen understreker at det skal foretas en kontinuerlig vurdering av om pasienten oppfyller vilkårene for tvungent psykisk helsevern, uavhengig av kontrollundersøkelser som nevnt i andre ledd. Det vises til psykisk helsevernloven § 3–7 første ledd, som sier at ingen kan beholdes under tvungent psykisk helsevern uten at lovens vilkår etter § 3–2 første ledd eller § 3–3 første ledd fremdeles er oppfylt.

Til § 8 Vedtak om overføringer, jf. psykisk helsevernloven § 4–10 og § 5–4

Bestemmelsen omhandler overføring i to forskjellige sammenhenger – overføringer mellom forskjellige døgninstitusjoner og overføringer til annen tvangsform, jf. lovens § 3–5. Med overføring til annen tvangsform menes overføring fra tvang med opphold i døgninstitusjon til tvang uten døgnopphold eller omvendt.

Bestemmelsen fastslår at det skal treffes særskilt vedtak ved overføringer. Vedtak om overføring treffes av faglig ansvarlig. Overføringer mellom avdelinger innen samme institusjon faller utenfor denne bestemmelsen. Hvorvidt man har med to ulike døgninstitusjoner eller to avdelinger i samme institusjon å gjøre, må vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Det at avdelingene inngår i én organisatorisk enhet, trenger imidlertid ikke være avgjørende. Det avgjørende må være hvilken betydning en overføring vil få for pasienten, med hensyn til oppbrudd fra vante omgivelser, skifte av behandlingsmiljø, nærhet til familie mv. En avdeling vil etter forholdene kunne anses som en egen døgninstitusjon etter bestemmelsen her, dersom den er geografisk atskilt eller fremtrer som en driftsmessig selvstendighet enhet.

I tvilstilfeller er det etter tredje ledd fylkesmannen som skal avgjøre om en overføring omfattes av bestemmelsen.

Overføringsvedtaket skal ha grunner, og bør inneholde en særskilt begrunnelse for hvorfor pasienten skal overføres til en annen institusjon, herunder en beskrivelse av behandlingstilbudet.

Den faglig ansvarlige ved den institusjon pasienten i utgangspunktet oppholder seg på treffer vedtak både ved overføring til annen institusjon og ved overføring til annen tvangsform. Overføring til annen tvangsform vil kreve et samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten. Det vises ellers lovens § 3–5 tredje og fjerde ledd og forskrift 24. november 2000 nr. 1174 om tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon.

Ved overføringer vil det opprinnelige vedtaket om etablering av tvungent psykisk helsevern, jf. loven § 3–3 fremdeles gjelde. Det behøver derfor ikke treffes nytt vedtak om tvungent vern ved den nye institusjonen. Av lovens § 3–7 følger imidlertid at ingen skal holdes under tvungent psykisk helsevern at vilkårene etter § 3–3 første ledd fremdeles er oppfylt. Det vises også til § 7 første ledd i forskriften her om at den faglige ansvarlige for vedtak fortløpende skal vurdere om vilkårene for tvungent vern er tilstede. Det vil på den bakgrunn være naturlig at faglig ansvarlig for vedtak ved den nye institusjonen selv foretar en undersøkelse av pasienten, og f.eks. skriver et vurderingsnotat i journal. En eventuell klage på opprettholdelse av vernet skal behandles av kontrollkommisjonen ved den nye institusjonen.

Departementet legger videre til grunn at tidspunktet for etablering av tvungent psykisk helsevern ved overførende institusjon er utgangspunktet for fristene for lovens bestemmelser om kontrollundersøkelser, jf. § 4–9 og § 3–8 andre ledd, og spørsmålet om forlengelse av tvungent psykisk helsevern ut over ett år, jf. § 3–8 tredje ledd.

Dette antas i utgangspunktet også å gjelde i forhold til lovens 6-måneders sperrefrist for fremsettelse av ny klage, jf. § 6–4 åttende ledd. Når det etter forrige klagebehandling har skjedd en overføring vil dette kunne være et vurderingstema som gjør at det ikke lenger dreier seg om tilsvarende sak.

Det anbefales at tidspunktet for kontrollundersøkelser, og eventuell klagebehandling fremgår av overføringsvedtaket eller vedlegg til dette.

I henhold psykisk helsevernloven § 4–10 kan et vedtak om overføring klages inn for kontrollkommisjonen. Klagen har oppsettende virkning, jf. loven § 4–10 tredje ledd. Klage skal som hovedregel behandles av kontrollkommisjonen for institusjonen som har truffet vedtaket. Ved overføringer som skjer under gjennomføring av dom til tvungent psykisk helsevern skal vedtaket treffes av den faglig ansvarlige for vedtak, jf. psykisk helsevernloven § 5–4, jf. 5–3 andre ledd.

*Til § 9 Opphør av tvungent psykisk helsevern**Første ledd:*

Bestemmelsen oppstiller de ulike grunnlag for opphør av tvungent psykisk helsevern.

Tredje ledd:

Tvungent psykisk helsevern opphører ett år etter at det ble vedtatt. Dersom institusjonen etter kontrollundersøkelse mener at pasienten fortsatt bør være under tvungent vern, må den etter denne regelen fremme begjæring om dette, som må godkjennes av kontrollkommisjonen.

15. des. Nr. 1425 2006**Forskrift om endring i forskrift om undersøkelse og behandling uten eget samtykke mfl.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) § 1–4, § 3–5, § 3–10, § 4–1, § 4–4, § 4–8 og § 6–5. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 24. november 2000 nr. 1172 om undersøkelse og behandling uten eget samtykke gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd nytt tredje og fjerde punktum skal lyde:

Før det treffes vedtak om ernæring uten eget samtykke skal pasienten undersøkes av lege. Legeundersøkelsen må foretas i direkte tilknytning til at vedtaket skal fattes.

§ 5 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Undersøkelsen skal alltid skje ved observasjon i godkjent institusjon, med mindre det av hensyn til forsvarlig helsehjelp bør skje i annen institusjon, jf. § 9 fjerde ledd og psykisk helsevernloven § 3–5 andre ledd.

Ny § 9 skal lyde:

§ 9. Gjennomføring av behandling med ernæringstilførsel uten eget samtykke

Ernæring uten eget samtykke kan bare brukes dersom det fremstår som et strengt nødvendig ledd i et helhetlig behandlingsopplegg. Det kreves ikke at det foreligger en nødrettssituasjon. Det er tilstrekkelig at ikke andre frivillige behandlingsmetoder gir utsikter til bedring av pasientens alvorlige tilstand. Behandlingen må være klart i overensstemmelse med forsvarlig klinisk praksis.

Behandling må gjennomføres på en så lite inngripende måte som mulig.

Valg av behandlingsmetode må avgjøres etter en konkret vurdering av hva som fremstår som mest forsvarlige og minst inngripende i forhold til den aktuelle pasienten. Pasienten må gis anledning til å medvirke ved valg mellom ulike tilgjengelige og forsvarlige behandlingsmetoder, jf. pasientrettighetsloven § 3–1.

Pasienten skal ikke tilføres ernæring uten å bli informert, jf. pasientrettighetsloven § 3–2. Herunder skal det opplyses om den faktiske dosering. Informasjon til pasienten kan unnlates dersom det er påtrengende nødvendig for å hindre fare for liv eller alvorlig helseskade for pasienten, jf. pasientrettighetsloven § 3–2 tredje ledd.

Hvis det er nødvendig av hensyn til forsvarlig helsehjelp, kan ernæringstilførsel gis ved midlertidig døgnopphold i institusjon som ikke er godkjent for bruk av tvang. I slike tilfeller er den godkjente institusjonen ansvarlig for det tvungne vernet.

Nåværende § 9, § 10, § 11, § 12 og § 13 blir nye § 10, § 11, § 12, § 13 og § 14.

II

I forskrift 24. november 2000 nr. 1173 om bruk av tvangsmidler for å avverge skade i institusjoner for døgnopphold innenfor det psykiske helsevernet gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Definisjon

Som tvangsmidler etter denne forskrift regnes

- mekaniske tvangsmidler som hindrer pasientens bevegelsesfrihet, herunder belte, sengebelte, håndrem, fotrem, spesialtrøye samt skadeforebyggende spesialklær,
- kortvarig anbringelse bak låst eller stengt dør uten personale til stede (isolering) og
- enkelstående bruk av korttidsvirkende legemidler i beroligende eller bedøvende hensikt
- kortvarig fastholding.

§ 6 skal lyde:

§ 6. Vedtak om bruk av tvangsmidler

Vedtaket om bruk av mekaniske tvangsmidler, isolering eller kortvarig fastholding, jf. § 3 bokstav a, b og d skal treffes av den faglig ansvarlige.

Hvis en akutt nødssituasjon gjør at umiddelbar kontakt med den faglig ansvarlige ikke er mulig, kan ansvarshavende ved avdelingen vedta bruk av mekaniske tvangsmidler, isolering eller kortvarig fastholding. I slike tilfeller skal den faglig ansvarlige så snart som mulig underrettes. Dersom situasjonen gjør fortsatt bruk av tvangsmidler nødvendig, skal den faglig ansvarlige ta standpunkt til om bruken av tvangsmidler skal opprettholdes.

Vedtaket om enkelstående bruk av korttidsvirkende legemidler i beroligende eller bedøvende hensikt jf. § 3 bokstav c, treffes av lege.

Vedtaket skal nedtegnes uten opphold og meddeles pasienten, og hans eller hennes nærmeste pårørende med mindre pasienten motsetter seg dette. Det skal samtidig opplyses om adgangen til klage.

Tvangsmidlets art og begrunnelsen for bruken skal føres inn i pasientens journal.

§ 7 andre ledd andre punktum skal lyde:

Anbringelse bak låst eller stengt dør uten personale til stede (isolering) skal maksimalt anvendes i inntil to timer om gangen.

III

I forskrift 1. desember 2000 nr. 1219 om den faglig ansvarlige for vedtak i det psykiske helsevernet gjøres følgende endringer:

§ 3, § 4 og § 5 oppheves.

Ny § 3 skal lyde:

§ 3. *Faglig ansvarlig for vedtak i psykisk helsevern*

I psykisk helsevern skal det faglige ansvar for å treffe vedtak samt beslutte nærmere angitte tiltak i henhold til psykisk helsevernloven, innehas av lege som er spesialist i psykiatri eller barne- og ungdomspsykiatri, eller klinisk psykolog med fordypningsområde klinisk voksenpsykologi eller barne- og ungdomspsykologi som tilfredsstiller kravene i annet ledd.

Klinisk psykolog med fordypningsområde klinisk voksenpsykologi eller barne- og ungdomspsykologi må dokumentere minst to års relevant praksis fra aktuell institusjon eller avdeling som er godkjent for å ha ansvar for tvungent psykisk helsevern. Nedre grense for godkjenning av et arbeidsforhold vil være 6 måneder.

Faglig ansvar for vedtak etter lovens § 4-4 annet ledd bokstav a og § 4-8 annet ledd bokstav c, om behandling med legemidler, kan ikke innehas av klinisk psykolog som nevnt i første og andre ledd.

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. *Forsvarlig organisering av vedtakskompetanse*

Den enkelte institusjon skal sørge for en forsvarlig organisering av vedtakskompetent personell. Institusjonen utpeker en eller flere faglig ansvarlige og legger til rette for opplæring i henhold til § 2.

Nåværende § 6 og § 7 blir nye § 5 og § 6.

IV

I forskrift 23. desember 2004 nr. 1837 om individuell plan etter helselovgivningen og sosialtjenesteloven gjøres følgende endringer:

§ 5 andre ledd oppheves.

§ 6 første ledd skal lyde:

Kommunens helse- og sosialtjeneste og helseforetaket har plikt til å sørge for at individuell plan etter § 1 utarbeides for tjenestemottakere med behov for langvarige og koordinerte tjenester jf. kommunehelsetjenesteloven § 6-2a, spesialisthelsetjenesteloven § 2-5, psykisk helsevernloven § 4-1 og sosialtjenesteloven § 4-3a. Har tjenestemottakeren behov for tjenester fra andre tjenesteytere eller etater, skal kommunens helse- og sosialtjeneste og helseforetaket samarbeide med disse. Den del av kommunens helse- eller sosialtjeneste som tjenestemottakeren henvender seg til, har en selvstendig plikt til å sørge for at arbeidet igangsettes uavhengig av om tjenestemottaker mottar eller har mottatt bistand fra andre deler av tjenesteapparatet.

V

I forskrift 21. desember 2000 nr. 1408 om kontrollkommisjonens virksomhet gjøres følgende endringer:

§ 1-8 første ledd bokstav b) skal lyde:

- b) oppgave over pasienter som er overført til opphold i institusjon, eller til andre tiltak under ansvar av institusjon, jf. psykisk helsevernloven § 4-10 og § 5-4, jf. § 3-5,

§ 1-8 første ledd ny bokstav f) skal lyde:

- f) protokoll for bruk av skjerming, jf. psykisk helsevernloven § 4-3,

Nåværende § 1-8 første ledd bokstav f) blir ny bokstav g).

§ 2-1 første ledd andre punktum skal lyde:

Ved behandling av klage i sak om tvungen observasjon, etablering eller opphør av tvungent psykisk helsevern, samt sak om overføring, kommer også bestemmelsene i psykisk helsevernloven § 6-4 til anvendelse.

§ 3-1 overskrift og første ledd skal lyde:

§ 3-1. *Dokumentkontroll, jf. psykisk helsevernloven § 3-8 første ledd*

Når noen er undergitt tvungen observasjon eller tvungent psykisk helsevern skal kontrollkommisjonen så snart som mulig gjennom kontroll av dokumentene i saken forvise seg om at riktig framgangsmåte er fulgt, og at vedtaket bygger på en vurdering av de grunnleggende kravene i psykisk helsevernloven § 3-2 eller § 3-3.

§ 3-2 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

I denne forbindelse skal kontrollkommisjonen også kontrollere at pasienten har fått individuell plan jf. psykisk helsevernloven § 4-1.

§ 3-4 overskriften skal lyde:

§ 3-4. *Frivillig psykisk helsevern for barn som har fylt 12 år, jf. psykisk helsevernloven § 2-1 annet ledd*

§ 3–5 overskriften skal lyde:

§ 3–5. *Begjæring om samtykke til å være undergitt reglene om tvungent psykisk helsevern etter psykisk helsevernloven § 3–5, jf. psykisk helsevernloven § 2–2*

§ 4–2 første ledd andre punktum skal lyde:

Kontrollkommissjonen skal under sine besøk gjennomgå protokollene hvor opplysninger om bruk av skjerming, tvangsmidler og behandling uten eget samtykke er ført inn.

§ 4–2 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Kontrollkommissjonen skal varsle Helsetilsynet i fylket om alvorlige forhold ved institusjonen.

VI

I forskrift 24. november 2000 nr. 1174 om tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet første punktum skal lyde:

Fastsatt ved kgl.res. 24. november 2000 med hjemmel i lov av 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) § 3–5.

§ 2 første og andre ledd skal lyde:

Forskriften regulerer tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon. Tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon kan bare gis i form av pålegg om fremmøte til dagbehandling eller poliklinisk behandling på institusjon. Slikt vern kan ikke omfatte tvangstiltak på pasientens bopel.

Tvungent psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon kan bare skje under ansvar av institusjon som er godkjent for dette formålet etter psykisk helsevernloven § 3–10 annet ledd, jf. forskrift 3. november 2000 nr. 1098 om godkjenning av institusjoner som skal ha ansvar for tvungent psykisk helsevern.

§ 3 annet ledd skal lyde:

Ved vurderingen av hva som er til det beste for pasienten, skal den faglig ansvarlige for vedtak, jf. psykisk helsevernloven § 1–4, foreta en grundig helhetsvurdering av om pasienten behøver den døgnkontinuerlige omsorg og behandling som et institusjonsopphold vil kunne gi, eller om vernet bedre kan ivaretas uten et slikt døgnopphold, for eksempel mens pasienten bor i egen bolig eller har opphold på institusjon i kommunehelsetjenesten eller spesialisthelsetjenesten. I denne vurderingen må den faglig ansvarlige for vedtak også se hen til om det kan etableres et samarbeid med det lokale behandlingsapparatet som gjør det forsvarlig at pasienten ikke har opphold i godkjent institusjon, jf. § 6. Tvunget vern uten døgnopphold kan ikke etableres eller gjennomføres dersom pasienten er bostedsløs.

VII

I forskrift 3. november 2000 nr. 1098 om godkjenning av institusjoner som skal ha ansvar for tvungent psykisk helsevern gjøres følgende endringer:

Hjemmelsfeltet første punktum skal lyde:

Fastsatt ved kgl.res. 3. november 2000 med hjemmel i lov av 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven) § 3–10.

Overskriften til kapittel II skal lyde:

Kap. II. Krav til institusjoner som skal ha ansvar for pasienter under tvungent psykisk helsevern med og uten døgnopphold (jf. psykisk helsevernloven § 3–5)

VIII

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

Merknader til endringene i forskrift 24. november 2000 nr. 1172 om undersøkelse og behandling uten eget samtykke

Til § 5 første ledd:

I første ledd er kravet til legeundersøkelse ved vedtak om tvangsernæring presisert. Legeundersøkelsen må foretas direkte i tilknytning til at slikt vedtak skal fattes. I tilfeller hvor faglig ansvarlig er lege kan vedkommende selv forestå undersøkelsen.

Til § 5 fjerde ledd:

Etter endringene i psykisk helsevernloven § 3–5 andre ledd åpner loven nå for at tvunget psykisk helsevern kan gis ved midlertidig døgnopphold i institusjon som ikke er godkjent for dette formålet dersom dette er nødvendig slik at pasienten kan få forsvarlig helsehjelp. Dette omfatter også behandling med ernæringstilførsel uten eget samtykke.

En naturlig konsekvens av dette er at også undersøkelsen forut for vedtak om slik behandling skal kunne skje ved slik institusjon.

Til § 9:

Bestemmelsen er ny. I første ledd er det foreslått en presisering av det som allerede følger av lovgivningen. Skranken for å iverksette ernæring uten eget samtykke ligger høyt ved at det stilles krav til at behandlingen må være «strengt nødvendig». Likevel er det ikke et krav at det må være tale om en nødrettssituasjon. Det er tilstrekkelig at ikke andre frivillige behandlingsmetoder gir utsikter til bedring av pasientens alvorlige tilstand.

I andre ledd er det presisert at behandlingen skal gjennomføres på minst inngripende måte. Behandlingen skal gjennomføres på den måten som etter en konkret vurdering fremstår som mest forsvarlige og minst inngripende i forhold til den aktuelle pasienten.

Det er også sentralt at pasienten gis anledning til å medvirke i forhold til hvordan ernæringen skal gjennomføres. Pasienten har rett til å medvirke ved valg av behandlingsmetode, jf. pasientrettighetsloven § 3-1. Pasienten kan ha erfaringer fra tidligere behandling som bør vektlegges ved valget av gjennomføringsmåte. Pasienten har rett til informasjon, og denne skal være tilpasset vedkommendes individuelle forutsetninger, jf. pasientrettighetsloven § 3-2 og § 3-5. God informasjon om ulike mulige gjennomføringsmåter vil være en viktig forutsetning for at pasienten skal kunne benytte sin rett til medvirkning.

Pasienten har rett til informasjon etter reglene i pasientrettighetsloven § 3-2, § 3-4 og § 3-5. I tredje ledd i forskriften er det presisert at pasienten skal informeres om at ernæringen tilføres, herunder den faktiske dosering. Dette er i tråd med reguleringen av tvungen medisiner, jf. forskriften § 8. Etter pasientrettighetsloven § 3-5 første ledd skal informasjonen være tilpasset vedkommendes individuelle forutsetninger. Helsepersonellet skal så langt som mulig sikre seg at pasienten har forstått innholdet og betydningen av informasjonen, jf. pasientrettighetsloven § 3-5 andre ledd. Reglene i pasientrettighetsloven innebærer også at informasjon til pasienten kan unnlates dersom dette er påtrengende nødvendig for å hindre fare for liv eller alvorlig helseskade for pasienten, jf. pasientrettighetsloven § 3-2 tredje ledd.

I fjerde ledd er innarbeidet en lovendring som åpner for at pasienten kan ha opphold utenfor institusjon godkjent for bruk av tvang. Dette unntaket i loven er utformet generelt, men vil være særlig aktuelt for pasienter med alvorlige spiseforstyrrelser. Dersom ernæringstilførselen gis ved midlertidig døgnopphold i en annen institusjon er den godkjente institusjonen ansvarlig for det tvungne vernet. Institusjonene må da etablere et samarbeid som gjør det mulig å ivareta dette ansvaret.

Vedtak om ernæringstilførsel uten eget samtykke (psykisk helsevernloven § 4-4) må som kjent treffes av en faglig ansvarlige for vedtak ved en psykiatrisk avdeling (jf. psykisk helsevernloven § 1-4). Denne vil være ansvarlig for vedtaket også i tilfeller der behandlingen gjennomføres på somatisk avdeling. Dette innebærer at det er den faglig ansvarlige for vedtaket som må foreta den løpende vurderingen av om lovens vilkår for bruk av tvang er oppfylt. Vedkommende har også ansvar for at pasienten får nødvendig psykiatrisk behandling og oppfølging mens vedkommende er innlagt på somatisk avdeling.

Behandlingsansvaret for selve den medisinske gjennomføringen av næringstilførsel og øvrige somatiske komplikasjoner vil derimot på vanlig måte ligge hos den somatiske avdelingen der pasienten er inneliggende. Den somatiske avdelingens ansvar vil således omfatte de somatiske sidene av behandlingen (det vil si ernæringstilførselen), som for eksempel plassering av sonde, veneflon, bruk av drypp, overvåking, blodprøvetaking og så videre.

Den somatiske avdelingen er ikke underlagt den faglig ansvarlige for vedtakets instruksjonsmyndighet. Pasienten må således henvises til behandling ved den somatiske avdelingen på vanlig måte, og den somatiske avdelingen må foreta en selvstendig vurdering av om gjennomføring av den behandling som den faglig ansvarlige for vedtak tar initiativ til kan skje i overensstemmelse med lovverkets krav til forsvarlighet, (jf. helsepersonelloven § 4 og § 16, samt spesialisthelsetjenesteloven § 2-2).

Opphold på somatisk avdeling i forbindelse med tvangsernæring forutsetter et nært samarbeid med den psykiatriske avdelingen. Avdelingene bør derfor ligge i geografisk nærhet til hverandre, og aller helst ligge innenfor samme sykehusområde. Videre må det i forhold til hver enkelt pasient settes klare rammer for samarbeidet, og den nærmere gjennomføringen av samarbeidet må tilpasses den enkelte pasients tilstand og behov.

Når det gjelder forholdet mellom klinisk psykolog som faglig ansvarlig for vedtaket og legen som foretar den forutgående undersøkelsen (jf. forskriftens § 9) bemerkes det at disse begge har et selvstendig ansvar for å sikre at deres vurdering foretas i samsvar med helsepersonellovens krav om faglig forsvarlighet (jf. helsepersonelloven § 4). Dette innebærer at de selv må vurdere om de har tilstrekkelige kvalifikasjoner til henholdsvis å foreta en undersøkelse og å treffe avgjørelse om tvangsbruk.

Den kliniske psykologens ansvar omfatter også at de somatiske sidene av avgjørelsen er vurdert. En faglig ansvarlig psykolog må derfor overlate vurderingen til en faglig ansvarlig psykiater i de tilfeller der vedkommende ikke finner det forsvarlig å gjøre vurderingen selv.

Merknader til endringene i forskrift 24. november 2000 nr. 1173 om bruk av tvangsmidler for å avverge skade i institusjoner for døgnopphold innenfor det psykiske helsevernet

Til § 3:

Bokstav b er endret i tråd med endringene i psykisk helsevernloven § 4–8 b, hvor det nå er presisert at isolering ikke bare omfatter anbringelse bak låst dør, men også dersom døren på annen måte er stengt. For eksempel ved at døren holdes av personalet eller ved bruk av kloss eller liknende.

Bokstav d er ikke ment å omfatte ethvert tiltak som innebærer at pasienten holdes. For det første omfattes bare de tilfeller der formålet med fastholdingen er å avverge at pasienten utgjør en fare for seg selv eller andre, eller for å avverge betydelig materiell skade, jf. psykisk helsevernloven § 4–8 første ledd. Det vil likevel ikke være slik at all hold der skadeavverging er en del av hensikten med tiltaket, skal ansees som fastholding i lovens forstand.

Det vil i mange situasjoner være naturlig å vurdere holding som en naturlig del av omsorgen for pasienten, og ikke som et tvangstiltak. For eksempel hvor helsepersonell holder rundt en pasient for å trygge eller trøstet vedkommende. Dette vil også kunne være tilfelle selv om skadeavverging i en viss grad er en del av hensikten bak tiltaket. Det samme kan gjelde holding i grensesettingssituasjoner. I den grad hovedformålet er omsorg og grensesetting og ikke skadeavverging, tiltaket er mindre inngripende og pasienten ikke motsetter seg det, vil tiltaket falle utenfor bestemmelsen. Det vil imidlertid være en glidende overgang mot situasjoner hvor elementet av tvang blir mer fremtredende på grunn av pasientens motstand og graden av inngripen og aspektet av omsorg blir mindre sentralt.

Det skal en del til for at et tiltak skal regnes som fastholding i lovens forstand, slik at det forutsetter et vedtak. Hvorvidt bruk av holding vil kreve vedtak, må avgjøres på bakgrunn av en konkret vurdering av den enkelte situasjon der sentrale momenter vil være formålet med tiltaket, hvordan pasienten forholder seg til tiltaket, hvor lenge det opprettholdes og hvor inngripende det er.

Hvis pasienten motsetter seg tiltaket og tiltaket likevel opprettholdes, vil dette tilsi at det regnes som fastholding i lovens forstand. Samtidig kan et tiltak i seg selv være så inngripende at det faller inn under bestemmelsen uten at pasienten gjør motstand, for eksempel hvis en pasient blir holdt fast i lengre tid for å hindre selvskading. Situasjoner der holdingen er mindre inngripende, for eksempel der en pasient blir holdt i armen og ledet til sitt rom uten å gjøre motstand, vil derimot kunne falle utenfor.

Fastholding er særlig aktuelt overfor barn på grunn av forbudet mot bruk av mekaniske tvangsmidler overfor barn under 16 år, jf. psykisk helsevernloven § 4–8 tredje ledd.

Betegnelsen «kortvarig» er tatt inn for å understreke at bruken av tiltaket ikke skal opprettholdes i lengre tid enn det som er strengt nødvendig, jf. § 7.

Til § 6:

Bestemmelsen i § 6 første og andre ledd er endret i tråd med endringen i phvl. § 4–8 femte ledd. Etter denne lovendringen er det nå den faglig ansvarlige for vedtak som har kompetansen til å vedta bruk av tvangsmidler. Dette gjelder så langt ikke noe annet er fastsatt i forskrift. I § 6 første og andre ledd er kravet om at det er faglig ansvarlig som skal treffe vedtak om bruk av tvangsmidler begrenset slik at dette bare gjelder ved bruk av mekanisk tvangsmidler, isolering eller fastholding.

Det vil kunne oppstå situasjoner hvor faglig ansvarlig ikke er i umiddelbar nærhet. I slike unntakstilfeller vil det være hensiktsmessig å overlate beslutning om bruk av mekaniske tvangsmidler, isolering eller kortvarig fastholding til den av det tilstedeværende personalet som er ansvarshavende, for eksempel lege, avdelingssykepleier eller psykolog.

Etter bestemmelsen i § 3 nytt tredje ledd skal vedtak om enkeltstående bruk av korttidsvirkende legemidler i beroligende eller bedøvende hensikt jf. § 3 bokstav c treffes av lege. Det kreves ikke at legen også er faglig ansvarlig. Det er tilstrekkelig at vedkommende er lege. Dersom faglig ansvarlig er lege, vil det imidlertid være naturlig at det er vedkommende som treffer vedtak også om bruk av denne type tvangsmidler.

Begrepet «nærmeste» i fjerde ledd er endret til «nærmeste pårørende» i tråd med opphevelsen av definisjonene i phvl. § 1–3 første til tredje ledd. Hvem som er pårørende er nå regulert av reglene i pasientrettighetsloven. Der brukes begrepet nærmeste pårørende.

*Til § 7:**Første ledd:*

Mindre inngripende tiltak bør forsøkes i den grad det er mulig.

Før et tvangsmiddel tas i bruk, skal pasienten i den grad det er mulig, informeres om at tiltaket vil bli iverksatt og hvorfor dette blir gjort.

Fastholding skal gjennomføres på en så lite inngripende måte som mulig. Dette kan overfor enkelte pasienter innebære at tiltaket bør gjennomføres av personale av samme kjønn som pasienten. I noen tilfeller kan det være grunn til at fastholding bør unngås brukt overfor en pasient som har vært utsatt for seksuelt misbruk. Hva som er minst inngripende gjennomføringsmåte må vurderes konkret for den enkelte pasient.

Andre ledd første punktum:

Bruk av tvangsmidler kan bare opprettholdes så lenge vilkårene for slik bruk er tilstede, jf. psykisk helsevernloven § 4–8.

Merknader til endringene i forskrift 1. desember 2000 nr. 1219 om den faglig ansvarlige for vedtak i det psykiske helsevernet

Til § 3:

Her er det foreslått en tilpasning til ny lovtekst. Lovteksten bruker ikke begrepet «spesialist i klinisk psykologi», da dette ikke er en godkjent offentlig spesialitet etter helsepersonelloven.

Det er videre foreslått en felles bestemmelse for voksne og barn/ungdom som erstatter dagens § 3 og § 4. Dette er en følge av at forskjellen i bestemmelsenes andre ledd, hvor kliniske psykologer kun kan være faglig ansvarlig i henhold til sitt fordypningsområde, mens legespesialister kan være faglig ansvarlig for både voksne og barn/ungdom uavhengig av spesialitet, ikke videreføres.

Videre er praksiskravene til kliniske psykologer, som i dag fremgår av forskriften § 5 andre ledd, inntatt i bestemmelsens andre ledd. Kompetansekravene er nå uttømmende regulert i bestemmelsen.

Bestemmelsen angir minstekrav til kompetanse for den som skal treffe vedtak, men unntar ikke fra ledelsens ansvar for en forsvarlig organisering av vedtaksfunksjonen. Kompetanse som faglig ansvarlig følger således ikke automatisk av å tilfredsstille kompetansekravene i bestemmelsen. En eller flere må utpekes særskilt.

Til § 5:

Delegeringsbestemmelsen i dagens § 5 er foreslått opphevet og erstattet av en ny bestemmelse som regulerer institusjonenes systemansvar når det gjelder organiseringen av vedtakskompetansen. Kravet til at det tilrettelegges for opplæring i aktuelt regelverk, jf. forskriften § 2, er særskilt presisert.

Merknader til endringene i forskrift 23. desember 2004 nr. 1837 om individuell plan etter helseovngivningen og sosialtjenesteloven

Til § 5:

Andre ledd i bestemmelsen er fjernet som følge av lovendringen. Her er det i gjeldende forskrift en særregulering av samtykke etter psykisk helsevernloven. Samtykke skal etter lovendringen innhentes før det utarbeides individuell plan for pasienter under frivillig eller tvungen psykisk helsevern.

Til § 6:

I første ledd er særreguleringen av hvem institusjonen har plikt til å utarbeide individuell plan for, foreslått fjernet som følge av lovendringen.

Merknader til endringene i forskrift 21. desember 2000 nr. 1408 om kontrollkommisjonens virksomhet

Til § 3–2:

Når kontrollkommisjonen skal vurdere behovet for tvungen vern etter tre måneder etter denne bestemmelsen skal den etter endringen i lov om psykisk helsevern § 3–8 også kontrollere at det foreligger en individuell plan for pasienten, i samsvar med lovens § 4–1. Tilleggsbestemmelsen presiserer at denne kontrollen har sammenheng med kontrollen av behovet for tvungen vern, i samsvar med loven § 3–8.

Mangel på individuell plan vil ikke alene være grunnlag for å oppheve det tvungne vernet. Men det vil kunne være en indikasjon på manglende planlegging av pasientens behandling og videre oppfølging. Dette kan sammen med andre momenter tilsi opphør av det tvungne vernet etter hensiktsmessighetsvurderingen som skal foretas.

Kontrollkommisjonen skal sjekke hvorvidt individuell plan er opprettet. Det nærmere tilsyn med planens innhold skal foretas av Helsetilsynet. Dersom kontrollkommisjonen imidlertid mener planen er åpenbart mangelfull og det kan reises tvil om det i realiteten foreligger en individuell plan, vil dette også være forhold som kan danne grunnlag for å varsle helsemyndighetene etter den generelle varslingsplikten etter § 4–2 fjerde ledd.

Øvrige endringsforslag innebærer kun en teknisk tilpasning til lovendringene.

Merknader til endringene i forskrift 24. november 2000 nr. 1174 om tvungen psykisk helsevern uten døgnopphold i institusjon

Til § 2:

Det er vedtatt en endring i ny § 3–5 tredje ledd som innebærer at det ikke lenger er et krav etter lovens ordlyd til at pasienten skal bo på «egen bopel» i forbindelse med tvungen psykisk helsevern uten døgnopphold. Dette vilkåret foreslås fjernet fra forskriften som følge av lovendringen.

Endringen innebærer at pasienter under tvungen psykisk helsevern uten døgnopphold som utgangspunkt kan ha opphold på institusjon i kommune- eller spesialisthelsetjenesten, uavhengig av om institusjonen er godkjent for ansvar for tvunget psykisk helsevern. Herunder er det adgang til at pasienten kan ha opphold på institusjon som tilbyr tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelmissbruk, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2–1a første ledd nr. 5.

Det presiseres imidlertid at det er en forutsetning for etablering og opprettholdelse av tvunget psykisk helsevern uten døgnopphold at dette fremstår som den beste løsningen for pasienten, jf. psykisk helsevernloven § 3–5 tredje ledd. Tiltaket kan således ikke iverksettes eller opprettholdes overfor pasienter som har behov for opphold og tilbakeholdelse på godkjent institusjon, og det er ikke anledning til å plassere pasienter med slikt behov utenfor godkjent institusjon ut i fra ressurs hensyn.

Til § 3:

Forslaget er en følge av lovendring i ny § 3–5 i psykisk helsevernloven. Se kommentar til § 2.

15. des. Nr. 1426 2006

Ikrafttredelse av lov 23. april 2004 nr. 18 om endringer i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs og i enkelte andre lover og delvis ikrafttredelse av lov 27. januar 2006 nr. 4 om endringer i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs og andre lover (elektronisk kommunikasjon mv.).

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 23. april 2004 nr. 18 om endringer i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs og i enkelte andre lover del VI nr. 1 og lov 27. januar 2006 nr. 4 om endringer i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs og andre lover (elektronisk kommunikasjon mv.) del III nr. 1. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

1. Følgende bestemmelser i lov 23. april 2004 nr. 18 om endringer i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs og i enkelte andre lover trer i kraft 31. desember 2006: § 138 annet ledd i avsnitt II om endringer i konkursloven og § 7–3 nytt tredje ledd i avsnitt IV om endring i foretaksregisterloven.
2. I lov 27. januar 2006 nr. 4 om endringer i lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs og andre lover (elektronisk kommunikasjon mv.) trer endringen av konkursloven § 79 annet ledd, med unntak av annet ledd nr. 3, i avsnitt I om endringer i konkursloven i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1427 2006

Ikrafttredelse av lov 15. desember 2006 nr. 90 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (statleg tilsyn med kommunesektoren).

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 90 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (statleg tilsyn med kommunesektoren) del III. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

Lov 15. desember 2006 nr. 90 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (statleg tilsyn med kommunesektoren) trer i kraft 1. mars 2007.

15. des. Nr. 1428 2006

Ikrafttredelse av lov 15. desember 2006 nr. 91 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (interkommunalt samarbeid).

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 91 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (interkommunalt samarbeid) del II første ledd. Fremmet av Kommunal- og regionaldepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

Lov 15. desember 2006 nr. 91 om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (interkommunalt samarbeid) trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1429 2006

Forskrift om endring i forskrift om fredning av kulturminner på Jan Mayen.

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4 og lov 27. februar 1930 nr. 2 om Jan Mayen § 2. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 21. juni 1974 nr. 8792 om fredning av kulturminner på Jan Mayen gjøres følgende endringer:

Ny § 12 skal lyde:

Bestemmelsene i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner for så vidt gjelder utførsel, innførsel og tilbakeføring av ulovlig utførte kulturgjenstander § 23a – § 23f, får anvendelse så langt de passer.

Nåværende § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17 og § 18 blir § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18 og § 19.

II

Ikrafttredelsesbestemmelser

Endringene gjelder fra 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1430 2006**Forskrift om endring i forskrift om vern av miljøet i Antarktis.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-øya, Peter I's øy og Dronning Maud Land m.m. § 7. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 5. mai 1995 nr. 408 om vern av miljøet i Antarktis gjøres følgende endring:

§ 27 nytt tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner for så vidt gjelder utførsel, innførsel og tilbakeføring av ulovlig utførte kulturgjenstander § 23a – § 23f, får anvendelse så langt de passer.

*II**Ikrafttredelsesbestemmelser*

Endringen gjelder fra 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1431 2006**Forskrift om endring i forskrift om fredning av Bouvetøya med tilliggende territorialfarvann som naturreservat.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 27. februar 1930 nr. 3 om Bouvet-øya, Peter I's øy og Dronning Maud Land m.m. § 2 og lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard § 4. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

I

I forskrift 17. desember 1971 nr. 9 om fredning av Bouvetøya med tilliggende territorialfarvann som naturreservat gjøres følgende endringer:

Del III nytt pkt. 4 skal lyde:

4. Bestemmelsene i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner for så vidt gjelder utførsel, innførsel og tilbakeføring av ulovlig utførte kulturgjenstander § 23a – § 23f, får anvendelse så langt de passer.

Del III nåværende pkt. 4, 5, 6, 7 og 8 blir nye pkt. 5, 6, 7, 8 og 9.

*II**Ikrafttredelsesbestemmelser*

Endringene gjelder fra 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1432 2006**Delvis ikrafttredelse av lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv. del V nr. 1. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

Lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv. gjelder fra 1. januar 2007, med unntak av endringene i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 16–17 i del I og lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 16–17 i del II. Endringene i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 4–15, § 4–19 og § 4–20 i del I trer likevel i kraft 1. januar 2009.

15. des. Nr. 1433 2006**Forskrift om overgangsbestemmelser til lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv.**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 88 om endringer i aksjelovgivningen mv. del V nr. 4. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 18. desember 2006.

§ 1. Endringen i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 3–2 annet ledd nr. 4 og endringen i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 3–2 annet ledd nr. 4 gjelder bare når beslutningen om anvendelse av overkursfondet treffes etter ikraftsettingen av lov om endringer i aksjelovgivningen mv.

§ 2. Endringen i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 3–8 og endringen i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 3–8 gjelder bare avtaler som inngås etter ikraftsettingen av lov om endringer i aksjelovgivning mv.

§ 3. En fusjon eller fisjon som er besluttet i ett av de selskaper som deltar i fusjonen eller fisjonen før endringene i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 13–1 og § 14–1 og endringene i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 13–1 og § 14–1 trer i kraft, kan gjennomføres etter de regler som gjaldt tidligere.

§ 4. Endringen i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper § 13–16 og endringen i lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper § 13–17 får anvendelse for meldinger om fusjon og fisjon (jf. aksjeloven § 14–8 første ledd og allmennaksjeloven § 14–8 første ledd) som mottas av Foretaksregisteret etter ikraftsettingen av lov om endringer i aksjelovgivning mv.

§ 5. Forskriften her trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1434 2006

Ikrafttredelse av lov 10. juni 2005 nr. 52 om endringer i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner og lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard.

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 10. juni 2005 nr. 52 om endringer i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner og lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard del III nr. 1. Fremmet av Kultur- og kirke departementet. Kunngjort 18. desember 2006.

Lov 10. juni 2005 nr. 52 om endringer i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner og lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1435 2006

Forskrift om opphevelse av forskrift om forbud mot utførsel av kulturminner.

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 23 og § 28, forskrift 9. februar 1979 nr. 8785 om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven § 12 nr. 3 og lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 28. Fremmet av Kultur- og kirke departementet. Kunngjort 18. desember 2006.

Forskrift 14. desember 2001 nr. 1420 om forbud mot utførsel av kulturminner oppheves med virkning fra 1. januar 2007.

11. des. Nr. 1436 2006

Forskrift om endring i forskrift om anvendelse av det kvantum av torsk som er satt av til distriktskvote i 2006.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 11. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 første og annet ledd og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven). Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 4. oktober 2006 nr. 1117 om anvendelse av det kvantum torsk som er satt av til distriktskvote i 2006 gjøres følgende endringer:

§ 9 femte ledd skal lyde:

Fangst tatt innenfor kvantumet avsatt til distriktskvote kan leveres fersk eller fryst. For å kunne levere fryst råstoff må dette på forhånd være akseptert av mottakende bedrift.

§ 10 skal lyde:

Prisen for råstoff skal minst tilsvare gjennomsnittet av oppnådde priser for tilsvarende torsk ved all omsetning fra kystflåten eller trålflåten i Nordland, Troms og Finnmark de siste to uker før salget finner sted. Råstoff som er underlagt leveringsplikten for torsketralere eller blir solgt innenfor samme konsern (herunder også fiskeres egenovertakelser) ekskluderes ved fastsettelse av den aktuelle gjennomsnittsprisen. Dersom det i løpet av en to ukers periode ikke er omsatt minimum 10 tonn som kan danne grunnlag for beregningen skal beregningen gå tilbake i tid uke for uke til man totalt oppnår et kvantum på minimum 10 tonn torsk.

II

Endringene trer i kraft straks.

12. des. Nr. 1437 2006**Forskrift om endring i forskrift om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften).**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 12. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21 jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 17 nytt fjerde ledd og femte skal lyde:

Fiskeridirektoratets regionkontor kan dispensere fra aktivitetskravet i § 4 dersom eieren av fartøy med en hjemmelslengde under 13 meter har vært syk i perioden 1. januar 1998 til 31. desember 2000 og det kan dokumenteres ved legeattest at sykdommen forhindret eier fra å delta i fiske i perioden. Dispensasjon kan bare gis i slikt tilfelle når særlige tungtveiende hensyn tilsier det. Dispensasjon kan bare gis til eier av fartøy som kan vise til tidligere deltakelse med eget fartøy i fiske etter makrell.

Når adgangen til å delta i fiske er tildelt ved dispensasjon fra aktivitetskravet pga. langvarig sykdom bortfaller adgangen til å delta i fiske ved videresalg av fartøyet.

§ 29 nytt femte og sjette ledd skal lyde:

Fiskeridirektoratets regionkontor kan dispensere fra aktivitetskravet i § 4 dersom eieren av fartøyet har vært syk i perioden 1. januar 1998 til 24. september 2001 og det blir dokumentert ved legeattest at sykdommen har forhindret eier fra å delta i fiske i perioden og særlige tungtveiende hensyn tilsier at dispensasjon gis. Dispensasjon kan bare gis til eier av fartøy som kan vise til tidligere deltakelse med eget fartøy i fiske etter norsk vårgytende sild.

Når adgangen til å delta i fiske er tildelt ved dispensasjon fra aktivitetskravet pga. langvarig sykdom bortfaller adgangen til å delta i fiske ved videresalg av fartøyet.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

13. des. Nr. 1438 2006**Forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Akershus.**

Fastsatt av styret for Høgskolen i Akershus 13. desember 2006 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 3-3, § 3-4, § 3-5, § 3-8, § 3-9, § 3-10, § 4-5 og § 4-7. Kunngjort 19. desember 2006.

Kapittel 1: Generelle bestemmelser**§ 1-1. Virkeområde**

Denne forskriften gjelder alle studier og eksamen ved Høgskolen i Akershus. Styret kan dispensere fra bestemmelser i denne forskrift for studier og eksamen som ikke inngår i høgskolens ordinære studier.

§ 1-2. Motstrid med nasjonal rammeplan

Dersom denne forskrift strider mot en gjeldende nasjonal rammeplan, gjelder rammeplanens bestemmelser framfor forskriften.

§ 1-3. Definisjoner**Student**

- Student:* person som er tatt opp til studier eller emner ved Høgskolen i Akershus i samsvar med UH-loven, § 3-6 og § 3-7.
- Studierett:* Rettigheter og plikter knyttet til det å være tatt opp som student ved et studium eller emne.
- Privatist:* person som går opp til eksamen uten å være tatt opp til et studium eller emne etter bestemmelsene i UH-loven § 3-10.
- Utdanningsplan:* Individuell plan som utarbeides mellom høgskolen og den enkelte student for gjennomføring av et studium/studieprogram av 60 studiepoengs omfang eller mer, i samsvar med UH-loven § 4-2.

Vurdering

- Eksamenskandidat:* Student eller privatist som går opp til eksamen.
- Eksamen eller deleksamen:* Eksamen som inngår i grunnlaget for karakterfastsetting for et emne eller alene gir grunnlag for fastsettelse av karakter i emnet.
- Ordinær eksamen:* Den eksamen eller deleksamen som ordinært arrangeres i det aktuelle semesteret.
- Ny eksamen:* Eksamen som arrangeres for eksamenskandidater som ikke har bestått ordinær eksamen.

- i. *Utsatt eksamen:* Eksamen som arrangeres for eksamenskandidater som har levert legeerklæring eller hatt annet dokumentert gyldig fravær.
- j. *Arbeidskrav:* Arbeidskrav er alle former for arbeider og prøving som settes som vilkår for å framstille seg til eksamen og/eller gå ut i praksis, men der resultatet ikke inngår i beregningsgrunnlaget for den karakteren som angis på vitnemålet/karakterutskriften. For arbeidskrav gis tilbakemeldingen «godkjent/ikke godkjent».
- k. *Løpende vurdering:* Prøving av studentenes kunnskaper, ferdigheter og holdninger i løpet av emneperioden.
Merknad: Løpende skikkethetsvurdering gjelder for følgende utdanninger ved høghskolen; yrkesfaglærerutdanning, praktisk-pedagogisk utdanning, sykepleier, jordmor og vernepleier.
- l. *Mappevurdering:* Mappedvurdering er vurdering av en samling tekster og/eller andre arbeider som er produsert gjennom en viss periode. Samlingen dokumenterer prosess og/eller produkt, og viser studentens faglige refleksjoner og kompetansmessige utvikling. Synliggjøring av hvilke deler i mappen som skal telle med i sluttvurderingen skal framgå av emnebeskrivelse i fag-/studieplanen.
- m. *Selvstendig arbeid på høyere grads nivå:* Masteroppgave på minimum 30 studiepoengs omfang. Skal vise selvstendig faglig forståelse, refleksjon og modning.
- n. *Tilsynssensor:* Tilsynssensors rolle er å kvalitetssikre vurdering og vurderingsordninger. Tilsynssensors arbeidsoppgaver vil framgå av utfyllende retningslinjer for bruk av sensorer og tilsynssensorer ved Høghskolen i Akershus.

Planer, innhold i planer

- o. *Fag:* Samling av beslektede emner som er samlet under én felles fagbetegnelse.
- p. *Emne:* Minste studiepoenggivende enhet med avsluttende vurdering som kan inngå i et studieprogram.
- q. *Emnegruppe:* Samling av emner fra ett eller flere fagområder som gjennom fag- eller studieplan er definert til å utgjøre en samlet enhet.
- r. *Studieprogram:* Ett- eller flerårig studieløp som fører fram til en avsluttende eksamen, grad eller yrkesutdanning.
- s. *Nasjonal rammeplan:* Plan som fastsetter nasjonale rammer for en utdanning. Nasjonal rammeplan fastsettes av departementet med hjemmel i UH-loven § 3–2.
- t. *Fagplan:* Plan for en utdanning som reguleres av nasjonal rammeplan. Fagplanen beskriver mer detaljerte mål, innhold og organisering av fag/studier/utdanninger som reguleres av rammeplan, og skal belyse hvordan rammeplanen følges opp.
- u. *Studieplan:* En studieplan beskriver mål, innhold og organisering av emner/studier/utdanninger som ikke reguleres av nasjonale rammeplaner.
- v. *Emnebeskrivelse:* Definerer krav til forkunnskap. Beskriver læringsmål, faglige innhold og andre krav samt hvordan læringsarbeidet og vurderingen organiseres i emnet. Alle emner skal ha emnebeskrivelse.
- w. *Studiepoeng:* Mål på arbeidsmengde i de enkelte emner i et studieprogram. 60 studiepoeng tilsvarer ett års studium på heltid.

Grader og dokumentasjon

- x. *Grad:* Grad og tilhørende tittel tildeles en som har fullført utdanning av nærmere fastsatt omfang og sammensetning.
- y. *Diploma Supplement:* Vitnemålstillegg på engelsk som gir informasjon om utdanningssystemet ved norske universiteter og høghskoler, og den enkelte students utdanning.

§ 1–4. Beslutningsmyndighet

I saker der beslutningsmyndighet er lagt til høghskolen, treffes avgjørelser av høghskolens øverste leder eller den hun eller han gir fullmakt til. Der beslutningsmyndighet er lagt til styret selv, kan myndigheten ikke delegeres til lavere nivå.

Kapittel 2: Grader

§ 2–1. Høghskolen i Akershus kan tildele følgende grader

Jf. kgl.res. 16. desember 2005 nr. 1574:

- Høghskolekandidat, normert studietid 2 år
- Bachelor, normert studietid 3 år
- Master, normert studietid 2 år.

§ 2–2. Tilleggsbetegnelser for grader

- (1) Grader oppnådd på grunnlag av fullført studieprogram på gradsnivå, gis normalt betegnelsen «Høghskolekandidat/bachelor/master i (studiets navn)». Andre tilleggsbetegnelser for lavere grads studier fastsettes i det enkelte tilfelle av styret.
- (2) Engelske gradsbetegnelser fastsettes av styret.

§ 2–3. Krav til graden høghskolekandidat

Graden høghskolekandidat skal benyttes for 2-årige utdanninger på 120 studiepoeng godkjent av styret.

§ 2–4. Krav til bachelorgrad

For å oppnå bachelorgraden må studenten ha avlagt eksamener som til sammen utgjør minst 180 studiepoeng, hvorav minimum 60 studiepoeng må være avlagt ved Høgskolen i Akershus.

Graden bachelor oppnås på grunnlag av ett av følgende utdanningsløp:

- (1)
 - a) Fullført og bestått treårig integrert yrkesutdanning (180 studiepoeng), som i henhold til nasjonalt fastsatt rammeplan og/eller forskrift, gir bachelorgrad.
 - b) Fullført og bestått treårig integrert yrkesrettet utdanning (180 studiepoeng), som i henhold til vedtak i styret for Høgskolen i Akershus, gir bachelorgrad.
- (2) Fullført og bestått tre års normert utdanning (180 studiepoeng) med toårig høgskolekandidatutdanning/integrert yrkesrettet studieprogram (120 studiepoeng) kombinert med studieprogram innenfor samme eller annet fag/fagområde av minimum 60 studiepoengs omfang.
- (3) Fullført og bestått tre års normert utdanning (180 studiepoeng) med integrert yrkesrettet utdanning eller fordypning i fag, emner eller emnegrupper som bygger på hverandre av minimum 90 studiepoengs omfang kombinert med fordypning i ytterligere ett fag, emner og emnegrupper av minimum 60 studiepoengs omfang. Frittstående emner som skal inngå i graden, må ha et omfang på minimum 10 studiepoeng.
- (4) Vitnemål for bachelorgrad etter (2) og (3) utstedes etter søknad. Søkeren må selv dokumentere at kravene er oppfylt.

§ 2–5. Krav til mastergrad

- (1) Krav til innhold og omfang i mastergrad framgår av egen forskrift fastsatt av departementet.
- (2) Alle studenter skal ha veiledning før mastergradsoppgave leveres til sensur. Obligatorisk veiledning framgår av studieplanen for det enkelte mastergradsstudium.

§ 2–6. Krav om ny utdanning

- (1) For godskrivning av utdanning som tidligere har inngått i beregningsgrunnlaget for en grad eller som del av en grad eller yrkesutdanning, må en student i tillegg ha avlagt minst 60 nye studiepoeng før det kan utstedes et nytt vitnemål eller tildeles en ny grad, dersom ikke høgskolen har fastsatt krav om inntil 90 nye studiepoeng for bestemte utdanninger. Jf. forskrift 10. april 2006 nr. 412 om godskrivning av høyere utdanning.

Kapittel 3: Studier**§ 3–1. Studieåret**

- (1) Høstsemesteret ved Høgskolen i Akershus varer i omlag 18 uker. Vårsemesteret varer i omlag 22 uker, totalt 40 uker, jf. UH-loven § 3–8. All undervisning og ordinær eksamen/avsluttende vurderinger skal finne sted innenfor de nevnte tidsrom. Rektor fastsetter undervisningsterminer for hvert studieår.
- (2) Ny og utsatt eksamen kan i særskilte tilfeller arrangeres utenom de fastsatte undervisningsterminer for studieåret.

§ 3–2. Studierett

- (1) Den som har akseptert tilbud om studieplass, har studierett i henhold til den normerte studietid for det aktuelle hel- eller deltidstudiet hun/han er tatt opp til.
- (2) En student med studierett til et definert studium må følge studieprogresjonen som er fastsatt for studieprogrammet for å beholde studieretten. Studenten kan i særskilte tilfeller inngå avtale med høgskolen om endret progresjon eller søke permisjon, jf. § 3–3.
- (3) Studenten må betale semesteravgift, godta utdanningsplan og registrere seg hvert semester innen gjeldende frister for å beholde studieretten.
- (4) Studenten plikter å holde seg løpende orientert om informasjon som er lagt ut på høgskolens datanettverk.
- (5) Studenten kan miste studieretten i følgende tilfeller:
 - a. Dersom studenten unnlater å registrere seg, ikke bekrefter sin utdanningsplan, ikke kontakter høgskolen innen angitte frister som er gitt studenten i brev form eller ikke betaler semesteravgift innen gjeldende frister.
 - b. Dersom studenten har brukt opp sine forsøk til eksamen, prøve eller praksisperiode i henhold til fag- eller studieplan og til forskrift om studier og eksamen.
 - c. Dersom studenten har forsinket studieprogresjon utover 1 studieår på heltid og 2 studieår på deltid. Innvilget permisjonstid regnes ikke med.
- (6) Den som har mistet studieretten etter § 3–2 femte ledd bokstav b, kan ikke påbegynne samme studium på nytt ved Høgskolen i Akershus før etter tre år.
- (7) Høgskolen kan utarbeide egne retningslinjer for hvilke rettigheter og plikter som gjelder for helt eller delvis eksternfinansierte studier.

§ 3–3. Permisjon fra studieprogram

- (1) En student som får barn under studiene, har rett til permisjon fra studiene under svangerskap og til omsorg for barn. Jf. UH-loven § 4–5. Permisjon kan også gis ved sykdom og førstegangstjeneste. Andre tungtveiende grunner kan gi permisjon når studenten har gjennomført studier innenfor det aktuelle studieprogram i minst ett semester.

(2) Det kan normalt gis permisjon for inntil ett år. I ekstraordinære tilfeller gis det mulighet for å søke om ytterligere ett års forlenget permisjon. Maksimal permisjon som kan innvilges er to år, men bare gis for et år av gangen.

(3) En student kan søke om å få avlegge eksamen i permisjonstiden.

(4) En student som ikke kontakter høgskolens innen angitt frist før permisjonstidens utløp, mister automatisk studieretten til studieprogrammet studenten har hatt permisjon fra.

§ 3-4. Tilrettelagt studiesituasjon

(1) En student kan på grunn av sykdom, funksjonshemming eller annen tilstand søke om tilrettelegging av studiesituasjonen. Jf. UH-loven § 4-3.

(2) Ved behov for tilrettelagt studiesituasjon jf. første ledd, må studenten søke høgskolens i eget skjema om tilrettelegging av studiesituasjonen snarest mulig etter at studenten har takket ja til opptaket. Det forutsettes at tilrettelegging er praktisk mulig for høgskolens. Se § 4-19 Særordninger. Dokumentasjon kreves.

§ 3-5. Utdanningsplan

(1) Utdanningsplanen skal inneholde bestemmelser om høgskolens ansvar og forpliktelser overfor studenten, og studentens forpliktelser overfor høgskolens og medstudenter.

(2) Utdanningsplanen skal være satt opp slik at studenten skal kunne gjennomføre planlagt studium eller studieløp på normert tid som heltids- eller deltidsstudent.

(3) Studenten skal godta utdanningsplanen hvert semester innen gitte frister.

(4) Utdanningsplanen kan endres etter avtale mellom høgskolens og studenten.

§ 3-6. Deltakelse i evaluering av utdanningsvirksomheten

(1) Studentene har rett til å delta i evaluering av utdanningsvirksomheten.

(2) En student med studierett til ett studieprogram eller emne har rett til å delta i den evaluering av studieprogrammet og/eller emnet som høgskolens fastsetter.

(3) Resultat fra og oppfølging av evalueringene skal gjøres kjent for studentene.

Kapittel 4: Eksamen

§ 4-1. Vilkår for å gå opp til eksamen

For å få gå opp til eksamen, må studenten ha gjennomgått og fått godkjent de arbeidskrav som kreves i henhold til emnebeskrivelsen, og fulgt eventuell obligatorisk undervisning. I særlige tilfeller kan dekanen gi dispensasjon fra de fastsatte krav. Studenter som ikke har betalt semesteravgiften for det gjeldende semester, får ikke gå opp til eksamen.

§ 4-2. Oppmelding

(1) En student er normalt automatisk oppmeldt til ordinær eksamen når de følger normal studieprogresjon.

(2) En student som tar ny eller utsatt eksamen, må selv melde seg opp innen nærmere fastsatte frister og selv kontrollere at eksamenspåmeldingen er korrekt registrert.

(3) Studentene er selv ansvarlig for å holde seg orientert om tid og sted for eksamen.

§ 4-3. Eksamens-/vurderingsformer

(1) I hvert emne skal studentenes kunnskaper og/eller ferdigheter prøves. Dette kan skje i form av løpende vurdering, eksamen ved emnets avslutning, en kombinasjon av disse, eller på annen måte, slik det framgår av emnebeskrivelsen/studie- eller fagplan.

(2) Bare skriftlige arbeider eller andre arbeider som er av en slik art at vurderingen lar seg etterprøve, kan inngå i en mappe. Skriftlig eksamen under tilsyn kan ikke inngå i mappe. Det fastsettes én felles karakter for alle arbeidene som inngår i mappen. Hvis ikke alle arbeidene skal inngå i grunnlaget for fastsetting av karakter, skal det framgå av emnebeskrivelsen hvordan utvelgelsen av tellende arbeider skal skje.

(3) Privatister skal ha samme vurderingsform som ordinære studenter.

§ 4-4. Målform og språk ved skriftlig eksamen

(1) Dekan eller den hun/han gir fullmakt til skal sørge for at eksamensoppgaver som gis på norsk, foreligger i begge målformer. Dersom alle studentene har ønsket samme målform, kan oppgavene gis i bare denne målformen. Studentene velger målform når de melder seg opp til eksamen.

(2) Dersom undervisning og/eller en vesentlig del av emnets pensum er på et annet språk enn norsk, kan dekan bestemme at oppgaveteksten også skal kunne gis i det språket.

(3) Søknad om å få gitt oppgaveteksten og/eller levere eksamensbesvarelsen på et annet språk enn norsk eller undervisningsspråket, avgjøres av høgskolens etter uttalelse fra avdelingen. Unntatt fra dette er besvarelsen på annet nordisk språk.

§ 4-5. Eksamensplan

(1) Høgskolens utarbeider en eksamensplan for hvert semester som skal være klar før semesterstart. Eksamensplanen legges opp etter de fag og emner som er lagt til det enkelte semester i henhold til det studieprogram studenten er tatt opp til.

(2) Høgskolen er ikke ansvarlig for kollisjoner mellom eksamensdatoer for studenter som velger et annet studieløp enn det ordinære.

(3) Eksamensplanen kunngjøres elektronisk, og inneholder de fag/emner som avsluttes i semesteret.

§ 4-6. Eksamenssted/-tid

(1) Eksamen avholdes normalt i høgskolens lokaler, herunder høgskolens datanettverk, dersom ikke annet er oppgitt. Dette gjelder også høgskolens eksamener under tilsyn, som tas av utreisende utvekslingsstudenter.

(2) For muntlige eksamener, framføringer og praktiske prøver fastsettes eksamenssted, eksamensdato og tidspunkt av dekan eller den hun/han gir fullmakt til. Dekan eller den hun/han gir fullmakt til, sørger for tilfredsstillende kunngjøring.

(3) For eksamener under tilsyn og innlevering av skriftlige arbeider fastsettes eksamenssted, eksamensdato og tidspunkt av høgskolen. Dette kunngjøres på høgskolens datanettverk.

(4) Fastlagte eksamensdatoer flyttes normalt ikke. Studentene har selv ansvar for at de ikke melder seg opp til eksamener som finner sted samtidig.

(5) Eksamen under tilsyn skal bare avvikles i høgskolens faste eksamenslokaler. Dersom særskilte forhold tilsier det, kan høgskolen gi dispensasjon fra denne regel.

§ 4-7. Bruk av klausul

Master- og bacheloroppgavene er offentlig tilgjengelige. Dersom særlige forhold tilsier det, må studentene etter anbefaling av veileder søke om at oppgaven klausulbelegges. Søknaden sendes høgskolen. I de tilfeller det er aktuelt med klausulering, må det gis skriftlig melding om dette ved innlevering av oppgaven. Slik klausulering omfatter likevel ikke ordinær sensur.

§ 4-8. Fritak for eksamen eller prøve

(1) En student kan etter søknad få fritak for eksamen eller prøve når det kan dokumenteres at vedkommende har bestått tilsvarende eksamen/prøve ved samme eller tilsvarende institusjon. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak. Søknad om fritak avgjøres av høgskolen på grunnlag av uttalelse fra avdelingen. Jf. UH-loven § 3-5.

(2) Vurderinger av realkompetanse som grunnlag for fritak gjelder for de studenter som har påbegynt et etablert studieprogram med godkjent fagplan/studieplan ved høgskolen.

(3) Søknad om fritak for eksamen eller prøve må være framsatt på eget søknadsskjema innen 3 uker etter at studiet er påbegynt. Omfang av fritak for eksamen eller prøve skal framgå på vitnemål og karakterutskrift, med angivelse av på hvilket grunnlag fritaket er gitt.

§ 4-9. Reduksjon i studiepoeng

Dersom en student avlegger eksamen i emner som helt eller delvis overlapper hverandre, skal dette normalt føre til reduksjon i studiepoeng på vitnemål eller karakterutskrift. Faglig overlapping skal om mulig være opplyst i fag- eller studieplan.

§ 4-10. Antall forsøk til eksamen

En student har rett til å framstille seg til eksamen i samme fag/emne tre ganger. I særlige tilfeller kan høgskolen etter søknad, på grunnlag av uttalelse fra avdelingen v/dekan, gjøre unntak fra denne bestemmelsen.

§ 4-11. Antall forsøk til veiledet praksis

(1) Får studenten vurdert samme praksisperiode til «ikke bestått» to ganger, må studiet avbrytes, jf. § 3-2 om tap av studierett.

§ 4-12. Ordinær eksamen

(1) Ordinær eksamen avvikles normalt i slutten av det semesteret undervisningen i emnet avsluttes, og innenfor den eksamensperioden som høgskolen fastsetter. Dato for eksamen fastsettes av høgskolen, og kunngjøres via høgskolens datanettverk.

(2) Studenter som ønsker å forbedre en karakter, kan normalt bare melde seg opp ved ordinær eksamen.

§ 4-13. Muntlig eksamen – unntak fra regelen om offentlig muntlig eksamen

Etter ønske fra den enkelte eksamenskandidat, og hvis tungtveiende hensyn taler for det, kan høgskolen i enkelte tilfelle gjøre unntak fra regelen om offentlig muntlig eksamen, jf. UH-loven § 3-9 tredje ledd.

§ 4-14. Ny og utsatt eksamen

(1) Student som har gyldig fravær fra en ordinær eksamen, har rett til utsatt eksamen. Som gyldig fravær regnes sykdom, fødselspermisjon eller annen dokumentert, tvingende fraværsgrunn. Høgskolen avgjør om fravær kan godkjennes som gyldig.

(2) Rett til å melde seg opp til utsatt eksamen har også studenter som på grunn av utvekslingsopphold i utlandet/deltidsstudier i utlandet ikke har kunnet gå opp til ordinær eksamen.

(3) Studenter som har strøket til ordinær eksamen kan gå opp til ny eksamen, jf. fjerde ledd.

(4) Ny og utsatt eksamen arrangeres normalt samtidig og senest i løpet av det påfølgende semester. Unntak gjelder for eksamen som pga. sin egenart legges til neste ordinære eksamen. Dekanen avgjør om eksamensformen skal være en annen enn ved ordinær eksamen.

(5) Studenter som tidligere har bestått eksamen i emnet og eksamenskandidater som ikke hadde gyldig fravær ved siste ordinære eksamen, får normalt ikke adgang til å gå opp til ny eller utsatt eksamen, jf. tredje ledd.

(6) Studenter som ikke gjennomfører eller ikke består ny eller utsatt eksamen, har normalt ikke krav på å få gå opp på nytt før ved neste ordinære eksamen. Dette gjelder også studenter som har hatt gyldig fravær ved ny eller utsatt eksamen.

(7) Ved endring av fag- og studieplan har studenten rett til å gå opp til ny eller utsatt eksamen etter gammel ordning. Slik eksamen skal arrangeres innen ett år etter at siste ordinære eksamen ble arrangert. For emner som opphører gjelder følgende: Eksamenskandidater som fortsatt gjenstår etter at siste ordinære og ny/utsatt eksamen er avholdt, kan etter søknad til høgskolen få anledning til å gå opp til eksamen etter gammel ordning innen ett år etter siste ny og utsatte eksamen.

(8) Bestemmelsene om ny og utsatt eksamen gjelder også hjemmeeksamener, mappevurderinger og lignende vurderingsformer, så langt dette er mulig. Dekanen kan fastsette andre ordninger for gjennomføring av ny og utsatt eksamen i slike tilfeller.

§ 4-15. Fravær fra eksamen under tilsyn, avmelding, trekk og levering av blank besvarelse

(1) En student kan melde seg av en eksamen slik at det ikke blir registrert som et forsøk. Det må i så fall skje via høgskolens datanettverk minst tre uker før eksamensdato.

(2) Dersom sykdom forhindrer studenten i å møte til eksamen, må legeerklæring som omfatter eksamensdatoen foreligge for at det skal være et gyldig fravær. I så fall blir det ikke regnet som et eksamensforsøk. Dersom det ikke er mulig å framlegge legeerklæring på eksamensdagen, må den leveres eller poststemples senest en uke etter eksamensdagen.

(3) Den som trekker seg før eksamen, eventuelt i eksamenslokalet, og som ikke har gyldig grunn, regnes for å ha framstilt seg til eksamen. Dette teller som ett eksamensforsøk.

(4) En student som blir syk under eksamen under tilsyn, kan velge å trekke seg. Velger studenten å trekke seg, signeres skjema for trekk og studenten har da brukt ett eksamensforsøk dersom det ikke leveres legeerklæring, jf. andre ledd.

§ 4-16. Fravær og avmelding fra eksamen uten tilsyn (hjemmeeksamen, mappeeksamen o.a.)

(1) En student kan melde seg av en eksamen slik at det ikke blir registrert som et forsøk. Det må i så fall skje via høgskolens datanettverk minst tre uker før eksamensdato.

Studenter som ikke leverer besvarelsen innen fristen, registreres som «ikke levert». Dette teller som ett eksamensforsøk.

(2) Dersom sykdom forhindrer studenten i å levere eksamensbesvarelsen innen fristen, må legeerklæring som omfatter hele eller deler av eksamensperioden foreligge for at det skal være gyldig fravær. I så fall blir det ikke regnet som et eksamensforsøk. Dersom det ikke er mulig å framlegge legeerklæringen på innleveringsdagen, må den leveres eller poststemples senest en uke etter innleveringsfristen.

§ 4-17. Masteroppgaven

(1) Eksamen i samtlige emner i den obligatoriske/valgte fagkrets skal være bestått før studenten kan levere sin masteroppgave til sensur.

(2) Normert tidsramme for en masteroppgave på 60 studiepoeng er 2 semester. For deltidsstudiet vil dette gå over 4 semestre. Normert tidsramme for en masteroppgave på 30 studiepoeng er 1 semester. For deltidsstudiet vil dette gå over 2 semestre. Forsinket studieprogresjon utover dette kan normalt godtas med inntil 1 studieår på heltid og 2 studieår på deltid.

§ 4-18. Ny/omarbeidet masteroppgave

(1) En student kan levere ny eller omarbeidet masteroppgave én gang dersom masteroppgaven er vurdert til ikke bestått.

(2) Det er ikke adgang til å få vurdert en ny masteroppgave i samme studieprogram når studenten tidligere har fått vurdert en masteroppgave med bestått resultat.

§ 4-19. Særordninger

(1) Studenter som av medisinske eller andre grunner har behov for særordninger i forbindelse med eksamen, må søke om dette på eget søknadsskjema senest åtte uker før eksamen. Oppstår behovet etter fristens utløp, eller hvis andre særlige grunner tilsier det, kan høgskolen fravike denne fristen. Behovet må dokumenteres med legeattest eller attest fra andre sakkyndige. Attesten må inneholde en vurdering av studentens nedsatte yteevne i den aktuelle eksamenssituasjonen og en nærmere begrunnelse for hvorfor det er behov for særordning.

(2) Det kan innvilges inntil 25% (maksimum 1 time) utvidet tid ved skriftlig eksamen under tilsyn på 4 timer eller mer når behov for dette er dokumentert. Søknad om tillegg i tid ved hjemmeeksamen behandles særskilt. Ved hjemmeeksamen kan det gis inntil 48 timers utvidelse av tiden inklusive eventuell lørdag og søndag. Andre eksamensformer behandles særskilt.

(3) Etter søknad kan dekanen gi tillatelse til at alternative eksamensformer kan benyttes for studenter som på grunn av kroniske lidelser eller funksjonshemminger ikke kan gå opp til eksamen med ordinær eksamensform.

(4) Studenter med dysleksi eller andre lese-/skrivevansker kan etter ønske få vedlagt sine besvarelser en anonymisert attest som bekrefter dette. Studenter med dysleksi, og som kan legge fram attest på dette, får tilrettelagt eksamen med både utvidet tid (jf. andre ledd) og PC med retteprogram.

(5) Minoritetsspråklige studenter (studenter som har et annet morsmål enn norsk eller annet nordisk språk) kan etter søknad få 1 time utvidet eksamenstid ved skriftlige eksamener under tilsyn i første studieår. Studentene kan søke om å bruke ordbok.

§ 4–20. Hjelpemidler

(1) Hjelpemidler under eksamen kan være skrevne eller trykte hjelpemidler, kalkulator, tegneutstyr eller eventuelle andre spesifiserte hjelpemidler. Det skal være oppgitt på forhånd og tydelig framgå av eksamensoppgaven hvilke hjelpemidler som tillates brukt under eksamen.

(2) I enkelte fag gjelder spesielle regler for lovlig kalkulatortype. Dette skal være oppgitt på forhånd.

§ 4–21. Fusk, forsøk på fusk

(1) Bruk av andre hjelpemidler enn de som er oppført på eksamensoppgaven blir ansett som fusk.

(2) Besittelse av ikke tillatte hjelpemidler etter at eksamen er igangsatt, betraktes som forsøk på fusk.

(3) Ved hjemmeeksamen og andre skriftlige arbeider vil kopiering eller avskrift av faglitteratur og andres arbeider uten kildehenvisning bli vurdert som fusk. Det kan også regnes som fusk eller forsøk på fusk dersom besvarelsen er preget av manglende selvstendighet, besvarelsen er svært lik en annen/andre besvarelser, eller den åpenbart er utarbeidet av andre.

(4) Dersom det oppstår mistanke om fusk eller forsøk på fusk under eksamen, skal kandidaten straks gjøres oppmerksom på at forholdet vil bli rapportert. Kandidaten velger selv om hun/han vil fullføre eller avbryte eksamen. Dersom eksamenen fullføres, skal besvarelsen leveres inn og sensureres på vanlig måte.

(5) Kandidater som blir tatt i fusk eller forsøk på fusk ved eksamen, kan utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved alle institusjoner i inntil ett år, jf. UH-loven § 4–7.

(6) Fusk eller forsøk på fusk som fører til vedtak om annullering av eksamen eller prøve, teller som ett forsøk til den aktuelle eksamen eller prøve. Dette gjelder også utestenging. Jf. UH-lovens § 4–7 og § 4–8.

Kapittel 5: Sensur, sensorordninger, klage, vitnemål

§ 5–1. Sensur

(1) Høgskolen skal sørge for at studentenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte.

(2) Anonymitetsprinsippet skal gjelde for sensur av alle eksamener/vurderinger med tilsyn og ellers der det er praktisk gjennomførbart.

§ 5–2. Sensorer, tilsynssensorer

(1) Eksterne tilsynssensorer skal gjennomføre evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. utfyllende retningslinjer for bruk av sensorer/tilsynssensorer ved Høgskolen i Akershus.

(2) I tillegg til ordningen med eksterne tilsynssensorer skal det alltid benyttes 2 sensorer, hvorav minst en ekstern, i følgende tilfeller:

- a. ved bedømmelse av kandidatens selvstendige arbeid i høyere grads studium, jf. UH-loven § 3–9 annet ledd
- b. ved ny sensurering på grunn av klage over formell feil ved eksamen/vurdering, jf. UH-loven § 5–2
- c. ved klage over karakterfastsetting, jf. UH-loven § 5–3.

(3) Ved alle øvrige eksamener skal det benyttes minst én intern sensor. For hvert fagområde skal det benyttes tilsynssensor som foretar ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningen. Ved bedømmelse av muntlig eksamen eller lignende som etter sin art ikke lar seg etterprøve, skal det likevel være minst to sensorer.

§ 5–3. Tidspunkt for sensur

(1) Sensur for eksamen/vurdering skal foreligge innen tre uker, hvis ikke særlige grunner gjør det nødvendig å bruke mer tid. Høgskolestyret fatter vedtak om unntak fra tidspunktet sensuren skal falle for enkeltemner, når det ikke er mulig å skaffe det antallet kvalifiserte sensorer som er nødvendig for å avvikle sensuren. Når særlige grunner inntreffer, skal ny sensurdato offentliggjøres.

(2) Sensuren for masteroppgaver med fastsatt innleveringsdato, der både skriftlig og muntlig eksamen er avsluttende vurdering, skal foreligge innen 6 uker etter innlevering. Muntlig eksamen skal normalt avholdes innen 2 uker etter at resultatet på den skriftlige oppgaven er offentliggjort. Dato for innlevering gis i utfyllende retningslinjer.

(3) Sensur må foreligge og være registrert senest 31. august for vårsemesteret og 31. januar for høstsemesteret for at resultatet skal være tellende for vår- og høstsemesteret. Unntatt fra dette er ny og utsatt eksamen/vurdering.

§ 5–4. Vurderingsuttrykk og vurderingsformer

(1) Bestemmelser om vurderingsform og vurderingsuttrykk skal framgå av emnebeskrivelsen.

(2) Vurderingsuttrykket ved eksamen og prøve skal være bestått/ikke bestått eller en gradert skala med fem trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått.

(3) Dekan kan bestemme at karakteren bestått/ikke bestått kan nyttes ved vurdering av eksamener som teller med inntil 30 studiepoeng. For gradstudier og videreutdanninger på over 60 studiepoeng begrenses omfanget av slike

eksamener for den enkelte student til maksimalt $\frac{1}{4}$ av teoridelen av studiet. Dette gjelder ikke praksisstudier/praksisperioder, som alltid skal vurderes til bestått/ikke bestått.

(4) Ved fastsetting av endelig karakter på bakgrunn av flere deleksamener, kreves det at alle deleksamenene er vurdert til bestått karakter før det gis endelig karakter. Alle deleksamener som skal inngå i beregningen av én samlet karakter for et emne, skal være basert på gjennomgående lik karakterskala. Det skal framgå av emnebeskrivelsen hvordan vektning av deleksamener og beregning av samlekarakter skjer.

(5) Dersom en eksamenskandidat har framstilt seg til samme eksamen mer enn én gang, blir beste karakter gjeldende.

§ 5-5. Klage over karakterfastsetting – rett til begrunnelse

(1) En eksamenskandidat kan klage skriftlig over karakteren for sine egne prestasjoner i henhold til UH-loven § 5-3. Skriftlig klage sendes til høgskolen.

(2) Bedømmelse av muntlig prestasjon, praktiske ferdigheter eller annet som ikke lar seg etterprøve, kan ikke påklages.

(3) Klage over karakterfastsetting skal være framsatt innen tre uker etter at sensuren ble kunngjort. Er krav om begrunnelse for karakterfastsettingen eller klage over formelle feil framsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra studenten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger.

(4) Ved klage på karakterfastsettelse skal kandidatens besvarelse forelegges ny eksamenskommissjon som vurderer hele eksamen på nytt. Den nye eksamenskommissjonen skal bestå av to sensorer hvorav en ekstern. Den nye eksamenskommissjonen skal foreta helt ny sensurering, og skal således ikke ha opplysninger om karakter, begrunnelse for karakteren eller studentens begrunnelse for klagen. Den nye kommissjonen skal alltid ha sensorveiledningen der denne foreligger. Karakterfastsetting kan skje til gunst eller ugunst for klager. Karakterfastsettingen ved ny sensurering kan ikke påklages.

(5) Ved mappevurdering er det ikke anledning til å framsette klage på karakterfastsettelsen før den endelige karakteren på mappen er kunngjort.

(6) For ny sensur etter klage på mappevurdering gjelder følgende: Dersom det gis én samlet karakter for alle deler i mappen, skal alle deler forelegges ny sensur. Dersom det gis separate karakterer for hver del, må studenten synliggjøre hvilken del(er) som påklages.

(7) Det kan fremmes både individuell og gruppevis klage på karakterfastsettingen ved gruppeeksamen. Ved individuell klage skal alle studenter i den aktuelle gruppe orienteres om at klage er framsatt av den/de studenter som klager. Eventuell endring etter ny sensur får bare virkning for studenter som har underskrevet klagen. Endring kan gjøres til gunst eller ugunst for klageren.

(8) Det kan ikke framsettes klage på veiledning/vurdering som kun er en tilbakemelding på læringsprosessen fra lærer/veileder.

(9) Klagers anonymitet skal sikres gjennom hele prosessen, med unntak av der dette ikke er praktisk mulig.

§ 5-6. Klage over formelle feil

Klage over formelle feil ved eksamener eller prøver skal behandles av klagenemnda ved Høgskolen i Akershus på vegne av styret; jf. UH-loven § 5-2. Begrunnet klage sendes til høgskolens studieavdeling. Klagenemndas avgjørelse er endelig.

§ 5-7. Vitnemål/karakterutskrift

(1) Vitnemål utstedes om fullført grad eller yrkesutdanning, jf. UH-loven § 3-11. Eventuelt overskytende studiepoeng dokumenteres med karakterutskrift. Vitnemålet utleveres kandidaten når det er klart at det ikke vil bli endringer.

(2) Det utstedes karakterutskrift for fullførte studier som ikke kommer inn under første ledd.

(3) Vitnemål og karakterutskrift skal gi opplysninger om:

- hvilken utdanning som er gjennomført
- tidspunkt for fullført utdanning
- kandidatens fulle navn og personnummer
- hvilken grad eller tittel som eventuelt er oppnådd
- betegnelse, studiepoeng, tidspunkt for avlagt eksamen og karakter for fag/emne/kurs som er gitt avsluttende vurdering og som inngår i studiet
- hvilke fag/emner/kurs kandidaten eventuelt har fått fritak/godkjenning for med angivelse av studiepoeng og hvilken utdanning som er grunnlag for fritak/godkjenning
- tema på større skriftlige oppgaver
- karaktersystemet som er benyttet.

(4) Det utstedes normalt bare ett vitnemål pr. kandidat.

(5) Dersom en kandidat forbedrer karakterer som inngår på vitnemålet, kan kandidaten få utstedt nytt vitnemål så fremt autorisasjon ikke er utstedt. Tidligere utstedt vitnemål må da innleveres.

(6) Dersom en kandidat senere består nye eksamener ved Høgskolen i Akershus som kan inngå i tildelt grad utstedes ikke nytt vitnemål. Nye eksamener synliggjøres med karakterutskrift.

(7) Til vitnemål skal det følge med et Diploma Supplement som gir en nærmere engelsk beskrivelse av kandidatens utdanning og av norsk høyere utdanningssystem på engelsk. Diploma Supplement utstedes uten omkostninger for kandidaten og er bare gyldig sammen med det originale vitnemålet.

(8) Ved tap av vitnemål kan duplikat utstedes etter søknad med dokumentasjon. Styret fastsetter størrelsen på avgift for utstedelse av duplikat.

Kapittel 6: Fag- og studieplaner

§ 6-1. Etablering og nedlegging av studier

(1) Studier med omfang på mer enn 60 studiepoeng etableres og nedlegges av styret selv.

§ 6-2. Fastsetting av studie- og fagplaner

(1) For alle studier som tilbys ved Høgskolen i Akershus fastsettes det fag- eller studieplaner som godskrives studenten i form av studiepoeng. Dette gjelder også for eksternt finansierte studier.

§ 6-3. Endring i fag- og studieplaner

Endringer i en fastsatt fag- og studieplan kan først gjelde for nytt studieår.

Kapittel 7: Ikrafttredelse

§ 7-1. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft fra 1. januar 2007.

Fra samme dato oppheves

– forskrift 21. desember 2005 nr. 1719 om studier og eksamen ved Høgskolen i Akershus.

13. des. Nr. 1439 2006

Forskrift om endring i forskrift om justergebyrer mv.

Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 13. desember 2006 med hjemmel i lov 31. oktober 1946 nr. 2 om mål og vekt § 35 og § 36. Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 23. desember 1994 nr. 4120 om justergebyrer mv. gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde:

Ved arbeider utenfor Justervesenets lokaler betales i tillegg til eventuelt juster- eller tilbakevisningsgebyr et utegebyr av kr 540,- pr. time med avrunding til kr 135,- pr. påbegynte kvarter. Ved bruk av volumnormaler påmontert volumbil er utegebyret kr 840,- pr. time med avrunding til kr 210,- pr. påbegynt kvarter. Tiden regnes fra ankomst til avreise fra bedriften.

§ 4 – § 8 skal lyde:

§ 4. Lengdemål

<i>Redskap</i>	<i>Kapasitet</i>	<i>Justering kr</i>	<i>Revisjon kr</i>	<i>Tilbakevisning kr</i>
a) Almennelige lengdemål, målebånd og målekjeder, med og uten lodd:				
Til og med	1 m	38	38	25
Minstegebyr for slike oppdrag: 170,-				
OIML-klasse 2 og 3	over 1 m	780 + 10 pr. m	780 + 10 pr. m	420
OIML-klasse 1	over 1 m	780 + 20 pr. m	780 + 20 pr. m	420
Tillegg for kontroll av nullpunkt for dipmålebånd		450	450	250
b) Tankpeileapparat:		2.290	1.630	800
c) Lengdemåleapparater alle andre typer/klasser:		370	270	124
d) Volumetrisk måleapparat:		710	570	280

§ 5. Volum

<i>Redskap</i>	<i>Kapasitet</i>	<i>Justering kr</i>	<i>Revisjon kr</i>	<i>Tilbakevisning kr</i>
a) Hulmål				
Merk: For måleapparater med flere beholdere regnes summen av beholdernes volum. Inkl. depotnormaler				
Til og med	5 liter	210	134	67
	10 liter	330	186	94
	20 liter	420	280	144
	100 liter	840	590	340
	200 liter	1210	840	450
	1000 liter	2550	1750	880
	3000 liter	3920	2710	1340
	5000 liter	4860	3360	1750
	10000 liter	6750	4580	2300
	15000 liter	7690	5250	2700
b) Gjennomstrømningsmålere, unntatt for næringsmidler, som justeres ved bruk av hulmålnormal: Utløpsåpningens diameter:				
Til og med	20 mm	570	400	186
	40 mm	760	570	320
	40 mm høy kap*	1530	1060	530
	51 mm	1710	1060	530
	76 mm	2450	1670	960
	105 mm	3180	2340	1220
	160 mm	4720	3250	1640
Over	160 mm	6040	4180	2160
* væskestrøm større enn 80 l/min				
c) Gjennomstrømningsmålere (turbinmålere) som justeres ved bruk av rørnormal:		6610	4590	2300
d) Rørnormaler:				
Til og med	400 m ³ /h	4300	2820	1500
	800 m ³ /h	8580	5660	2820
	1.600 m ³ /h	16840	11310	5660
Over	1.600 m ³ /h	25330	16840	8490
Dersom det er flere volumer pga. flere brytere, regnes 25% tillegg i gebyret for hvert volum.				
e) Gjennomstrømningsmålere for næringsmidler, som justeres ved hjelp av hulmålnormal: Utløpsåpningens diameter:				
Til og med	20 mm	570	400	186
	40 mm	760	570	320
	51 mm	1750	1100	540
	76 mm	2450	1670	960
	105 mm	3170	2340	1220
	160 mm	4720	3250	1640
Over	160 mm	6040	4180	2160
f) LPG-målere		4070	4070	4070

§ 6. Lodd

<i>Redskap</i>	<i>Kapasitet</i>	<i>Justering kr</i>	<i>Revisjon kr</i>	<i>Tilbakevisning kr</i>
a) Lodd i OIML-nøyaktighetsklasse M1, M2 og M3 inkl. depotnormaler				
Til og med	500 g	40	27	12
	5 kg	67	54	27

<i>Redskap</i>	<i>Kapasitet</i>	<i>Justering kr</i>	<i>Revisjon kr</i>	<i>Tilbakevisning kr</i>
	10 kg	109	67	40
	50 kg	210	161	80
	100 kg	330	210	109
	500 kg	600	450	210
b) Andre lodd som avviker fra nominell OIML-verdi:				
Til og med	2 kg	80	54	27
	10 kg	134	94	54
	50 kg	280	210	109
	100 kg	420	280	150
	500 kg	800	540	270
c) Slaktehuskroker:				
Til og med	500 g	27	27	13
	2 kg	27	27	13
d) Lodd i OIML-nøyaktighetsklasse F1 og F2				
Til og med	1 kg	67		
	10 kg	200		
	50 kg	410		

§ 7. Vekter

<i>Redskap</i>	<i>Kapasitet</i>	<i>Justering kr</i>	<i>Revisjon kr</i>	<i>Tilbakevisning kr</i>
Grunngebyr:				
Til og med	10 kg	510	370	270
	20 kg	570	440	410
	50 kg	670	490	410
	100 kg	1000	710	410
	200 kg	1050	740	410
	500 kg	1170	820	410
	1 t	1340	980	480
	2 t	2010	1430	730
	5 t	3100	2100	1050
	10 t	4040	2770	1430
	20 t	6040	4200	2100
	30 t	8090	5640	2770
	40 t	10110	7080	3550
	50 t	11810	8530	4320
	60 t	14160	9990	4990
For større vekter enn oppgitt beregnes et tillegg for hvert påbegynte 10 t.		2010	1500	740
a) Små, mellomstore og store ikke-automatiske vekter, hjullastere, automatiske vekter for veiing av kjøretøy Grunngebyret i § 7				
b) Vekter i OIML-klasse II og I, automatiske gravimetrisk fyllmaskiner, automatisk summerende beholdervekter, catchvekter. To ganger grunnbeløpet i § 7. For vekter over 20 tonn betales kun to ganger grunnbeløpet for 20 tonn.				
c) Vektsortere (gradere)	5 – 10 kg	1950	1350	780
	10 – 20 kg	2270	1650	810
	20 – 50 kg	2630	1920	940

<i>Redskap</i>	<i>Kapasitet</i>	<i>Justering kr</i>	<i>Revisjon kr</i>	<i>Tilbakevisning kr</i>
d) Transportbåndvekter:				
Til og med	100 t/h	2630	1920	940
	1000 t/h	8180	5290	2610
	50000 t/h	12550	7390	3700

§ 8. *Massemålere*

<i>Redskap</i>	<i>Kapasitet</i>	<i>Justering kr</i>	<i>Revisjon kr</i>	<i>Tilbakevisning kr</i>
a) Massestrømsmålere:				
Til og med	100 kg/min	830	560	280
	500 kg/min	1750	1070	540
	2 t/min	3100	2150	1100
	6 t/min	4720	3250	2160
	Over 6 t/min	6040	4300	2820
b) Pneumercator:				
Alle størrelser		830	560	460

§ 8a første ledd skal lyde:

For Justervesenets oppfølging av kontrollsystemet for elektrisitetmålere, betaler den ansvarlige for kontrollsystemet gebyr basert på antall timer Justervesenet bruker på oppfølging av kontrollsystemet. Gebyret er kr 940,- pr. time.

Ny § 8b skal lyde:

§ 8b. *Skipstanker*

For godkjenning av skipstanker betales et gebyr basert på antall timer Justervesenet bruker på å behandle godkjenningssøknaden. Gebyret er kr 940,- per time.

§ 10 skal lyde:

Transportgebyr per behandlingssted som har vekter med maksimal kapasitet

<i>Maksimal kapasitet</i>	<i>kr</i>
500 kg	740
1000 kg	810
2000 kg	900
5000 kg	980

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

13. des. Nr. 1440 2006

Forskrift om endring i forskrift om anvendelse av det kvantum av torsk som er satt av til distriktskvote i 2006.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 13. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 første og annet ledd og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven). Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 4. oktober 2006 nr. 1117 om anvendelse av det kvantum torsk som er satt av til distriktskvote i 2006 gjøres følgende endring:

§ 10 skal lyde:

Prisen for råstoff skal minst tilsvare gjennomsnittet av oppnådde priser for tilsvarende fersk torsk ved all omsetning fra kystflåten eller trålflåten i Nordland, Troms og Finnmark de siste to uker før salget finner sted. Råstoff som er underlagt leveringsplikten for torsketralere eller blir solgt innenfor samme konsern (herunder også fiskeres egenovertakelser) ekskluderes ved fastsettelse av den aktuelle gjennomsnittsprisen. Dersom det i løpet av en to ukers periode ikke er omsatt minimum 10 tonn som kan danne grunnlag for beregningen skal beregningen gå tilbake i tid uke for uke til man totalt oppnår et kvantum på minimum 10 tonn torsk.

II

Endringen trer i kraft straks.

14. des. Nr. 1441 2006**Forskrift om takseringsregler til bruk ved beskatning ved trekk i lønn mv. (lønnstrekkordningen) av personer som skattlegges på Svalbard i inntektsåret 2007 etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.**

Fastsatt av Skattedirektoratet 14. desember 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 7-1 og delegeringsvedtak 22. januar 1982 nr. 1998. Kunngjort 19. desember 2006.

§ 1. Verdssettelse av naturalytelser

Når arbeidstakeren skattlegges ved trekk i lønn (lønnstrekkordningen), skal følgende naturalytelser verdsettes slik:

Fritt opphold	kr 99 pr. døgn
Fri bolig	inntil 40 kvm kr 1.300 pr. måned
	41 – 65 kvm kr 2.000 pr. måned
	66 – 125 kvm kr 3.700 pr. måned
	over 125 kvm kr 4.400 pr. måned
Fri bil	kr 1.000 pr. måned

§ 2. Overskudd på utgiftsgodtgjørelser

Overskudd på utgiftsgodtgjørelser er skattepliktig.

Ved beregning av overskudd på godtgjørelser til dekning av utgifter ved reiser/opphold utenfor hjemmet, både med og uten overnatting, innenlands og utenlands, skal det legges til grunn de samme regler og samme satser som gjelder for utbetaling av trekkfrie utgiftsgodtgjørelser på fastlandet for 2007.

Ved beregning av overskudd på fast godtgjørelse for bruk av egen bil i yrket, skal 1/3 av godtgjørelsen, maksimalt kr 800 pr. måned, anses for medgått til dekning av utgifter. Den øvrige delen er skattepliktig.

Ved beregning av overskudd på arbeidsgivers dekning av utgifter til bruk av egen bil og egen snøscooter i yrket, skal det legges til grunn de samme regler og satser som gjelder for utbetaling av trekkfrie utgiftsgodtgjørelser på fastlandet for 2007.

For godtgjørelse til dekning av kostnader til elektronisk kommunikasjon og fordel ved arbeidsgiverfinansiert elektronisk kommunikasjon skal det legges til grunn de samme regler og satser som gjelder for utbetaling av trekkfrie utgiftsgodtgjørelser på fastlandet for 2007.

15. des. Nr. 1442 2006**Forskrift om endring i forskrift om særavgifter.**

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter og Stortingets avgiftsvedtak. Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter gjøres følgende endringer:

§ 2-1 fjerde ledd skal lyde:

(4) For avgift på teknisk etanol, forbruksavgift på elektrisk kraft, avgift på sluttbehandling av avfall og avgift på utslipp av NO_x, oppstår avgiftsplikten etter bestemmelsene i henholdsvis § 3-3-3, § 3-12-2, § 3-13-2 og § 3-19-4.

§ 2-7 første ledd skal lyde:

(1) Registrerte virksomheter kan føre varer som utføres til utlandet uten avgift i avgiftsoppgaven. Med utføres til utlandet menes utførsel av varer fra Norge og til en annen stats landterritorium. Tilsvarende gjelder avgift på varer som legges inn på tollager i samsvar med bestemmelsene i Stortingets avgiftsvedtak.

§ 3-4-1 første og annet ledd skal lyde:

(1) Avgiftsplikten omfatter:

- alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt sukker, jf. § 3-4-3,
- alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt kunstig søtstoff, jf. § 3-4-4.

(2) Avgiftsplikten omfatter ikke melkeprodukter tilsatt til og med 15 gram sukker pr. liter.

§ 3-4-1 tredje ledd oppheves.

§ 3-4-1 nåværende fjerde ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

(3) Alkoholfrie drikkevarer som tilfredsstillende vilkårene i Landbruksdepartementets forskrifter for produksjon, merking og omsetning av spiseis fastsatt ved kgl.res. 15. april 1977 nr. 9636, er ikke avgiftspliktige.

§ 3-4-2 skal lyde:

Avgiften beregnes pr. liter.

Ny § 3-4-3 og § 3-4-4 skal lyde:

§ 3-4-3. Sukker

(1) Som sukker anses:

- a) sukker i fast/flytende form (sukker eller sirup av sukker)
- b) hvitt sukker, brunt sukker
- c) råsuksker
- d) maltsirup
- e) lønnesirup
- f) glukosesirup
- g) tørket glukosesirup
- h) fruktose
- i) honning
- j) konsentrert juice av frukt og bær
- k) invertsukskerløsning og sirup av invertsuksker
- l) glukose-fruktose-sirup (også tørket)
- m) fruktose-glukose-sirup (også tørket)
- n) invertsuksker (også med innhold av krystaller i løsningen)
- o) maissirup
- p) produkter av hydrolysert stivelse slik som: dekstrose eller dekstrose monohydrat
- q) vannfri dekstrose
- r) høyfruktosesirup
- s) krystallinsk fruktose
- t) frukt- og bærsaft (også som råsaft)
- u) vegetabilsk ekstrakt.

(2) Toll- og avgiftsdirktoratet kan etter innhentet uttalelse fra Sosial- og helsedirektoratet eller Mattilsynet fatte vedtak om at sukker som ikke er nevnt i første ledd skal anses som sukker.

§ 3-4-4. Kunstig søtstoff

(1) Som kunstig søtstoff anses:

- a) E950 Acesulfam K
- b) E951 Aspartam
- c) E952 Cyklaminsyre
- d) E952 Kalsiumcyklammat
- e) E952 Natriumcyklammat
- f) E954 Sakkarin
- g) E954 Kalsiumsakkarin
- h) E954 Kaliumsakkarin
- i) E954 Natriumsakkarin
- j) E955 Sukralose
- k) E959 Neohesperidin DC
- l) E962 Salt av aspartam-acesulfam.

(2) Toll- og avgiftsdirktoratet kan etter innhentet uttalelse fra Sosial- og helsedirektoratet eller Mattilsynet fatte vedtak om at kunstig søtstoff som ikke er nevnt i første ledd skal anses som kunstig søtstoff.

§ 3-6-2 skal lyde:

(1) Avgiften beregnes pr. volumliter.

(2) Andel innblandet biodiesel i mineraloljen inngår ikke i avgiftsgrunnlaget. Importører skal kunne fremlegge prøve og analysesertifikat eller annen dokumentasjon fra produsent, som viser andel biodiesel i mineraloljen. Produsenter skal føre nøyaktig måling av biodiesel i mineralolje. Dette leddet gjelder tilsvarende for andel bioetanol i bensin.

Ny § 3-6-5 skal lyde:

§ 3-6-5. Avgiftsfritak for bensin gjenvunnet i VRU-anlegg

(1) Registrerte virksomheter kan føre bensin uten avgift i avgiftsoppgaven dersom bensinen er gjenvunnet i VRU-anlegg.

(2) Ikke registrerte virksomheter kan søke tollregionen om refusjon månedlig. Antall liter gjenvunnet bensin skal framgå av søknaden.

§ 3–8–1 første ledd bokstav a skal lyde:

- a) motor- og girsmøreolje (auto, marine og fly) og industrielle smøreoljer som hører under tolltariffens varenummer 27.10.1981, 27.10.1983, 27.10.1985, 27.10.1987, 27.10.1991, 27.10.1993, 27.10.1994, 27.10.1999, 27.10.9100, 27.10.9900, 34.03.1901, 34.03.1909, 34.03.9901 og 34.03.9909,

§ 3–9–2 annet ledd oppheves.

§ 3–9–4 tredje ledd siste punktum skal lyde:

Det gis heller ikke tilskudd til bruk av båt som er registrert i Registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster når eieren er yrkesaktiv fisker eller fangstmann.

§ 3–9–4 sjette ledd skal lyde:

(6) Regiontollstedet utbetaler tilskudd etter følgende grupper og satser:

<i>Bensinforbruk:</i>	<i>Tilskudd kr:</i>
Under 100 liter	0 kr
100 – 299 liter	1.053 kr
300 – 599 liter	1.998 kr
600 – 899 liter	3.087 kr
900 – 1199 liter	4.079 kr
1200 – 1499 liter	5.063 kr
1500 liter og over	6.044 kr

Tilskudd gis årlig. Utbetalingen skjer etterskuddsvis.

Ny § 3–9–5 skal lyde:

§ 3–9–5. Avgiftsfritak for bensin gjenvunnet i VRU-anlegg

(1) Registrerte virksomheter kan føre bensin uten avgift i avgiftsoppgaven dersom bensinen er gjenvunnet i VRU-anlegg.

(2) Ikke registrerte virksomheter kan søke tollregionen om refusjon månedlig. Antall liter gjenvunnet bensin skal framgå av søknaden.

Ny § 3–12–14 skal lyde:

§ 3–12–14. Avgiftsfritak for kraft som brukes til framdrift av skinnegående transportmiddel

(1) Elektrisk kraft som leveres til bruk til framdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel er fritatt for avgift. Fritaket omfatter også trolleybusser.

(2) Elektrisk kraft som leveres til oppvarming av og belysning i transportmidler som omfattes av første ledd, er også fritatt for avgift.

Nåværende § 3–12–14 og § 3–12–15 blir nye § 3–12–15 og § 3–12–16.

§ 3–12–16 ny bokstav e skal lyde:

- e) foretak som bruker elektrisk kraft til framdrift, oppvarming og belysning i et skinnegående transportmiddel eller trolleybuss må legge fram egenerklæring knyttet til faktisk bruk.

§ 3–13–4 annet ledd skal lyde:

(2) Deponi som tilfredsstiller kravene til dobbel bunn- og sidetetting i avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg I punkt 3.1 til 3.3 eller som etter en risikovurdering har fått lempet på disse kravene av forurensingsmyndighetene etter avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg I punkt 3.4, kan benytte redusert avgiftssats.

§ 3–15–3 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Båtmotorer som leveres til bruk i fartøyer som er registrert i Registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster, skipsregisteret (NOR) eller Norsk internasjonalt skipsregister (NIS), er fritatt for avgift.

§ 3–15–3 tredje ledd første punktum skal lyde:

(3) Fritaket gjennomføres ved at båtmotorer leveres uten avgift mot erklæring om at båtmotoren er til bruk i fartøy som er eller vil bli registrert i register som nevnt i første ledd.

§ 4–1–1 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Det gis fritak for innbetalt avgift på NO_x-utslipp fra verneverdige fartøy, museumsjernbaner, tekniske og industrielle kulturminner og tekniske anlegg på museumssektoren i formidlingsøyemed.

§ 4–1–1 annet ledd bokstav b og c skal lyde:

- b) fartøy definert som verneverdig etter Sjøfartsdirektoratets forskrift 15. september 1992 nr. 695 § 2 nr. 53.

- c) fiskefartøy hvor det er inngått verneavtale mellom Riksantikvaren og eier om bevaring av eldre, bevaringsverdige fiskefartøy. Verneavtalen skal være tinglyst i Registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster.

§ 4-2-1 skal lyde:

Det gis refusjon for innbetalt CO₂-avgift på mineralolje og grunnavgift på fyringsolje mv. for avgiftsbelagte produkter levert til bruk om bord i fiske- og fangstfartøy som er innført i Registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster.

§ 4-8-1 første ledd første punktum skal lyde:

Det gis refusjon for betalt avgift på bensin, avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodiesel) og CO₂-avgift på bensin og mineralolje levert til motorvogner tilhørende fremmede lands diplomatiske tjenestemenn som er tilsatt her og er offisielt anmeldt.

§ 5-1 nye bokstaver g og h skal lyde:

- g) virksomheter som eier eller driver NO_x-avgiftspliktige enheter, med unntak av virksomhet som kun har avgiftsfrie utslipp eller utenlandsk virksomhet som benytter representant registrert etter § 5-2 bokstav d,
h) innehaver av konsesjon for norske landingsplasser, jf. luftfartsloven § 7-5 første ledd.

§ 5-2 ny bokstav d skal lyde:

- d) representant for utenlandsk virksomhet som eier eller driver NO_x-avgiftspliktige fartøy.

§ 5-5 fjerde ledd skal lyde:

(4) For forbruksavgift på elektrisk kraft, sluttbehandlingsavgift på avfall og NO_x-avgift gjelder bestemmelsene i annet ledd tilsvarende med de tilpasninger som er nødvendig av hensyn til avgiftens karakter.

§ 6-3 nytt femte ledd skal lyde:

- (5) Utenlandsk eier av fartøy skal betale avgift på NO_x-utslipp ved representant etter § 3-19-13.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1443 2006

Forskrift om endring av forskrift om dokumentavgift.

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift § 2. Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 16. desember 1975 nr. 1 om dokumentavgift gjøres følgende endring:

§ 2-2 fjerde ledd annet punktum skal lyde:

Skal registerfører fastsette eiendomsverdien i medhold av dokumentavgiftsloven § 7 tredje ledd, legges salgsverdien på tinglysingstidspunktet til grunn.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1444 2006

Forskrift om endring i forskrift om årsavgift for motorvogn.

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets årlige avgiftsvedtak. Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 4. juli 1986 nr. 1433 om årsavgift for motorvogn gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd femte punktum skal lyde:

Avgiften forfaller til betaling 20. mars.

§ 4 tredje ledd skal lyde:

For kjøretøy som er registrert på ny eier i tiden 1. januar til forfallsdatoen 20. mars, forhøyes skyldig avgift med tilleggsavgift først ved utløpet av fristen for betaling av påkravet, jf. § 5.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1445 2006

Forskrift om endring i forskrift om engangsavgift på motorvogner.

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter og Stortingets årlige avgiftsvedtak. Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 19. mars 2001 nr. 268 om engangsavgift på motorvogner gjøres følgende endringer:

§ 1–4 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Bruktimporterte motorvogner som skal førstegangsregistreres her i landet, må være enkeltgodkjent av Statens vegvesen før beregning av engangsavgift kan skje.

§ 1–4 første ledd nåværende annet punktum blir nytt tredje punktum.

§ 2–6 skal lyde:

Med lastebil menes i avgiftsmessig sammenheng motorvogn som teknisk defineres som N2 (lastebil) med tillatt totalvekt mindre enn 7.501 kg og som oppfyller vilkårene i § 2–3 med hensyn til setearrangement, beskyttelsesvegg, godsrom og lasteplan. Dersom vilkårene i § 2–3 ikke er oppfylt, skal motorvognen i avgiftsmessig sammenheng klassifiseres som campingbil eller personbil.

Lastebiler er avgiftspliktige etter Stortingets vedtak om engangsavgift § 2 avgiftsgruppe b dersom godsrom/lasteplan har lengde under 300 cm, eller bredde under 190 cm.

§ 3–1 annet ledd annet punktum skal lyde:

Videre skal det gjøres et fradrag på 10 pst. i vektavgiftsgrunnlaget.

§ 5–1 annet ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Dette gjelder også når avgiftsgruppen motorvognen endres fra er opphevet.

§ 5–2 nytt annet ledd skal lyde:

For kombinerte biler skal avgiften beregnes med 55 pst. av avgiften for avgiftsgruppe a.

§ 5–2 nåværende annet til fjerde ledd blir tredje til femte ledd.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1446 2006

Forskrift om rammer for vannforvaltningen.

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 § 6, § 19–1 og § 19–2 og lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 9 og § 65. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 19. desember 2006.

§ 1. (formål)

Formålet med denne forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Forskriften skal sikre at det utarbeides og vedtas regionale forvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogrammer med sikte på å oppfylle miljømålene, og sørge for at det fremskaffes nødvendig kunnskapsgrunnlag for dette arbeidet.

§ 2. (vedlegg)

Vedleggene til forskriften gjelder som en del av forskriften.

§ 3. (definisjoner)

I denne forskrift menes med:

- Vannforekomst*: En avgrenset og betydelig mengde av overflatevann, som for eksempel innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller deler av disse, eller en avgrenset mengde grunnvann innenfor en eller flere akviferer.
- Overflatevann*: Kystvann, brakkvann og ferskvann, unntatt grunnvann.
- Grunnvann*: Vann under jordens overflate i den mettede sonen i grunnen.

- d) *Akvifer*: En eller flere geologiske formasjoner med tilstrekkelig porøsitet og permeabilitet til at en betydelig mengde grunnvann kan strømme gjennom eller utvinnes.
- e) *Brakkvann*: Vann i nærheten av elvemunninger der ferskvann og saltholdig sjøvann blandes slik at vannet blir noe saltholdig, men for øvrig bærer vesentlig preg av ferskvannstilførselen.
- f) *Kystvann*: Saltvann fra grunnlinjen og inntil land eller ytre grense for brakkvann, likevel ut til den ytre grensen for territorialfarvannet med hensyn til kjemisk tilstand.
- g) *Sterkt modifisert vannforekomst*: En forekomst av overflatevann som på grunn av fysiske endringer som følge av menneskelig virksomhet i vesentlig grad har endret karakter, og som er upekt som sterkt modifisert i medhold av § 5.
- h) *Kunstig vannforekomst*: En forekomst av overflatevann som er skapt ved menneskelig virksomhet.
- i) *Drikkevann*: Vann som er definert som drikkevann i forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften).
- j) *Økologisk tilstand*: Uttrykk for tilstanden når det gjelder sammensetning og virkemåte for økosystemet i en forekomst av overflatevann, basert på klassifiseringen i vedlegg V.
- k) *Økologisk potensial*: Uttrykk for mulig økologisk tilstand i en sterkt modifisert eller kunstig forekomst av overflatevann, basert på klassifiseringen i vedlegg V.
- l) *Kjemisk tilstand*: Uttrykk for den kjemiske tilstanden i en forekomst av overflatevann eller grunnvann, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V og for forekomster av overflatevann også forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 17.
- m) *Kvantitativ tilstand*: Uttrykk for i hvilken grad en forekomst av grunnvann er påvirket av direkte eller indirekte uttak.
- n) *Prioriterte stoffer*: Stoffer som er identifisert som prioriterte stoffer på listen i vedlegg VIII.
- o) *Prioriterte farlige stoffer*: Stoffer som er identifisert som prioriterte farlige stoffer på listen i vedlegg VIII.
- p) *Nedbørfelt*: Landareal med avrenning til ett bestemt utløpspunkt i elv, innsjø, fjord eller i hav.
- q) *Vannregion*: Ett eller flere tilstøtende nedbørfelt med tilhørende grunnvann og kystvann som til sammen utgjør en hensiktsmessig forvaltningsenhet slik det framgår av § 20.
- r) *Vannområde*: Avgrenset del av en vannregion som består av ett enkelt, deler av eller flere nedbørfelt med tilhørende grunnvann og eventuelt kystvann.
- s) *Beskyttet område*: Område som skal inngå i registeret som skal opprettes i henhold til § 16 og vedlegg IV.
- t) *Hydromorfologiske egenskaper*: Vannmengde og variasjon i vannføring og vannstand, samt bunnforhold og vannforekomstens fysiske beskaffenhet.

§ 4. (miljømål for overflatevann)

Tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemiske tilstand, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V, og når det gjelder kjemisk tilstand også oppfylle kravene i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 17.

§ 5. (miljømål for kunstige og sterkt modifiserte vannforekomster)

Tilstanden i kunstige og sterkt modifiserte vannforekomster skal beskyttes mot forringelse og forbedres med sikte på at vannforekomstene skal ha minst godt økologisk potensial og god kjemisk tilstand, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V.

En forekomst av overflatevann kan utpekes som kunstig eller sterkt modifisert dersom de endringer i vannforekomstens hydromorfologiske egenskaper som er nødvendige for å oppnå god økologisk tilstand, ville ha vesentlige negative innvirkninger på

- a) miljøet generelt,
- b) skipsfart, havneanlegg eller rekreasjon,
- c) aktiviteter som krever magasinering, overføring og fraføring av vann, for eksempel drikkevannsforsyning, elektrisitetsproduksjon eller vanning,
- d) flomvern, drenering, eller
- e) annen tilsvarende viktig bærekraftig virksomhet, og

de samfunnsnyttige formålene den kunstige eller sterkt modifiserte vannforekomsten tjener, på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

En slik utpeking, og begrunnelsen for den, skal nevnes spesielt i forvaltningsplanen for vannregionen som kreves i henhold til § 26 og revurderes hvert sjetten år.

§ 6. (miljømål for grunnvann)

Tilstanden i grunnvann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes og balansen mellom uttak og nydannelse sikres med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god kjemisk og kvantitativ tilstand, i samsvar med klassifiseringen i vedlegg V.

§ 7. (miljømål for prioriterte stoffer)

Det skal gjennomføres nødvendige tiltak med sikte på gradvis reduksjon av forurensning fra prioriterte stoffer til vann. Det skal gjennomføres nødvendige tiltak med sikte på stans i utslippene av prioriterte farlige stoffer til vann.

§ 8. (frister for å nå miljømålene)

Miljømålene i § 4 – § 6 skal i utgangspunktet nås innen seks år etter at første forvaltningsplan har trådt i kraft.

Hvis vesentlige kostnader eller andre tungtveiende hensyn vanskeliggjør oppfyllelse av miljømålene innen fristen i første ledd, kan det for vannområder som tas med i første planperiode, jf. § 30, likevel besluttes at fristen for å nå målsettingene utsettes til neste planperiode.

Tiltak for å nå målene i § 7 skal iverksettes umiddelbart. Målsettingen i § 7 annet punktum skal nås senest innen utgangen av 2020.

§ 9. (utsatte frister for å nå miljømålene)

Fristene i § 8 første og annet ledd kan forlenges med inntil 12 år, forutsatt at det ikke forekommer ytterligere forringelse av tilstanden i den berørte vannforekomsten og minst ett av følgende forhold gjør seg gjeldende:

- forbedringene kan av tekniske årsaker ikke gjennomføres innen fristen,
- det ville være uforholdsmessig kostnadskrevende å gjennomføre forbedringen innen fristen, eller
- det foreligger slike naturforhold at en forbedring av vannforekomsten innen fristen ikke lar seg gjennomføre.

Ytterligere fristforlengelse ut over det som følger av første ledd, kan bare gis dersom det foreligger slike naturforhold at miljømålene i § 4 – § 6 ikke kan oppfylles.

§ 10. (mindre strenge miljømål)

Når en vannforekomst er så påvirket av menneskelig virksomhet at det er umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevende å nå målene i § 4 – § 6, kan det fastsettes mindre strenge miljømål dersom følgende vilkår er oppfylt:

- de miljømessige og samfunnsøkonomiske behov som denne menneskelige virksomheten tjener, ikke uten uforholdsmessige kostnader kan oppfylles på andre måter som er miljømessig vesentlig gunstigere,
- det sikres en høyest mulig tilstand for overflatevann og grunnvann gitt de store påvirkningene som er til stede, og
- det ikke forekommer ytterligere forringelse av tilstanden i den berørte vannforekomsten.

§ 11. (midlertidige endringer)

Tilstanden i vannforekomstene kan midlertidig forringes på grunn av naturlige omstendigheter eller midlertidige endringer som ikke med rimelighet kunne forutses.

Alle praktisk gjennomførbare tiltak skal treffes for å forhindre ytterligere forringelse av tilstanden og for å unngå forringelse av tilstanden i andre vannforekomster som ikke er berørt av disse omstendighetene.

§ 12. (ny aktivitet eller nye inngrep)

Ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst kan gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 – § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes

- nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller
- ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra høy tilstand til god tilstand.

I tillegg må følgende vilkår være oppfylt:

- alle praktisk gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i vannforekomstens tilstand,
- samfunnsnyten av de nye inngrepene eller aktivitetene skal være større enn tapet av miljøkvalitet, og
- hensikten med de nye inngrepene eller aktivitetene kan på grunn av manglende teknisk gjennomførbarhet eller uforholdsmessig store kostnader, ikke med rimelighet oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.

§ 13. (forholdet til andre miljøbestemmelser)

Hvis det i eller i medhold av annet regelverk er fastsatt strengere krav, utslippsgrenser, utfasingsmål, mål for beskyttelse eller lignende, enn det som følger av denne forskriften, skal den strengeste bestemmelsen legges til grunn.

§ 14. (forholdet til forvaltningsplan)

Det skal tas inn en nærmere begrunnelse i forvaltningsplanen, jf. § 26, dersom det

- bestemmes at en vannforekomst regnes som kunstig eller sterkt modifisert,
- fastsettes utsatte frister,
- fastsettes mindre strenge miljømål,
- forekommer midlertidige endringer eller
- det er planlagt ny aktivitet eller nye inngrep.

Dersom det fastsettes utsatte frister, skal forvaltningsplanen i tillegg angi den forventede tidsplanen for gjennomføring og en oppsummering av hvilke tiltak som er nødvendig for å nå miljømålene. Der ny aktivitet eller nye inngrep er gjennomført i planperioden, skal begrunnelsen for dette gjengis i neste forvaltningsplan.

§ 15. (karakterisering, vurdering av miljøpåvirkning og økonomisk analyse)

Innen utgangen av 2007 skal

- a) vannforekomstene være identifisert, karakterisert og analysert i samsvar med vedlegg II,
- b) betydningen av menneskeskapte påvirkninger av vannforekomstene være vurdert og
- c) en økonomisk analyse være utarbeidet i samsvar med vedlegg III.

Analysene og vurderingene skal revurderes og om nødvendig oppdateres senest innen to år før nytt tiltaksprogram og ny forvaltningsplan skal tre i kraft.

§ 16. (register over beskyttede områder)

Det skal innen utgangen av 2009 opprettes et register over beskyttede områder.

Registeret over beskyttede områder skal fortløpende vurderes og oppdateres.

§ 17. (vann som brukes til uttak av drikkevann)

Alle vannforekomster innenfor vannregionen som brukes til uttak av drikkevann og hvor uttaket er mer enn 10 m³ vann per dag i gjennomsnitt eller forsyner flere enn 50 personer, skal registreres i samsvar med vedlegg IV. Dette gjelder også vannforekomster som er tiltenkt slik bruk i fremtiden.

Vannforekomster identifisert som drikkevannskilder etter denne bestemmelsen skal beskyttes mot forringelse av kvaliteten, slik at omfanget av rensing ved produksjon av drikkevann reduseres.

§ 18. (overvåkningsprogram)

Det skal innen utgangen av 2007 foreligge tilstrekkelige regionale programmer som gir en helhetlig overvåkning av tilstanden i vannforekomstene.

Programmene skal omfatte relevante økologiske, kjemiske, kvantitative og fysiske parametere i vannforekomstene, i samsvar med vedlegg II og V.

For områder avsatt til uttak av drikkevann og vernede naturtyper og arter som inngår i register for beskyttede områder etter § 16, kreves overvåkning basert på grunnlaget for beskyttelse.

§ 19. (utsatt gjennomføring i første planperiode)

For vannområder som det i henhold til § 30 ikke planlegges for i første planperiode, kan fristen for å gjennomføre oppgavene angitt i § 15 utsettes til senest utgangen av 2009 og oppgavene i § 18 til senest utgangen av 2011.

§ 20. (vannregioner og vannregionmyndigheter)

Landet er delt inn i følgende vannregioner, jf. nærmere angivelse i vedlegg I, med følgende vannregionmyndighet i den enkelte region:

1. Oslo og Glommaregionen: Fylkesmannen i Østfold
2. Buskerud, Vestfold og Telemarksregionen: Fylkesmannen i Buskerud
3. Agder og Rogalandsregionen: Fylkesmannen i Vest-Agder
4. Hordaland og Sogn og Fjordane-regionen: Fylkesmannen i Hordaland
5. Møre og Romsdalregionen: Fylkesmannen i Møre og Romsdal
6. Trøndelagsregionen: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
7. Nordlandsregionen: Fylkesmannen i Nordland
8. Tromsregionen: Fylkesmannen i Troms
9. Finnmarksregionen: Fylkesmannen i Finnmark.

§ 21. (vannregionmyndighetens ansvar)

Vannregionmyndigheten skal koordinere arbeidet med å gjennomføre oppgavene som følger av denne forskriften i henhold til tidsfristene som er angitt. Dette innebærer blant annet å legge til rette for arbeidet som skal utføres, følge opp myndigheter som har oppgaver i henhold til forskriften, gjennomføre egne oppgaver og samordne de ulike bidragene. Dette skal skje i nært samarbeid med vannregionutvalget.

§ 22. (vannregionutvalg)

Vannregionmyndigheten skal innenfor den enkelte vannregion opprette et vannregionutvalg under ledelse av vannregionmyndigheten. Vannregionutvalget skal være sammensatt av representanter for berørte sektormyndigheter, fylkesmannsembeter, fylkeskommuner og kommuner. Representanter for berørte rettighetshavere og private og allmenne brukerinteresser skal være nært knyttet til vannregionutvalget gjennom en referansegruppe.

Sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner har innenfor sine ansvarsområder ansvar for å utrede forslag til tiltak, samt å utrede premissene for fastsettelse av miljømål.

§ 23. (organisering av arbeidet i vannregionen)

Vannregionmyndigheten kan i samarbeid med vannregionutvalget der det er hensiktsmessig, dele hele eller deler av vannregionen i vannområder. Ved inndeling i vannområder skal det tas utgangspunkt i de naturgitte forhold, som hele eller deler av nedbørfelt, fjorder og kystområder. I tillegg skal det legges vekt på eksisterende samarbeidsformer mellom kommuner, regionale myndigheter og andre interesser, forventede utfordringer og allerede igangsatte tiltak.

Arbeidet som utføres i et vannområde fastsatt i henhold til første ledd, herunder bidrag til å karakterisere vannforekomster og vurdere tiltak, skal gjennomføres med sikte på å kunne inngå i arbeidet på vannregionnivå i henhold til denne forskriften.

Vannregionmyndigheten gir i nødvendig utstrekning rammer og veiledning for organisering og gjennomføring av arbeidet i vannområdet, og legger til rette for at dette skjer på en faglig forsvarlig måte og innenfor fastsatte frister.

Forslag til inndeling i vannområder skal inngå som en del av planprogrammet for utarbeidelse av forvaltningsplan.

§ 24. (miljømål)

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget utarbeide miljømål for den enkelte vannforekomst.

Miljømålene skal utarbeides i samsvar med bestemmelsene i denne forskriften og i overensstemmelse med de føringer som er gitt på rikspolitisk nivå og gjennom rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningslovens § 17–1. Utarbeidelsen skal ta utgangspunkt i gjennomførte karakteriseringer og analyser, jf. § 15 og tiltaksvurderinger, jf. § 25.

§ 25. (tiltaksprogram)

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget utarbeide et tiltaksprogram for den enkelte vannregion. Tiltaksprogrammet skal være sektorovergripende og skal bygge på gjennomførte analyser og vurderinger. Tiltaksprogrammet skal være i overensstemmelse med de føringer som er gitt på rikspolitisk nivå og gjennom rikspolitiske retningslinjer gis medhold av plan- og bygningsloven § 17–1.

Tiltaksprogrammet skal oppsummere alle relevante tiltak som er fastsatt i eller i medhold av gjeldende lover og forskrifter, herunder regelverk angitt i vedlegg VI.

Tiltaksprogrammet skal dessuten omfatte alle relevante typer av tiltak som i tillegg foreslås for å oppfylle miljømålene.

Tiltaksprogrammet skal blant annet omfatte:

- a) tiltak til beskyttelse og forbedring av tilstanden i vannforekomstene,
- b) tiltak som skal bidra til en effektiv og bærekraftig vannforvaltning, der det tas hensyn til analysen som er gjennomført i samsvar med § 15,
- c) tiltak for å ivareta behov for og krav til drikkevann og annen vannforsyning, beskytte drikkevannskilder og redusere behovet for vannbehandling til drikkevannsformål,
- d) tiltak for å sikre gradvis reduksjon og om relevant opphør av utslipp og annen tilførsel av prioriterte stoffer,
- e) kontroll med uttak av ferskvann og grunnvann og magasinering av overflatevann,
- f) kontroll med, forebygging av, og om relevant, forbud mot utslipp fra punktkilder og diffuse kilder som kan forårsake forurensning i vann,
- g) tiltak for å sikre at de hydromorfologiske forholdene oppfyller miljømålene.

Det skal foreligge overslag over kostnadene ved og angivelse av det rettslige grunnlaget for å gjennomføre de tiltak som inngår i tiltaksprogrammet.

Vedtatt om gjennomføring av enkelttiltak som inngår i tiltaksprogrammet treffes av ansvarlig myndighet etter relevant lovgivning.

Dersom resultatet av overvåkning eller andre data indikerer at det fastsatte miljømål i en vannforekomst ikke vil bli oppnådd, skal årsaken til dette søkes klarlagt og nye tiltak vurderes.

Tiltaksprogrammet skal foreligge senest innen utgangen av 2009. Programmet skal revurderes og om nødvendig oppdateres hvert sjette år. Tiltakene skal være operative senest tre år etter at tiltaksprogrammet er vedtatt.

§ 26. (forvaltningsplan)

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget utarbeide utkast til forvaltningsplan for vannregionen.

Forvaltningsplanen skal utarbeides i samsvar med vedlegg VII og blant annet

- a) angi miljømål for vannforekomstene,
- b) sammenfatte karakteristika i vannregionen,
- c) gi en analyse av menneskeskapte påvirkninger i vannregionen,
- d) gi en oversikt over beskyttede områder,
- e) gjøre rede for overvåkning og resultatene av denne,
- f) sammenfatte tiltaksprogrammet.

Forvaltningsplanen kan suppleres med mer detaljerte programmer og planer for deler av vannregionen, sektorer, problemer eller typer vann.

Vannregionmyndigheten skal arbeide for at det oppnås enighet om utkast til forvaltningsplan i vannregionutvalget. Eventuell uenighet kan kreves gjengitt i planutkastet. Ved behov kan spørsmål også kreves avklart på sentralt nivå.

Departementet kan gi nærmere retningslinjer om utforming av forvaltningsplaner og om frist for å oversende planutkastet til berørte fylkesting.

§ 27. (offentlig deltakelse og informasjon)

Vannregionmyndigheten skal i samarbeid med vannregionutvalget tilrettelegge for at alle interesserte gis anledning til å delta aktivt i gjennomføringen av denne forskriften og særlig ved utarbeidelse, revisjon og oppdatering av forvaltningsplaner og tiltaksprogrammer. På forespørsel skal det i samsvar med

miljøinformasjonsloven gis tilgang til bakgrunnsdokumenter og opplysninger som er brukt ved utarbeidelsen av forvaltningsplaner.

§ 28. (høring)

Vannregionmyndigheten skal sørge for at

- a) framdriftsplan og arbeidsprogram (planprogram) for utarbeidelse av forvaltningsplan sendes på offentlig høring senest tre år før ny forvaltningsplan skal tre i kraft,
- b) foreløpig oversikt over vesentlige spørsmål vedrørende vannforvaltningen i en vannregion sendes på offentlig høring senest to år før ny forvaltningsplan skal tre i kraft, og
- c) utkast til forvaltningsplan sendes på offentlig høring senest ett år før ny forvaltningsplan skal tre i kraft.

Høringsfristen skal være minst 6 måneder.

§ 29. (vedtak av forvaltningsplaner)

Forvaltningsplanen skal vedtas som fylkesdelplan etter plan- og bygningsloven, jf. plan- og bygningsloven § 19–4.

Vannregionmyndigheten oversender utkastet til forvaltningsplan for vannregionen til berørte fylkeskommuner. Planen vedtas i de fylkesting hvis område blir berørt.

Forvaltningsplanen skal legges fram for Kongen til godkjenning. I oversendelsen til departementet skal det fremgå om det er gjort endringer i forhold til planutkastet og begrunnelsen for eventuelle endringer. I samband med godkjenning kan Kongen fastsette slike endringer i planen som finnes påkrevd ut fra hensynet til rikspolitiske interesser.

Forvaltningsplanen skal godkjennes første gang senest innen utgangen av 2009 og skal deretter revurderes og om nødvendig oppdateres hvert sjette år.

Godkjente forvaltningsplaner skal legges til grunn for fylkeskommunal virksomhet og være retningsgivende for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i vannregionen.

§ 30. (første planperiode)

For første planperiode, som løper fra første tiltaksprogram og forvaltningsplan trer i kraft innen utgangen av 2009 og fram til utgangen av 2015, kan vannregionmyndigheten i samarbeid med vannregionutvalget beslutte at tiltaksprogrammet og forvaltningsplanen bare skal omfatte utvalgte vannområder innenfor vannregionen. Første planperiode skal minst omfatte nedbørfelt som strekker seg inn på en annen EØS-stats territorium og som har betydelig utstrekning eller er betydelig påvirket i begge stater, og ellers utvalgte vannområder der en foreløpig vurdering tilsier at det foreligger betydelige miljøutfordringer eller brukerkonflikter. Første planperiode skal minimum omfatte ett vannområde i hver vannregion. Departementet kan gi nærmere retningslinjer om første planperiode.

§ 31. (internasjonale vannregioner innenfor EØS-området)

Når et nedbørfelt strekker seg inn på en annen EØS-stats territorium, skal den aktuelle vannregionen defineres som en internasjonal vannregion. Vannregionmyndigheten skal samarbeide med den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten med sikte på å etablere felles løsninger, slik at ønsket miljøtilstand kan oppnås for hele nedbørfeltet.

Vannregionmyndigheten skal sørge for å utveksle relevant informasjon med den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten. Tiltaksprogrammer og forvaltningsplaner for det berørte nedbørfeltet skal så vidt mulig være samsvarende i de tilgrensende EØS-statene.

Reglene om offentlig informasjon og høring gjelder i denne forbindelse tilsvarende overfor den ansvarlige myndigheten i den tilgrensende EØS-staten.

§ 32. (internasjonalt samarbeid utenfor EØS-området)

Når et nedbørfelt strekker seg utenfor EØS-området, skal det tas initiativ til internasjonalt samarbeid med sikte på å oppnå ønsket miljøtilstand for hele nedbørfeltet.

§ 33. (endring av forskriften)

Forskriften kan endres av Miljøverndepartementet og Olje- og energidepartementet.

Vedlegg VIII kan endres av Statens forurensningstilsyn.

§ 34. (ikrafttredelse)

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007.

Vedlegg I. Vannregioner

Vannregionene omfatter 247 vannområder som drenerer til norsk hav og 15 vannområder som drenerer til Finland og Sverige. Vannregionene omfatter vassdragene med grunnvann og tilhørende kystområde som vist i tabell 1 nedenfor.

Inndelingen i vannregioner er også vist i figur 1. Vannregionene er i de marine områdene avgrenset til grunnlinjen og til riksgrensen mot våre naboland.

Tabell 1. Avgrensing og beskrivelse av vannregionene

Vannregion	Beskrivelse	Vannregion-myndighet
1. Glomma-regionen, inkludert Oslo-området	Hedmark, deler av Sør-Trøndelag, største delen av Oppland, Oslo og Akershus.	Fylkesmannen i Østfold
2. Buskerud/Vestfold/Telemark	Østfold – Haldenvassdraget, Glomma med Gudbrandsdalslågen, Vansjø/Hobøl, Østfoldkysten, «små»-vassdragene som drenerer til Indre Oslofjord og deler av Breiangen. Deler av Oppland, Buskerud, Vestfold og største delen av Telemark.	Fylkesmannen i Buskerud
3. Agderfylkene og Rogaland	Hele Drammensvassdraget med Etna/Dokka, Begna, Hallingdal og Eggedøla-Simoa, Drammensfjorden, Skiensvassdraget, Kragerøvassdraget, Vestfoldkysten og Telemarskysten. Deler av Telemark, Aust- og Vest-Agder, og Rogaland med små justeringer.	Fylkesmannen i Vest-Agder
4. Hordaland og Sogn og Fjordane	Fra Gjerstadelva til Sira og fra Bjerkreim til Karmøy. Sørlandskysten og Rogalandskysten. Hordaland og Sogn og Fjordane med små justeringer.	Fylkesmannen i Hordaland
5. Møre og Romsdal	Fra Etnevassdraget til Masfjorden, og fra Sognesjøen til Sildegapet. Hordalandskysten og Sogn og Fjordanekysten. Møre og Romsdal med små justeringer.	Fylkesmannen i Møre og Romsdal
6. Trøndelags-fylkene	Fra Vannylven til Trondheimsleia, Møre og Romsdalskysten. Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag med små justeringer.	Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
7. Nordlands-regionen	Fra Hitra til Osen, fra Stjørdalsvassdraget til Vikna, Trøndelagskysten. Nordland med små justeringer.	Fylkesmannen i Nordland
8. Troms-regionen	Fra Åbjøra til Andøya, Nordlandskysten Troms med små justeringer.	Fylkesmannen i Troms
9. Finnmarks-regionen	Fra Grytøya til Kvæningen, Tromskysten. Finnmark med små justeringer. Fra Loppa til Grense Jakobselv, Finnmarkskysten.	Fylkesmannen i Finnmark

Figur 1.

Vedlegg II. Karakterisering

1. Overflatevann

1.1 Karakterisering av typer av forekomster av overflatevann

Beliggenheten og grensene til forekomster av overflatevann skal identifiseres og det skal foretas en første karakterisering av alle slike forekomster i samsvar med metodikken nedenfor. Forekomster av overflatevann kan grupperes sammen med henblikk på denne første karakteriseringen.

- i) Forekomster av overflatevann innen vannregionen skal plasseres i en av følgende kategorier av overflatevann: Elv, innsjøer, brakkvann eller kystvann, eller som kunstige vannforekomster eller sterkt modifiserte vannforekomster.
- ii) For hver kategori av overflatevann skal de relevante forekomster av overflatevann innen vannregionen inndeles etter type.
- iii) Overflatevannforekomstene innen hver vannregion inndeles i typer ved hjelp av verdiene for de obligatoriske faktorene og for de valgfrie faktorer, eller kombinasjoner av faktorer, som kreves for å sikre at typespesifikke biologiske referanseforhold kan utledes med pålitelighet.
- iv) For kunstige og sterkt modifiserte forekomster av overflatevann skal inndelingen foretas i samsvar med faktorene til den kategorien av overflatevann som ligner mest på den aktuelle sterkt modifiserte eller kunstige vannforekomsten.
- v) Det skal oversendes til sentrale myndigheter ett eller flere kart (i et GIS-format) over økoregioner og den geografiske fordelingen til vanntypene.

1.1.1 Elver

<i>Karakterisering</i>	<i>Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til elva eller delen av elva og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning</i>
Obligatoriske faktorer	høyde breddegrad lengdegrad geologi størrelse
Valgfrie faktorer	oppstrømsareal strømningsenergi (funksjon av strømning og helning) gjennomsnittlig vannbredde gjennomsnittlig vanndybde gjennomsnittlig helningsgrad (fallhøyde) hovedelvebunnens form og profil middelvanneføring dalform partikulær stofftransport syrenøytraliserende kapasitet (anc) gjennomsnittlig sammensetning av bunnssubstratet klorid vanntemperatur variasjon i lufttemperatur gjennomsnittlig lufttemperatur nedbør

1.1.2 Innsjøer

<i>Karakterisering</i>	<i>Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til innsjøen og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning</i>
Obligatoriske faktorer	høyde breddegrad lengdegrad dybde geologi størrelse
Valgfrie faktorer	gjennomsnittlig vanndybde innsjøens form oppholdstid vanntemperatur (jf. elver) gjennomsnittlig lufttemperatur variasjon i lufttemperatur sirkulasjonsegenskaper (f.eks. monomiktisk, dimiktisk, polymiktisk) syrenøytraliserende kapasitet (ANC) bakgrunnstilstand for næringsstoffer (naturtilstand) gjennomsnittlig sammensetning av bunnssubstratet variasjon i vannstands nivå

1.1.3 Brakkvann

<i>Karakterisering</i>	<i>Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til brakkvann og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning</i>
Obligatoriske faktorer	breddegrad lengdegrad tidevannsforskjell saltholdighet
Valgfrie faktorer	dybde strømningshastighet bølgeeksponering oppholdstid gjennomsnittlig vanntemperatur blandingsegenskaper turbiditet

<i>Karakterisering</i>	<i>Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til brakkvann og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning</i>
	gjennomsnittlig sammensetning av bunnssubstratet
	form
	variasjon i vanntemperatur

1.1.4 Kystvann

<i>Karakterisering</i>	<i>Fysiske og kjemiske faktorer som bestemmer egenskapene til kystvannet og dermed biologisk populasjonsstruktur og -sammensetning</i>
Obligatoriske faktorer	breddegrad lengdegrad tidevannsforskjell saltholdighet
Valgfrie faktorer	strømningshastighet bølgeeksponering gjennomsnittlig vanntemperatur sirkulasjonsegenskaper turbiditet oppholdstid (i innestengte bukter) gjennomsnittlig sammensetning av bunnssubstratet variasjon i vanntemperatur dyp

1.2 Fastsettelse av typespesifikke referanseforhold for typer av overflatevannforekomster

- i) For hver type overflatevannforekomst som beskrives i samsvar med nr. 1.1, skal det fastsettes typespesifikke hydromorfologiske og fysisk-kjemiske vilkår som representerer verdiene for de hydromorfologiske og fysisk-kjemiske kvalitetselementene angitt i nr. 1.1 i vedlegg V for typen overflatevannforekomst ved svært god økologisk tilstand som definert i den relevante tabellen i nr. 1.2 i vedlegg V. Det fastsettes typespesifikke biologiske referanseforhold som representerer verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt i nr. 1.1 i vedlegg V for typen overflatevannforekomst med svært god økologisk tilstand som definert i den relevante tabellen i nr. 1.2 i vedlegg V.
- ii) Ved anvendelse av framgangsmåten fastsatt i dette nummer på sterkt modifiserte eller kunstige overflatevannforekomster skal henvisninger til svært god økologisk tilstand leses som henvisninger til maksimalt økologisk potensial som definert i tabell 1.2.5 i vedlegg V. Verdiene for maksimalt økologisk potensial for en vannforekomst skal revideres hvert sjette år.
- iii) Typespesifikke vilkår for formålene i nr. i) og ii) og typespesifikke biologiske referanseforhold kan bygge på målte verdier, eller på modellering, eller kan utledes ved en kombinasjon av disse metodene. Dersom det ikke er mulig å bruke disse metodene, kan landene utvise skjønn for å fastsette slike vilkår. Ved definisjon av svært god økologisk tilstand med hensyn til konsentrasjoner av bestemte syntetiske forurensende stoffer er deteksjonsgrensene de som kan oppnås ved hjelp av tilgjengelig teknikk på tidspunktet for fastsettelse av typespesifikke vilkår.
- iv) For typespesifikke biologiske referanseforhold som baserer seg på måleverdier, skal landene utvikle et referansenettverk for hver type overflatevannforekomst. Nettverket skal inneholde tilstrekkelig mange referansesteder med svært god tilstand til å gi tilstrekkelig høy grad av pålitelighet for verdiene for referanseforholdene, gitt variasjonen i verdiene til kvalitetselementene som tilsvarer svært god økologisk tilstand for typen overflatevannforekomst og modelleringsteknikkene som anvendes i henhold til nr. v).
- v) Modellbaserte typespesifikke biologiske referanseforhold kan utledes ved hjelp av prognosemodeller eller metoder som baserer seg på historiske data. Metodene skal benytte historiske, paleontologiske og andre tilgjengelige data, og skal gi tilstrekkelig pålitelighet for verdiene for referanseforholdene til å sikre at referanseforholdene som utledes, er konsistente og gyldige for hver type overflatevannforekomst.
- vi) Dersom det ikke er mulig å fastsette pålitelige typespesifikke referanseforhold for et kvalitetselement i en type overflatevannforekomst på grunn av høy grad av naturlig variasjon i elementet, og dette ikke bare skyldes årstidsvariasjon, kan elementet utelates fra vurderingen av økologisk tilstand for typen overflatevannforekomst. Ved slike omstendigheter skal årsaken til utelatsen angis i forvaltningsplanen for vannregionen.

1.3 Identifisere belastninger

Opplysninger om type og omfang av vesentlige menneskeskapt belastninger som forekommer av overflatevann i hver vannregion kan bli utsatt for skal samles inn og oppbevares. Dette gjelder særlig følgende opplysninger:

Vurdering og identifikasjon av betydelig punktkildeforurensning fra tettbebyggelse-, industri- og landbruksanlegg og andre anlegg og virksomheter, basert bl.a. på opplysninger innsamlet i henhold til

- i) forskrift om begrensning av forurensning kapittel 15 B om rensing av avløpsvatn, vedlegget artikkel 15 og 17,
- ii) forskrift om begrensning av forurensning § 36–9 og § 36–13,

og for den første forvaltningsplanen for vannregionen:

- iii) forskrift om begrensning av forurensning kapittel 17, herunder vedlegg I artikkel 11.

Vurdering og identifikasjon av vesentlig forurensning fra diffuse kilder fra tettbebyggelse-, industri- og landbruksanlegg og andre anlegg og virksomheter, basert bl.a. på opplysninger innsamlet i henhold til

- i) forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav del III,
- ii) forskrift om gjødselplanlegging
- iii) forskrift om plantevernmidler,
- iv) forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter,

og med henblikk på den første forvaltningsplanen for vannregionen:

- v) forurensningsforskriften kapittel 17, herunder vedlegg I artikkel 11.

Vurdering og identifikasjon av betydelige uttak av vann til tettbebyggelse-, industri- og landbruksformål og andre formål, herunder årstidsvariasjoner og samlet årlig etterspørsel, og tap av vann i distribusjonssystemer.

Vurdering og identifikasjon av virkningen av betydelig regulering av vannføring, herunder overføring og omledning av vann, på strømningsforhold og vannbalanse.

Identifikasjon av betydelige morfologiske endringer i vannforekomster.

Vurdering og identifikasjon av andre vesentlige menneskeskapt påvirkninger på tilstanden for overflatevann.

Vurdering av arealbruksmønstre, herunder identifikasjon av viktigste tettbebyggelse-, industri- og landbruksarealer samt eventuelt fiskeri- og skogsområder.

1.4 Vurdering av miljøvirkninger

Det skal vurderes hvor påvirkelig overflatevannforekomstenes tilstand er for belastningene nevnt ovenfor.

Opplysningene innsamlet i tråd med beskrivelsen ovenfor og eventuelle andre opplysninger skal brukes, herunder eksisterende miljøovervåkningsdata, til å vurdere risikoen for at forekomster av overflatevann innen vannregionen ikke vil oppfylle miljømålene. Det kan brukes modelleringsteknikker til hjelp ved vurderingen.

Vannforekomster som anses å være i risikozonen for ikke å kunne nå miljømålene, skal eventuelt karakteriseres ytterligere for å optimalisere utformingen av overvåkningsprogram og tiltaksprogram.

2. Grunnvann

2.1 Første karakterisering

Det skal foretas en første karakterisering av alle grunnvannsforekomster for å vurdere bruken og i hvilken grad de er i risikozonen for ikke å kunne nå miljømålene for hver grunnvannsforekomst. Grunnvannsforekomster kan grupperes sammen med henblikk på den første karakteriseringen. I denne analysen kan det benyttes eksisterende hydrologiske, geologiske og pedologiske data samt data om arealbruk, utslipp, uttak m.m., men følgende skal identifiseres:

- grunnvannsforekomsten(e)s beliggenhet og grenser,
- belastningen som grunnvannsforekomsten(e) kan bli utsatt for, herunder
 - diffuse forurensningskilder,
 - punktkilder for forurensning,
 - uttak,
 - kunstig infiltrasjon,
- karakteristikk av de overliggende lagene i nedbørfeltet som grunnvannet får vann fra,
- grunnvannsforekomster som økosystemer i overflatevann, eller terrestriske økosystemer, er direkte avhengig av.

2.2 Ytterligere karakterisering

Etter denne første karakteriseringen skal det foretas en ytterligere karakterisering av grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som anses å være utsatt, slik at det kan foretas en mer presis vurdering av risikoens betydning og bestemmes hvilke tiltak som må tas med i tiltaksprogrammet. Denne beskrivelsen skal dermed omfatte relevante opplysninger om virkningen av menneskelig virksomhet og eventuelt opplysninger om

- grunnvannsforekomstens geologiske egenskaper, herunder utbredelsen og typen av geologiske enheter,
- grunnvannsforekomstens hydrogeologiske egenskaper, herunder hydraulisk ledningsevne, porøsitet og type av grunnvannsforekomst,
- karakteristikk av overliggende avsetninger og jordsmonn i nedbørfeltet som grunnvannsforekomsten mates fra, herunder tykkelse, porøsitet, hydraulisk ledningsevne og absorberende egenskaper ved avsetninger og jordsmonn,
- stratigrafisk karakteristikk (lagdelingsegenskaper) av grunnvannet i grunnvannsforekomsten,

- en oversikt over tilknyttede overflatesystemer, herunder terrestriske økosystemer og forekomster av overflatevann som grunnvannsforekomsten er dynamisk forbundet med,
- overslag over retninger og mengden av vannutveksling mellom grunnvannsforekomsten og tilknyttede overflatesystemer,
- tilstrekkelige data til å beregne langsiktige gjennomsnittlig årlig nydannelse av grunnvann,
- beskrivelse av grunnvannets kjemiske sammensetning, herunder angivelse av bidrag fra menneskelig virksomhet. Det kan brukes typologi for grunnvannskarakterisering når naturlig bakgrunnsnivå for disse grunnvannsforekomstene bestemmes.

2.3 Vurdering av virkningene av menneskelig virksomhet på grunnvannet

For grunnvannsforekomster som krysser grensen mellom to eller flere land, eller som på grunnlag av den første karakteriseringen i henhold til nr. 2.1 anses for å stå i fare for ikke å kunne nå miljømålene fastsatt for hver vannforekomst skal følgende opplysninger, der det er relevant, innsamles og oppbevares for hver grunnvannsforekomst:

- a) beliggenheten til de steder i grunnvannsforekomsten som brukes til uttak av vann, unntatt
 - steder for uttak av vann som gir under 10 m³ i gjennomsnitt per dag,
 - steder for uttak av drikkevann som gir under 10 m³ i gjennomsnitt per dag eller forsyner færre enn 50 personer,
- b) gjennomsnittlig uttak per år fra slike steder,
- c) den kjemiske sammensetningen av vann som tas ut av grunnvannsforekomsten,
- d) lokalisering av steder i grunnvannsforekomsten hvor det slippes ut vann,
- e) utslippsmengden ved disse stedene,
- f) den kjemiske sammensetningen i utslipp til grunnvannsforekomsten, og
- g) arealbruk i nedbørfeltet eller -feltene som grunnvannsforekomsten mates fra, herunder forurensende stoffer og menneskeskapte endringer i selvmatingsegenskapene, slik som endring i tilførselene av regnvann og avrenning som følge av tette dekker, kunstig infiltrasjon, oppdemming eller drenering.

2.4 Vurdering av virkningene av endringer i grunnvannsstand

Det kan fastsettes lavere miljømål for enkelte grunnvannsforekomster ut fra en vurdering av vannforekomstens innvirkning på

- i) overflatevann og tilhørende terrestriske økosystemer,
- ii) vannregulering, flomvern og drenering,
- iii) menneskeskapt utvikling.

2.5 Vurdering av virkningene av forurensning på grunnvannskvaliteten

Det kan for grunnvannsforekomster fastsettes mindre strenge miljømål, jf. § 10, dersom karakteriseringen viser at grunnvannet som følge av menneskelig virksomhet er så forurenset at det ikke er gjennomførbart eller uforholdsmessig dyrt å oppnå god kjemisk tilstand i grunnvannet.

Vedlegg III. Økonomisk analyse

Den økonomiske analysen skal inneholde tilstrekkelig detaljerte opplysninger (idet det tas hensyn til kostnadene forbundet med innsamling av relevante data) til at det kan foretas:

- a) relevante beregninger som er nødvendige for å ta hensyn til prinsippet om kostnadsdekning for vanntjenester, idet det tas hensyn til langsiktige prognoser for tilbud og etterspørsel etter vann i vannregionen og, om nødvendig
 - overslag over mengde, pris og kostnader forbundet med vanntjenester, og
 - overslag over relevante investeringer, herunder prognoser over slike investeringer,
- b) vurdering av den mest kostnadseffektive kombinasjonen av tiltak med hensyn til vannbruk som skal inngå i tiltaksprogrammet på grunnlag av overslag over potensielle kostnader ved slike tiltak.

Vedlegg IV. Beskyttede områder

1. Registeret over beskyttede områder som kreves i henhold til § 16, skal omfatte følgende typer beskyttede områder:
 - i) områder utpekt eller tiltenkt for uttak av drikkevann i samsvar med § 17,
 - ii) områder utpekt for vern av økonomisk betydelige akvatiske arter,
 - iii) vannforekomster utpekt til rekreasjonsformål,
 - iv) områder følsomme for næringsstoffer, herunder områder utpekt som sårbare soner i henhold til forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 24 og områder utpekt som følsomme områder i henhold til forskrift om begrensning av forurensning kapittel 12 om rensing av avløpsvann, og
 - v) områder utpekt for beskyttelse av habitater eller arter der vedlikehold eller forbedring av vannets tilstand er en viktig grunn for vernet, herunder vernede vassdrag, nasjonale laksevassdrag og -fjorder, nasjonale marine verneområder, sjøfuglreservater, samt våtmarksområder og andre relevante terrestriske vernede

områder der vann er viktig for området funksjon (også eventuelle Emerald Network områder, som ikke er omfattet av formelt vern).

2. Sammenhengen av registeret, som kreves som en del av forvaltningsplanen for vannregionen, skal omfatte kart som viser beliggenheten til hvert beskyttet område og en beskrivelse av de bestemmelser eller vedtak som ligger til grunn for hvorfor området er beskyttet.

Vedlegg V. Klassifisering og overvåking

1. Overflatevann

1.1 Kvalitets-elementer for klassifisering av økologisk tilstand

Kvalitets-elementer	Elver	Innsjøer	Brakkvann	Kystvann
<i>Biologiske elementer</i>	Sammensetning og mengde av vannplanter	Sammensetning, mengde og biomasse av planteplankton	Sammensetning, mengde og biomasse av planteplankton	Sammensetning, mengde og biomasse av planteplankton
	Sammensetning og mengde av bunnlevende virvelløse dyr	Sammensetning og mengde av andre vannplanter	Sammensetning og mengde av andre vannplanter	Sammensetning og mengde av andre vannplanter
	Sammensetning, mengde og aldersstruktur for fiskefauna	Sammensetning og mengde av bunnlevende virvelløse dyr	Sammensetning og mengde av bunnlevende virvelløse dyr	Sammensetning og mengde av bunnlevende virvelløse dyr
<i>Hydro-morfologiske elementer som støtter de biologiske elementene</i>	<i>Hydrologisk system</i> – Vannføringens størrelse og variasjon – Forbindelse til grunnvannsforkomster	<i>Hydrologisk system</i> – Vannføringens størrelse og variasjon – Oppholdstid – Forbindelse til grunnvannsforkomster	<i>Tidevannssystem</i> – Tidevannsforskjell – Ferskvannsgjennomstrømming – Bølgeeksponering	<i>Tidevannssystem</i> – Tidevannsforskjell – Dominerende strømretning – Ferskvannsgjennomstrømming – Bølgeeksponering
	Elvas kontinuitet <i>Morfologiske forhold</i> – Variasjon i elvas dybde og bredde – Elvebunnens struktur og substrat – Elvebreddens struktur	<i>Morfologiske forhold</i> – Variasjon i innsjøens dybde – Mengde og struktur for innsjøbunnens substrat – Innsjøbreddens struktur	<i>Morfologiske forhold:</i> – Dybdevariasjon – Mengde og struktur for bunnens substrat – Tidevannssonens struktur	<i>Morfologiske forhold:</i> – Dybdevariasjon – Mengde og struktur for kystbunnens substrat – Tidevannssonens struktur
<i>Kjemiske og fysisk-kjemiske elementer som støtter de biologiske elementene</i>	<i>Generelt</i> – Temperaturforhold – Oksygenforhold – Ledningsevne – Forsuringstilstand – Næringsstoffforhold	<i>Generelt</i> – Siktedyp – Temperaturforhold – Oksygenforhold – Ledningsevne – Forsuringstilstand – Næringsstoffforhold	<i>Generelt</i> – Siktedyp – Temperaturforhold – Oksygenforhold – Saltholdighet – Næringsstoffforhold	<i>Generelt</i> – Siktedyp – Temperaturforhold – Oksygenforhold – Saltholdighet – Næringsstoffforhold
	<i>Spesifikke forurensende stoffer</i> – Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist i vannforekomsten – Forurensning fra andre stoffer som er påvist tilført vannforekomsten i betydelige mengder	<i>Spesifikke forurensende stoffer</i> – Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist tilført vannforekomsten – Forurensning fra andre stoffer som er påvist tilført vannforekomsten i betydelige mengder	<i>Spesifikke forurensende stoffer</i> – Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist tilført vannforekomsten – Forurensning fra andre stoffer som er påvist tilført vannforekomsten i betydelige mengder	<i>Spesifikke forurensende stoffer</i> – Forurensning fra alle prioriterte stoffer som er påvist tilført vannforekomsten – Forurensning fra andre stoffer som er påvist tilført vannforekomsten i betydelige mengder

Kunstige og sterkt modifiserte vannforekomster: For kunstige og sterkt modifiserte forekomster av overflatevann anvendes de samme kvalitetselementene som for den av de fire naturlige kategorier av overflatevann som ligner mest på den aktuelle sterkt modifiserte eller kunstige vannforekomsten.

1.2 Normative definisjoner for klassifisering av økologisk tilstand

Tabell 1.2 Generell definisjon for elver, innsjøer, brakkvann og kystvann

I det følgende gis det en generell definisjon av økologisk kvalitet. For klassifiseringsformål er verdiene for kvalitetselementene for økologisk tilstand for hver kategori overflatevann angitt i tabell 1.2.1 til 1.2.4 nedenfor.

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Generelt	Det er ingen, eller bare ubetydelige, menneskeskapte endringer i verdiene for fysisk-kjemiske og hydromorfologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst i forhold til dem som normalt forbindes med denne typen under uberørte forhold. Verdiene for biologiske kvalitetselementer i overflatevannforekomsten tilsvarer dem som normalt forbindes med denne typen under uberørte forhold, og viser ingen, eller ubetydelige, tegn på endring. Det dreier seg om typespesifikke forhold og samfunn.	Verdiene for biologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst viser nivåer som er svakt endret som følge av menneskelig virksomhet, men avviker bare litt fra dem som normalt forbindes med denne typen overflatevannforekomst under uberørte forhold.	Verdiene for biologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst avviker moderat fra dem som normalt forbindes med denne typen overflatevannforekomst under uberørte forhold. Verdiene viser moderate tegn på endring som følge av menneskelig virksomhet og er vesentlig mer endret enn under forholdene for god tilstand.

Vann som har dårligere tilstand enn moderat, klassifiseres som dårlig eller svært dårlig.

Vann som viser tegn på omfattende endringer av verdiene for biologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst, og der relevante biologiske samfunn avviker vesentlig fra det som normalt forbindes med typen overflatevannforekomst under uberørte forhold, klassifiseres som dårlig.

Vann som viser tegn på alvorlige endringer av verdiene for biologiske kvalitetselementer for den aktuelle typen overflatevannforekomst, og der store deler av relevante biologiske samfunn som normalt forbindes med typen overflatevannforekomst under uberørte forhold, er fraværende, klassifiseres som svært dårlig.

1.2.1 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i elver

Biologiske kvalitetselementer

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Makrofytter og bunnvegetasjon	Den taksonomiske sammensetningen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittsmengden av makrofytter og bunnvegetasjon.	Det er små endringer i sammensetningen og mengde av makrofytter og bunnvegetasjon sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. Bunnvegetasjonssamfunnet er ikke negativt påvirket av bakterieansamlinger og -	Sammensetningen av makrofytt- og bunnvegetasjonstaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand. Moderate endringer i gjennomsnittsmengder for makrofytter og bunnvegetasjon er tydelige. Bunnvegetasjonssamfunnet kan være forstyrret og i enkelte områder fortrent av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Bunnlevende virvelløse dyr	Den taksonomiske sammensetningen og utbredelsen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Forholdet mellom følsomme og tolerante taksa viser ingen tegn på endring sammenlignet med uberørte forhold. Mangfoldet av virvelløse taksa viser ingen tegn på endring i forhold til uberørte forhold.	belegg som følge av menneskelig virksomhet. Det er små endringer i sammensetningen og utbredelsen av virvelløse taksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Forholdet mellom følsomme og tolerante taksa viser små tegn på endring sammenlignet med uberørte forhold. Mangfoldet av virvelløse taksa viser små tegn på endring i forhold til typespesifikke nivåer.	Sammensetningen og utbredelsen av virvelløse taksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene. Viktige taksonomiske grupper i det typespesifikke samfunnet er fraværende. Forholdet mellom følsomme og tolerante taksa, samt mangfoldet av virvelløse taksa, er vesentlig lavere enn de typespesifikke nivåene og vesentlig lavere enn for god tilstand.
Fiskefauna	Artssammensetningen og -mengdene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Alle typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, er til stede. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser lite tegn til menneskeskapt forstyrrelse, og det er ingen tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos noen arter.	Det er små endringer i artssammensetningen og -mengdene sammenlignet med typespesifikke samfunn som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser tegn på forstyrrelser som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer, og som i noen få tilfeller er tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos enkelte arter, i den grad at enkelte aldersgrupper kan mangle.	Sammensetningen og mengdene av fiskearter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer. Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser vesentlige tegn på menneskeskapt forstyrrelse, i den grad at en moderat andel av typespesifikke arter mangler eller forekommer i svært liten mengde.

Hydromorfologiske kvalitetselementer

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Hydrologisk system	Vannføringens størrelse og variasjon og den resulterende forbindelsen til grunnvann tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Elvas kontinuitet	Elvas kontinuitet forstyrres ikke av menneskelig virksomhet og muliggjør uforstyrret vandring av akvatiske organismer og sedimenttransport.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Morfologiske forhold	Kanalmønstre, bredde- og dybdevariasjoner, strømningshastigheter, substratforhold og breddesonens struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.

Fysisk-kjemiske kvalitetselementer¹

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Verdiene for saltholdighet, pH, oksygenbalanse, syrenøytraliserende kapasitet og temperatur viser ikke tegn på menneskeskapt forstyrrelse, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenbalanse, pH, syrenøytraliserende kapasitet og ledningsevne (ioneinnhold) når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og for at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og for at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, ² med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.

1 Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

2 Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

*1.2.2 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i innsjøer**Biologiske kvalitetselementer*

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Planteplankton	Den taksonomiske sammensetningen av planteplankton tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Gjennomsnittlig planteplanktonbiomasse er fullstendig i samsvar med de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke siktedypsforhold. Planktonoppblomstring forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.	Det er små endringer i sammensetningen og mengde av planteplankton-taksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.	Sammensetningen og mengde av planktontaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene. Biomassen er moderat forstyrret og kan være slik at den framkaller vesentlige uønskede forstyrrelser i verdiene til andre biologiske kvalitetselementer og i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppblomstringene kan forekomme. Vedvarende

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Makrofytter og bunnvegetasjon	<p>Den taksonomiske sammensetningen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.</p> <p>Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittsmengder av makrofytter og bunnvegetasjon.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetning og mengder av makrofytt- og bunnvegetasjonstaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet.</p> <p>Bunnvegetasjonssamfunnet er ikke negativt påvirket av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.</p>	<p>oppblomstringer kan forekomme i sommermånedene. Sammensetningen av makrofytt- og bunnvegetasjonstaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand.</p> <p>Moderate endringer i gjennomsnittsmengden til makrofytter og bunnvegetasjon er tydelige.</p> <p>Bunnvegetasjonssamfunnet kan være forstyrret og i enkelte områder fortrent av bakterieansamlinger og -belegg som følge av menneskelig virksomhet.</p>
Bunnlevende virvelløse dyr	<p>Den taksonomiske sammensetning og mengder tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.</p> <p>Forholdet mellom følsomme og tolerante taksa viser ingen tegn på endring sammenlignet med uberørte forhold.</p> <p>Mangfoldet av virvelløse taksa viser ingen tegn på endring i forhold til uberørte nivåer.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetning og mengder av virvelløse taksa sammenlignet med typespesifikke samfunn.</p> <p>Forholdet mellom følsomme og tolerante taksa viser små tegn på endring sammenlignet med uberørte forhold.</p> <p>Mangfoldet av virvelløse taksa viser små tegn på endring i forhold til typespesifikke nivåer.</p>	<p>Sammensetning og mengder av virvelløse taksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene.</p> <p>Viktige taksonomiske grupper i det typespesifikke samfunnet er fraværende.</p> <p>Forholdet mellom taksa som er følsomme for forstyrrelser, og taksa som ikke er det, samt mangfoldet, er vesentlig lavere enn de typespesifikke nivåene og betydelig lavere enn for god tilstand.</p>
Fiskefauna	<p>Artssammensetning og -mengder tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.</p> <p>Alle typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, er til stede.</p> <p>Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser knapt tegn på menneskeskapt forstyrrelse, og det er ingen tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos noen arter.</p>	<p>Det er små endringer i artssammensetning og -mengder sammenlignet med typespesifikke samfunn som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer.</p> <p>Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser tegn på forstyrrelser som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer, og som i noen få tilfeller er tegn på svikt i forplantning eller utvikling hos enkelte arter, i den grad at enkelte aldersgrupper kan mangle.</p>	<p>Sammensetning og mengder av fiskearter avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer.</p> <p>Fiskesamfunnenes aldersstruktur viser vesentlige tegn på forstyrrelse som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer, i den grad at en moderat andel av typespesifikke arter mangler eller forekommer i svært liten mengde.</p>

Hydromorfologiske kvalitetselementer

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Hydrologisk system	Vannføringens størrelse og variasjon, vannstand, oppholdstid og den resulterende forbindelsen til grunnvann tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold	Forhold som sikrer at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor blir oppnådd	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Morfologiske forhold	Variasjon i innsjødyb, mengde og struktur av substrat, samt breddesonens struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.	Forhold som sikrer at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor blir oppnådd	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.

Fysisk-kjemiske kvalitetselementer¹

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Verdiene for saltholdighet, pH, oksygenforhold, syrenøytraliserende kapasitet og temperatur viser ikke tegn på menneskeskapt forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenforhold, pH, syrenøytraliserende kapasitet, siktedyp og ledningsevne (ioneinnhold) når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, ² med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocodprodukter. (EQS)	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.

1 Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

2 Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.3 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i brakkvann

Biologiske kvalitetselementer

Element	Svært god tilstand	God tilstand	Moderat tilstand
Plantep plankton	<p>Sammensetning og mengder av plantep plankton-taksa tilsvare r uberørte forhold.</p> <p>Gjennomsnittlig plantep planktonbiomasse tilsvare r de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold og er ikke slik at den i vesentlig omfang kan endre de typespesifikke siktedypsforhold.</p> <p>Planktonoppblomstring forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvare r de typespesifikke fysisk-kjemiske forhold.</p>	<p>Sammensetning og mengder av plantep plankton-taksa viser små tegn på forstyrrelse.</p> <p>Det er små endringer i biomasse sammenlignet med typespesifikke forhold. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i vannkvaliteten.</p> <p>En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.</p>	<p>Sammensetningen og mengder av plantep plankton-taksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene.</p> <p>Biomassen er moderat forstyrret og kan være slik at den framkaller vesentlige uønskede forstyrrelser i verdiene til andre biologiske kvalitetselementer og i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet.</p> <p>En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppblomstringene kan forekomme. Vedvarende oppblomstringer kan forekomme i sommermånedene.</p>
Makroalger	<p>Sammensetningen av makroalgetaksa tilsvare r uberørte forhold.</p> <p>Det er ingen påviselige endringer i makroalgemengdene som følge av menneskelig virksomhet.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetning og mengder av makroalgetaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt vekst av bunnvegetasjon eller høyere former for planteliv som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysisk-kjemiske kvaliteten til vannet.</p>	<p>Sammensetningen av makroalgetaksa avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand.</p> <p>Moderate endringer i gjennomsnittsmengdene av makroalger er tydelige og kan føre til uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannet.</p>
Angiospermer	<p>Den taksonomiske sammensetningen tilsvare r fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.</p> <p>Det er ingen påviselige endringer i gjennomsnittsmengdene av angiospermer som følge av menneskelig virksomhet.</p>	<p>Det er små endringer i sammensetningen av angiospermtaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn.</p> <p>Mengdene av angiospermer viser små tegn på forstyrrelse.</p>	<p>Sammensetningen av angiospermer avviker moderat fra de typespesifikke samfunnene, og er vesentlig mer forstyrret enn for god tilstand.</p> <p>Det er moderate endringer i mengdene av angiospermtaksa.</p>
Bunnlevende virvelløse dyr	<p>Mangfold og mengder for virvelløse taksa er innenfor det området som normalt forbindes med uberørte forhold.</p> <p>Alle taksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med uberørte forhold, er til stede.</p>	<p>Mangfold og mengder for virvelløse taksa er like utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold.</p> <p>De fleste følsomme taksa fra typespesifikke samfunn er til stede.</p>	<p>Mangfold og mengder for virvelløse taksa er moderat utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold.</p> <p>Taksa som indikerer forurensning, er til stede.</p> <p>Mange av de følsomme artene fra typespesifikke samfunn er fraværende.</p>

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Fiskefauna	Artssammensetningen og -mengdene tilsvarer uberørte forhold.	Det er små endringer i sammensetningen og mengdene av arter som er følsomme for forstyrrelser, sammenlignet med typespesifikke forhold som kan tilskrives menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer.	En moderat andel av typespesifikke arter som er følsomme for forstyrrelser, er fraværende som følge av menneskelig påvirkning på fysisk-kjemiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer.

Hydromorfologiske kvalitetselementer

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Tidevannssystem	Ferskvannsgjennomstrømningen tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Morfologiske forhold	Dybdevariasjoner, substratforhold og tidevannssonenes struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.

Fysisk-kjemiske kvalitetselementer¹

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Temperatur, oksygenforhold og siktedyp viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenforhold og siktedyp når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og sikrer at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og sikrer at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6 ² med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter (EQS)	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.

1 Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

2 Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.4 Definisjoner for svært god, god og moderat økologisk tilstand i kystvann

Biologiske kvalitetselementer

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Planteplankton	Den taksonomiske sammensetningen av planteplankton tilsvarer uberørte forhold. Gjennomsnittlig planteplanktonbiomasse er fullstendig i samsvar med de typespesifikke fysiske-kjemiske forhold og er ikke slik at den i betydelig omfang kan endre de typespesifikke siktedypsforhold. Planktonoppblomstring forekommer med en frekvens og intensitet som tilsvarer de typespesifikke fysiske-kjemiske forhold.	Det er små endringer i sammensetningen og mengdene av planteplanktontaksa sammenlignet med typespesifikke samfunn. Disse endringene innebærer ikke økt algevekst som medfører uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten eller i den fysiske-kjemiske kvaliteten til vannet eller sedimentet. En liten økning i frekvensen eller intensiteten til typespesifikke planktonoppblomstringer kan forekomme.	Sammensetningen og mengdene av planktontaksa viser tegn på moderat forstyrrelse. Algebiomassen er betydelig utenfor det området som forbindes med typespesifikke forhold og kan være slik at den påvirker andre biologiske kvalitetselementer. En moderat økning i frekvensen og intensiteten til planktonoppblomstringene kan forekomme i sommermånedene.
Makroalger og angiospermer	Alle makroalge- og angiospermtaksa som forbindes med uberørte forhold, er til stede. Makroalgenes dekningsgrad og angiospermenes mengder tilsvarer uberørte forhold.	De fleste makroalge- og angiospermtaksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med uberørte forhold, er til stede.	Et moderat antall makroalge- og angiospermtaksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med uberørte forhold, er fraværende. Makroalgenes dekningsgrad og angiospermenes mengder er moderat forstyrret og kan føre til uønskede forstyrrelser i balansen mellom organismene i vannforekomsten.
Bunnlevende virvelløse dyr	Mangfold og mengder for virvelløse taksa er innenfor det området som normalt forbindes med uberørte forhold. Alle taksa som er følsomme for forstyrrelser og forbindes med uberørte forhold, er til stede.	Mangfold og mengder for virvelløse taksa er like utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold. De fleste følsomme taksa fra typespesifikke samfunn er til stede.	Mangfold og mengder for virvelløse taksa er moderat utenfor det området som normalt forbindes med typespesifikke forhold. Taksa som indikerer forurensning, er til stede. Mange av de følsomme artene fra typespesifikke samfunn er fraværende.

Hydromorfologiske kvalitetselementer

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Tidevannssystem	Ferskvannsgjennomstrømningen og de dominerende strømmenes retning og hastighet tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås
Morfologiske forhold	Dybdevariasjoner, substratforhold og tidevannssonenes struktur og tilstand tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås

Fysisk-kjemiske kvalitetselementer¹

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Generelle forhold	Verdiene for de fysisk-kjemiske elementene tilsvarer fullstendig eller nesten fullstendig uberørte forhold. Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold. Temperatur, oksygenbalanse og siktedyp viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Verdiene for temperatur, oksygenbalanse og siktedyp når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at det typespesifikke økosystemet fungerer, og betyr at verdiene ovenfor for biologiske kvalitetselementer kan oppnås. Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og betyr at verdiene angitt ovenfor for biologiske kvalitetselementer kan oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene fastsatt etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, ² med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås

1 Følgende forkortelser benyttes: bgl = bakgrunnsnivå, EQS = miljøkvalitetsstandard.

2 Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.5 Definisjoner for maksimalt, godt og moderat økologisk potensial for sterkt modifiserte eller kunstige vannforekomster

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
Biologiske kvalitets-elementer	Verdiene for de relevante biologiske kvalitetselementene gjenspeiler i størst mulig grad dem som forbindes med den nærmest sammenlignbare typen overflatevannforekomst, gitt de fysiske forholdene som følger av egenskapene til den aktuelle kunstige eller sterkt modifiserte vannforekomsten.	Det er små endringer i verdiene for relevante biologiske kvalitetselementer sammenlignet med verdiene funnet ved maksimalt økologisk potensial.	Det er moderate endringer i verdiene for relevante biologiske kvalitetselementer sammenlignet med verdiene funnet ved maksimalt økologisk potensial. Disse verdiene er vesentlig mer endret enn for god kvalitet.
Hydromorfologiske elementer	De hydromorfologiske forholdene er slik at de eneste virkningene på overflatevannforekomsten er de som følger av egenskapene til den kunstige eller sterkt modifiserte vannforekomsten etter at alle mottiltak er truffet for å sikre best mulig tilnærming til naturlige vandrings- og spredningsforhold	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås

<i>Element</i>	<i>Svært god tilstand</i>	<i>God tilstand</i>	<i>Moderat tilstand</i>
	(økologisk kontinuum), særlig med hensyn til vandring hos dyr og egnede gyte- og oppvekstområder.		
Fysisk-kjemiske elementer			
Generelle forhold	De fysisk-kjemiske elementene tilsvarende fullstendig eller nesten fullstendig de uberørte forhold som forbindes med den typen overflatevannforekomst som er mest sammenlignbar med den aktuelle kunstige eller sterkt modifiserte vannforekomsten.	Verdiene for fysisk-kjemiske elementer er innenfor området fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
	Næringsstoffkonsentrasjonene er innenfor et område som normalt forbindes med uberørte forhold.	Temperatur og pH når ikke nivåer som er utenfor intervallet som er fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.	
	Temperatur, oksygenforhold og siktedyp viser ikke tegn på menneskeskapte forstyrrelser, og er innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold.	Næringsstoffkonsentrasjonene overstiger ikke nivåene fastsatt for å sikre at økosystemet fungerer, og betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.	
Spesifikke syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner nær null og i det minste under påvisningsgrensene for de mest avanserte analyseteknikkene som er i alminnelig bruk.	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter. (EQS)	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.
Spesifikke ikke-syntetiske forurensende stoffer	Konsentrasjoner innenfor området som normalt forbindes med uberørte forhold i den nærmeste sammenlignbare overflatevannforekomsten til den kunstige eller stekt modifiserte vannforekomsten (bakgrunnsnivå = bgl).	Konsentrasjoner som ikke overstiger standardene etter framgangsmåten i nr. 1.2.6, ¹ med forbehold for forskrift om plantevernmidler og forskrift om godkjenning av biocider og biocidforskrifter. (EQS)	Forhold som betyr at verdiene for de biologiske kvalitetselementene angitt ovenfor kan oppnås.

¹ Anvendelse av standarder utledet av denne protokollen skal ikke kreve reduksjon av konsentrasjonen av forurensende stoffer under bakgrunnsnivåene (EQS > bgl).

1.2.6 Framgangsmåte for fastsettelse av kjemiske kvalitetsstandarder

Det vil bli fastsatt kvalitetsstandarder for forurensende stoffer for beskyttelse av akvatisk biologisk materiale. Det kan fastsettes standarder for vann, sedimenter eller biologisk materiale.

Om mulig skal både akutte og kroniske data innhentes for de taksa nevnt nedenfor som er relevante for den aktuelle typen vannforekomst, og for eventuelle andre akvatiske taksa som det finnes data for. «Grunnsettet» av taksa omfatter

- alger og/eller makrofyter,
- dafnier eller representative organismer for saltvann,
- fisk.

1.3 Overvåkning av økologisk og kjemisk tilstand i overflatevann

Overvåkningsnett for overflatevann skal opprettes i samsvar med kravene i § 18. Overvåkningsnett skal utformes slik at det gir en sammenhengende og omfattende oversikt over den økologiske og kjemiske tilstanden i hver vannregion, og skal gjøre det mulig å klassifisere vannforekomster i fem klasser etter de normative definisjonene i nr. 1.2. Det skal utarbeides ett eller flere kart som viser overvåkningsnett for overflatevann i forvaltningsplanen for vannregionen.

På grunnlag av karakteriseringen og vurderinger av miljøvirkninger utført i samsvar med § 15 og vedlegg II skal det for hvert tidsrom som forvaltningsplanen for vannregionen gjelder for, utarbeides et basisovervåkingsprogram og et tiltaksorientert overvåkingsprogram. Det kan i enkelte tilfeller også være behov for å utarbeide problemkartleggingsprogrammer.

Parametere som er betegnende for tilstanden for hvert relevant kvalitetselement skal overvåkes. Ved valg av parametere for biologiske kvalitetselementer skal man identifisere det hensiktsmessige taksonomiske nivå som er nødvendig for å oppnå tilstrekkelig pålitelighet og presisjon i klassifiseringen av kvalitetselementene. Planen skal inneholde beregninger over pålitelighetsnivået og presisjonen til resultatene i overvåkningsprogrammet.

1.3.1 Utforming av basisovervåking

Mål

Det skal utarbeides basisovervåkingsprogrammer som skal gi opplysninger for å

- supplere og validere framgangsmåten for vurderinger av miljøvirkninger beskrevet i vedlegg II,
- effektivt og virkningsfullt utforme framtidige overvåkingsprogrammer,
- vurdere langsiktige endringer i de naturlige forholdene,
- vurdere langsiktige endringer som følge av omfattende menneskelig virksomhet

Resultatene av denne overvåkingen skal vurderes på nytt og brukes, sammen med framgangsmåten for virkningsvurdering beskrevet i vedlegg II, til å fastsette krav til overvåkningsprogrammene i eksisterende og framtidige forvaltningsplaner for vannregionen.

Valg av overvåkningssteder

Basisovervåkingen skal utføres på et tilstrekkelig antall forekomster av overflatevann til at det kan foretas en vurdering av overflatevannets samlede tilstand i hver vannregion. Ved valg av disse vannforekomstene skal det, om hensiktsmessig, sørges for at overvåkingen utføres på steder

- der vannføringen er betydelig innen vannregionen som helhet, herunder punkter på store elver der vannregionen er over 2.500 km²,
- der vannvolumet er betydelig innen vannregionen, herunder store innsjøer og magasiner,
- der betydelige vannforekomster krysser et lands grense, og

på andre steder der det er nødvendig for å vurdere belastningen fra forurensende stoffer som overføres over landenes grenser, og som overføres til det marine miljø.

Valg av kvalitetselementer

Basisovervåkingen skal utføres for hvert overvåkningssted i et tidsrom på ett år i løpet av forvaltningsplanens gyldighetsperiode for vannregionen for

- parametere som er indikatorer for alle biologiske kvalitetselementer,
- parametere som er indikatorer for alle hydromorfologiske kvalitetselementer,
- parametere som er indikatorer for alle fysisk-kjemiske kvalitetselementer,
- forurensende stoffer på listen over prioriterte stoffer som slippes ut i vannregionen eller vannområdet, og
- andre forurensende stoffer som slippes ut i betydelige mengder i vannregionen eller vannområdet,

med mindre den tidligere basisovervåkingen har vist at den berørte vannforekomsten har nådd god tilstand, og undersøkelsen av virkninger av menneskelig virksomhet i henhold til vedlegg II ikke viser tegn på at vannforekomsten er endret. I slike tilfeller skal basisovervåkingen utføres én gang for hver tredje forvaltningsplan for vannregionen.

1.3.2 Utforming av tiltaksorientert overvåking

Tiltaksorientert overvåking skal utføres med sikte på å

- fastslå tilstanden til vannforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, og
- vurdere eventuelle endringer i tilstanden til slike vannforekomster som følge av tiltaksprogrammer.

Programmet kan endres i løpet av gyldighetstiden for en forvaltningsplan for vannregionen på grunnlag av opplysninger innsamlet i forbindelse med kravene i vedlegg II eller som en del av dette vedlegg, særlig for å muliggjøre en reduksjon i frekvensen dersom virkningen ikke er vesentlig eller den relevante belastningen er fjernet.

Valg av overvåkningslokaliteter

Tiltaksorientert overvåking skal utføres på alle vannforekomster som på grunnlag av virkningsvurderingen i henhold til vedlegg II eller basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, og for vannforekomster som det slippes ut prioriterte stoffer i. Det skal velges overvåkningslokaliteter som angitt i regelverket som fastsetter

den relevante miljøkvalitetsnorm. I alle andre tilfeller, herunder i forbindelse med prioriterte stoffer når det ikke er gitt spesifikk veiledning i regelverket, skal overvåkningsstedene velges som følger:

- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige punktkildebelastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkningspunkter innen hver vannforekomst til at omfang og konsekvenser av punktkildebelastningene kan vurderes. Dersom en vannforekomst er gjenstand for en rekke punktkildebelastninger, kan overvåkningspunktene velges slik at omfang og konsekvenser av belastningene kan vurderes i sin helhet,
- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige diffuse kildebelastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkningspunkter innen et utvalg av vannforekomstene til at omfang og konsekvenser av de diffuse kildebelastningene kan vurderes. Valget av vannforekomster skal være slik at de er representative for de relative risikoene for forekomster av diffuse kildebelastninger, og for de relative risikoene for at god tilstand ikke oppnås for overflatevann,
- for vannforekomster som er i fare som følge av betydelige hydromorfologiske belastninger, skal det være tilstrekkelig mange overvåkningspunkter innen et utvalg av vannforekomstene til at omfang og konsekvenser av de hydromorfologiske kildebelastningene kan vurderes. Valget av vannforekomster skal være slik at de er karakteristiske for den samlede virkningen av hydromorfologiske belastninger som alle vannforekomstene er utsatt for.

Valg av kvalitetselementer

For å vurdere omfanget av belastningen som vannforekomstene er utsatt for, skal man overvåke kvalitetselementer som er karakteristiske for belastningene som vannforekomsten(e) er utsatt for. For å vurdere virkningene skal man etter relevans overvåke

- parametere som er karakteristiske for det eller de biologiske kvalitetselementene som er mest følsomme for de belastningene vannforekomstene er utsatt for,
- alle prioriterte stoffer som slippes ut, og alle andre forurensende stoffer som slippes ut i betydelige mengder,
- parametere som er karakteristiske for det hydromorfologiske kvalitetselementet som er mest følsomt for den identifiserte belastningen.

1.3.3 Utforming av problemkartlegging

Mål

Problemkartleggingen skal utføres

- dersom årsaken til eventuelle overskridelser er ukjent,
- dersom basisovervåkingen tyder på at miljømålene som er fastsatt for en vannforekomst ikke vil bli oppfylt, og tiltaksorientert overvåking ikke allerede er etablert med sikte på å finne årsakene til at vannforekomsten(e) ikke oppfyller miljømålene, eller
- for å fastslå omfanget og konsekvensene av forurensningsuhell,

og skal danne grunnlag for å utarbeide et tiltaksprogram med sikte på å nå miljømålene og for de spesifikke tiltak som er nødvendige for å avhjelpe virkningene av et forurensningsuhell.

1.3.4 Overvåkningsfrekvens

For tidsrommet for basisovervåking gjelder frekvensene for overvåkningsparametere som indikerer de fysiske-kjemiske kvalitetselementene angitt nedenfor, med mindre større intervaller er berettiget ut fra tekniske kunnskaper og ekspertvurderinger. For biologiske eller hydromorfologiske kvalitetselementer skal overvåkingen utføres minst én gang i løpet av basisovervåkingsperioden.

For tiltaksorientert overvåking skal overvåkningsfrekvensen som er nødvendig for hver parameter, fastsettes av landene på en slik måte at det framkommer tilstrekkelige data til en pålitelig vurdering av tilstanden til det relevante kvalitetselement. Som retningslinje bør overvåkingen finne sted med intervaller som ikke overstiger dem som er angitt i tabellen nedenfor, med mindre større intervaller er berettiget ut fra tekniske kunnskaper og ekspertvurderinger.

Frekvensene skal velges slik at det oppnås et akseptabelt pålitelighets- og presisjonsnivå. Forvaltningsplanen for vannregionen skal inneholde prognoser over pålitelighets- og presisjonsnivået som er oppnådd med overvåkningssystemet.

Ved valg av overvåkningsfrekvenser skal det tas hensyn til variasjonen i parametere som følger av både naturlige og menneskeskapte forhold. Tidspunktene for overvåkingen skal velges slik at årstidsvariasjonens virkninger på resultatene minimeres og det sikres at resultatene gjenspeiler endringer i vannforekomstene som følge av menneskeskapte belastninger. Ytterligere overvåking til forskjellige årstider skal utføres ved behov for å nå dette målet.

<i>Kvalitetselement</i>	<i>Elver</i>	<i>Innsjøer</i>	<i>Brakkvann</i>	<i>Kystvann</i>
<i>Biologisk</i>				
Planteplankton	6 måneder	6 måneder	6 måneder	6 måneder
Annen akvatisk flora	3 år	3 år	3 år	3 år
Makroinvertebrater	3 år	3 år	3 år	3 år

<i>Kvalitetselement</i>	<i>Elver</i>	<i>Innsjøer</i>	<i>Brakkvann</i>	<i>Kystvann</i>
Fisk	3 år	3 år	3 år	
<i>Hydromorfologisk</i>				
Kontinuitet	6 år			
Hydrologi	kontinuerlig	1 måned		
Morfologi	6 år	6 år	6 år	6 år
<i>Fysisk-kjemisk</i>				
Temperaturforhold	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Oksygenforhold	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Saltholdighet/ledningsevne	3 måneder	3 måneder	3 måneder	
Næringsstofftilstand	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Forsuringstilstand	3 måneder	3 måneder		
Andre forurensende stoffer	3 måneder	3 måneder	3 måneder	3 måneder
Prioriterte stoffer	1 måned	1 måned	1 måned	1 måned

1.3.5 Ytterligere overvåkningskrav for beskyttede områder

Overvåkningsprogrammene som kreves ovenfor, suppleres for å oppfylle følgende krav:

Uttakssteder for drikkevann

Forekomster av overflatevann utpekt som drikkevannskilder jf. § 17, som gir mer enn 100 m³ per dag i gjennomsnitt, utpekes som overvåkningslokaliteter og underkastes den ytterligere overvåkning som er nødvendig for å oppfylle kravene i nevnte artikkel. Slike vannforekomster skal overvåkes for alle prioriterte stoffer som slippes ut, og alle andre stoffer som slippes ut i betydelige mengder, som kan påvirke vannforekomstens tilstand og kontrolleres i henhold til drikkevanndirektivet. Overvåkningen skal utføres etter følgende frekvenser:

<i>Befolkning forsynt</i>	<i>Frekvens</i>
< 10.000	4 per år
10.000 til 30.000	8 per år
> 30.000	12 per år

Habitat- og artsvernområder

Vannforekomster som utgjør slike områder, skal tas med i det tiltaksorienterte overvåkningsprogrammet nevnt ovenfor dersom de på grunnlag av virkningsvurderingen og basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene. Overvåkningen skal utføres for å vurdere omfang og virkninger av alle relevante belastninger på disse vannforekomstene og, om nødvendig, vurdere endringer i tilstanden til slike vannforekomster som følge av tiltaksprogrammene. Overvåkningen skal fortsette til områdene oppfyller vannrelaterte krav i regelverket som de er utpekt i henhold til, samt miljømålene for vannforekomsten.

1.3.6 Standarder for overvåkning av kvalitetselementer

Metodene som benyttes til overvåkning av typeparametere, skal være i samsvar med de til enhver tid gjeldene internasjonale standardene eller andre nasjonale standarder som vil sikre framskaffelse av data av tilsvarende vitenskapelig kvalitet og sammenlignbarhet.

Ved prøvetaking av fysisk-kjemisk, hydromorfologiske biologiske kvalitetselementer skal det brukes relevante CEN/ISO-standarder og NS-standarder.

1.4 Klassifisering og presentasjon av økologisk tilstand

1.4.1 Biologiske overvåkningsresultaters sammenlignbarhet

- Det skal opprettes overvåkningssystemer med sikte på å vurdere verdiene for biologiske kvalitetselementer angitt for hver kategori av overflatevann eller for sterkt modifiserte og kunstige vannforekomster. Ved anvendelse av framgangsmåten beskrevet nedenfor for sterkt modifiserte eller kunstige vannforekomster skal henvisninger til økologisk tilstand leses som henvisninger til økologisk potensial. Disse systemene kan benytte særlige arter eller grupper av arter som er representative for kvalitetselementet som helhet.
- For at overvåkningssystemene skal være sammenlignbare, skal resultatene av systemene som anvendes, uttrykkes som økologiske kvalitetskvotienter med henblikk på klassifisering av økologisk tilstand. Disse kvotientene representerer forholdet mellom verdiene for de biologiske parametrene observert for en gitt overflatevannforekomst og verdiene for disse parametrene under referanseforholdene som gjelder for vannforekomsten. Kvotienten uttrykkes som en tallverdi mellom null og én, idet svært god økologisk tilstand har verdier nær én og dårlig økologisk tilstand har verdier nær null.
- For overvåkningssystemer for hver kategori av vannforekomster skal skalaen for økologisk kvalitetskvotient deles inn i fem klasser fra svært god til dårlig økologisk tilstand, som definert i nr. 1.2, idet det defineres

tallverdier for hver grense mellom klassene. Verdien for grensen mellom svært god og god tilstand og verdien for grensen mellom god og moderat tilstand fastsettes etter en felles interkalibreringsmetode. Interkalibreringen skal sikre at disse klassegrensene fastsettes i samsvar med de normative definisjonene i nr 1.2 og er sammenlignbare mellom landene.

2. Grunnvann

2.1 Grunnvannets kvantitative tilstand

2.1.1 Parameter for klassifisering av kvantitativ tilstand

Grunnvannsstand

2.1.2 Definisjon av kvantitativ tilstand

<i>Elementer</i>	<i>God tilstand</i>
Grunnvannsstand	<p>Grunnvannsstanden i grunnvannsforekomsten er slik at det langsiktig gjennomsnittlige uttaket ikke overstiger den tilgjengelige grunnvannsressursen</p> <p>Grunnvannsstanden er dermed ikke utsatt for menneskeskapte endringer som ville medføre</p> <ul style="list-style-type: none"> – at miljømålene ikke nås for tilknyttede overflatevann, – vesentlig forringelse av vannets tilstand, – vesentlig skade på terrestriske systemer som er direkte avhengige av grunnvannsforekomsten, <p>og endringer i strømningsretningen som følge av nivåendringer kan forekomme midlertidig, eller kontinuerlig i et romlig avgrenset område, men slike endringer medfører ikke at saltvann eller annet trenger inn, og er ikke tegn på vedvarende og klart identifisert menneskeskapt påvirkning som kan medføre slike inntrengninger.</p>

2.2 Overvåkning av grunnvannets kvantitative tilstand

2.2.1 Overvåkningsnett for grunnvannsstand

Grunnvannsovervåkningsnettet skal opprettes i samsvar med kravene i § 18. Overvåkningsnettet skal utformes slik at det gir pålitelig vurdering av alle grunnvannsforekomsters eller grupper av grunnvannsforekomsters kvantitative tilstand, herunder vurdering av tilgjengelige grunnvannsressurser. Det skal utarbeides et kart som viser grunnvannsovervåkningsnettet i forvaltningsplanen for vannregionen.

2.2.2. Overvåkningsstedenes tetthet

Nettet skal omfatte tilstrekkelig representative overvåkningslokaliteter til at grunnvannsstanden kan vurderes i hver grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster, idet det tas hensyn til kortsiktige og langsiktige variasjoner i nydannelse av grunnvann; det skal særlig sikres

- for grunnvannsforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, at overvåkningsstedene ligger tilstrekkelig tett til at virkningene av uttak og utslipp på grunnvannsstanden kan vurderes,
- for grunnvannsforekomster der grunnvann strømmer over en lands grenser, at det er tilstrekkelig mange overvåkningslokaliteter til at grunnvannets strømningsretning og vannføring over landets grense kan vurderes.

2.2.3 Overvåkningsfrekvens

Observasjonsfrekvensen skal være tilstrekkelig høy til å muliggjøre vurdering av hver grunnvannsforekomsts eller gruppe av grunnvannsforekomsters kvantitative tilstand, idet det tas hensyn til kortsiktige og langsiktige variasjoner i gjenoppbygging. Det skal særlig sikres

- for grunnvannsforekomster som anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene, at det måles tilstrekkelig ofte til at virkningene av uttak og utslipp på grunnvannsstanden kan vurderes,
- for grunnvannsforekomster der grunnvann strømmer over et lands grenser, at det måles tilstrekkelig ofte til at grunnvannets strømningsretning og vannføring over landets grense kan vurderes.

2.2.4 Tolkning og presentasjon av grunnvannets kvantitative tilstand

Resultatene fra overvåkningsnett for en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster skal brukes til å vurdere vannforekomsten(e)s kvantitative tilstand. Det skal utarbeides et kart over vurderingen av grunnvannets kvantitative tilstand etter følgende fargekoding:

God: grønn
Dårlig: rød

2.3 Grunnvannets kjemiske tilstand

2.3.1 Parametere for bestemmelse av grunnvannets kjemiske tilstand

Ledningsevne
Konsentrasjon av forurensende stoffer

2.3.2 Definisjon av god kjemisk tilstand for grunnvann

Elementer	God tilstand
Generelt	Den kjemiske sammensetningen til grunnvannsforekomsten er slik at konsentrasjonene av forurensende stoffer <ul style="list-style-type: none"> – som angitt nedenfor ikke viser påvirkninger av inntrengning av saltvann eller annet, – ikke overstiger kvalitetsstandarder som gjelder i henhold til annet relevant regelverk, – ikke vil medføre at miljømålene ikke nås for tilknyttede overflatevann, eller innebærer annen vesentlig forringelse av slike vannforekomsters økologiske eller kjemiske kvalitet eller vesentlig skade på terrestriske systemer som er direkte avhengige av grunnvannsforekomsten.
Ledningsevne	Endringer i ledningsevne er ikke tegn på at saltvann eller annet trenger inn i grunnvannsforekomsten

2.4 Overvåkning av grunnvannets kjemiske tilstand

2.4.1 Grunnvannsovervåkningsnett

Grunnvannsovervåkningsnett skal opprettes i samsvar med kravene i § 18. Overvåkningsnett skal utformes slik at det gir en sammenhengende og omfattende oversikt over grunnvannets kjemiske tilstand innen hver vannregion, og slik at langsiktige og stigende trender når det gjelder forurensninger blir oppdaget.

På grunnlag av karakteriseringen og vurderinger av miljøvirkninger utført i samsvar med § 15 og vedlegg II skal det for hvert tidsrom som en forvaltningsplan for vannregionen gjelder for, utarbeides et basisovervåkingsprogram. Resultatene av dette programmet skal brukes til å utarbeide et tiltaksorientert overvåkingsprogram som anvendes for resten av planens periode.

Det skal angis prognoser over påliteligheten og presisjonen til resultatene av overvåkningsprogrammene i planen.

2.4.2 Basisovervåking

Mål

Basisovervåkingen skal utføres for å

- supplere og validere fremgangsmåten for vurderinger av miljøvirkninger
- gi informasjon til bruk i vurderingen av langsiktige trender som følge av endringer i naturlige forhold eller menneskelig virksomhet.

Valg av overvåkningslokaliteter

Det skal velges tilstrekkelig mange overvåkningslokaliteter for hver av følgende:

- grunnvannsforekomster som på grunnlag av karakteriseringen foretatt i henhold til vedlegg II anses å være truet,
- grunnvannsforekomster som krysser en EØS-stats grenser.

Valg av parametere

Følgende grunnleggende parametere skal overvåkes i alle valgte grunnvannsforekomster:

- oksygeninnhold,
- pH-verdi,

- ledningsevne,
- nitrat,
- ammonium.

Grunnvannsføremster som i henhold til vedlegg II anses å stå i fare for ikke å oppnå god tilstand, skal også overvåkes for de parametrene som viser tegn på de aktuelle belastningene.

Grunnvannsføremster som krysser grenser, skal også overvåkes for parametere som er relevante for beskyttelse av alle bruksformål forbundet med grunnvannsstrømmen.

2.4.3 Tiltaksorientert overvåking

Mål

Tiltaksorientert overvåking skal utføres i periodene mellom basisovervåkingsprogrammene for å fastslå

- den kjemiske tilstanden til alle grunnvannsføremster eller grupper av grunnvannsføremster som anses for å være truet,
- tilstedeværelsen av en eventuell langsiktig menneskeskapt stigende trend i konsentrasjonen av et forurensende stoff.

Valg av overvåkningslokaliteter

Tiltaksorientert overvåking skal utføres for alle grunnvannsføremster eller grupper av grunnvannsføremster som på grunnlag av virkningsvurderingen utført i henhold til vedlegg II, og som ved basisovervåkingen anses å stå i fare for ikke å nå miljømålene. Valget av overvåkningslokaliteter skal også gjenspeile en vurdering av hvor representative overvåkningsdataene fra stedet er for kvaliteten til den aktuelle grunnvannsføremsten eller gruppen av grunnvannsføremster.

Overvåkningsfrekvens

Tiltaksorientert overvåking skal utføres for tidsrommene mellom basisovervåkingsprogrammene med en frekvens som er tilstrekkelig til å oppdage virkningene av relevante belastninger, men minst én gang i året.

2.4.4 Identifikasjon av trender for forurensende stoffer

Det skal brukes data fra basis- og tiltaksorientert overvåking til å identifisere langsiktige menneskeskapt stigende trender i konsentrasjonen av forurensende stoffer, og til å snu slike trender. Det skal framgå hvilket utgangstår eller hvilken utgangsperiode trenden beregnes ut fra. Beregningen av trend skal utføres for en grunnvannsføremst eller, ved relevans, grupper av grunnvannsføremster. Det at trenden snus skal påvises statistisk og identifikasjonens pålitelighetsnivå angis.

2.4.5 Tolkning og presentasjon av grunnvannets kjemiske tilstand

Ved vurderingen av tilstand samles resultater fra individuelle overvåkningssteder innen en grunnvannsføremst for grunnvannsføremsten som helhet. God tilstand for en grunnvannsføremst forutsetter følgende for kjemiske parametere som det er fastsatt miljøkvalitetsnormer for:

- gjennomsnittsverdien av overvåkningsresultatene ved hvert punkt i grunnvannsføremsten eller gruppen av grunnvannsføremster skal beregnes, og
- disse gjennomsnittsverdiene skal brukes til å påvise samsvar med god kjemisk tilstand for grunnvann.

Det skal utarbeides et kart som viser grunnvannets kjemiske tilstand med følgende fargekoder:

God: grønn
Dårlig: rød

Det skal dessuten angis med en svart prikk på kartet hvilke grunnvannsføremster som har en vesentlig og vedvarende økende trend i konsentrasjonen av forurensende stoffer som følge av menneskelig virksomhet. Dersom trenden snus, markeres det med en blå prikk på kartet.

Kartene skal inngå i forvaltningsplanen for vannregionen.

Vedlegg VI. Liste over tiltak som skal tas med i tiltaksprogrammene

Følgende er en liste over regelverk som beskriver tiltak som skal tas med i tiltaksprogrammene i henhold til § 25:

- i) forskrift om vannforsyning og drikkevann,
- ii) forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer,
- iii) forskrift om konsekvensutredninger,
- iv) forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav, herunder del III,
- v) forskrift om begrensning av forurensning kapittel 12,
- vi) forskrift om plantevernmidler,
- vii) forskrift om begrensning av forurensning kapittel 36.

Vedlegg VII. Krav til forvaltningsplaner i vannregionene

A. Forvaltningsplanene for vannregionene skal omfatte følgende elementer:

1. En generell karakterisering av egenskapene til vannregionen som påkrevd i henhold til § 15 og vedlegg II. Denne skal omfatte
 - 1.1 for overflatevann:
 - kartlegging av vannforekomstenes beliggenhet og grenser,
 - kartlegging av økoregioner og typer forekomster av overflatevann innen vannregionen,
 - identifikasjon av referanseforhold for de ulike vanntypene for overflatevann
 - 1.2 for grunnvann:
 - kartlegging av grunnvannsforekomstenes beliggenhet og grenser,
2. et sammendrag av vesentlige belastninger og virkninger av menneskelig virksomhet på tilstand i overflatevann og grunnvann, herunder
 - vurdering av punktkildeforurensning,
 - vurdering av forurensning fra diffuse kilder, herunder et sammendrag av arealbruken,
 - vurdering av belastninger på vannets kvantitative tilstand, herunder uttak,
 - analyse av andre virkninger av menneskelig virksomhet på vannets tilstand,
3. identifikasjon og kartlegging av beskyttede områder som påkrevd i henhold til § 16 og vedlegg IV,
4. et kart over de overvåkningsnett som er opprettet for formålene i § 18 (og vedlegg V), og en presentasjon i kartform av resultatene av overvåkningsprogrammene utført i henhold til nevnte bestemmelser av tilstand i
 - 4.1 overflatevann (økologisk og kjemisk),
 - 4.2 grunnvann (kjemisk og kvantitativt),
 - 4.3 beskyttede områder,
5. en liste over miljømål fastsatt for overflatevann, grunnvann og beskyttede områder, herunder særlig identifikasjon av tilfeller der § 9 – § 12 er anvendt, samt tilhørende opplysninger som påkrevd,
6. et sammendrag av den økonomiske analysen av vannbruken som påkrevd i henhold til § 15 og vedlegg III,
7. et sammendrag av tiltaksprogrammet eller -programmene vedtatt i henhold til § 25, herunder måten miljømålene i vannregionen er ment å skulle nås:
 - 7.1 et sammendrag av tiltakene som kreves for å gjennomføre regelverket i EØS-området for beskyttelse av vann,
 - 7.2 en rapport om praktiske skritt og tiltak truffet for å anvende prinsippet om dekning av kostnadene ved vannbruk
 - 7.3 et sammendrag av tiltak truffet for å oppfylle kravene i § 17,
 - 7.4 et sammendrag av kontrolltiltakene for uttak og magasinering av vann,
 - 7.5 et sammendrag av kontrolltiltak vedtatt for punktkildeutslipp og annen virksomhet som påvirker vannets tilstand, i samsvar med § 25,
 - 7.6 identifikasjon av tilfeller der det er gitt tillatelse til direkte utslipp til grunnvann,
 - 7.7 et sammendrag av tiltak truffet med sikte på opphør av utslipp og utfasing av prioriterte stoffer,
 - 7.8 et sammendrag av tiltak truffet for å forebygge eller redusere virkningen av forurensningsuhell,
 - 7.9 et sammendrag av tiltak som er truffet dersom overvåking eller andre data tyder på at tiltaksprogrammet ikke er tilstrekkelig for å nå miljømålene i vannforekomsten,
 - 7.10 nærmere opplysninger om supplerende tiltak som anses nødvendige for å nå de fastsatte miljømålene,
 - 7.11 nærmere opplysninger om tiltak som er truffet for å unngå økning i forurensningen av marine farvann i samsvar med § 25,
8. et register over eventuelle mer detaljerte programmer og forvaltningsplaner for vannregionen som omhandler særskilte vannområder, sektorer, spørsmål eller vanntyper, sammen med sammendrag av deres innhold,
9. et sammendrag av offentlig informasjons- og høringstiltak som er truffet, resultatene av dem og endringer i planen som følge av dem,
10. en liste over ansvarlige myndigheter i vannregionen,
11. kontaktpunkter og framgangsmåter som gir adgang til bakgrunnsdokumentasjonen og -informasjonen omtalt i § 27 og § 28, og særlig nærmere opplysninger om kontrolltiltakene vedtatt i henhold til § 25 f) og g) og de faktiske overvåkningsdataene samlet inn i henhold til § 18 og vedlegg V.

B. Den første oppdatering av forvaltningsplanen for nedbørfelt samt alle senere oppdateringer skal dessuten også inneholde

1. et sammendrag av eventuelle endringer eller ajourføringer siden offentliggjøringen av forrige versjon av forvaltningsplanen, herunder et sammendrag av endringer av miljømål i samsvar med § 9 – § 12,
2. en vurdering av framgangen som er gjort i retning av å nå miljømålene, herunder presentasjon i kartform av overvåkningsresultatene som dekker perioden siden forrige plan og en forklaring på eventuelle miljømål som ikke er nådd,

3. et sammendrag av, og en forklaring på eventuelle tiltak i den tidligere versjonen av forvaltningsplanen som ikke er iverksatt,
4. et sammendrag av eventuelle ytterligere midlertidige tiltak som er truffet i henhold til § 25 sjuende ledd på grunn av vansker med å nå miljømålene etter offentliggjøringen av forrige versjon av forvaltningsplanen.

Vedlegg VIII. Prioriterte stoffer

Prioriterte farlige stoffer: 11 stoffer. Utslipp og annen tilførsel skal opphøre innen 2020.			A
Prioriterte stoffer: 22 stoffer			B
<i>Stoffets navn</i>	<i>CAS-nummer</i>	<i>EU-nummer</i>	
1) Alaklor	15972-60-8	240-110-8	B
2) Antracen	120-12-7	204-371-1	B*
3) Atrazin	1912-24-9	217-617-8	B*
4) Benzen	71-43-2	200-753-7	B
5) Bromerte difenyletere (deca BDE, octa BDE, penta BDE)	Ikke relevant	Ikke relevant	A
6) Kadmium og kadmiumforbindelser	7440-43-9	231-152-8	A
7) Kortkjedete klorparafiner (C10-13)	85535-84-8	287-467-5	A
8) Klorfenvinfos	470-90-6	207-432-0	B
9) Klorpyrifos	2921-88-2	220-864-4	B*
10) 1,2-Dikloretan	107-06-2	203-458-1	B
11) Diklorometan	75-09-2	200-838-9	B
12) Bis(2-etylheksyl)ftalat (DEHP)	117-81-7	204-211-0	B*
13) Diuron	330-54-1	206-354-4	B*
14) Endosulfan	115-29-7	204-079-4	B*
(alfa endosulfan)	959-98-8	Ikke relevant	
15) Fluoranten	206-44-0	205-912-4	B
16) Heksaklorbenzen	118-74-1	204-273-9	A
17) Heksaklorbutadien	87-68-3	201-765-5	A
18) Heksaklorcykloheksan (HCH) (gamma-isomer, Lindane)	608-73-1 58-89-9	210-401-2 200-401-2	A
19) Isoproturon	34123-59-6	251-835-4	B*
20) Bly og blyforbindelser	7439-92-1	231-100-4	B*
21) Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	7439-97-6	231-106-7	A
22) Naftalen	91-20-3	202-049-5	B*
23) Nikkel og nikkelforbindelser	7440-02-0	2311-111-4	B
24) Nonylfenoler	25154-52-3	246-672-0	A
(4-(para)-nonylfenol)	104-40-5	203-199-4	
25) Oktylfenoler	1806-26-4	217-302-5	B*
(para-tert-oktylfenol)	140-66-9	Ikke relevant	
26) Pentaklorbenzen	608-93-5	210-172-5	A
27) Pentaklorfenol	87-86-5	201-778-6	B*
28) Polyaromatiske hydrokarboner (PAH)	Ikke relevant	Ikke relevant	A
Benzo(a)pyren	50-32-8	200-028-5	
Benzo(b)fluoranten	205-99-2	205-911-9	
Benzo(g,h,i)perylene	191-24-2	205-883-8	
Benzo(k)fluoranten	207-08-9	205-916-6	
Indeno(1,2,3-cd)pyren	193-39-5	205-893-2	
29) Simazin	122-34-9	204-535-2	B*
30) Tributyltinn forbindelser	688-73-3	211-704-4	A
(Tributyltinn-kation)	36643-28-4	Ikke relevant	
31) Triklorobenzener	12002-48-1	234-413-4	B*
(1,2,4-Triklorobenzen)	120-82-1	204-428-0	
32) Triklormetan (Kloroform)	67-66-3	200-663-8	B
33) Trifluralin	1582-09-8	216-428-8	B*

Stoffer merket med * er til vurdering for å bli plassert i gruppen prioriterte farlige stoffer (A).

15. des. Nr. 1447 2006**Delegering av myndighet til Skattedirektoratet etter lov om betaling og innkreving av skatt § 27 nr. 3.**

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt § 27 nr. 3. Kunngjort 19. desember 2006.

I

Finansdepartementets myndighet til i forskrift å gi nærmere regler om hva som vil utgjøre et større avvik etter lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt § 27 nr. 3 delegeres til Skattedirektoratet.

II

Vedtaket trer i kraft straks.

15. des. Nr. 1448 2006**Forskrift om endring i forskrift om rentegodtgjørelse og rentetillegg av skatt m.v.**

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt § 27 nr. 7. Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 26. februar 1999 nr. 272 om rentegodtgjørelse og rentetillegg av skatt m.v. gjøres følgende endring:

§ 9 skal lyde:

Resterende skatt tillegges 1,7 prosent rente.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1449 2006**Forskrift om endring i forskrift (Nr. 122) om levering av årsterminoppgave for registreringspliktig næringsdrivende med liten omsetning.**

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 31a. Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift (Nr. 122) 29. juni 2001 nr. 800 om levering av årsterminoppgave for registreringspliktig næringsdrivende med liten omsetning gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

Oppgaven må være kommet frem til avgiftsmyndighetene innen den frist som er fastsatt i merverdiavgiftsloven § 31a. Avgiften forfaller til betaling på samme tidspunkt, jf. merverdiavgiftsloven § 34.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1450 2006**Forskrift om endring i forskrift om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 15. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 16 annet ledd, samt delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalens vedlegg II kap. XIII nr. 14 (forordning (EF) nr. 1911/2005). Kunngjort 19. desember 2006.

I

I forskrift 10. oktober 1996 nr. 997 om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes følgende da forordning (EØF) nr. 2377/90 er endret:
Forordning (EF) nr. 1911/2005

§ 2 skal lyde:

EØS-avtalens vedlegg II kap. XIII nr. 14, forordning (EØF) nr. 2377/90 om fremgangsmåten i Fellesskapet for fastsettelse av grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse, med følgende endringsforordninger, gjelder som forskrift med de EØS-tilpasninger som fremgår av vedlegg II, protokoll 1 til EØS-avtalen og EØS-avtalen for øvrig:

Forordning (EØF) nr. 762/92
Forordning (EØF) nr. 675/92
Forordning (EØF) nr. 3093/92
Forordning (EØF) nr. 895/93
Forordning (EØF) nr. 2901/93
Forordning (EØF) nr. 3425/93
Forordning (EØF) nr. 3426/93
Forordning (EF) nr. 955/94
Forordning (EF) nr. 1430/94
Forordning (EF) nr. 2701/94
Forordning (EF) nr. 2703/94
Forordning (EF) nr. 3059/94
Forordning (EF) nr. 1102/95
Forordning (EF) nr. 1441/95
Forordning (EF) nr. 1442/95
Forordning (EF) nr. 1798/95
Forordning (EF) nr. 2796/95
Forordning (EF) nr. 2804/95
Forordning (EF) nr. 281/96
Forordning (EF) nr. 282/96
Forordning (EF) nr. 1140/96
Forordning (EF) nr. 1147/96
Forordning (EF) nr. 1311/96
Forordning (EF) nr. 1312/96
Forordning (EF) nr. 1433/96
Forordning (EF) nr. 1742/96
Forordning (EF) nr. 1798/96
Forordning (EF) nr. 2010/96
Forordning (EF) nr. 2017/96
Forordning (EF) nr. 2034/96
Forordning (EF) nr. 17/97
Forordning (EF) nr. 211/97
Forordning (EF) nr. 270/97
Forordning (EF) nr. 434/97
Forordning (EF) nr. 716/97
Forordning (EF) nr. 748/97
Forordning (EF) nr. 749/97
Forordning (EF) nr. 1836/97
Forordning (EF) nr. 1837/97
Forordning (EF) nr. 1838/97
Forordning (EF) nr. 1850/97
Forordning (EF) nr. 121/98
Forordning (EF) nr. 426/98
Forordning (EF) nr. 613/98
Forordning (EF) nr. 1000/98
Forordning (EF) nr. 1076/98
Forordning (EF) nr. 1191/98
Forordning (EF) nr. 1568/98
Forordning (EF) nr. 1569/98
Forordning (EF) nr. 1570/98
Forordning (EF) nr. 1916/98
Forordning (EF) nr. 1917/98
Forordning (EF) nr. 1958/98
Forordning (EF) nr. 2560/98
Forordning (EF) nr. 2686/98
Forordning (EF) nr. 2692/98
Forordning (EF) nr. 2728/98

Forordning (EF) nr. 508/1999
Forordning (EF) nr. 804/1999
Forordning (EF) nr. 953/1999
Forordning (EF) nr. 954/1999
Forordning (EF) nr. 997/1999
Forordning (EF) nr. 998/1999
Forordning (EF) nr. 1308/1999
Forordning (EF) nr. 1942/1999
Forordning (EF) nr. 1943/1999
Forordning (EF) nr. 1931/1999
Forordning (EF) nr. 2385/1999
Forordning (EF) nr. 2393/1999
Forordning (EF) nr. 2593/1999
Forordning (EF) nr. 2728/1999
Forordning (EF) nr. 2757/1999
Forordning (EF) nr. 2758/1999
Forordning (EF) nr. 1286/2000
Forordning (EF) nr. 1295/2000
Forordning (EF) nr. 1960/2000
Forordning (EF) nr. 2391/2000
Forordning (EF) nr. 2338/2000
Forordning (EF) nr. 2535/2000
Forordning (EF) nr. 2908/2000
Forordning (EF) nr. 749/2001
Forordning (EF) nr. 750/2001
Forordning (EF) nr. 807/2001
Forordning (EF) nr. 1274/2001
Forordning (EF) nr. 1322/2001
Forordning (EF) nr. 1478/2001
Forordning (EF) nr. 1553/2001
Forordning (EF) nr. 1680/2001
Forordning (EF) nr. 2584/2001
Forordning (EF) nr. 1815/2001
Forordning (EF) nr. 1879/2001
Forordning (EF) nr. 2162/2001
Forordning (EF) nr. 77/2002
Forordning (EF) nr. 868/2002
Forordning (EF) nr. 869/2002
Forordning (EF) nr. 1181/2002
Forordning (EF) nr. 1530/2002
Forordning (EF) nr. 1752/2002
Forordning (EF) nr. 1937/2002
Forordning (EF) nr. 61/2003
Forordning (EF) nr. 544/2003
Forordning (EF) nr. 665/2003
Forordning (EF) nr. 739/2003
Forordning (EF) nr. 1029/2003
Forordning (EF) nr. 1490/2003
Forordning (EF) nr. 1873/2003
Forordning (EF) nr. 2011/2003
Forordning (EF) nr. 2145/2003
Forordning (EF) nr. 324/2004
Forordning (EF) nr. 546/2004
Forordning (EF) nr. 1101/2004
Forordning (EF) nr. 1646/2004
Forordning (EF) nr. 1851/2004
Forordning (EF) nr. 1875/2004
Forordning (EF) nr. 2332/2004
Forordning (EF) nr. 75/2005
Forordning (EF) nr. 712/2005
Forordning (EF) nr. 869/2005
Forordning (EF) nr. 1148/2005

Forordning (EF) nr. 1299/2005
Forordning (EF) nr. 1356/2005
Forordning (EF) nr. 1518/2005
Forordning (EF) nr. 1911/2005.

II

Endringene trer i kraft straks.

15. des. Nr. 1451 2006

Forskrift om regulering av fisket etter torsk i Nordsjøen og Skagerrak i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 5. Kunngjort 19. desember 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande torsk fra Nordsjøen og fra Skagerrak utenfor grunnlinjene.

§ 2. Total- og gruppekvoter

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske inntil 3.011 tonn torsk rund vekt i Nordsjøen. Av dette kvantum avsettes 40 tonn til forsknings- og undervisningsformål.

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske inntil 92 tonn torsk rund vekt i Skagerrak utenfor grunnlinjene.

§ 3. Gruppekvoter

Fartøy med adgang til å delta kan fiske inntil 1.671 tonn torsk rund vekt i Nordsjøen.

Fartøy med adgang til å delta kan fiske inntil 52 tonn torsk rund vekt i Skagerrak utenfor grunnlinjene.

§ 4. Maksimalkvoter

Fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen kan maksimalt fiske følgende kvanta torsk rund vekt i Nordsjøen:

Fartøy under 15 meter største lengde:	30 tonn
Fartøy mellom 15 og 21 meter største lengde:	60 tonn
Fartøy over 21 meter største lengde:	120 tonn

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk for fartøy under 28 meter som fisker med konvensjonelle redskap i Nordsjøen, kan maksimalt fiske følgende kvanta torsk rund vekt i Nordsjøen:

Fartøy under 21 meter største lengde:	5 tonn
Fartøy mellom 21 meter og 28 meter:	20 tonn

Fartøy som i 2004 fikk dispensasjon fra forbudet mot å fiske direkte etter torsk i Skagerrak utenfor grunnlinjene, kan maksimalt fiske inntil 7 tonn torsk rund vekt i Skagerrak utenfor grunnlinjene i 2007.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap kan uten hinder av § 9 første ledd fiske inntil 4 tonn torsk rund vekt i 2007.

§ 5. Bifangst

Fartøy som fisker med trål eller reke-trål kan ha inntil 2,5% bifangst av torsk.

Ved fiske med konsumtrål med en minste maskevidde på 120 mm i Nordsjøen, eller 90 mm i Skagerrak, kan fartøy med nordsjøtråltillatelse eller avgrenset nordsjøtråltillatelse ha inntil 10% bifangst av torsk.

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper etter andre arter i Nordsjøen og Skagerrak kan ha inntil 20% bifangst av torsk.

Bifangst regnes i rund vekt per uke basert på summen av alle sluttседler/landingsседler undertegnet i tidsrommet fra mandag klokken 00.00 til søndag klokken 24.00.

§ 6. Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande en kvote. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved salg og utskiftning av fartøy innenfor reguleringsåret skal kvoten beregnes etter bestemmelsene i tredje til femte ledd.

Ved kjøp av fartøy kan ny eier ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fisket og landet i reguleringsåret. Dette gjelder også når fartøyet erverves til utskiftning av et annet fartøy.

Ved utskiftning av fartøy kan erstatningsfartøyet heller ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fisket og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret.

Når det ved utskifting gjøres fradrag etter tredje ledd eller fjerde ledd, skal det fangstkvantum som er størst av de to alternativene trekkes fra.

§ 7. *Overføring av fangst*

Det kvantum som kan fiskes av det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og lande fangst som er fisket av annet fartøy.

§ 8. *Beregning av kvote ved utskifting og ombygging*

Ved utskifting, forlengelse til større fartøy eller forkortelse til mindre fartøy, skal erstatningsfartøyets kvote beregnes etter utskiftningsfartøyets lengde før 5. juni 2003. Ved avgjørelsen legges tidspunktet for innføring i merkeregisteret til grunn. Tidspunktet for utstedelse av identitetsbevis eller målebrev utstedt av Sjøfartsdirektoratet sentralt likestilles med tidspunktet for innføring i merkeregisteret.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan dispensere fra kravet om at utskiftningen, forlengelsen eller forkortelsen må være registrert i merkeregisteret innen skjæringsdatoen, dersom manglende registrering skyldes forhold på myndighetenes hånd. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 9. *Bemyndigelse*

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket etter torsk med konvensjonelle redskap i Nordsjøen når gruppekvoten er beregnet å ville bli oppfisket, eller når samlet fangst av alle konvensjonelle fartøy, inkludert beregnet bifangst av torsk i andre fiskerier etter stoppen, utgjør 1.971 tonn.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 10. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i, eller gitt i medhold av, denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 11. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

15. des. Nr. 1452 2006

Forskrift om regulering av fisket etter breiflabb i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 11. Kunngjort 19. desember 2006.

§ 1. *Forbud mot fiske*

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande breiflabb.

§ 2. *Utkastforbud*

Det er forbudt å foreta utkast av breiflabb som er død eller døende i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone.

§ 3. *Begrensninger i bruk av garn i fiske etter breiflabb*

Uten hinder av § 1 er det tillatt å fiske etter breiflabb med en garnmengde på inntil 500 garn per fartøy. Det enkelte garn kan være inntil 27,5 meter langt.

§ 4. *Fredningstid*

Det er forbudt å fiske breiflabb med garn nord for 67° N i tidsrommet fra og med 1. januar til og med 20. mai og fra 20. desember til og med 31. desember. I området mellom 62° N og 67° N gjelder forbudet fra og med 1. mars til og med 20. mai.

§ 5. *Minstemål og innblanding under minstemål*

I garnfisket er det forbudt å fiske breiflabb mindre enn 60 cm.

Fartøy som fisker med garn kan ha inntil 5% breiflabb under minstemål i antall i de enkelte fangster og om bord.

§ 6. *Maskeutforming og maskestørrelse*

Det er forbudt å ha mer enn fire sider i den enkelte maske. Alle maskens sider skal være like lange.

I fiske etter breiflabb er det forbudt å bruke garn dersom maskestørrelsen er mindre enn 360 mm.

§ 7. *Krav til røkting*

Garn som benyttes i fiske etter breiflabb skal røktes minst annenhver dag.

§ 8. *Bifangst*

Ved fiske med garn er det uten hinder av forbudet i § 1 tillatt å ha inntil 5% bifangst av breiflabb regnet i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Ved fiske med trål eller snurrevad er det forbudt å fiske breiflabb som bifangst. Uten hinder av forbudet er det tillatt å ha inntil 20% bifangst av breiflabb regnet i vekt om bord ved fiske med konsumtrål eller snurrevad, og inntil 10% bifangst av breiflabb ved fiske med reketrål.

Bifangsten ved fiske med reke trål regnes i rund vekt per uke basert på summen av alle sluttседler/landingsседler undertegnet i tidsrommet fra mandag klokken 00.00 til søndag klokken 24.00.

§ 9. *Bemyndigelse*

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 10. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 11. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

15. des. Nr. 1453 2006

Forskrift om regulering av fisket etter brisling i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 19. desember 2006.

Kapittel 1. Fiskeforbud og kvoter

§ 1. *Generelt forbud*

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande brisling i følgende områder:

1. I ICES statistikkområde IV i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone og i EU-sonen. Med statistikkområde i første punktum forstås i denne forskriften statistikkområde IV vest for en rett linje mellom Lindesnes fyr og Hanstholmen fyr.
2. I Norges indre farvann, sjøterritorium, og i ICES statistikkområde IIIa i Skagerrak utenfor 4 nautiske mil fra grunnlinjene i området avgrenset i vest av en rett linje gjennom Hanstholmen fyr og Lindesnes fyr og i sør av en rett linje fra Hansenøre til Grubens Spids, fra Korshage til Spodsbjerg og fra Gilbjerg Hoved til Kullen.

§ 2. *Totalkvoter*

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy med ringnottilatelse og pelagisk trål-/nordsjøtrållatelse fiske og lande inntil 18.812 tonn havbrisling i EU-sonen.

Uten hinder av forbudet i § 1 kan Fiskeridirektoratet når kvantumet i første ledd er beregnet oppfisket, åpne for fiske etter brisling i Norges økonomiske sone vest for en rett linje mellom Hanstholmen fyr og Lindesnes fyr.

Uten hinder av forbudet i § 1 punkt 2, kan fartøy som har adgang til å delta i kystbrislingfisket i medhold av forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppenes fiske for 2007, fiske og lande inntil 3.900 tonn brisling i Skagerrak.

Kapittel 2. Fiske med ringnotfartøy og pelagisk trål-/nordsjøtrålfartøy

§ 3. *Påmelding, loddtrekning og utseiling*

Deltakelse i fisket etter havbrisling i EU-sonen skjer etter kunngjøring og skriftlig påmelding til Norges Sildesalgslag innen tirsdag 19. desember 2006. Etter påmeldingsfristens utløp avgjøres utseilingsrekkefølgen ved loddtrekning.

Norges Sildesalgslag forestår avvikling av utseiling og gir melding til de påmeldte fartøy om utseilingsrekkefølgen. Utrukne fartøy som ikke ønsker å delta, skal straks melde fra til Norges Sildesalgslag. Norges Sildesalgslag kan fastsette utseilingsstopp.

Fisket åpner 1. januar 2007.

Fartøy som er trukket ut og får delta må melde utseiling fra norsk havn innen 2. januar 2007 kl. 00.00. Fartøy som ikke har meldt utseiling iht. første punktum, kan ikke delta. Dersom det etter nevnte tidspunkt er fartøy på trekningslisten, kan Norges Sildesalgslag gå videre på listen. Fartøy på trekningslisten som får adgang av laget til å gå, må melde utseiling innen 24 timer.

§ 4. *Maksimalkvote ved fiske i EU-sonen*

Fartøy som fyller vilkårene i § 3 første ledd har en maksimalkvote på 818 tonn. Fiskeridirektoratet kan endre maksimalkvoten.

§ 5. *Bifangst*

Havbrislingfangster kan inneholde inntil 10% sild i vekt ved landing.

Kapittel 3. Fiske med kystnotfartøy

§ 6. *Kystbrislingfisket*

Uten hinder av forbudet i § 1 kan kystnotfartøy som fyller vilkårene for å få delta i kystbrislingfisket i medhold av forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppenes fiske for 2007, fiske brisling i Norges

indre farvann og sjøterritorium såfremt det i henhold til fredningsbestemmelsene i forskrift 13. november 1961 nr. 3 om fredning av brisling og hermetisk nedlegging av brisling og småsild eller oppmalingsforbudet i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelsen av fisket i sjøen § 49, er adgang til å fiske kystbrisling.

Kapittel 4. Fellesbestemmelser

§ 7. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når total- eller områdevotene som nevnt i § 2 er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

Kapittel 5. Stengte områder

§ 8. Stopp i fisket etter havbrisling

Det er forbudt å fiske havbrisling i EU-sonen og i Norges økonomiske sone vest for en rett linje mellom Hanstholmen fyr og Lindesnes fyr fra og med 1. april til og med 31. juli.

Kapittel 6. Straff og ikrafttredelse

§ 9. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 10. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

15. des. Nr. 1454 2006

Forskrift om utvidet virkeområde for lov 16. juni 1989 nr. 54 om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå til å gjelde for Svalbard.

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 16. juni 1989 nr. 54 om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven) § 1–3. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 19. desember 2006.

§ 1. Lov 16. juni 1989 nr. 54 om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå (statistikkloven) gjøres gjeldende for Svalbard.

§ 2. Forskriften gjelder fra 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1455 2006

Forskrift om geografisk virkeområde og bruk av dei regional- og distriktpolitiske verkemidla.

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med heimel i Stortingsvedtak om løyving til regional- og distriktpolitiske verkemiddel. Fremja av Kommunal- og regionaldepartementet. Jf. ESAs vedtak 226/06/COL. Kunngjort 19. desember 2006.

§ 1. Kva forskrifta gjeld

Denne forskrifta omhandlar geografisk avgrensing av det geografiske virkeområdet og støttesatsar for bruk av direkte bedriftsretta støtte. I tillegg avgrensar forskrifta eit område der det kan nyttast indirekte, tilretteleggjande distrikts- og regionalpolitisk støtte for næringsutvikling.

§ 2. Omgrep

Med investeringsstøtte forstås ein i denne forskrifta støtte til enkeltbedrifter for investeringar i materielle og immaterielle eigendelar knytt til:

- Etablering av ei ny verksemd
- Utviding av eksisterande verksemd
- Diversifisering av ei verksemd sin produksjon til å omfatta fleire produkt
- Ei fundamental endring i produksjonsprosessen i ei eksisterande verksemd
- Investeringsstøtte kan bli gitt som tilskot eller lån.

§ 3. Geografisk avgrensing

- a) Så langt Stortinget løyver midlar som kan nyttast til investeringstilskot i distrikta, kan fylkeskommunen eller dei aktørane som skal forvalte verkemiddel på vegne av fylkeskommunen, gje investeringstilskot i samsvar med denne forskrifta.

Distriktsretta investeringsstøtte kan berre bli gitt i følgjande kommunar:

<i>Fylke</i>	<i>Kommune</i>
Finnmark	Sør-Varanger, Båtsfjord, Unjárga – Nesseby, Deatnu – Tana, Berlevåg, Gamvik, Lebesby, Kárásjohka – Karasjok, Porsanger, Nordkapp, Måsøy, Kvalsund, Hasvik, Loppa, Alta, Guovdageaidnu – Kautokeino, Hammerfest, Vadsø, Vardø.
Troms	Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy, Gáivuotna – Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Karlsøy, Balsfjord, Lenvik, Berg, Torsken, Tranøy, Dyrøy, Sørreisa, Målselv, Salangen, Bardu, Lavangen, Gratangen, Ibestad, Bjarkøy, Skånland, Kvæfjord, Tromsø, Harstad.
Nordland	Moskenes, Andøy, Sortland, Øksnes, Bø, Hadsel, Vågan, Vestvågøy, Flakstad, Værøy, Røst, Ballangen, Evenes, Tjeldsund, Lødingen, Tysfjord, Hamarøy, Steigen, Sørfold, Fauske, Saltdal, Beiarn, Gildeskål, Meløy, Rødøy, Træna, Lurøy, Rana, Hemnes, Nesna, Dønna, Hattfjelldal, Grane, Vefsn, Leirfjord, Alstahaug, Herøy, Vevelstad, Vega, Brønnøy, Sømna, Bindal, Narvik, Bodø.
Nord-Trøndelag	Leka, Nærøy, Vikna, Flatanger, Fosnes, Overhalla, Høylandet, Grong, Namsskogan, Røyrvik, Lierne, Snåsa, Inderøy, Namdalseid, Verran, Mosvik, Verdal, Leksvik, Frosta, Meråker, Namsos, Steinkjer.
Sør-Trøndelag	Tydal, Selbu, Midtre Gauldal, Holtålen, Røros, Meldal, Rennebu, Oppdal, Osen, Roan, Åfjord, Bjugn, Rissa, Agdenes, Ørland, Frøya, Hitra, Snillfjord, Hemne.
Møre og Romsdal	Aure, Smøla, Halså, Rindal, Surnadal, Sunndal, Tingvoll, Gjemnes, Averøy, Eide, Aukra, Sandøy, Midsund, Nettet, Rauma, Vestnes, Haram, Stordal, Stranda, Norddal, Ørsta, Volda, Herøy, Sande, Vanylven, Kristiansund, Frei.
Sogn og Fjordane	Flora, Gulen, Solund, Hyllestad, Høyanger, Vik, Balestrand, Leikanger, Sogndal, Aurland, Lærdal, Årdal, Luster, Askvoll, Fjaler, Gaular, Jølster, Førde, Naustdal, Bremanger, Vågsøy, Selje, Eid, Hornindal, Gløppen, Stryn.
Hordaland	Masfjorden, Fedje, Modalen, Vaksdal, Austevoll, Samnanger, Kvam, Voss, Granvin, Ulvik, Eidfjord, Ullensvang, Odda, Jondal, Kvinnherad, Tysnes, Fitjar, Etne.
Rogaland	Vindafjord, Utsira, Kvitsøy, Finnøy, Sauda, Suldal, Hjelmeland, Lund, Sokndal.
Vest-Agder	Sirdal, Kvinesdal, Hægebostad, Audnedal, Åseral, Marnardal, Flekkefjord, Farsund.
Aust-Agder	Risør, Gjerstad, Vegårshei, Tvedestrand, Åmli, Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle.
Telemark	Notodden, Kragerø, Drangedal, Nome, Bø, Sauherad, Tinn, Hjartdal, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje.
Buskerud	Nore og Uvdal, Rollag, Flesberg, Krødsherad, Sigdal, Hol, Ål, Hemsedal, Gol, Nes, Flå.
Oppland	Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Nord-Fron, Sel, Sør-Fron, Ringebu, Gausdal, Søndre Land, Nordre Land, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang.
Hedmark	Kongsvinger, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Trysil, Åmot, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Follidal, Os.
Østfold	Rømskog, Marker, Aremark.

- b) Fysiske, tilretteleggjande tiltak kan i tillegg til i kommunane over støttast i følgjande 20 kommunar:
 Nord-Odal, Øyer, Iveland, Birkenes, Froland, Lyngdal, Lindesnes, Bokn, Forsand, Austrheim, Radøy, Fusa, Bømlo, Sveio, Fræna, Sykkylven, Hareid, Ulstein, Orkdal og Levanger
- c) Støtte til andre tiltak
 Utanfor kommunane under a) og b) kan det bli gitt støtte til andre tiltak når tiltaka er del av eit lokalt og regionalt utviklingsarbeid.

§ 4. Støtteintensiteta) *Bedriftsstorleik*

Maksimala støtteintensitetar for bedriftsstøtte er:

<i>Type bedrift</i>	<i>Store</i>	<i>Mellomstore</i>	<i>Små</i>
Prosent	15	25	35

b) *Geografi*

Kommunal- og regionaldepartementet har bestemt at maksimale støttesatsar berre kan nyttast i den høgst prioriterte sona innanfor virkeområdet. Soneinndelinga er å finne i eigne retningslinjer gitt av departementet.

c) *Andre føresegner*

Til grunn for bruk av offentleg støtte til bedriftsinvesteringar etter denne forskrifta ligg kapittel 25B i ESAs retningslinjer for offentleg støtte. Dette har definisjonar på kva som er å rekne som små, mellomstore og store bedrifter og på kva type selskap som kan støttast. Regelverket har òg instruksar om at det ved fastsetjing av øvre grenser for bedriftsinvesteringar skal nyttast kumulerte støtteintensitetar for samla offentleg støtte. Hovudinnhaldet i dette regelverket er tatt inn i retningslinjene frå Kommunal- og regionaldepartementet.

§ 5. Forholdet til Skattelova

- a) I samsvar med Skattelova § 5–31 bokstav a skal tilskot gitt til investeringar i distrikta ikkje reknast som skattbar inntekt for mottakaren.
- b) Investeringstilskot skal ikkje trekkast frå kostpris ved berekning av årlege og totale avskrivningar i samsvar med skattelova § 14–42 andre ledd siste punktum.
- c) Etter Skattelova § 14–44 første ledd andre punktum skal tilskot som er gitt til investering i distrikta, etter føresegner gitt av Kongen, reknast som ein del av vederlaget ved sal av driftsmidlet før det har gått fem år etter at det blei erverva.

§ 6. Iverksetjing

Denne forskrifta tek til å gjelde frå 1. januar 2007. Frå same tid vert forskrift 9. mai 2003 nr. 565 om investeringstilskot og avgrensing av det geografiske verkeområdet for dei regional- og distriktpolitiske verkemidla oppheva.

15. des. Nr. 1456 2006**Forskrift til forvaltningsloven (forvaltningslovforskriften).**

Fastsatt ved kgl.res. 15. desember 2006 med hjemmel i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 3 annet ledd første punktum, § 11 femte ledd, § 11b, § 13c tredje ledd første punktum, § 13d tredje ledd, § 19 tredje ledd, § 24 fjerde ledd, § 28 fjerde ledd, § 36 tredje ledd fjerde og femte punktum, § 38 tredje ledd annet punktum og fjerde ledd og lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Straffeprosessloven) § 62. Fremmet av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 19. desember 2006.

*Kapittel 1. Innledende bestemmelser***§ 1. Virkeområde**

Forskriften gir bestemmelser som utfyller, presiserer og gjør unntak fra forvaltningsloven, når ikke annet følger av ellers gjeldende bestemmelser.

*Kapittel 2. Veiledningsplikten etter forvaltningsloven § 11***§ 2. Skriftlig eller muntlig veiledning**

Forvaltningsorganet avgjør selv om veiledningen til parter og andre skal gis skriftlig eller muntlig. Det skal legges vekt på ønsket og behovet til den som skal få veiledning.

§ 3. Bistand til utfylling

Bare når det er særskilt bestemt, har forvaltningsorganet plikt til å sette opp søknader, brev eller tilsvarende. Organet bør imidlertid hjelpe til med å fylle ut skjemaer og utarbeide klager og andre dokumenter når det synes å være behov for slik hjelp.

§ 4. Bistand ved henvendelse til feil organ

Skriftlig henvendelse som er kommet til urette myndighet, bør i alminnelighet oversendes rett myndighet direkte, samtidig som avsenderen underrettes om oversendingen.

Gjelder henvendelsen veiledning eller bistand i sak som hører under overordnet eller underordnet organ eller sideordnet organ i annet distrikt, bør organet selv gi veiledning eller bistand dersom det er mest praktisk for vedkommende som har henvendt seg

§ 5. Krav til offentlige skjemaer

Søknadsskjemaer o.l. som det offentlige utarbeider til bruk for parter og andre i forvaltningssaker, skal gi nødvendig veiledning om utfyllingen og om dokumentasjon som bør være vedlagt.

Dersom det er praktisk mulig, bør søknadsskjemaer o.l. også gi veiledning om de regler som gjelder på vedkommende saksområde.

§ 6. Veiledning til parter med motstridende interesser

Er det to eller flere parter med motstridende interesser i en sak, må veiledning eller bistand gis på en måte som ikke kan gi grunn til å trekke forvaltningens objektivitet i tvil.

§ 7. Gebyr eller annet vederlag

Det kan ikke kreves gebyr eller annet vederlag for veiledning eller bistand som gis i medhold av forvaltningsloven § 11 eller forskriften her.

Kapittel 3. Taushetsplikt og Rådet for taushetsplikt og forskning**§ 8. Myndighet til å gi forskerinnsyn**

Myndighet etter forvaltningsloven § 13d første ledd utøves av det enkelte departement. Denne myndigheten kan ikke delegeres. Myndighet kan likevel delegeres fra:

- a) Kultur- og kirkedepartementet til Riksarkivaren
- b) Justis- og politidepartementet til kriminalomsorgsregionene, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen
- c) Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Sosial- og helsedirektoratet for så vidt gjelder opplysninger i saker på Sosial- og helsedirektoratets ansvarsområde
- d) Arbeids- og inkluderingsdepartementet til Arbeids- og velferdsdirektoratet for så vidt gjelder opplysninger i saker på Arbeids- og velferdsdirektoratets ansvarsområde etter folketrygdloven.

§ 9. Rådet for taushetsplikt og forskning

Før det blir truffet vedtak om å gi opplysninger undergitt taushetsplikt til bruk for forskning eller å avslå en begjæring om å få slike opplysninger, skal saken forelegges for Rådet for taushetsplikt og forskning. Bare Kongen kan fritta for taushetsplikt i strid med Rådets uttalelse.

Dersom departementet eller et annet organ med myndighet som nevnt i § 8 finner det klart at søknaden bør innvilges eller avslås, behøver saken ikke forelegges for Rådet. Ved avgjørelsen av om en sak ikke skal forelegges for Rådet, skal det særlig legges vekt på om de opplysninger det søkes om tilgang til, må anses som følsomme. Ellers bør det legges vekt på om den materialet skal stilles til rådighet for, har betryggende faglig kompetanse eller er undergitt forsvarlig faglig veiledning.

Saken skal i alle tilfelle forelegges Rådet dersom forskeren skal ta direkte kontakt med de personene opplysningene angår.

Saker om innsyn i etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjenestens arkiver og registre forelegges ikke for Rådet.

§ 10. Bortfall av taushetsplikt i barnevern- og adopsjonssaker

I barnevernsaker og adopsjonssaker faller taushetsplikten bort etter 100 år.

§ 11. Forlenget taushetsplikt i arkivverket

Når hensynet til personvern tilsier det, kan Riksarkivaren i det enkelte tilfelle bestemme at taushetsplikten for opplysninger i saker som oppbevares i arkivverket, skal gjelde ut over 60 år eller ut over den frist som ellers gjelder for bortfall av taushetsplikt.

Kapittel 4. Partsinnsyn**§ 12. Organinterne dokumenter i barnevernsaker**

Dokumenter som en barneverntjeneste i saker etter lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester innhenter fra en annen barneverntjeneste, skal anses som utarbeidet av tjenesten selv i forhold til forvaltningsloven § 18 annet ledd første punktum, jf. likevel loven § 18 tredje ledd. Tilsvarende gjelder for saker etter eldre lovgivning om barnevern.

§ 13. Unntak etter pristiltaksloven

I saker etter lov 11. juni 1993 nr. 66 om pristiltak § 1 har en part ikke krav på å gjøre seg kjent med bearbeidelse av faktum etter forvaltningsloven § 18 tredje ledd når saken gjelder en hel bransje eller en vesentlig del av en bransje. Det samme gjelder innstillingen fra Konkurransetilsynet til departementet i slike saker.

Kapittel 5. Partsinnsyn i saker om tilsetting i den offentlige forvaltning**§ 14. Generelt unntak for saker om tilsetting**

Saker om tilsetting i den offentlige forvaltning er unntatt fra reglene om dokumentinnsyn i forvaltningsloven § 18. En part har med de begrensninger som følger av forvaltningsloven § 19 rett til å gjøre seg kjent med dokumenter i saker om tilsetting etter § 15 til § 19 i forskriften her.

Dersom opplysninger som en part har krav på etter forskriften her er tatt inn i et annet dokument som parten har adgang til, kan forvaltningen vise til dette. Faktiske opplysninger betyr i § 15 til § 19 i forskriften her også sammendrag eller annen bearbeidelse av faktum.

Retten til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter gjelder også etter at det er truffet vedtak om tilsetting i saken.

§ 15. Utvidet søkerliste

En part i en sak om tilsetting har rett til å gjøre seg kjent med samtlige øvrige søkeres navn og alder og fullstendige opplysninger om deres utdanning og praksis i offentlig og privat virksomhet. Slike opplysninger kan forvaltningsorganet sammenfatte i en egen liste (utvidet søkerliste).

§ 16. Partens rett til opplysninger om seg selv

En part i en sak om tilsetning har rett til å gjøre seg kjent med de deler av et dokument som inneholder opplysninger (faktiske opplysninger og vurderinger) om parten selv. Dette gjelder likevel ikke vurderinger som er gjort eller gitt av:

- a) tilsettingsorganet eller innstillingsmyndigheten eller noen som forbereder saken for disse eller uttaler seg i egenskap av særlig rådgiver eller sakkyndig for dem,
- b) partens nåværende eller tidligere arbeidsgiver eller overordnet eller noen som har handlet på vegne av disse,
- c) partens nåværende eller tidligere oppdragsgiver eller i særlige tilfeller person som parten har hatt nær yrkesmessig kontakt med.

§ 17. Partens rett til å gjøre seg kjent med opplysninger som gjelder andre søkere

En part i en sak om tilsetning har rett til å gjøre seg kjent med søknadene fra søkere som er innstilt til eller tilsatt i stillingen, og vedlegg til disse søknadene.

En part har også rett til å gjøre seg kjent med deler av dokumenter som inneholder faktiske opplysninger om søkere som er blitt innstilt, og om den søker som er tilsatt i stillingen. Slike opplysninger kan likevel holdes tilbake dersom de er uten betydning for avgjørelsen.

§ 18. Intervjuer e.l.

En part i en sak om tilsetning har rett til å gjøre seg kjent med skriftlig referat som gjengir hva parten selv har sagt i intervju eller annen samtale med tjenestemann som deltar i forberedelsen av tilsetningssaken, dersom slikt referat er ført.

Dersom skriftlig referat som gjengir hva en søker som er innstilt til eller tilsatt i stillingen har sagt i intervju eller annen samtale, inneholder nye opplysninger eller anførsler av betydning for saken, har parten også rett til å gjøre seg kjent med disse.

En part har ikke krav på å gjøre seg kjent med de vurderinger som er kommet fram i forbindelse med intervjuet eller samtalen.

§ 19. Innstillingen

En part i en sak om tilsetning har rett til å gjøre seg kjent med hvem som er innstilt til stillingen og den rekkefølgen de er innstilt i. Dette gjelder innstillinger som skal gis i medhold av lov, reglement eller avtale med tjenestemannsorganisasjoner.

En part har også rett til å gjøre seg kjent med om det foreligger dissens blant medlemmene av vedkommende innstillingsmyndighet, og i tilfelle hvor mange stemmer hver av de innstilte søkerne har fått.

En part har ikke krav på å få gjøre seg kjent med dokument som inneholder den begrunnelse som innstillingsmyndigheten har gitt for innstillingen. Dette gjelder likevel ikke deler som inneholder nye faktiske opplysninger eller anførsler av betydning for saken.

Kapittel 6. Begrunnelse for enkeltvedtak**§ 20. Bedømmelse av eksamen og lignende prestasjoner**

Ved bedømmelse av prøve, eksamen eller andre prestasjoner ved skole eller annen undervisningsinstitusjon eller ved særlige prøveorgan kan begrunnelse bare kreves etter de særskilte forskrifter som er eller blir fastsatt.

§ 21. Andre unntak fra begrunnelsesplikten

Begrunnelsesplikten etter forvaltningsloven § 24 første og annet ledd gjelder ikke for:

- a) vedtak i sak om benådning av lovbrytere, herunder Justisdepartementets avslag på benådningssøknader
- b) påbud som gis av politiet for å opprettholde ro og orden
- c) vedtak om forflytting og opprykk i høyere grad i samsvar med gjeldende befalsordning
- d) vedtak om forflytting av flyttepliktige tjenestemenn i utenriktjenesten, jf. lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten § 9
- e) vedtak i sak om opptak til arbeidsmarkedsopplæring etter forskrift 20. desember 2001 nr. 1544 om arbeidsmarkedstiltak kapittel 4.

Kapittel 7. Avgjørelser som ikke kan påklages til Kongen**§ 22. Saker som gjelder flere departementer**

Det er ikke klagerett til Kongen over:

- a) vedtak om å avvise en sak, jf. forvaltningsloven § 2 tredje ledd, når avvisningen er begrunnet med forvaltningslovens regler eller andre regler om saksbehandlingen.
- b) vedtak i medhold av lov 23. oktober 1959 nr. 3 om overføring av fast eieendom § 25 (saker om samtykke til å iverksette ekspropriasjonsinngrep før skjønn er holdt m.m.).

§ 23. Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Det er ikke klagerett til Kongen over vedtak om fordeling av midler under statsbudsjettet kapittel kapittel 681 post 72 Samisk språk og informasjon mv. En part kan i stedet kreve at vedtaket behandles på nytt i departementet.

Reglene om klage i forvaltningsloven § 29 til § 32, § 33 første og tredje ledd og § 34 gjelder tilsvarende ved krav om fornyet behandling. Vedtak som følge av fornyet behandling kan ikke kreves behandlet på nytt.

§ 24. Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Det er ikke klagerett til Kongen over vedtak i medhold av lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse.

§ 25. Finansdepartementet

Det er ikke klagerett til Kongen over vedtak i medhold av lov 19. mai 1933 nr. 11 om omsetningsavgift, lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift og lov 19. juni 1969 nr. 67 om avgift på investeringer m.v.

§ 26. Justisdepartementet

Det er ikke klagerett til Kongen over

- a) vedtak i medhold av vegtrafikkloven 18. juni 1965 nr. 4 § 39 annet ledd første og annet punktum, jf. § 34 og § 33 nr. 4
- b) vedtak i medhold av lov 13. juni 1975 nr. 39 om utlevering av lovbrytere m.v. § 25.

§ 27. Kultur- og kirkedepartementet

I følgende saker er det ikke klagerett til Kongen:

- a) saker om fordeling av midler i medhold av lov 14. desember 1956 nr. 4 om avgift på offentlig framføring av utøvende kunstners prestasjoner, med forskrifter, for så vidt gjelder skjønnsutøvelsen
- b) saker om fordeling av midler i medhold av lov 9. april 1965 nr. 1 om avgift til Det norske komponistfond, med forskrifter, for så vidt gjelder skjønnsutøvelsen.

§ 28. Landbruks- og matdepartementet

Det er ikke klagerett til Kongen over vedtak i dispensasjonssaker i henhold til støtteordninger som Landbruks- og matdepartementet administrerer.

§ 29. Samferdselsdepartementet

Det er ikke klagerett til Kongen over avgjørelse om tilskudd til miljøvennlig transport over statsbudsjettet kapittel 1301 post 70.

Kapittel 8. Andre begrensninger og avvik fra lovens klageregler

§ 30. Vedtak som ikke kan påklages etter forvaltningsloven § 28 første ledd

Klageretten etter forvaltningsloven § 28 første ledd gjelder ikke for:

- a) påbud som treffes av politiet for å opprettholde ro og orden
- b) vedtak om forflytting og opprykk i høyere grad i samsvar med gjeldende befalsordning
- c) vedtak om forflytting av flyttepliktige tjenestemenn i utenriktjenesten, jf. lov 3. mai 2002 nr. 13 om utenriktjenesten § 9
- d) vedtak av fylkeskommune om tilskudd under statsbudsjettet kapittel 552 post 71 til bomiljøtiltak (anlegg av rekreasjonsarealer, etablering av helse- og velferdssentre m.v. for eldre, og lokaler som skal betjene beboerne i et lokalmiljø).

§ 31. Tilskudd til utbedring av boliger

Vedtak om tilskudd til utbedring av boliger under statsbudsjettet kapittel 552 post 70, som treffes av en kommune, kan ikke påklages til noe statsorgan etter forvaltningsloven § 28 annet, jf. første ledd. Klager skal avgjøres av vedkommende kommunale organ ved en fornyet behandling.

§ 32. Bedømmelse av eksamen og lignende prestasjoner

Bedømmelse av prøve, eksamen eller andre prestasjoner ved skole eller annen undervisningsinstitusjon eller ved særlige prøveorgan kan bare påklages etter de særskilte forskrifter som er eller blir fastsatt.

§ 33. Arbeidsmarkedsopplæring

Det er ikke klagerett i saker som gjelder opptak til arbeidsmarkedsopplæring etter forskrift 20. desember 2001 nr. 1544 om arbeidsmarkedstiltak kapittel 4.

§ 34. Vedtak om sakskostnader etter forvaltningsloven § 36

Vedtak om sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 kan ikke påklages til Kongen.

Vedtak om sakskostnader som treffes av kommunalt eller fylkeskommunalt organ som nevnt i loven § 28 annet ledd, kan påklages til fylkesmannen.

Følgende vedtak om sakskostnader kan ikke påklages:

- a) vedtak som treffes av Klagenemnda for merverdiavgift i etterberegningssaker
- b) vedtak som treffes av Utlendingsnemnda.

Kapittel 9. Beregning av saksbehandlingsfrister

§ 35. Virkeområdet og forholdet til forsvarlig saksbehandling

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder beregning av saksbehandlingsfrister som er fastsatt i eller i medhold av lov, så langt ikke annet er særskilt bestemt.

Bestemmelsene i dette kapitlet gir ikke grunnlag for å gjøre unntak fra de alminnelige reglene om forsvarlig saksbehandling i forvaltningsloven mv.

§ 36. Fristens utgangspunkt

I sak som tas til behandling etter søknad, klage eller annen særskilt henvendelse, er fristens utgangspunkt den dagen henvendelsen kommer inn til forvaltningsorganet. Dersom flere henvendelser må vurderes samlet, er fristens utgangspunkt den dagen alle henvendelsene er kommet inn.

I sak som tas til behandling ved utlysning, er fristens utgangspunkt den dagen fristen for å søke løper ut.

I sak som tas til behandling av eget tiltak, er fristens utgangspunkt den dagen forhåndsvarsel sendes parten etter forvaltningsloven § 16. Dersom forhåndsvarsel ikke blir gitt eller blir gitt for sent, begynner fristen å løpe når saken tas opp til behandling.

§ 37. Utsettelse av saksbehandlingen etter forespørsel

Dersom en part ber om at behandlingen av saken utsettes, avbrytes fristen den dagen forespørselen kommer inn til organet.

Dersom organet treffer beslutning om å utsette behandlingen av saken, fortsetter fristen å løpe den dagen forvaltningsorganet skal fortsette behandlingen av saken.

Dersom forespørselen om utsettelse blir avslått, fortsetter fristen å løpe fra tidspunktet for avslaget.

§ 38. Forsinkelse som skyldes en parts forhold

Dersom saksbehandlingen blir forsinket på grunn av en parts forhold, f.eks. ved at en part gir feilaktige opplysninger eller ikke gir nødvendige opplysninger innen en rimelig frist fastsatt av organet, løper ikke fristen så lenge forsinkelsen varer. Dette gjelder selv om parten ikke kan klandres for forholdet. Fristen løper for andre parter i samme sak dersom forholdet ikke forsinker deres del av saken.

Dersom det oppstår forsinkelse som nevnt i første ledd, skal partene varsles i den grad dette følger av reglene om foreløpig svar i forvaltningsloven § 11a.

§ 39. Forsinkelse som skyldes særegne forhold

Dersom saksbehandlingen blir forsinket på grunn av særegne forhold som forvaltningsorganet ikke kan klandres for, løper ikke fristen så lenge forsinkelsen varer. Dette gjelder bl.a. forsinkelse som skyldes

- at en offentlig eller privat instans ikke har gitt opplysninger innen en rimelig frist fastsatt av organet, og fristoverskridelsen er vesentlig
- at sakens særegne karakter gjør det nødvendig å innhente tilleggsopplysninger
- at det på et sent stadium i saksbehandlingen oppstår et uventet behov for å innhente opplysninger
- at en betydelig og uventet økning i saksmengden inntreffer brått
- at vesentlige endringer i bemanningen gjør det uforholdsmessig vanskelig å oppfylle fristen.

Dersom det særegne forholdet bare forsinker saken for enkelte av partene i saken, løper fristen for de øvrige partene.

Dersom det oppstår forsinkelse som nevnt i første ledd, skal partene varsles i den grad dette følger av reglene om foreløpig svar i forvaltningsloven § 11a.

§ 40. Fristavbrudd

Fristen avbrytes når underretning om vedtaket er sendt eller gitt til parten, eller vedtaket er kunngjort, jf. forvaltningsloven § 27. Dersom det er flere parter i saken, avbrytes fristen når slik underretning er sendt eller gitt til alle partene som organet er kjent med på tidspunktet for underretningen.

Dersom det ikke er nødvendig å gi underretning, avbrytes fristen når vedtaket treffes.

Dersom saken henlegges uten at det treffes vedtak, avbrytes fristen når saken henlegges.

§ 41. Fristforlengelse på grunn av lørdager og helligdager mv.

Dersom saksbehandlingsfristen løper ut på en lørdag, helligdag eller dag som etter lovgivningen er likestilt med helligdag, forlenges fristen til nærmeste virkedag.

§ 42. Særregler i forskrift om saksbehandlingsfrist

Reglene i dette kapitlet bør ikke fravikes i forskrift om saksbehandlingsfrist etter forvaltningsloven § 11b første punktum, med mindre det foreligger et særlig behov for dette.

Kapittel 10. Kunngjøring av forskrifter

§ 43. Kunngjøring av forskrifter

Kunngjøring av følgende vedtak foretas ikke i Norsk Lovtidend, men på annen måte:

- vedtak etter vegtrafikklovgivningen om oppsetting av trafikkregulerende skilt, derunder vedtak om fartsgrense og vedtak om at et område skal anses som tettbygd strøk, og vedtak om oppsetting av lyssignal og oppmerking.
- vedtak etter forskrift 1. oktober 1993 nr. 921 om offentlig parkeringsregulering og parkeringsgebyr om at det på bestemte steder i kommunen bare skal være tillatt å parkere mot betaling.

Kunngjøring av vedtak som nevnt i første ledd skjer ved oppsetting av trafikkskilt på vedkommende sted eller på annen måte som klart angir hva vedtaket går ut på.

Kapittel 11. Delegering av myndighet

§ 44. Delegering til departementene

Kongens myndighet etter forvaltningsloven § 9 annet ledd delegeres til det enkelte departement, som kan delegerer myndigheten videre.

§ 45. Delegering til Justisdepartementet

Kongens myndighet etter forvaltningsloven § 4 tredje ledd, § 5 første ledd første og annet punktum, § 6 femte ledd, § 11 femte ledd, § 13 annet ledd annet punktum og § 13c tredje ledd første punktum delegeres til Justisdepartementet. Det samme gjelder for Kongens myndighet etter forvaltningsloven § 38 tredje ledd annet punktum og § 38 fjerde ledd. Myndighet etter § 11 femte ledd kan delegeres videre til andre departementer.

Saker om bruk av Kongens myndighet etter forvaltningsloven § 2 annet ledd tredje punktum, § 3 annet ledd første punktum, § 5 første ledd tredje punktum og annet ledd, § 19 tredje ledd, § 24 fjerde ledd, § 28 første ledd annet punktum og fjerde ledd og § 36 fjerde ledd fjerde og femte punktum fremmes for Kongen av Justisdepartementet eller av vedkommende departement med Justisdepartementets samtykke.

Kapittel 12. Sluttbestemmelser

§ 46. Ikraftsetting

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007.

§ 47. Justisdepartementets kompetanse til å endre forskriften

Justisdepartementet kan vedta endringer i denne forskriften i samsvar med departementets kompetanse etter § 45 første ledd.

§ 48. Endringer i andre forskrifter

Fra den tid forskriften trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre forskrifter:

1. I forskrift 28. juni 1985 nr. 1679 om ordningen av påtalemyndigheten (Påtaleinstruksen) skal § 3–5 første ledd annet punktum lyde:

Bestemmelsene i forvaltningslovforskriften § 9 om foreleggelse av saken for Rådet for taushetsplikt og forskning gjelder tilsvarende så langt de passer.

2. I forskrift 25. januar 1988 nr. 111 om forskottserstatning ved skade på fiskeredskaper forårsaket av utenlandske tråler eller marinefartøy fra Nato land skal § 7 lyde:

Vedtak i medhold av denne forskriften kan ikke påklages til Kongen.

§ 49. Opphevelse av eldre forskrifter

Fra den tid forskriften trer i kraft oppheves:

1. vedtak 16. desember 1977 nr. 9 om ikrafttredelse av endringer av forvaltningsloven. Delegering av myndighet avsnitt I, II og III.
2. forskrift 16. desember 1977 nr. 11 om bortfall av taushetsplikt etter forvaltningslovens § 13 i barnesaker
3. forskrift 16. desember 1977 nr. 12 om forvaltningslovens anvendelse på eldre forskrifter og saker og på saker som ved lovens ikrafttredelse er under behandling i administrasjonen
4. forskrift 16. desember 1977 nr. 13 om regulering av partenes rett til å se saksdokumenter
5. forskrift 16. desember 1977 nr. 14 om unntak fra plikten til å grunngi enkeltvedtak
6. forskrift 16. desember 1977 nr. 15 om unntak fra og særregler om retten til å påklage enkeltvedtak
7. forskrift 16. desember 1977 nr. 16 om retten til å klage over sakskostnader etter forvaltningslovens § 36
8. forskrift 16. desember 1977 nr. 17 om forvaltningsorganenes vegledningsplikt
9. forskrift 8. januar 1980 nr. 9 om taushetspliktens bortfall i adopsjonssaker
10. forskrift 21. november 1980 nr. 13 om partsoffentlighet i saker om tilsetting i den offentlige forvaltning
11. forskrift 8. september 2000 nr. 899 om beregning av saksbehandlingsfrister.

18. des. Nr. 1457 2006

Forskrift om renter ved forsinket betaling.

Fastsatt av Finansdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd, og delegeringsvedtak 12. desember 2003 nr. 1509. Kunngjort 19. desember 2006.

I

Med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd fastsettes forsinkelsesrenten til 10,5 prosent p.a.

II

Forskriften trer i kraft 1. januar 2007. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 30. juni 2006 nr. 752 om renter ved forsinket betaling.

16. juni Nr. 1458 2006**Vedtak om endring i regler for Kirkerådets virksomhet.**

Fastsatt av Kirkerådet 16. juni 2006 med hjemmel i Kirkemøtets delegeringsvedtak KM 12/05 pkt. 1 og lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke § 25 siste ledd. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I regler 14. november 1997 nr. 1541 for Kirkerådets virksomhet gjøres følgende endring:

§ 4 nytt pkt. 6 skal lyde:

6. Lederen av Mellomkirkelig råd og lederen av Samisk kirkeråd møter fast i Kirkerådet med tale- og forslagsrett.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

16. nov. Nr. 1459 2006**Forskrift om endring i forskrift til partnerskapsloven om prøving av vilkår og fremgangsmåte m.v. ved registrering av partnerskap.**

Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 16. november 2006 med hjemmel i lov 30. april 1993 nr. 40 om registrert partnerskap § 2 siste ledd. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 10. juli 1993 nr. 748 til partnerskapsloven om prøving av vilkår og fremgangsmåte m.v. ved registrering av partnerskap gjøres følgende endringer:

§ 15 skal lyde:

§ 15. Registreringsmyndighet er notarius publicus (byfogd, sorenskriver o.l.) og godkjente vigslere i livssynssamfunn når departementet har godkjent formen for registrering av partnerskapet. Notarius publicus kan også foreta registrering utenfor det vanlige embetsdistriktet. Godkjente vigslere i livssynssamfunn kan nekte å registrere partnerskap dersom en av partene ikke er medlem i livssynssamfunnet.

§ 19 første ledd skal lyde:

Dersom registreringen er gjennomført uten at partene var tilstede samtidig og personlig, er registreringen ugyldig. Det samme gjelder når registreringen er foretatt av andre enn notarius publicus, eller godkjent vigsler i livssynssamfunn når departementet har godkjent formen for registrering av partnerskapet, eller dersom partnerskapet ble inngått uten at det forelå gyldig prøvingsattest jf. § 14. En ugyldig registrering kan likevel etter begjæring fra en av partene gis etterfølgende godkjennelse av Kongen når særlige grunner foreligger. Slik godkjenning kan også gis når en eller begge parter er død.

§ 22 skal lyde:

§ 22. Registrering foretatt av notarius publicus føres i embetets protokoll. Registrering foretatt av godkjent vigsler i livssynssamfunn når departementet har godkjent formen for registrering av partnerskapet føres i egen registreringsbok.

§ 23 første ledd første punktum skal lyde:

Registreringsmyndigheten skal snarest, og senest innen tre dager sende melding om registreringen til folkeregisteret.

II

Endringene gjelder fra 1. januar 2007.

6. des. Nr. 1460 2006**Vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2007.**

Kunngjering frå Justis- og politidepartementet av stortingsvedtak 6. desember 2006 med heimel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 20. desember 2006.

§ 1. Bruksområde for vedtaket

Dette vedtaket gjeld forskotsutskrivning og endeleg utskrivning av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2007 etter føresegnene i lov 29. november i 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

Skattepliktige som nemnde i skattebetalingslova § 1, jf. § 2, og svalbardskattelova § 5–1 første ledd, skal betale forskot på formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2007. Ved utrekninga og innbetalinga gjeld føresegnene i dette vedtaket og i skattebetalingslova.

§ 2. Skatt på formue

Skatt på formue blir utrekna etter desse satsane:

- a. Personleg skattepliktig og dødsbu: Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten og kommunane (maksimumssats)
- b. Selskap og samanslutning som nemnt i skattelova § 2–36 andre ledd, og som ikkje er fritakne etter skattelova kapittel 2: Det blir nytta same satsar og grensebeløp som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet for formuesskatt til staten.

§ 3. Skatt på inntekt

Skatt på inntekt blir utrekna etter desse satsane:

- a. Inntekt som blir skattlagt ved likning etter svalbardskattelova § 3–1:
10 pst. av alminneleg inntekt
Personlege skatteytarar skal ha eit frådrag i alminneleg inntekt på kr 10.000
- b. Inntekt som blir skattlagt ved lønnstrekk etter svalbardskattelova § 3–2:
12 pst.

§ 4. Avrundingsreglar

Ved utrekning av skatt ved likning skal stipulert formue avrundast nedover til næraste heile 1.000 kroner, og inntekt avrundast nedover til næraste heile 100 kroner.

Ved utrekning av skatt ved lønnstrekk skal inntekta avrundast nedover til næraste heile krone.

§ 5. Skjermingsrenta for fastsetjing av berekna personinntekt for sjølvstendig næringsdrivande

Skjermingsrenta som nemnt i skattelova § 12–12 tredje ledd, jf. svalbardskattelova § 3–1, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

§ 6. Normalrentesatsen for rimeleg lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nemnd i skattelova § 5–12 fjerde ledd, jf. svalbardskattelova § 3–1 og § 3–2, skal vere den same som Stortinget har vedteke skal gjelde på det norske fastlandet.

6. des. Nr. 1461 2006**Vedtak om avgift av kol som blir utført frå Svalbard for budsjetterminen 2007.**

Kunngjering fra Justis- og politidepartementet av stortingsvedtak 6. desember 2006 med heimel i Kongeriget Norges Grundlov 17. mai 1814 § 75 litra a. Kunngjort 20. desember 2006.

For budsjetterminen 2007 skal det svarast avgift til statskassen av kol som blir utført frå Svalbard, etter følgjande satsar:

- 1,0% av verdien for dei første 100.000 tonna,
- 0,9% av verdien for dei neste 200.000 tonna,
- 0,8% av verdien for dei neste 300.000 tonna,
- 0,7% av verdien for dei neste 400.000 tonna,
- 0,6% av verdien for dei neste 500.000 tonna,
- 0,5% av verdien for dei neste 600.000 tonna,
- 0,4% av verdien for dei neste 700.000 tonna,
- 0,3% av verdien for dei neste 800.000 tonna,
- 0,2% av verdien for dei neste 900.000 tonna.
- 0,1% av verdien for dei neste 1.000.000 tonna.

13. des. Nr. 1462 2006**Forskrift om endring i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften).**

Fastsatt av Olje- og energidepartementet 13. desember 2006 hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 7-1 sjettede ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 22 (direktiv 2003/54/EF). Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m. (energilovforskriften) gjøres følgende endringer:

EØS-henvisningen i hjemmelsfeltet skal lyde:
Jf. EØS-avtalen vedlegg IV nr. 22 (direktiv 2003/54/EF).

§ 4-4 ny bokstav h skal lyde:

h) Taushetsplikt

Nettselskap plikter å bevare taushet om opplysninger som nevnt i forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2 som mottas i forbindelse med virksomheten. Det kan gis ytterligere bestemmelser for å sikre at taushetsplikten overholdes.

Ny § 4-10 skal lyde:

§ 4-10. Uenighet

Uenighet om vilkår for tilknytning og bruk av nettet kan bringes inn til Norges vassdrags- og energidirektorat, som skal fatte vedtak i saken innen to måneder etter at klagen kom fram til direktoratet. Fristen kan forlenges med to måneder hvis Norges vassdrags- og energidirektorat ønsker ytterligere opplysninger, og kan etter samtykke fra klageren forlenges ytterligere. Fristen kan også forlenges hvis uenigheten gjelder tariffing av nye større produksjonsanlegg.

§ 7-1 første kolon skal lyde:

Norges vassdrags- og energidirektorat kan utferdige forskrifter for såvidt gjelder:

§ 7-1 første ledd ny bokstav p, q og r skal lyde:

- p) Behandling av uenighet, saksbehandlingsfrister og utsatt iverksetting av vedtak
- q) leveringsplikt, herunder om priser, konsesjonærenes og sluttbrukernes vilkår, gjennomføring, organisering og informasjon
- r) overtredelsesgebyr.

Ny § 7-7 skal lyde:

§ 7-7. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 3-4, § 4-2 annet ledd, § 4-4 bokstav a, § 4-4 bokstav d første ledd første punktum, § 4-4 bokstav e første punktum, § 4-8, § 5-1 første ledd, § 5-3 og § 5B-1 tredje ledd kan det ilegges overtredelsesgebyr, jf. energiloven § 7-7.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

Merknader til de enkelte bestemmelser**Til § 4-4 ny bokstav h – Taushetsplikt**

Eldirektiv II artikkel 12 og artikkel 16 innebærer krav om at nettselskaper skal pålegges å bevare taushet om kommersielt sensitive opplysninger de mottar i forbindelse med sin virksomhet.

I henhold til artikkel 12 skal den systemansvarlige pålegges taushetsplikt om forretningsmessig følsomme opplysninger som mottas som ledd i virksomheten. Det følger av forskrift om systemansvaret at forvaltningsloven og offentlighetsloven gjelder i saker hvor den systemansvarlige treffer enkeltvedtak. Forvaltningsloven § 13 nr. 2 oppstiller taushetsplikt om bl.a. forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde.

I konsesjon meddelt Statnett SF for å utøve systemansvaret fremgår det at innhentet informasjon er underlagt forvaltningslovens regler om taushetsplikt, og at NVE skal godkjenne rutiner for utveksling av informasjon. Brudd på konsesjonen kan medføre reaksjoner i henhold til bestemmelsene i energiloven kap. 7. I den grad Statnett SF fatter enkeltvedtak er kravet i artikkel 12 oppfylt. Taushetsplikten til den systemansvarlige når denne ikke fatter enkeltvedtak er imidlertid ikke ivaretatt etter gjeldende rett.

I henhold til artikkel 16 har selskap som driver distribusjon av elektrisk energi taushetsplikt om forretningsmessig følsomme opplysninger som mottas i forbindelse med utøvelsen av selskapets virksomhet. For Norges del omfattes

både regional- og distribusjonsnett av direktivets definisjon «distribution». En slik taushetsplikt er heller ikke ivare tatt fullt ut etter gjeldende rett.

Hvilke opplysninger og forhold som omfattes av taushetsplikten følger av definisjonen i forvaltningsloven § 13 nr. 2 og denne bestemmelsens forarbeider. Det gjelder tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den opplysningen angår.

I Ot.prp.nr.61 (2005–2006), jf. punkt 3.4.3, er det lagt til grunn at nødvendige bestemmelser om bl.a. taushetsplikt skal fastsettes i forskrift med hjemmel i energiloven § 7–1 nytt sjette ledd. Bestemmelsen foreslås inntatt som § 4–4 ny bokstav h.

Med «nettselskap» i bestemmelsens forstand menes omsetningskonsesjonær som nevnt i energilovforskriften § 4–2 annet ledd annet punktum.

Til ny § 4–10 Uenighet

Bakgrunnen for forslaget er energiloven § 7–6 nytt annet ledd om NVEs tvisteløsningsfunksjon. Det vises spesielt til Ot.prp.nr.61 (2005–2006) punkt 3.6 hvor det er forutsatt at nærmere bestemmelser om tvisteløsningsfunksjonen skal reguleres i forskrift.

Tvisteløsningsfunksjonen reiser tre problemstillinger som henger sammen:

- Angivelse av virkeområdet for NVEs funksjon som tvisteløser
- Tidsfrister for saksbehandlingen
- Utsatt iverksetting.

Virkeområdet for NVEs funksjon som tvisteløser

For å synliggjøre i hvilke konkrete saksforhold det er aktuelt for NVE å fungere som tvisteløser, er det foretatt en gjennomgang av bestemmelsene i eldirektiv II artikkel 23 nr. 5 og sammenholdt med de norske forskriftene på området. Saksforholdene er så vidt departementet kan se knyttet til bestemmelser i følgende forskrifter:

- forskrift 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av netjtjenester (MAF)
- forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer
- forskrift 7. mai 2002 nr. 448 om systemansvaret i kraftsystemet
- forskrift 16. desember 2002 nr. 1607 om energiutredninger (energiutredningsforskriften)
- forskrift 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet.

En for spesifikk utformingen av tvisteløsningsbestemmelsen kan lett ekskludere saksforhold som etter direktivets krav skal omfattes eller inkludere saksforhold som ikke skal omfattes. Et annet forhold er at dersom forskriftene endres, vil det fort kunne oppstå feilhenvisninger dersom man i tvisteløsningsbestemmelsen henviser til særskilte forskriftsbestemmelser eller saksforhold hvor NVE skal være tvisteløser. En konkretisering av hvilke typer saksforhold som omfattes av tvisteløsningsfunksjonen til NVE kan og bør skje i retningslinjer. Med en generell forskriftsbestemmelse, og interne retningslinjer om forståelsen av denne, kan en sikre en smidig og dynamisk praksis.

Energilovforskriften hadde tidligere en eksplisitt bestemmelse i § 4–4 bokstav b sjuende ledd som lød:

«Ved uenighet om vilkår eller ved tvist om beregningsmåten for overføringstariffer og kapasitet, treffes avgjørelse av Norges vassdrags- og energiverk.»

Etter departementets vurdering er det nå hensiktsmessig med en generell og lett tilgjengelig bestemmelse på overordnet nivå i energilovforskriften.

Justisdepartementet har som det fremgår av Ot.prp.nr.61 (2005–2006) punkt 3.6 vært kritisk til bruken av uttrykket «tvist» i forbindelse med eldirektivet artikkel 23 nr. 5. Departementet foreslår at man heller bruker uttrykket «uenighet» i forskriftsteksten.

Etter departementets vurdering vil man med formuleringen «*Uenighet om vilkår for tilknytning og bruk av nettet...*» fange opp de saksforhold hvor det er aktuelt at NVE skal være tvisteløser i henhold til eldirektiv II artikkel 23.

Departementet minner om at tvisteløsningsfunksjonen i direktivet er oppstilt av hensyn til nettselskapenes kunder, og det er kun klager rettet mot nettselskap av den som er part i en sak med slikt selskap som kan bringes inn til NVE. Energilovforskriften kapittel 4 har bestemmelser om omsetning av elektrisk energi, og omfatter typisk nettselskaper. På denne bakgrunn foreslår departementet at det inntas en bestemmelse om behandling av uenighet i energilovforskriften kapittel 4 som ny § 4–10.

Løsningen innebærer at det i utgangspunktet ikke er behov for å oppstille ytterligere bestemmelser i NVEs forskrifter om behandling av tvister, saksbehandlingsfrister og utsatt iverksetting av vedtak. For å kunne fange opp eventuelle uforutsette behov for å regulere disse forholdene ytterligere, foreslås imidlertid inntatt en formulering om at NVE kan gi forskrifter om dette i energilovforskriften § 7–1 ny bokstav p.

Tidsfrister

I henhold til eldirektiv II artikkel 23 nr. 5 skal regulatoren fatte et vedtak i saken innen to måneder etter at klagen ble mottatt. Denne perioden kan forlenges med ytterligere to måneder hvis regulator ønsker ytterligere opplysninger.

Perioden kan dessuten forlenges ytterligere med samtykke fra klageren. For tvister vedrørende tariffing av store nye produksjonsanlegg, kan regulator forlenge fristen på to måneder.

I henhold til artikkel 23 nr. 6 oppstilles det en maksimal klagefrist på to måneder, men myndighetene kan eventuelt oppstille en kortere frist. Departementet mener det er hensiktsmessig å legge til grunn en klagefrist på tre uker i samsvar med forvaltningsloven § 29.

Når det gjelder utgangspunktet for beregningen av tidsfristene, legger departementet til grunn at dette skal forstås på samme måte som i forvaltningsloven § 29. Fristen begynner å løpe fra det tidspunkt en avgjørelse eller klage er kommet fram til henholdsvis den aktuelle part (klagefristen på tre uker), eller Norges vassdrags- og energidirektorat (saksbehandlingsfristen). Det vises for øvrig til forskrift 8. september 2000 nr. 899 om beregning av saksbehandlingsfrister.

Utsatt iverksetting

I henhold til eldirektiv II artikkel 23 nr. 6 er det ikke anledning til å gi klage over vedtak utsatt iverksetting; «Such a complaint shall not have suspensive effect.»

I henhold til forvaltningsloven § 42 kan det besluttes at vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Det er derfor i utgangspunktet motstrid mellom direktivet og forvaltningsloven. Motstriden er løst ved at energiloven er endret slik at det med hjemmel i energiloven § 7–6 annet ledd nytt annet punktum er gitt hjemmel til blant annet å gi forskrifter om utsatt iverksetting av vedtak. Forståelsen av artikkel 23 nr. 6 og forholdet mellom denne bestemmelsen og artikkel 23 nr. 5 er noe uklar. Justisdepartementet har anført, jf. Ot.prp.nr.61 (2005–2006) punkt 3.6, at artikkel 23 nr. 6 ikke oppstiller spesielle saksbehandlingsregler.

I Ot.prp.nr.61 (2005–2006) s. 57 andre spalte uttrykte departementet at nr. 6 kunne tenkes å få betydning i saker om tvisteløsning etter artikkel 23 nr. 5. Uavhengig av direktivets innhold på dette punktet, mente departementet at det i en del tilfeller uansett kunne være hensiktsmessig at klage på førsteinstansens vedtak i for eksempel tariffvister i mange tilfeller ikke gis utsatt iverksetting. Det ble presisert at dette måtte tas stilling til i forbindelse med forskriftsarbeidet.

Departementet har etter en nærmere vurdering kommet til at artikkel 23 nr. 6 ikke krever særskilt gjennomføring i norsk rett. NVE fatter ikke enkeltvedtak om for eksempel de enkelte selskapers konkrete tariffier jf. direktivet artikkel 23 nr. 2, men utarbeider generelle forskrifter om hvordan de konkrete tariffiene skal utformes. Etter norsk rett kan ikke forskrifter påklages. I enkelte EU-land fatter myndighetene konkrete enkeltvedtak om for eksempel tariffier, og i slike tilfeller er nr. 6 relevant. Departementet legger uansett til grunn at reguleringen i forvaltningsloven kap. VII uansett er tilstrekkelig til å oppfylle hensynene bak art. 23 nr. 6.

Hovedregelen i forvaltningsloven er allerede at vedtak skal gjennomføres når de er fattet, og at klage ikke har oppsettende virkning. Videre oppstiller forvaltningsloven en klagefrist på tre uker. Denne fristen ligger innenfor maksimalfristen på to måneder i direktivet.

Til endringer i § 7–1 Kompetanse

Departementet foreslår å fjerne formuleringen «til gjennomføring og utfylling...» i § 7–1 første ledd.

Etter energilovforskriften § 7–1 første ledd kan det kun gis forskrifter til «gjennomføring og utfylling» av «denne forskrift», og kompetansen er begrenset til bokstavene a)–o). Det kan dermed stilles spørsmål om det kan gis forskrifter til «gjennomføring og utfylling» dersom energilovforskriften ikke selv inneholder materielle bestemmelser om temaene det er aktuelt å forskriftsregulere.

I Ot.prp.nr.61 (2005–2006) er det lagt opp til at det skal gis nærmere bestemmelser om blant annet leveringsplikten. Departementet har kommet til at det er hensiktsmessig at NVE fastsetter forskrifter om blant annet leveringsplikten uten at en samtidig inntar materielle bestemmelser om leveringsplikten i energilovforskriften. Det vises til NVEs forslag av 3. juli 2006 om bestemmelser i MAF om regulering av pris på leveringspliktige kraftleveranser.

Det foreslås på denne bakgrunn at § 7–1 første ledd endres slik at formuleringen «til gjennomføring og utfylling» utgår og at bestemmelsen samtidig suppleres med ny bokstav p om tvisteløsningsfunksjonen, bokstav q om leveringsplikt (jf. energiloven § 3–3 nytt tredje ledd) og bokstav r om overtredelsesgebyr.

Bokstav p inntas for å sikre eventuelle ytterligere suppleringsbehov hva gjelder energilovforskriften ny § 4–10.

Bokstav q inntas blant annet for å sikre hjemmelsgrunnlag for NVE forslag til forskriftsbestemmelser av 3. juli 2006 om endringer i MAF knyttet til kraft levert i henhold til leveringsplikten.

Bokstav r inntas for å sikre hjemmel for NVE til å fastsette bestemmelser i egne forskrifter om hvilke forskriftsbestemmelser som eventuelt skal kunne sanksjoneres med overtredelsesgebyr, jf. NVEs høringsnotat av 3. juli 2006 med forslag om innføring av adgang til å ilegge overtredelsesgebyr.

Til ny § 7–7 Overtredelsesgebyr

Lovendringen medførte en utvidelse av virkeområdet for gjeldende bestemmelser om adgang til å ilegge overtredelsesgebyr ved brudd på energiloven, samt bestemmelser eller pålegg gitt i medhold av energiloven. Bakgrunnen for lovendringen var dels krav som følge av gjennomføring av forordning (EF) nr. 1228/2003, og dessuten behovet for mer effektive og hensiktsmessige sanksjoner.

For at gebyr skal kunne ilegges ved overtredelse av en materiell bestemmelse må det være «særskilt bestemt at overtredelse kan medføre overtredelsesgebyr», jf. energiloven § 7–7 første ledd nr. 2. Nedenfor følger forslag til

hvilke bestemmelser i energilovforskriften som etter departementets vurdering bør kunne sanksjoneres med gebyr ved overtredelse. De handlingsnormer som fremkommer i disse bestemmelsene er av en slik art at overtredelsesgebyr vil være et effektivt og hensiktsmessig reaksjonsmiddel, samtidig som tvangsmulkt, tilbaketrekking av konsesjon eller straff i mange tilfeller vil være lite egnet som reaksjon ved brudd på bestemmelsene. Tvangsmulkt som reaksjonsmiddel er best egnet til å fremtvinge en lovlig tilstand eller positiv handling, mens overtredelsesgebyr er en reaksjon som kan benyttes ved enkelt- og løpende overtredelser av lov og forskrifter.

En utvidet adgang til å bruke overtredelsesgebyr er nødvendig for å sikre en mer effektiv og fleksibel håndheving av energiloven. Bedre reaksjonsmuligheter vil bidra til at eksisterende bestemmelser etterleves av aktørene, og at formålet med bestemmelsene dermed nås. Etterlevelse av eksisterende regelverk vil redusere behovet for nye og eventuelt mer omfattende og kostbare tiltak for å oppnå målsettingen.

En beslutning om ileggelse av overtredelsesgebyr vil være et enkeltvedtak som kan påklages til overordnet forvaltningsmyndighet. Det vil på vanlig måte være anledning til prøving av saken for domstolene. Det vises i denne sammenheng til Sanksjonslovutvalgets gjennomgang og drøftelse av dette i NOU 2003:15 på s. 195 flg.

Departementet har vurdert hvilke av bestemmelsene i energilovforskriften som er av en slik karakter at brudd på bestemmelsene bør kunne sanksjoneres med overtredelsesgebyr. Etter departementets vurdering bør slikt gebyr kunne ilegges ved overtredelse av § 3-4, § 4-2 annet ledd, § 4-4 bokstav a, § 4-4 bokstav d første ledd første punktum, § 4-4 bokstav e første punktum, § 4-8, § 5-1 første ledd, § 5-3 og § 5B-1 tredje ledd.

14. des. Nr. 1463 2006

Forskrift om endring i forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettlestener.

Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat 14. desember 2006 med hjemmel i forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 7-1, gitt med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 7-6. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettlestener gjøres følgende endringer:

§ 1-1 nytt femte ledd skal lyde:

Reglene om varedeklarasjon skal sikre at sluttbrukere av elektrisk energi blir informert om opprinnelsen til den elektriske energien, samt de miljømessige konsekvensene av produksjon av elektrisk energi.

Ny § 2-1a skal lyde:

§ 2-1a. Prising av leveringspliktige kraftleveranser

I de tilfeller der kraftleveranse til sluttbruker skjer gjennom nettselskapets leveringsplikt i henhold til energiloven § 3-3, skal prisen de første seks ukene maksimalt settes lik områdepris på Nord Pool Spot pluss 5 øre per kWh i påslag eksklusive avgifter. Etter de første seks ukene skal priser og vilkår for nettselskapenes leveringsplikt utformes slik at sluttbrukeren gis insentiv til å skaffe seg en ordinær kraftleveringsavtale.

§ 4-4 overskriften skal lyde:

§ 4-4. Nettselskapets oversendelse av avregningsdata og informasjon om forbruk

§ 4-4 nytt fjerde ledd skal lyde:

Nettselskapet skal sende melding til den enkelte balanseansvarlige som inneholder informasjon om det totale forbruket i nettet for foregående døgn. Meldingen skal være sendt innen klokken 10.00 påfølgende virkedag.

§ 7-1 sjettede og nytt syvende ledd skal lyde:

Nettselskapet plikter å informere sluttbrukere om hvilke leverandører som leverer kraft i deres nettområde. Ved oppstart av kraftleveranse i medhold av energiloven § 3-3 skal nettselskapet uten ugrunnet opphold informere sluttbrukeren om de vilkår som gjelder for leveringen, samt gi sluttbrukeren informasjon om hvilke kraftleverandører som leverer kraft i området. Nettselskapet skal deretter minimum hver tredje måned gi sluttbruker informasjonen nevnt i andre punktum. Nettselskapet skal ved oppstart av kraftleveranse legge ved standardskriv utarbeidet av Norges vassdrags- og energidirektorat til sluttbrukere som mottar kraftlevering i medhold av energiloven § 3-3. Norges vassdrags- og energidirektorat kan, dersom særlige grunner tilsier det, i enkeltvedtak pålegge nettselskap å sende ut standardskriv også etter oppstart.

Sluttbrukere som mottar leveringspliktig kraftleveranse skal informeres om endringer i priser og leveringsvilkår senest tre uker før endringen finner sted.

Ny § 7–1a skal lyde:

§ 7–1a. Program for overvåking av nettselskapets nøytralitet

Nettselskap som inngår i vertikalt integrerte virksomheter som omfattes av energilovens § 4–6 første ledd, plikter å utarbeide et program for overvåking av nettselskapets nøytralitet som beskriver de tiltak som er truffet for å sikre at nettselskapet opptrer i henhold til nøytralitetsbestemmelsene i energiloven med tilhørende forskrifter. Nettselskapet har ansvar for å sikre at programmet etterlevs, og skal utpeke en person som er ansvarlig for programmet.

I programmet skal det angis hvilke spesifikke forpliktelser arbeidstakerne har for å sikre nøytralitet, og alle arbeidstakere som er ansatt i nettselskapet skal skriftlig forplikte seg til å opptre nøytralt overfor kraftleverandører og sluttbrukere. Konsekvensene av å bryte nøytralitetsbestemmelsen, herunder krav knyttet til taushetsplikt, skal tydeliggjøres for de ansatte. Dersom andre selskap utfører nettjenester på vegne av nettselskapet skal alle arbeidstakere som utfører disse tjenestene skriftlig forplikte seg til å opptre nøytralt overfor kraftleverandører og sluttbrukere.

Nettselskapet kan gjøre unntak fra kravet til skriftlighet for personer som har stillinger med liten grad av kundekontakt, dersom mulighet for diskriminerende adferd er liten. Slike unntak og bakgrunnen for disse skal fremgå av selskapets årlige rapport som beskriver programmet.

Programmet skal detaljert angi hva slags informasjon som er underlagt taushetsplikt, og hvordan denne skal behandles.

Ledelsen i nettselskapet skal aktivt, synlig, og regelmessig støtte programmet for overvåking av nettselskapets nøytralitet, og det skal gjennomføres regelmessig opplæring knyttet til etterlevelse av nøytralitetskravene.

En årlig rapport med beskrivelse av de tiltak som er truffet, samt resultatene av disse, skal innen tre måneder etter årsskiftet offentliggjøres på en slik måte at den er lett tilgjengelig, samt oversendes til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan i enkeltvedtak stille krav til innholdet i, og omfanget av, programmet for overvåking av nettselskapets nøytralitet.

Ny § 7–5 skal lyde:

§ 7–5. Varedeklarasjon

Kraftleverandøren skal informere sine sluttbrukere om opprinnelsen til leveranser av elektrisk energi i foregående år. Slik informasjon skal gis i salgsfremmende materiale og i forbindelse med fakturering, i form av en henvisning til internetsiden til Norges vassdrags- og energidirektorat, som ansvarlig for den nasjonale varedeklarasjonen.

Kraftleverandører som ønsker en individuell varedeklarasjon innenfor Norges vassdrags- og energidirektorats ordning for varedeklarasjoner, skal gjøre dette ved å legge til grunn opplysningene lagt ut på internetsiden til Norges vassdrags- og energidirektorat, samt opprinnelsesgarantier innløst i registeret til den avregningsansvarlige.

Ny § 8–1c skal lyde:

§ 8–1c. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 2–1a, § 2–2, § 3–3, § 3–7, § 3–8, § 3–10, § 5–7, § 7–1, § 7–1a og § 7–3 kan det ilegges overtredelsesgebyr.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007, med unntak av § 7–1a som trer i kraft 1. juli 2007 og § 4–4 fjerde ledd, som trer i kraft 1. januar 2008.

14. des. Nr. 1464 2006

Forskrift om endring i forskrift om leveringskvalitet i kraftforsyningen og forskrift om systemansvar i kraftforsyningen.

Fastsatt av Norges vassdrags- og energidirektorat 14. desember 2006 med hjemmel i forskrift 7. desember 1990 nr. 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften) § 7–1, gitt med hjemmel i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) § 7–6. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 30. november 2004 nr. 1557 om leveringskvalitet i kraftsystemet gjøres følgende endringer:

§ 1–4 definisjon nr. 4 CAIDI_K og nr. 5 CAIDI_L skal lyde:

4. CAIDI_K (*Customer average interruption duration index*): Sum varighet av kortvarige avbrudd over året dividert på antall kortvarige avbrudd innenfor året.
5. CAIDI_L (*Customer average interruption duration index*): Sum varighet av langvarige avbrudd over året dividert på antall langvarige avbrudd innenfor året.

§ 1–4 nye definisjoner nr. 8 CTAIDI_K og nr. 9 CTAIDI_L skal lyde:

8. CTAIDI_K (*Customer total average interruption duration index*): Sum varighet av kortvarige avbrudd over året dividert på antall sluttbrukere som har opplevd kortvarige avbrudd innenfor året.
9. CTAIDI_L (*Customer total average interruption duration index*): Sum varighet av langvarige avbrudd over året dividert på antall sluttbrukere som har opplevd langvarige avbrudd innenfor året.

§ 1–4 nåværende definisjoner nr. 8 til 35 blir nr. 10 til 37.

§ 1–4 ny definisjon nr. 38 Spenningsendringskarakteristikk skal lyde:

38. *Spenningsendringskarakteristikk*: Endring i spennings effektivverdi evaluert pr. halvperiode som funksjon av tiden, mellom tidsperioder hvor spenningen har vært stabil i minimum ett sekund. Spenningen anses stabil når den ikke endres hurtigere enn 0,5% av avtalt spenningsnivå pr. sekund.

§ 1–4 nåværende definisjon nr. 36 blir nr. 39.

§ 1–4 nåværende definisjon nr. 37 blir nr. 40 og skal lyde:

40. *Spenningsstrang*: En endring av spennings effektivverdi innenfor ± 10% av avtalt spenningsnivå, som skjer hurtigere enn 0,5% av avtalt spenningsnivå pr. sekund. Spenningsstrang uttrykkes ved stasjonær og maksimal spenningsendring som er gitt ved henholdsvis:

$$\%U_{stasjon} = \frac{\Delta U_{stasjon}}{U_{avtalt}} \cdot 100\%$$

og

$$\%U_{maks} = \frac{\Delta U_{maks}}{U_{avtalt}} \cdot 100\%$$

der $\Delta U_{stasjon}$ er stasjonær spenningsendring som følge av en spenningsendringskarakteristikk, ΔU_{maks} er den maksimale spenningsdifferansen i løpet av en spenningsendringskarakteristikk og U_{avtalt} er avtalt spenningsnivå.

§ 1–4 nåværende definisjoner nr. 38 til 41 blir nr. 41 til 44.

§ 2–3 nytt tredje ledd skal lyde:

Nettselskap skal under driftsforstyrrelser, så langt som mulig og på en hensiktsmessig måte, ha tilgjengelig informasjon for berørte nettkunder om årsak til driftsforstyrrelsen og forventet tidspunkt for gjenopprettet forsyning.

§ 2–7 oppheves.

§ 2A–1 første ledd annet punktum skal lyde:

Hendelser som medfører redusert leveringskapasitet for sluttbrukere som tariffes i regional- eller sentralnettet, skal registreres som kortvarige eller langvarige avbrudd.

§ 2A–6 første ledd bokstav p og ny bokstav q skal lyde:

- p) Avbruddsindeksene SAIFI_L, SAIFI_K, CAIFI_L, CAIFI_K, SAIDI_L, SAIDI_K, CTAIDI_L, CTAIDI_K, CAIDI_L og CAIDI_K.
- q) Årsak til, samt dato, varighet, avbrutt effekt og ikke levert energi for hver hendelse som har medført avbrudd.

§ 2A–7 skal lyde:

Data angitt i § 2A–6 første ledd bokstav b) skal ved rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat fordeles separat på:

- a) Nettnivå: Sentralnett, regionalnett, distribusjonsnett – luft, distribusjonsnett – blandet og distribusjonsnett – kabel (nettnivå der berørt sluttbruker er tilknyttet).
- b) Samme sluttbrukergrupper som i regnskapsrapporteringen til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Data angitt i § 2A–6 første ledd bokstav c) skal ved rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat fordeles på nettnivå, jf. første ledd bokstav a).

Data angitt i § 2A–6 første ledd bokstav d) til k) skal ved rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat fordeles på:

- a) Kortvarige og langvarige avbrudd.
- b) Varslede og ikke varslede avbrudd.
- c) Nettnivå: Sentralnett, regionalnett, distribusjonsnett – luft, distribusjonsnett – blandet og distribusjonsnett – kabel (nettnivå der berørt sluttbruker er tilknyttet).
- d) Spenningsnivå: 1–22 kV, 33–110 kV, 132 kV, 220–300 kV og 420 kV (systemspenningen der driftsforstyrrelsen eller den planlagte utkoblingen inntraff).

Data angitt i § 2A–6 første ledd bokstav h) til k) skal ved rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat fordeles på samme sluttbrukergrupper som i regnskapsrapporteringen til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Data angitt i § 2A–6 første ledd bokstav i) og k) skal ved rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat i tillegg angis pr. ansvarlig konsesjonær, fordelt på samme sluttbrukergrupper som i regnskapsrapporteringen til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Data angitt i § 2A–6 første ledd bokstav l) skal ved rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat fordeles på samme sluttbrukergrupper som i regnskapsrapporteringen til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Data angitt i § 2A–6 første ledd bokstav m) til o) skal ved rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat fordeles på kortvarige og langvarige avbrudd, varslede og ikke varslede avbrudd, samt på samme sluttbrukergrupper som i regnskapsrapporteringen til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Data angitt i § 2A–6 første ledd bokstav q) skal ved rapportering til Norges vassdrags- og energidirektorat fordeles pr. hendelse, samt summeres pr. måned og pr. år for henholdsvis kortvarige og langvarige avbrudd.

§ 3–4 nytt annet ledd skal lyde:

Nettselskap skal sørge for at de maksimale spenningsendringer ved kortvarige over- og underspenninger, i antall og størrelse ikke overstiger grenseverdier for maksimal spenningsendring satt i § 3–5. Unntak gitt i § 3–5 annet ledd gjelder også for kortvarige over- og underspenninger.

§ 3–5 skal lyde:

§ 3–5. Spenningsstrang

Nettselskap skal sørge for at spenningsstrang ikke overstiger følgende verdier i tilknytningspunkt med det respektive nominelle spenningsnivå, U_N [kV], for den respektive hyppighet:

Spenningsstrang	Maksimalt antall tillatt pr. døgn	
	$0,23 \leq U_N \leq 35$	$35 < U_N$
$\Delta U_{\text{stasjonær}} \geq 3\%$	24	12
$\Delta U_{\text{maks}} \geq 5\%$	24	12

Spenningsstrang som skyldes jord- eller kortslutninger i nettet, innkobling av transformatorer, gjeninnkobling etter feil, samt nødvendige driftskoblinger for å opprettholde en tilfredsstillende leveringskvalitet som helhet, omfattes ikke av grenseverdier gitt i første og annet ledd.

Ny § 5–2a skal lyde:

§ 5–2a. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 2–1, § 2–2, § 2–5, § 2A–1, § 2A–2, § 2A–9 og § 4–2 kan det ilegges overtredelsesgebyr.

II

I forskrift 7. mai 2002 nr. 448 om systemansvaret i kraftsystemet gjøres følgende endringer:

Ny § 22 skal lyde:

Konsesjonær skal analysere og rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i eget regional- og sentralnett, og i produksjonsheter tilknyttet disse. Analysen skal omfatte nødvendige undersøkelser for å avklare hendelsesforløp, årsaker og konsekvenser, og om aktuelle vern og kontrollfunksjoner har fungert tilfredsstillende.

Systemansvarlig skal koordinere analysen der hvor flere konsesjonærer er involvert.

Systemansvarlig skal etteranalysere og kontrollere alle hendelser rapportert etter første ledd.

Konsesjonær skal analysere og årlig rapportere til systemansvarlig alle driftsforstyrrelser i eget høyspenningsdistribusjonsnett.

Systemansvarlig skal påse at driftsforstyrrelser som skal rapporteres blir enhetlig registrert.

Konsesjonærenes format for rapportering skal godkjennes av systemansvarlig.

Systemansvarlig skal distribuere analyseresultater, samt utarbeide og distribuere statistikk over rapporterte driftsforstyrrelser.

Resultatet av feilanalysene skal registreres i registreringssystem som følger gjeldende kravspesifikasjon for FASIT. Registreringene og underlaget for feilanalysen skal lagres i 10 år.

Nåværende § 22 oppheves.

Ny § 26a skal lyde:

§ 26a. Overtredelsesgebyr

Ved overtredelse av bestemmelsene i § 8, § 14 – § 16, § 20 – § 22 og § 23 kan det ilegges overtredelsesgebyr.

III

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

14. des. Nr. 1465 2006**Forskrift til utfylling av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden § 1 om arbeidsgiveravgift.**

Fastsatt av Finansdepartementet 14. desember 2006 med hjemmel i Stortingets vedtak 28. november 2006 nr. 1337 om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden § 4 annet punktum. Kunngjort 20. desember 2006.

*I***§ 1. Transportforetak**

Med transportforetak i avgiftsvedtaket § 1 bokstav g annet ledd menes virksomhet omfattet av følgende næringskoder:

60 Landtransport og rørtransport, med unntak av 60.3 Rørtransport

61 Sjøtransport

62 Lufttransport, med unntak av 62.3 Romfart.

§ 2. Lokalisering av virksomheten

Dersom en virksomhet som nevnt i avgiftsvedtaket § 1 bokstav i første ledd eller underenhet som nevnt i § 1 bokstav i annet ledd flyttes fra en sone til en annen, skal satsen i tilflyttingssonen legges til grunn fra og med påfølgende avgiftstermin etter registrert flyttedato.

Med «hoveddelen» av arbeidet i § 1 bokstav i tredje ledd menes mer enn 50 pst. av det totale antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av inntektsåret.

II

Denne forskriften trer i kraft straks med virkning fra og med 1. januar 2007. Forskrift 22. desember 2005 nr. 1671 til utfylling av Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden § 1 om arbeidsgiveravgift oppheves med virkning fra samme dato.

15. des. Nr. 1466 2006**Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.**

Fastsatt av Finansdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5–22 tredje ledd. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endring:

§ 5–22–1 skal lyde:

Bestemmelsene i denne forskrift § 5–22 gjelder ekstra skatt på renteinntekter på lån fra personlig skattyter til selskap mv. som nevnt i skatteloven § 5–22. Bestemmelsen i skatteloven § 5–22 gjelder ikke for renter på spareinnskudd i samvirkeforetak.

II

Endringen trer i kraft straks, med virkning fra og med inntektsåret 2006.

15. des. Nr. 1467 2006**Forskrift om endring i forskrift om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften).**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007 (deltakelsesforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 5a skal lyde:

§ 5a. (leiefartøy)

Det er forbudt å benytte leiefartøy ved deltakelse i fiske i åpen gruppe.

§ 38 oppheves.

Ny deloverskrift og ny § 38 skal lyde:

XII. Fisket etter brisling med kystnotfartøy

§ 38. *(vilkår for deltakelse i åpen gruppe)*

For å delta i fisket etter brisling må følgende vilkår være oppfylt:

- fartøyet må være registrert i merkeregisteret og ha en største lengde på eller under 28 meter med mindre Fiskeridirektoratet har gitt tillatelse til å forlenge fartøyet av sikkerhetsmessige årsaker,
- eier av fartøyet må være ført på blad B i fiskermanntallet,
- eier må ha minst to års erfaring fra brislingfiske og må stå om bord under brislingfisket og
- fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for å drive fiske med not etter brisling. Fartøy som utøver fiske ved lysing skal ha særskilt lysebåt.

Kravet i første ledd bokstav b gjelder ikke ved fiske med landnot i kombinasjon med jordbruk, når eier har levert brisling til hermetikkindustrien i minst to av årene 1987, 1988 eller 1989.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan gi dispensasjon fra vilkårene i første ledd bokstav b og c til bas eller høvedsmann med tradisjonelt brislingbruk og kontrakt om leie av fartøy dersom det foreligger særlige forhold. Enheten som gis dispensasjon må samlet fylle vilkårene for deltakelse.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

15. des. Nr. 1468 2006

Forskrift om endring i forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).

Fastsatt av Miljøverndepartementet 15. desember 2006 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. forskrift 5. august 1977 nr. 2 om gjennomføring av lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester og delegeringsvedtak 7. september 1990 nr. 730. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) gjøres følgende endring:

§ 3–12 skal lyde:

§ 3–12. *Ftalater i leketøy for barn og småbarnsprodukter*

Det er forbudt å produsere, omsette, importere eller eksportere leketøy for barn og småbarnsprodukter, som inneholder følgende ftalater:

Di(2-ethylheksyl)ftalat (DEHP)	CAS nr. 117–81–7
Dibutylftalat (DBP)	CAS nr. 84–74–2
Butylbenzylftalat (BBP)	CAS nr. 85–68–7

Det er forbudt å produsere, omsette, importere eller eksportere leketøy for barn og småbarnsprodukter som det er påregnelig at barn vil suge eller tygge på, og som inneholder følgende ftalater:

Diisononylftalat (DINP)	CAS nr. 28553–12–0 og 68515–48–0
Diisodecylftalat (DIDP)	CAS nr. 26761–40–0 og 68515–49–1
Di-n-oktylftalat (DNOP)	CAS nr. 117–84–0

Forbudene i første og andre ledd gjelder dersom konsentrasjonen av ftalaten i den eller de delene av produktet som er myknet er over 0,1 vektprosent.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1469 2006

Forskrift om regulering av fisket etter tobis og øyepål i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 20. desember 2006.

§ 1. *Generelt forbud*

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande tobis og øyepål.

§ 2. Tobis

Uten hinder av § 1 kan Fiskeridirektoratet åpne for et forskningsbasert fiske etter tobis med en varighet på inntil tre uker.

§ 3. Øyepål

Uten hinder av § 1 kan øyepål fiskes som bifangst i et direkte fiske etter andre arter.

§ 4. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 5. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskrift straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1470 2006**Forskrift om regulering av fisket etter rødspette i Nordsjøen og Skagerrak i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 5. Kunngjort 20. desember 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande rødspette i følgende områder i 2007:

1. I Nordsjøen, dvs. Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone sør for 62° N avgrenset mot øst av en rett linje gjennom Hanstholmen fyr og Lindesnes fyr, og i EU-sonen i ICES statistikkområde IV.
2. I Skagerrak, dvs. avgrenset mot vest av en rett linje gjennom Hanstholmen fyr til Lindesnes fyr og i sør av en rett linje gjennom Skagen fyr til Tistlarna fyr utenfor 4 nautiske mil av de svenske og danske grunnlinjene.

§ 2. Totalkvoter

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy fiske og lande inntil:

1. 1.118 tonn rund vekt i Nordsjøen.
2. 170 tonn rund vekt i Skagerrak.

§ 3. Gruppekvoter for fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper kan fiske og lande inntil:

1. 60 tonn rund vekt i Nordsjøen.
2. 100 tonn rund vekt i Skagerrak.

§ 4. Gruppekvoter for trålfartøy

Fartøy med bomtråltillatelse, nordsjøtråltillatelse og avgrenset nordsjøtråltillatelse kan fiske og lande inntil:

1. 1.058 tonn rund vekt i Nordsjøen.
2. 70 tonn rund vekt i Skagerrak.

§ 5. Maksimalkvoter for trålfartøy

Fartøy med bomtråltillatelse, nordsjøtråltillatelse og avgrenset nordsjøtråltillatelse kan fiske og lande inntil:

1. 500 tonn rund vekt i Nordsjøen.
2. 30 tonn rund vekt i Skagerrak.

§ 6. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten eller gruppekvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 7. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1471 2006**Forskrift om endring i forskrift om avgift på enkelte farlige stoffer, anlegg og innretninger som omfattes av lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver.**

Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 18. desember 2006 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 28 første ledd, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 10. juli 1995 nr. 684 om avgift på enkelte farlige stoffer, anlegg og innretninger som omfattes av lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver gjøres følgende endringer:

§ 4 nr. 2 skal lyde:

2. Avgiftssatsen er kr 2,98 pr. tonn. For virksomheter hvor de produktmengder som danner grunnlag for avgiftsberegningen i henhold til nr. 1 er mindre enn 20.000 tonn, skal den årlige mengdebaserte avgift være kr 35.800.

§ 5 nr. 2 skal lyde:

2. Avgiftssatsene er kr 0,19 pr. tonn gass og kr 0,125 pr. tonn olje.

§ 7 nr. 4 og 5 skal lyde:

4. Avgiftssatsen etter nr. 1 og 2 er kr 88 pr. tonn. For virksomheter hvor de produktmengder som danner grunnlag for avgiftsberegninger i henhold til nr. 1 og 2 er mindre enn 400 tonn, skal den årlige mengdebaserte avgift være kr 35.800.
5. Den faste avgift pr. tilvirkningssted utover ett i henhold til nr. 3 er kr 35.800.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1472 2006**Forskrift om endring i forskrift om regulativ for erleggelse av avgift for godkjenning av og tilsyn med elektriske sterkstrømanlegg.**

Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 18. desember 2006 med hjemmel i lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 4, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 18. desember 1987 nr. 991 om regulativ for erleggelse av avgift for godkjenning av og tilsyn med elektriske sterkstrømanlegg gjøres følgende endringer:

§ 1 tabellene skal lyde:

Generatorer med apparatanlegg:

Ytelse inntil	100 kVA			pr. stk. kr	390,-
Ytelse over	100 kVA inntil	500	kVA	pr. stk. kr	505,-
Ytelse over	500 kVA inntil	1.000	kVA	pr. stk. kr	670,-
Ytelse over	1.000 kVA inntil	2.000	kVA	pr. stk. kr	895,-
Ytelse over	2.000 kVA inntil	5.000	kVA	pr. stk. kr	1.140,-
Ytelse over	5.000 kVA inntil	10.000	kVA	pr. stk. kr	1.505,-
Ytelse over	10.000 kVA inntil	20.000	kVA	pr. stk. kr	1.960,-
Ytelse over	20.000 kVA inntil	50.000	kVA	pr. stk. kr	2.510,-
Ytelse over	50.000 kVA inntil	100.000	kVA	pr. stk. kr	3.010,-
Ytelse over	100.000 kVA			pr. stk. kr	3.520,-

Omformere, fasekompensatorer, likerettere, elektrokjeler e.l.:

Ytelse inntil	1.000 kVA			pr. stk. kr	290,-
Ytelse over	1.000 kVA inntil	2.000	kVA	pr. stk. kr	505,-
Ytelse over	2.000 kVA inntil	5.000	kVA	pr. stk. kr	760,-
Ytelse over	5.000 kVA inntil	10.000	kVA	pr. stk. kr	940,-
Ytelse over	10.000 kVA inntil	20.000	kVA	pr. stk. kr	1.260,-

Ytelse over	20.000 kVA inntil	50.000	kVA	pr. stk. kr	1.505,-
Ytelse over	50.000 kVA inntil	100.000	kVA	pr. stk. kr	1.695,-
Ytelse over	100.000 kVA			pr. stk. kr	1.965,-

Luftledninger med spenning over 1.000 V: pr. km kr 29,-.

Transformatorer med apparatanlegg:

Ytelse inntil	50 kVA			pr. stk. kr	135,-
Ytelse over	50 kVA inntil	100	kVA	pr. stk. kr	200,-
Ytelse over	100 kVA inntil	250	kVA	pr. stk. kr	290,-
Ytelse over	250 kVA inntil	500	kVA	pr. stk. kr	390,-
Ytelse over	500 kVA inntil	1.000	kVA	pr. stk. kr	505,-
Ytelse over	1.000 kVA inntil	2.000	kVA	pr. stk. kr	695,-
Ytelse over	2.000 kVA inntil	5.000	kVA	pr. stk. kr	835,-
Ytelse over	5.000 kVA inntil	10.000	kVA	pr. stk. kr	1.140,-
Ytelse over	10.000 kVA inntil	20.000	kVA	pr. stk. kr	1.310,-
Ytelse over	20.000 kVA inntil	50.000	kVA	pr. stk. kr	1.695,-
Ytelse over	50.000 kVA inntil	100.000	kVA	pr. stk. kr	2.510,-
Ytelse over	100.000 kVA			pr. stk. kr	3.520,-

Fordeling for høy og lav spenning:

Ytelse inntil	50 kVA			pr. stk. kr	200,-
Ytelse over	50 kVA inntil	100	kVA	pr. stk. kr	390,-
Ytelse over	100 kVA inntil	250	kVA	pr. stk. kr	760,-
Ytelse over	250 kVA inntil	500	kVA	pr. stk. kr	1.140,-
Ytelse over	500 kVA inntil	1.000	kVA	pr. stk. kr	1.675,-
Ytelse over	1.000 kVA inntil	2.000	kVA	pr. stk. kr	2.510,-
Ytelse over	2.000 kVA inntil	5.000	kVA	pr. stk. kr	3.515,-
Ytelse over	5.000 kVA inntil	10.000	kVA	pr. stk. kr	4.520,-
Ytelse over	10.000 kVA inntil	20.000	kVA	pr. stk. kr	6.025,-
Ytelse over	20.000 kVA inntil	50.000	kVA	pr. stk. kr	8.035,-
Ytelse over	50.000 kVA inntil	100.000	kVA	pr. stk. kr	9.875,-
Ytelse over	100.000 kVA			pr. stk. kr	14.895,-

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1473 2006

Forskrift om endring i forskrift om avgifter for tilsyn med elektromedisinsk utstyr.

Fastsatt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 18. desember 2006 med hjemmel i lov 24. mai 1929 nr. 4 om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr § 4, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 18. januar 1985 nr. 32 om avgifter for tilsyn med elektromedisinsk utstyr gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

§ 1. Avgift for tilsyn med elektromedisinsk utstyr mv. beregnes etter følgende satser:

A. Avgift for hvert rom, hver avdeling mv. med tilhørende utstyr:

1. Operasjonsavdeling. Pr. operasjonsstue
 - For større eller avanserte operasjoner (mye utstyr) kr 5.580,-
 - For generell kirurgi o.l. kr 3.350,-
 - For enkle inngrep, skiftestuer o.l. kr 2.230,-
2. Postoperativ avdeling. Opptil 4 senger kr 4.465,-
 - Tillegg pr. seng utover 4 kr 840,-
3. Medisinsk overvåkningsavdeling. Opptil 4 senger kr 6.695,-
 - Tillegg pr. seng utover 4 kr 840,-
4. Medisinsk/kirurgisk mottakelse. Pr. undersøkelses-/behandlingsrom kr 2.230,-

5. Poliklinikk (Medisinsk/kirurgisk/øre-nese-hals/øye mv.)
 - Pr. undersøkelses-/behandlingsrom kr 1.675,–
6. Dialyseavdeling o.l. Opptil 4 behandlingsplasser kr 3.350,–
 - Tillegg pr. behandlingsplass utover 4 kr 840,–
7. EEG-, EKG-, EMG-laboratorium o.l. kr 2.230,–
8. Røntgenlaboratorium o.l. Pr. røntgengenerator og lignende.
 - Med avansert utstyr kr 7.255,–
 - Med enkelt utstyr (bare stativ) kr 5.025,–
 - Mobilt røntgenapparat (enkelt) kr 1.675,–
9. Spesielt undersøkelses-/behandlingsrom
 - Med avansert eller mye utstyr kr 6.695,–
 - Med enklere utstyr (gastro, cystoskopi o.l.) kr 3.350,–
10. Fødeavdeling. Opptil 3 fødeplasser kr 6.695,–
 - Tillegg pr. fødeplass utover 3 kr 670,–
11. Barneavdeling. Opptil 3 kuvøser kr 6.695,–
 - Tillegg pr. kuvøse utover 3 kr 670,–
12. Hudbehandlingsavdeling o.l. Opptil 3 behandlingsplasser kr 2.230,–
 - Tillegg pr. behandlingsplass utover 3 kr 445,–
13. Tannbehandlingsavdeling o.l. Pr. behandlingsplass kr 2.790,–
14. Fysikalsk-medisinsk avdeling o.l.
 - Ved region-, sentral- og fylkessykehus kr 7.255,–
 - Ved mindre sykehus og utenfor sykehus kr 5.025,–
 - Liten avdeling med lite utstyr kr 2.790,–
15. Legesenter. Opptil 3 undersøkelses-/behandlingsrom kr 2.790,–
 - Tillegg pr. undersøkelses-/behandlingsrom utover 3 kr 840,–
16. Ambulanse og tilsvarende, inkl. fast utstyr kr 840,–

B. Avgift for enkeltutstyr:

Utstysgruppe I. Pr. utstyr kr 1.005,–

(Diatermi, defibrillator, kuvøse, dialyseapparat og annet utstyr som er tilsvarende arbeidskrevende ved besiktigelse og tilsyn).

Utstysgruppe II. Pr. utstyr kr 725,–

(Blodvarmer, infusjonspumpe, EKG-, EEG-, EMG-apparat, trykkmåleutstyr og annet utstyr som er tilsvarende arbeidskrevende ved besiktigelse og tilsyn).

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1474 2006

Forskrift om regulering av fisket etter sjøtunge i EU-sonen i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4, § 5 og § 9. Kunngjort 20. desember 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande sjøtunge i EU-sonen i 2007.

§ 2. Totalkvote

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som fisker med konvensjonelle redskap fiske og lande inntil 100 tonn sjøtunge i EU-sonen i statistikkområde IV.

§ 3. Bifangst for trålfartøy

Fartøy som ikke har adgang til å drive et direkte fiske etter sjøtunge i medhold av § 2 kan innenfor totalkvoten på 100 tonn fiske og lande sjøtunge som bifangst.

§ 4. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 5. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 6. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1475 2006**Forskrift om regulering av fisket etter blåkveite nord for 62° N i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 5, og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 20. desember 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande blåkveite nord for 62° N i 2007.

§ 2. Fiske ved Jan Mayen og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone

Unntatt fra forbudet i § 1 er:

- a) fiske i fiskerisone ved Jan Mayen.
- b) fiske med konvensjonelle redskap med fartøy under 28 meter største lengde som har adgang til å delta, jf. forskrift 27. november 2006 nr. 1319 om deltakelse i kystfartøygruppens fiske for 2007, i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone sør for 71° 30' N fra mandag 4. juni kl. 0000 til søndag 24. juni kl. 2400 og mandag 30. juli kl. 0000 til søndag 19. august kl. 2400.

§ 3. Påmelding

For å kunne delta i fisket må fartøyet være påmeldt skriftlig til Norges Råfisklag eller Sunnmøre og Romsdal Fiskesalslag innen 4. mai.

§ 4. Begrensinger i deltakelsen

Det enkelte fartøy kan kun delta i en periode.

§ 5. Maksimalkvoter

Fartøy som kan delta i fisket etter § 2 bokstav b, kan maksimalt fiske følgende kvanta blåkveite rund vekt:

<i>Lengde</i>	<i>Maksimalkvote</i>
0–13,99 meter største lengde	10 tonn
14–19,99 meter største lengde	12 tonn
20–27,99 meter største lengde	14 tonn

§ 6. Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fiske og lande én kvote.

Ved salg og utskifting av fartøy innenfor reguleringsåret skal kvoten beregnes etter bestemmelsene i tredje til femte ledd.

Ved kjøp av fartøy kan ny eier ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fisket og levert i reguleringsåret. Dette gjelder også når fartøyet erverves til utskifting av et annet fartøy.

Ved utskifting av fartøy kan erstatningsfartøyet ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fisket og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret.

Når det ved utskifting gjøres fradrag etter tredje ledd eller fjerde ledd, skal det fangstkvantum som er størst av de to alternativene trekkes fra.

§ 7. Overføring av fangst

Det kvantum som kan fiskes av det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og lande fangst fisket av annet fartøy.

§ 8. Bifangst

For fartøy som ikke har adgang til å delta i fisket i henhold til § 2 bokstav b, eller når dette fisket ikke lenger er tillatt, er det ved fiske etter andre fiskeslag nord for 62° N tillatt å ha blåkveite som bifangst i det enkelte hal. Mengden blåkveite om bord til enhver tid, ved avslutning av fisket og av landet fangst kan ikke overskride 7%.

For fartøy som fisker med konvensjonelle redskap og som leverer flere ganger pr. uke, avregnes innblandingsprosenten på 7% blåkveite etter første ledd første punktum pr. uke basert på summen av alle sluttседler/bryggesedler undertegnet i tidsrommet fra mandag klokken 0000 til søndag klokken 2400.

Bifangst av blåkveite på årsbasis for den enkelte tråler og konvensjonelle fartøy på eller over 28 meter største lengde er likevel begrenset til 4% av summen av fartøykvotene for torsk, hyse og sei, dog ikke mer enn maksimalt 40 tonn pr. fartøy.

Blåkveite tatt som bifangst før fartøyet deltar i det direkte fisket går til fradrag i det enkelte fartøys maksimalkvote i det direkte fisket.

§ 9. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 10. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53 eller lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1476 2006**Forskrift om endring i forskrift om begrensning av lønnsoppgaveplikten.**

Fastsatt av Finansdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 6–16 bokstav a, jf. § 6–2. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 30. desember 1983 nr. 1974 om begrensning av lønnsoppgaveplikten gjøres følgende endring:

§ 1 første ledd skal lyde:

Når samlede lønnsutbetalinger til en person i løpet av inntektsåret ikke overstiger kr 1.000 kreves dette ikke lønnsinnberettet. Samlede lønnsutbetalinger som ikke overstiger kr 2.000 kreves likevel ikke innberettet når utbetalingene bare gjelder arbeid i tilknytning til betalerens eget hjem eller fritidsbolig. Overskrides beløpsgrensene etter første eller annet punktum, skal hele beløpet innberettes. Uavhengig av om det er utbetalt lønn som er fritatt for innberetning etter første eller annet punktum eller om det ikke er utbetalt slik ytelse, vil trekkfri utgiftsgodtgjørelse som utbetales til dekning av merutgifter være fritatt fra lønnsinnberetning når beløpet ikke overstiger kr 1.000.

II

Endringen trer i kraft straks og med virkning fra og med inntektsåret 2007.

18. des. Nr. 1477 2006**Forskrift om regulering av fisket etter uer og forbud mot fiske med torsketrål og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i nærmere bestemte områder i Norges økonomiske sone i 2007.**

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2007 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4. Kunngjort 20. desember 2006.

§ 1. Forbud

Det er forbudt å fiske uer med trål i Norges økonomiske sone nord for 62° N.

Det er forbudt å fiske uer for alle redskapsgrupper i Norges økonomiske sone nord og vest for rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 70° 00' N – 05° 21' Ø (ved NØS ytre grense)
2. 70° 00' N – 17° 30' Ø
3. 73° 30' N – 18° 00' Ø
4. 73° 30' N – 35° 56' Ø (ved NØS ytre grense).

§ 2. Fredningstid

Det er forbudt å drive fiske med konvensjonelle redskaper etter uer nord for 62° N i tidsrommet 1. mars til og med 30. juni og 1. september til og med 30. september. Forbudet gjelder ikke for fartøy under 11 meter som fisker med juksa.

Ved fiske med konvensjonelle redskaper er det uten hinder av forbudet i første ledd tillatt å ha inntil 15% bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangst regnes i rund vekt pr. uke basert på summen av alle sluttседler/landingsседler undertegnet i tidsrommet fra mandag klokken 00.00 til søndag klokken 24.00.

§ 3. Forbud mot fiske med torsketrål og fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål

Det er forbudt å fiske med torsketrål (135 mm) og å fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 66° 30' N 06° 59' Ø
2. 66° 21' N 06° 44' Ø
3. 65° 43' N 06° 00' Ø
4. 65° 20' N 06° 00' Ø
5. 65° 20' N 05° 30' Ø

6. 66° 00' N 05° 30' Ø
7. 66° 30' N 06° 34,27' Ø
8. 67° 10' N 08° 00' Ø
9. 67° 10' N 08° 35' Ø
10. 67° 00' N 08° 18' Ø
11. 66° 50' N 08° 09' herifra i rett linje til pkt. 1.

Det er forbudt å fiske med torsketrål (120 mm) og å fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål i Norges økonomiske sone i et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. 62° 36' N 03° 00' Ø
2. 62° 10' N 01° 15' Ø (ved NØS ytre grense)
3. 62° 40' N 00° 52' Ø (ved NØS ytre grense)
4. 63° 00' N 03° 00' Ø herifra i rett linje til pkt. 1.

§ 4. *Vassild*

Uten hinder av forbudet i § 3 kan fartøy med vassildtrållatelse fiske etter vassild med flytetral i perioden 1. mars til og med 31. mai.

§ 5. *Bifangst*

Ved fiske etter andre fiskeslag i området angitt i § 1 er det tillatt å ha inntil 15% uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Ved fiske etter vassild utenfor de stengte områdene angitt i § 3 er det tillatt å ha inntil 5% innblanding av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Ved fiske etter vassild innenfor de stengte områdene angitt i § 3 er det ikke tillatt å ha uer eller blåkveite som bifangst.

Ved fiske etter vassild innenfor de stengte områdene angitt i § 3 er det tillatt å ha kolmule som bifangst.

§ 6. *Bemyndigelse*

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 7. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 8. *Ikrafttredelse*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1478 2006

Forskrift om mekling etter ekteskapsloven og barneloven.

Fastsatt av Barne- og likestillingsdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 26 og lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barnelova) § 51. Kunngjort 20. desember 2006.

§ 1. *Meklingens innhold*

I første meklingstime skal mekler gjøre foreldrene kjent med meklingsordningen og målet med meklingen. Målet med meklingen er at foreldrene kommer fram til en skriftlig avtale, og mekler skal hjelpe foreldrene med dette.

Mekler skal gi foreldrene informasjon om aktuelle regler i barneloven og annet regelverk som gjelder barn og foreldre, når foreldrene ikke bor sammen.

Dersom foreldrene ikke har kommet fram til avtale etter første meklingstime, skal mekler oppfordre dem til å ta imot tilbud om mekling i tre timer til. Foreldrene bør samtidig informeres om at mekler etter en konkret vurdering kan tilby ytterligere tre timer mekling.

I saker der foreldrene ikke blir enige gjennom mekling, bør mekler ta opp spørsmålet om hvordan foreldrene skal forholde seg videre og drøfte hvilke alternativer de har for å komme fram til en løsning.

Avtalen som foreldrene inngår under meklingen er ikke gjenstand for tvangsfullbyrding, jf. barneloven § 65. Mekler er ikke ansvarlig for avtalens innhold.

§ 2. *Hensynet til barnet*

Mekler skal ha fokus på barnets beste og gjøre foreldrene oppmerksomme på barnets rett til å bli hørt, jf. barneloven § 31.

Mekler skal informere om at barnet har rett til samvær med begge foreldrene, jf. barneloven § 42.

Avtalen som foreldrene inngår skal først og fremst rette seg etter det som vil være den beste ordningen for barnet, jf. barneloven § 48.

§ 3. *Ansvar for meklingsapparatet – godkjenning av meklere*

Fylkesmannen har ansvaret for at det finnes et kvalifisert meklingsapparat. Meklingsapparatet skal dimensjoneres ut i fra dekningsbehovet etter ekteskapsloven § 26 og barneloven § 51, slik at meklingen er geografisk tilgjengelig,

uten vesentlig ventetid og gir brukerne en viss valgmulighet med hensyn til mekler. Fylkesmannen bestemmer nærmere etter § 4 hvem som kan være mekler og gir meklingsbevilling. I bevillingen skal det uttrykkelig nevnes navnet på den eller de personer som kan gi attest om at mekling har funnet sted. Meklingsbevillingen er knyttet til den stillingen vedkommende har når bevilling blir gitt, og kan ikke følge med til annen stilling. Meklingsbevilling kan gis for et begrenset tidsrom.

Sysselmannen på Svalbard har samme myndighet som fylkesmannen.

§ 4. *Hvem som kan foreta mekling*

Følgende personer kan godkjennes som mekler:

- a) fagperson tilsatt ved offentlig godkjent familievernkontor
- b) prest i offentlig kirkelig stilling eller prest eller forstander i registrert trossamfunn
- c) fagperson tilsatt i offentlig helse- og sosialinstans eller ved pedagogisk-psykologisk tjenestekontor
- d) ved behov kan det gis meklingsbevilling til privatpraktiserende psykolog, psykiater eller advokat.

På Svalbard kan det også gis meklingsbevilling til andre personer som finnes egnet.

Mekler må ha gode kunnskaper om voksnes og barns reaksjoner i og etter samlivsbrudd. Mekler bør være godt orientert om faglige og juridiske spørsmål som er relevante i forhold til saksfeltet, så som barne- og familiepsykologi, relevant forskning, meklingsmetodikk, lover og forskrifter mv. Innen denne rammen bestemmer fylkesmannen hvilken opplæring som anses påkrevet.

§ 5. *Stedet for mekling*

Mekling etter ekteskapsloven og for samboere skal skje på det stedet i landet der foreldrene hadde siste felles bopel. Mekling etter barneloven § 51 første ledd skal holdes på det stedet i landet der saken skal behandles for domstolen. Dersom foreldrene er enige, kan de likevel avtale at det skal mekles et annet sted. Mekler skal avvise en begjæring om mekling dersom meklingssak mellom de samme parter allerede er under behandling hos annen mekler.

Når særlig tungtveiende grunner taler for det, kan mekler avgjøre at det skal mekles på det stedet i landet der den andre forelder bor.

Foreldre som bor svært langt fra hverandre, kan unntaksvis møte hos hver sin mekler og mekle ved telefonsamtaler eller videokonferanser. Mekler som har mottatt begjæring om mekling, skal avvise krav om telefon- eller videomekling dersom dette ikke anses som hensiktsmessig i den konkrete saken.

§ 6. *Innkalling til mekling*

Innkalling til mekling skal skje på en slik måte at mekler har størst mulig sikkerhet for at begge foreldrene er gjort kjent med meklingsmøtet. Innkalling til den obligatoriske meklingstimen skal være skriftlig.

Dersom det er grunn til å anta at en eller begge foreldre har gyldig forfall, innkalles det til nytt møte når forfallsgrunnen opphører.

§ 7. *Plikt til å møte til mekling*

Foreldrene plikter å møte samtidig for mekler. Mekler kan i særlige tilfeller gi tillatelse til at en eller begge foreldre møter sammen med fullmektig. Hvis sterke grunner taler for det, kan mekler bestemme at det skal mekles for foreldrene separat.

En forelder plikter likevel ikke å møte dersom tvingende grunner er til hinder for det, f.eks. alvorlig sykdom. Mekler avgjør hvorvidt tvingende grunner foreligger. Er parten som ikke har begjært mekling, bosatt i utlandet, kreves ikke mekling for denne forelder. Der begge foreldre eller den som begjærer mekling bor i utlandet, kan fylkesmannen i særlige tilfeller gi unntak fra møteplikten. Det er ikke meklingsplikt etter samboerbrudd hvis en eller begge av foreldrene er bosatt i utlandet ved samlivsbruddet.

§ 8. *Meklingsattest*

Meklingsattest skal utstedes etter én times mekling selv om foreldrene ønsker å mekle videre. Dersom den ene av foreldrene ikke har møtt fram, skal hun eller han ikke få meklingsattest. Ved separat mekling utstedes meklingsattest etter at begge foreldrene har meklet.

Mekler kan utstede meklingsattest dersom forfallsgrunnen ikke har opphørt innen rimelig tid, jf. § 6 andre ledd.

Det skal framgå av meklingsattesten hvem som har vært mekler og dato for utstedelse av attesten.

Det skal framgå av meklingsattesten hvis bare den ene forelder har møtt til mekling.

Meklingsattesten er gyldig i seks måneder.

§ 9. *Protokollføring*

Mekler skal føre egen protokoll over innkomne begjæringer om mekling. I protokollen skal noteres foreldrenes personalia, hvem som har begjært mekling, når begjæring om mekling er kommet inn, når møtet eller møtene er holdt, når meklingsattest er utstedt og når saken er avsluttet. Dersom ikke begge foreldre møter, skal det også noteres når og på hvilken måte innkallingen har funnet sted.

Meklingsprotokoll skal kasseres etter 3 år.

§ 10. *Klage*

Dersom meklingsattest er nektet utstedt, kan hver av foreldrene klage til fylkesmannen som kan pålegge mekler å utstede meklingsattest.

§ 11. Ny mekling

Det skal mekles selv om foreldrene tidligere har meklet etter barneloven eller ekteskapsloven, dersom det ikke foreligger gyldig meklingsattest, jf. § 8.

§ 12. Reiseutgifter

Dersom sterke grunner taler for det, kan foreldrene få dekket deler av reiseutgiftene sine. Fylkesmannen avgjør dette etter å ha rådført seg med mekleren.

§ 13. Kostnader mv.

Mekler utfører meklingen uten kostnader for foreldrene i inntil 7 timer.

Benyttes andre meklere enn familievernkontorene, får meklers arbeidsgiver refundert utgiftene til mekling tilsvarende statens satser for fri rettshjelp, for inntil 7 timer.

§ 14. Ikrafttredelse. Oppheving av andre forskrifter

Forskriften gjelder fra 1. januar 2007. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 17. november 1992 nr. 980 til ekteskapsloven om mekling mv. og forskrift 19. september 1994 nr. 969 om mekling etter barnelova.

18. des. Nr. 1479 2006**Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 27. mai 2005 nr. 31 om skogbruk (skogbrukslova) § 19. Kunngjort 20. desember 2006.

I

I forskrift 4. februar 2004 nr. 447 om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket gjøres følgende endringer:

Hjemmelshenvisningen skal lyde:

Fastsatt av Landbruksdepartementet 4. februar 2004 med hjemmel i lov 27. mai 2005 nr. 31 om skogbruk (skogbrukslova) § 19, jf. § 25.

§ 1 skal lyde:

§ 1. Formål

Formålet med tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivarettatt og videreutviklet.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Administrasjon, vedtak og vilkår

Vedtak om tildeling av tilskudd etter § 5 og § 7 i denne forskrift fattes av Fylkesmannen, og vedtak om tildeling av tilskudd etter § 4, § 6 og § 8 fattes av kommunen.

Det skal fastsettes overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Fylkesmannen, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt.

Det kan settes vilkår for utbetaling av tilskudd til det enkelte tiltak, jf. også § 5 til § 7. Vilkårene må være i samsvar med tiltakenes formål.

Ved fellestiltak skal det foreligge en skriftlig avtale mellom deltakerne om fordeling av kostnader og ansvar i forbindelse med tiltakets gjennomføring, og eventuelle vilkår som blir knyttet til senere oppfølging og vedlikehold.

Frist for gjennomføring av tiltak etter § 4, § 6 og § 7 er maksimalt 2 år og for § 5 og § 8 maksimalt 3 år. Gjennomføringsfristen kan etter søknad forlenges, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

§ 5 tredje ledd skal lyde:

Det kan bare gis tilskudd til veier som er godkjent etter den til enhver tid gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål, eller etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Det er videre et vilkår at veien blir bygd i samsvar med gjeldende normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Samarbeidstiltak bør prioriteres.

§ 9 første og annet ledd skal lyde:

Det kan fastsettes søknadsfrist når det er hensiktsmessig ut fra hensyn til prioritering av tilskudd.

Søknad om tilskudd til tiltak som omfattes av § 4, § 5 og § 6 skal skrives på skjema utarbeidet av Statens landbruksforvaltning. For søknader etter § 7 må Fylkesmannen, og etter § 8 må kommunen, avgjøre kravet til søknadsprosedyre.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Klage og dispensasjon

Vedtatt fattet av kommunen i medhold av denne forskrift kan påklages til Fylkesmannen etter bestemmelsene i kap. VI i lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven). Vedtatt fattet av Fylkesmannen kan påklages til Statens landbruksforvaltning.

Departementet eller den det bemyndiger kan i særlige tilfeller dispensere fra reglene i denne forskrift.

§ 12 første ledd skal lyde:

Når det gis tilsagn om tilskudd må det tas forbehold om at kommunen, Fylkesmannen eller Riksrevisjonen kan kreve nødvendige opplysninger og kontrollere at bruken av tilskuddsmidlene er skjedd i tråd med forutsetningene.

II

Endringene trer i kraft fra 1. januar 2007.

11. des. Nr. 1492 2006

Forskrift om endring i forskrift om radiokommunikasjon for lasteskip.

Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 11. desember 2006 med hjemmel i lov 9. juni 1903 nr. 7 om Statskontroll med Skibes Sjødygtighet m.v. § 1, § 41, § 41a og § 42, jf. delegeringsvedtak 5. april 1963 nr. 9 og delegeringsvedtak 1. desember 1978 nr. 1. Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 55a (direktiv 2002/84/EF). Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 17. desember 2004 nr. 1856 om radiokommunikasjon for lasteskip gjøres følgende endringer:

§ 2 ny bokstav l skal lyde:

1. *Håndholdt VHF*: Toveis VHF radiotelefonapparat.

§ 2 bokstavene l til dd blir nye bokstaver m til ee.

§ 7 tredje ledd bokstav a skal lyde:

- a. et godkjent radioinspeksjonsforetak¹ til fartøy som ikke er delegert til en anerkjent klasseinstitusjon,
- 1 Opplysninger om hvilke radioinspeksjonsforetak som til enhver tid er godkjente finnes på Sjøfartsdirektoratets hjemmeside, <http://www.sjofartsdir.no>, eller fås ved direkte henvendelse til Sjøfartsdirektoratet.

§ 9 tabell-1 skal lyde:

Tabell 1 – Minimumskrav til radioutstyr i det enkelte radiodekningsområde									
Utstyr	Fartsområder: → Se fotnote 1)	Fartsområder		Radiodekningsområder					
		1+2	3+4+L K	A1	A2	A3		A4	
		VHF	VHF	VHF	MF	SAT	H F	HF	
VHF-DSC radioinstallasjon	§ 2dd	1	1	1	1	1	1	1	1
MF-DSC radioinstallasjon	§ 2g	-	-	-	1	1	-	-	-
Inmarsat skipsjordstasjon m/EGC	§§ 2m, 2d	-	-	-	-	1	-	-	-
MF/HF-DSC radioinstallasjon	§ 2r	-	-	-	-	-	1	1	1
NAVTEX-mottaker 518/490 kHz	§ 2t	-	1	1	1	1	1	1	1
MSI-mottaker	§ 2p	-	-	-	-	-	-	1	1
Fri-flyt satellitt EPIRB	§§ 2f, 9(1), 10(5), 14(3)	1	1	1	1	1	1	1	1
Manuell satellitt EPIRB	§§ 2f, 9(1), 10(6), 10(7)	-	1	1	1	1	1	1	1
SART på skip mindre enn 100 BT	§§ 2.aa, 10(8)	-	1	1	1	1	1	1	1
SART på skip mellom 100 og 500 BT	§ 2.aa	1	1	1	1	1	1	1	1
SART på skip på 500 BT og derover	§ 2.aa	2	2	2	2	2	2	2	2
Håndholdt VHF på skip mindre enn 500 BT	§ 2.1.2	2	2	2	2	2	2	2	2
Håndholdt VHF på skip på 500 BT og derover	§ 2.1.2	3	3	3	3	3	3	3	3
Duplisert VHF radioinstallasjon ¹⁾	§ 14(2)	-	-	-	-	1	1	-	1
Duplisert Inmarsat skipsjordstasjon	§ 14(2)	-	-	-	-	1	-	-	-
Duplisert MF/HF med DSC og radioteleks	§ 14(2)	-	-	-	-	-	-	-	1

- 1) Fartsområder omfatter fart langs den norske kysten, inklusive innsjøer og elver, unntatt fart på Svalbard og Jan Mayen.
 Fartsområde 1: Fart på helt inneholdt farvann
 Fartsområde 2: Fart på beskyttet farvann
 Fartsområde 3: Inmaskjers fart hvor åpne havstrekninger på over 5 nautiske mil ikke passerer
 Fartsområde 4: Inmaskjers fart hvor åpne havstrekninger på over 25 nautiske mil ikke passerer
 Liten kystfart (L.K.): Fart på den norske kyst, hvor skipet passerer åpne havstrekninger på over 25 nautiske mil.
- 2) Dedikert DSC vaktmottakerfunksjon kan sløyfes i duplisert VHF og HF radioinstallasjon.

§ 10 første ledd skal lyde:

(1) Radioinstallasjoner skal installeres¹ lett tilgjengelige for tilsyn og vedlikehold og slik at de ikke utsettes for skadelige påvirkninger fra fuktighet, ekstreme temperaturer eller andre miljøforhold.

1 Radioutstyr anbefales installert i overensstemmelse med COMSAR/Circ.32 «Harmonization of GMDSS Requirements for Radio Installations on board SOLAS Ships».

§ 10 femte ledd skal lyde:

(5) Fri-flyt satellitt EPIRB skal monteres slik at den, med størst mulig grad av sannsynlighet, vil flyte fritt opp til overflaten uten fare for å bli fanget av hindringer slik som rekkverk, overbygning m.m., dersom skipet skulle synke.

§ 10 syvende ledd skal lyde:

(7) Manuell satellitt EPIRB, som nevnt i sjette ledd, kan sløyfes dersom fri-flyt satellitt EPIRB kan fjernaktiveres fra styrehuset og er montert slik at den kan:

- a. aktiveres manuelt, og
- b. tas med av én person til en redningsfarkost, uten at personen utsettes for fare.

§ 10 tiende ledd skal lyde:

(10) Gjennom regelmessig ettersyn skal alle utvendige kabler og koplinger holdes rene for salt, sot og annen forurensning og eventuelt skiftes etter behov.

§ 14 tredje ledd skal lyde:

(3) Fri-flyt satellitt EPIRB, som nevnt i § 10 femte ledd, skal kontrolleres av et landbasert foretak (produsenten eller dennes representant) minst hvert femte år. Ved innsending av nødpeilesendere for service eller landbasert vedlikehold må batteriet frakoples.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1493 2006

Forskrift om regulering av fisket etter vassild nord for 62° N i 2007.

Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 4 og § 5. Kunngjort 21. desember 2006.

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande vassild i 2007.

§ 2. Totalkvote

Det enkelte fartøy som er tildelt vassildtråltillatelse i medhold av forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst § 2–24, kan innenfor en totalkvote på 12.000 tonn fiske og lande vassild.

§ 3. Periodekvote

Innenfor totalkvoten på 12.000 tonn vassild avsettes en periodekvote på 3.000 tonn til fiske etter 1. juni.

§ 4. Maksimalkvote

Det enkelte fartøy som er tildelt vassildtråltillatelse kan fiske og lande inntil 700 tonn vassild.

§ 5. Bifangst

For fartøy som ikke har vassildtråltillatelse er det nord for 62° N tillatt å ha inntil 20% bifangst av vassild i vekt i de enkelte fangster og ved landing. Fartøy med vassildtråltillatelse kan ha inntil 20% bifangst av vassild i vekt i de enkelte fangster og ved landing dersom maksimumkvoten er oppfisket eller det direkte fisket er stoppet.

§ 6. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når periodekvoten på 9.000 tonn frem til 1. juni eller totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket, herunder endre maksimumkvotens størrelse.

§ 7. Straff

Den som forsettlig eller uaktsom overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes i henhold til lov 3. juni 1983 nr 40 om saltvannsfiske m.v. § 53.

§ 8. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2007 og gjelder til og med 31. desember 2007.

18. des. Nr. 1494 2006**Forskrift om endring i forskrift om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. og forskrift om avskrivning eller ettergivelse av statens krav etter lønnsgarantiordningen.**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 14. desember 1973 nr. 61 om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. § 2 og § 10, jf. delegeringsvedtak 20. september 1985 nr. 1711. Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 28. oktober 1998 nr. 999 om statsgaranti for lønnskrav ved konkurs m.v. gjøres følgende endring:
Benevnelsen «Direktoratet for Arbeidstilsynet» endres til «Arbeids- og velferdsetaten».

II

I forskrift 5. januar 1981 nr. 8825 om avskrivning eller ettergivelse av statens krav etter lønnsgarantiordningen gjøres følgende endring:
Benevnelsen «Direktoratet for Arbeidstilsynet» endres til «Arbeids- og velferdsetaten».

III

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1495 2006**Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer.**

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 27. mai 2005 nr. 31 om skogbruk (skogbrukslova) § 19. Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 4. februar 2004 nr. 449 om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer gjøres følgende endringer:

Hjemmelshenvisningen lyde:

Fastsatt av Landbruksdepartementet 4. februar 2004 med hjemmel i lov 27. mai 2005 nr. 31 om skogbruk (skogbrukslova) § 19, jf. § 25.

§ 4 første ledd tredje punktum skal lyde:

Norsk institutt for skog og landskap fastsetter og godkjenner slike standarder.

§ 6 første ledd tredje punktum skal lyde:

I områder med spesielle regler, for eksempel vernskog eller skog som forvaltes etter forskrift gitt i medhold av skogbruksloven, skal tiltakene tilpasses disse.

§ 6 fjerde ledd første kolon skal lyde:

En skogbruksplan eller ressursoversikt skal omfatte informasjon om de enkelte bestander eller behandlingenheter:

§ 7 første ledd skal lyde:

Fylkesmannen fastsetter tilskuddssatser, og må i denne sammenheng vurdere arealkostnader og tilskuddsandel i forhold til en effektiv virkemiddelbruk. Fylkesmannen kan gi særskilte tilskudd til skogeiere som samarbeider om konkrete tiltak over eiendoms grensene. Planene skal være i samsvar med § 6 i denne forskrift, og opplegget skal på forhånd være godkjent av Fylkesmannen.

§ 7 tredje ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Av hensyn til skogbruksmyndighetenes kontroll med registreringsarbeidet skal den som gjennomfører taksten derfor levere informasjon om skogforholdene for hele takstområdet, og disse kostnadene inngår i tilskuddsgrunnlaget. Det er en forutsetning at omfang, utforming og pris vedrørende dette arbeidet er godkjent av Fylkesmannen på forhånd.

§ 7 siste ledd annet punktum skal lyde:

Kursopplegget skal være godkjent av Fylkesmannen.

§ 8 skal lyde:

Landbruks- og matdepartementet kan godkjenne bruk av tilskuddsmidler til andre tiltak som faller inn under tilskuddsordningen.

§ 9 første og annet ledd skal lyde:

Fylkesmannen fastsetter etter samråd med kommunene og relevante samarbeidsparter en hovedplan for skogbruksplanleggingen i fylket. Denne skal legges til grunn for fordelingen av tilskuddsmidler. Planen skal angi en grov skisse for framdrift og årlig planleggingsomfang i den nærmeste 10-årsperioden. I tillegg skal planen inneholde et konkret handlingsprogram for de nærmeste 3–4 år. Det skal inngås en avtale mellom Fylkesmannen og den som gjennomfører taksten om takstopppdragets innhold og omfang.

Innvilget tilskudd utbetales av Fylkesmannen etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker og når prosjektet eller tiltaket har fått godkjent sluttregnskapet. Det kan likevel foretas utbetalinger på bakgrunn av godkjent dokumentasjon i henhold til avtale inngått mellom Fylkesmannen og de som gjennomfører takstopppdraget etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres. Det forutsettes at det føres regnskap for slike utbetalinger, og at disse inngår i sluttoppgjøret i forhold til den enkelte skogeier, som er rette mottaker av tilskuddet.

§ 11 annet ledd skal lyde:

Ved avslutning av takstopppdrag skal digital kopi av alle data som er knyttet til opplistingen i § 6 oversendes til Norsk institutt for skog og landskap for innlegging i en database for skog- og miljødata.

§ 12 første ledd skal lyde:

Skogeier skal gjennom avtale for planoppdraget sikres rettigheter til informasjon som er registrert på vedkommendes skogeiendom. Landbruks- og matdepartementet, Fylkesmannen og kommunen skal gjennom avtale for planoppdraget sikres rettigheter til dataene som er listet opp i § 6. Jordskifterettene og Norsk institutt for skog og landskap skal gjennom samme avtale sikres disposisjonsrett og distribusjonsrett til dataene. Data og kart overleveres på digital, eventuelt analog, form.

§ 13 skal lyde:

Fylkesmannen skal i nødvendig utstrekning kontrollere at tiltakene er gjennomført i tråd med forutsetningene.

§ 14 første ledd skal lyde:

Vedtak om tildeling av tilskudd etter denne forskrift fattes av Fylkesmannen. Vedtak fattet av Fylkesmannen i medhold av denne forskrift kan påklages til Statens landbruksforvaltning etter bestemmelsene i kap. VI i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

§ 15 skal lyde:

Landbruks- og matdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser til denne forskrift.

II

Endringene trer i kraft 1. januar 2007.

18. des. Nr. 1496 2006

Forskrift om tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. desember 2006 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18 og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Kunngjort 21. desember 2006.

§ 1. Formål

Formålet med ordningen er å utjevne kostnadene mellom husdyrprodusenter som benytter veterinærtjenester.

§ 2. Virkeområde

Denne forskriften gjelder tilskudd til reiser i anledning kunstig inseminasjon og i sykdomstilfelle som gjør reise nødvendig.

Tilskuddene omfatter skyssgodtgjørelse og reisetillegg.

§ 3. Administrasjon

Tilskuddsordningen administreres av Statens landbruksforvaltning, som kan gi utfyllende bestemmelser til forskriften.

§ 4. Grunnvilkår

Tilskudd etter denne forskriften kan gis foretak som driver veterinærtjenester.

Tilskudd etter denne forskriften kan gis ved reise i anledning kunstig inseminasjon og i sykdomstilfelle på husdyr som disponeres av foretak som driver husdyrproduksjon.

Tilskudd etter denne forskriften gis ikke til reise:

- i henhold til lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) med senere endringer, eller bestemmelser gitt i medhold av denne lov,
- i henhold til lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern med senere endringer og bestemmelser gitt i medhold av denne lov, eller
- når de totale reiseutgifter står i et urimelig forhold til dyrets/dyrenes antatte verdi, og veterinæren antar at vedkommende dyr eller kadaver(e) heller bør sendes veterinæren til undersøkelse, behandling eller obduksjon.

§ 5. Skyssgodtgjørelse

Skyssgodtgjørelse er tilskudd til dekning av reiseutgifter, i henhold til det til enhver tid gjeldende regulativ for reiser innenlands for statens regning. Ved bruk av egen bil nyttes satsene for mindre bil, kjøring 1–9000 km, uavhengig av utkjørt distanse i budsjetterminen.

§ 6. Reisetillegg

Reisetillegg er tilskudd til kompensasjon for reisetid. Tilskuddet er det beløp pr. km som er fastsatt i jordbruksoppgjøret for reisende med motorvogn, motorsykkel og tog. Dersom det er nødvendig å bruke andre transportmidler, nyttes det beløp som er fastsatt i jordbruksoppgjøret for medgått tid. Ved ferje/båtreiser kan det beregnes inntil 10 minutter til billett kjøp og ombord-/avkjøring i tillegg til overfartstiden.

Reisetillegget omfatter også tilskudd til kompensasjon for nødvendig ventetid. Tilskuddet skal begrenses til det beløp som er fastsatt ved jordbruksoppgjøret, men bare i de tilfeller dette kan dokumenteres å falle rimeligere enn å leie ekstraskyss. Det gis ikke tilskudd for den første halve timen av ventetiden.

§ 7. Beregning av reiste kilometer

Tilskudd etter denne forskriften beregnes etter reiste kilometer mellom reisens utgangspunkt og endepunkt. Som utgangspunkt og endepunkt regnes veterinærens faste kontorsted, eventuelt kontordagsted.

Så langt reisen ikke er foretatt som ledd i den veterinære vaktjenesten, skal reisen være foretatt av nærmestboende veterinær som har hatt anledning til å påta seg vedkommende syke-/inseminasjonsbesøk. Om annen veterinær tilkalles, skal avstanden fra nærmeste veterinær som kunne foretatt reisen legges til grunn ved beregning av tilskudd.

Ved syke-/inseminasjonsbesøk i tilknytning til kontordagsreise skal kontorstedet regnes som utgangspunkt/ende punkt for reise til rekvirent. Ved syke-/inseminasjonsbesøk på reise til eller fra kontorstedet, eller i tilknytning til annen offentlig reise, skal aktuelt veiskille regnes som utgangs- og endepunkt.

Rekvirentbesøk underveis som krever avstikker fra hovedreisen, blir å betrakte som en ny selvstendig reise med aktuelt veiskille som utgangspunkt og endepunkt.

Rekvirentbesøkene skal koordineres i et rasjonelt reiseopplegg så langt det er faglig forsvarlig.

§ 8. Tilskuddsfri del av reisen

Det gis ikke tilskudd etter denne forskriften der reise med egen bil ikke overstiger 40 km (2 x 20 km), eller der de samlede reiseutgiftene ikke overstiger tilskudd tilsvarende 40 km reise med egen bil. Der reisen overstiger dette, gis det ikke tilskudd for de første 40 km eller reiseutgifter tilsvarende tilskudd for 40 km reise med egen bil.

Ved rekvirentbesøk underveis, jf. § 7 fjerde ledd, gis det ikke tilskudd for den delen av kjørelengden som ikke overstiger 40 km som følge av avstikkeren.

§ 9. Søknad og utbetaling

Søknad om tilskudd skal fremsettes på søknadsskjema fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Hovedskjemaet skal fylles ut på stedet, med underskrift av rekvirenten eller den som representerer rekvirenten ved syke- eller inseminasjonsbesøket. I de tilfeller der underskrift ikke er mulig å innhente ved besøket, skal eget bilagsskjema legges igjen for underskrift og innsending til veterinæren.

Tilskudd etter denne forskriften gis for hvert kvartal. Søknadsfristen er 15 dager etter utløpet av hvert kvartal. Søknad sendes fylkesmannen i det fylket der veterinærens foretak er registrert. Foretak som søker om tilskudd må oppgi organisasjonsnummer i søknaden.

Statens landbruksforvaltning forestår utbetalingen. Beløp mindre enn kr 500,- pr. kvartal blir ikke utbetalt.

§ 10. Vedtak, dispensasjon og klage

Vedtak om tilskudd etter denne forskriften fattes av fylkesmannen.

Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra reglene i denne forskriften.

Vedtak fattet av fylkesmannen kan påklages til Statens landbruksforvaltning. Vedtak fattet av Statens landbruksforvaltning kan påklages til Landbruks- og matdepartementet.

§ 11. Opplysningsplikt og kontroll

Foretak som søker om tilskudd er forpliktet til å gi alle nødvendige opplysninger som fylkesmannen eller Statens landbruksforvaltning krever.

Fylkesmannen og Statens landbruksforvaltning fører kontroll med at bestemmelsene i denne forskriften blir overholdt, og kan herunder foreta stedlig kontroll hos foretak som mottar tilskudd. Foretaket plikter å yte bistand ved kontroll.

Fylkesmannen kan framlegge foretakets søknad om tilskudd til vurdering for Mattilsynet.

§ 12. Administrative sanksjoner

Fylkesmannen kan rette feil i utbetalt tilskudd, enten ved etterbetaling eller ved krav om tilbakebetaling fra mottaker av tilskudd. Feil utbetalt tilskudd kan også motregnes i senere tilskuddsutbetalinger.

Dersom søknaden om tilskudd er sendt inn for sent eller inneholder uriktige opplysninger, kan fylkesmannen foreta en skjønnsmessig avkorting i tilskuddsbeløpet eller avslå utbetaling.

Det kan kreves forsinkelsesrente i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. for det beløp som kreves tilbakebetalt.

§ 13. *Ikrafttreden*

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2007. Fra samme dato oppheves forskrift 10. oktober 1994 nr. 924 om nedskrivning av utgifter til skyssgodtgjørelse og reisetillegg ved veterinærers syke-/inseminasjonsbesøk.

19. des. Nr. 1497 2006**Forskrift om endring i forskrift om ytelser under yrkesrettet attføring.**

Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 11–7, § 11–8, § 11–9, § 11–11, § 11–13, § 11–14, § 11–19 og § 22–10. Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 11. september 2001 nr. 1079 om ytelser under yrkesrettet attføring gjøres følgende endring:

§ 1–1 skal lyde:

Enhver som mottar attføringspenger eller attføringsstønad, må melde seg til Arbeids- og velferdsetaten.

Melding skal gis ved bruk av meldekort, ved oppmøte eller på annen måte som Arbeids- og velferdsetaten bestemmer.

Meldepikten omfatter opplysninger som har betydning for retten til ytelser etter folketrygdloven kapittel 11.

II

Endringen trer i kraft straks.

19. des. Nr. 1498 2006**Forskrift om endring i forskrift om levering av ligningsoppgaver fra forvaltningsselskaper og verdipapirregistre til ligningsmyndighetene.**

Fastsatt av Skattedirektoratet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 6–5, § 6–6 og § 6–11 og delegeringsvedtak 17. februar 2006 nr. 201. Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 22. desember 2003 nr. 1779 om levering av ligningsoppgaver fra forvaltningsselskaper og verdipapirregistre til ligningsmyndighetene gjøres følgende endringer:

§ 2a skal lyde:

(1) Med aksjefond menes i denne forskrift et verdipapirfond som eier en eller flere aksjer, jf. skatteloven § 10–1 tredje ledd.

Ved innrapportering av andelens skattemessige formuesverdi i henhold til § 3 annet ledd bokstav f og § 3 tredje ledd bokstav g, skal verdipapirfond der minst 50 prosent av forvaltningskapitalen per 31. desember i inntektsåret og i gjennomsnitt i løpet av inntektsåret, regnet ved utgangen av hver måned, er plassert i aksjer og/eller grunnfondsbevis, regnes som aksjefond, jf. skatteloven § 4–12 sjette ledd. Likt med et verdipapirfonds direkte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis etter foregående punktum regnes indirekte plasseringer i aksjer eller grunnfondsbevis via verdipapirfondsandeler, i ett eller flere ledd.

(2) Med obligasjonsfond menes i denne forskrift et verdipapirfond som etter vedtektene skal plassere midlene i andre verdipapirer enn aksjer, jf. skatteloven § 10–1 tredje ledd.

§ 4a annet og nytt tredje ledd skal lyde:

(2) I tilfeller hvor arvelater eller giver har flere erverv og flere arvinger eller mottakere, og partene ikke har bestemt noen annen fordeling, legges det til grunn at det enkelte erverv skal deles på antall mottakere.

(3) Forvaltningsselskapet skal sende opplysninger som nevnt i første og annet ledd til skattyteren innen 20. februar i året etter inntektsåret, med melding om at tilsvarende opplysninger vil bli sendt skattemyndighetene. For øvrig gjelder reglene i § 3 fjerde og femte ledd tilsvarende for oppgaver etter denne paragraf, med unntak av innleveringsfristen til ligningsmyndighetene som er 20. februar.

II

Endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2006.

19. des. Nr. 1499 2006**Forskrift om endring i forskrift om egenandelstak 1.**

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5–3 tredje ledd. Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 18. april 1997 nr. 334 om egenandelstak 1 gjøres følgende endring:

§ 4 siste punktum skal lyde:

Egenandelstaket for 2007 er 1.660 kroner.

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2007.

19. des. Nr. 1500 2006**Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14.**

Fastsatt av Finansdepartementet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 10–70. Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 10–70 skal lyde:

§ 10–70. Skatteplikt for gevinst på aksjer og andeler mv. ved utflytting

Ny § 10–70–1 skal lyde:

§ 10–70–1. Utsettelse med innbetaling av utlignet skatt

(1) Utsettelse med innbetaling av utlignet skatt er betinget av at det leveres oppgave over eiendeler som nevnt i skatteloven § 10–70 annet ledd og beregning av gevinst sammen med selvangivelsen for det året skattyteren påstår at skatteplikten til riket er opphørt etter skatteloven § 2–1 eller skatteavtale med annen stat. Tilsvarende gjelder når ligningsmyndighetene anser skattyterens skatteplikt til riket etter skatteloven § 2–1 eller skatteavtale med annen stat for å være opphørt på et annet tidspunkt enn den datoen skattyteren har påstått.

(2) Fortsatt utsettelse med innbetaling av skatten er betinget av at det innen 31. april i hvert av de påfølgende år etter utflyttingen dokumenteres at eiendel som nevnt er i behold, og hvor skattyteren har sitt skattemessige bosted.

(3) Hvis skattyteren innen fem år etter at skatteplikten opphørte etter skatteloven § 2–1 eller skatteavtale med annen stat flytter videre til en stat hvor rett til utsettelse med innbetaling av skatten er betinget av at det stilles betryggende sikkerhet, må det stilles slik sikkerhet for at det fortsatt kan gis utsettelse med innbetaling av skatten.

(4) Sikkerhetsstillelsen skal svare til skatteforpliktelsen, og kan skje i form av bankgaranti, pant i verdipapirer eller annen betryggende sikkerhet. Kravet til sikkerhetsstillelse og dens varighet fastsettes av ligningskontoret.

(5) Når rett til utsettelse med innbetaling av skatten ikke lenger foreligger, skal skattyteren innen to måneder informere ligningskontoret om den betalingsutløsende hendelsen.

Ny § 10–70–2 skal lyde:

§ 10–70–2. Refusjon og reduksjon av utlignet skatt

(1) Når skattyteren har innbetalt skatten på det tidspunktet realisasjonen anses å ha funnet sted etter skatteloven § 10–70 første ledd, gis en forholdsmessig refusjon hvis eiendelenes faktiske realisasjonsverdi er lavere enn markedsverdien fastsatt etter skatteloven § 10–70 femte ledd. Hvis rett til utsettelse med innbetaling av utlignet skatt er bortfalt uten at skattyteren har realisert eiendelen, kan skattyteren kreve å få redusert utlignet skatt som om gevinsten var fastsatt etter verdien på det tidspunkt retten til utsettelse med innbetalingen bortfalt. Skatteloven § 10–70 niende ledd bokstav a annet til fjerde punktum gis tilsvarende anvendelse i tilfeller som nevnt i dette ledd.

(2) Når lavt eller ikke beskattet utbytte de foregående fem år skal legges til realisasjonsverdien etter skatteloven § 10–70 niende ledd bokstav a, skal skatt betalt på utbyttet i Norge eller annen stat komme til fradrag i skatt etter skatteloven § 10–70. Som lavt beskattet utbytte regnes utbytte som er beskattet lavere enn to tredeler av den skatten som ville blitt utlignet dersom skattyteren var bosatt i riket.

II

Endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2007.

19. des. Nr. 1501 2006**Forskrift om endring i forskrift om vern mot mekaniske vibrasjoner.**

Fastsatt av Direktoratet for arbeidstilsynet 19. desember 2006 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 4–4 femte ledd, jf. delegeringsvedtak 11. desember 2006 nr. 1397. Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 6. juli 2005 nr. 804 om vern mot mekaniske vibrasjoner gjøres følgende endring:

§ 4 bokstav a skal lyde:

- a) *hånd- og armvibrasjoner*: mekaniske vibrasjoner som overføres fra arbeidsutstyr til hånd eller arm og medfører risiko for skade, særlig på blodkar, skjelett, ledd, nerver eller muskler, og som kan innebære en sikkerhetsrisiko.

II

Endringen trer i kraft straks.

19. des. Nr. 1502 2006**Forskrift om endring i forskrift om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse.**

Fastsatt av Det sentrale Mattilsynet ved hovedkontoret 19. desember 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 16 annet ledd, samt delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14 (forordning (EF) nr. 6/2006 og forordning (EF) nr. 205/2006). Kunngjort 21. desember 2006.

I

I forskrift 10. oktober 1996 nr. 997 om grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltet tilføyes følgende da forordning (EØF) nr. 2377/90 er endret:
forordning (EF) nr. 6/2006 og forordning (EF) nr. 205/2006.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Grenseverdier for rester av veterinærpreparater

EØS-avtalen vedlegg II kap. XIII nr. 14, forordning (EØF) nr. 2377/90 om fremgangsmåten i Fellesskapet for fastsettelse av grenseverdier for rester av veterinærpreparater i næringsmidler av animalsk opprinnelse, med følgende endringsforordninger, gjelder som forskrift med de EØS-tilpasninger som fremgår av vedlegg II, protokoll 1 til EØS-avtalen og EØS-avtalen for øvrig:

Forordning (EØF) nr. 762/92
Forordning (EØF) nr. 675/92
Forordning (EØF) nr. 3093/92
Forordning (EØF) nr. 895/93
Forordning (EØF) nr. 2901/93
Forordning (EØF) nr. 3425/93
Forordning (EØF) nr. 3426/93
Forordning (EF) nr. 955/94
Forordning (EF) nr. 1430/94
Forordning (EF) nr. 2701/94
Forordning (EF) nr. 2703/94
Forordning (EF) nr. 3059/94
Forordning (EF) nr. 1102/95
Forordning (EF) nr. 1441/95
Forordning (EF) nr. 1442/95
Forordning (EF) nr. 1798/95
Forordning (EF) nr. 2796/95
Forordning (EF) nr. 2804/95
Forordning (EF) nr. 281/96
Forordning (EF) nr. 282/96
Forordning (EF) nr. 1140/96
Forordning (EF) nr. 1147/96
Forordning (EF) nr. 1311/96
Forordning (EF) nr. 1312/96
Forordning (EF) nr. 1433/96

Forordning (EF) nr. 1742/96
Forordning (EF) nr. 1798/96
Forordning (EF) nr. 2010/96
Forordning (EF) nr. 2017/96
Forordning (EF) nr. 2034/96
Forordning (EF) nr. 17/97
Forordning (EF) nr. 211/97
Forordning (EF) nr. 270/97
Forordning (EF) nr. 434/97
Forordning (EF) nr. 716/97
Forordning (EF) nr. 748/97
Forordning (EF) nr. 749/97
Forordning (EF) nr. 1836/97
Forordning (EF) nr. 1837/97
Forordning (EF) nr. 1838/97
Forordning (EF) nr. 1850/97
Forordning (EF) nr. 121/98
Forordning (EF) nr. 426/98
Forordning (EF) nr. 613/98
Forordning (EF) nr. 1000/98
Forordning (EF) nr. 1076/98
Forordning (EF) nr. 1191/98
Forordning (EF) nr. 1568/98
Forordning (EF) nr. 1569/98
Forordning (EF) nr. 1570/98
Forordning (EF) nr. 1916/98
Forordning (EF) nr. 1917/98
Forordning (EF) nr. 1958/98
Forordning (EF) nr. 2560/98
Forordning (EF) nr. 2686/98
Forordning (EF) nr. 2692/98
Forordning (EF) nr. 2728/98
Forordning (EF) nr. 508/1999
Forordning (EF) nr. 804/1999
Forordning (EF) nr. 953/1999
Forordning (EF) nr. 954/1999
Forordning (EF) nr. 997/1999
Forordning (EF) nr. 998/1999
Forordning (EF) nr. 1308/1999
Forordning (EF) nr. 1942/1999
Forordning (EF) nr. 1943/1999
Forordning (EF) nr. 1931/1999
Forordning (EF) nr. 2385/1999
Forordning (EF) nr. 2393/1999
Forordning (EF) nr. 2593/1999
Forordning (EF) nr. 2728/1999
Forordning (EF) nr. 2757/1999
Forordning (EF) nr. 2758/1999
Forordning (EF) nr. 1286/2000
Forordning (EF) nr. 1295/2000
Forordning (EF) nr. 1960/2000
Forordning (EF) nr. 2391/2000
Forordning (EF) nr. 2338/2000
Forordning (EF) nr. 2535/2000
Forordning (EF) nr. 2908/2000
Forordning (EF) nr. 749/2001
Forordning (EF) nr. 750/2001
Forordning (EF) nr. 807/2001
Forordning (EF) nr. 1274/2001
Forordning (EF) nr. 1322/2001
Forordning (EF) nr. 1478/2001
Forordning (EF) nr. 1553/2001

Forordning (EF) nr. 1680/2001
Forordning (EF) nr. 2584/2001
Forordning (EF) nr. 1815/2001
Forordning (EF) nr. 1879/2001
Forordning (EF) nr. 2162/2001
Forordning (EF) nr. 77/2002
Forordning (EF) nr. 868/2002
Forordning (EF) nr. 869/2002
Forordning (EF) nr. 1181/2002
Forordning (EF) nr. 1530/2002
Forordning (EF) nr. 1752/2002
Forordning (EF) nr. 1937/2002
Forordning (EF) nr. 61/2003
Forordning (EF) nr. 544/2003
Forordning (EF) nr. 665/2003
Forordning (EF) nr. 739/2003
Forordning (EF) nr. 1029/2003
Forordning (EF) nr. 1490/2003
Forordning (EF) nr. 1873/2003
Forordning (EF) nr. 2011/2003
Forordning (EF) nr. 2145/2003
Forordning (EF) nr. 324/2004
Forordning (EF) nr. 546/2004
Forordning (EF) nr. 1101/2004
Forordning (EF) nr. 1646/2004
Forordning (EF) nr. 1851/2004
Forordning (EF) nr. 1875/2004
Forordning (EF) nr. 2332/2004
Forordning (EF) nr. 75/2005
Forordning (EF) nr. 712/2005
Forordning (EF) nr. 869/2005
Forordning (EF) nr. 1148/2005
Forordning (EF) nr. 1299/2005
Forordning (EF) nr. 1356/2005
Forordning (EF) nr. 1518/2005
Forordning (EF) nr. 1911/2005
Forordning (EF) nr. 6/2006
Forordning (EF) nr. 205/2006.

II

Endringene trer i kraft straks.

19. des. Nr. 1503 2006

Forskrift om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for friskolar som får statstilskot etter lov om frittstående skolar (økonomiforskrift til friskolelova).

Fastsett av Kunnskapsdepartementet 19. desember 2006 med heimel i lov 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skolar (friskolelova) § 6–1 nr. 1, § 6–3 og § 7–1. Kunngjort 21. desember 2006.

Kapittel 1. Verkeområde og formål

§ 1. Verkeområde og formål

Denne forskrifta gjeld skolar som søker om godkjenning etter friskolelova og skolar som driv verksemd etter friskolelova.

Forskrifta skal vere med på å sikre at grunnlaget for statstilskot til den enkelte skolen er korrekt, og at skolane brukar det offentlege tilskotet og skolepengane i samsvar med friskolelova og føresetnadene for godkjenninga.

Kapittel 2. Budsjett og rekneskap

§ 2. *Krav til budsjettet*

Ein søknad om godkjenning etter friskolelova skal følgjast av eit realistisk budsjett. Budsjettet skal vise korleis drifta skal finansierast og kva for kostnader som vil kome på det året skolen startar opp og fram til fullt utbygd skole. Budsjettet skal m.a. vise kostnader til lønn, under dette arbeidsgjevaravgift og pensjonskostnader, materiell, inventar, husleige og finanskostnader. I tilknytning til budsjettet skal det leggjast fram ein prognose for elevtal, ei oversikt over korleis statstilskotet og storleiken på skolepengane er rekna ut, og ei utgreiing om planlagde investeringar. Budsjettet skal følgje Norsk Standard 4102.

Dersom skolen skal drive internat og/eller skolefritidsordning som er knytte til den enkelte skolen, jf. friskolelova § 1–4 første ledd andre punktum, må ein søknad om godkjenning etter friskolelova òg følgjast av eit realistisk budsjett for denne drifta. Skolen skal utarbeide eige budsjett for skoleverksemda, internatet og/eller skolefritidsordninga.

Ved søknad om unntak etter friskolelova § 1–4 andre ledd for anna verksemd som er nært knytt til skoleverksemda, gjeld andre ledd tilsvarande.

Ved søknad om driftsendringar etter friskolelova, skal skolen sende inn nytt budsjett og rekneskap frå det siste året til Utdanningsdirektoratet.

§ 3. *Krav til rekneskapen*

Alle skolar som driv verksemd etter friskolelova, skal føre rekneskap. Rekneskapsføringa skal vere i samsvar med rekneskapslova og bokføringslova. Kontoplanen skal byggje på Norsk Standard 4102 med eigne konti for skolepengar og statstilskot.

Alle transaksjonar som gjeld skoledrifta etter friskolelova, skal førast i rekneskapen. Rekneskapen skal ikkje innehalde transaksjonar som ikkje vedkjem skoledrifta, jf. friskolelova § 1–4 første ledd første punktum. Rekneskapen kan likevel innehalde kostnader og inntekter knytte til skolefritidsordning, internat og anna særskild godkjent verksemd, jf. friskolelova § 1–4 første og andre ledd. Skoledrifta etter friskolelova skal førast på eiga avdeling. Ein rekneskap som blir ført med bruk av fleire avdelingar, skal vise interne transaksjonar. Desse transaksjonane skal vere tilfredsstillande dokumentert.

Årsrekneskap, årsmelding, jf. rekneskapslova § 3–1, og revisjonsmelding skal sendast utan oppmoding til fylkesmannen innan 1. juni året etter rekneskapsåret. Norske skolar i utlandet skal sende dokumentasjon som nemnt i første punktum til Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Driv skolen anna verksemd etter friskolelova § 1–4 første eller andre ledd, skal skolen også sende inn avdelingsrekneskap.

For norske skolar i utlandet som har plikt til å føre rekneskap etter lovgivinga i vertslandet, kan Fylkesmannen i Oslo og Akershus etter søknad gi dispensasjon frå tidsfristen i tredje ledd.

§ 4. *Særskilte krav til rekneskapen*

I tillegg til dei krava rekneskapslova stiller til rekneskapsføringa, skal det ved note til årsrekneskapen givast særskilde opplysningar om følgjande:

- a) Spesifisering av offentlege finansieringskjelder. Spesifiseringa må vise kven som har ytt midlane og formålet med ytinga.
- b) Skolepengesatsane.
- c) Kva formål investeringsfondet, jf. kapittel 5, skal nyttast til, og korleis grunnlaget for fondsavsetning er rekna ut. Dersom skolen har brukt av fondsmidlane, skal det stå kva midlane er brukte til i note til rekneskapen. Dersom skolen vil bruke fondsmidlane til eit anna investeringsformål knytt til skoledrifta enn det som opphavleg var vedteke, skal dette omtalast i note.

Driv skolen anna verksemd etter friskolelova § 1–4 første eller andre ledd, skal det ved note til årsrekneskapen givast særskilt opplysning om avdelingsvis fordeling av fellesutgifter.

Kapittel 3. Statstilskot og skolepengar

§ 5. *Bruk av statstilskotet og skolepengane*

Statstilskot og skolepengar frå elevane skal nyttast til å gi opplæring i samsvar med godkjenninga etter friskolelova. Statstilskotet og skolepengane skal brukast det året tilskotet blir gjeve eller skolepengane kravd inn. Statstilskotet kan likevel disponerast etter reglane i kapittel 4 og 5.

Statstilskot og skolepengar kan ikkje lånast ut. Dette gjeld òg statstilskot som er disponert etter kapittel 4 og 5.

§ 6. *Utbetaling og tilbakebetaling av statstilskot*

Statstilskot blir utbetalt på grunnlag av prognose fram til rapportering av faktisk elevtal ligg føre, jf. § 15 første ledd. Dersom faktisk elevtal er lågare enn prognosen, skal for mykje utbetalt statstilskot betalast attende til Utdanningsdirektoratet. Norske skolar i utlandet skal betale for mykje utbetalt statstilskot etter føresegna i dette leddet til Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Dersom det blir teke avgjerd om permanent eller mellombels nedlegging av skoledrifta, skal skolen omgåande og utan oppmoding gi melding til Utdanningsdirektoratet. For mykje utbetalt statstilskot skal utan oppmoding betalast

attente til direktoratet. Norske skolar i utlandet skal betale for mykje utbetalt statstilskot etter føresegna i dette leddet til Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Statstilskot til nye skolar blir ikkje utbetalt før undervisningsrom og utstyr er godkjende av fylkesmannen, jf. friskolelova § 2–4, skolen er registrert i Einingsregisteret, jf. einingsregisterlova, eller i tilsvarande register, og skolen har oppfylt eventuelle andre krav Utdanningsdirektoratet har stilt i vedtaket om godkjenning av skolen. Dersom desse krava ikkje blir oppfylt innan 15. juni det skoleåret skolen skal starte opp, vil tilskot bli utrekna og utbetalt frå den 1. i månaden etter at krava vert oppfylt. For vidaregåande skolar som har skolestart i januar månad, kan Utdanningsdirektoratet etter søknad gjere unntak frå krava i andre punktum.

Kapittel 4. Overføring av driftstilskot

§ 7. Overføring av driftstilskot til neste rekneskapsår

Dersom rekneskapsåret eit år viser overskot og elevane har fått opplæring i samsvar med gjeldande reglar og føresetnadene for godkjenninga, kan styret gjere vedtak om å føre over inntil 10% av det mottekne statstilskotet frå eit rekneskapsår til det neste. Statstilskot som er overført, må brukast til å dekkje driftsutgifter i det komande rekneskapsåret, og tilskotet må kome elevane til gode, jf. friskolelova § 6–2 og § 6–4.

Kapittel 5. Investeringsfond

§ 8. Skiping av investeringsfond

Dersom rekneskapsåret eit år viser overskot og elevane har fått opplæring i samsvar med gjeldande reglar og føresetnadene for godkjenninga, kan styret gjere vedtak om å setja av inntil 15% av det mottekne statstilskotet til investeringsfond. Investeringsfondet skal nyttast til dekking av kostnader knytte til framtidige investeringar i driftsmidlar som har ei levetid på minst 3 år, og som kjem elevane til gode. Samstundes skal styret gjere vedtak om kva formål investeringsfondet skal nyttast til og når investeringa skal vere gjennomført.

§ 9. Plasseringa av fondsavsetjinga

Fondsavsetjinga skal setjast på ein eigen konto i ein bank underlagd lovgivinga i eit EØS-land. Dersom norske skolar utanfor EØS-området ønskjer å nytte ein annan bank, trengst det godkjenning frå Utdanningsdirektoratet.

§ 10. Bruk av investeringsfond

Styret avgjer når investeringsfondet kan nyttast, jf. § 8. Investeringsfondet skal nyttast til det føremålet fondet vart skipa for. Styret kan i særlege tilfelle gjere vedtak om at fondet kan nyttast til andre investeringar i driftsmidlar som kjem elevane til gode.

§ 11. Tilbakeføring av fondsmidlar

Dersom investeringsfondet ikkje er nytta slik styret har vedtatt, jf. § 8 og § 10, skal dei avsette midlane inklusiv rente først attende til Utdanningsdirektoratet. Direktoratet kan i slike tilfelle etter søknad godkjenne at skolen får behalde fondsmidlane. Direktoratet kan også i særskilte tilfelle godkjenne at skolen avviklar fondet og nyttar midlane til skoledrift etter friskolelova.

Blir investeringsfondet nedlagt fordi skoledrifta blir avskipa, skal dei avsette fondsmidlane inklusiv rente, og aktiva som er finansiert ved slike fondsmidlar, først attende til Utdanningsdirektoratet, jf. friskolelova § 7–2 fjerde ledd. Utdanningsdirektoratet kan i slike tilfelle etter søknad godkjenne at fondsmidlane blir førde over til ei anna skoleverksemd etter friskolelova. Ved overføring til ei anna skoleverksemd er bruk av fondsmidlane avgrensa til investeringar.

§ 12. Felles reglar for investeringsfond

Det er eit vilkår at elevane i heile levetida til investeringsfondet får opplæring i samsvar med gjeldande reglar og føresetnadene for godkjenninga, og at fondsmidlane kjem elevane til gode.

Avgjerdsretten til styret etter kapittel 5 kan ikkje delegerast. Reglane om avgjerdsretten til styret står tilbake dersom lov eller vedtekter legg avgjerdsretten til eit organ som er overordna styret, men fritar ikkje styret for ansvaret for at reglane i desse forskriftene blir haldne.

Utdanningsdirektoratet avgjer i samsvar med friskolelova § 7–2 om eit vedtak om skiping av investeringsfond, oppbygging av investeringsfond, bruk av fondsmidlar og nedlegging av investeringsfond er i strid med lov, forskrift eller føresetnadene for godkjenninga.

Kapittel 6. Utrekningsgrunnlag for statstilskot

§ 13. Grunnlaget for utrekning av statstilskot

Grunnlaget for å rekne ut statstilskotet er talet på heilårselevar som faktisk har følgd opplæringa, jf. § 15 første ledd.

I grunnskolar kan det berre givast tilskot til heilårselevar. Heilårselevar i grunnskolar er elevar som minst har eit årstimal som svarar til det årstimaltalet som gjeld for offentlege grunnskolar.

Heilårselevar i vidaregåande skolar som er godkjende etter friskolelova § 2–2, er elevar som minst har eit årstimal som svarer til det årstimaltalet som gjeld for tilsvarande offentlege vidaregåande programområde. Heilårselevar ved vidaregåande skolar godkjende etter friskolelova § 6A–1, er elevar som følgjer heile årskurs. Heile

årskurs er kurs som minst svarer til årstimetallet i yrkesfaglege utdanningsprogram i den offentlege vidaregåande skolen, dersom ikkje Utdanningsdirektoratet fastset at årstimetallet minst skal svare til årstimetallet i studieførebuande utdanningsprogram.

For deltidslevar må det gjerast ei omrekning til heilårselevar i høve til årstimetallet til programområdet/kurset. For deltidskurs må det gjerast ei omrekning til heilårselevar i høve til kor mange årstimar kurset har.

Omrekning av deltidslevar til heiltidslevar skal vere dokumentert av den enkelte skolen. Dokumentasjonen skal vise omrekninga for kvar enkelt elev.

I vidaregåande skolar kan fråvær utover 20 skoledagar i løpet av eit skoleår ikkje godtakast, jf. § 15 andre ledd. Fråvær frå enkelttimar må omreknast til heile dagar. Etter søknad kan departementet i særlege tilfelle dispensere frå føresegna i dette leddet.

I vidaregåande skolar blir fråvær som skuldast sjukdom som er attestert av lege, ikkje rekna som fråvær etter denne føresegna. Det same gjeld organisert eller sjølvstendig studiearbeid, deriblant skoleadministrative gjeremål etter avtale med faglærar eller dagleg leiar. Avgrensa til i alt 14 skoledagar i skoleåret skal følgjande ikkje reknast som fråvær i desse skolane: arbeid som tillitsvald, politisk arbeid, hjelpearbeid, lovpålagde oppmøte, fråvær av helse- og velferdsgrunnar og fråvær ved religiøse høgtider for elevar som er medlemmer av andre trussamfunn enn Den norske kyrkja.

§ 14. Registrering av frammøte og fråvær

Styret skal syte for at skolen har eit tilfredsstillande administrativt system for registrering av frammøte og fråvær, at registreringa er å jour og at dokumentasjonen er tilgjengeleg for revisor og fylkesmannen. Fråvær skal registrerast i dagar og enkelttimar. For deltidslevar skal fråvær registrerast berre i timar. Frammøte og fråvær skal attesterast av ansvarleg undervisningspersonale (faglærar).

Dokumentasjon som blir kravd etter denne paragrafen, skal skolen ta vare på i minst 10 år etter utgangen av det skoleåret det gjeld.

§ 15. Rapportering av elevtal

Grunnskolar skal rapportere det faktiske elevtalet per 1. oktober kvart skoleår til Utdanningsdirektoratet. Vidaregåande skolar skal rapportere det faktiske elevtalet per 1. oktober og 1. april kvart skoleår til Utdanningsdirektoratet. Norske skoler i utlandet skal rapportere elevtalet som nemnt i første og andre punktum til Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Det er eit vilkår at elevane har følgd den godkjende opplæringa, jf. friskolelova § 2–3 og § 6A–2, og at dette kan dokumenterast, jf. § 13. Rapportering av elevtalet skal gjerast på skjema utarbeida av Utdanningsdirektoratet og underskrivast av dagleg leiar.

Dersom ein elev ved ein vidaregåande skole per 1. oktober eller 1. april har fråvær utover 20 skoledagar, jf. § 13 sjetten og sjuande ledd, skal eleven ikkje reknast for å ha følgd opplæringa.

Dersom ein vidaregåande skole har programområde/kurs som ikkje vert gitt på nokre av teljetidspunkta, fastset Utdanningsdirektoratet i det einskilde tilfellet korleis skolen skal rapportere det dokumenterte elevtalet.

Kapittel 7. Revisjon

§ 16. Krav til revisor og revisjon

Revisjonen skal utførast av ein statsautorisert eller registrert revisor i samsvar med revisorlova.

§ 17. Særskilde fråsegner frå revisor

Revisor skal i tillegg til rekneskapsrevisjonen stadfeste elevtalet på skolen, under dette kontrollere om elevtalet er gitt i samsvar med den dokumentasjonen som blir kravd etter § 13, § 14 og § 15.

Revisor skal òg kontrollere og stadfeste om eventuelle investeringsfond er vedtekne, oppbygt, brukt og eventuelt nedlagt i samsvar med reglane i denne forskrifta.

Stadfestingane skal gjevast med standardtekst som Utdanningsdirektoratet fastset.

Utdanningsdirektoratet kan også krevje andre stadfestingar eller opplysningar av revisor enn dei som er nemnde i denne føresegna.

§ 18. Informasjon til revisor

Styret pliktar å gjere revisor kjend med friskolelova, forskrifter gitt med heimel i lova, føresetnadene for godkjenninga og det årlege tilskotsbrevet frå Utdanningsdirektoratet.

Kapittel 8. Kontroll frå departementet og Riksrevisjonen

§ 19. Dokumentasjon og kontroll

Styret er ansvarleg for at skolen har tilstrekkeleg dokumentasjon for at friskolelova, forskrifter gitt med heimel i lova og føresetnadene for godkjenninga er følgde.

Departementet, Utdanningsdirektoratet, fylkesmannen og Riksrevisjonen kan setje i verk kontroll med at skulane har oppgitt korrekt grunnlag for å rekne ut tilskot, og at skulane brukar tilskotet i samsvar med gjeldande reglar og føresetnadene for godkjenninga. Departementet, Utdanningsdirektoratet, fylkesmannen og Riksrevisjonen kan krevje å få utlevert originale rekneskapsvedlegg og annan dokumentasjon som underbyggjer årsrekneskapskapen og grunnlaget for tildeling av tilskot, mellom anna enkeltvedtak om inntak, frammøte- og fråværeprtokollar, eksamensprotokollar, dokumentasjon/vitnemål og reskontro over betalte skolepengar.

Kapittel 9. Ikraftsettning

§ 20. Ikraftsettning og oppheving

Denne forskrifta tek til å gjelde frå 1. januar 2007, med unntak av § 13 sjette og sjuande ledd og § 15 første og andre ledd, som tek til å gjelde frå 1. juli 2007. Forskrift 25. september 2003 nr. 1182 om budsjett, rekneskap, kontroll og revisjon for friskolar som får statstilskot etter lov om frittstående skolar (friskolelova), med unntak av § 7 første og andre ledd, blir oppheva frå 1. januar 2007. § 7 første og andre ledd i forskrift 25. september 2003 nr. 1182 blir oppheva frå 1. juli 2007.

20. des. Nr. 1504 2006

Ikrafttredelse av forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser, delvis ikrafttredelse av forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) og ikrafttredelse av forskrift 24. november 2006 nr. 1297 om endring i forskrift til offentlighetsloven. Delegering av myndighet.

Fastsatt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet 20. desember 2006 med hjemmel i forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser § 26–1, forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) § 16–2 og forskrift 24. november 2006 nr. 1297 om endring i forskrift til offentlighetsloven. Delegering av myndighet del II. Kunngjort 21. desember 2006.

Følgende tre forskrifter skal tre i kraft 1. januar 2007:

1. Forskrift 7. april 2006 nr. 402 om offentlige anskaffelser.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har, med hjemmel i § 26–1 i denne forskrift, fastsatt at denne forskriften trer i kraft fra 1. januar 2007 og at forskrift 15. juni 2001 nr. 616 om offentlige anskaffelser oppheves fra samme tidspunkt.

2. Forskrift 7. april 2006 nr. 403 om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester).

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har, med hjemmel i § 16–2 i denne forskrift, fastsatt at denne forskriften trer i kraft 1. januar 2007. § 15–1 annet ledd trer ikke i kraft.

Forskrift 5. desember 2003 nr. 1424 om innkjøpsregler for oppdragsgivere innen vann- og energiforsyning, transport og telekommunikasjon (forsyningssektorene) oppheves fra samme tidspunkt.

3. Forskrift 24. november 2006 nr. 1297 om endring i forskrift 14. februar 1986 nr. 351 til offentlighetsloven. Delegering av myndighet, vedtatt ved kgl.res. 24. november 2006, trer i kraft 1. januar 2007, jf. delegering av hjemmel for ikrafttredelse i endringsforskriftens del II.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2006-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2004	8	1131	Forskrift nr. 930	3
2004	9	1277, 1278 og 1281	Forskrift nr. 931	6
2005	9	1362	Forskrift nr. 589	12
2005	11	1744	Vedtak nr. 938	8
2005	15	2312	Forskrift nr. 1446	3
2005	16	2529	Forskrift nr. 1593	4
2005	16	2538	Forskrift nr. 1609	1
2005	16	2644	Forskrift nr. 1668	2
2005	17	2713	Forskrift nr. 1690	2
2005	17	2855	Forskrift nr. 1694	2
2006			Forskrift nr. 83	2
2006	3	328	Forskrift nr. 229	4
2006	5	483	Forskrift nr. 376	14
2006	6	730	Forskrift nr. 468	12
2006	7	962	Forskrift nr. 546	9
2006	10	1316	Forskrift nr. 790	13
2006	12	1593	Forskrift nr. 1014	14
2006	13	1695	Forskrift nr. 1158	14

B-PostAbonnement

Returadresse:
Lovdata
Postboks 2016, Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringskjema til Lovdata:
Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.
Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2006 koster	Avd I	kr 1140	kr 1700	kr 2360
	Avd. I og II	kr 1430	kr 2470	kr 3480

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no